

Uradni list

Evropske unije

L 177

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 49
30. junij 2006

Vsebina

I Akti, katerih objava je obvezna

- ★ Direktiva 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano) ⁽¹⁾ 1
- ★ Direktiva 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij (preoblikovano) 201

Cena: 38 EUR

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje. Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Akti, katerih objava je obvezna)

DIREKTIVA 2006/48/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 14. junija 2006

o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (preoblikovano)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

določb o lastnih sredstvih je bistvena sestavina Akcijskega načrta.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega in tretjega stavka člena 47(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

(5) Ukrepe za usklajevanje kreditnih institucij je treba uporabljati za vse kreditne institucije, da bi tako lahko zaščitili prihranke in ustvarili enake konkurenčne pogoje za te institucije. Vendar pa bi bilo treba ustrezno upoštevati njihove objektivne statutarne razlike in njihove lastne cilje, kakor jih določajo nacionalne zakonodaje.

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij ⁽⁴⁾ je bila večkrat bistveno spremenjena. Ker je treba navedeni direktivi dodati nadaljnje spremembe, bi jo bilo treba zaradi jasnosti preoblikovati.

(6) Iz navedenih razlogov bi moral biti obseg uporabe teh ukrepov čim širši in pokrivati vse institucije, katerih dejavnost je sprejemanje vračljivih sredstev od javnosti, ali v obliki depozitov ali v kakšni drugi obliki, kakor so na primer stalne izdaje obveznic in drugih primerljivih vrednostnih papirjev ter odobravanje kreditov za lasten račun. Predvideti bi bilo treba izjeme za nekatere kreditne institucije, za katere se ta direktiva ne more uporabljati. Določbe te direktive ne bi smele posegati v uporabo nacionalne zakonodaje, ki določa posebna dodatna dovoljenja, s katerimi kreditnim institucijam omogočijo, da izvajajo posebne dejavnosti ali začnejo opravljati posebne vrste poslov.

(2) Da bi olajšali začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti kreditnih institucij, je treba odstraniti najbolj moteče razlike med zakonodajami posameznih držav članic glede pravil, ki jih morajo te institucije upoštevati.

(3) Ta direktiva predstavlja osnovni instrument za vzpostavitev notranjega trga z vidika svobode ustanavljanja in svobode opravljanja finančnih storitev na področju delovanja kreditnih institucij.

(4) V sporočilu Komisije z dne 11. maja 1999 z naslovom „Izvajanje okvira za finančni trg: Akcijski načrt“ so navedeni različni cilji, ki jih je treba doseči za dokončno vzpostavitev notranjega trga finančnih storitev. Na Evropskem svetu v Lizboni z dne 23. in 24. marca 2000 se je določil cilj, da je treba Akcijski načrt izvesti do leta 2005. Preoblikovanje

(7) Primerno je izvesti le osnovno uskladitev, ki je potrebna in zadostna za zagotavljanje medsebojnega priznavanja dovoljenj in sistemov bonitetnega nadzora, kar omogoča izdajo enotne licence, priznane na celotnem ozemlju Skupnosti, pa tudi uporabo načela bonitetnega nadzora matične države članice. Zato je treba na zahtevo po izdelavi programa poslovanja gledati le kot na dejavnik, ki pristojnim organom omogoča sprejemanje odločitev na podlagi natančnejših informacij in objektivnih meril. Možen bi moral biti tudi ukrep prilagodljivosti pri zahtevah, povezanih s pravno obliko kreditnih institucij, v zvezi z zaščito nazivov bank.

⁽¹⁾ UL C 234, 22.9.2005, str. 8.

⁽²⁾ UL C 52, 2.3.2005, str. 37.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 28. septembra 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 7. junija 2006.

⁽⁴⁾ UL L 126, 26.5.2000 str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/29/ES (UL L 70, 9.3.2006, str. 50).

- (8) Ker ciljev te direktive, torej določitve pravil za začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti kreditnih institucij ter za njihov bonitetni nadzor, države članice ne morejo same zadovoljivo doseči, ampak jih je mogoče zaradi obsega in učinkov te direktive lažje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kakor je določeno v členu 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena, ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za dosego navedenih ciljev.
- (9) Za zagotavljanje izenačene zaščite varčevalcev in pravičnih konkurenčnih pogojev med primerljivimi skupinami kreditnih institucij so potrebne enakovredne finančne zahteve za kreditne institucije. Pred nadaljnjim usklajevanjem bi bilo treba oblikovati ustrezna strukturna razmerja, ki v okviru sodelovanja med nacionalnimi organi omogočajo spremljanje položaja primerljivih vrst kreditnih institucij v skladu z običajnimi metodami. Ta postopek naj bi pripomogel k postopnemu približevanju sistemov koeficientov, ki so vzpostavljeni in se uporabljajo v državah članicah. Kljub temu pa je treba razlikovati med koeficienti, ki se uporabljajo za zagotavljanje dobrega upravljanja kreditnih institucij, in koeficienti, ki so določeni za ekonomsko in monetarno politiko.
- (10) Načela medsebojnega priznavanja in nadzora matične države članice zahtevajo, da pristojni organi države ne smejo izdati ali morajo odvzeti dovoljenja, če dejavniki, kot na primer vsebina programov dejavnosti in geografska porazdelitev dejavnosti ali dejavnosti, ki se dejansko izvajajo, jasno kažejo na to, da je kreditna institucija izbrala pravni sistem neke države članice, zato da bi se izognila strožjim standardom, ki so v veljavi v drugi državi članici, na ozemlju katere opravlja ali namerava opravljati večji del svojih dejavnosti. Kadar to ni jasno razvidno iz dejavnikov, večina vseh sredstev podjetij ene bančne skupine pa je v drugi državi članici, katere pristojni organi izvajajo nadzor na konsolidirani osnovi, se lahko pristojnost za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi v smislu členov 125 in 126 spremeni le s privolitvijo omenjenih pristojnih organov. Kreditna institucija, ki je pravna oseba, bi morala pridobiti dovoljenje v državi, v kateri ima sedež. Kreditna institucija, ki ni pravna oseba, bi morala imeti sedež v državi, v kateri je pridobila dovoljenje. Poleg tega pa bi morale države članice zahtevati, da je sedež kreditnih institucij vedno v matični državi članici in da tam tudi dejansko posluje.
- (11) Pristojni organi ne bi smeli izdati ali podaljšati dovoljenja za poslovanje kreditne institucije, kadar obstaja možnost, da ne bodo mogli učinkovito izvajati nadzornih funkcij zaradi tesnih povezav med to institucijo in drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami. To velja tudi za kreditne institucije, ki že imajo dovoljenje za poslovanje.
- (12) Obseg učinkovitega izvajanja nadzornih funkcij nadzornih organov vključuje nadzor na konsolidirani osnovi, ki ga je treba izvajati nad kreditno institucijo, če tako določa zakonodaja Skupnosti. V takih primerih bi morali organi, ki so prejeli prošnjo za dovoljenje, biti zmožni ugotoviti, kateri organi so pristojni za izvajanje konsolidiranega nadzora nad to kreditno institucijo.
- (13) Ta direktiva omogoča državam članicam in/ali pristojnim organom uporabo kapitalskih zahtev na individualni in konsolidirani osnovi ter njihovo neuporabo, kadar menijo, da je to potrebno. Nadzor na individualni, konsolidirani in čezmejni osnovi je uporabno sredstvo za nadzorovanje kreditnih institucij. Ta direktiva omogoča pristojnim organom, da podpirajo čezmejne institucije tako, da pospešujejo sodelovanje med njimi. Za usklajevanje njihovih dejavnosti in zahtev po podatkih bi morali pristojni organi še nadalje zlasti uporabljati člene 42, 131 in 141.
- (14) Kreditnim institucijam z dovoljenjem za poslovanje v njihovih matičnih državah članicah bi moralo biti dovoljeno, da na celotnem ozemlju Skupnosti izvajajo katere koli ali vse dejavnosti, navedene v Prilogi I, z ustanavljanjem podružnic ali opravljanjem storitev.
- (15) Države članice lahko za kreditne institucije, ki jih je odobril pristojni organ, določijo tudi pravila, ki so strožja od pravil, določenih v prvem pododstavku člena 9(1), v členu 9(2) ter v členih 12, 19 do 21, 44 do 52, 75 in 120 do 122. Poleg tega lahko države članice zahtevajo, da se člen 123 upošteva na individualni ali drugi osnovi in da se delna konsolidacija, opisana v členu 73(2), uporabi na drugih ravneh znotraj skupine.
- (16) Medsebojno priznavanje dejavnosti, naštetih v Prilogi I, je primerno razširiti na dejavnosti, ki jih izvajajo finančne institucije kot podrejene družbe kreditnih institucij, kadar za te podrejene družbe velja konsolidiran nadzor njihovih nadrejenih družb in izpolnjujejo nekatere stroge pogoje.
- (17) V povezavi z uveljavljanjem pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev bi država članica gostiteljica morala imeti možnost zahtevati izpolnjevanje posebnih določb nacionalnih zakonov ali predpisov za institucije, ki nimajo dovoljenja za poslovanje kot kreditna institucija v matičnih državah, in za tiste dejavnosti, ki niso navedene v Prilogi I, pod pogojem, da so take določbe združljive z zakonodajo Skupnosti in so namenjene zaščiti splošnega interesa ter da za take institucije ali dejavnosti ne veljajo enakovredna pravila v skladu s to zakonodajo ali predpisi matičnih držav članic.

- (18) Države članice bi morale zagotoviti, da ni nobenih ovir za enako opravljanje medsebojno priznanih storitev, kakor to poteka v matični državi članici, če slednje ni v nasprotju s pravnimi predpisi, ki ščitijo splošne interese v državi članici gostiteljici.
- (19) Pravila, ki urejajo podružnice kreditnih institucij s sedeži zunaj Skupnosti, bi morala biti analogna v vseh državah članicah. Pomembno je zagotoviti, da ti predpisi ne bodo ugodnejši od tistih, ki veljajo za podružnice kreditnih institucij iz drugih držav članic. Skupnost bi morala imeti možnost skleniti sporazume s tretjimi državami, ki predvidijo uporabo predpisov, ki bodo takim podružnicam zagotavljali enako obravnavanje na celotnem ozemlju Skupnosti. Za podružnice kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje v tretjih državah, ne bi smela veljati svoboda opravljanja storitev v skladu z drugim odstavkom člena 49 Pogodbe, niti svoboda ustanavljanja v drugih državah članicah, razen v tistih, v katerih so bile ustanovljene.
- (20) Na podlagi vzajemnosti naj Skupnost in tretje države sklenejo sporazum, s katerim bi omogočili praktično izvajanje konsolidiranega nadzora nad največjim možnim geografskim območjem.
- (21) Za nadzor finančne stabilnosti kreditne institucije in zlasti njene solventnosti bi morala biti odgovorna njena matična država članica. Pristojni organi države članice gostiteljice bi morali biti odgovorni za nadzor nad likvidnostjo podružnic in monetarnimi politikami. Nadzor tržnega tveganja bi moral potekati na podlagi tesnega sodelovanja med pristojnimi organi matičnih držav članic in držav članic gostiteljic.
- (22) Nemoteno delovanje notranjega bančnega trga poleg zakonskih pravil zahteva tudi tesno in stalno sodelovanje ter znatno okrepljeno konvergenco regulatornih in nadzornih praks med pristojnimi organi držav članic. Zlasti v ta namen bi moralo potekati preučevanje problemov posameznih kreditnih institucij in medsebojna izmenjava podatkov znotraj Odbora Evropskih bančnih nadzornikov ustanovljenega s Sklepom Komisije 2004/5/ES⁽¹⁾. Tak postopek medsebojne izmenjave informacij pa naj nikakor ne nadomesti dvostranskega sodelovanja. Brez poseganja v lastna pooblastila za izvajanje kontrole naj bodo pristojni organi države članice gostiteljice zmožni v nujnih primerih ali na lastno pobudo ali na pobudo pristojnih organov matične države članice preverjati, ali so dejavnosti kreditne institucije, ustanovljene na njihovem ozemlju, v skladu z ustreznimi zakonodajo in načeli dobro premišljenih upravnih in računovodskih postopkov ter ustreznimi notranjimi kontrolami.
- (23) Primerno je, da se omogoči izmenjava informacij med pristojnimi organi ter organi ali telesi, ki na podlagi svoje funkcije pomagajo krepiti stabilnost finančnega sistema. Da bi ohranili zaupno naravo posredovanih informacij, bi moral seznam naslovnikov ostati znotraj strogih omejitev.
- (24) Nekatera ravnanja, na primer goljufije in razkrivanje notranjih informacij, lahko vplivajo na stabilnost in integriteto finančnega sistema, tudi kadar zadevajo institucije, ki niso kreditne institucije. Treba je določiti pogoje, pod katerimi se v takih primerih dovoli taka izmenjava informacij.
- (25) Kjer je določeno, da se lahko neke informacije razkrijejo le, če se s tem izrecno strinjajo pristojni organi, bi morali slednji, če je ustrezno, imeti možnost svoje strinjanje pogojevati z upoštevanjem strogih pogojev za razkrivanje informacij.
- (26) Treba bi bilo dovoliti tudi izmenjavo informacij med pristojnimi organi na eni strani ter centralnimi bankami in drugimi organi s podobno funkcijo v vlogi monetarnih oblasti, in če je ustrezno, tudi drugimi javnimi organi, odgovornimi za nadzor nad plačilnimi sistemi, na drugi strani.
- (27) Za krepitev bonitetnega nadzora kreditnih institucij ter zaščito strank kreditnih institucij bi morali biti revizorji obvezani nemudoma poročati pristojnim organom, kadar koli med opravljanjem svojih nalog ugotovijo, da obstajajo dejavniki, ki bi lahko resno vplivali na finančni položaj ali upravno in računovodsko organizacijo kreditne institucije. Iz istega razloga bi morale države članice tudi zagotoviti izvajanje te obveznosti v vseh okoliščinah, v katerih revizorji odkrijejo taka dejstva med opravljanjem svojih nalog v podjetju, ki je tesno povezano s kreditno institucijo. Obveza revizorjev, da pristojnim organom po potrebi sporočajo nekatera dejstva in odločitve, povezane s kreditno institucijo, ki jih odkrijejo med opravljanjem svojih nalog v nefinančnem podjetju, naj sama po sebi ne spremeni narave njihovih nalog v tem podjetju, niti načina opravljanja teh nalog v istem podjetju.
- (28) Ta direktiva določa, da bi bilo treba določiti izbirna merila za nekatere postavke lastnih sredstev, brez poseganja v možnost držav članic za uporabo strožjih določb.
- (29) V skladu z naravo postavk, ki sestavljajo lastna sredstva, ta direktiva razlikuje med postavkami, ki predstavljajo temeljna lastna sredstva na eni strani, in tistimi, ki predstavljajo dodatna lastna sredstva na drugi.
- (30) Da bi bilo razvidno, da postavke, ki predstavljajo dodatna lastna sredstva, po naravi niso enake tistim, ki predstavljajo temeljna lastna sredstva, znesek prvih, vključenih v lastna

⁽¹⁾ UL L 3, 7.1.2004, str. 28.

sredstva, ne bi smel presegati vrednosti temeljnih lastnih sredstev. Poleg tega pa znesek nekaterih postavk vključenih dodatnih lastnih sredstev ne bi smel presegati polovice temeljnih lastnih sredstev.

- (31) Da bi se izognile izkrivljanju konkurence, javne kreditne institucije v svoja lastna sredstva ne bi smele vključiti osebnih jamstev, ki jim jih izdajo države članice ali lokalni organi.
- (32) Kadar se med izvajanjem nadzora izkaže, da je treba določiti znesek konsolidiranih lastnih sredstev skupine kreditnih institucij, bi se izračun moral narediti v skladu s to direktivo.
- (33) Natančna računovodska metodologija, ki se uporablja za izračun lastnih sredstev, njihove primernosti za tveganja, katerim je izpostavljena kreditna institucija, in za oceno koncentracije kreditne izpostavljenosti, bi morala biti določena v skladu z določbami Direktive Sveta 86/635/EGS z dne 8. decembra 1986 o letnih računovodskih izkazih in konsolidiranih računovodskih izkazih bank in drugih finančnih institucij⁽¹⁾, ki vključuje nekatere prilagoditve določb Sedme direktive Sveta 83/349/EGS z dne 13. junija 1983 o konsolidiranih računovodskih izkazih⁽²⁾ ali Uredbe (ES) št. 1606/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov⁽³⁾ glede na to, katera od njih ureja računovodstvo kreditnih institucij v nacionalni zakonodaji.
- (34) Minimalne kapitalske zahteve imajo osrednjo vlogo pri nadzoru kreditnih institucij in medsebojnem priznavanju nadzornih tehnik. S tega vidika bi bilo treba določbe o minimalnih kapitalskih zahtevah upoštevati v povezavi z drugimi posebnimi instrumenti, ki so prav tako namenjeni usklajevanju osnovnih tehnik nadzora kreditnih institucij.
- (35) Zaradi preprečevanja izkrivljanja konkurence in krepitve bančnega sistema na notranjem trgu je primerno določiti skupne minimalne kapitalske zahteve.
- (36) Za namen zagotavljanja primerne stopnje solventnosti je pomembno določiti minimalne kapitalske zahteve, ki tehtajo aktivo in zunajbilančne postavke v skladu s stopnjo tveganja.
- (37) Baselski odbor za bančni nadzor je 26. junija 2004 o tej zadevi sprejel okvirni sporazum o mednarodnem približevanju merjenja kapitalske ustreznosti in kapitalskih zahtev. Določbe te direktive glede minimalnih kapitalskih zahtev kreditnih institucij in določbe glede minimalnih kapitalskih

zahtev v Direktivi 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junij 2006 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij⁽⁴⁾, so enakovredne določbam Baselskega okvirnega sporazuma.

- (38) Nujno je treba upoštevati raznolikost kreditnih institucij v Skupnosti tako, da se zagotovijo različni pristopi za izračun minimalnih kapitalskih zahtev za kreditna tveganja, ki vsebujejo različne stopnje občutljivosti na tveganja in zahtevajo različne stopnje izpopolnjenosti. Uporaba zunanjih bonitetnih ocen in lastnih ocen kreditnih institucij za posamezne parametre kreditnega tveganja predstavlja pomembno izboljšavo občutljivosti na tveganja in bonitetne trdnosti pravil o kreditnih tveganjih. Kreditne institucije bi morale imeti primerne spodbude za prehod k pristopom, ki so bolj občutljivi na tveganja. Kadar kreditne institucije pri uporabi pristopov te direktive k izračunu kreditnega tveganja predložijo svoje ocene, morajo svoje zahteve po obdelavi podatkov uskladiti z legitimnim interesom za varstvo podatkov svojih strank v skladu z veljavnimi predpisi Skupnosti o varstvu podatkov; pri tem je treba izboljšati postopke kreditnih institucij za merjenje in upravljanje kreditnega tveganja, da se razvijejo metode za določanje bonitetnih kapitalskih zahtev za kreditne institucije, ki upoštevajo različen postopek posameznih kreditnih institucij. Obdelava podatkov bi se morala izvajati v skladu s predpisi za posredovanje osebnih podatkov, ki so določeni v Direktivi 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽⁵⁾. V zvezi s tem bi bilo treba šteti, da zajema obdelava podatkov na področju kreditnih dejavnosti in upravljanja izpostavljenosti do strank tudi razvoj in preverjanje sistemov za upravljanje in merjenje kreditnega tveganja. To ni namenjeno samo upravičenem interesom kreditnih institucij temveč tudi namenu te direktive, da se uporabijo boljši načini merjenja in upravljanja tveganja, in se jih uporabi tudi za urejanje lastnih sredstev.
- (39) Pri uporabi zunanjih ocen in lastnih ocen ter notranjih bonitetnih ocen kreditnih institucij je treba upoštevati, da le slednje izdelata subjekt – finančna institucija sama –, za katerega velja postopek odobritve Skupnosti. V primeru zunanjih bonitetnih ocen se uporabijo izdelki tako imenovanih priznanih bonitetnih institucij, za katere trenutno v Skupnosti ne velja takšen postopek odobritve. Zaradi velikega pomena zunanjih bonitetnih ocen za izračun kapitalskih zahtev v okviru te direktive, bo treba vseskozi pregledovati ustrezne bodoče postopke odobritve in nadzora omenjenih bonitetnih institucij.

⁽¹⁾ UL L 372, 31.12.1986, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 178, 17.7.2003, str. 16).

⁽²⁾ UL L 193, 18.7.1983, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/51/ES.

⁽³⁾ UL L 243, 11.9.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ Glej stran 201 tega Uradnega lista.

⁽⁵⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

- (40) Minimalne kapitalske zahteve bi morale biti sorazmerne s tveganji, ki jih obravnavajo. V zahtevah bi se moralo obravnavati zlasti zmanjševanje ravni tveganja, ki je posledica velikega števila sorazmerno majhnih izpostavljenosti.
- (41) Določbe te direktive spoštujejo načelo sorazmernosti, ker upoštevajo zlasti razlike med kreditnimi institucijami glede njihove velikosti, obsega opravljenih poslov in njihovega področja dejavnosti. Spoštovanje načela sorazmernosti pomeni tudi, da so za ugotavljanje izpostavljenosti majhnih dolžnikov priznani najenostavnejši možni bonitetni postopki, tudi v okviru pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen („pristop IRB“).
- (42) „Razvojni“ značaj te direktive omogoča kreditnim institucijam, da izbirajo med tremi pristopi z različno kompleksnostjo. Da bi zlasti manjšim kreditnim institucijam omogočili odločitve za bolj tvegan pristop IRB, bi morali pristojni organi izvajati določbe iz člena 89(1)(a) in (b), kadar koli je to ustrezno. Te določbe bi si bilo treba v celotni direktivi razlagati tako, da kategorije izpostavljenosti iz člena 86(1)(a) in (b) vključujejo vse izpostavljenosti, ki so jim neposredno ali posredno enakovredne. Na splošno velja, da pristojni organi ne bi smeli razlikovati med tremi pristopi glede regulativnega nadzora, to pomeni, da za kreditne institucije, ki so se odločile za standardizirani pristop, ne smejo veljati strožja pravila samo zaradi tega razloga.
- (43) Večje priznavanje bi moralo biti namenjeno tehnikam zmanjševanja kreditnega tveganja v okviru pravil, pripravljenih z namenom, da neprimerno priznavanje ne bi ogrozilo solventnosti. Kadar koli je to mogoče, bi bilo treba pri standardiziranem pristopu, pa tudi pri drugih pristopih, upoštevati relevantne običajne bančne garancije za zmanjševanje kreditnih tveganj, ki so trenutno uveljavljene v državah članicah.
- (44) Da bi zagotovili, da se tveganja in zmanjševanja tveganj, ki so posledica dejavnosti listinjenja in naložb kreditnih institucij, ustrezno prikazujejo v minimalnih kapitalskih zahtevah kreditnih institucij, je treba vključiti pravila, ki predvidevajo obravnavo takih dejavnosti in naložb, ki je občutljiva na tveganja in bonitetno trdna.
- (45) Operativno tveganje je pomembno tveganje, s katerim se soočajo kreditne institucije, in zahteva kritje z lastnimi sredstvi. Nujno je treba upoštevati raznolikost kreditnih institucij v Skupnosti tako, da se zagotovijo različni pristopi za izračun zahtev za operativno tveganje, ki vsebujejo različne stopnje občutljivosti na tveganja in zahtevajo različne stopnje izpopolnjenosti. Kreditne institucije bi morale imeti primerne spodbude za prehod k pristopom, ki so bolj občutljivi na tveganja. Glede na nastajajoče najnoveše tehnike za merjenje in upravljanje z operativnimi tveganji, bi se morala pravila pregledovati in ustrezno posodabljeni, vključno v zvezi s stroški za različna poslovna področja in priznavanjem tehnik za zmanjševanje tveganja. V tem smislu bi bilo treba posebno pozornost nameniti upoštevanju zavarovanj v posameznih pristopih za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje.
- (46) Da bi zagotovili ustrezno solventnost kreditnih institucij v skupini, je nujno potrebno, da se minimalne kapitalske zahteve uporabljajo na podlagi konsolidiranega finančnega stanja skupine. Da bi zagotovili primerno razporeditev lastnih sredstev znotraj skupine in njihovo razpoložljivost za varovanje prihrankov, kjer je potrebno, bi se minimalne kapitalske zahteve morale uporabljati za posamezne kreditne institucije v skupini, razen če je ta cilj mogoče učinkovito doseči drugače.
- (47) Osnovna pravila za spremljanje velikih izpostavljenosti kreditnih institucij bi bilo treba uskladiti. Države članice bi morale kljub vsemu imeti možnost sprejeti strožje določbe od teh, ki jih predvideva ta direktiva.
- (48) Spremljanje in kontrola izpostavljenosti kreditne institucije bi morala biti sestavni del nadzora nad njo. Zato lahko čezmerne koncentracije izpostavljenosti do posamezne osebe ali skupine povezanih oseb povzročijo nesprejemljivo tveganje nastanka izgub. Za tako stanje velja, da lahko neugodno vpliva na solventnost kreditne institucije.
- (49) Ker kreditne institucije na notranjem trgu neposredno konkurirajo, bi morale biti zahteve glede spremljanja enake po vsej Skupnosti.
- (50) Medtem ko je primerno, da opredelitev izpostavljenosti za namene omejevanja velikih izpostavljenosti temelji na opredelitvi, navedeni za namene zahtev po minimalnih lastnih sredstvih za kreditna tveganja, pa načelno ni primerno sklicevanje na uteži ali stopnje tveganja. Te uteži in stopnje tveganja so bile postavljene zaradi določitve splošnih zahtev po stopnjah solventnosti, potrebnih za pokrivanje kreditnega tveganja kreditnih institucij. Da bi omejili največjo izgubo, ki jo lahko utрпи kreditna institucija v povezavi z eno samo osebo ali skupino povezanih oseb je primerno sprejeti pravila za določanje velikih izpostavljenosti, ki upoštevajo nominalno vrednost izpostavljenosti brez uporabe uteži ali stopnje tveganja.
- (51) Medtem ko je zaželeno, da se v pričakovanju nadaljnega pregleda določb o velikih izpostavljenostih, dovoli priznavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja na način, podoben tistemu, ki je za namene minimalnih kapitalskih zahtev dovoljen za omejevanje zahtev za izračun, so bila pravila za zmanjševanje kreditnega tveganja oblikovana v okviru splošnega raznovrstnega kreditnega tveganja, ki je posledica izpostavljenosti do velikega števila nasprotnih strank. V skladu s tem bi bilo treba za priznavanje učinkov takih tehnik za namene omejevanja velikih izpostavljenosti, namenjenih omejevanju največje izgube, ki lahko nastane zaradi ene same osebe ali skupine povezanih oseb, uporabljati bonitetne zaščite.

- (52) Kadar v kreditni instituciji nastopi izpostavljenost do njene nadrejene družbe ali do drugih podrejenih družb njene nadrejene družbe, je potrebna še posebna preudarnost. Upravljanje izpostavljenosti, ki nastanejo v kreditnih institucijah, bi moralo potekati popolnoma avtonomno in v skladu z načeli dobro premišljenega bančnega upravljanja, ne glede na katera koli druga načela. Če osebe, ki imajo neposreden ali posreden kvalificiran delež v kreditni instituciji, izvajajo svoj vpliv tako, da škoduje dobro premišljenemu in preudarnemu upravljanju te institucije, bi morali pristojni organi sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi prekinejo tako stanje. Na področju velikih izpostavljenosti bi bilo treba določiti posebne standarde, vključno s strožjimi omejitvami, za izpostavljenosti, ki jih ima kreditna institucija do drugih v svoji skupini. Takih standardov pa ni treba izvajati, če je nadrejena družba finančni holding ali kreditna institucija ali kadar so druge podrejene družbe kreditne institucije ali finančne institucije ali podjetja, ki ponujajo pomožne storitve, pod pogojem, da v vseh takih podjetjih poteka nadzor kreditnih institucij na konsolidirani osnovi.
- (53) Kreditne institucije bi morale zagotoviti notranji kapital, ki je glede na tveganja, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene, primeren po količini, kvaliteti in razporeditvi. V skladu s tem bi morale kreditne institucije vzpostaviti strategije in procese za ocenjevanje in vzdrževanje ustreznosti svojega notranjega kapitala.
- (54) Pristojni organi so se dolžni prepričati, da imajo kreditne institucije dobro organizacijo in ustrezna sredstva, ob upoštevanju tveganj, katerim so ali bi lahko bile kreditne institucije izpostavljene.
- (55) Da bi notranji bančni trg učinkovito deloval, bi moral Odbor evropskih bančnih nadzornikov prispevati k dosledni uporabi te direktive in zbliževanju nadzornih praks na celotnem ozemlju Skupnosti, ter vsako leto poročati institucijam Skupnosti o doseženem napredku.
- (56) Iz istega razloga ter zato, da se zagotovi, da kreditne institucije Skupnosti, ki so dejavne v več državah članicah, niso nesorazmerno obremenjene zaradi neprekinjenih pristojnosti pristojnih organov posameznih držav članic za izdajanje dovoljenj in za nadzor, je nujno, da se znatno okrepi sodelovanje med pristojnimi organi. V tem okviru bi bilo treba okrepiti vlogo konsolidacijskega nadzornika. Odbor evropskih bančnih nadzornikov bi moral podpirati in spodbujati tako sodelovanje.
- (57) Nadzor kreditnih institucij na konsolidirani osnovi je usmerjen predvsem v zaščito interesov vlagateljev kreditnih institucij in v zagotavljanje stabilnosti finančnega sistema.
- (58) Da bi bil nadzor na konsolidirani osnovi učinkovit, bi torej moral veljati za vse bančne skupine, vključno s tistimi, katerih nadrejene družbe niso kreditne institucije. Pristojni organi bi morali razpolagati s potrebnimi pravnimi instrumenti, da lahko izvajajo tak nadzor.
- (59) Pri skupinah z različnimi dejavnostmi, v katerih nadrejene družbe obvladujejo vsaj eno podrejeno družbo, ki je kreditna institucija, bi morali biti pristojni organi sposobni oceniti finančno stanje kreditne institucije v taki skupini. Pristojni organi bi morali imeti na voljo vsaj način, s katerim lahko od vseh podjetij v skupini pridobijo informacije, potrebne za opravljanje svoje funkcije. Vzpostaviti bi bilo treba sodelovanje med organi, odgovornimi za nadzor raznih finančnih sektorjev pri skupinah podjetij, ki opravljajo več različnih finančnih dejavnosti. Do nadaljnje uskladitve bi morale biti države članice zmožne določiti ustrezne metode konsolidacije za doseganje cilja te direktive.
- (60) Države članice naj imajo možnost, da zavrnejo ali odvzamejo dovoljenje za opravljanje bančnih storitev pri nekaterih strukturah skupin, ki štejejo za neprimerne za opravljanje bančnih dejavnosti, predvsem zato, ker takih struktur ni mogoče učinkovito nadzorovati. Pri tem naj imajo pristojni organi potrebna pooblastila, da bi zagotovili varno in skrbno upravljanje kreditnih institucij.
- (61) Da bi notranji bančni trg deloval vedno bolj učinkovito, in da bi bile državljanom Skupnosti zagotovljene ustrezne stopnje preglednosti, je potrebno, da pristojni organi javno in na način, ki omogoča smiselno primerjavo, razkrijejo način izvajanja te direktive.
- (62) Da bi okrepili tržno disciplino in spodbujali kreditne institucije, naj izboljšujejo svojo tržno strategijo, kontrolo tveganj in notranjo organizacijo uprave, bi bilo treba predvideti primerno javno razkritje kreditnih institucij.
- (63) Preučitev problemov, povezanih z vprašanji, ki jih ureja ta direktiva in druge direktive o poslovanju kreditnih institucij, zahteva sodelovanje med pristojnimi organi in Komisijo, predvsem kadar poteka zaradi tesnejšega sodelovanja.
- (64) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

- (65) V resoluciji o izvajanju zakonodaje o finančnih storitvah z dne 5. februarja 2002 ⁽¹⁾ je Evropski parlament izrazil željo, da bi skupaj s Svetom imela enakovredno vlogo pri nadzoru načina delovanja Komisije kot izvršilnega organa, s čemer bi se odražale zakonodajne pristojnosti Evropskega parlamenta, opredeljene v členu 251 Pogodbe. V slovesni izjavi, ki jo je istega dne pred Evropskim parlamentom podal njegov predsednik, je Komisija podprla izraženo željo Evropskega parlamenta. Dne 11. decembra 2002 je Komisija predlagala spremembe Sklepa 1999/468/ES, nato pa predložila spremenjen predlog dne 22. aprila 2004. Evropski parlament meni, da njegova zakonodajna pooblastila v tem predlogu niso zagotovljena. Evropski parlament meni, da bi skupaj s Svetom morala imeti možnost, da v opredeljenem obdobju opravita oceno prenosa izvedbenih pooblastil na Komisijo. V tem smislu je primerno, da se omeji obdobje, v katerem Komisija lahko sprejema izvedbene ukrepe.
- (66) Evropski parlament bi moral imeti tri mesece časa od prvega prejema osnutka predlogov sprememb in izvedbenih ukrepov za njihovo preučitev in oblikovanje mnenja. V nujnih in ustrezno utemeljenih primerih bi bilo možno ta čas skrajšati. Če pa Evropski parlament v tem času sprejme resolucijo, bi morala Komisija predloge sprememb ali ukrepov ponovno preučiti.
- (67) Za preprečevanje motenj na trgih in zagotavljanje kontinuitete v skupnih stopnjah lastnih sredstev je primerno, da se predvidijo posebne prehodne ureditve.
- (68) Glede na občutljivost pravil o minimalnih kapitalskih zahtevah na tveganja je zaželeno, da se pregleduje, ali imajo znatne vplive na gospodarski cikel. Komisija bi morala, ob upoštevanju prispevka Evropske centralne banke, poročati o teh vidikih Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (69) Prav tako je treba uskladiti dogovore, potrebne za nadzor likvidnostnih tveganj.
- (70) Ta direktiva upošteva temeljne pravice in spoštuje načela, priznana zlasti z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije, kot splošna načela zakonodaje Skupnosti.
- (71) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki predstavljajo vsebinsko spremembo v primerjavi s predhodnimi direktivami. Obveznost prenosa določb, ki so nespremenjene, izhaja iz predhodnih direktiv.
- (72) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo, določenih v delu B Priloge XIII –

⁽¹⁾ UL C 284 E, 21.11.2002, str. 115.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

VSEBINA

NASLOV I	PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV
NASLOV II	POGOJI ZA DOSTOP DO ZAČETKA OPRAVLJANJA IN OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI KREDITNIH INSTITUCIJ
NASLOV III	DOLOČBE O SVOBODI USTANAVLJANJA IN SVOBODI OPRAVLJANJA STORITEV
Oddelek 1	Kreditne institucije
Oddelek 2	Finančne institucije
Oddelek 3	Uveljavljanje pravice do ustanavljanja
Oddelek 4	Uveljavljanje svobode opravljanja storitev
Oddelek 5	Pooblastila pristojnih organov držav članic gostiteljic
NASLOV IV	ODNOSI S TRETJIMI DRŽAVAMI
Oddelek 1	Priglasitev podjetij iz tretjih držav in pogoji dostopa do trgov v teh državah
Oddelek 2	Sodelovanje s pristojnimi organi tretjih držav pri nadzoru na konsolidirani osnovi
NASLOV V	NAČELA IN TEHNIČNI INSTRUMENTI ZA BONITETNI NADZOR IN RAZKRITJE
POGLAVJE 1	NAČELA BONITETNEGA NADZORA
Oddelek 1	Pristojnosti matične države članice in države članice gostiteljice
Oddelek 2	Izmenjava informacij in poklicna skrivnost
Oddelek 3	Dolžnost oseb, odgovornih za nadzor nad zakonitostjo letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov
Oddelek 4	Pooblastila za kaznovanje in pravica do pritožbe na sodiščih
POGLAVJE 2	TEHNIČNI INSTRUMENTI ZA BONITETNI NADZOR
Oddelek 1	Lastna sredstva
Oddelek 2	Določila o obvladovanju tveganj
Pododdelek 1	Stopnja uporabe
Pododdelek 2	Izračun zahtev
Pododdelek 3	Minimalna stopnja lastnih sredstev

Oddelek 3	Zahteve po minimalnih lastnih sredstvih za kreditna tveganja
Pododdelek 1	Standardizirani pristop
Pododdelek 2	Pristop na osnovi notranjih bonitetnih ocen
Pododdelek 3	Zmanjševanje kreditnega tveganja
Pododdelek 4	Listinjenje
Oddelek 4	Zahteve po minimalnih lastnih sredstvih za operativna tveganja
Oddelek 5	Velike izpostavljenosti
Oddelek 6	Kvalificirani deleži zunaj finančnega sektorja
POGLAVJE 3	PROCES OCENJEVANJA KREDITNIH INSTITUCIJ
POGLAVJE 4	NADZOR IN RAZKRITJE PRISTOJNIH ORGANOV
Oddelek 1	Nadzor
Oddelek 2	Razkritje pristojnih organov
POGLAVJE 5	RAZKRITJE KREDITNIH INSTITUCIJ
NASLOV VI	IZVRŠILNA PRISTOJNOST
NASLOV VII	PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE
POGLAVJE 1	PREHODNE DOLOČBE
POGLAVJE 2	KONČNE DOLOČBE
PRILOGA I	SEZNAM DEJAVNOSTI, ZA KATERE VELJA VZAJEMNO PRIZNAVANJE
PRILOGA II	KLASIFIKACIJA ZUNAJBILANČNIH POSTAVK
PRILOGA III	OBRAVNAVA KREDITNEGA TVEGANJA NASPROTNE STRANKE PRI IZVEDENIH FINANČNIH INSTRUMENTIH, POSLI ZAČASNE PRODAJE/ZAČASNEGA NAKUPA, POSLI POSOJE/IZPOSOJE VREDNOSTNIH PAPIRJEV ALI BLAGA, POSLI Z DOLGIM ROKOM PORAVNAVE IN POSLI POSOJANJA ZA POVEČANJE TRGOVALNEGA PORTFELJA
Del 1	Opredelitev pojmov
Del 2	Izbira metode
Del 3	Metoda usmerjena na trg
Del 4	Metoda prvotne izpostavljenosti
Del 5	Standardizirana metoda
Del 6	Metoda internih modelov
Del 7	Pogodbe o neto izravnava
PRILOGA IV	VRSTE IZVEDENIH FINANČNIH INSTRUMENTOV

PRILOGA V	TEHNIČNA MERILA ZA ORGANIZACIJO IN OBRAVNAVO TVEGANJ
PRILOGA VI	STANDARDIZIRANI PRISTOP
Del 1	Uteži tveganja
Del 2	Priznanje ECAI in vzporejanje njihovih bonitetnih ocen
Del 3	Uporaba bonitetnih ocen ECAI za določanje uteži tveganja
PRILOGA VII	PRISTOP NA OSNOVI NOTRANJIH BONITETNIH OCEN (IRB)
Del 1	Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub
Del 2	PD, LGD in zapadlost
Del 3	Vrednost izpostavljenosti
Del 4	Minimalne zahteve za pristop IRB
PRILOGA VIII	ZMANJŠEVANJE KREDITNEGA TVEGANJA
Del 1	Primernost
Del 2	Minimalne zahteve
Del 3	Izračunavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja
Del 4	Neuskklajenost zapadlosti
Del 5	Kombinacije zmanjševanja kreditnega tveganja v standardiziranem pristopu
Del 6	Košarica tehnik CRM
PRILOGA IX	LISTINJENJE
Del 1	Opredelitve pojmov za namene Priloge IX
Del 2	Minimalne zahteve za priznanje prenosa pomembnega deleža kreditnega tveganja ter izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub za listinjene izpostavljenosti
Del 3	Zunanje bonitetne ocene
Del 4	Izračun
PRILOGA X	OPERATIVNO TVEGANJE
Del 1	Enostavni pristop
Del 2	Standardizirani pristop
Del 3	Napredni pristopi za merjenje operativnega tveganja
Del 4	Kombinirana uporaba različnih metodologij
Del 5	Razvrščanje vrst dogodkov izgube

PRILOGA XI	TEHNIČNA MERILA ZA PREGLEDOVANJE IN VREDNOTENJE S STRANI PRISTOJNIH ORGANOV
PRILOGA XII	TEHNIČNA MERILA ZA RAZKRITJE
Del 1	Splošna merila
Del 2	Splošne zahteve
Del 3	Kvalifikacijske zahteve za uporabo določenih instrumentov ali metodologij
PRILOGA XIII Del A	RAZVELJAVLJENE DIREKTIVE SKUPAJ Z NJIHOVIMI SPREMEBAMI V ZAPOREDNEM VRSTNEM REDU (iz člena 158)
PRILOGA XIII Del B	ROKI ZA PRENOS (iz člena 158)
PRILOGA XIV	KORELACIJSKA TABELA

NASLOV I

**PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV
POJMOV**

Člen 1

1. Ta direktiva določa pravila za začetek opravljanja in opravljanje dejavnosti kreditnih institucij ter za njihov bonitetni nadzor.

2. Člen 39 in oddelek 1 poglavja 4 naslova V se uporabljajo za finančne holdinge in mešane holdinge, katerih sedeži so v Skupnosti.

3. Institucije, ki so trajno izključene na podlagi člena 2, z izjemo centralnih bank držav članic, se štejejo za finančne institucije za namene člena 39 in oddelka 1 poglavja 4 naslova V.

Člen 2

Ta direktiva se ne uporablja za:

- centralne banke držav članic,
- poštne institucije, ki opravljajo storitev brezgotovinskega nakazovanja,
- v Belgiji za „Institut de Réescompte et de Garantie/ Herdiscontering- en Waarborginstituut“,
- na Danskem za „Dansk Eksportfinansieringsfond“, „Danmarks Skibskreditfond“, „Dansk Landbrugs Realkreditfond“ in „KommuneKredit“,
- v Nemčiji za „Kreditanstalt für Wiederaufbau“, podjetja, ki so v skladu z „Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz“ priznana kot organi državne stanovanjske politike in se večinoma ne ukvarjajo z bančnimi posli, in podjetja, priznana kot neprofitna stanovanjska podjetja v skladu s tem zakonom,
- v Grčiji za „Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων“ (Tamio Parakatathikon kai Danion),
- v Španiji za „Instituto de Crédito Oficial“,
- v Franciji za „Caisse des dépôts et consignations“,
- na Irskem za kreditne zadruge in skupnosti vzajemne pomoči,
- v Italiji za „Cassa depositi e prestiti“,
- v Latviji za „krājaizdevu sabiedrības“, podjetja priznana po „krājaizdevu sabiedrību likums“ kot zadruge, ki opravljajo finančne storitve izključno za svoje člane,
- v Litvi za „kredito unijos“, razen „Centrinė kredito unija“,
- na Madžarskem za „Magyar Fejlesztési Bank Rt.“ in „Magyar Export-Import Bank Rt.“,

- na Nizozemskem za „Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV“, „NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij“, „NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering“ in „Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV“,
- v Avstriji za podjetja, priznana kot stanovanjska združenja v interesu javnosti, in „Osterreichische Kontrollbank AG“,
- na Poljskem za „Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo – Kredytowe“ in „Bank Gospodarstwa Krajowego“,
- na Portugalskem za „Caixas Económicas“, obstoječe na dan 1. januarja 1986, razen tistih, ki so ustanovljene kot družbe z omejeno odgovornostjo, in „Caixa Económica Montepio Geral“,
- na Finskem za „Teollisen yhteistyön rahasto Oy/Fonden för industriellt samarbete AB“ in „Finnvera Oyj/Finnvera Abp“,
- na Švedskem za „Svenska Skeppshypotekskassan“,
- v Združenem kraljestvu za National Savings Bank, Commonwealth Development Finance Company Ltd, Agricultural Mortgage Corporation Ltd, Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd, Crown Agents for overseas governments and administrations, kreditne zadruge in komunalne banke.

Člen 3

1. Ena ali več kreditnih institucij, ki so v isti državi članici in ki so od 15. decembra 1977 stalno odvisne od centralnega organa, ki jih nadzoruje in ki je ustanovljen v isti državi članici, so lahko izvzete od zahtev iz členov 7 in 11(1), če najpozneje do 15. decembra 1979 nacionalna zakonodaja predvidi, da:

- (a) so obveznosti centralnega organa in odvisnih institucij skupna in solidarna odgovornost ali da za obveznosti svojih odvisnih institucij centralni organ osebno jamči v celoti,
- (b) se solventnost in likvidnost centralnega organa in vseh odvisnih institucij spremljata kot celota na osnovi konsolidiranih računovodskih izkazov,
- (c) je uprava centralnega organa pooblaščen za izdajanje navodil upravi odvisnih institucij.

Kreditnim institucijam, ki poslujejo lokalno in so od 15. decembra 1977 stalno odvisne od centralnega organa v smislu prvega pododstavka, lahko pogoji, določeni v tem pododstavku, koristijo, če so same običajen dodatni del mreže tega centralnega organa.

Pri kreditnih institucijah, razen tistih, ki so ustanovljene na območjih, iztrganih morju, ali ki so posledica razdružitve ali združitve obstoječih institucij, odvisnih od centralnega organa ali

mu odgovarjajo, lahko Komisija na podlagi postopka iz člena 151(2), določi dodatna pravila za uporabo drugega pododstavka, vključno z razveljavitvijo izvzetij, predvidenih v prvem pododstavku, če je mnenja, da lahko združenje novih institucij, ki imajo korist od ureditve iz drugega pododstavka, neugodno vpliva na konkurenco.

2. Kreditna institucija iz prvega pododstavka odstavka 1, je lahko prav tako izvzeta iz določb členov 9 in 10 in tudi oddelkov 2, 3, 4, 5 in 6 poglavja 2 ter poglavja 3 naslova V, pod pogojem, da brez poseganja v uporabo teh določb za centralni organ, in sicer za celoto, ki jo predstavlja centralni organ skupaj s svojimi odvisnimi institucijami, veljajo navedene določbe na konsolidirani osnovi.

Pri izvzetju za celoto, ki jo predstavlja centralni organ skupaj s svojimi odvisnimi institucijami, se uporabljajo členi 16, 23, 24, 25, 26(1) do (3) in 28 do 37.

Člen 4

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „kreditna institucija“ pomeni:
- (a) podjetje, katerega dejavnost je sprejemanje depozitov ali drugih vračljivih sredstev od javnosti in dajanje posojil za svoj račun; ali
  - (b) institucijo za izdajanje elektronskega denarja v smislu Direktive 2000/46/ES ⁽¹⁾;
- (2) „dovoljenje“ pomeni instrument, ki ga v kateri koli obliki izdajo pristojni organi in s katerim se kreditni instituciji dodeli pravica do opravljanja dejavnosti;
- (3) „podružnica“ pomeni poslovno enoto, ki je pravno odvisen del kreditne institucije in neposredno izvaja vse ali nekatere posle, ki so del dejavnosti kreditnih institucij;
- (4) „pristojni organi“ pomeni državne organe, ki so z zakonom ali predpisom pooblaščen za nadzor kreditnih institucij;
- (5) „finančna institucija“ pomeni podjetje, razen kreditne institucije, čigar osnovna dejavnost je pridobivati kapitalske deleže ali opravljati eno ali več dejavnosti, ki so naštet v točkah 2 do 12 v Prilogi I;
- (6) „institucije“ za namene oddelkov 2 in 3 poglavja 2 naslova V pomeni institucije, opredeljene v členu 3(1)(c) Direktive 2006/49/ES;
- (7) „matična država članica“ pomeni državo članico, v kateri je kreditna institucija pridobila dovoljenje v skladu s členi 6 do 9 in 11 do 14;
- (8) „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, v kateri ima kreditna institucija podružnico ali v kateri opravlja storitve;
- (9) „obvladovanje“ pomeni razmerje med nadrejeno in podrejeno družbo, kakor je opredeljeno v členu 1 Direktive 83/349/EGS, ali podobno razmerje med katero koli fizično ali pravno osebo in podjetjem;
- (10) „udeležba“ za namene točk (o) in (p) člena 57, členov 71 do 73 in poglavja 4 naslova V pomeni udeležbo v smislu prvega stavka člena 17 Četrte direktive Sveta 78/660/EGS z dne 25. julija 1978 o letnih računovodskih izkazih posameznih vrst družb ⁽²⁾, ali lastništvo, neposredno ali posredno, 20 % ali več glasovalnih pravic ali kapitala podjetja;
- (11) „kvalificirani delež“ pomeni neposredni ali posredni delež v podjetju, ki predstavlja 10 % ali več kapitala ali glasovalnih pravic ali ki omogoča pomemben vpliv na upravljanje navedenega podjetja;
- (12) „nadrejena družba“ pomeni
- (a) nadrejeno družbo, kakor je opredeljena v členih 1 in 2 Direktive 83/349/EGS;
  - (b) za namene členov 71 do 73 oddelka 5 poglavja 2 naslova V in poglavja 4 nadrejeno družbo iz člena 1(1) Direktive 83/349/EGS in katero koli podjetje, ki po mnenju pristojnih organov učinkovito izvaja prevladujoč vpliv nad drugim podjetjem;
- (13) „podrejena družba“ pomeni
- (a) podrejeno družbo, kakor je opredeljena v členih 1 in 2 Direktive 83/349/EGS; ali
  - (b) za namene členov 71 do 73 oddelka 5 poglavja 2 naslova V in poglavja 4 podrejeno družbo iz člena 1(1) Direktive 83/349/EGS in katero koli podjetje, nad katerim po mnenju pristojnih organov nadrejena družba učinkovito izvaja prevladujoč vpliv.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja (UL L 275, 27.10.2000, str. 39).

⁽²⁾ UL L 222, 14.8.1978, str. 11. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/51/ES.

- Vse podrejene družbe podrejenih družb se prav tako štejejo za podrejene družbe najvišje nadrejene družbe;
- (14) „nadrejena kreditna institucija v državi članici“ pomeni kreditno institucijo, ki ima podrejeno družbo, ki je kreditna institucija ali finančna institucija, ali ki je udeležena v taki instituciji, in ki sama ni podrejena družba druge kreditne institucije z dovoljenjem v isti državi članici, ali finančni holding, ustanovljen v isti državi članici;
- (15) „nadrejeni finančni holding v državi članici“ pomeni finančni holding, ki sam ni podrejena družba kreditne institucije z dovoljenjem v isti državi članici, ali finančnega holdinga, ustanovljenega v isti državi članici;
- (16) „nadrejena kreditna institucija EU“ pomeni nadrejeno kreditno institucijo v državi članici, ki ni podrejena družba druge kreditne institucije z dovoljenjem v kateri koli državi članici ali finančnega holdinga, ustanovljenega v kateri koli državi članici;
- (17) „nadrejeni finančni holding EU“ pomeni nadrejeni finančni holding v državi članici, ki ni podrejena družba kreditne institucije z dovoljenjem v kateri koli državi članici ali katerega koli drugega finančnega holdinga, ustanovljenega v kateri koli drugi državi članici;
- (18) „osebe javnega sektorja“ pomeni nekomercialne upravne organe, odgovorne enotam centralne ravni držav, enotam regionalne ali lokalne ravni držav ali organom, ki po mnenju pristojnih organov izvajajo enake pristojnosti kakor organi regionalne in lokalne ravni države, ali nekomercialna podjetja v lasti enot centralne ravni držav, ki imajo izrecne sporazume o jamstvu in lahko vključujejo zakonsko regulirane samoupravne organe, ki so pod javnim nadzorom;
- (19) „finančni holding“ pomeni finančno institucijo, katere podrejene družbe so izključno ali pretežno kreditne institucije ali finančne institucije, med katerimi je najmanj ena kreditna institucija, in ki ni mešani finančni holding v smislu člena 2(15) Direktive 2002/87/ES ⁽¹⁾,
- (20) „mešani poslovni holding“ pomeni nadrejeno družbo, ki ni finančni holding ali kreditna institucija ali mešani finančni holding v smislu člena 2(15) Direktive 2002/87/ES, katerega podrejene družbe zajemajo najmanj eno kreditno institucijo;
- (21) „družba za pomožne storitve“, pomeni podjetje, čigar osnovna dejavnost je lastništvo in upravljanje premoženja, izvajanje storitev obdelave podatkov ali katera koli druga podobna dejavnost, ki je pomožna glede na osnovno dejavnost ene ali več kreditnih institucij;
- (22) „operativno tveganje“ pomeni tveganje izgube, kot posledice neprimerne ali neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanj ljudi ali delovanja sistemov, ali zaradi zunanjih dogodkov, ter vključuje pravno tveganje;
- (23) „centralne banke“ vključujejo Evropsko centralno banko, če ni navedeno drugače;
- (24) „tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev“ je tveganje zmanjšanja zneska terjatve zaradi denarnih ali nedennarnih ugovorov dolžnika po tej terjatvi;
- (25) „verjetnost neplačila“ pomeni verjetnost neplačila nasprotne stranke v obdobju enega leta;
- (26) „izguba“ je za namen oddelka 3 poglavja 2 naslova V ekonomska izguba, ki vključuje bistvene učinke diskontiranja vključno z materialno pomembnimi neposrednimi in posrednimi stroški, povezanimi z izterjavo vsake posamezne izpostavljenosti.;
- (27) „izguba ob neplačilu (LGD)“ je razmerje med izgubo na izpostavljenosti, ki je posledica neplačila nasprotne stranke, in vrednostjo izpostavljenosti ob neplačilu;
- (28) „konverzijski faktor“ je razmerje med trenutno neizkoriščenim zneskom prevzete finančne obveznosti, ki bo črpan in neporavnan ob neplačilu, in trenutno neizkoriščenim zneskom prevzete finančne obveznosti; znesek prevzete finančne obveznosti je enak znesku odobrenega zneska razpolaganja, razen če je črpan znesek večji od odobrenega zneska razpolaganja, je znesek prevzete finančne obveznosti enak temu črpanemu znesku.;
- (29) „pričakovana izguba (EL)“ je za namen oddelka 3 poglavja 2 naslova V razmerje med zneskom, ki bo po pričakovanjih izgubljen na izpostavljenosti zaradi morebitnega neplačila nasprotne stranke ali zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev v obdobju enega leta, ter vrednostjo izpostavljenosti ob neplačilu;
- (30) „zmanjševanje kreditnega tveganja“ je tehnika, ki jo uporabljajo kreditne institucije za zmanjševanje kreditnega tveganja, povezanega z izpostavljenostjo ali izpostavljenostmi, ki jih še ima kreditna institucija;
- (31) „stvarno kreditno zavarovanje“ je tehnika zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je zmanjševanje kreditnega tveganja zaradi izpostavljenosti kreditne institucije posledica pravice kreditne institucije, da v primeru neplačila nasprotne stranke ali ob nastopu drugega določenega kreditnega dogodka v zvezi z nasprotno stranko unovči, ali pridobi prenos ali prisvojitve, ali da zadrži nekatera sredstva ali zneske, ali da zmanjša znesek izpostavljenosti ali ga nadomesti z zneskom razlike med zneskom izpostavljenosti in zneskom terjatve do kreditne institucije;

⁽¹⁾ Direktiva 2002/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb v finančnem konglomeratu (UL L 35, 11.2.2003, str. 1). Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

- (32) „osebno kreditno zavarovanje“ je tehnika zmanjševanja kreditnega tveganja v primerih, ko je zmanjševanje kreditnega tveganja zaradi izpostavljenosti kreditne institucije posledica tega, da se tretja stranka zaveže, da bo plačala določen znesek v primeru neplačila kreditnojemalca ali ob nastopu drugih specifičnih kreditnih dogodkov;
- (33) „posel začasne prodaje/začasnega nakupa“ je vsak posel, ki ga ureja sporazum, ki sodi v obseg uporabe opredelitve „pogodbe o prodaji in povratnem odkupu“ ali „pogodbe o odkupu in povratni prodaji“, kakor je navedena v členu 3(1)(m), Direktive 2006/49/ES;
- (34) „posli posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga“ so vsi posli, ki sodijo v obseg uporabe opredelitve „posoje vrednostnih papirjev ali blaga“ ali „izposoje vrednostnih papirjev ali blaga“, kakor je navedena v členu 3(1)(n) Direktive 2006/49/ES;
- (35) „denarju podoben instrument“ je potrdilo o vlogi ali drugi podoben instrument, ki ga je izdala posojilna kreditna institucija;
- (36) „listinjenje“ pomeni posel ali shemo, pri katerih se tranšira kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo ali paketom izpostavljenosti, z naslednjimi značilnostmi:
- (a) plačila v poslu ali shemi so odvisna od kvalitete izpostavljenosti ali paketa izpostavljenosti; in
- (b) podrejenost tranš določa razporeditev izgub med potekom posla ali sheme;
- (37) „tradicionalno listinjenje“ pomeni listinjenje, pri katerem poteka ekonomski prenos izpostavljenosti, ki se listini, na subjekt s posebnim namenom pri listinjenju, ki izdaja vrednostne papirje. To se opravi s prenosom lastništva listinjenih izpostavljenosti s kreditne institucije v vlogi originatorja ali preko podudeležbe. Izdani vrednostni papirji ne predstavljajo plačilnih obveznosti kreditne institucije v vlogi originatorja;
- (38) „sintetično listinjenje“ pomeni listinjenje, pri katerem se tranširanje doseže z uporabo kreditnih izvedenih finančnih instrumentov ali osebnih jamstev, paket izpostavljenosti pa ni odstranjen iz bilance stanja kreditne institucije v vlogi originatorja;
- (39) „tranša“ pomeni pogodbeno določeni segment kreditnega tveganja, povezanega z izpostavljenostjo ali več izpostavljenostmi, kjer pozicija v segmentu določa tveganje kreditne izgube, ki je večje ali manjše kakor pri poziciji istega zneska v vseh drugih takih segmentih, brez upoštevanja kreditnega zavarovanja, ki ga zagotavljajo tretje stranke neposredno imetnikom pozicij v segmentu ali drugih segmentih;
- (40) „pozicija listinjenja“ pomeni izpostavljenost iz naslova listinjenja;
- (41) „originator“ pomeni naslednje:
- (a) subjekt, ki je sam ali preko povezanih subjektov, neposredno ali posredno sodeloval pri prvotnem dogovoru, s katerim so nastale obveznosti dolžnika ali morebitne obveznosti morebitnega dolžnika, ki predstavljajo listinjenje izpostavljenosti; ali
- (b) subjekt, ki v okviru svoje bilance stanja kupi izpostavljenosti tretje stranke, nato pa jih listini;
- (42) „sponzor“ je kreditna institucija, razen kreditne institucije v vlogi originatorja, ki vzpostavi ali upravlja program s premoženjem kritih komercialnih zapisov ali drugo shemo listinjenja, ki odkupi izpostavljenosti od tretjih subjektov;
- (43) „izboljšanje kreditne kvalitete“ je pogodbeno ureditev, po kateri se kreditna kvaliteta pozicije v listinjenju izboljša glede na to, kakšna bi bila, če izboljšanja ne bi bilo, vključno z izboljšanjem, ki ga daje več podrejenih tranš v listinjenju in druge vrste kreditnega zavarovanja;
- (44) „subjekt s posebnim namenom pri listinjenju (SSPE)“ je korporacijski trust ali drugi subjekt, ki ni kreditna institucija, ustanovljen za opravljanje listinjenja ali listinjenj, katerih aktivnosti so omejene na tiste, ki so primerne za doseganje navedenega cilja, katerih struktura je namenjena izločanju obveznosti SSPE iz obveznosti kreditne institucije v vlogi originatorja, in v katerih imajo upravičenci pravico, da zastavijo ali zamenjajo navedene pravice brez omejitev;
- (45) „skupina povezanih oseb“ pomeni:
- (a) dve ali več fizičnih ali pravnih oseb, ki, razen če ni dokazano nasprotno, predstavljajo eno samo tveganje, ker ena izmed njih neposredno ali posredno obvladuje drugo ali druge; ali
- (b) dve ali več fizičnih ali pravnih oseb, med katerimi ni razmerja, ki predstavlja obvladovanje, navedeno v točki (a), vendar je treba šteti, da predstavljajo eno samo tveganje, ker so med seboj tako povezane, da je takrat, ko ima ena izmed njih finančne težave, verjetno, da bo imela druga ali vse druge težave z odplačilom;
- (46) „tesna povezanost“ pomeni stanje, ko sta dve ali več fizičnih ali pravnih oseb povezani na enega od naslednjih načinov:
- (a) udeležba v obliki lastništva, neposredno ali z obvladovanjem, 20 % ali več glasovalnih pravic ali kapitala podjetja;
- (b) obvladovanje; ali
- (c) dejstvo, da sta obe ali vse stalno povezane z isto tretjo osebo in z njo v razmerju, ki predstavlja obvladovanje;

(47) „priznane borze“ pomeni borze, ki jih kot take priznajo pristojni organi in ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) delujejo redno,
- (b) imajo poslovnik, ki ga izdajo ali odobrijo ustrezni organi države, v kateri je borza, ki opredeljuje pogoje delovanja borze, pogoje dostopa do borze in prav tako pogoje, ki jih je treba izpolniti s pogodbo, preden se lahko z njo dejansko trguje na borzi, in
- (c) imajo klirinške mehanizme, po katerih za pogodbe, naštete v Prilogi IV, veljajo predpisane dnevne marže, ki po mnenju pristojnih organov predstavljajo ustrezno zaščito.

Člen 5

Države članice osebam ali podjetjem, ki niso kreditne institucije, prepovejo nadaljnje opravljanje poslov sprejemanja depozitov ali drugih vračljivih sredstev od javnosti.

Prvi odstavek se ne uporablja za sprejemanje depozitov ali drugih sredstev, ki jih vrača država članica ali enote regionalne ali lokalne ravni države članice ali javni mednarodni organi, katerih članica je ena ali več držav članic, ali za primere, za katere izrecno velja nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Skupnosti, pod pogojem, da so te dejavnosti v skladu s predpisi in z nadzori, namenjenimi zaščiti vlagateljev in investitorjev ter veljajo za te primere.

NASLOV II

POGOJI ZA DOSTOP DO ZAČETKA OPRAVLJANJA IN OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI KREDITNIH INSTITUCIJ

Člen 6

Države članice od kreditnih institucij zahtevajo, da pridobijo dovoljenje pred začetkom opravljanja dejavnosti. Brez poseganja v člene 7 do 12 določijo pogoje za pridobitev takega dovoljenja ter o njih obvestijo Komisijo.

Člen 7

Države članice zahtevajo, da se vlogi za izdajo dovoljenja priloži program poslovanja, ki med drugim določa vrste predvidenih poslov ter organizacijsko strukturo kreditne institucije.

Člen 8

Države članice ne smejo zahtevati, da se vloga za izdajo dovoljenja preverja glede na gospodarske potrebe trga.

Člen 9

1. Brez poseganja v druge splošne pogoje, ki jih določa nacionalna zakonodaja, pristojni organi ne izdajo dovoljenja, če

kreditna institucija nima lastnih ločenih sredstev ali če ustanovni kapital znaša manj kakor 5 milijonov EUR.

„Ustanovni kapital“ obsega kapital in rezerve iz člena 57(a) in (b).

Države članice lahko odločijo, da kreditne institucije, ki ne izpolnjujejo pogojev v zvezi z ločenimi lastnimi sredstvi in ki so obstajale 15. decembra 1979, lahko še naprej poslujejo. Take kreditne institucije lahko izvzamejo iz zahtev prvega pododstavka člena 11(1).

2. Države članice lahko ob upoštevanju naslednjih pogojev izdajo dovoljenje za določene kategorije kreditnih institucij, katerih ustanovni kapital znaša manj, kakor je navedeno v odstavku 1:

- (a) ustanovni kapital ne znaša manj kakor 1 milijon EUR;
- (b) zadevne države članice obvestijo Komisijo o svojih razlogih za uporabo te možnosti; in
- (c) k nazivu vsake kreditne institucije, ki nima minimalnega kapitala iz odstavka 1, se to tudi dopiše v seznamu iz člena 14.

Člen 10

1. Lastna sredstva kreditne institucije v času izdaje dovoljenja ne smejo znašati manj kakor ustanovni kapital, zahtevan po členu 9.

2. Države članice lahko odločijo, da že obstoječe kreditne institucije na dan 1. januarja 1993, katerih lastna sredstva so manjša od ustanovnega kapitala, predpisanega v členu 9, lahko še naprej opravljajo svoje dejavnosti. V tem primeru njihova lastna sredstva ne smejo znašati manj, kakor je bila njihova največja vrednost z učinkom od vključno 22. decembra 1989.

3. Če obvladovanje kreditne institucije, ki spada v kategorijo iz odstavka 2, prevzame fizična ali pravna oseba, razen osebe, ki je institucijo obvladovala pred tem, morajo lastna sredstva te kreditne institucije znašati vsaj toliko, koliko znaša ustanovni kapital, kakor je navedeno v členu 9.

4. V nekaterih specifičnih okoliščinah in s soglasjem pristojnih organov, kadar se združita dve ali več kreditnih institucij, ki spadajo v kategorijo iz odstavka 2, lastna sredstva kreditne institucije, ki nastane z združitvijo, ne smejo znašati manj kakor skupna lastna sredstva združenih kreditnih institucij v času združitve, dokler ni dosežena primerna raven iz člena 9.

5. Če se v primerih iz odstavkov 1, 2 in 4 lastna sredstva zmanjšajo, lahko pristojni organi, kadar okoliščine to upraviču-

jejo, omogočijo kreditni instituciji, da v navedenem obdobju popravi nastale razmere ali preneha opravljati dejavnosti.

Člen 11

1. Pristojni organi kreditni instituciji izdajo dovoljenje le, če vsaj dve osebi učinkovito usmerjata opravljanje dejavnosti kreditne institucije.

Dovoljenja ne izdajo, če ti osebi nimata zadostnega ugleda ali nimata dovolj izkušenj za opravljanje takih nalog.

2. Vsaka država članica zahteva, da:

- (a) ima kreditna institucija, ki je pravna oseba in ki ima statutarni sedež v skladu z nacionalno zakonodajo, sedež v isti državi članici kakor statutarni sedež; in
- (b) ima katera koli druga kreditna institucija sedež v državi članici, ki je izdala dovoljenje in v kateri dejansko opravlja svoje dejavnosti.

Člen 12

1. Pristojni organi ne izdajo dovoljenja za začetek opravljanja dejavnosti kreditnih institucij, če niso obveščeni o identiteti delničarjev ali družbenikov, bodisi neposrednih ali posrednih, fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo kvalificirane deleže, in o velikosti teh deležev.

Pri ugotavljanju kvalificiranega deleža v kontekstu tega člena se upoštevajo glasovalne pravice iz člena 92 Direktive 2001/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. maja 2001 o sprejemu vrednostnih papirjev v uradno kotacijo na borzi in o informacijah, ki jih je treba objaviti v zvezi s temi vrednostnimi papirji ⁽¹⁾.

2. Pristojni organi ne izdajo dovoljenja, če se jim ob upoštevanju potrebe po varnem in skrbnem upravljanju kreditnih institucij, delničarji ali družbeniki ne zdijo primerni.

3. Če obstajajo tesne povezave med kreditnimi institucijami in drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami, pristojni organi izdajo dovoljenje le, če te povezave ne preprečujejo učinkovitega izvajanja njihovih nadzornih funkcij.

Pristojni organi prav tako ne izdajo dovoljenja, če zakoni in drugi predpisi v tretji državi, ki veljajo za eno ali več fizičnih ali pravnih oseb, s katerimi je kreditna institucija tesno povezana, ali težave pri izvrševanju navedenih zakonov in drugih predpisov preprečujejo učinkovito izvajanje nadzornih funkcij pristojnih organov.

⁽¹⁾ UL L 184, 6.7.2001, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

Pristojni organi zahtevajo, da jim kreditne institucije posredujejo informacije, potrebne za stalno spremljanje skladnosti s pogoji iz tega odstavka.

Člen 13

Kadar koli se dovoljenje ne izda, se za to navedejo razlogi, vlagatelj pa je o tem obveščen v šestih mesecih od prejema vloge ali, če je nepopolna, v šestih mesecih od dne, ko vlagatelj pošlje informacije, potrebne za sprejem sklepa. Sklep se v vsakem primeru sprejme v 12 mesecih od prejema vloge.

Člen 14

Vsako dovoljenje se priglasijo Komisiji.

Naziv vsake kreditne institucije, kateri je bilo izdano dovoljenje, se vpiše na seznam. Komisija objavi navedeni seznam v Uradnem listu Evropske Unije in ga sproti dopolnjuje.

Člen 15

1. Preden pristojni organi izdajo kreditni instituciji dovoljenje, se posvetujejo s sodelujočimi pristojnimi organi drugih držav članic, sodelujočih v naslednjih primerih:

- (a) zadevna kreditna institucija je podrejena družba kreditne institucije, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici;
- (b) zadevna kreditna institucija je podrejena družba nadrejene družbe kreditne institucije, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici; ali
- (c) zadevno kreditno institucijo obvladujejo iste osebe, bodisi fizične ali pravne, kakor kreditno institucijo, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici.

2. Preden pristojni organ izda kreditni instituciji dovoljenje, se posvetujejo s pristojnimi organi vključene države članice, ki so pooblaščen za nadzor zavarovalnic ali investicijskih podjetij, v naslednjih primerih:

- (a) zadevna kreditna institucija je podrejena družba zavarovalnice ali investicijskega podjetja z dovoljenjem za opravljanje poslov v Skupnosti;
- (b) zadevna kreditna institucija je podrejena družba nadrejene družbe zavarovalnice ali investicijskega podjetja z dovoljenjem za opravljanje poslov v Skupnosti; ali

- (c) zadevno kreditno institucijo obvladuje ista oseba, fizična ali pravna, kakor obvladuje zavarovalnico ali investicijsko podjetje z dovoljenjem za opravljanje poslov v Skupnosti.

3. Pristojni nadzorni organi iz odstavkov 1 in 2 se med seboj posvetujejo predvsem glede ocenjevanja primernosti delničarjev ter dobrega imena in izkušenj direktorjev, ki so vključeni v upravljanje druge osebe iste skupine. Izmenjajo si podatke o primernosti delničarjev ter dobrem imenu in izkušnjah direktorjev, ki so pomembni pri izdajanju dovoljenj za opravljanje poslov kakor tudi pri rednem ocenjevanju izpolnjevanja pogojev poslovanja.

Člen 16

Država članica gostiteljica ne sme zahtevati dovoljenja ali dotacijskega kapitala za podružnice kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje v drugi državi članici. Ustanovitev in nadzor takih podružnic se opravi v skladu s členi 22, 25, 26(1) do (3), 29 do 37 in 40.

Člen 17

1. Pristojni organi lahko odvzamejo dovoljenje, izdano kreditni instituciji, le, če ta institucija:

- (a) v 12 mesecih dovoljenja ne uporabi, dovoljenje izrecno odkloni ali se za več kakor šest mesecev preneha ukvarjati s posli, če zadevna država članica ne sprejme določbe, da v takih primerih dovoljenje poteče;
- (b) pridobi dovoljenje na podlagi netočnih izjav ali kakor koli drugače nepravilno;
- (c) ne izpolnjuje več pogojev, v skladu s katerimi je dovoljenje pridobila;
- (d) nima več dovolj lastnih sredstev ali ni več mogoče računati, da bo izpolnila svoje obveznosti do upnikov, in zlasti nič več ne zagotavlja zavarovanja za sredstva, ki so ji bila zaupana; ali
- (e) predstavlja enega od drugih primerov, za katere nacionalna zakonodaja predpisuje odvzem dovoljenja.

2. Za vsak odvzem dovoljenja se navedejo razlogi in o njih obvestijo zadevne osebe. Tak odvzem se priglasí Komisiji.

Člen 18

Za izvajanje svojih dejavnosti lahko kreditne institucije ne glede na določbe v državi članici gostiteljici o uporabi besed „banka“, „hranilnica“ ali drugih bančnih nazivov, na celotnem ozemlju

Skupnosti uporabljajo isti naziv kakor v državi članici, v kateri imajo sedež. Če obstaja nevarnost zamenjave, lahko država članica gostiteljica zaradi razjasnitve zahteva, da se nazivu dodajo določeni drugi podatki zaradi obrazložitve.

Člen 19

1. Države članice zahtevajo, da vsaka fizična ali pravna oseba, ki namerava neposredno ali posredno imeti kvalificirani delež v kreditni instituciji, pred tem pristojne organe o tem obvesti in jim sporoči, kolikšen je ta nameravani delež. Taka oseba pristojne organe tudi obvesti, če namerava povečati svoj kvalificirani delež, tako da bi bil njen delež glasovalnih pravic ali deleža v kapitalu podjetja enak ali večji od 20 %, 33 % ali 50 % ali da bi kreditna institucija postala njena podrejena družba.

Brez poseganja v odstavek 2 lahko pristojni organi v največ treh mesecih od dneva priglasitve, predvidene v prvem in drugem pododstavku, nasprotujejo takemu načrtu, če zadevna oseba ni primerna, glede na to, da je treba zagotoviti varno in skrbno upravljanje kreditne institucije. Če ne nasprotujejo načrtu, lahko določijo najdaljši rok za njegovo izvedbo.

2. Če je oseba, ki namerava kupiti deleže iz odstavka 1, kreditna institucija, zavarovalnica ali investicijsko podjetje, ki ima dovoljenje za poslovanje v drugi državi članici, ali nadrejena družba kreditne institucije, zavarovalnice ali investicijskega podjetja, ki ima dovoljenje za poslovanje v drugi državi članici, ali fizična ali pravna oseba, ki obvladuje kreditno institucijo, zavarovalnico ali investicijsko podjetje, ki ima dovoljenje za poslovanje v drugi državi članici, in če bi kot posledica take pridobitve kreditna institucija, v kateri kupec želi imeti delež, postala podrejena ali predmet obvladovanja s strani kupca, je pogoj za oceno pridobitve predhodni posvet, predviden v členu 15.

Člen 20

Države članice zahtevajo, da katera koli fizična ali pravna oseba, ki namerava neposredno ali posredno prodati kvalificirani delež v kreditni instituciji, pred tem pristojne organe o tem obvesti in jim sporoči, kolikšen je ta nameravani delež. Taka oseba pristojne organe tudi obvesti, če namerava zmanjšati svoj kvalificirani delež, tako da bi bil njen delež glasovalnih pravic ali delež v kapitalu podjetja manjši od 20 %, 33 % ali 50 % ali da bi kreditna institucija prenehala biti njena podrejena družba.

Člen 21

1. Ko kreditne institucije zvejo za kakršno koli pridobitev ali prodajo deležev v njihovem kapitalu, zaradi katere deleži

presežejo ali padejo pod enega izmed pragov iz člena 19(1) in člena 20, o navedenih pridobitvah in prodajah obvestijo pristojne organe.

Prav tako pristojnim organom vsaj enkrat na leto posredujejo imena delničarjev in družbenikov, ki imajo v lasti kvalificirane deleže, ter velikost teh deležev, kakor je na primer izkazana iz informacij na letnih skupščinah delničarjev ali družbenikov ali podana zaradi skladnosti s predpisi za družbe, ki kotirajo na borzah.

2. Države članice zahtevajo, da takrat ko obstaja možnost, da bi vpliv oseb iz člena 19(1) škodil varnemu in skrbnemu upravljanju institucije, pristojni organi izvedejo ustrezne ukrepe za končanje takega stanja. Taki ukrepi so lahko sestavljeni iz sodnih odredb, sankcij proti direktorjem in poslovodnim delavcem ali začasne prepovedi uveljavitve glasovalnih pravic, ki izhajajo iz delnic ali deleža v lasti zadevnih delničarjev ali družbenikov.

Podobni ukrepi se uporabljajo za fizične ali pravne osebe, ki ne izpolnijo svojih obveznosti glede predložitve predhodnih informacij, kakor je določeno v členu 19(1).

Če se kapitalski delež pridobi kljub nasprotovanju pristojnih organov, države članice ne glede na katere koli druge sankcije, ki bodo sprejete, predpišejo bodisi začasno prepoved uveljavljanja ustreznih glasovalnih pravic bodisi ničnost glasov ali predpišejo možnost njihove razveljavitve.

3. Pri ugotavljanju kvalificiranega deleža in drugih stopenj deleža iz tega člena, se upoštevajo glasovalne pravice iz člena 92 Direktive 2001/34/ES.

Člen 22

1. Pristojni organi matične države članice zahtevajo, da ima vsaka kreditna institucija zanesljivo ureditev upravljanja, ki vključuje jasno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi odgovornostmi, učinkovitimi procesi za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganj ter poročanje o tveganjih, katerim je ali bi lahko bila izpostavljena, ter primerne mehanizme za notranjo kontrolo, vključno z zanesljivimi upravnimi in računovodskimi postopki.

2. Ureditve, procesi in mehanizmi iz odstavka 1 so izčrpani in sorazmerni z naravo, obsegom in kompleksnostjo dejavnosti kreditne institucije. Upoštevajo se tehnična merila iz Priloge V.

NASLOV III

DOLOČBE O SVOBODI USTANAVLJANJA IN SVOBODI OPRAVLJANJA STORITEV

Oddelek 1

Kreditne institucije

Člen 23

Države članice predvidijo, da lahko, bodisi z ustanovitvijo podružnice ali z neposrednim opravljanjem storitev, opravlja dejavnosti iz Priloge I na njihovem ozemlju v skladu s členi 25, 26(1) do (3), 28(1) in (2) ter 29 do 37 katera koli kreditna institucija, ki ima dovoljenje in je pod nadzorom pristojnih organov druge države članice, pod pogojem, da dovoljenje velja za te dejavnosti.

Oddelek 2

Finančne institucije

Člen 24

1. Države članice predpišejo, da lahko v skladu s členi 25, 26(1) do (3), 28(1) in (2) ter 29 do 37 opravlja dejavnosti iz Priloge I na njihovem ozemlju, bodisi z ustanovitvijo podružnice ali z neposrednim opravljanjem storitev, katera koli finančna institucija iz druge države članice, bodisi podrejena družba kreditne institucije ali podrejena družba v skupni lasti dveh ali več kreditnih institucij, katerih ustanovna pogodba in statut dovoljujeta nadaljnje opravljanje teh dejavnosti in ki izpolnjuje vse spodaj naštetje pogoje:

- (a) nadrejena družba ali družbe pridobijo dovoljenje kot kreditne institucije v državi članici, katere zakonodaja velja za finančno institucijo;
- (b) zadevne dejavnosti se dejansko opravljajo na ozemlju iste države članice;
- (c) nadrejena družba ali družbe imajo v lasti 90 % ali več glasovalnih pravic, ki izhajajo iz delnic ali deleža finančne institucije;
- (d) nadrejena družba ali družbe izpolnjujejo zahteve pristojnih organov glede skrbnega upravljanja finančne institucije in s soglasjem pristojnih organov zadevne matične države članice javno objavijo, da so skupno in solidarno odgovorna za obveznosti, ki jih je prevzela finančna institucija; in
- (e) finančna institucija se učinkovito vključi v zadevne dejavnosti, zlasti v konsolidirani nadzor nadrejene družbe ali vseh nadrejenih družb v skladu z oddeikom 1 poglavja 4

naslova V, zlasti za namene minimalnih kapitalskih zahtev, določenih v členu 75, kontrolo velikih izpostavljenosti in omejitve kapitalskih deležev, kakor je predvideno v členih 120 do 122.

te informacije posredujejo pristojnim organom države članice gostiteljice in v skladu s tem obvestijo kreditno institucijo.

Skladnost s temi pogoji potrdijo pristojni organi matične države članice, katera finančni instituciji izda certifikat ustreznosti, ki mora biti del priglasitve iz členov 25 in 28.

Pristojni organi matične države članice sporočijo tudi znesek lastnih sredstev in v skladu s členom 75 vsoto kapitalskih zahtev kreditne institucije.

Pristojni organi matične države članice zagotovijo nadzor finančne institucije v skladu s členi 10(1), 19 do 22, 40, 42 do 52 in 54.

Z odstopanjem od drugega pododstavka, v primeru iz člena 24, pristojni organi matične države članice sporočijo višino lastnih sredstev finančne institucije in vsoto konsolidiranih lastnih sredstev ter konsolidiranih kapitalskih zahtev v skladu s členom 75, kreditne institucije, ki je nadrejena družba.

2. Če finančna institucija, kakor je navedena v prvem pododstavku odstavka 1, preneha izpolnjevati katerega koli od predpisanih pogojev, matična država članica o tem obvesti pristojne organe države članice gostiteljice, in se za dejavnosti, ki jih ta finančna institucija izvaja v državi članici gostiteljici, začne uporabljati zakonodaja države članice gostiteljice.

4. Če pristojni organi matične države članice zavrnejo posredovanje informacij iz odstavka 2 pristojnim organom države članice gostiteljice, zadevni kreditni instituciji v treh mesecih od prejema vseh informacij navedejo razloge za zavrnitev.

3. Odstavka 1 in 2 se smiselno in s potrebnimi spremembami uporabljata za podrejene družbe finančne institucije iz prvega pododstavka odstavka 1.

Ob zavrnitvi ali če pristojni organi ne odgovorijo, lahko zadevna institucija vloži pritožbo na sodiščih matične države članice.

Oddelek 3

Člen 26

Uveljavljanje pravice do ustanavljanja

Člen 25

1. Kreditna institucija, ki želi ustanoviti podružnico na ozemlju druge države članice, to priglasijo pristojnim organom svoje matične države članice.

1. Preden podružnica kreditne institucije začne opravljati svoje dejavnosti, se pristojni organi države članice gostiteljice v dveh mesecih po prejemu informacij iz člena 25 pripravijo na nadzor kreditne institucije v skladu z oddelkom 5 in, če je treba, navedejo pogoje, pod katerimi se treba v interesu javnega dobra nadaljuje s temi dejavnostmi v državi članici gostiteljici.

2. Države članice zahtevajo, da vsaka kreditna institucija, ki želi ustanoviti podružnico v drugi državi članici, pri priglasitvi iz odstavka 1 posreduje naslednje informacije:

2. Ob prejemu obvestila od pristojnih organov države članice gostiteljice ali ob poteku obdobja, predpisanega v odstavku 1, brez prejema kakršnega koli sporočila države članice gostiteljice, se lahko podružnica ustanovi in lahko začne dejavnosti.

(a) državo članico, na katere ozemlju načrtuje ustanoviti podružnico;

3. Pri spremembi katerih koli drugih podrobnih podatkov, posredovanih v skladu s točkami (b), (c) ali (d) člena 25(2), kreditna institucija o spremembi pisno obvesti pristojne organe matične države članice in države članice gostiteljice vsaj en mesec pred spremembo, da pristojnim organom matične države članice omogoči sprejetje sklepa v skladu s členom 25 ter pristojnim organom države članice gostiteljice sprejetje sklepa o spremembi v skladu z odstavkom 1 tega člena.

(b) program poslovanja, ki med drugim določa vrste predvidenih poslov ter organizacijsko strukturo podružnice;

(c) naslov v državi članici gostiteljici, v kateri je mogoče pridobiti dokumente; in

(d) imena oseb, ki bodo odgovorne za upravljanje podružnice.

3. Razen če pristojni organi matične države članice nimajo razloga, da bi dvomili o primernosti upravne strukture ali finančnega stanja kreditne institucije, v treh mesecih od prejema informacij iz odstavka 2, ob upoštevanju predvidene dejavnosti,

4. Za podružnice, ki so začele svoje dejavnosti pred 1. januarjem 1993, se v skladu z določbami, ki veljajo v državah članicah gostiteljicah, domneva, da je zanje veljal postopek, določen v členu 25 in v odstavkih 1 in 2 tega člena. Od 1. januarja 1993 zanje velja odstavek 3 tega člena, člen 23 in člen 43 ter oddelka 2 in 5.

Člen 27

Poslovne enote, ki jih v eni sami državi članici ustanovi kreditna institucija s sedežem v drugi državi članici, se ne glede na število štejejo kot ena sama podružnica.

Oddelek 4**Uveljavljanje svobode opravljanja storitev****Člen 28**

1. Vsaka kreditna institucija, ki želi uveljavljati svobodo opravljanja storitev z nadaljnjimi dejavnostmi na ozemlju druge države članice, pred tem pristojnim organom matične države članice predloži priglasitev o dejavnostih na seznamu v Prilogi I, ki jih namerava opravljati.

2. Pristojni organi matične države članice v enem mesecu od prejema priglasitve, predvidene v odstavku 1, to priglasitev pošljejo pristojnim organom države članice gostiteljice.

3. Ta člen ne vpliva na pravice opravljanja storitev, ki so jih kreditne institucije pridobile pred 1. januarjem 1993.

Oddelek 5**Pooblastila pristojnih organov držav članic gostiteljic****Člen 29**

Države članice gostiteljice lahko za statistične namene zahtevajo, da vse kreditne institucije, ki imajo podružnice na njihovem ozemlju, pristojnim organom teh držav članic gostiteljic redno poročajo o svojih dejavnostih v teh državah članicah.

Pri izpolnjevanju dolžnosti, ki jim jih nalaga člen 41, lahko države članice gostiteljice zahtevajo, da jim podružnice kreditnih institucij iz drugih držav članic posredujejo enake informacije, kakor jih zahtevajo od nacionalnih kreditnih institucij za ta namen.

Člen 30

1. Če pristojni organi države članice gostiteljice ugotovijo, da kreditna institucija, ki ima podružnico ali neposredno opravlja storitve na njihovem ozemlju, ne upošteva pravnih predpisov, sprejetih v tej državi v skladu z določbami te direktive o pooblastilih pristojnih organov države članice gostiteljice, ti pristojni organi zahtevajo, da zadevna kreditna institucija zagotovi, da se to nepravilno stanje konča.

2. Če zadevna kreditna institucija ne sprejme potrebnih ukrepov, pristojni organi države članice gostiteljice o tem obvestijo pristojne organe matične države članice.

Pristojni organi države članice gostiteljice čim prej sprejmejo vse ustrezne ukrepe, s čimer zadevna kreditna institucija zagotovi, da se nepravilno stanje konča. Narava teh ukrepov se sporoči pristojnim organom države članice gostiteljice.

3. Če kljub ukrepom, ki jih sprejme matična država članica, ali ker se ti ukrepi izkažejo za neustrezne ali pa niso izvedljivi v zadevni državi članici, kreditna institucija še naprej krši pravne predpise iz odstavka 1, ki veljajo v državi članici gostiteljici, lahko ta, potem ko obvesti pristojne organe matične države članice, sprejme ustrezne ukrepe, da bi preprečila ali kaznovala nadaljnje nepravilnosti in, če je treba, da prepreči zadevni kreditni instituciji nadaljnje poslovanje na svojem ozemlju. Države članice zagotovijo, da je na njihovem ozemlju kreditnim institucijam mogoče vročiti potrebne pravne dokumente v zvezi s temi ukrepi.

Člen 31

Člena 29 in 30 ne vplivata na pooblastila držav članic gostiteljic za sprejetje ustreznih ukrepov, s katerimi bi preprečile ali kaznovale nepravilnosti na njihovem ozemlju, ki so v nasprotju s pravnimi predpisi, sprejetimi v javnem interesu. Ta pooblastila vključujejo možnost, da se kreditnim institucijam kršiteljicam prepreči nadaljnje poslovanje na njihovem ozemlju.

Člen 32

Kateri koli ukrep, sprejet v skladu s členom 30(2) in (3) ali členom 31, ki vključuje kazni ali omejitve uveljavljanja svobode opravljanja storitev, se ustrezno utemelji in sporoči zadevni kreditni instituciji. Za vsak tak ukrep velja pravica do pritožbe na sodiščih države članice, v kateri je ukrep bil sprejet.

Člen 33

Preden ukrepajo v skladu s postopkom, predvidenem v členu 30, lahko v nujnih primerih pristojni organi države članice gostiteljice sprejmejo kakršne koli preventivne ukrepe, potrebne za zaščito interesov vlagateljev, investorjev in drugih, za katere se storitve opravljajo. Komisijo in pristojne organe drugih zadevnih držav članic se o takih ukrepih obvesti čim prej.

Komisija lahko po posvetu s pristojnimi organi zadevnih držav članic sklene, da zadevna država članica spremeni ali razveljavi navedene ukrepe.

Člen 34

Države članice gostiteljice lahko izvajajo pooblastila, ki so jim bila dodeljena v skladu s to direktivo, tako da izvedejo ustrezne ukrepe, da bi preprečile ali kaznovale nepravilnosti, storjene na njihovem ozemlju. Ta pooblastila vključujejo možnost, da se kreditnim institucijam kršiteljicam prepreči nadaljnje poslovanje na njihovem ozemlju.

Člen 35

Pri odvzemu dovoljenja se pristojne organe držav članic gostiteljic o tem obvesti, ti pa izvedejo ustrezne ukrepe, da bi preprečili nadaljnje poslovanje kreditne institucije kršiteljice na svojem ozemlju in zaščitili interese vlagateljev.

Člen 36

Države članice Komisijo obvestijo o številu in vrsti primerov zavrnitve v skladu s členoma 25 in 26(1) do (3) ali primerov, v katerih so bili sprejeti ukrepi v skladu s členom 30(3).

Člen 37

Ta oddelek ne preprečuje kreditnim institucijam s sedeži v drugih državah članicah oglaševanja storitev v državi članici gostiteljici z vsemi komunikacijskimi sredstvi, ki so jim na voljo, v skladu s katerimi koli predpisi o obliki in vsebini takega oglaševanja, sprejetimi zaradi javnega interesa.

NASLOV IV

ODNOSI S TRETJIMI DRŽAVAMI

Oddelek 1

Priglasitev podjetij iz tretjih držav in pogoji dostopa do trgov v teh državah

Člen 38

1. Ko podružnice kreditnih institucij s sedeži zunaj Skupnosti začenejajo ali nadaljujejo z opravljanjem dejavnosti, države članice zanje ne uporabljajo določb, ki tem institucijam omogočajo ugodnejše obravnavanje kot podružnicam kreditnih institucij s sedeži v Skupnosti.

2. Pristojni organi Komisiji in Evropskemu odboru za bančništvo priglasijo vsa dovoljenja, izdana podružnicam kreditnih institucij s sedeži zunaj Skupnosti.

3. Brez poseganja v odstavek 1 se lahko Skupnost na podlagi sporazumov, sklenjenih z eno ali več tretjimi državami, dogovori, da uporablja določbe, v skladu s katerimi bodo podružnice kreditnih institucij s sedeži zunaj Skupnosti deležne enake obravnave na celotnem ozemlju Skupnosti.

Oddelek 2

Sodelovanje s pristojnimi organi tretjih držav pri nadzoru na konsolidirani osnovi

Člen 39

1. Komisija lahko sama ali na zahtevo države članice Svetu predloži predloge za pogajanje o sporazumih z eno ali več tretjimi državami o načinu izvajanja nadzora na konsolidirani osnovi nad naslednjim:

- (a) kreditnimi institucijami, katerih nadrejene družbe imajo sedeže v tretji državi; ali
- (b) kreditnimi institucijami v tretjih državah, katerih nadrejene družbe, bodisi da gre za kreditne institucije ali finančne holdinge, imajo sedeže v Skupnosti.

2. Sporazumi iz odstavka 1 morajo zlasti zagotoviti naslednje:

- (a) da lahko pristojni organi držav članic pridobijo informacije, potrebne za nadzor na osnovi konsolidiranega finančnega stanja kreditnih institucij ali finančnih holdingov, ki so v Skupnosti in imajo podrejene družbe, ki so kreditne institucije ali finančne institucije zunaj Skupnosti ali, če imajo kapitalske udeležbe v takih institucijah; in
- (b) da lahko pristojni organi tretjih držav pridobijo informacije, potrebne za nadzor nadrejenih družb, ki imajo sedeže na njihovih ozemljih in imajo podrejene družbe, ki so kreditne institucije ali finančne institucije v eni ali več državah članicah ali, če imajo kapitalske udeležbe v takih institucijah.

3. Brez poseganja v člen 300(1) in (2) Pogodbe, Komisija s pomočjo Evropskega odbora za bančništvo preuči rezultat pogajanj iz odstavka 1 in nastale razmere.

NASLOV V

NAČELA IN TEHNIČNI INSTRUMENTI ZA BONITETNI NADZOR IN RAZKRITJE

POGLAVJE 1

Načela bonitetnega nadzora

Oddelek 1

Pristojnosti matične države članice in države članice gostiteljice

Člen 40

1. Za bonitetni nadzor kreditne institucije, vključno z dejavnostmi, ki jih opravlja v skladu s členoma 23 in 24, so

odgovorni pristojni organi matične države članice, brez poseganja v tiste določbe te direktive, ki to odgovornost nalagajo pristojnim organom države članice gostiteljice.

2. Odstavek 1 ne preprečuje nadzora na konsolidirani osnovi v skladu s to direktivo.

Člen 41

Države članice gostiteljice do nadaljnjega usklajevanja ostanejo odgovorne za nadzor likvidnosti podružnic kreditnih institucij v sodelovanju s pristojnimi organi matične države članice.

Brez poseganja v ukrepe, potrebne za okrepitev Evropskega monetarnega sistema, države članice gostiteljice ostanejo v celoti odgovorne za ukrepe, ki so potrebni za izvajanje njihovih monetarnih politik.

Ti ukrepi ne smejo predpisovati diskriminatorne ali omejevalne obravnave na osnovi dejstva, da je kreditna institucija pridobila dovoljenje v drugi državi članici.

Člen 42

Pristojni organi zadevnih držav članic tesno sodelujejo pri nadzoru dejavnosti kreditnih institucij, še zlasti tistih, ki poslujejo prek podružnic v eni ali več drugih državah članicah, v katerih nimajo sedeža. Medsebojno si izmenjujejo vse informacije o upravljanju in lastništvu takih kreditnih institucij, zato da bi se olajšala nadzor in preučitev pogojev za izdajo dovoljenja, in vse informacije, ki jim lahko olajšajo spremljanje in nadzor poslovanja takih institucij, zlasti glede likvidnosti, solventnosti, jamstva za vloge, omejitve velikih izpostavljenosti, upravnih in računovodskih postopkov ter mehanizmov notranje kontrole.

Člen 43

1. Države članice gostiteljice predvidijo, da lahko v primeru, če kreditna institucija, ki je pridobila dovoljenje v drugi državi članici, opravlja svojo dejavnost prek podružnice, pristojni organi matične države članice ali osebe, ki jih ti pooblastijo za ta namen, po tem ko obvestijo pristojne organe države članice gostiteljice, preverijo informacije iz člena 42 na kraju samem.

2. Pristojni organi matične države članice se lahko tudi za pregled podružnic zatečejo k uporabi drugih postopkov, določenih v členu 141.

3. Odstavka 1 in 2 ne vplivata na pravico pristojnih organov države članice gostiteljice, da pri opravljanju svojih dolžnosti v skladu s to direktivo na kraju samem pregledajo podružnice, ustanovljene na njihovem ozemlju.

Oddelek 2

Izmenjava podatkov in poklicna skrivnost

Člen 44

1. Države članice predvidijo, da za vse osebe, ki delajo za ali so delale za pristojne organe, in revizorje ali strokovnjake, ki delajo v imenu pristojnih organov, velja dolžnost varovanja poklicne skrivnosti.

Nobeni osebi ali organu ne smejo razkriti nobenih zaupnih informacij, ki jih utegnejo prejeti med opravljanjem svojih nalog, razen v obliki povzetka ali zbirne informacije, tako da posameznih kreditnih institucij ni mogoče prepoznati brez poseganja v primere, za katere velja kazensko pravo.

Vendar pa je v primerih, ko je zoper kreditno institucijo uveden stečaj ali postopek prisilnega prenehanja, v civilnem ali gospodarskem postopku dovoljeno razkriti zaupne informacije, ki ne zadevajo tretjih oseb, ki poskušajo rešiti to kreditno institucijo.

2. Odstavek 1 pristojnim organom raznih držav članic ne preprečuje izmenjave informacij v skladu s to direktivo in drugimi direktivami, ki se nanašajo na kreditne institucije. Za te informacije veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti, navedeni v odstavku 1.

Člen 45

Pristojni organi, ki prejmejo zaupne informacije iz člena 44, jih lahko uporabijo le pri opravljanju svojih nalog in samo za naslednje namene:

- (a) da preverijo, ali so izpolnjeni pogoji za začetek poslovanja kreditnih institucij, in da olajšajo nadzor poslovanja zlasti pri spremljanju likvidnosti, solventnosti, velikih izpostavljenosti, upravnih in računovodskih postopkov ter mehanizmov notranje kontrole na nekonsolidirani ali konsolidirani osnovi;
- (b) pri naložitvi kazni;
- (c) pri upravnih pritožbah zoper odločbe pristojnih organov; ali
- (d) pri sodnih postopkih, sproženih v skladu s členom 55 ali posebnimi določbami, predpisanimi v tej in drugih direktivah, sprejetih v zvezi s kreditnimi institucijami.

Člen 46

Države članice lahko sporazume o sodelovanju, ki predpisujejo izmenjavo informacij, sklepajo s pristojnimi organi tretjih držav ali z organi ali subjekti tretjih držav, opredeljenimi v členu 47 in

členu 48(1), le, če velja za razkrite informacije jamstvo varovanja poklicne skrivnosti, ki je vsaj enako tistemu iz člena 44(1). Taka izmenjava informacij je namenjena opravljanju nalog nadzora navedenih organov ali subjektov.

Če informacija izvira iz druge države članice, se je ne sme razkriti brez izrecnega soglasja pristojnih organov, ki so jo razkrili, in se sme, če je primerno, razkriti le izključno za namen, za katerega so ti pristojni organi dali soglasje.

Člen 47

Člena 44(1) in 45 ne preprečujeta izmenjave informacij znotraj države članice, če sta v isti državi članici dva ali več pristojnih organov, ali med državami članicami, med pristojnimi organi in med:

- (a) organi, ki jim je zaupana javna naloga nadzora drugih finančnih institucij in zavarovalnic, ter organi, ki so odgovorni za nadzor finančnih trgov;
- (b) subjekti, ki sodelujejo pri likvidaciji in stečaju kreditnih institucij ter v drugih podobnih postopkih; in
- (c) osebami, odgovornimi za opravljanje z zakonom predpisanih revizij letnih računovodskih izkazov kreditnih institucij in drugih finančnih institucij;

pri opravljanju njihovih nadzornih funkcij.

Člena 44(1) in 45 ne preprečujeta razkritja informacij organom, ki upravljajo sheme zajamčenih vlog in so potrebni za izvajanje njihovih nalog.

V obeh primerih za prejete informacije veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti, navedeni v členu 44(1).

Člen 48

1. Ne glede na člene 44 do 46 lahko države članice odobrijo izmenjavo informacij med pristojnimi organi in med:

- (a) organi, odgovornimi za nadzor subjektov, ki sodelujejo pri likvidaciji in stečaju kreditnih institucij ter v drugih podobnih postopkih; in
- (b) organi, ki so odgovorni za nadzor oseb, ki opravljajo z zakonom predpisane revizije letnih računovodskih izkazov zavarovalnic, kreditnih institucij, investicijskih podjetij in drugih finančnih institucij.

V takih primerih države članice zahtevajo, da so izpolnjeni vsaj naslednji pogoji:

- (a) informacije so namenjene za izvajanje nalog nadzora iz prvega pododstavka;

- (b) za informacije, prejete za ta namen, veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti iz člena 44(1); in

- (c) če informacija izvira iz druge države članice, se ne sme razkriti brez izrecnega soglasja pristojnih organov, ki so jo razkrili, in se sme, po potrebi, razkriti le izključno za namen, za katerega so ti pristojni organi dali soglasje.

Države članice Komisiji in drugim državam članicam sporočijo nazive organov, ki lahko prejmejo informacije v skladu s tem odstavkom.

2. Ne glede na člene 44 do 46 lahko države članice zaradi krepitve stabilnosti in celovitosti finančnega sistema odobrijo izmenjavo informacij med pristojnimi organi in organi ali subjekti, ki so po zakonu odgovorni za odkrivanje in raziskovanje kršitev prava gospodarskih družb.

V takih primerih države članice zahtevajo, da so izpolnjeni vsaj naslednji pogoji:

- (a) informacije so namenjene opravljanju nalog iz prvega pododstavka;

- (b) za informacije, prejete za ta namen, veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti iz člena 44(1); in

- (c) če informacija izvira iz druge države članice, se ne sme razkriti brez izrecnega soglasja pristojnih organov, ki so jo razkrili, in se sme, po potrebi, razkriti le izključno za namen, za katerega so ti pristojni organi dali soglasje.

Če v državi članici organom ali subjektom iz prvega pododstavka zaradi njihove specifične pristojnosti pri opravljanju nalog odkrivanja in raziskovanja pomagajo osebe, imenovane za ta namen, ki niso zaposlene v javnem sektorju, imajo lahko pod pogoji, navedenimi v drugem pododstavku, tudi te osebe možnost izmenjave informacij, predpisanih v prvem pododstavku.

Za izvajanje tretjega pododstavka organi ali subjekti iz prvega pododstavka sporočijo pristojnim organom, ki so razkrili informacije, imena in natančne odgovornosti oseb, katerim naj bi se informacije poslale.

Države članice Komisiji in drugim državam članicam sporočijo naziv organov ali subjektov, ki lahko prejmejo informacije v skladu s tem členom.

Komisija pripravi poročilo o uporabi določb tega člena.

Člen 49

Ta oddelek pristojnemu organu ne preprečuje, da bi posredoval informacije naslednjim subjektom za opravljanje njihovih nalog:

- (a) centralnim bankam in drugim subjektom s podobno funkcijo kakor monetarne oblasti; in
- (b) po potrebi drugim javnim organom, odgovornim za nadzor plačilnih sistemov.

Prav tako ta oddelek ne preprečuje takim organom ali subjektom, da posredujejo take informacije pristojnim organom, ki jih bodo morda potrebovali za namene iz člena 45.

Za informacije, prejete za ta namen, veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti iz člena 44(1).

Člen 50

Ne glede na določbe iz člena 44(1) in člena 45 lahko države članice na osnovi zakonskih določb odobrijo razkritje nekaterih informacij drugim oddelkom uprave centralne ravni države, ki so odgovorni za zakonodajo o nadzoru kreditnih institucij, finančnih institucij, investicijskih storitev in zavarovalnic ter inšpektorjem, ki delajo v imenu teh oddelkov.

Vendar se sme take informacije razkriti le, če so potrebne zaradi bonitetnega nadzora.

Člen 51

Države članice predpišejo, da se informacij, prejetih v skladu s členom 44(2) in členom 47, ter informacij, pridobljenih s preverjanjem na kraju samem v skladu s členom 43(1) in (2), ne sme nikoli razkriti v primerih iz člena 50, razen z izrecnim soglasjem pristojnih organov, ki so razkrili te informacije, ali pristojnih organov države članice, v kateri se je preverjanje na kraju samem izvedlo.

Člen 52

Ta oddelek pristojnim organom države članice ne preprečuje, da informacije iz členov 44 do 46 posredujejo klirinški hiši ali drugemu podobnemu subjektu, priznanemu po nacionalni zakonodaji za opravljanje klirinških storitev in poravnave za enega izmed nacionalnih trgov, če menijo, da je treba informacije posredovati za zagotovitev ustreznega delovanja teh subjektov v zvezi s plačilnimi zamudami ali potencialnimi plačilnimi zamudami udeležencev trga. Za informacije, prejete za ta namen, veljajo pogoji varovanja poklicne skrivnosti iz člena 44(1).

Vendar države članice predpišejo, da se informacij, prejetih v skladu s členom 44(2), ne sme razkriti v primerih iz tega člena brez izrecnega soglasja pristojnih organov, ki so jih razkrili.

Oddelek 3

Dolžnost oseb, odgovornih za revizijo nad zakonitostjo letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov

Člen 53

1. Države članice predvidijo vsaj to, da je dolžnost vsake osebe, pooblaščen v smislu Direktive 84/253/EGS⁽¹⁾, ki v kreditni instituciji opravlja nalogo, opisano v členu 51 Direktive 78/660/EGS, členu 37 Direktive 83/349/EGS ali členu 31 Direktive 85/611/EGS⁽²⁾ ali kakršno koli drugo zakonsko predpisano nalogo, takoj poročati pristojnim organom o kakršnih koli dejstvih ali odločitvah glede te kreditne institucije, za katere je zvedela med opravljanjem navedene naloge in ki utegnejo:

- (a) predstavljati resno kršitev zakonov in drugih predpisov, ki predpisujejo pogoje za izdajo dovoljenj ali specifično urejajo vodenje poslovanja kreditnih institucij;
- (b) vplivati na nemoteno delovanje kreditne institucije; ali
- (c) privedi do zavrnitve potrditve računovodskih izkazov ali do izražanja zadržkov.

Države članice predpišejo vsaj, da je ta oseba dolžna prav tako poročati o kakršnih koli dejstvih ali odločitvah, za katere je izvedela med opravljanjem naloge iz prvega pododstavka v podjetju, ki je tesno povezana oseba na osnovi obvladujočega razmerja s kreditno institucijo, v kateri opravlja navedeno nalogo.

2. Če osebe, pooblaščen po Direktivi 84/253/EGS, v dobri veri pristojnim organom razkrijejo kakršna koli dejstva ali odločitve iz odstavka 1, se taka razkritja ne štejejo za kršitev katere koli omejitve razkrivanja informacij, predpisane s pogodbo ali s katero koli določbo zakona ali drugega predpisa, in osebe za to nikakor niso odgovorne.

Oddelek 4

Pooblastila za kaznovanje in pravica do pritožbe na sodiščih

Člen 54

Brez poseganja v postopke za odvzem dovoljenj in v določbe kazenskega prava države članice predvidijo, da lahko njihovi pristojni organi proti kreditnim institucijam ali tistim, ki

⁽¹⁾ Osmo direktiva Sveta 84/253/EGS z dne 10. aprila 1984 o dovoljenjih za osebe pooblaščen za izvajanje obvezne revizije računovodskih listin (UL L 126, 12.5.1984, str. 20).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 84/611/ES z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 375, 31.12.1985, str. 3). Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

dejansko obvladujejo poslovanje kreditnih institucij, ki kršijo zakone in druge predpise o nadzoru ali opravljanju njihovih dejavnosti, sprejmejo ali naložijo kazni ali ukrepe s specifičnim ciljem odpraviti ugotovljene kršitve ali vzroke zanje.

Člen 55

Države članice zagotovijo, da zoper odločbe, sprejete za kreditne institucije v skladu z zakoni in drugimi predpisi, sprejetimi v skladu s to direktivo, velja pravica do pritožbe na sodiščih. Enako velja, če v šestih mesecih po vložitvi prošnje za izdajo dovoljenja, ki vsebuje vse zahtevane informacije v skladu z veljavnimi določbami, ni sprejeta odločitev o izdaji dovoljenja.

POGLAVJE 2

Tehnični instrumenti za bonitetni nadzor

Oddelek 1

Lastna sredstva

Člen 56

Kadar koli država članica opredeli z zakonom ali drugim predpisom določbo o izvajanju zakonodaje Skupnosti, ki se nanaša na bonitetni nadzor delujoče kreditne institucije, ki uporablja izraz ali se sklicuje na koncept lastnih sredstev, ta izraz ali koncept uskladi z opredelitvijo iz členov 57 do 61 in členov 63 do 66.

Člen 57

V skladu z omejitvami iz člena 66 nekonsolidirana lastna sredstva kreditnih institucij sestavljajo naslednje postavke:

- (a) kapital po členu 22 Direktive 86/635/EGS, če je bil vplačan, vključno s presežkom vplačanega kapitala, vendar izključujoč kumulativne prednostne delnice;
- (b) rezerve po členu 23 Direktive 86/635/EGS in prenesene dobičke in izgube, ki izhajajo iz dobičkov ali izgub iz preteklih let;
- (c) sredstva za splošna bančna tveganja po členu 38 Direktive 86/635/EGS;
- (d) revalorizacijske rezerve po členu 33 Direktive 78/660/EGS;

- (e) oblikovani popravki vrednosti po členu 37(2) Direktive 86/635/EGS;
- (f) druge postavke po členu 63;
- (g) obveznosti družbenikov kreditnih institucij, ustanovljenih kot zadrage, ter skupne in solidarne obveznosti posojiljemalcev nekaterih institucij, organizirane v obliki skladov iz člena 64(1); in
- (h) kumulativne prednostne delnice s fiksno dividendno in podrejeni dolžniški kapital iz člena 64(3).

V skladu s členom 66 se odštejejo naslednje postavke:

- (i) lastne delnice po knjigovodski vrednosti v lasti kreditne institucije;
- (j) neopredmetena sredstva po členu 4(9) („Sredstva“) Direktive 86/635/EGS;
- (k) materialne izgube tekočega poslovnega leta;
- (l) deleži v drugih kreditnih in finančnih institucijah, ki presega 10 % kapitala teh institucij;
- (m) podrejene terjatve in instrumenti iz člena 63 in člena 64 (3), ki jih ima kreditna institucija do kreditne ali finančne institucije, v kateri ima več kakor 10-odstotni kapitalski delež v vsakem posameznem primeru;
- (n) deleži v drugih kreditnih in finančnih institucijah do višine 10 % njihovega kapitala, podrejene terjatve in instrumenti iz člena 63 in člena 64 (3), ki jih ima kreditna institucija do kreditne in finančne institucije, ki niso navedene v točkah (l) in (m), kadar skupna vsota teh deležev, podrejenih terjatev in instrumentov presega 10 % lastnih sredstev te kreditne institucije, izračunano pred odbitkom postavk iz točk (l) do (p) ;
- (o) udeležbe v smislu člena 4(10), ki jih ima kreditna institucija v:
  - (i) zavarovalnicah v smislu člena 6 Direktive 73/239/EGS ⁽¹⁾, člena 4 Direktive 2002/83/ES ⁽²⁾ ali člena 1(b) Direktive 98/78/ES ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Prva direktiva Sveta 73/239/EGS z dne 24. julija 1973 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja (UL L 228, 16.8.1973, str. 3). Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

⁽²⁾ Direktiva 2002/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o življenjskem zavarovanju (UL L 345, 19.12.2002, str. 1). Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

⁽³⁾ Direktiva 98/78/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 1998 o dopolnilnem nadzoru nad zavarovalnicami v zavarovalniški skupini (UL L 330, 5.12.1998, str. 1). Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

(ii) pozavarovalnicah v smislu člena 1(c) Direktive 98/78/ES;

Člen 60

(iii) zavarovalnih holdingih v smislu člena 1(i) Direktive 98/78/ES;

(p) vsaka izmed naslednjih postavk, ki jih ima kreditna institucija v odnosu do oseb iz točke (o), v katerih je udeležena:

Države članice lahko zagotovijo, da pri izračunavanju lastnih sredstev na samostojni osnovi kreditnim institucijam, ki so predmet konsolidiranega nadzora skladno s poglavjem 4, oddelek 1, ali dopolnilnega nadzora skladno z Direktivo 2002/87/ES, ni treba odbiti postavk iz točk (l) do (p) člena 57, ki jih imajo v kreditnih institucijah, finančnih institucijah, zavarovalnicah ali pozavarovalnicah ali zavarovalnih holdingih, ki so vključene v konsolidirani ali dopolnilni nadzor.

(i) instrumenti iz člena 16(3) Direktive 73/239/EGS; in

Ta določba se uporablja za vsa pravila varnega in skrbnega poslovanja, ki so usklajena s pravnimi akti Skupnosti.

(ii) instrumenti iz člena 27(3) Direktive 2002/83/ES;

Člen 61

(q) za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti iz pododdelka 2 v oddelku 3, negativni zneski, ki so rezultat izračuna iz točke 36 dela 1 Priloge VII, in zneski pričakovane izgube, izračunani v skladu s točkama 32 in 33 dela 1 Priloge VII;

Koncept lastnih sredstev, kakor je opredeljen v točkah (a) do (h) člena 57, vključuje največje možno število postavk in zneskov. Uporaba teh postavk in določanje nižjih zgornjih meja ter odštevanje postavk, ki niso našteje v točkah (i) do (r) člena 57, se prepusti presoji držav članic.

(r) zneski izpostavljenosti pozicij listinjenja, ki prejmejo utež tveganja 1 250 % na podlagi dela 4 Priloge IX, izračunani na tam navedeni način.

Postavke, našteje v točkah (a) do (e) člena 57, so kreditni instituciji na razpolago za neomejeno in takojšnjo uporabo za kritje tveganj ali izgub, kakor hitro se te pojavijo. Znesek je v trenutku izračuna prost vseh predvidljivih davčnih obremenitev ali pa mora biti ustrezno prilagojen, če se zaradi davčnih obremenitev vrednost, do katere se te postavke lahko uporabijo za kritje tveganj in izgub, zmanjša.

Za namene točke (b) države članice lahko dovolijo vključitev vmesnih dobičkov, preden se sprejme uradni sklep, le, če te dobičke preverijo osebe, odgovorne za revizijo računovodskih izkazov, in če se pristojnim organom dokaže, da so bili zneski dobičkov ovrednoteni v skladu z načeli iz Direktive 86/635/EGS in so prosti vseh predvidljivih obremenitev ali dividend.

Člen 62

Če je kreditna institucija v vlogi originatorja listinjenja, se neto zaslužki iz naslova kapitalizacije prihodnjega dobička iz listinjenih sredstev in ki zagotavljajo izboljšanje kreditne kvalitete za pozicije v listinjenju, izvzamejo iz postavke iz točke (b).

Države članice lahko poročajo Komisiji o napredku, doseženem na področju konvergence glede skupne opredelitve lastnih sredstev. Komisija na podlagi teh poročil, če je primerno, do 1. januarja 2009, predloži Evropskemu parlamentu in Svetu predlog za spremembe tega oddelka.

Člen 58

Člen 63

Če so deleži v drugi kreditni instituciji, finančni instituciji, zavarovalnici ali pozavarovalnici ali zavarovalnem holdingu pridobljeni začasno kot finančna pomoč za reorganizacijo zaradi ohranitve te osebe, lahko pristojni organ odstopi od zahteve uporabe določb glede odbitkov iz točk (l) do (p) člena 57.

1. Koncept lastnih sredstev, ki ga uporablja država članica, lahko vključuje tudi druge postavke, pod pogojem, da imajo ne glede na pravne ali računovodske oznake naslednje značilnosti:

Člen 59

Kot alternativo odbitku postavk iz točk (o) in (p) člena 57 lahko države članice svojim kreditnim institucijam dovolijo, da smiselno uporabijo metode 1, 2 ali 3 iz Priloge I k Direktivi 2002/87/ES. Metoda 1 (računovodska konsolidacija) se lahko uporabi samo, če pristojni organ zaupa v raven integracije upravljanja in notranjih kontrol za osebe, ki bi bile zajete v konsolidacijo. Izbrana metoda naj se uporablja dosledno in dalj časa.

(a) prosto so na voljo kreditni instituciji za kritje običajnih bančnih tveganj, če prihodek ali kapitalske izgube še niso ugotovljene;

(b) izkažejo se v notranjih računovodskih izkazih; in

(c) njihovo vrednost določi vodstvo kreditne institucije, potrdijo pa jo neodvisni revizorji, o vrednosti teh postavk obvestijo pristojne organe, ki izvajajo tudi nadzor nad temi kreditnimi institucijami.

2. Kakor druge postavke se lahko sprejmejo tudi vrednostni papirji, ki nimajo določenega roka zapadlosti, in drugi instrumenti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) ne smejo biti unovčeni na zahtevo prinosnika ali ne brez predhodnega soglasja pristojnega organa;
- (b) dolžniška pogodba kreditni instituciji daje možnost odloga izplačila obresti na dolg;
- (c) terjatve posojilodajalca do kreditne institucije so v celoti podrejene terjatvam vseh nepodrejenih upnikov;
- (d) dokumenti, ki urejajo izdajo vrednostnih papirjev, predpisujejo, da dolg in neplačane obresti absorbirajo izgubo, hkrati pa omogočijo kreditni instituciji, da nadaljuje trgovanje; in
- (e) upoštevajo se le v celoti plačani zneski.

Tem vrednostnim papirjem in drugim instrumentom se lahko dodajo kumulativne prednostne delnice, razen tistih iz točke (h) člena 57.

3. Za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti iz pododdelka 2 oddelka 3, se lahko pozitivni zneski, ki so rezultat izračuna iz odstavka 36 dela 1 v Prilogi VII, do 0,6 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunanih na podlagi pododdelka 2, sprejmejo kot druge postavke; Za te kreditne institucije se popravki vrednosti in rezervacije, vključene v izračun iz odstavka 36 dela 1 Priloge VII ter popravki vrednosti in rezervacije za izpostavljenosti iz točke (e) člena 57 ne vključijo v lastna sredstva razen v skladu s tem odstavkom. Za te namene zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti ne vključujejo tistih, ki so izračunani v zvezi s pozicijami listinjenja, z utežjo tveganja 1 250 %.

Člen 64

1. Obveznosti družbenikov kreditnih institucij, ustanovljenih kot zadruga iz točke (g) člena 57, sestavljajo neplačani kapital teh zadrug; skupaj s pravnimi obveznostmi družbenikov teh zadrug tvorijo dodatna nevračljiva sredstva, v primeru, če kreditna institucija utrpí izgubo, pri čemer je omogočeno zahtevati vplačilo teh sredstev brez odlašanja.

Solidarne in skupne obveznosti posojiljemalcev pri kreditnih institucijah, organiziranih v obliki skladov, se obravnavajo enako kakor predhodne postavke.

Vse take postavke se lahko vključijo v lastna sredstva, če se štejejo kot lastna sredstva institucij iz te kategorije po nacionalni zakonodaji.

2. Države članice v lastna sredstva javnih kreditnih institucij ne vključujejo osebnih jamstev, ki jih same ali njihovi lokalni organi izdajajo takim institucijam.

3. Države članice ali pristojni organi lahko kumulativne prednostne delnice s fiksno dividendno iz točke (h) člena 57 in podrejeni dolžniški kapital iz navedene določbe vključijo v lastna sredstva, če obstajajo zavezujoče pogodbe, v skladu s katerimi so pri stečaju ali likvidaciji kreditne institucije te postavke uvrščene za terjatve vseh drugih upnikov in se ne poplačajo, dokler niso poravnani vsi drugi takrat neplačani dolgovi.

Podrejeni dolžniški kapital izpolnjuje naslednja dodatna merila:

- (a) upoštevajo se lahko le v celoti plačana sredstva;
- (b) prvotni rok zapadlosti zadevnih posojil je najmanj pet let, po tem se lahko poplačajo;
- (c) obseg podrejenega dolžniškega kapitala, ki se lahko uvršča med lastna sredstva, se postopno zmanjšuje, vsaj zadnjih pet let pred datumom poplačila; in
- (d) posojilna pogodba ne vključuje nobene klavzule, ki predpisuje, da v specifičnih okoliščinah, razen pri prenehanju kreditne institucije, dolg postane vračljiv pred dogovorjenim datumom odplačila.

Za namene točke (b) drugega pododstavka, če zapadlost dolga ni določena, se lahko dolg odplača le s petletnim odpovednim rokom, razen če se posojila ne štejejo več med lastna sredstva ali če ni za predčasno odplačilo izrecno potrebno predhodno soglasje pristojnih organov. Pristojni organi lahko odobrijo predčasno odplačilo takih posojil, pod pogojem, da se zahteva vložiti na pobudo izdajatelja in da to ne vpliva na solventnost kreditne institucije.

4. Kreditne institucije v lastna sredstva ne vključujejo rezerv, nastalih zaradi vrednotenja na pošteno vrednost, povezanih z dobički ali izgubami pri varovanju denarnega toka finančnih instrumentov, merjenih po odplačni vrednosti, niti dobičkov ali izgub, nastalih na podlagi vrednotenja obveznosti po poštenu vrednosti, ki so posledica sprememb v boniteti samih kreditnih institucij.

Člen 65

1. Če se izračun izvrši na konsolidirani osnovi, se konsolidirani zneski postavk, naštetih v členu 57, uporabijo v skladu s pravili, določenimi v oddelku 1 poglavja 4. Poleg tega se lahko tudi naslednje postavke, kadar so to kreditne („negativne“) postavke, štejejo kot konsolidacijske rezerve za izračun lastnih sredstev:

- (a) kakršni koli manjšinski deleži po členu 21 Direktive 83/349/EGS, če se uporablja globalna integracijska metoda;
- (b) prva konsolidacijska razlika po členih 19, 30 in 31 Direktive 83/349/EGS;

(c) prevedbene razlike, vključene v konsolidacijske rezerve v skladu s členom 39(6) Direktive 86/635/EGS; in

Oddelek 2

(d) kakršna koli razlika, ki je posledica vključitve določenih pravic udeležbe v skladu z metodo, predpisano v členu 33 Direktive 83/349/EGS.

določila o obvladovanju tveganj

Pododdelek 1

2. Če so postavke iz točk (a) do (d) odstavka 1 debetne („pozitivne“) postavke, se odštejejo pri izračunu konsolidiranih lastnih sredstev.

Stopnja uporabe

Člen 66

Člen 68

1. Za postavke iz točk (d) do (h) člena 57 veljajo naslednje omejitve:

- (a) skupna vrednost postavk iz točk (d) do (h) ne sme preseči maksimuma 100 % skupne vrednosti postavk iz točk (a), (b) in (c), zmanjšane za vrednosti postavk iz točk (i) do (k); in
- (b) skupna vrednost postavk iz točk (g) do (h) ne sme preseči 50 % maksimuma vrednosti postavk iz točk (a), (b) in (c), zmanjšane za vrednosti postavk iz točk (i) do (k).

1. Kreditne institucije izpolnjujejo obveznosti iz členov 22 in 75 ter oddelka 5 na individualni osnovi.

2. Vsaka kreditna institucija, ki ni ne podrejena družba v državi članici, kjer je pridobila dovoljenje in kjer je nadzorovana, niti ni nadrejena družba, in vsaka kreditna institucija, ki ni vključena v konsolidacijo na podlagi člena 73, izpolnjuje obveznosti iz členov 120 in 123 na individualni osnovi.

3. Vsaka kreditna institucija, ki ni ne nadrejena ne podrejena družba, in vsaka kreditna institucija, ki ni vključena v konsolidacijo na podlagi člena 73, izpolnjuje obveznosti iz poglavja 5 na individualni osnovi.

Člen 69

2. Skupna vrednost postavk iz točk (l) do (r) člena 57 se za polovico odbije od vsote postavk iz točk (a) do (c), zmanjšane za vrednost postavk iz točk (i) do (k), in polovico od skupne vrednosti postavk iz točk (d) do (h) člena 57, ob uporabi omejitev določenih z odstavkom 1 tega člena. Če polovica skupne vrednosti postavk iz točk (l) do (r) člena 57 presega skupno vrednost postavk iz točk (d) do (h) člena 57, se ta presežek odbije od skupne vrednosti iz točk (a) do (c), zmanjšane za vrednosti postavk iz točk (i) do (k) člena 57. Postavke iz točke (r) člena 57 se ne odbijejo, če se vključijo v izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene člena 75, kakor je opredeljeno v delu 4 Priloge IX.

3. Za namene oddelkov 5 in 6 se določbe tega oddelka berejo brez upoštevanja postavk iz točk (q) in (r) člena 57 in člena 63 (3).

4. Pristojni organi lahko v začasnih in izjemnih okoliščinah odobrijo kreditnim institucijam, da presežejo omejitve, določene v odstavku 1.

Člen 67

1. Države članice se lahko odločijo, da ne bodo uporabljale člena 68(1) za nobeno podrejeno družbo kreditne institucije, če se tako za podrejeno družbo kot za kreditno institucijo zahteva dovoljenje in nadzor s strani zadevne države članice, podrejena družba pa je vključena v nadzor na konsolidirani osnovi kreditne institucije, ki je nadrejena družba, in so izpolnjeni vsi naslednji pogoji, da se zagotovi, da so lastna sredstva primerno razporejeni med nadrejeno družbo in podrejene družbe:

- (a) ni trenutne ali predvidene vsebinske, dejanske ali pravne ovire za takojšnji prenos lastnih sredstev ali za odplačilo obveznosti s strani nadrejene družbe;
- (b) bodisi nadrejena družba izpolni zahteve pristojnega organa glede preudarnega upravljanja podrejene družbe in zagotovi s soglasjem pristojnega organa, da jamči za obveznosti podrejene družbe, ali pa so tveganja v podrejenih družbah zanemarljiva;
- (c) postopki ovrednotenja tveganja, merjenja in kontrole nadrejene družbe pokrivajo podrejeno družbo; in
- (d) nadrejena družba razpolaga z več kot 50 % glasovalnih pravic, ki izhajajo iz delnic ali deleža podrejene družbe in/ali ima pravico, da imenuje ali odstrani večino članov uprave podrejene družbe iz člena 11.

O skladnosti s pogoji, določenimi v tem oddelku, se pristojnim organom predloži zadovoljiv dokaz.

2. Države članice lahko izvajajo možnost, predvideno v odstavku 1, če je nadrejena družba finančni holding in ima sedež v isti državi članici kakor kreditna institucija, pod pogojem, da je vključeno v enak nadzor kakor kreditne institucije in zlasti, da zanj veljajo standardi, določeni v odstavku 71(1).

3. Države članice lahko določijo, da se člen 68(1) ne uporablja za nadrejeno kreditno institucijo v državi članici, kjer ta kreditna institucija potrebuje dovoljenje zadevne države članice in je pod njenim nadzorom ter je vključena v nadzor na konsolidirani osnovi in so izpolnjeni vsi naslednji pogoji za zagotovitev ustrezne razdelitve lastnih sredstev med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami:

- (a) ni trenutnih ali predvidenih vsebinskih, dejanskih ali pravnih ovir za takojšnji prenos lastnih sredstev ali za odplačilo obveznosti nadrejeni kreditni instituciji v državi članici; in
- (b) postopki ovrednotenja tveganja, merjenja in kontrole, ki so relevantni za konsolidirani nadzor vključujejo nadrejeno kreditno institucijo v državi članici.

Pristojni organ, ki je uporabil ta odstavek obvesti pristojne organe vseh drugih držav članic.

4. Brez poseganja v splošna pravila iz člena 144 pristojni organi držav članic, ki uporabijo diskrecijsko pravico iz odstavka 3, na način iz člena 144 javno razkrijejo naslednje podatke:

- (a) merila, s katerimi določajo, da ni ali ni predvidenih vsebinskih, dejanskih ali pravnih ovir za takojšnji prenos lastnih sredstev ali poravnavo obveznosti;
- (b) število nadrejenih kreditnih institucij, za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 3, ter število tistih, ki imajo podrejeno družbo v tretji državi; in
- (c) na združeni podlagi za vse države članice:
  - (i) skupni znesek lastnih sredstev, na konsolidirani osnovi, nadrejenih kreditnih institucij, za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 3, ki so v podrejenih družbah v tretjih državah;
  - (ii) odstotni delež skupnih lastnih sredstev, na konsolidirani osnovi, nadrejenih kreditnih institucij v državi članici, za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 3, v obliki lastnih sredstev, ki so v podrejenih družbah v tretjih državah; in
  - (iii) odstotni delež skupnih najmanjših lastnih sredstev, določenih s členom 75, na konsolidirani osnovi, nadrejenih kreditnih institucij v državi članici, za

katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 3, v obliki lastnih sredstev, ki so v podrejenih družbah v tretjih državah.

Člen 70

1. Ob upoštevanju odstavkov 2 do 4 tega člena lahko pristojni organi za vsak posamezen primer dovolijo nadrejenim kreditnim institucijam, da v izračun svojih zahtev na podlagi člena 68(1) vključijo podrejene družbe, ki izpolnjujejo pogoje iz točk (c) in (d) člena 69(1), in ki imajo bistvene izpostavljenosti ali bistvene obveznosti do navedene nadrejene kreditne institucije.

2. Obravnavanje v skladu z odstavkom 1 je dopustno le, če nadrejena kreditna institucija pristojnim organom v celoti razkrije okoliščine in ukrepe, vključno s pravno učinkovitimi dogovori, pri čemer ni ali ni predvidenih vsebinskih, praktičnih ali pravnih ovir za takojšnji prenos lastnih sredstev ali poravnavo zapadlih obveznosti podrejene družbe njeni nadrejeni družbi.

3. Če neki pristojni organ uporabi svojo diskrecijsko pravico iz odstavka 1, redno, najmanj pa enkrat na leto, obvešča pristojne organe preostalih držav članic o uporabi odstavka 1 ter tudi o okoliščinah in ukrepih iz odstavka 2. Če je podrejena družba v tretji državi, pristojni organi prav tako obvestijo pristojne organe te tretje države.

4. Brez poseganja v splošna pravila iz člena 144 pristojni organi, ki uporabijo diskrecijsko pravico iz odstavka 1, na način iz člena 144 razkrijejo naslednje podatke:

- (a) merila, s katerimi določajo, da ni ali ni predvidenih vsebinskih, praktičnih ali pravnih ovir za takojšnji prenos lastnih sredstev ali poravnavo obveznosti;
- (b) število nadrejenih kreditnih institucij, za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 1, ter število tistih, ki imajo podrejeno družbo v tretji državi; in
- (c) na združeni podlagi za vse države članice:
  - (i) skupni znesek lastnih sredstev nadrejenih kreditnih institucij, za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 1, ki so v podrejenih družbah v tretjih državah; in
  - (ii) odstotni delež skupnih lastnih sredstev nadrejenih kreditnih institucij, za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 1, v obliki lastnih sredstev, ki so v podrejenih družbah v tretjih državah;
  - (iii) odstotni delež skupnih najmanjših lastnih sredstev, določenih s členom 75, nadrejenih kreditnih institucij,

za katere se je uporabila diskrecijska pravica iz odstavka 1, v obliki lastnih sredstev, ki so v podrejenih družbah v tretjih državah.

Člen 71

1. Brez poseganja v člene 68 do 70, nadrejene kreditne institucije v državi članici, izpolnjujejo obveznosti iz členov 75, 120, 123 in oddelka 5 na podlagi konsolidiranega finančnega stanja, v obsegu in na način, predpisan v členu 133.

2. Brez poseganja v člene 68 do 70, kreditne institucije, ki jih obvladuje nadrejeni finančni holding v državi članici, izpolnjujejo obveznosti iz členov 75, 120, 123 in oddelka 5 na podlagi konsolidiranega finančnega stanja navedenega finančnega holdinga, v obsegu in na način, predpisan v členu 133.

Če nadrejeni finančni holding v državi članici obvladuje več kakor eno kreditno institucijo, se prvi pododstavek uporablja samo za kreditno institucijo, za katero se uporablja nadzor na konsolidirani osnovi v skladu s členoma 125 in 126.

Člen 72

1. Nadrejene kreditne institucije EU izpolnjujejo obveznosti iz poglavja 5 na podlagi svojega konsolidiranega finančnega položaja.

Pomembne podrejene družbe nadrejenih kreditnih institucij EU pa razkrijejo informacije, opredeljene v točki 5 dela 1 Priloge XII, na individualni ali subkonsolidirani osnovi.

2. Kreditne institucije, ki jih obvladuje nadrejeni finančni holding EU, izpolnjujejo obveznosti iz poglavja 5 na podlagi konsolidiranih finančnih stanj navedenega finančnega holdinga.

Pomembne podrejene družbe nadrejenih finančnih holdingov EU pa razkrijejo informacije, opredeljene v točki 5 dela 1 Priloge XII, na individualni ali subkonsolidirani osnovi.

3. Organi, pristojni za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi na podlagi členov 125 in 126 lahko sklenejo, da ne bodo v celoti ali deloma uporabljali odstavkov 1 in 2 za kreditne institucije, ki so vključene v primerljiva razkritja, ki jih na konsolidirani osnovi podaja nadrejena družba s sedežem v tretji državi.

Člen 73

1. Države članice ali pristojni organi, ki so v skladu s členoma 125 in 126 odgovorni za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi, se lahko na podlagi naslednjih primerov odločijo, da kreditnih institucij, finančnih institucij ali podjetij za pomožne storitve, ki so bodisi podrejene družbe bodisi ima kdo drug udeležbo v njih, ne vključijo v konsolidacijo, če:

- (a) je zadevno podjetje v tretji državi, v kateri veljajo zakonske ovire za prenos potrebnih informacij;
- (b) zadevno podjetje po mnenju pristojnih organov zanemarljivo vpliva na cilje nadzorovanja kreditnih institucij in v vsakem primeru, ko je bilančna vsota zadevnega podjetja nižja od manjšega od naslednjih dveh zneskov:
  - (i) 10 milijonov EUR; ali
  - (ii) 1 % bilančne vsote nadrejene družbe ali družbe, ki je imetnik udeležbe;
- (c) bi bila po mnenju pristojnih organov, ki so odgovorni za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi, konsolidacija finančnega stanja zadevnega podjetja neustrezna ali zavajajoča glede na cilje nadzorovanja kreditnih institucij.

Če v primerih iz točke (b) prvega pododstavka zgornja merila izpolni več navedenih podjetij, pa jih je treba kljub temu vključiti v konsolidacijo, kadar skupaj pomembno vplivajo na navedene cilje.

2. Pristojni organi zahtevajo, da podrejene kreditne institucije izpolnjujejo zahteve iz členov 75, 120 in 123 ter oddelka 5 na subkonsolidirani osnovi, če imajo navedene kreditne institucije, ali nadrejena družba v primerih, kadar je to finančni holding, v tretji državi podrejeno družbo, ki je kreditna institucija ali finančna institucija ali družba za upravljanje s premoženjem, kakor je opredeljeno v členu 2(5) Direktive 2002/87/ES, ali če so udeležene v takem podjetju.

3. Pristojni organi zahtevajo, da nadrejene in podrejene družbe, za katere se uporablja ta direktiva, izpolnjujejo obveznosti iz člena 22 na konsolidirani ali subkonsolidirani osnovi, da se zagotovi, da so njihove ureditve, procesi in mehanizmi dosledni in dobro integrirani, ter da se zagotovi, da je mogoče pripraviti vse podatke in informacije, ki so pomembni za namen nadzora.

Pododdelek 2

Izračun zahtev

Člen 74

1. Če ni navedeno drugače, se vrednotenje aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk izvaja v skladu z računovodskim okvirjem, ki se uporablja za kreditno institucijo na podlagi Uredbe (ES) št. 1606/2002 in Direktive 86/635/EGS.

2. Ne glede na zahteve iz členov 68 do 72, se izračuni za preverjanje skladnosti kreditnih institucij z obveznostmi iz člena 75 opravljajo vsaj dvakrat na leto.

Kreditne institucije sporočijo rezultate in kakršne koli zahtevane podrobnejše podatke pristojnim organom.

Pododdelek 3

Minimalna stopnja lastnih sredstev

Člen 75

Brez poseganja v člen 136 države članice zahtevajo, da kreditne institucije oblikujejo lastna sredstva, ki so vedno višja od ali enaka vsoti naslednjih kapitalskih zahtev:

- (a) za kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev za vse poslovanje, razen poslov trgovanja in nelikvidnih sredstev, če so odšteta od lastnih sredstev na podlagi člena 13(2)(d) Direktive 2006/49/ES, 8 % vsote zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunanega v skladu z oddelkom 3;
- (b) za posle trgovanja, za pozicijsko tveganje, tveganje poravnave in nasprotne stranke in, če je dovoljena prekoračitev omejitev iz členov 111 do 117, za velike izpostavljenosti, ki presegajo te omejitve, kapitalske zahteve, določene v skladu s členom 18 in oddelkom 4 poglavja V Direktive 2006/49/ES ;
- (c) za vse poslovne dejavnosti, za valutno tveganje in za tveganje v zvezi z blagom, kapitalske zahteve, določene v skladu s členom 18 Direktive 2006/49/ES; in
- (d) za vse poslovne dejavnosti, za operativno tveganje, kapitalske zahteve, določene v skladu z oddelkom 4.

Oddelek 3

Minimalne Zahteve po lastnih sredstvih za kreditno tveganje

Člen 76

Kreditne institucije za izračun svojih zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene člena 75(a) uporabljajo standardizirani pristop iz členov 78 do 83 ali pa, če jim dovolijo pristojni organi v skladu s členom 84, pristop na osnovi notranjih bonitetnih ocen iz členov 84 do 89.

Člen 77

„Izpostavljenost“ v tem oddelku pomeni aktivno postavko ali zunajbilančno postavko.

Pododdelek 1

Standardizirani pristop

Člen 78

1. Ob upoštevanju odstavka 2 je vrednost izpostavljenosti aktivne postavke njena bilančna vrednost, vrednost izpostavljenosti zunajbilančne postavke iz Priloge II pa je naslednji odstotek njene vrednosti: 100 % če je postavka, ki predstavlja visoko tveganje, 50 % če je postavka, ki predstavlja srednje tveganje, 20 % če je postavka, ki predstavlja srednje/nizko tveganje, 0 % če je postavka, ki predstavlja nizko tveganje. Zunajbilančne postavke iz prvega stavka tega odstavka se razporedijo v kategorije tveganja, kakor je navedeno v Prilogi II. V primeru, da kreditna institucija uporablja razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem iz dela 3 Priloge VIII, in če je izpostavljenost v obliki vrednostih papirjev ali blaga, prodanih, predloženih ali posojenih na podlagi poslov začasne prodaje/začasne nakupa ali na podlagi poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in poslov posojanja za povečanje trgovalnega portfelja, se vrednost izpostavljenosti povečuje s prilagoditvijo za nestanovitnost, ki je primerna za take vrednostne papirje ali blago, kakor je predpisano v odstavkih 34 do 59 dela 3 Priloge VIII.

2. Vrednost izpostavljenosti izvedenega finančnega instrumenta iz Priloge IV se določi v skladu s Prilogo III z upoštevanjem učinkov pogodb o novaciji in drugih pogodb o pobotu za namene navedenih metod v skladu s Prilogo III. Vrednost izpostavljenosti poslov začasne prodaje/začasne nakupa ali poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslov z dolgim rokom poravnave in poslov posojanja za povečanje trgovalnega portfelja se lahko določi bodisi v skladu s Prilogo III ali Prilogo VIII.

3. Če se za izpostavljenost uporablja stvarno kreditno zavarovanje, se lahko vrednost izpostavljenosti, ki se uporablja za navedeno postavko, spremeni v skladu s pododdelkom 3.

4. Ne glede na odstavek 2 se vrednost neporavnanih izpostavljenosti iz naslova kreditnega tveganja, ki jo določijo pristojni organi, do centralne nasprotne stranke določi v skladu z odstavkom 6 dela 2 Priloge III pod pogojem, da so izpostavljenosti centralne nasprotne stranke iz naslova kreditnega tveganja nasprotne stranke do vseh udeležencev, s katerimi ima sklenjene dogovore, v celoti zavarovane na dnevni osnovi.

Člen 79

1. Vsaka izpostavljenost se razporedi v eno od naslednjih kategorij izpostavljenosti:

- (a) terjatve ali pogojne terjatve do enot centralne ravni držav ali centralnih bank;

- (b) terjatve ali pogojne terjatve do enot regionalne ali lokalne ravni držav;
- (c) terjatve ali pogojne terjatve do upravnih organov in nekomercialnih podjetij;
- (d) terjatve ali pogojne terjatve do multilateralnih razvojnih bank;
- (e) terjatve ali pogojne terjatve do mednarodnih organizacij;
- (f) terjatve ali pogojne terjatve do institucij;
- (g) terjatve ali pogojne terjatve do podjetij;
- (h) terjatve ali pogojne terjatve do majhnih dolžnikov;
- (i) terjatve ali pogojne terjatve, zavarovane z nepremičninami;
- (j) zapadle postavke;
- (k) regulatorno zelo tvegane kategorije postavk;
- (l) terjatve iz naslova naložb v krite obveznice;
- (m) pozicije listinjenja;
- (n) kratkoročne terjatve do institucij in podjetij;
- (o) terjatve iz naslova naložb v investicijske sklade (CIU); ali
- (p) druge postavke.

2. Izpostavljenost je primerna za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov iz točke (h) odstavka 1, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) izpostavljenost je do posameznika ali posameznikov, ali do majhnih ali srednje velikih subjektov;
- (b) izpostavljenost je ena od znatnega števila izpostavljenosti s podobnimi lastnostmi, tako da so tveganja, povezana s takim posojanjem, znatno zmanjšana; in
- (c) kreditne institucije so seznanjene, da skupni znesek, dolgovan kreditni instituciji, nadrejenim družbam in njihovim podrejenim družbam, vključno z morebitnimi zapadlimi postavkami, s strani dolžnika ali skupine povezanih dolžnikov, vendar brez upoštevanja terjatev ali pogojnih terjatev, zavarovanih s stanovanjskimi nepremičninami, ne presega 1 milijon EUR. Kreditna institucija sprejme razumne ukrepe, da se s tem seznanijo.

Vrednostni papirji niso primerni za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov.

3. Sedanja vrednost minimalnih plačil od majhnih dolžnikov iz naslova zakupa je primerna za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov.

Člen 80

1. Za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti se uteži tveganja uporabijo za vse izpostavljenosti, razen če so odštete od lastnih sredstev, v skladu z določbami dela 1 Priloge VI. Uporaba uteži tveganja temelji na kategoriji izpostavljenosti, v katero je dodeljena izpostavljenost, in v obsegu, ki je naveden v delu 1 Priloge VI, na njeni kreditni kvaliteti. Kreditna kvaliteta se lahko določi glede na bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij („ECAI“) v skladu z določbami členov 81 do 83 ali bonitetne ocene izvoznih agencij, kakor je opisano v delu 1 Priloge VI.

2. Za namene uporabe uteži tveganja, kakor je navedeno v odstavku 1, se vrednost izpostavljenosti pomnoži z utežjo tveganja, navedeno ali določeno v skladu s tem pododdelkom.

3. Za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti do institucij se države članice odločijo, ali naj sprejmejo metodo na podlagi kreditne kvalitete enot centralne ravni države, pod jurisdikcijo katere je ustanovljena institucija, ali metodo na podlagi kreditne kvalitete institucije, ki je nasprotna stranka, v skladu s Prilogo VI.

4. Ne glede na odstavek 1, če se za izpostavljenost uporablja kreditno zavarovanje, se lahko utež tveganja, ki se uporablja za navedeno postavko, spremeni v skladu s pododdelkom 3.

5. Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti za listinjene izpostavljenosti se izračuna v skladu s pododdelkom 4.

6. Izpostavljenostim, za katere izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti ni drugače predviden v tem pododdelku, se dodeli utež tveganja 100 %.

7. Z izjemo izpostavljenosti, ki predstavljajo obveznosti iz naslova postavk iz odstavkov (a) do (h) člena 57, lahko pristojni organi izvzamejo iz zahtev odstavka 1 tega člena izpostavljenosti kreditne institucije do nasprotne stranke, ki je njena nadrejena družba, njena podrejena družba ali podrejena družba njene nadrejene družbe, ali povezano podjetje v smislu člena 12(1) Direktive 83/349/EGS, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) nasprotna stranka je institucija ali finančni holding, finančna institucija, družba za upravljanje s premoženjem ali podjetje za pomožne storitve, za katero se uporabljajo ustrezne zahteve skrbnega in varnega poslovanja;

- (b) nasprotna stranka je v celoti vključena v isto konsolidacijo kakor kreditna institucija;
- (c) za nasprotno stranko se uporabljajo isti postopki za ovrednotenje, merjenje in kontrolo tveganj kakor za kreditno institucijo;
- (d) nasprotna stranka ima sedež v isti državi članici kakor kreditna institucija; in
- (e) ni trenutne ali predvidene vsebinske, dejanske ali pravne ovire za takojšnji prenos lastnih sredstev ali za odplačilo obveznosti nasprotne stranke kreditni instituciji.
- (g) člani institucionalne jamstvene sheme morajo svojo namero, da bodo izstopili iz sheme, podati najmanj 24 mesecev pred izstopom;
- (h) odpravi se večkratna uporaba elementov, ki so primerni za izračun lastnih sredstev („multiple gearing“), ter neustrezno ustvarjanje lastnih sredstev med člani institucionalne jamstvene sheme;
- (i) institucionalna jamstvena shema temelji na širokem izboru včlanjenih kreditnih institucij s pretežno homogenim poslovnim profilom; in
- (j) ustreznost sistemov iz točke (d) morajo zadevni pristojni organi redno potrjevati in nadzorovati.

V takem primeru se uporabi utež tveganja 0 %.

8. Z izjemo izpostavljenosti, ki predstavljajo obveznosti iz naslova postavk iz točk (a) do (h) člena 57, lahko pristojni organi izvzamejo iz zahtev odstavka 1 tega člena izpostavljenosti kreditne institucije do nasprotnih strank, ki so vključene v isto institucionalno jamstveno shemo kot posojilna kreditna institucija, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) zahteve iz točk (a), (d) in (e) odstavka 7;
- (b) kreditna institucija in nasprotna stranka sta vključeni v pogodbeno ali zakonsko določeno ureditev odgovornosti, ki jamči za te institucije, zlasti pa zagotavlja njihovo likvidnost in solventnost, z namenom, da prepreči stečaj, če se pokaže ta potreba (spodaj navedena kot institucionalna jamstvena shema);
- (c) ureditev zagotavlja, da je institucionalna jamstvena shema zmožna v skladu s svojo obvezo odobriti potrebno podporo iz sredstev, ki jih ima takoj na voljo;
- (d) institucionalna jamstvena shema razpolaga s primernimi in enotno določenimi sistemi za nadzor in klasifikacijo tveganj (to omogoča popolni pregled nad tveganji posameznih članov in institucionalne jamstvene sheme kot celote) ter z ustreznimi možnostmi vplivanja; ti sistemi ustrezno nadzorujejo neplačane izpostavljenosti v skladu z odstavkom 44 dela 4 Priloge VII;
- (e) institucionalna jamstvena shema izvaja lastno oceno tveganj, o kateri so posamezni člani obveščeni;
- (f) institucionalna jamstvena shema enkrat letno sestavi in objavi bodisi konsolidirano poročilo, ki obsega bilanco stanja, izkaz poslovnega izida ter poročilo o stanju in tveganjih institucionalne jamstvene sheme kot celote ali poročilo, ki obsega skupno bilanco stanja, skupen izkaz poslovnega izida ter poročilo o stanju in tveganjih institucionalne jamstvene sheme kot celote;

V takem primeru se uporabi utež tveganja 0 %.

Člen 81

1. Za določanje uteži tveganja izpostavljenosti v skladu s členom 80 se lahko uporabi zunanja bonitetna ocena samo, če je ECAI, ki jo je izdelala, priznana kot primerna za navedene namene s strani pristojnih organov (za namene tega pododdelka „primerna ECAI“).
2. Pristojni organi priznajo ECAI kot primerno za namene člena 80 le, če se prepričajo, da njena metodologija za ocenjevanje izpolnjuje zahteve po objektivnosti, neodvisnosti, nenehnem preverjanju in preglednosti ter da bonitetne ocene, ki so rezultat metodologije, izpolnjujejo zahteve po verodostojnosti in preglednosti. Za navedene namene pristojni organi upoštevajo tehnična merila iz dela 2 Priloge VI.
3. Če pristojni organi države članice priznajo ECAI kot primerno, lahko pristojni organi drugih držav članic priznajo navedeno ECAI kot primerno, ne da bi opravili lasten proces ovrednotenja.
4. Pristojni organi javno objavijo razlago procesa priznavanja in seznam primernih ECAI.

Člen 82

1. Pristojni organi ob upoštevanju tehničnih meril iz dela 2 Priloge VI določijo, s katero stopnjo kreditne kvalitete iz dela 1 navedene priloge so povezane ustrezne bonitetne ocene primerne ECAI. Navedene določitve so objektivne in dosledne.
2. Kadar pristojni organi države članice izvedejo določitev na podlagi odstavka 1, lahko pristojni organi drugih držav članic priznajo navedeno določitev brez lastnega procesa določanja.

Člen 83

1. Uporaba bonitetnih ocen ECAI za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti kreditne institucije je dosledna in skladna z delom 3 Priloge VI. Bonitetne ocene se ne uporabljajo selektivno.

2. Kreditne institucije uporabljajo pooblašene bonitetne ocene. Z dovoljenjem ustreznega pristojnega organa pa lahko uporabljajo nepooblašene bonitetne ocene.

Pododdelek 2

Pristop na osnovi notranjih bonitetnih ocen

Člen 84

1. V skladu s tem pododdelkom lahko pristojni organi dovolijo kreditnim institucijam izračunavanje svojih zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti z uporabo pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen („pristop IRB“). Za vsako kreditno institucijo se zahteva izrecno dovoljenje.

2. Dovoljenje se izda samo, če se pristojni organ prepriča, da so sistemi kreditne institucije za upravljanje in bonitetno ocenjevanje izpostavljenosti iz naslova kreditnega tveganja zanesljivi in da se izvajajo celovito, zlasti pa da izpolnjujejo naslednje standarde v skladu z delom 4 Priloge VII:

- (a) bonitetni sistemi kreditne institucije omogočajo smiselno bonitetno oceno dolžnika in značilnosti transakcije, smiselno razlikovanje tveganja ter natančne in dosledne kvantitativne ocene tveganja;
- (b) notranje bonitetne ocene ter ocene neplačila in izgube, ki se uporabljajo pri izračunu kapitalske zahteve ter z njimi povezanih sistemov in procesov igrajo ključno vlogo pri upravljanju s tveganji in procesu odločanja, ter pri odobritvi kreditov, notranji razdelitvi kapitala in funkcijah upravljanja kreditne institucije;
- (c) kreditna institucija ima enoto za kontrolo kreditnega tveganja, pristojno za bonitetne sisteme, ki je ustrezno neodvisna in ni izpostavljena neprimernim vplivom;
- (d) kreditna institucija zbira in hrani vse pomembne podatke za zagotavljanje učinkovite podpore svojemu procesu merjenja kreditnega tveganja in upravljanja z njim; in
- (e) kreditna institucija dokumentira svoje bonitetne sisteme in načelo za njihovo sestavo, ter ovrednoti svoje bonitetne sisteme.

Če nadrejena kreditna institucija EU in njene podrejene družbe ali nadrejeni finančni holding EU in njegove podrejene družbe enotno uporabljajo pristop IRB, lahko pristojni organi dovolijo, da nadrejena družba in njegove podrejene družbe skupaj izpolnjujejo minimalne zahteve iz dela 4 Priloge VII.

3. Kreditna institucija, ki zaprosi za dovoljenje za uporabo pristopa IRB, dokaže, da je za zadevne kategorije izpostavljenosti IRB, najmanj tri leta preden postane upravičena do uporabe pristopa IRB, uporabljala bonitetne sisteme, ki so bili okvirno skladni z minimalnimi zahtevami iz dela 4 Priloge VII, za namene merjenja notranjega tveganja in za namene upravljanja.

4. Kreditna institucija, ki zaprosi za dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD in/ali konverzijskih faktorjev, dokaže, da je najmanj tri leta, preden je postala upravičena za uporabo lastnih ocen LGD in/ali konverzijskih faktorjev, ocenjevala in uporabljala lastne ocene LGD in/ali konverzijskih faktorjev na način, ki je bil okvirno skladen z minimalnimi zahtevami za uporabo lastnih ocen navedenih parametrov iz dela 4 Priloge VII.

5. Če kreditna institucija preneha izpolnjevati zahteve iz tega pododstavka, pristojnemu organu predloži načrt za pravočasno ponovno izpolnjevanje zahtev ali pa dokaže, da je učinek neizpolnjevanja zahtev nebitven.

6. Če nadrejena kreditna institucija EU in njene podrejene družbe ali nadrejeni finančni holding EU in njegove podrejene družbe nameravajo začeti uporabljati pristop IRB, pristojni organi različnih pravnih subjektov tesno sodelujejo, kakor je predvideno v členih 129 do 132.

Člen 85

1. Brez poseganja v člen 89 kreditne institucije in katera koli nadrejena družba in njene podrejene družbe izvajajo pristop IRB za vse izpostavljenosti.

Ob upoštevanju odobritve pristojnih organov se lahko izvajanje opravlja postopno po različnih kategorijah izpostavljenosti iz člena 86, znotraj iste poslovne enote, po različnih poslovnih enotah v isti skupini ali pri uporabi lastnih ocen LGD ali konverzijskih faktorjev za izračun uteži tveganja za izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank.

V primeru kategorije izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno iz člena 86 se izvajanje lahko opravlja postopno po vrstah izpostavljenosti, ki ustrezajo različnim korelacijam v odstavkih 10 do 13 dela 1 Priloge VII.

2. Izvajanje iz odstavka 1 se opravi v razumnem času, ki se določi skupaj s pristojnimi organi. Izvajanje se opravi ob upoštevanju strogih pogojev, ki jih določijo pristojni organi. Navedeni pogoji so namenjeni zagotavljanju, da se fleksibilnost iz odstavka 1 ne uporablja selektivno z namenom doseganja zmanjšanih minimalnih kapitalskih zahtev za tiste kategorije izpostavljenosti ali poslovne enote, ki jih je šele treba vključiti v pristop IRB ali v uporabo lastnih ocen LGD in/ali konverzijskih faktorjev.

3. Kreditne institucije, ki uporabljajo pristop IRB za katero koli kategorijo izpostavljenosti, uporabljajo hkrati pristop IRB za kategorije izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov.

4. Ob upoštevanju odstavkov 1 do 3 tega člena in člena 89 se kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje iz člena 84 za uporabo pristopa IRB, ne vrnejo na uporabo pododdelka 1 za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, razen iz dokazano upravičenega razloga in pod pogojem, da jim to odobrijo pristojni organi.

5. Ob upoštevanju odstavkov 1 in 2 tega člena ter člena 89 se kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje iz člena 87(9) za uporabo lastnih ocen LGD in konverzijskih faktorjev, ne vrnejo na uporabo vrednosti LGD in konverzijskih faktorjev iz člena 87 (8), razen iz dokazano upravičenega razloga in pod pogojem, da jim to odobrijo pristojni organi.

Člen 86

1. Vsaka izpostavljenost se razporedi v eno od naslednjih kategorij izpostavljenosti:

- (a) terjatve ali pogojne terjatve do enot centralne ravni držav in centralnih bank;
- (b) terjatve ali pogojne terjatve do institucij;
- (c) terjatve ali pogojne terjatve do podjetij;
- (d) terjatve ali pogojne terjatve iz naslova bančništva na drobno;
- (e) terjatve iz naslova lastniških vrednostnih papirjev;
- (f) pozicije listinjenja; ali
- (g) druga sredstva iz naslova nekreditnih obveznosti.

2. Naslednje izpostavljenosti se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank:

- (a) izpostavljenosti do enot regionalne in lokalne ravni držav ali osebami javnega sektorja, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni držav na podlagi pododdelka 1; in
- (b) izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank in mednarodnih organizacij, ki jim pripada utež tveganja 0 % na podlagi pododdelka 1.

3. Naslednje izpostavljenosti se obravnavajo kot izpostavljenosti do institucij:

- (a) izpostavljenosti do enot regionalne in lokalne ravni držav, ki se ne obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni držav na podlagi pododdelka 1;

(b) izpostavljenosti do oseb javnega sektorja, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti do institucij na podlagi pododdelka 1; in

(c) izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank, ki jim ne pripada utež tveganja 0 % na podlagi pododdelka 1.

4. Za kategorijo izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno iz točke (d) odstavka 1 so primerne izpostavljenosti, ki izpolnjujejo naslednja merila:

- (a) so do posameznika ali posameznikov ali do majhnega ali srednje velikega podjetja, v slednjem primeru pod pogojem, da je kreditna institucija, ki je morala izvesti ustrezne postopke za potrditev stanja, seznanjena, da skupni znesek, ki ga kreditni instituciji in nadrejenim družbam ter njihovim podrejenim družbam, vključno z morebitnimi zapadlimi postavkami, vendar brez upoštevanja terjatev ali pogojnih terjatev, zavarovanih s stanovanjskimi nepremičninami, dolguje dolžnik ali skupina povezanih dolžnikov, ne sme presežati 1 milijona EUR;
- (b) kreditna institucija jih pri svojem upravljanju s tveganji ves čas obravnava dosledno in na podoben način;
- (c) se ne obravnavajo tako individualno, kakor se obravnavajo izpostavljenosti v kategoriji izpostavljenosti do podjetij; in
- (d) vsaka predstavlja eno od znatnega števila izpostavljenosti, ki se obravnavajo na podoben način.

Sedanja vrednost najmanjše vsote plačil po zakupu iz naslova bančništva na drobno je primerna za kategorijo izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno.

5. Naslednje izpostavljenosti se obravnavajo kot izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov:

- (a) nedolžniške izpostavljenosti, ki vsebujejo podrejeno, preostalo terjatev do sredstev ali dohodka izdajatelja; in
- (b) dolžniške izpostavljenosti, katerih ekonomska vsebina je podobna izpostavljenostim iz točke (a).

6. V kategoriji izpostavljenosti do podjetij kreditne institucije ločeno opredelijo kot izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev tiste izpostavljenosti, ki imajo naslednje značilnosti:

- (a) izpostavljenost je do subjekta, ki je bil ustanovljen posebej za financiranje in/ali upravljanje fizičnih sredstev;
- (b) pogodbeni dogovor daje kreditodajalcu znatno mero obvladovanja sredstev in dohodka, ki ga ustvarjajo; in

(c) primarni vir poplačila obveznosti je dohodek, ki ga ustvarijo financirana sredstva, in ne sredstva iz drugih aktivnosti širše komercialne dejavnosti.

7. Vsaka kreditna obveznost, ki ni dodeljena v kategorijo izpostavljenosti iz točk (a), (b) in (d) do (f) odstavka 1, se dodeli v kategorijo izpostavljenosti iz točke (c) navedenega odstavka.

8. Kategorija izpostavljenosti iz točke (g) odstavka 1 vključuje preostalo vrednost zakupljenega premoženja, če ni zajeta v izpostavljenosti za zakup kakor je opredeljeno v odstavku 4 dela 3 Priloge VII.

9. Metodologija, ki jo uporablja kreditna institucija za razvrščanje izpostavljenosti v različne kategorije izpostavljenosti je primerna in dosledna.

Člen 87

1. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za kreditno tveganje za izpostavljenosti, ki spadajo v eno od kategorij izpostavljenosti iz točk (a) do (e) ali (g) člena 86(1), se izračunavajo, razen če niso izvzete iz lastnih sredstev, v skladu z odstavki 1 do 27 v delu 1 Priloge VII.

2. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za tveganja zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev se izračunajo v skladu z odstavkom 28 dela 1 Priloge VII. Kadar ima kreditna institucija popolno regresno pravico do prodajalca odkupljene denarne terjatve, kar zadeva tveganje neplačila in tveganje zmanjšanja vrednosti, ni treba upoštevati določb členov 87 in 88 v zvezi z odkupljenimi denarnimi terjatvami. Namesto tega se izpostavljenost obravnava kot izpostavljenost zavarovana s temi terjatvami.

3. Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti temeljijo na ustreznih parametrih, povezanih z zadevno izpostavljenostjo. Ti vključujejo verjetnost neplačila (PD), izgubo ob neplačilu (LGD), zapadlost (M) in vrednost izpostavljenosti. PD in LGD se lahko obravnavata posebej ali skupaj v skladu z delom 2 Priloge VII.

4. Ne glede na odstavek 3 se izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za kreditno tveganje za vse izpostavljenosti, ki spadajo v kategorijo izpostavljenosti iz točke (e) člena 86(1), ob upoštevanju dovoljenja pristojnih organov, izračunajo v skladu z odstavki 17 do 26 dela 1 Priloge VII. Pristojni organi dovolijo, da kreditna institucija uporablja pristop iz odstavkov 25 in 26 dela 1 Priloge VII samo, če kreditna institucija izpolnjuje minimalne zahteve iz odstavkov 115 do 123 dela 4 Priloge VII.

5. Ne glede na odstavek 3 se izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za kreditna tveganja za izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev lahko izračunajo v skladu z odstavkom 6 dela 1 Priloge VII. Pristojni organi objavijo navodila, kako naj kreditne institucije dodeljujejo uteži tveganja izpostavljenostim iz naslova posebnih kreditnih

aranžmajev na podlagi odstavka 6 dela 1 Priloge VII, inodobrijo metodologije dodeljevanja kreditnih institucij.

6. Za izpostavljenosti, ki sodijo v kategorije izpostavljenosti iz točk (a) do (d) člena 86(1), kreditne institucije zagotovijo svoje ocene PD v skladu s členom 84 in delom 4 Priloge VII.

7. Za izpostavljenosti, ki sodijo v kategorijo izpostavljenosti iz točke (d) člena 86(1) kreditne institucije zagotovijo svoje ocene LGD in konverzijskih faktorjev v skladu s členom 84 in delom 4 Priloge VII.

8. Za izpostavljenosti, ki sodijo v kategorije izpostavljenosti iz točk (a) do (c) člena 86(1), kreditne institucije uporabljajo vrednosti LGD, navedene v odstavku 8 dela 2 Priloge VII in konverzijske faktorje iz odstavka 9(a) do (d) dela 3 Priloge VII.

9. Ne glede na odstavek 8, za vse izpostavljenosti, ki sodijo v kategorije izpostavljenosti iz točk (a) do (c) člena 86(1), lahko pristojni organi dovolijo kreditnim institucijam uporabo svojih ocen LGD in konverzijskih faktorjev v skladu s členom 84 in delom 4 Priloge VII.

10. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za listinjene izpostavljenosti in izpostavljenosti iz kategorije izpostavljenosti iz točke (f) člena 86(1) se izračunajo v skladu s pododdelkom 4.

11. Če izpostavljenosti v obliki investicijskih skladov (CIU) izpolnjujejo merila iz odstavkov 77 in 78 dela 1 Priloge VI in če kreditna institucija pozna vse osnovne izpostavljenosti CIU, kreditna institucija pregleda navedene osnovne izpostavljenosti in izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneske pričakovanih izgub v skladu z metodami iz tega pododdelka.

Če kreditna institucija ne izpolnjuje pogojev za uporabo metod iz tega pododdelka, se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub izračunajo v skladu z naslednjimi pristopi:

(a) za izpostavljenosti, ki spadajo v kategorijo izpostavljenosti iz točke (e) člena 86(1), pristop iz odstavkov 19 do 21 dela 1 Priloge VII. Če za navedene namene kreditna institucija ne more razlikovati med izpostavljenostmi iz naslova zasebnih lastniških instrumentov, lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi in drugih lastniških instrumentov, obravnava zadevne izpostavljenosti kot izpostavljenosti iz naslova drugih lastniških instrumentov.

(b) za vse druge osnovne izpostavljenosti, pristop iz pododdelka 1, ob upoštevanju naslednjih sprememb:

(i) izpostavljenosti so razvrščene v ustrezno kategorijo izpostavljenosti in določena jim je utež tveganja stopnje kreditne kvalitete, ki je tik nad stopnjo kreditne kvalitete, ki bi se običajno dodelila izpostavljenosti; in

- (ii) izpostavljenosti, razvrščene v višje stopnje kreditne kvalitete, katerim bi se običajno dodelila utež tveganja 150 %, prejmejo utež tveganja 200 %.

12. Če izpostavljenosti v obliki CIU ne izpolnjujejo meril iz odstavkov 77 in 78 dela 1 Priloge VI, in če kreditna institucija ne pozna vseh osnovnih izpostavljenosti CIU, kreditna institucija pregleda osnovne izpostavljenosti in izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneske pričakovanih izgub v skladu z metodami iz odstavkov 19 do 21 dela 1 Priloge VII. Če za navedene namene kreditna institucija ne more razlikovati med izpostavljenostmi iz naslova zasebnih lastniških instrumentov, lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi in drugih lastniških instrumentov, obravnava zadevne izpostavljenosti kot izpostavljenosti iz naslova drugih lastniških instrumentov. Za te namene se izpostavljenosti, ki niso izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, razporedijo v kategorije (zasebni lastniški instrumenti, lastniški instrumenti, s katerimi se trguje na borzi in drugi lastniški instrumenti) iz odstavka 19 dela 1 Priloge VII, neznane izpostavljenosti pa se dodelijo kategoriji drugih lastniških instrumentov.

Namesto zgoraj opisane metode si kreditne institucije lahko same izračunajo ali se zanašajo na tretjo osebo za izračun in poročanje povprečnih zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti na podlagi osnovnih izpostavljenosti CIU v skladu z naslednjimi pristopi, če se ustrezno zagotovi pravilnost izračuna in poročila:

- (a) za izpostavljenosti, ki spadajo v kategorijo izpostavljenosti iz točke (e) člena 86(1), pristop iz odstavkov 19 do 21 dela 1 Priloge VII. Če za navedene namene kreditna institucija ne more razlikovati med izpostavljenostmi iz naslova zasebnih lastniških instrumentov, lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi in drugih lastniških instrumentov, obravnava zadevne izpostavljenosti kot izpostavljenosti iz naslova drugih lastniških instrumentov; ali
- (b) za vse druge osnovne izpostavljenosti, pristop iz pododdelka 1, ob upoštevanju naslednjih sprememb:
  - (i) izpostavljenosti so razvrščene v ustrezno kategorijo izpostavljenosti in določena jim je utež tveganja stopnje kreditne kvalitete, ki je tik nad stopnjo kreditne kvalitete, ki bi se običajno dodelila izpostavljenosti; in
  - (ii) izpostavljenosti, razvrščene v višje stopnje kreditne kvalitete, katerim bi se običajno dodelila utež tveganja 150 %, prejmejo utež tveganja 200 %.

Člen 88

1. Pričakovani zneski izgub za izpostavljenosti, ki spadajo v eno izmed kategorij izpostavljenosti iz točk (a) do (e) člena 86(1), se izračunajo v skladu z metodami iz odstavkov 29 do 35 dela 1 Priloge VII.

2. Izračun zneskov pričakovanih izgub v skladu z odstavki 29 do 35 dela 1 Priloge VII temelji na istih vhodnih vrednostih PD,

LGD in vrednosti izpostavljenosti za vsako izpostavljenost, kakor se uporabljajo za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členom 87. Za neplačane izpostavljenosti, kjer kreditne institucije uporabljajo lastne ocene LGD, je pričakovana izguba („EL“) najboljša ocena pričakovane izgube („EL_{BE}“) v skladu z odstavkom 80 dela 4 Priloge VII.

3. Zneski pričakovanih izgub za listinjene izpostavljenosti se izračunajo v skladu s pododdelkom 4.
4. Znesek pričakovane izgube za izpostavljenosti, ki spadajo v kategorijo izpostavljenosti iz točke (g) člena 86(1), je nič.
5. Zneski pričakovanih izgub za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev se izračunajo v skladu z metodami iz odstavka 35 dela 1 Priloge VII.
6. Zneski pričakovanih izgub za izpostavljenosti iz člena 87 (11) in (12) se izračunajo v skladu z metodami iz odstavkov 29 do 35 dela 1 Priloge VII.

Člen 89

1. Ob upoštevanju odobritve pristojnih organov lahko kreditne institucije z dovoljenjem za uporabo pristopa IRB za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovane izgube za eno ali več kategorij izpostavljenosti uporabijo pododdelek 1 za naslednje:

- (a) kategorija izpostavljenosti iz točke (a) člena 86(1), kjer je število bistvenih nasprotnih strank omejeno in bi uporaba bonitetnega sistema za te stranke pomenila za kreditno institucijo pretirano obremenitev;
- (b) kategorija izpostavljenosti iz točke (b) člena 86(1), kjer je število bistvenih nasprotnih strank omejeno in bi uporaba bonitetnega sistema za te stranke kreditno institucijo pretirano obremenitev;
- (c) izpostavljenosti v poslovnih enotah, ki niso štete med pomembne, kakor tudi kategorije izpostavljenosti, ki niso bistvene glede na velikost in zaznani profil tveganja;
- (d) izpostavljenosti do enot centralne ravni države v matični državi članici ter do enot regionalne in lokalne ravni države ter upravnih organov, če:
  - (i) ni razlike v tveganjih med izpostavljenostmi do navedenih enot centralne ravni države in navedenimi drugimi izpostavljenostmi zaradi posebnih javnih ureditev; in
  - (ii) so izpostavljenosti do enot centralne ravni države določene z utežjo tveganja 0 % iz pododdelka 1.

(e) izpostavljenosti kreditne institucije do nasprotne stranke, ki je njena nadrejena družba, podrejena družba ali podrejena družba njene nadrejene družbe, če je nasprotna stranka

institucija ali finančni holding, finančna institucija, družba za upravljanje s premoženjem ali podjetje za pomožne storitve, za katerega veljajo ustrezne bonitetne zahteve ali povezano podjetje v smislu člena 12(1) Direktive 83/349/EGS in izpostavljenosti med kreditnimi institucijami, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 80(8);

- (f) izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov do subjektov, katerih kreditne obveznosti so upravičene do uteži tveganja 0 % na podlagi pododdelka 1 (vključno z javno financiranimi subjekti, pri katerih se lahko uporabljata utež tveganja 0 %);
- (g) izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, nastale na podlagi zakonsko določenih programov za spodbujanje posebnih gospodarskih sektorjev, ki kreditnim institucijam zagotavljajo znatne subvencije za naložbe in zahtevajo določeno obliko vladnega nadzora in omejitev za naložbe v lastniške instrumente. To izvzetej je omejeno na skupaj 10 % temeljnih lastnih sredstev, skupaj z dodatnimi lastnimi sredstvi;
- (h) izpostavljenosti v skladu z odstavkom 40 dela 1 Priloge VI, ki izpolnjujejo tam navedene pogoje; ali
- (i) državna in s strani države pozavarovana jamstva v skladu z odstavkom 19 dela 2 Priloge.

Ta odstavek ne preprečuje pristojnim organom drugih držav članic, da dovolijo uporabo pravil iz pododdelka 1 za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, ki imajo dovoljenje za to obravnavo v drugih državah članicah.

2. Za namene odstavka 1 se šteje, da je kategorija izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov kreditne institucije bistven, če njihova skupna vrednost, brez izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, nastalih na podlagi zakonsko določenih programov iz odstavka 1, točka (g), v povprečju v preteklem letu presega 10 % lastnih sredstev kreditne institucije. Če je število navedenih izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov manjše od 10 posameznih deležev, znaša navedeni prag 5 % lastnih sredstev kreditne institucije.

Pododdelek 3

Zmanjševanje kreditnega tveganja

Člen 90

Za namene tega pododdelka „posojilna kreditna institucija“ pomeni kreditno institucijo, ki ima zadevno izpostavljenost, ne glede na to, ali je nastala zaradi posojila ali ne.

Člen 91

Kreditne institucije, ki uporabljajo standardizirani pristop na podlagi členov 78 do 83, ali ki uporabljajo pristop IRB na podlagi členov 84 do 89, vendar ne uporabljajo lastnih ocen LGD in konverzijskih faktorjev iz členov 87 in 88, lahko

priznavajo zmanjševanje kreditnega tveganja v skladu s tem pododdelkom pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene točke (a) člena 75 oziroma zneskov pričakovane izgube za namene izračuna iz točke (q) člena 57 in člena 63(3).

Člen 92

1. Tehnika, ki se uporablja za zagotavljanje kreditnega zavarovanja, skupaj s sprejetimi ukrepi ter postopki in politikami, ki jih izvaja posojilna kreditna institucija, zagotavlja pravno učinkovite pogodbe o kreditnem zavarovanju, ki so izvršljive v vseh relevantnih pravnih redih.

2. Posojilna kreditna institucija sprejme vse ustrezne ukrepe, da zagotovi učinkovitost kreditnega zavarovanja in obravnavanje povezanih tveganj.

3. V primeru stvarnega kreditnega zavarovanja so sredstva, na katere se nanaša, da so upravičena do priznanja, dovolj likvidna, njihova vrednost pa dalj časa dovolj stabilna, da zagotavlja primerno gotovost glede doseženega kreditnega zavarovanja, ob upoštevanju pristopa, uporabljenega za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, in stopnje dovoljenega priznavanja. Primernost je omejena na sredstva iz Priloge VIII, del 1.

4. V primeru stvarnega kreditnega zavarovanja ima posojilna kreditna institucija pravico, da pravočasno unovči ali zadrži sredstva, iz katerih izhaja zavarovanje, v primeru neplačila, nesolventnosti ali stečaja dolžnika in, če je primerno, skrbnika zavarovanja s premoženjem, ali v primeru drugega kreditnega dogodka iz dokumentacije o poslu. Stopnja korelacije med vrednostjo sredstev, na katera se nanaša zavarovanje, in kreditno kvaliteto dolžnika, ne sme biti neprimerna.

5. V primeru osebnega kreditnega zavarovanja, da bi lahko bila priznana, je stranka, ki se zavezuje, dovolj zanesljiva, pogodba o zavarovanju pa pravno veljavna in izvršljiva v relevantnih pravnih redih, tako da zagotavlja primerno gotovost glede doseženega kreditnega zavarovanja, ob upoštevanju pristopa, uporabljenega za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, in stopnje dovoljenega priznavanja. Primernost je omejena na dajalce zavarovanja in vrste pogodb o zavarovanju, navedene v delu 1 Priloge VIII.

6. Minimalne zahteve iz dela 2 Priloge VIII so izpolnjene.

Člen 93

1. Če so izpolnjene zahteve iz člena 92, se lahko izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in, če je primerno, zneskov pričakovanih izgub, spremeni v skladu z deli 3 do 6 Priloge VIII.

2. Nobena izpostavljenost, za katero se pridobi zmanjševanje kreditnega tveganja, ne povzroča višjega zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti kakor sicer enaka izpostavljenost, za katero se ne uporablja zmanjševanje kreditnega tveganja.

3. Če znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti upošteva kreditno zavarovanje na podlagi členov 78 do 83 oziroma členov 84 do 89, izračun kreditnega zavarovanja ni več priznan na podlagi tega pododdelka.

Pododdelek 4

Listinjenje

Člen 94

Če kreditna institucija uporablja standardizirani pristop iz členov 78 do 83 za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za kategorijo izpostavljenosti, v katero bi bile na podlagi člena 79 dodeljene listinjene izpostavljenosti, izračuna znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti za pozicijo listinjenja v skladu z odstavki 1 do 36 dela 4 Priloge 35.

V vseh drugih primerih izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z odstavki 1 do 5 ter 36 do 74 dela 4 Priloge IX.

Člen 95

1. Če se pomemben delež kreditnega tveganja, povezanega z listinjenimi izpostavljenostmi, prenese iz kreditne institucije v vlogi originatorja v skladu s pogoji dela 2 Priloge IX, lahko navedena kreditna institucija:

- (a) v primeru tradicionalnega listinjenja izpostavljenosti, ki jih je listinila, izključi iz svojega izračuna zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in po potrebi tudi iz zneskov pričakovanih izgub; in
- (b) v primeru sintetičnega listinjenja za listinjene izpostavljenosti izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti in po potrebi tudi zneske pričakovanih izgub v skladu z delom 2 Priloge IX.

2. Če se uporablja odstavek 1, kreditna institucija v vlogi originatorja izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti, predpisane v Prilogi IX, za pozicije, ki jih lahko ima v listinjenju.

Če kreditna institucija v vlogi originatorja ne prenese pomembnega deleža kreditnega tveganja v skladu z odstavkom 1, ji ni treba izračunavati zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za nobeno pozicijo, ki jo lahko ima v zadevnem listinjenju.

Člen 96

1. Za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti iz naslova pozicije listinjenja se v skladu s Prilogo IX za vrednost izpostavljenosti iz naslova zadevne pozicije uporabijo uteži tveganja na podlagi kreditne kvalitete zadevne pozicije, ki se lahko določi glede na bonitetno oceno ECAI ali drugače, kakor je navedeno v Prilogi IX.

2. Če je izpostavljenost v listinjenju vezana na različne tranše, se izpostavljenost do vsake tranše obravnava kot posamezna

pozicija listinjenja. Izdajatelji kreditnega zavarovanja za pozicije listinjenja se obravnavajo kot imetniki pozicij v listinjenju. Pozicije listinjenja vključujejo izpostavljenosti iz naslova listinjenja, ki nastanejo zaradi pogodb na obrestno mero ali na valutne izvedene finančne instrumente.

3. Če se za pozicijo listinjenja uporablja stvarno ali osebno kreditno zavarovanje, se lahko utež tveganja, ki se uporabi za navedeno pozicijo spremeni v skladu s členi 90 do 93, branih v povezavi s Prilogo IX.

4. Ob upoštevanju točke (r) člena 57 in člena 66(2) se znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti vključi v skupne zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti kreditne institucije za namene člena 75(a).

Člen 97

1. Za določitev uteži tveganja pozicije listinjenja v skladu s členom 96 se lahko uporabi bonitetna ocena ECAI samo, če je ECAI priznana kot primerna za navedene namene s strani pristojnih organov (v nadaljnjem besedilu „primerna ECAI“).

2. Pristojni organi priznajo ECAI za primerno za namene odstavka 1 le, če ugotovijo, da izpolnjuje zahteve iz člena 81, ob upoštevanju tehničnih meril v delu 2 Priloge VI, in če je dokazala sposobnost na področju listinjenja, ki jo je mogoče utemeljiti na podlagi širokega tržnega sprejemanja.

3. Če pristojni organi države članice priznajo ECAI kot primerno za namene odstavka 1, lahko pristojni organi drugih držav članic priznajo navedeno ECAI kot primerno za navedene namene, ne da bi opravili lasten proces ovrednotenja.

4. Pristojni organi javno objavijo razlago procesa priznanja in seznam primernih ECAI.

5. Da se bonitetna ocena primerne ECAI lahko uporablja za namene iz odstavka 1, mora izpolnjevati načela verodostojnosti in preglednosti, ki so razdelana v delu 3 Priloge IX.

Člen 98

1. Za namene uporabe uteži tveganja za pozicije listinjenja pristojni organi določijo, s katero stopnjo kreditne kvalitete iz Priloge IX so povezane ustrezne bonitetne ocene primerne ECAI. Navedene določitve so objektivne in dosledne.

2. Če pristojni organi države članice sprejmejo določitev na podlagi odstavka 1, lahko pristojni organi drugih držav članic priznajo navedeno določitev brez lastnega procesa določanja.

Člen 99

Uporaba bonitetnih ocen ECAI za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti kreditne institucije na podlagi člena 96 je dosledna in skladna z delom 3 Priloge IX. Bonitetne ocene se ne uporabljajo selektivno.

Člen 100

1. Pri listinjenju obnavljajočih se izpostavljenosti, za katere se uporablja določba o predčasnem odplačilu, kreditna institucija v vlogi originatorja v skladu s Prilogo IX izračuna dodatni znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti zaradi tveganja, da bi se ravni kreditnega tveganja, kateremu je izpostavljena, povečale po uporabi določbe o predčasnem odplačilu.

2. Za navedene namene je „obnavljajoča se izpostavljenost“ tista izpostavljenost, pri kateri lahko dolgovani zneski stranke nihajo glede na njihove odločitve o koriščenju in odplačevanju kredita v dogovorjenih mejah, določba o predčasnem odplačilu pa je pogodbeni klavzula, ki zahteva, da se ob nastopu določenih dogodkov pozicije investitorjev izplačajo pred prvotno navedeno zapadlostjo izdanih vrednostnih papirjev.

Člen 101

1. Kreditna institucija v vlogi originatorja, ki je glede na listinjenje izračunal zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členom 95, ali sponzorja ne zagotavlja podpore za zmanjšanje morebitnih ali dejanskih izgub investitorjev pri listinjenju, ki presega njene pogodbene obveznosti.

2. Če kreditna institucija v vlogi originatorja ali sponzorja pri listinjenju ne izpolnjuje odstavka 1, pristojni organ zahteva najmanj, da zadrži toliko kapitala za vse listinjene izpostavljenosti, kakor da ne bi bile listinjene. Kreditna institucija javno razkrije, da je zagotovila izvenpogodbeno podporo, in kako to dejanje vpliva na regulatorni kapital.

Oddelek 4

Zahteve po minimalnih lastnih sredstvih za operativno tveganje

Člen 102

1. Pristojni organi od kreditnih institucij zahtevajo, da vzdržujejo lastna sredstva za operativna tveganja v skladu s pristopi iz členov 103, 104 in 105.

2. Brez poseganja v odstavek 4 se kreditne institucije, ki uporabljajo pristop iz člena 104, ne vrnejo na uporabo pristopa iz člena 103, razen iz dokazano upravičenega razloga in pod pogojem, da jim to odobrijo pristojni organi.

3. Brez poseganja v odstavek 4 se kreditne institucije, ki uporabljajo pristop iz člena 105, ne vrnejo na uporabo pristopov iz členov 103 ali 104, razen iz dokazano upravičenega razloga in pod pogojem, da jim to odobrijo pristojni organi.

4. Pristojni organi lahko kreditnim institucijam dovolijo uporabo kombinacije pristopov v skladu z delom 4 Priloge X.

Člen 103

Kapitalska zahteva za operativno tveganje na podlagi enostavnega pristopa je določen odstotek osnove za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje, v skladu s parametri iz dela 1 Priloge X.

Člen 104

1. V okviru standardiziranega pristopa kreditne institucije razdelijo svoje dejavnosti v določeno število poslovnih področij iz dela 2 Priloge X.

2. Za vsako poslovno področje kreditne institucije izračunajo kapitalsko zahtevo za operativno tveganje kot določen odstotek osnove za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje, v skladu s parametri iz dela 2 Priloge X.

3. Za nekatera poslovna področja lahko pristojni organi v skladu z odstavki 5 do 11 dela 2 Priloge X pod določenimi pogoji dovolijo kreditni instituciji uporabo ustreznega alternativnega kazalca za določanje svojih kapitalskih zahtev za operativno tveganje.

4. Kapitalska zahteva za operativno tveganje na podlagi standardiziranega pristopa je vsota kapitalskih zahtev za operativno tveganje vseh posameznih poslovnih področij.

5. Parametri za standardizirani pristop so določeni v delu 2 Priloge X.

6. Kreditna institucija se kvalificira za uporabo standardiziranega pristopa, če izpolnjuje merila iz dela 2 Priloge X.

Člen 105

1. Kreditne institucije lahko uporabljajo napredne pristope za merjenje operativnega tveganja na podlagi lastnega sistema za merjenje operativnega tveganja, če pristojni organ izrecno odobri uporabo zadevnih modelov za izračun zahtev po lastnih sredstvih.

2. Kreditne institucije morajo pristojnim organom dokazati, da izpolnjujejo kvalifikacijske kriterije iz dela 3 Priloge X.

3. Če nadrejena kreditna institucija EU in njene podrejene družbe ali podrejene družbe nadrejenega finančnega holdinga EU nameravajo začeti uporabljati napredni pristop za merjenje operativnega tveganja, pristojni organi različnih pravnih subjektov tesno sodelujejo, kakor je predvideno v členih 129 do 132. Vloga vsebuje elemente, našteje v delu 3 Priloge X.

4. Če nadrejena kreditna institucija EU in njene podrejene družbe ali podrejene družbe nadrejenega finančnega holdinga EU uporabljajo enotni napredni pristop za merjenje operativnega tveganja, lahko pristojni organi dovolijo, da nadrejena družba in njene podrejene družbe skupaj izpolnjujejo kvalifikacijske kriterije iz dela 3 Priloge X.

Oddelek 5

Velike izpostavljenosti

Člen 106

1. „Izpostavljenosti“ v tem oddelku pomenijo katero koli sredstvo in zunajbilančno postavko iz pododdelka 1 oddelka 3, brez tam predpisanih uteži tveganja ali stopenj tveganja.

Izpostavljenosti, ki izhajajo iz postavk, navedenih v Prilogi IV, se izračunajo na podlagi ene od metod, določenih v Prilogi III. Za namene tega oddelka se uporablja tudi odstavek 2 dela 2 Priloge III.

Vse elemente, ki so povsem kriti z lastnimi sredstvi, se lahko v dogovoru s pristojnimi organi izključijo iz opredelitve izpostavljenosti, če ta lastna sredstva niso vključena v lastna sredstva kreditne institucije za namene člena 75 ali v izračun drugih finančnih kazalcev, ki jih predvidevata ta direktiva in drugi akti Skupnosti.

2. Izpostavljenosti ne vključujejo:

- (a) pri poslih s tujimi valutami izpostavljenosti, ki nastanejo v običajnem poteku poravnave v 48 urah po plačilu; ali
- (b) pri poslih nakupa ali prodaje vrednostnih papirjev izpostavljenosti, ki nastanejo v običajnem poteku poravnave v petih dneh od plačila ali izročitve vrednostnih papirjev, kar pač nastopi prej.

Člen 107

Za izvajanje tega oddelka izraz „kreditna institucija“ obsega naslednje:

- (a) kreditno institucijo vključno z njenimi podružnicami v tretjih državah; in
- (b) katero koli zasebno ali javno podjetje, vključno z njegovimi podružnicami, ki ustreza opredelitvi „kreditne institucije“ in je pridobilo dovoljenje za opravljanje storitev v tretji državi.

Člen 108

Izpostavljenost kreditne institucije do osebe ali skupine povezanih oseb se šteje za veliko izpostavljenost, če je njena vrednost enaka ali večja od 10 % njenih lastnih sredstev.

Člen 109

Pristojni organi zahtevajo, da ima vsaka kreditna institucija zanesljive upravne in računovodske postopke ter ustrezne mehanizme notranje kontrole za identificiranje in evidentiranje vseh velikih izpostavljenosti ter njihovih naknadnih sprememb, v skladu s to direktivo, in za spremljanje izpostavljenosti vsake

kreditne institucije glede na njeno lastno politiko izpostavljenosti.

Člen 110

1. Kreditna institucija pristojnim organom poroča o vsaki veliki izpostavljenosti.

Države članice po svoji presoji poskrbijo, da se poroča v skladu z eno izmed naslednjih dveh metod:

- (a) poročanje o vseh velikih izpostavljenostih vsaj enkrat letno, skupaj s poročanjem med letom o vseh novih velikih izpostavljenostih in o vsakem povečanju obstoječih velikih izpostavljenosti, ki vsaj za 20 % presegajo vrednosti iz prejšnjega poročila; ali
- (b) poročanje o vseh velikih izpostavljenostih vsaj štirikrat letno.

2. Razen v primeru kreditnih institucij, ki uporabljajo člen 114 za priznavanje zavarovanja pri izračunu vrednosti izpostavljenosti za namene odstavkov 1, 2 in 3 člena 111, izpostavljenosti, ki so izvzete v skladu s členom 113(3)(a) do (d) in (f) do (h), ni treba poročati, kakor določa odstavek 1 tega člena, in pogostost poročanja, določena v točki (b) odstavka 1 tega člena se lahko pri izpostavljenostih iz člena 113(3)(e) in (i) in iz členov 115 in 116 zmanjša na dvakrat letno.

Če se kreditna institucija sklicuje na ta odstavek, mora hraniti evidenco navedenih razlogov vsaj eno leto po dogodku, zaradi katerega je prišlo do izvzetja, zato da lahko pristojni organi ugotovijo, ali je bilo to upravičeno.

3. Države članice lahko od kreditnih institucij zahtevajo, da analizirajo morebitne koncentracije svoje izpostavljenosti do izdajateljev zavarovanj s premoženjem in po potrebi ukrepajo ali o pomembnih ugotovitvah poročajo svojim pristojnim organom.

Člen 111

1. Kreditna institucija ne sme prevzeti izpostavljenosti do osebe ali skupine povezanih oseb, katere vrednost presega 25 % njenih lastnih sredstev.

2. Če je oseba ali skupina povezanih oseb nadrejena družba ali podrejena družba kreditne institucije in/ali eno ali več podrejenih družb te nadrejene družbe, se odstotek, določen v odstavku 1, zmanjša na 20 %. Države članice pa lahko izvzamejo izpostavljenosti do takih oseb iz 20 % zgornje meje, če zagotovijo posebno spremljanje takih izpostavljenosti z drugimi ukrepi ali postopki. Komisijo in Evropski odbor za bančništvo morajo obvestiti o vsebini takih ukrepov ali postopkov.

3. Kreditna institucija ne sme imeti velikih izpostavljenosti, ki bi skupaj presegle 800 % njenih lastnih sredstev.

4. Kreditna institucija mora glede svojih izpostavljenosti vedno upoštevati zgornje meje, določene v odstavkih 1, 2 in 3. Če v izjemnem primeru izpostavljenosti presežejo te zgornje meje, je treba o tem nemudoma obvestiti pristojne organe, ki lahko, če to dopuščajo okoliščine, kreditni instituciji odobrijo neko časovno obdobje, v katerem se mora uskladiti z navedenimi zgornjimi mejami.

Člen 112

1. Za namene členov 113 do 117 izraz „jamstvo“ vključuje kreditne izvedene finančne instrumente, priznane na podlagi členov 90 do 93, razen kreditnih zapisov.

2. Ob upoštevanju odstavka 3, kjer se na podlagi členov 113 do 117 lahko dovoli priznanje stvarnega ali osebnega kreditnega zavarovanja, se za to zahteva izpolnjevanje vseh zahtev za primernost in drugih minimalnih zahtev iz členov 90 do 93 za namene izračuna zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti iz členov 78 do 83.

3. Če kreditna institucija uporablja člen 114(2), se za priznanje stvarnega ali osebnega kreditnega zavarovanja uporabljajo ustrezne zahteve iz členov 84 do 89.

Člen 113

1. Države članice lahko naložijo strožje zgornje meje od tistih, določenih v členu 111.

2. Države članice lahko iz uporabe člena 111(1), (2) in (3) v celoti ali delno izvzamejo izpostavljenosti kreditne institucije do nadrejene družbe, drugih podrejenih družb te nadrejene družbe ali lastnih podrejenih družb, če so te družbe in tudi sama kreditna institucija vključene v nadzor na konsolidirani osnovi, v skladu s to direktivo ali z enakovrednimi standardi, ki veljajo v tretji državi.

3. Države članice lahko v celoti ali delno izvzamejo iz uporabe člena 111 naslednje izpostavljenosti:

- (a) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve do enot centralne ravni držav ali centralnih bank, ki bi nezavarovane na podlagi členov 78 do 83 prejele utež tveganja 0 %;
- (b) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve mednarodnih organizacij ali mednarodnih razvojnih bank, ki bi nezavarovane na podlagi členov 78 do 83 prejele utež tveganja 0 %;
- (c) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve z izrecnimi osebnimi jamstvi enot centralne ravni držav, centralnih bank, mednarodnih organizacij, multilateralnih razvojnih bank ali oseb javnega sektorja, če bi nezavarovane terjatve do subjekta, ki zagotavlja osebno jamstvo, na podlagi členov 78 do 83 dosegle utež tveganja 0 %;
- (d) druge izpostavljenosti do ali za katere osebno jamčijo enote centralne ravni držav, centralne banke, mednarodne

organizacije, multilateralne razvojne banke ali osebe javnega sektorja, če bi nezavarovane terjatve do subjekta, kateremu se pripiše izpostavljenost ali ki osebno jamči za izpostavljenost, na podlagi členov 78 do 83 prejele utež tveganja 0 %;

- (e) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve in druge izpostavljenosti do enot centralne ravni države ali centralnih bank, ki niso navedene v odstavku (a) zgoraj, denominirane in po potrebi vplačane v nacionalnih valutah posojilojemalcev;
- (f) postavke sredstev in druge izpostavljenosti, zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, z dolžniškimi vrednostnimi papirji, ki jih izdajo enote centralne ravni države ali centralne banke, mednarodne organizacije, multilateralne razvojne banke ali enote regionalne ali lokalne ravni države v državah članicah ali osebe javnega sektorja, katerih vrednostni papirji predstavljajo terjatve do izdajatelja, ki bi na podlagi členov 78 do 83 prejele utež tveganja 0 %;
- (g) postavke sredstev in druge izpostavljenosti, zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, z gotovinskimi vlogami, položenimi pri posojilni kreditni instituciji ali pri kreditni instituciji, ki je nadrejena družba ali podrejena družba te posojilne institucije;
- (h) postavke sredstev in druge izpostavljenosti, zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, s potrdili o vlogah, ki jih je izdala posojilna kreditna institucija ali kreditna institucija, ki je nadrejena družba ali podrejena družba te posojilne kreditne institucije, in so v hrambi pri eni od njih;
- (i) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve in druge izpostavljenosti do institucij, z dospelostjo enega leta ali manj, vendar ne predstavljajo lastnih sredstev teh institucij;
- (j) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve in druge izpostavljenosti z dospelostjo enega leta ali manj do tistih institucij, ki niso kreditne institucije, vendar pa izpolnjujejo pogoje, opredeljene v odstavku 85 dela 1 Priloge VI, in so zavarovane v skladu z istim odstavkom;
- (k) trgovske menice in druge podobne menice, z dospelostjo enega leta ali manj, na katerih so podpisi drugih kreditnih institucij;
- (l) krite obveznice, kakor so opredeljene v odstavkih 68 do 70 dela 1 Priloge VI;
- (m) do nadaljnje uskladitve deleže v zavarovalnicah iz člena 122 (1) do 40 % lastnih sredstev kreditne institucije, ki pridobi tak delež;
- (n) postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve do regionalnih ali centralnih kreditnih institucij, s katerimi je posojilna kreditna institucija povezana v mrežo v skladu z zakon-

skimi ali statutarnimi določbami in ki so na podlagi teh določb odgovorne za gotovinsko-klirinško poravnavo v okviru mreže;

- (o) izpostavljenosti, zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, z zavarovanji v obliki drugih vrednostnih papirjev, ne tistih, ki so navedeni v točki (f);
- (p) posojila, zavarovana, kakor zahtevajo pristojni organi, s hipotekami na stanovanjskih nepremičninah ali z delnicami v finskih stanovanjskih družbah, ki delujejo v skladu s finskim Zakonom o stanovanjskih družbah iz leta 1991 ali naknadno sprejeto enakovredno zakonodajo in posli finančnega zakupa, pri katerih zakupodajalec zadrži popolno lastništvo nad zakupljeno stanovanjsko nepremičnino, vse dokler zakupnik ne uveljavi svoje opcije do nakupa, v vseh primerih do 50 % vrednosti stanovanjske nepremičnine;
- (q) naslednje, če prejmejo utež tveganja 50 % na podlagi členov 78 do 83, in le do 50 % vrednosti zadevne nepremičnine:
  - (i) izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na pisarne ali druge gospodarske objekte ali z delnicami v finskih nepremičninskih družbah, ki poslujejo v skladu s finskim Zakonom o nepremičninskih družbah iz leta 1991 ali naknadno sprejeto enakovredno zakonodajo, za pisarne ali druge gospodarske objekte; in
  - (ii) izpostavljenosti, ki se nanašajo na posle v zvezi s finančnim zakupom premoženja, ki zadeva pisarne ali druge gospodarske objekte;

Za namene točke (ii) lahko pristojni organi vsake države članice do 31. decembra 2011 dovolijo kreditnim institucijam priznavanje 100 % vrednosti zadevnega premoženja. Ob koncu tega obdobja se ta obravnava ponovno pregleda. Države članice obvestijo Komisijo o uporabi te prednostne obravnave;

- (r) 50 % zunajbilančnih postavk, ki predstavljajo srednje/nizko tveganje, navedenih v Prilogi II;
- (s) pod pogojem, da se s tem strinjajo pristojni organi, druga osebna jamstva, razen osebnih jamstev za posojila, ki temeljijo na zakonskih in podzakonskih predpisih in jih dajejo za svoje člane vzajemne jamstvene sheme, ki imajo status kreditnih institucij in katerih znesek se tehta z utežjo 20 %; in
- (t) zunajbilančne postavke, ki predstavljajo majhno tveganje, navedene v Prilogi II, če je bil sklenjen sporazum z osebo ali skupino povezanih oseb, po katerem je izpostavljenost dovoljena le, kadar se zagotovi, da ne bodo presežene zgornje meje, ki se uporabljajo v skladu s členom 111(1) do (3).

Šteje se, da gotovina, prejeta na podlagi kreditnega zapisa, ki ga izda kreditna institucija, ter posojila kreditni instituciji in depoziti

nasprotne stranke pri njej, ki so predmet pogodbe o bilančnem pobotu, priznane na podlagi členov 90 do 93, sodijo v točko (g).

Za namene točke (o) vrednostni papirji, ki se uporabljajo kot zavarovanja, morajo biti vrednoteni po tržni ceni, imeti morajo vrednost, ki presega z osebnim jamstvom krite izpostavljenosti in s katerimi se mora bodisi trgovati na borzi ali morajo biti dejansko prenosljivi in morajo redno kotirati na trgu, ki deluje pod okriljem priznanih strokovnih izvajalcev, in morajo, kakor zahtevajo pristojni organi države članice, od koder kreditna institucija izvira, omogočiti ugotavljanje objektivne cene, tako da se lahko presežek vrednosti vrednostnih papirjev preveri v vsakem trenutku. Zahtevani presežek vrednosti je 100 %. Pri delnicah je zahtevani presežek 150 % in 50 % zahtevani presežek pri dolžniških vrednostnih papirjih, izdanih pri institucijah, enotah regionalne ali lokalne ravni držav članic, razen tistih, ki so navedene v podtočki (f), in pri dolžniških vrednostnih papirjih, ki so jih izdale multilateralne razvojne banke razen tistih, ki se jim v skladu s členi 78 do 83 pripisuje utež tveganja 0 %. Če sta zapadlost izpostavljenosti in zapadlost kreditnega zavarovanja neuskklajena, se zavarovanje ne prizna. Vrednostni papirji, ki se uporabljajo kot zavarovanje, ne morejo sestavljati lastnih sredstev kreditne institucije.

Za namene točke (p) se vrednost premoženja, kakor zahtevajo pristojni organi, izračuna na osnovi strogih standardov vrednotenja, določenih z zakonom ali drugim predpisom. Vrednotenje se opravi vsaj enkrat na leto. Za namene točke (p) stanovanjske nepremičnine pomenijo stanovanjske prostore, ki jih posojilomalec zaseda ali oddaja.

Države članice morajo Komisijo obvestiti o vseh odobrenih izjemah na podlagi točke (s), da bi s tem preprečile izkrivljanje konkurence.

Člen 114

1. Ob upoštevanju odstavka 3, lahko za namene izračunavanja vrednosti izpostavljenosti za namene člena 111(1) do (3) države članice za kreditne institucije, ki uporabljajo Razvito metodo za merjenje učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem na podlagi členov 90 do 93, namesto uporabe polnih ali delnih izjem, dovoljenih na podlagi točk (f), (g), (h), in (o) člena 113(3), dovolijo takim kreditnim institucijam uporabo vrednosti, ki je nižja od vrednosti izpostavljenosti, vendar pa ni nižja od vsote popolnoma prilagojenih vrednosti izpostavljenosti do osebe ali skupine povezanih oseb.

Za te namene „popolnoma prilagojena vrednost izpostavljenosti“ pomeni vrednost, izračunano na podlagi členov 90 do 93, ob upoštevanju zmanjševanja kreditnega tveganja, prilagoditev za nestanovitnost in morebitno neuskklajenost zapadlosti (E*).

Če se ta odstavek uporablja za kreditno institucijo, se točke (f), (g), (h) in (o) člena 113(3) ne uporabljajo za zadevno kreditno institucijo.

2. Ob upoštevanju odstavka 3 se lahko kreditni instituciji, ki ima na podlagi členov 84 do 89 dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD in konverzijskih faktorjev za kategorijo izpostavljenosti, dovoli, če lahko pristojnim organom dokaže, da je zmožna oceniti učinke zavarovanja s finančnim premoženjem na njihove izpostavljenosti ločeno od drugih vidikov, ki so pomembni za LGD, da prizna take učinke pri izračunavanju vrednosti izpostavljenosti za namene člena 111 (1) do (3).

Pristojni organi se prepričajo o primernosti ocen, ki jih pripravi kreditna institucija za uporabo pri zmanjševanju vrednosti izpostavljenosti za namene skladnosti z določbami člena 111.

Če ima kreditna institucija dovoljenje za uporabo lastnih ocen učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, mora to storiti skladno s pristopom, ki se uporablja za izračunavanje kapitalskih zahtev.

Kreditnim institucijam, ki imajo na podlagi členov 84 do 89 dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD in konverzijskih faktorjev za kategorijo izpostavljenosti, in ki ne izračunavajo vrednosti svojih izpostavljenosti s pomočjo metode iz prvega pododstavka, se za izračun vrednosti izpostavljenosti lahko dovoli uporaba pristopa iz odstavka 1 zgoraj ali izvzetja, določenega v členu 113(3)(o). Kreditna institucija uporablja samo eno od teh dveh metod.

3. Kreditna institucija, ki ji je dovoljena uporaba metod iz odstavkov 1 in 2 pri izračunavanju vrednosti izpostavljenosti za namene člena 111(1) do (3), opravlja redne teste izjemnih situacij za svoje koncentracije kreditnih tveganj, vključno v zvezi z unovčljivo vrednostjo vsakega sprejetega zavarovanja s premoženjem.

Ti redni testi izjemnih situacij obravnavajo tveganja iz naslova možnih sprememb pogojev na trgu, ki bi lahko škodljivo vplivale na ustreznost lastnih sredstev kreditne institucije, in tveganja iz naslova unovčenja zavarovanja s premoženjem v izjemnih situacijah.

Kreditna institucija mora dokazati pristojnim organom, da so opravljeni testi izjemnih situacij ustrezni in primerni za ocenjevanje takih tveganj.

V primeru, da takšen test izjemnih situacij pokaže manjšo unovčljivo vrednost sprejetega zavarovanja s premoženjem, kakor bi se smela upoštevati na podlagi odstavkov 1 oziroma 2, se ustrezno zmanjša vrednost zavarovanja s premoženjem, ki se sme priznati pri izračunavanju vrednosti izpostavljenosti za namene člena 111(1) do (3).

Take kreditne institucije v svoje strategije za obravnavanje koncentracij tveganja vključujejo naslednje:

- (a) politike in postopke za obravnavanje tveganj iz naslova neuskkljenosti zapadlosti med izpostavljenostmi in kreditnim zavarovanjem za navedene izpostavljenosti;
- (b) ukrepi in postopki v primerih, ko test izjemnih situacij pokaže manjšo unovčljivo vrednost sprejetega zavarovanja

s premoženjem, kakor je bila upoštevana na podlagi odstavkov 1 in 2; in

- (c) politike in postopke v zvezi s tveganjem koncentracije, ki je posledica uporabe tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja, ter zlasti velikih posrednih kreditnih izpostavljenosti, na primer do enega samega izdajatelja vrednostnih papirjev, sprejetih kot zavarovanje s premoženjem.

4. Če se učinki zavarovanja s premoženjem priznajo pod pogoji iz odstavka 1 ali 2, lahko države članice obravnavajo kateri koli kriti del izpostavljenosti, kakor da je nastal do izdajatelja zavarovanja s premoženjem in ne do stranke.

Člen 115

1. Za namene člena 111(1) do (3) lahko države članice uporabijo utež 20 % za postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve do enot regionalne in lokalne ravni držav članic, če bi navedene terjatve prejele utež tveganja 20 % na podlagi členov 78 do 83, ter za druge izpostavljenosti do takih oblasti ali za katere osebno jamčijo take oblasti, terjatve do katerih prejmejo utež tveganja 20 % na podlagi členov 78 do 83. Države članice pa lahko zmanjšajo navedeno stopnjo na 0 % za postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve do enot regionalne ali lokalne ravni držav članic, če bi navedene postavke na podlagi členov 78 do 83 dobile utež tveganja 0 %, in za druge izpostavljenosti do takih enot ali za katere osebno jamčijo take oblasti, terjatve do katerih bi dobile na podlagi členov 78 do 83 utež tveganja 0 %.

2. Za namene člena 111(1) do (3) lahko države članice uporabijo utež tveganja 20 % za postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve in druge izpostavljenosti do institucij z dospelostjo več kakor eno leto in ne več kakor tri leta, in utež tveganja 50 % za postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve do institucij z dospelostjo več kakor tri leta, pod pogojem, da so te dolžniški instrumenti, ki jih je izdala institucija, in da so ti dolžniški instrumenti po mnenju pristojnih organov dejansko prenosljivi na trgu, ki ga tvorijo strokovni izvajalci, ter da dnevno kotirajo na tem trgu ali pa so njihovo izdajo odobrili pristojni organi države članice, iz katere izvira institucija, ki jih je izdala. Nikakor pa te postavke ne morejo predstavljati lastnih sredstev.

Člen 116

Z odstopanjem od člena 113(3)(i) in člena 115(2) lahko države članice uporabijo utež tveganja 20 % za postavke sredstev, ki predstavljajo terjatve, in druge izpostavljenosti do institucij ne glede na njihovo dospelost.

Člen 117

1. Če za izpostavljenost do neke osebe jamči tretja oseba ali je zavarovana z vrednostnimi papirji, ki jih izda tretja oseba pod pogoji, določenimi v členu 113(3)(o), lahko države članice:

- (a) obravnavajo izpostavljenost, kakor da je nastala do dajalca osebnega jamstva in ne do te osebe; ali

(b) obravnavajo izpostavljenost, kakor da je ta nastala do tretje osebe in ne do te osebe, če je izpostavljenost, opredeljena v členu 113(3)(o), zavarovana s premoženjem pod pogoji, določenimi v istem odstavku.

2. Če država članica uporabi obravnavo iz točke (a) odstavka 1:

(a) če je osebno jamstvo denominirano v valuti, ki se razlikuje od valute, v kateri je denominirana izpostavljenost, se znesek izpostavljenosti, ki se šteje kot krita, izračuna v skladu z določbami o obravnavi valutne neuskklajenosti za osebno kreditno zavarovanje v Prilogi VIII;

(b) neuskklajenost med zapadlostjo izpostavljenosti in zapadlostjo zavarovanja se obravnavajo v skladu z določbami o obravnavanju neuskklajenosti zapadlosti v Prilogi VIII; in

(c) delno kritje se lahko prizna v skladu z obravnavo iz Priloge VIII.

Člen 118

Če se kreditna institucija na posamični ali subkonsolidirani osnovi na podlagi člena 69(1) ni dolžna uskladiti z obveznostmi, določenimi v tem oddelku, ali če se v primeru nadrejenih kreditnih institucij v državi članici uporabljajo določbe člena 70, je treba sprejeti ukrepe za zagotavljanje zadovoljive razporeditve tveganj znotraj skupine.

Člen 119

Komisija do 31. decembra 2007 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o učinkovanju tega oddelka skupaj z vsemi ustreznimi predlogi.

Oddenek 6

Kvalificirani deleži zunaj finančnega sektorja

Člen 120

1. Nobena kreditna institucija ne sme imeti kvalificiranega deleža v znesku, ki presega 15 % njenih lastnih sredstev v podjetju, ki ni niti kreditna niti finančna institucija niti podjetje, ki opravlja dejavnosti neposredne razširitve bančnih storitev ali pomožnih bančnih storitev podjetja, kakor so lizing, faktoring, upravljanje naložbenih skladov, upravljanje storitev obdelave podatkov ali druge podobne dejavnosti.

2. Skupni znesek kvalificiranih deležev kreditne institucije v podjetjih, ki niso kreditne institucije, finančne institucije ali podjetja, ki opravljajo dejavnosti neposredne razširitve bančnih storitev ali pomožnih bančnih storitev podjetja, kakor so lizing,

factoring, upravljanje naložbenih skladov, upravljanje storitev obdelave podatkov ali druge podobne dejavnosti, ne sme presegati 60 % njihovih lastnih sredstev.

3. Zgornje meje, določene v odstavkih 1 in 2, se lahko presežejo le v izjemnih okoliščinah. V takih primerih pristojni organi od kreditne institucije zahtevajo, da poveča lastna sredstva ali sprejme druge enakovredne ukrepe.

Člen 121

Delnice, ki jih ima kreditna institucija začasno v lasti med finančno sanacijo ali reševalno akcijo ali med opravljanjem storitev odkupa nove izdaje vrednostnih papirjev za nadaljnjo prvo prodajo ali pa jih ima v lasti v svojem imenu in za tuj račun, ne štejejo za kvalificirane deleže za izračunavanje zgornjih mej, določenih v členih 120(1) in 2. Delnice, ki niso finančna stalna sredstva, kakor jih opredeljuje člen 35(2) Direktive 86/635/EGS, niso vključene v izračunavanje.

Člen 122

1. Državam članicam ni treba uporabiti omejitev iz členov 120(1) in (2) za deleže v zavarovalnicah, kakor določata Direktivi 73/239/EGS in 2002/83/ES, ali v pozavarovalnicah, kakor določa Direktiva 98/78/ES.

2. Države članice lahko predpišejo, da pristojni organi ne uporabljajo zgornjih mej, določenih v členu 120(1) in (2), če zagotovijo, da je 100 % zneska, za katerega kvalificirani deleži kreditne institucije presegajo te zgornje meje, pokritih z lastnimi sredstvi, in da slednji niso vključeni v izračun, zahtevan v skladu s členom 75. Če sta preseženi obe zgornji meji, določeni v členu 120(1) in (2), je znesek, ki ga morajo pokriti lastna sredstva, višji od obeh presežnih zneskov.

POGLAVJE 3

Proces ocenjevanja kreditnih institucij

Člen 123

Kreditne institucije vzpostavijo zanesljive, učinkovite in popolne strategije in procese za trajno ocenjevanje in vzdrževanje zneskov, vrst in razporeditve notranjega kapitala, za katerega menijo, da je ustrezen za kritje narave in stopnje tveganj, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene.

Strategije in procesi se redno notranje pregledujejo, da se zagotovi, da ostajajo izčrpni in sorazmerni z naravo, obsegom in kompleksnostjo dejavnosti zadevne kreditne institucije.

POGLAVJE 4

Člen 126

Nadzor in razkritje s strani pristojnih organov

Oddelek 1

Nadzor

Člen 124

1. Ob upoštevanju tehničnih meril iz Priloge XI pristojni organi pregledajo ureditve, strategije, procese in mehanizme, ki jih izvajajo kreditne institucije za uskladitev s to direktivo ter ovrednotijo tveganja, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene kreditne institucije.
2. Obseg pregleda in ovrednotenja iz odstavka 1 je enak zahtevam te direktive.
3. Na podlagi pregleda in ovrednotenja in odstavka 1 pristojni organi določijo, ali ureditve, strategije, procesi in mehanizmi, ki jih izvajajo kreditne institucije, ter lastna sredstva kreditnih institucij zagotavljajo zanesljivo upravljanje in kritje njihovih tveganj.
4. Pristojni organi določijo pogostost in intenzivnost pregleda in ovrednotenja iz odstavka 1, ob upoštevanju velikosti, systemskega pomena, narave, obsega in kompleksnosti dejavnosti zadevne kreditne institucije ter pri tem upoštevajo načelo sorazmernosti. Pregled in ovrednotenje se posodabljata vsaj vsako leto.
5. Pregled in ovrednotenje, ki ju opravijo pristojni organi, obsegajo izpostavljenosti kreditnih institucij tveganju spremembe obrestne mere, ki je posledica netrgovalnih dejavnosti. Zahtevajo se ukrepi v primeru institucij, katerih ekonomska vrednost se zmanjša za več kakor 20 % lastnih sredstev zaradi nenadne in nepričakovane spremembe obrestne mere, katere obseg predpišejo pristojni organi in se med kreditnimi institucijami ne razlikuje.

Člen 125

1. Če je nadrejena družba nadrejena kreditna institucija v državi članici ali nadrejena kreditna institucija EU, nadzor na konsolidirani osnovi izvajajo pristojni organi, ki so mu izdali dovoljenje v skladu s členom 6.
2. Če je nadrejena družba kreditne institucije nadrejeni finančni holding v državi članici ali nadrejeni finančni holding v EU, nadzor na konsolidirani osnovi izvajajo pristojni organi, ki so kreditni instituciji izdali dovoljenje v skladu s členom 6.

1. Če je nadrejena družba kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje v dveh ali več državah članicah, isti nadrejeni finančni holding v državi članici ali isti nadrejeni finančni holding EU, nadzor na konsolidirani osnovi izvajajo pristojni organi za kreditno institucijo, ki je pridobila dovoljenje v državi članici, v kateri je bil ustanovljen finančni holding.

Če so nadrejene družbe kreditnih institucij, ki so pridobile dovoljenje v dveh ali več državah članicah, več kakor en finančni holding s sedeži v različnih državah članicah, in je v vsaki od teh držav ena kreditna institucija, nadzor na konsolidirani osnovi izvaja pristojni organ kreditne institucije z največjo bilančno vsoto.

2. Če je nadrejena družba več kakor ene kreditne institucije, ki je pridobila dovoljenje v Skupnosti, isti finančni holding, nobena od teh kreditnih institucij pa ni pridobila dovoljenja v državi članici, v kateri je bil ustanovljen finančni holding, nadzor na konsolidirani osnovi izvaja pristojni organ, ki je izdal dovoljenje kreditni instituciji z največjo bilančno vsoto, ki se za namene te direktive šteje kot kreditna institucija, ki jo obvladuje nadrejeni finančni holding EU.

3. V posebnih primerih lahko pristojni organi sporazumno opustijo merila iz odstavkov 1 in 2, če bi bila njihova uporaba neprimerna, ob upoštevanju kreditnih institucij in pomena njihovih dejavnosti v različnih državah, ter imenujejo drugi pristojni organ, ki bo izvajal nadzor na konsolidirani osnovi. V teh primerih pristojni organ, preden sprejme odločitev, ponudi nadrejeni kreditni instituciji EU ali nadrejenemu finančnemu holdingu EU oziroma kreditni instituciji z največjo bilančno vsoto možnost, da izrazi svoje mnenje o navedeni odločitvi.

4. Pristojni organi obvestijo Komisijo o dogovoru v okviru odstavka 3.

Člen 127

1. Kjer je primerno, države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za vključitev finančnih holdingov v konsolidiran nadzor. Brez poseganja v člen 135 konsolidacija finančnega stanja finančnega holdinga nikakor ne pomeni, da morajo pristojni organi izvajati nadzor v finančnem holdingu na neodvisni osnovi.

2. Kadar pristojni organi v državi članici ne vključijo podrejene družbe kreditne institucije v nadzor na konsolidirani osnovi v skladu z enim od primerov iz točk (b) in (c) člena 73(1), lahko pristojni organi v državi članici, v kateri je ta podrejena družba kreditne institucije, od nadrejene družbe zahtevajo informacije, ki bi jim lahko olajšale nadzor nad to kreditno institucijo.

3. Države članice omogočijo, da njihovi pristojni organi, odgovorni za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi, lahko zahtevajo od podrejenih družb kreditne institucije ali finančnega holdinga, ki niso vključena v nadzor na konsolidirani osnovi, informacije iz člena 137. V takem primeru se uporabijo postopki za prenos in preverjanje informacij, opredeljeni v navedenem členu.

Člen 128

Če imajo države članice več kakor en pristojni organ za bonitetni nadzor kreditnih institucij in finančnih institucij, lahko države članice izvedejo potrebne ukrepe za organizacijo usklajevanja teh organov.

Člen 129

1. Razen nalog, ki jih ima na podlagi drugih določb te direktive, pristojni organ, ki je odgovoren za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi nadrejenih kreditnih institucij EU in kreditnih institucij, ki jih obvladujejo nadrejeni finančni holdingi EU, opravlja naslednje naloge:

- (a) usklajevanje zbiranja in posredovanja pomembnih ali nujnih informacij v okviru rednega poslovanja in v izrednih razmerah; in
  - (b) načrtovanje in usklajevanje nadzorniških dejavnosti v okviru rednega poslovanja, kakor tudi v izrednih razmerah, vključno z dejavnostmi iz člena 124, v sodelovanju z vključenimi pristojnimi organi.
2. V primeru vlog za dovoljenja iz členov 84(1), 87(9) in 105 ter dela 6 Priloge III, ki jih predložijo nadrejena kreditna institucija EU in njene podrejene družbe, ali podrejene družbe nadrejenega finančnega holdinga EU skupaj, pristojni organi sodelujejo in se posvetujejo, da odločijo, ali bodo izdali zahtevano dovoljenje, ter da določijo morebitne pogoje, ki se bodo uporabljali za tako dovoljenje.

Vloga iz prvega pododstavka se vloži samo pri pristojnem organu iz odstavka 1.

Pristojni organi storijo vse, kar je v njihovi moči, da v šestih mesecih dosežejo skupno odločitev o vlogi. Ta skupna odločitev mora biti v celoti utemeljena v dokumentu, ki ga pristojni organ iz odstavka 1 pošlje vlagatelju.

Obdobje iz tretjega pododstavka se začne na dan, ko pristojni organ iz odstavka 1 prejme popolno vlogo, ki jo nemudoma posreduje drugim pristojnim organom.

Če pristojni organi v šestih mesecih ne sprejmejo skupne odločitve, pristojni organ iz odstavka 1 sam odloča o vlogi. Odločitev navede in v celoti utemelji v dokumentu, pri čemer upošteva stališča in pridržke, ki so jih drugi pristojni organi izrazili v šestmesečnem obdobju, in jo pošlje vlagatelju ter drugim pristojnim organom.

Odločitvi iz tretjega in petega pododstavka sta dokončni, uporabijo pa jo pristojni organi v zadevnih državah članicah.

Člen 130

1. Ob nastopu izrednih razmer znotraj bančne skupine, ki bi lahko ogrozile stabilnost finančnega sistema v kateri koli od držav članic, kjer je določeno podjetje skupine pridobilo dovoljenje, pristojni organi odgovorni za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi, takoj, ko je mogoče, ob upoštevanju oddelka 2 poglavja 1 obvesti organe iz člena 49(a) in člena 50. Ta obveznost se uporablja za vse pristojne organe, navedene v členih 125 in 126 glede določene skupine, ter za pristojne organe, navedene v členu 129(1). Pristojni organi uporabljajo obstoječe načine obveščanja, kjer je to mogoče.

2. Če pristojni organ, odgovoren za nadzor na konsolidirani osnovi, potrebuje informacije, ki so že bile poslane drugemu pristojnemu organu, kadar koli je mogoče stopi v stik s tem organom, da prepreči podvajanje poročanja različnim organom, ki so vključeni v nadzor.

Člen 131

Za pospeševanje in vzpostavitev učinkovitega nadzora pristojni organ, odgovoren za nadzor na konsolidirani osnovi, in drugi pristojni organi, sprejmejo pisne dogovore o usklajevanju in sodelovanju.

Na podlagi teh dogovorov se lahko pristojnemu organu, ki je odgovoren za nadzor na konsolidirani osnovi, zaupajo dodatne naloge in navedejo postopki za proces sprejemanja odločitev in sodelovanje z drugimi pristojnimi organi.

Pristojni organi, odgovorni za izdajo dovoljenja podrejeni družbi, katerega nadrejena družba je kreditna institucija, lahko z dvostranskim sporazumom prenesejo svojo odgovornost nadzora na pristojne organe, ki so nadrejeni družbi izdali dovoljenje in ga nadzorujejo, tako da prevzamejo odgovornost nadzora podrejene družbe v skladu s to direktivo. O obstoju in vsebini takih sporazumov je treba obveščati Komisijo. Ta posreduje te informacije pristojnim organom v drugih državah članicah in Evropskemu odboru za bančništvo.

Člen 132

1. Pristojni organi tesno sodelujejo med seboj. Izmenjujejo si vse podatke, ki so drugemu organu bistveni ali pomembni za izvajanje nadzornih nalog na podlagi te direktive. Glede tega pristojni organi na zahtevo sporočijo vse pomembne podatke in na lastno pobudo vse bistvene podatke.

Podatki iz prvega pododstavka štejejo za bistvene, če lahko vsebinsko vplivajo na oceno finančne trdnosti kreditne ali finančne institucije v drugi državi članici.

Pristojni organi, odgovorni za nadzor na konsolidirani osnovi nadrejenih kreditnih institucij in kreditnih institucij EU, ki jih obvladujejo nadrejeni finančni holdingi EU, zlasti sporočijo vse ustrezne podatke pristojnim organom drugih držav članic, ki nadzorujejo podrejene družbe teh nadrejenih družb. Pri ugotavljanju obstoja ustreznih podatkov se upošteva pomen teh podrejenih družb v finančnem sistemu navedenih držav članic.

Bistveni podatki iz prvega pododstavka vključujejo zlasti naslednje podatke:

- (a) identifikacijo sestave skupine z navedbo vseh glavnih kreditnih institucij v skupini ter pristojnih organov kreditnih institucij v skupini;
- (b) postopke za zbiranje informacij od kreditne institucije v skupini ter preverjanje navedenih informacij;
- (c) neugoden razvoj v kreditnih institucijah ali drugih subjektih v skupini, ki bi lahko resno škodoval kreditnim institucijam; in
- (d) večje kazni in izjemne ukrepe, ki jih sprejmejo pristojni organi v skladu s to direktivo, vključno z določitvijo dodatne kapitalske zahteve na podlagi člena 136 ter določitvijo morebitne omejitve uporabe napredne metode za merjenje pri izračunu zahtev po lastnih sredstvih na podlagi člena 105.

2. Pristojni organi, odgovorni za nadzor kreditnih institucij, ki jih obvladujejo nadrejene kreditne institucije EU, kadar koli je mogoče, stopijo v stik s pristojnim organom iz člena 129 (1), kadar potrebujejo podatke v zvezi z izvajanjem pristopov in metodologij iz te direktive, ki bi lahko že bili na razpolago navedenemu pristojnemu organu.

3. Preden zadevni pristojni organi sprejmejo odločitev, se posvetujejo med seboj glede naslednjih postavk, če so te odločitve pomembne za nadzorne naloge drugih pristojnih organov:

- (a) spremembe strukture delničarjev, organizacije ali uprave kreditne institucije v skupini, ki zahtevajo odobritev ali dovoljenje pristojnih organov; in
- (b) večje kazni ali izjemni ukrepi, ki jih sprejmejo pristojni organi, vključno z določitvijo dodatne kapitalske zahteve na podlagi člena 136 ter določitvijo morebitne omejitve uporabe napredne metode za merjenje pri izračunu zahtev po lastnih sredstvih na podlagi člena 105.

Za namene točke (b) se vedno zahteva mnenje pristojnega organa, odgovornega za nadzor na konsolidirani osnovi.

Pristojni organ pa lahko sklene, da se ne bo posvetoval v nujnih primerih ali v primerih, ko bi tako posvetovanje lahko ogrozilo učinkovitost odločitev. V tem primeru pristojni organ nemudoma obvesti druge pristojne organe.

Člen 133

1. Pristojni organi, odgovorni za nadzor na konsolidirani osnovi, za nadzor zahtevajo popolno konsolidacijo vseh kreditnih institucij in finančnih institucij, ki so podrejene družbe nadrejene družbe.

Vendar pa lahko pristojni organi zahtevajo samo sorazmerno konsolidacijo, če je po njihovem mnenju odgovornost nadrejene družbe, ki je udeležena v kapitalu, omejena glede na delež kapitala, glede na obveznosti drugih delničarjev ali članov, katerih solventnost je zadovoljiva. Odgovornost drugih delničarjev in članov mora biti jasno opredeljena, če je treba tudi s formalno podpisanimi obveznostmi.

Če so podjetja povezana v smislu člena 12(1) Direktive 83/349/EGS, pristojni organi določijo, kako naj se konsolidacija izvede.

2. Pristojni organi, odgovorni za nadzor na konsolidirani osnovi, zahtevajo sorazmerno konsolidacijo udeležbe v kapitalu v kreditnih institucijah in finančnih institucijah, ki jih upravlja podjetje, vključeno v konsolidacijo skupaj z enim ali več podjetji zunaj konsolidacije, če je odgovornost teh podjetij omejena z višino njihovega deleža v kapitalu.

3. Pri udeležbi v kapitalu ali kapitalskih povezav, razen tistih iz odstavkov 1 in 2, se pristojni organi odločijo, ali je treba izvesti konsolidacijo in kako. Zlasti lahko dovolijo ali zahtevajo uporabo kapitalske metode. Vendar pa ta metoda ni podlaga za vključitev podjetij v nadzor na konsolidirani osnovi.

Člen 134

1. Brez poseganja v člen 133, pristojni organi odločijo, ali je treba izvesti konsolidacijo in kako, če:

(a) po mnenju pristojnih organov kreditna institucija pomembno vpliva na eno ali več kreditnih institucij ali finančnih institucij, vendar pa ni udeležena v njihovem kapitalu ali z njimi ni kapitalsko povezana; in

(b) imata dve ali več kreditnih institucij ali finančnih institucij isto upravo, razen tiste, določene v pogodbi, družbeni pogodbi ali statutu.

Pristojni organi zlasti lahko dovolijo ali zahtevajo uporabo metode iz člena 12 Direktive 83/349/EGS. Vendar pa ta metoda ni podlaga za vključitev podjetij v nadzor na konsolidirani osnovi.

2. Kadar se zahteva konsolidiran nadzor v skladu s členoma 125 in 126, se podjetja za pomožne storitve in družbe za upravljanje s premoženjem, kakor so opredeljene v Direktivi 2002/87/ES vključijo v konsolidacijo v primerih in v skladu z metodami iz člena 133 in odstavka 1 tega člena.

Člen 135

Države članice zahtevajo, da so osebe, ki dejansko upravljajo poslovanje finančnega holdinga, na dovolj dobrem glasu in imajo zadosti izkušenj za opravljanje teh nalog.

Člen 136

1. Pristojni organi zahtevajo, da kreditne institucije, ki ne izpolnjujejo zahtev iz te direktive, dovolj zgodaj sprejmejo potrebne ukrepe za ureditev razmer.

Za navedene namene ukrepi, ki so na voljo pristojnim organom, vključujejo naslednje:

- (a) primoranje kreditnih institucij, da vzpostavijo lastna sredstva, ki presegajo minimalno raven, določeno v členu 75;
- (b) zahtevanje okrepitev ureditev, postopkov, mehanizmov in strategij, ki se izvajajo zaradi skladnosti s členoma 22 in 123;
- (c) zahteva, da kreditne institucije uporabljajo posebno politiko oblikovanja rezervacij ali obravnavo sredstev glede na zahteve po lastnih sredstvih;
- (d) omejitev poslovanja, dejavnosti ali mreže kreditnih institucij; in
- (e) zahtevanje zmanjševanja tveganj, ki jih vsebujejo dejavnosti, produkti in sistemi kreditnih institucij.

Za sprejetje teh ukrepov se uporablja oddelek 2 poglavja 1.

2. Pristojni organi določijo posebno zahtevo po lastnih sredstvih, ki presegajo minimalne ravni iz člena 75, vsaj za tiste kreditne institucije, ki ne izpolnjujejo zahtev členov 22, 109 in 123 ali pri katerih je v skladu členom 124(3) ugotovljen negativen rezultat, če ni verjetno, da bi sama uporaba drugih ukrepov, pravil, postopkov, strategij in mehanizmov bistveno izboljšala v primernem času.

Člen 137

1. Do nadaljnje uskladitve konsolidacijskih metod države članice uredijo, da takrat, ko je nadrejena družba ene ali več kreditnih institucij mešani holding, pristojni organi, odgovorni

za izdajo dovoljenja in nadzor teh kreditnih institucij, zahtevajo bodisi neposredno od mešanega holdinga ali njegovih podrejenih družb bodisi prek podrejenih družb kreditne institucije posredovanje vseh informacij, ki bi lahko bile pomembne za nadzor podrejenih družb kreditnih institucij.

2. Države članice uredijo, da njihovi pristojni organi lahko izvajajo ali pa so izvedli s pomočjo zunanjih inšpektorjev inšpekcijske preglede na kraju samem, s katerimi preverijo informacije, ki so jih dobili od mešanih holdingov in njihovih podrejenih družb. Če je mešani holding ali eno izmed njegovih podrejenih družb zavarovalnica, se lahko uporabi tudi postopek iz člena 140(1). Če je mešani holding ali eno izmed njegovih podrejenih družb v državi članici, razen državi, v kateri je podrejena družba kreditne institucije, se preverjanje informacij na kraju samem opravi v skladu s postopkom, določenim v členu 141.

Člen 138

1. Brez poseganja v oddelek 5 poglavja 2, države članice poskrbijo, da pristojni organi, ki so pooblaščen za nadzorovanje kreditnih institucij, izvajajo splošen nadzor poslov med kreditno institucijo in mešanim holdingom ter njegovimi podrejenimi družbami, če je nadrejena družba ene ali več kreditnih institucij mešani holding.

2. Pristojni organi zahtevajo, da imajo kreditne institucije vzpostavljene ustrezne postopke za upravljanje s tveganji in mehanizme notranjih kontrol, vključno z zanesljivimi postopki poročanja in računovodenja za ustrezno prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzor poslov z nadrejenim mešanim holdingom in njegovimi podrejenimi družbami. Pristojni organi zahtevajo, da kreditne institucije poročajo o pomembnejših poslih s temi osebami, ki niso posli iz člena 110. Te postopke in pomembnejše posle pregledujejo pristojni organi.

Če posli v skupini ogrožajo finančni položaj kreditne institucije, pristojni organ, pooblaščen za nadzor institucije, sprejme ustrezne ukrepe.

Člen 139

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da ni nobenih zakonskih ovir, ki bi podjetjem, vključenim v nadzor na konsolidirani osnovi, mešanim holdingom in njihovim podrejenim družbam ali vrstam podrejenih družb iz člena 127(3) preprečile izmenjavo kakršnih koli informacij, pomembnih za nadzor v skladu s členi 124 do 138 in tem členom.

2. Če je nadrejena družba in katera koli od njegovih podrejenih družb, ki je kreditna institucija, v raznih državah članicah, si pristojni organi iz vsake države članice medsebojno izmenjajo vse pomembne informacije, ki lahko omogočijo izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi ali pa so mu v pomoč.

Če pristojni organi države članice, v kateri je nadrejena družba, ne izvajajo sami nadzora na konsolidirani osnovi v skladu s členoma 125 in 126, jih lahko pristojni organi, odgovorni za izvajanje takega nadzora, pozovejo, da od nadrejene družbe pridobijo kakršne koli informacije, pomembne za nadzor na konsolidirani osnovi, in jih posredujejo tem pristojnim organom.

3. Države članice dovolijo, da si njihovi pristojni organi med seboj izmenjujejo informacije iz odstavka 2, ob predpostavki, da pri finančnih holdingih, finančnih institucijah ali podjetjih za pomožne storitve zbiranje ali posedovanje informacij nikakor ne pomeni, da morajo pristojni organi izvajati nadzor v zvezi s temi institucijami ali podjetji, ki poslujejo samostojno.

Podobno države članice dovolijo svojim pristojnim organom izmenjavo informacij iz člena 137, ob predpostavki, da zbiranje ali posedovanje informacij nikakor ne pomeni, da morajo pristojni organi izvajati nadzor zveze z mešanim holdingom in tistimi njegovimi podrejenimi družbami, ki niso kreditne institucije, ali v zvezi z vrstami podrejenih družb iz člena 127(3).

Člen 140

1. Če kreditna institucija, finančni holding ali mešani holding obvladuje eno ali več podrejenih družb, ki so zavarovalnice, ali druga podjetja za investicijske storitve, ki so pridobila dovoljenje, pristojni organi in organi, odgovorni za javni nadzor zavarovalnic, ali druga podjetja za investicijske storitve vzpostavijo tesno sodelovanje. Brez poseganja v njihove konkretne odgovornosti si ti pristojni organi medsebojno izmenjujejo vse informacije, ki utegnejo poenostaviti njihovo delo in omogočiti nadzor nad dejavnostjo in splošnim finančnim stanjem podjetij, ki jih nadzirajo.

2. Za informacije, pridobljene na podlagi nadzora na konsolidirani osnovi, zlasti pa za kakršno koli izmenjavo informacij med pristojnimi organi, kakor je določeno v tej direktivi, velja obveznost varovanja poklicne skrivnosti, opredeljena v oddelku 2 poglavja 1.

3. Pristojni organi, odgovorni za nadzor na konsolidirani osnovi, sestavijo sezname finančnih holdingov iz člena 71(2). Te sezname posredujejo pristojnim organom v drugih državah članicah in Komisiji.

Člen 141

Če pri izvajanju te direktive pristojni organi ene države članice v posebnih primerih želijo preveriti informacije o kreditni instituciji, finančnem holdingu, finančni instituciji, podjetju za pomožne storitve, mešanem holdingu, vrsti podrejenih družb iz člena 137 ali vrsti podrejenih družb iz člena 127(3), ki so v drugi državi članici, zahtevajo od pristojnih organov v drugi državi

članici, naj opravijo to preverjanje. Organi, ki prejmejo tak zahtevek, ga morajo v okviru svoje pristojnosti izpolniti, bodisi tako, da sami opravijo preverjanje, bodisi da preverjanje dovolijo organom, ki so postavili zahtevek, bodisi revizorju ali ustreznemu strokovnjaku. Pristojni organ, ki je podal zahtevek, lahko, če želi, sodeluje pri preverjanju, če preverjanja ne izvaja sam.

Člen 142

Brez poseganja v določbe svojega kazenskega prava države članice zagotovijo, da se kazni ali ukrepi za preprečevanje opaženih kršitev ali vzrokov takih kršitev lahko naložijo finančnim holdingom in mešanim holdingom ali njihovim operativnim vodjem, ki kršijo zakone ali druge predpise, predpisane zaradi izvajanja členov 124 do 141 in tega člena. Pristojni organi med seboj tesno sodelujejo, s čimer zagotovijo, da navedene kazni ali ukrepi obrodijo zelene rezultate, zlasti kadar osrednja uprava ali glavne enote finančnega holdinga ali mešanega holdinga niso na sedežu holdinga.

Člen 143

1. Če kreditna institucija, katere nadrejena družba je kreditna institucija ali finančni holding s sedežem v tretji državi, ni predmet konsolidiranega nadzora v skladu s členoma 125 in 126, pristojni organi preverijo, ali je kreditna institucija predmet konsolidiranega nadzora s strani pristojnih organov tretje države, ki je enak nadzoru, ki ga predpisujejo določbe te direktive.

Preverjanje opravi pristojni organ, ki bi bil odgovoren za konsolidirani nadzor, če bi se uporabil odstavek 3, na zahtevo nadrejene družbe ali katere koli regulirane osebe z dovoljenjem za poslovanje v Skupnosti ali na lastno pobudo. Ta pristojni organ se posvetuje z drugimi vključenimi pristojnimi organi.

2. Komisija lahko zahteva, naj Evropski odbor za bančništvo da splošno navodilo, v katerem navede, ali bodo načini konsolidiranega nadzora pristojnih organov v tretjih državah dosegli cilje konsolidiranega nadzora iz tega poglavja, kar zadeva kreditne institucije, katerih nadrejena družba ima sedež v tretji državi. Odbor redno pregleduje ta navodila in upošteva vse spremembe konsolidiranega nadzora, ki ga opravljajo pristojni organi.

Pristojni organi, ki opravljajo preverjanje iz prvega pododstavka odstavka 1, upoštevajo ta navodila. Za ta namen se pristojni organ posvetuje z odborom preden sprejetjem odločitve.

3. Če takega enakega nadzora ni, države članice smiselno uporabijo določbe te direktive za kreditno institucijo ali dovolijo svojim pristojnim organom, da uporabijo druge ustrezne nadzorne tehnike, s katerimi dosežejo cilje nadzora kreditnih institucij na konsolidirani osnovi.

S temi nadzornimi tehnikami se mora po posvetovanju z drugimi vključenimi pristojnimi organi strinjati pristojni organ, ki bi bil odgovoren za konsolidirani nadzor.

Pristojni organi lahko predvsem zahtevajo ustanovitev finančnega holdinga s sedežem v Skupnosti, in uporabijo določbe o konsolidiranem nadzoru za konsolidiran položaj tega finančnega holdinga.

Te nadzorne tehnike morajo biti pripravljene tako, da dosežejo cilje konsolidiranega nadzora, ki so določeni v tem poglavju, in je o njih treba obvestiti druge pristojne organe in Komisijo.

Oddelek 2

Razkritje s strani pristojnih organov

Člen 144

Pristojni organi razkrijejo naslednje podatke:

- (a) besedila zakonov in drugih predpisov ter splošna navodila, sprejeta v njihovi državi članici na področju bonitetne ureditve;
- (b) način izvajanja možnosti in diskrecijskih pravic, ki so na voljo v zakonodaji Skupnosti;
- (c) splošna merila in metodologije, ki jih uporabljajo pri pregledu in ovrednotenju iz člena 124; in
- (d) brez poseganja v določbe iz oddelka 2 poglavja 1, skupne statistične podatke o ključnih vidikih izvajanja bonitetnega okvira v vsaki državi članici.

Razkritja, predvidena v prvem pododstavku, zadostujejo, da omogočijo smiselno primerjavo pristopov, ki so jih sprejeli pristojni organi različnih držav članic. Razkriti podatki se objavijo v skupni obliki in redno posodabljaajo. Podatki so dostopni na enotnem elektronskem naslovu.

POGLAVJE 5

Razkritje s strani kreditnih institucij

Člen 145

1. Za namene te direktive kreditne institucije javno razkrijejo informacije iz dela 2 Priloge XII, ob upoštevanju določb iz člena 146.

2. Pristojni organi na podlagi pododdelkov 2 in 3 oddelka 3 poglavja 2 in člena 105 razkrijejo instrumente in metodologije iz dela 3 Priloge XII ob upoštevanju javnega razkritja tam določenih informacij s strani kreditnih institucij.

3. Kreditne institucije sprejmejo formalno politiko za izpolnjevanje zahtev po razkritju iz odstavkov 1 in 2 ter vzpostavijo politike za ocenjevanje primernosti njihovih razkritij, vključno s preverjanjem in pogostostjo.

4. Kreditne institucije morajo MSP in drugim podjetjem, ki so zaprosila za kredit, na zahtevo v pisni obliki razložiti svoje bonitetne odločitve. Če se delovanje sektorja v tem pogledu izkaže za neučinkovito, je treba sprejeti ukrepe na nacionalni ravni. Upravni stroški razlage morajo biti sorazmerni z višino posojila.

Člen 146

1. Ne glede na člen 145 lahko kreditna institucija opusti enega ali več razkritij iz dela 2 Priloge XII, če se informacije, ki jih navede s takim razkritjem, glede na merilo iz odstavka 1 dela 1 Priloge XII, ne morejo šteti kot bistvene.

2. Ne glede na člen 145 lahko kreditna institucija opusti enega ali več podatkov, ki so vključeni v razkritja iz delov 2 in 3 Priloge XII, če navedeni podatki vsebujejo informacije, ki so glede na merila iz odstavka 2 in 3 dela 1 Priloge XII, lahko štejejo kot lastnina ali so zaupni.

3. V izjemnih primerih iz odstavka 2 zadevna kreditna institucija v svojih razkritjih navede, da določeni podatki niso razkriti, razlog za nerazkritje, ter objavi splošnejše podatke o zadevi, ki je predmet zahteve po razkritju, razen če so podatki lastniške ali zaupne narave v skladu z merili iz točk 2 in 3 dela 1 Priloge XII.

Člen 147

1. Kreditne institucije objavijo razkritja, zahtevana po členu 145, najmanj vsako leto. Razkritja se objavijo, takoj ko je mogoče.

2. Kreditne institucije tudi ugotovijo, ali je glede na merila iz odstavka 4 dela 1 Priloge XII potrebno pogostejše objavljanje, kakor je določeno v odstavku 1.

Člen 148

1. Kreditne institucije lahko same določijo primeren medij, kraj in način preverjanja, da učinkovito izpolnijo zahteve po razkritju iz člena 145. Kolikor je izvedljivo, se vsa razkritja zagotovijo na enem mediju ali kraju.

2. Enakovredna razkritja, ki jih opravijo kreditne institucije, da bi izpolnile zahteve za računovodstvo, kotiranje na borzi ali druge zahteve, se lahko štejejo za namene skladnosti s členom 145. Če razkritja niso vključena v finančne izkaze, kreditne institucije navedejo, kje so navedena.

Člen 149

Ne glede na člene 146 do 148 države članice pooblastijo pristojne organe, da od kreditnih institucij zahtevajo:

- (a) izvedbo enega ali več razkritij iz delov 2 in 3 Priloge XII;
- (b) objavo enega ali več razkritij pogosteje kakor enkrat na leto in določijo roke za objavo;
- (c) uporabo posebnih medijev in mest za druga razkritja poleg finančnih izkazov; in
- (d) uporabo posebnih načinov preverjanja za razkritja, ki jih ne krije zakonsko predpisana revizija.

NASLOV VI

IZVRŠILNA PRISTOJNOST

Člen 150

1. V zvezi z lastnimi sredstvi, ne glede na predlog, ki naj ga Komisija predloži v skladu s členom 62, morajo biti v skladu s postopkom iz člena 151(2) sprejete tehnične prilagoditve na naslednjih področjih:

- (a) razjasnitev opredelitev, tako da se pri uporabi te direktive upošteva razvoj dogodkov na finančnih trgih;
- (b) razjasnitev opredelitev, zato da bi se zagotovila enotna uporaba te direktive;
- (c) uskladitev terminologije in oblikovanje opredelitev v skladu s poznejšimi pravnimi akti na področju kreditnih institucij in sorodnimi zadevami;
- (d) tehnične prilagoditve seznama v členu 2;
- (e) sprememba višine ustanovnega kapitala, predpisanega v členu 9, zaradi upoštevanja razvoja dogodkov na gospodarskem in monetarnem področju;
- (f) razširitev seznama, navedenega v členih 23 in 24 ter opredeljenega v Prilogi I, ali prilagoditev terminologije, uporabljene za ta seznam, zaradi upoštevanja razvoja dogodkov na finančnih trgih;
- (g) področja, o katerih si morajo pristojni organi izmenjati informacije, našteje v členu 42;

- (h) tehnične prilagoditve členov 56 do 67 in člena 74 zaradi razvoja računovodskih standardov ali zahtev, ki se upoštevajo v zakonodaji Skupnosti; ali glede konvergence nadzornih praks;
- (i) spremembe seznama kategorij izpostavljenosti iz členov 79 in 86, zaradi upoštevanja razvoja dogodkov na finančnih trgih;
- (j) znesek, naveden v členu 79(2)(c), členu 86(4)(a), odstavku 5 dela 1 Priloge VII in odstavku 15 dela 2 Priloge VII, da bo upošteval učinke inflacije;
- (k) seznam in klasifikacija zunajbilančnih postavk v prilogah II in IV ter njihova uporaba pri določanju vrednosti izpostavljenosti za namene oddelka 3 v poglavju 2 naslova V; ali
- (l) prilagoditev določb v Prilogah V do XII, da bodo upoštevale dogajanja na finančnih trgih v posebnih novih finančnih produktih, ali v računovodskih standardih ali zahtevah, ki se upoštevajo v zakonodaji Skupnosti; ali glede konvergence nadzornih praks.

2. Komisija lahko sprejme naslednje izvedbene ukrepe v skladu s postopkom iz člena 151(2):

- (a) navedba velikosti nenadnih in nepričakovanih sprememb obrestnih mer iz člena 124(5);
- (b) začasno znižanje minimalne stopnje lastnih sredstev iz člena 75 in/ali uteži tveganja iz oddelka 3 poglavja 2 naslova V, zaradi upoštevanja posebnih okoliščin;
- (c) brez poseganja v poročilo iz člena 119, pojasnitev izjem, opredeljenih v členih 111(4), 113, 115 in 116;
- (d) navedba ključnih vidikov, v zvezi s katerimi je treba razkriti skupne statistične podatke na podlagi člena 144(1)(d); ali
- (e) navedba oblike, strukture, seznama vsebine in letna objava podatkov razkritja iz člena 144.

3. S sprejetimi izvedbenimi ukrepi se ne smejo spremeniti temeljne določbe te direktive.

4. Brez poseganja v že sprejete izvedbene ukrepe po izteku dveletnega obdobja po sprejetju te direktive in najpozneje do 1. aprila 2008, se uporaba določb te direktive, ki zahtevajo sprejem tehničnih pravil, sprememb in sklepov v skladu z odstavkom 2, začasno opusti. Na predlog Komisije in v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe, lahko Evropski parlament in Svet obnovita zadevne določbe, in jih v ta namen pregledata pred ali do izteka obdobja iz tega odstavka, kar koli se zgodi prej.

Člen 151

1. Komisiji pomaga Evropski odbor za bančništvo, ustanovljen s Sklepom Komisije 2004/10/ES ⁽¹⁾.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja postopek, določen v členu 5 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 7(3) in 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

NASLOV VII

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE 1

Prehodne določbe

Člen 152

1. Kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 84 do 89 v prvem, drugem in tretjem dvanajstmesečnem obdobju po 31. decembru 2006 zagotovijo lastna sredstva, ki so vedno večja ali enaka zneskom, navedenim v odstavkih 3, 4 in 5.

2. Kreditne institucije, ki za izračun lastnih kapitalskih zahtev za operativna tveganja, kakor je navedeno v členu 105, uporabljajo napredne metode za merjenje, zagotovijo lastna sredstva v prvem, drugem in tretjem dvanajstmesečnem obdobju po 31. decembru 2006, ki so vedno večja ali enaka zneskom, navedenim v odstavkih in 5.

3. Za prvo dvanajstmesečno obdobje iz odstavka 1 znaša znesek lastnih sredstev 95 % skupnega minimalnega zneska lastnih sredstev, ki bi ga morale imeti kreditne institucije v navedenem obdobju na podlagi člena 4 Direktive Sveta 93/6/EGS z dne 15. marca 1993 o kapitalski ustreznosti investicijskih družb in kreditnih institucij, v besedilu navedene direktive in Direktive 2000/12/ES, kakor je veljalo pred 1. januarjem 2007.

4. Za drugo dvanajstmesečno obdobje iz odstavka 1 znaša znesek lastnih sredstev 90 % skupnega minimalnega zneska lastnih sredstev, ki bi ga morale imeti kreditne institucije v navedenem obdobju na podlagi člena 4 Direktive 93/6/EGS, v besedilu navedene direktive in Direktive 2000/12/ES, kakor je veljalo pred 1. januarjem 2007.

5. Za tretje dvanajstmesečno obdobje iz odstavka 1 znaša znesek lastnih sredstev 80 % skupnega minimalnega zneska lastnih sredstev, ki bi ga morale imeti kreditne institucije v navedenem obdobju na podlagi člena 4 Direktive 93/6/EGS, v besedilu navedene direktive in Direktive 2000/12/ES, kakor je veljalo pred 1. januarjem 2007.

6. Skladnost z zahtevami iz odstavkov 1 do 5 temelji na zneskih lastnih sredstev, ki so v celoti prilagojeni tako, da odražajo razliko med izračuni lastnih sredstev na podlagi Direktive 2000/12/ES in Direktive 93/6/EGS, kakor je veljalo pred 1. januarjem 2007, in izračunom lastnih sredstev na podlagi te direktive, ki je posledica različnih obravnav pričakovane izgube in nepričakovane izgube iz členov 84 do 89 te direktive.

7. Za namene odstavkov 1 do 6 tega člena se uporabljajo členi 68 do 73.

8. Do 1. januarja 2008 lahko kreditne institucije obravnavajo člene, ki predstavljajo standardizirani pristop iz pododdelka 1 oddelka 3 poglavja 2 naslova V, kot da so nadomeščeni s členi 42 do 46 Direktive 2000/12/ES, v besedilu navedenih členov, kot je veljalo pred 1. januarjem 2007.

9. Če se izvaja diskrecijska pravica iz odstavka 8, se uporablja naslednje v zvezi z določbami iz Direktive 2000/12/ES:

- (a) določbe navedene direktive iz členov 42 do 46 se uporabljajo v besedilu, kakor je veljalo pred 1. januarjem 2007;
- (b) „tveganju prilagojena vrednost“ iz člena 42(1) navedene direktive pomeni „znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti“;
- (c) zneski iz člena 42(2) navedene direktive še obravnavajo kot zneski tveganju prilagojene izpostavljenosti;
- (d) „kreditni izvedeni finančni instrumenti“ se vključijo v seznam postavk „visokega tveganja“ v Prilogi II navedene direktive; in
- (e) obravnava iz člena 43(3) navedene direktive se uporablja za izvedene finančne instrumente iz Priloge IV navedene direktive, ne glede na to, ali so bilančni ali zunajbilančni, zneski, dobljeni z obravnavo iz Priloge III pa se štejejo kot zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti;

10. Če se izvaja diskrecijska pravica iz odstavka 8, se uporablja naslednje v zvezi z obravnavo izpostavljenosti, za katere se uporablja standardizirani pristop:

- (a) v zvezi s priznavanjem zmanjševanja kreditnega tveganja, se pododdelek 3 oddelka 3 poglavja 2 naslova V ne uporablja;
- (b) pristojni organi lahko v zvezi z obravnavo listinjenja prenehajo uporabljati pododdelek 4 oddelku 3 poglavja 2 naslova V;

⁽¹⁾ UL L 3, 7.1. 2004, str. 36.

11. Če se izvaja diskrecijska pravica iz odstavka 8, se kapitalna zahteva za operativno tveganje iz člena 75(d) zmanjša za odstotek, ki predstavlja razmerje med vrednostjo izpostavljenosti kreditne institucije, za katere se izračunajo zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z diskrecijsko pravico iz odstavka 8, in skupno vrednostjo njenih izpostavljenosti.

12. Če kreditna institucija izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vse svoje izpostavljenosti v skladu z diskrecijsko pravico iz odstavka 8, se lahko uporabljajo členi 48 do 50 Direktive 2000/12/ES v zvezi z velikimi izpostavljenostmi, v besedilu, kot je veljalo pred 1. januarjem 2007.

13. Če se izvaja diskrecijska pravica iz odstavka 8, se sklicevanja na člene 78 do 83 te direktive berejo kot sklicevanja na člene 42 do 46 Direktive 2000/12/ES, v besedilu, kakor je veljalo pred 1. januarjem 2007.

14. Če se izvaja diskrecijska pravica iz odstavka 8, se členi 123, 124, 145 in 149 ne uporabljajo pred datumom iz tega odstavka.

Člen 153

Pri izračunavanju zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti iz naslova poslov zakupa nepremičnin, ki so pisarne ali drugi gospodarski objekti, ki se nahajajo na njihovem ozemlju in izpolnjujejo merila iz odstavka 54 dela 1 Priloge VI, lahko pristojni organi do 31. decembra 2012 dovolijo uporabo uteži tveganja 50 % brez uporabe odstavkov 55 in 55 dela 1 Priloge VI.

Do 31. decembra 2010 lahko pristojni organi za namen opredelitve zavarovanega dela zapadlega posojila za namene Priloge VI priznajo zavarovanje s premoženjem, ki se razlikuje od primernega zavarovanja s premoženjem iz členov 90 do 93.

Pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene iz Priloge VI, del 1, odstavek 4, se do 31. decembra 2012 za izpostavljenosti centralnim vladam ali centralnim bankam držav članic, ki so denominirane in vplačane v domači valuti katerekoli države članice, uporablja ista utež tveganja kot za izpostavljenosti, ki so denominirane ali vplačane v njihovih domačih valutah.

Člen 154

1. Do 31. decembra 2011 lahko pristojni organi vsake države članice za namene iz odstavka 61 dela I Priloge VI določijo število dni, največ 180, za izpostavljenosti nasprotnim strankam, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, iz odstavkov 12 do 17 in 41 do 43 dela 1 Priloge VI, če regionalne okoliščine zahtevajo tovrstno prilagoditev. Posamezno število dni se lahko razlikuje glede na paleto proizvodov.

Pristojni organi, ki ne izvajajo diskrecijske pravice iz prvega odstavka za izpostavljenosti nasprotnim strankam, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, lahko določijo večje število dni za

izpostavljenosti nasprotnim strankam, ki se nahajajo na ozemlju drugih držav članic, katerih pristojni organi so izvedli diskrecijsko pravico. Specifično število dni znaša od 90 dni do števila dni, ki so ga določili drugi pristojni organi za izpostavljenosti tovrstnim nasprotnim strankam na svojem ozemlju.

2. Kreditnim institucijam, ki so pristojne organe zaprosile za odobritev uporabe pristopa IRB pred letom 2010, se lahko do 31. decembra 2009 zahtevo po predhodni triletni uporabi, ki je predpisana v členu 84(3), zmanjša na obdobje, ki ni krajše od enega leta.

3. Kreditnim institucijam, ki so zaprosile za uporabo lastnih ocen LGD in/ali konverzijskih faktorjev, se lahko do 31. decembra 2008 zahtevo po predhodni triletni uporabi, ki je predpisana v členu 84(4), zmanjša na dve leti.

4. Do 31. decembra 2012 lahko pristojni organi posamezne države članice kreditnim institucijam dovolijo, da nadaljujejo z zahtevami po udeležbah v smislu člena 57(o), ki so bile pridobljene pred 20. julij 2006 v skladu z obravnavo iz člena 38 Direktive 2000/12/ES, ker je ta člen obstajal že pred 1. januarjem 2007.

5. Do 31. decembra 2010 z neplačili tehtano povprečje LGD za vse izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami in brez osebnih jamstev enot centralne ravni države, ni nižje od 10 %.

6. Do 31. decembra 2017 lahko pristojni organi držav članic izvzamejo iz pristopa IRB obravnavo nekaterih izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, ki jih imajo v lasti kreditne institucije in podrejene družbe kreditnih institucij EU v tej državi članici na dan 31. decembra 2007.

Izvzeta pozicija se meri kot število delnic, posedovanih 31. decembra 2007 in dodatnih delnic, ki so neposredno posledica lastništva teh deležev, vendar le, dokler ne povečajo sorazmernega lastniškega deleža v zadevnem podjetju.

Če prevzem poveča sorazmerni lastniški delež v določenem podjetju, presežnega lastniškega deleža ni mogoče izvzeti. Prav tako se izvzete ne uporablja za lastniške deleže, ki so prvotno bili izvzeti, nato pa so bili prodani in ponovno odkupljeni.

Za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, zajete v to prehodno določbo, se uporabljajo kapitalne zahteve, izračunane v skladu s pododdelkom 1 oddelka 3 poglavja 2 naslova V.

7. Do 31. decembra 2011 lahko pristojni organi vsake države članice za izpostavljenosti do podjetij določijo število dni zapadlosti, ki ga upoštevajo vse kreditne institucije v njeni pristojnosti na podlagi opredelitve neplačila iz odstavka 44 dela 4 Priloge VII za izpostavljenosti do nasprotnih strank s sedežem v tej državi članici. Če je primerno glede na lokalne razmere, to število znaša med 90 do 180 dni. Za izpostavljenosti do

nasprotnih strank, s sedežem na ozemljih drugih držav članic, pristojni organi določijo število dni zamude, ki ni višje od števila, ki so ga določili pristojni organi zadevne države članice.

Člen 155

Do 31. decembra 2012 lahko države članice za kreditne institucije, katerih ustrezni kazalci za posle trgovanja in prodaje predstavljajo vsaj 50 % skupne vrednosti ustreznih kazalcev za vsa poslovna področja v skladu z odstavki 1 do 4 dela 2 Priloge X, uporabijo odstotek 15 % za poslovno področje „trgovanje in prodaja“.

POGLAVJE 2

Končne določbe

Člen 156

Komisija v sodelovanju z državami članicami in ob upoštevanju prispevka Evropske centralne banke redno spremlja, ali ta direktiva v celoti, skupaj z Direktivo 2006/49/ES, znatno vpliva na gospodarski cikel, in glede na navedeni pregled obravnava, ali so upravičeni morebitni popravni ukrepi.

Na podlagi analize in ob upoštevanju prispevka Evropske centralne banke, Komisija sestavi dvoletno poročilo in ga predloži Evropskemu parlamentu in Svetu, skupaj z morebitnimi ustreznimi predlogi. Pri sestavitvi poročila se ustrezno priznavajo tako prispevki kreditojemalcev kot tudi kreditodajalcev.

Komisija do 1. januarja 2012 preveri in poroča o izvajanju te direktive, pri tem posebno pozornost nameni vsem vidikom členov 68 do 73, 80(7), 80(8) in 129 ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo skupaj z vsemi ustreznimi predlogi.

Člen 157

1. Države članice najpozneje do 31. decembra 2006 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi 4, 22, 57, 61 do 64, 66, 68 do 106, 108, 110 do 115, 117 do 119, 123 do 127, 129 do 132, 133, 136, 144 do 149 in 152 do 155 ter Prilogami II, III in V do XII. Besedilo navedenih predpisov in korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo takoj posredujejo Komisiji.

Ne glede na odstavek 3 začnejo države članice te predpise uporabljati od 1. januarja 2007.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklici na direktive, razveljavljene s to direktivo, razlagajo kot sklici na to direktivo. Države članice določijo način sklicovanja in obliko izjave.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

3. Države članice od 1. januarja 2008, in ne prej, začnejo uporabljati zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členoma 87(9) in 105.

Člen 158

1. Direktiva 2000/12/ES, kakor je bila spremenjena z direktivami iz dela A Priloge XIII, se razveljavi brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv, navedenih v delu B Priloge XIII.

2. Sklicevanje na razveljavljene direktive se razlaga kot sklicevanje na to direktivo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XIV.

Člen 159

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 160

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 14 junij 2006.

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Svet

Predsednik

H. WINKLER

PRILOGA I

SEZNAM DEJAVNOSTI, ZA KATERE VELJA VZAJEMNO PRIZNAVANJE

1. Zbiranje depozitov in drugih vračljivih sredstev
2. Kreditiranje vključujoč med drugim: potrošniški kredit, hipotekarni kredit, faktoring, z regresom ali brez njega, financiranje trgovinskih poslov (vključno z zasegom).
3. Finančni zakup
4. Storitve prenosa denarja
5. Izdajanje in upravljanje plačilnih sredstev (npr. kreditnih kartic, potovalnih čekov in bančnih menic)
6. Osebna jamstva in obveznosti
7. Trgovanje za svoj ali tuj račun:
  - (a) z instrumenti denarnega trga (čeki, blagajniškimi zapisi, potrdili o vlogi itd.);
  - (b) s tujo valuto;
  - (c) s finančnimi standardiziranimi terminskimi pogodbami in opcijami;
  - (d) z valutnimi in obrestnimi instrumenti; ali
  - (e) s prenosljivimi vrednostnimi papirji.
8. Udeležba v izdaji vrednostnih papirjev in opravljanje s tem povezanih storitev
9. Svetovanje podjetjem na področju strukture kapitala, poslovne strategije in sorodnih zadev ter svetovanje in storitve, povezane z združitvami in nakupi podjetij
10. Denarno-posredniški posli
11. Upravljanje premoženja in svetovanje
12. Hramba in upravljanje z vrednostnimi papirji
13. Storitve na področju kreditiranja
14. Oddajanje sefov

Storitve in dejavnosti iz oddelkov A in B Priloge I k Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov⁽¹⁾ so, če se nanašajo na finančne instrumente iz oddelka C Priloge I navedene direktive, predmet vzajemnega priznavanja v skladu s to direktivo.

⁽¹⁾ UL L 145, 30.4.2004, str. 1. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2006/31/ES (UL L 114, 27.4.2006, str. 60).

PRILOGA II

KLASIFIKACIJA ZUNAJBILANČNIH POSTAVK

Visoko tveganje:

- osebna jamstva, ki imajo značaj kreditnih substitutov,
- kreditni izvedeni finančni instrumenti,
- akcepti,
- zaznamki na blagajniških zapisih brez navedbe imena druge kreditne institucije,
- regresni posli,
- nepreklicni akreditivi „stand-by“, ki imajo značaj kreditnih nadomestkov,
- sredstva, kupljena na podlagi dokončnih nestandardiziranih terminskih nakupov,
- terminski depoziti,
- neplačani del delno plačanih delnic in vrednostnih papirjev,
- pogodbe o prodaji in ponovnem nakupu sredstev, kakor je opredeljeno v členu 12(3) in (5) Direktive 86/635/EGS, in
- druge postavke, ki predstavljajo veliko tveganje.

Srednje tveganje:

- izdani in potrjeni dokumentarni akreditivi (glej tudi srednje/nizko tveganje),
- jamstva in garancije (vključno z garancijo za resnost ponudbe, garancijo za dobro izvedbo posla, carinsko garancijo in garancijo za plačilo davka) ter osebna jamstva, ki nimajo značaja kreditnih nadomestkov,
- nepreklicni akreditivi „stand-by“, ki nimajo značaja kreditnih nadomestkov,
- neporabljeni kreditni aranžmaji (pogodbe o posojilu, nakupu vrednostnih papirjev, izdaji osebnih jamstev ali akceptih) s prvotno zapadlostjo prek enega leta,
- evropski vrednostni papirji (NIF) in evrokomercialni zapisi (RUF), in
- druge postavke, ki predstavljajo srednje tveganje in kakor je obveščena Komisija.

Srednje/nizko tveganje:

- dokumentarni akreditivi, pri katerih predmet trgovanja predstavlja zavarovanje, in druga kratkoročna posojila z avtomatskim poplačevanjem iz prihodkov,
- neporabljeni kreditni aranžmaji (sporazumi o posojilu, nakupu vrednostnih papirjev, izdaji osebnih jamstev ali akceptih) s prvotno zapadlostjo do vključno enega leta ali možnostjo brezpogojnega preklica ob katerem koli času in brez odpovednega roka, ali ki ne učinkovito predvidevajo samodejnega preklica zaradi poslabšanja kreditne sposobnosti kreditnojemalca,
- druge postavke, ki predstavljajo srednje/nizko tveganje in kakor je obveščena Komisija.

Nizko tveganje:

- neporabljeni kreditni aranžmaji (sporazumi o posojilu, nakupu vrednostnih papirjev, izdaji osebnih jamstev ali akceptih) z možnostjo brezpogojnega preklica ob katerem koli času in brez odpovednega roka, ali ki učinkovito predvidevajo samodejen preklic zaradi poslabšanja kreditne sposobnosti kreditnojemalca. Kreditne postavke do majhnih dolžnikov se lahko obravnavajo kot brezpogojno preklicne, če pogoji dovoljujejo kreditni instituciji, da jih prekliče v celotnem obsegu, ki je dovoljen z zakonodajo o varstvu potrošnikov in sorodno zakonodajo, in
  - druge postavke, ki predstavljajo nizko tveganje in kakor je obveščena Komisija.
-

PRILOGA III

OBRAVNAVA KREDITNEGA TVEGANJA NASPROTNE STRANKE PRI IZVEDENIH FINANČNIH INSTRUMENTIH, POSLI ZAČASNE PRODAJE/ZAČASNEGA NAKUPA, POSLI POSOJE/IZPOSOJE VREDNOSTNIH PAPIRJEV ALI BLAGA, POSLI Z DOLGIM ROKOM PORAVNAVE IN POSLI KREDITIRANJA ZA POVEČANJE TRGOVALNEGA PORTFELJA

DEL 1

Opredelitev pojmov

V tej prilogi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

Splošni pojmi

1. „Kreditno tveganje nasprotne stranke (Counterparty Credit Risk – CCR)“ je tveganje, da lahko nasprotna stranka v poslu postane neplačnik pred končno poravnavo denarnih tokov posla.
2. „Centralna nasprotna stranka (Central counterparty)“ je subjekt, ki pravno posreduje med nasprotnimi strankami v pogodbah, s katerimi se trguje na enem ali več finančnih trgih, in postane kupec za vsakega prodajalca in prodajalec za vsakega kupca.

Vrste poslov

3. „Posli z dolgim rokom poravnave (Long settlement transactions)“ so posli, pri katerih nasprotna stranka prevzame obveznost, da bo izročila vrednostni papir, blago ali tujo valuto za denarna sredstva, druge finančne instrumente ali blago, ali obratno, na datum poravnave ali izročitve, ki je naveden v pogodbi in presega nižji tržni standard za to vrsto posla ter za pet delovnih dni sledi datumu, na katerega je kreditna institucija sklenila posel.
4. „Posli kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja (Margin Lending Transactions)“ so posli, s katerimi kreditna institucija odobri kredit v povezavi z nakupom, prodajo, pokrivanjem stroškov financiranja pri posoji in izposoji vrednostnih papirjev ali trgovanjem z njimi. Posli kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja ne vključujejo drugih kreditov, ki so zavarovani z vrednostnimi papirji.

Nizi pobotov, nizi varovanj in z njimi povezani izrazi

5. „Niz pobotov (Netting Set)“ je skupina poslov z eno samo nasprotno stranko, ki so predmet prisilno izvršljivega dvostranskega dogovora o pobotu in za katere se pobot priznava na podlagi dela 7 te priloge in členov 90 do 93. Vsak posel, za katerega se ne uporablja prisilno izvršljiv dvostranski dogovor o pobotu, priznan na podlagi dela 7 te priloge, se razume kot njegov lastni niz pobotov za namen tepriloge.
6. „Tveganost pozicije (Risk Position)“ je vrednost tveganja, ki je dodeljena poslu na podlagi standardizirane metode iz dela 5 po vnaprej določenem algoritmu.
7. „Niz varovanj (Hedging Set)“ je skupina tveganosti pozicij iz poslov v okviru enega samega niza pobotov, za katere je pomemben samo njihov saldo za določanje vrednosti izpostavljenosti s standardizirano metodo iz dela 5.
8. „Dogovor o kritju (Margin Agreement)“ je pogodbeni dogovor ali določba v dogovoru, na podlagi katerega ena nasprotna stranka zagotovi zavarovanje s premoženjem drugi nasprotni stranki, kadar izpostavljenost navedene druge nasprotne stranke do prve nasprotne stranke presega določeno raven.
9. „Prag kritja (Margin Threshold)“ je največji znesek izpostavljenosti, ki ostaja neporavnan, dokler ima ena stranka pravico zahtevati zavarovanje s premoženjem.
10. „Obdobje kritja za tveganje (Margin Period of Risk)“ je čas od zadnje zagotovitve zavarovanja s premoženjem, ki krije niz pobotov transakcij, pri katerih je nasprotna stranka postala neplačnik, do trenutka, ko je njena pozicija zaprta in nastalo tržno tveganje ponovno zavarovano.
11. „Dejanska zapadlost (Effective Maturity) niza pobotov z zapadlostjo več kakor eno leto, na podlagi metode notranjih modelov“, je razmerje med vsoto pričakovane izpostavljenosti v času trajanja poslov v nizu pobotov, ki je diskontirana z netvegano stopnjo donosa in deljena z vsoto pričakovane izpostavljenosti v enem letu v nizu pobotov, ki je

diskontirana z netvegano stopnjo donosa. Ta dejanska zapadlost se lahko prilagodi tako, da odrazi tveganje obnovitve (rollover risk), ki nastane zaradi nadomestitve pričakovane izpostavljenosti z dejansko pričakovano izpostavljenostjo za obdobja predvidevanja, ki trajajo manj kakor eno leto.

12. „Pobot med različnimi kategorijami produktov (Cross-Product Netting)“ pomeni vključitev različnih kategorij produktov v isti niz pobotov na podlagi pravil za pobot med različnimi kategorijami produktov iz te priloge.
13. Za namene dela 5 je „Tekoča tržna vrednost (Current Market Value – CMV)“ neto tržna vrednost portfelja poslov v nizu pobotov z nasprotno stranko. Za izračun CMV se uporabljajo pozitivne in negativne tržne vrednosti poslov.

Porazdelitve

14. „Porazdelitev tržnih vrednosti (Distribution of Market Values)“ je napovedovanje verjetnostne porazdelitve neto tržnih vrednosti poslov v nizu pobotov za določen prihodnji datum (obdobje predvidevanja) glede na realizirano tržno vrednost navedenih poslov do tega trenutka.
15. „Porazdelitev izpostavljenosti (Distribution of Exposures)“ je napovedovanje verjetnostne porazdelitve tržnih vrednosti poslov tako, da se za negativne napovedane tržne vrednosti določi vrednost enaka nič.
16. „Na tveganje neobčutljiva porazdelitev (Risk-Neutral Distribution)“ je porazdelitev tržnih vrednosti poslov ali izpostavljenosti v prihodnjem obdobju, pri čemer se porazdelitev izračuna z uporabo tržnih vgrajenih vrednosti, ki že odražajo tveganje, kakršne so vgrajene nestanovitnosti.
17. „Dejanska porazdelitev (Actual Distribution)“ je porazdelitev tržnih vrednosti poslov ali izpostavljenosti v prihodnjem obdobju, pri čemer se porazdelitev izračuna s preteklimi ali realiziranimi vrednostmi, kakršne so nestanovitnosti, izračunane z uporabo preteklih sprememb cen, tečajev tujih valut ali obrestnih mer.

Merjenje in prilagoditve izpostavljenosti

18. „Tekoča izpostavljenost (Current Exposure)“ pomeni večja izmed vrednosti nič ali tržne vrednosti posla ali portfelja poslov v okviru niza pobotov z nasprotno stranko, ki bi predstavljala izgubo ob neplačilu nasprotne stranke, če se predpostavlja, da v primeru stečaja vrednost navedenih poslov ni izterljiva.
19. „Konična oziroma največja izpostavljenost (Peak Exposure)“ je visok percentil porazdelitve izpostavljenosti na kateri koli prihodnji datum pred datumom zapadlosti najdaljšega posla v nizu pobotov.
20. „Pričakovana izpostavljenost (Expected Exposure- EE)“ je povprečje porazdelitve izpostavljenosti na kateri koli prihodnji datum pred datumom zapadlosti posla z najdaljšo zapadlostjo v nizu pobotov.
21. „Dejanska pričakovana izpostavljenost (Effective Expected Exposure- Effective EE)“ na določeni datum je najvišja pričakovana izpostavljenost, ki nastopi na navedeni datum ali na kateri koli predhodni datum. Za določeni datum se lahko opredeli tudi kot večja izmed pričakovane izpostavljenosti na navedeni datum in dejanske izpostavljenosti na predhodni datum.
22. „Pričakovana pozitivna izpostavljenost (Expected Positive Exposure – EPE)“ je tehtano povprečje pričakovanih izpostavljenosti v določenem časovnem intervalu, pri čemer je utež razmerje, ki ga posamezna pričakovana izpostavljenost predstavlja v celotnem časovnem intervalu. Pri izračunu minimalne kapitalske zahteve se vzame povprečje prvega leta ali, če vse pogodbe v okviru niza pobotov dosepejo prej kakor v enem letu, pa povprečje v obdobju do zapadlosti pogodbe z najdaljšo zapadlostjo v nizu pobotov.
23. „Dejanska pričakovana pozitivna izpostavljenost (Effective Expected Positive Exposure – dejanska EPE)“ je tehtano povprečje dejanske pričakovane izpostavljenosti prvega leta, ali, če vse pogodbe v nizu pobotov dosepejo prej kakor v enem letu, pa povprečje v obdobju do zapadlosti pogodbe z najdaljšo zapadlostjo v nizu pobotov, pri čemer je utež razmerje, ki ga posamezna pričakovana izpostavljenost predstavlja v celotnem časovnem intervalu.
24. „Popravek kreditnega vrednotenja (Credit Valuation Adjustment)“ je popravek vrednotenja po povprečnem tržnem tečaju za portfelj trgovalnih poslov z nasprotno stranko. Ta popravek odraža tržno vrednost kreditnega tveganja nasprotne stranke zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti. Ta popravek lahko odraža tržno vrednost kreditnega tveganja nasprotne stranke ali tržno vrednost kreditnega tveganja tako kreditne institucije kot nasprotne stranke.

25. „Enostranski popravek vrednotenja zaradi kreditnega tveganja nasprotne stranke (One-Sided Credit Valuation Adjustment)“ je popravek vrednotenja, ki prikazuje tržno vrednost kreditnega tveganja nasprotne stranke do kreditne institucije, vendar ne prikazuje tržne vrednosti kreditnega tveganja kreditne institucije do nasprotne stranke.

Tveganja, povezana s CRR

26. „Tveganje obnovitve (Rollover Risk)“ je vrednost, za katero je pričakovana pozitivna izpostavljenost podcenjena, kadar se pričakuje, da bodo prihodnji posli z nasprotno stranko redno potekali. Dodatna izpostavljenost, ustvarjena z navedenimi prihodnjimi posli, ni vključena v izračun pričakovane pozitivne izpostavljenosti.
27. „Splošno tveganje zaradi neugodnih gibanj (General Wrong-Way Risk)“ nastopi, kadar obstaja pozitivna korelacija med verjetnostjo neplačila (PD) nasprotnih strank in splošnimi dejavniki tržnega tveganja.
28. „Posebno tveganje zaradi neugodnih gibanj (Specific Wrong-Way Risk)“ nastopi, kadar obstaja pozitivna korelacija med izpostavljenostjo do določene nasprotne stranke in verjetnostjo neplačila nasprotne stranke zaradi narave posla s to stranko. Šteje se, da je kreditna institucija izpostavljena posebnemu tveganju zaradi neugodnih gibanj, če se pričakuje, da bo prihodnja izpostavljenost do določene nasprotne stranke visoka ob hkratni visoki verjetnosti neplačila nasprotne stranke.

DEL 2

Izbor metode

1. Kreditne institucije ob upoštevanju odstavkov 1 do 7 izračunajo vrednost izpostavljenosti za pogodbe, navedene v Prilogi IV, na pogladi metod iz Delov 3 do 6. Kreditne institucije, ki niso primerne za obravnavo iz člena 18(2) Direktive 2006/49/ES ne smejo uporabljati metode iz dela 4. Kreditne institucije pri izračunu vrednosti izpostavljenosti ne smejo uporabiti metode iz dela 4 za pogodbe, navedene v točki 3 Priloge IV.

Kombinirana uporaba metod iz delov 3 do 6 se trajno dovoli v okviru skupine, vendar pa ne v okviru ene same pravne osebe. Kombinirana uporaba delov 3 in 5 v okviru pravne osebe je dovoljena v primerih iz odstavka 19 dela 5.

2. Ob upoštevanju odobritve pristojnih organov lahko kreditne institucije izračunajo vrednosti izpostavljenosti za:
- (i) pogodbe, navedene v Prilogi IV;
  - (ii) posle začasne prodaje/začasnega nakupa;
  - (iii) posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga;
  - (iv) posle kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja; in
  - (v) posle z dolgim rokom poravnave
- z metodo notranjih modelov iz dela 6.
3. Če se kreditna institucija zavaruje za izpostavljenost iz bančne knjige ali za izpostavljenost za CCRz nakupom kreditnega izvedenega finančnega instrumenta, lahko izračuna svojo kapitalsko zahtevo za varovano premoženje v skladu z odstavki 83 do 92 dela 3 Priloge VIII, ali na podlagi odobritve pristojnih organov, v skladu z odstavkom 4 dela 1 Priloge VII ali odstavkov 96 do 104 dela 4 Priloge VII. V teh primerih se določi, da je vrednost izpostavljenosti za CCR za te kreditne izvedene finančne instrumente enaka nič.
4. Vrednost izpostavljenosti za CCR iz naslova prodanih zamenjav neplačil v bančni knjigi, kjer se obravnavajo kot kreditno zavarovanje, ki ga daje kreditna institucija, in se zanje izračuna kapitalska zahteva za kreditno tveganje za celotni nominalni znesek, je nič.
5. Na podlagi vseh metod iz delov 3 do 6 je vrednost izpostavljenosti za dano nasprotno stranko enaka vsoti vseh vrednosti izpostavljenosti, ki so izračunane za vsak niz pobotov z navedeno nasprotno stranko.
6. Vrednost izpostavljenosti nič za CCR se lahko pripiše pogodbam izvedenih finančnih instrumentov, poslom začasne prodaje/začasnega nakupa, poslom posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslom z dolgim rokom poravnave in poslom kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja, ki so neporavnani z centralno nasprotno stranko, in ki jih

centralna nasprotna stranka ni zavrnila. Poleg tega se vrednost izpostavljenosti nič lahko pripiše izpostavljenostim za kreditna tveganja kreditnih institucij do centralnih nasprotnih strank iz naslova izvedenih finančnih instrumentov, poslovčasne prodaje/časnega nakupa, poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslov z dolgim rokom poravnave, poslov kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja in drugim izpostavljenostim, ki jih določijo pristojni organi in ki jih ima kreditna institucija do centralne nasprotne stranke ter so nepravilne. Izpostavljenosti CCR centralne nasprotne stranke z vsemi udeleženci, s katerimi posluje se vsakodnevno v celoti zavarujejo s premoženjem.

7. Izpostavljenosti iz naslova poslov z dolgim rokom poravnave se lahko izračunajo z uporabo katere koli izmed metod iz delov 3 do 6, ne glede na metode, ki so izbrane za obravnavo izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na prostem trgu in poslovčasne prodaje/časnega nakupa, poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga ter poslov kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja. Kreditne institucije, ki uporabljajo pristop iz členov 84 do 89, lahko pri izračunu kapitalske zahteve za posle z dolgim rokom poravnave trajno uporabljajo uteži tveganja na podlagi pristopa iz členov 78 do 83, ne glede na materialno pomembnost takih pozicij.
8. Pri metodah iz delov 3 in 4 morajo pristojni organi zagotoviti, da je upoštevan nominalni znesek primerno merilo tveganja pogodbe/instrumenta. Če pogodba predvideva multiplikacijo denarnih tokov, se nominalni znesek prilagodi, in sicer tako, da se upošteva učinke multiplikacije na strukturo tveganja pogodbe/instrumenta.

DEL 3

Metoda tekoče izpostavljenosti

Korak (a): s pripisovanjem tekočih tržnih vrednosti pogodbam (izračunavanje glede na tržno vrednost) se izračunajo tekoči nadomestitveni stroški vseh pogodb s pozitivno vrednostjo.

Korak (b): pri izračunavanju potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti, razen pri „drsečih/drsečih“ enovalutnih zamenjavah na obrestne mere, pri katerih se izračunajo le tekoči nadomestitveni stroški se nominalni zneski glavnice ali osnovne vrednosti pomnožijo z odstotki v tabeli 1:

Tabela 1 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Preostala zapadlost ⁽³⁾	Izvedeni finančni instrumenti na obrestno mero	Izvedeni finančni instrumenti na tujo valuto in zlato	Izvedeni finančni instrumenti na lastniške finančne instrumente	Izvedeni finančni instrumenti na plemenite kovine, razen zlata	Izvedeni finančni instrumenti na blago, razen plemenitih kovin
Eno leto ali manj	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Več kakor 1 leto, ne več kakor 5 let	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
5 let ali več	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

⁽¹⁾ Pogodbe, ki ne spadajo v eno izmed petih kategorij iz te tabele, se obravnavajo kakor izvedeni finančni instrumenti na blago, razen plemenitih kovin.

⁽²⁾ Pri pogodbah, pri katerih se glavnica večkrat zamenja, se odstotki pomnožijo s številom preostalih neopravljenih plačil po pogodbi.

⁽³⁾ Pri pogodbah, ki so sestavljene za poravnavanje zapadlih zneskov glede na določene plačilne datume in v katerih so pogoji ponovno opredeljeni, tako da je tržna vrednost pogodbe na te določene datume „nič“, je preostala zapadlost enaka času do naslednje ponovne določitev pogojev. Pri pogodbah na obrestno mero, ki izpolnjujejo ta merila in pri katerih je preostala zapadlost daljša od enega leta, odstotek ne sme biti nižji od 0,5 %.

Za izračunavanje potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti v skladu s korakom (b) lahko pristojni organi dovolijo kreditnim institucijam uporabo odstotkov iz tabele 2, namesto tistih iz tabele 1, pod pogojem, da institucije pri teh pogodbah izkoristijo možnost iz Priloge IV, odstavka 21 Direktive 2006/49/ES v zvezi z blagom razen zlata v smislu odstavka 3 Priloge IV te direktive:

Tabela 2

Preostala zapadlost	Plemenite kovine (razen zlata)	Neplemenite kovine	Kmetijski izdelki	Drugo, vključno z energetskimi produkti
Eno leto ali manj	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Več kakor 1 leto, ne več kakor 5 let	5 %	4 %	5 %	6 %
5 let ali več	7,5 %	8 %	9 %	10 %

Korak (c): vsota tekočih nadomestitvenih stroškov in potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti je vrednost izpostavljenosti .

DEL 4

Metoda originalne izpostavljenosti

Korak (a): nominalni znesek glavnice vsakega instrumenta se pomnoži z odstotki iz tabele 3:

Tabela 3

Originalna zapadlost ⁽¹⁾	Izvedeni finančni instrumenti na obrestno mero	Izvedeni finančni instrumenti na tujo valuto in zlato
Eno leto ali manj	0,5 %	2 %
Več kakor 1 leto, ne več kakor 2 leti	1 %	5 %
Povečanje za vsako dodatno leto	1 %	3 %

Korak (b): tako izračunana originalna izpostavljenost je vrednost izpostavljenosti.

DEL 5

Standardizirana metoda

- Standardizirana metoda (SM) se lahko uporablja samo za izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC) in posle z dolgim rokom poravnave. Vrednost izpostavljenosti se izračuna ločeno za vsak niz pobotov. Vrednost izpostavljenosti se izračuna tako, da se odšteje vrednost zavarovanja na naslednji način:

vrednost izpostavljenosti =

$$\beta^* \max \left(CMV - CMC; \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_i RPC_{ij} \right| CCRM_i \right)$$

⁽¹⁾ Pri pogodbah na obrestno mero lahko kreditne institucije s soglasjem svojih pristojnih organov izberejo bodisi preostalo zapadlost bodisi originalno zapadlost.

kjer je:

CMV = tekoča tržna vrednost portfelja poslov v nizu pobotov z nasprotno stranko, brez odbitka vrednosti zavarovanja s premoženjem. To je:

$$CMV = \sum_i CMV_i$$

kjer je:

CMV_i = tekoča tržna vrednost posla i;

CMC = tekoča tržna vrednost zavarovanja s premoženjem, dodeljenega nizu pobotov. To je:

$$CMC = \sum_l CMC_l$$

kjer je

CMV_l = tekoča tržna vrednost zavarovanja s premoženjem l;

i = indeks, ki označuje posel;

l = indeks, ki označuje zavarovanje s premoženjem;

j = indeks, ki označuje kategorijo niza varovanj. Ti nizi varovanj ustrezajo dejavnikom tveganja, za katere se tveganosti pozicije z nasprotnimi predznaki lahko izravnavajo, da se dobi neto tveganost pozicije, na kateri potem temelji mera izpostavljenosti;

RPT_{ij} = tveganost pozicije iz posla i glede na niz varovanj j;

RPC_{lj} = tveganost pozicije iz zavarovanja s premoženjem l glede na niz varovanj j;

CCRM_j = multiplikator CCR iz tabele 5 za niz varovanj j;

β = 1,4.

Zavarovanje s premoženjem, prejeto od nasprotne stranke, ima pozitiven predznak; zavarovanje s premoženjem, dano nasprotni stranki, ima negativen predznak.

Zavarovanje s premoženjem, ki je primerno na podlagi odstavka 11 dela 1 Priloge VIII in odstavka 9 Priloge II Direktive 2006/49/ES, je priznано za to metodo.

2. Če posel z izvedenim finančnim instrumentom z linearnim profilom tveganja, s katerim se trguje na prostem trgu (OTC), določa izmenjavo finančnega instrumenta za plačilo, se plačilni del obravnava kot plačilna stran. Posli, ki določajo izmenjavo plačila proti plačilu, so sestavljeni iz dveh plačilnih strani. Plačilni strani sta sestavljeni iz bruto plačil, dogovorjenih v pogodbi, vključno z nominalnim zneskom posla. Kreditne institucije lahko zanemarijo tveganje obrestne mere iz plačilnih strani s preostalo zapadlostjo manj kakor eno leto za namene naslednjih izračunov. Kreditne institucije lahko obravnavajo posle, ki jih sestavljata dve plačilni strani, denominirani v isti valuti, kot so zamenjave obrestnih mer, kot en sam agregiran posel. Obravnava plačilnih strani se uporablja za agregiran posel.
3. Posli z linearnim profilom tveganja, pri katerih so osnovni finančni instrumenti lastniški finančni instrumenti (vključno z delniškimi indeksi), zlato, druge plemenite kovine ali drugo blago, so vzporejeni s tveganostjo pozicij v ustreznem lastniškem finančnem instrumentu (vključno z delniškim indeksom) ali blagu (vključno z zlatom ali drugimi plemenitimi kovinami) in s tveganostjo pozicij iz naslova obrestne mere za plačilno stran. Če je plačilna stran denominirana v tuji valuti, je poleg tega vzporejena še s tveganostjo pozicije v ustrezni valuti.
4. Posli z linearnim profilom tveganja, pri katerih je osnovni instrument dolžniški finančni instrument, so vzporejeni s tveganostjo pozicije iz naslova obrestne mere za dolžniški finančni instrument in z drugo tveganostjo pozicije iz naslova obrestne mere za plačilno stran. Posli z linearnim profilom tveganja, ki določajo menjavo plačila za plačilo, vključno s terminskimi posli na tujo valuto, so vzporejeni s tveganostjo pozicije iz naslova obrestne mere za vsako plačilno stran. Če je osnovni dolžniški finančni instrument denominiran v tuji valuti, je dolžniški instrument

vzporejen s tveganostjo pozicije v tej valuti. Če je plačilna stran denominirana v tuji valuti, je plačilna stran poleg tega vzporejena še s tveganostjo pozicije v tej valuti. Vrednost izpostavljenosti zamenjave osnove v tuji valuti je enaka nič.

5. Velikost tveganosti pozicije iz posla z linearnim profilom tveganja je dejanska nominalna vrednost (tržna vrednost, pomnožena s količino) osnovnih finančnih instrumentov (vključno z blagom), izražena v domači valuti kreditne institucije, razen za dolžniške finančne instrumente.
6. Za dolžniške finančne instrumente in za plačilne strani je velikost tveganosti pozicije dejanska nominalna vrednost neplačanih bruto plačil (vključno z nominalnim zneskom), izražena v domači valuti kreditne institucije in pomnožena z modificiranim trajanjem dolžniškega finančnega instrumenta oziroma plačilne strani.
7. Velikost tveganosti pozicije iz zamenjave neplačil je nominalna vrednost referenčnega dolžniškega instrumenta, pomnožena s preostalo zapadlostjo zamenjave neplačil.
8. Velikost tveganosti pozicije za izvedene finančne instrumente z nelinearnim profilom tveganja, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), vključno z opcijami in opcijami na zamenjavo obrestnih mer (swaptions), je enaka delta ekvivalentu dejanske nominalne vrednosti osnovnega finančnega instrumenta v transakciji, razen če je osnovni finančni instrument dolžniški finančni instrument.
9. Velikost tveganosti pozicije izvedenega finančnega instrumenta z nelinearnim profilom tveganja, s katerim se trguje na prostem trgu (OTC), vključno z opcijami in opcijami na zamenjavo obrestnih mer (swaptions), pri katerih je osnova dolžniški instrument ali plačilna stran, je enaka delta ekvivalentu dejanske nominalne vrednosti finančnega instrumenta ali plačilne strani, pomnožene z modificiranim trajanjem dolžniškega instrumenta oziroma plačilne strani.
10. Za določitev tveganosti pozicije se zavarovanje s premoženjem, prejeto od nasprotne stranke, obravnava kot terjatev do nasprotne stranke na podlagi pogodbe o izvedenem finančnem instrumentu (dolga pozicija), ki zapade na današnji dan, medtem ko se dano zavarovanje s premoženjem obravnava kot obveznost do nasprotne stranke (kratka pozicija), ki zapade na današnji dan.
11. Kreditne institucije lahko uporabijo naslednje formule za določitev velikosti in predznaka tveganosti pozicije:

za vse instrumente razen dolžniških instrumentov:

dejanska nominalna vrednost ali delta ekvivalent

$$\text{nominalna vrednost} = p_{\text{ref}} \frac{\partial V}{\partial p}$$

kjer je:

p_{ref} = cena osnovnega instrumenta, izražena v referenčni valuti;

V = vrednost finančnega instrumenta (v primeru opcije: cena opcije; v primeru posla z linearnim profilom tveganja: je vrednost samega osnovnega instrumenta);

p = cena osnovnega instrumenta, izražena v isti valuti kakor V ;

za dolžniške instrumente in plačilne strani vseh poslov:

dejanska nominalna vrednost, pomnožena z modificiranim trajanjem, ali

delta ekvivalent v nominalni vrednosti, pomnoženi z modificiranim trajanjem

$$\frac{\partial V}{\partial r}$$

kjer je:

V = vrednost finančnega instrumenta (v primeru opcije: cena opcije; v primeru posla z linearnim profilom tveganja: vrednost samega osnovnega instrumenta oziroma plačilne strani);

r = raven obrestne mere.

Če je V denominirana v valuti, ki ni referenčna valuta, potem mora biti vrednost izvedenega finančnega instrumenta pretvorjena v referenčno valuto tako, da se pomnoži z ustreznim menjalnim tečajem.

12. Tveganost pozicij se razvrščajo v nize varovanj. Za vsak niz varovanja se izračuna absolutni znesek vsote tveganosti pozicij, ki izhajajo iz niza. Vsota se imenuje „neto tveganost pozicije“ in je navedena kot:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_i RPC_{ij} \right|$$

v formulah, navedenih v odstavku 1 zgoraj.

13. Za tveganost pozicije iz naslova obrestne mere za denarne depozite, prejete od nasprotne stranke kot zavarovanje s premoženjem, za plačilne strani in za osnovne dolžniške instrumente, za katere se v skladu s tabelo 1 v Prilogi I Direktive 2006/49/ES uporablja utež 1,60 % ali manj, obstaja šest nizov varovanja za vsako valuto, navedenih v tabeli 4 spodaj. Nizi varovanja so opredeljeni s kombinacijo kriterijev „zapadlost“ in „odražajoče obrestne mere“.

Tabela 4

	Obrestna mera, ki odraža državne obrestne mere	Obrestna mera, ki odraža nedržavne obrestne mere
Zapadlost	← 1 leto	← 1 leto
Zapadlost	>1 – ← 5 let	>1 – ← 5 let
Zapadlost	> 5 let	> 5 let

14. Za tveganost pozicije iz naslova obrestne mere za osnovne dolžniške instrumente ali plačilnih strani, za katere je obrestna mera povezana z referenčno obrestno mero, ki predstavlja splošno tržno raven obrestne mere, je preostala zapadlost čas trajanja do naslednje prilagoditve obrestne mere. V vseh drugih primerih je ta preostala zapadlost enaka obdobju do zapadlosti osnovnega dolžniškega instrumenta, ali v primeru plačilne strani, pa preostali čas trajanja posla.
15. Za vsakega izdajatelja referenčnega dolžniškega instrumenta, ki je osnova za zamenjavo neplačil, obstaja en niz varovanj.
16. Za tveganost pozicije iz naslova obrestne mere za denarne depozite, ki so vloženi s strani nasprotne stranke kot zavarovanje s premoženjem, če nasprotna stranka nima neplačanih obveznosti z nizkim posebnim tveganjem, in za osnovne dolžniške instrumente, za katere se v skladu s tabelo 1 v Prilogi I Direktive 2006/49/ES uporablja utež več kakor 1,60 %, obstaja en niz varovanj za vsakega izdajatelja. Kadar plačilna stran posnema tak dolžniški instrument, obstaja tudi en niz varovanj za vsakega izdajatelja referenčnega dolžniškega instrumenta. Kreditne institucije lahko razporedijo v isti niz varovanj tveganosti pozicije, ki nastanejo iz naslova dolžniških instrumentov nekaterih izdajateljev, ali iz naslova referenčnih dolžniških instrumentov istega izdajatelja, ki jih posnemajo plačilne strani, ali ki so osnova za zamenjavo neplačil.
17. Osnovni finančni instrumenti, ki niso dolžniški instrumenti se razporedijo v isti niz varovanj le, če so medsebojno popolnoma enaki ali podobni instrumenti. V vseh drugih primerih se razporedijo v različne nize varovanj. Podobnost instrumentov se ugotavlja na naslednji način:
- za lastniške instrumente, so podobni instrumenti, če so od istega izdajatelja. Delniški indeks se obravnava kot poseben izdajatelj;
  - za plemenite kovine so podobni instrumenti, če gre za isto kovino. Indeks plemenitih kovin se obravnava kot posebna plemenita kovina;
  - glede električne energije so podobni instrumenti, če se pravice in obveznosti dobave po njih nanašajo na isti interval konice porabe ali interval manjše porabe v katerem koli 24-urnem obdobju; in
  - za blago so podobni instrumenti, če so iste vrste blaga. Indeks na blago se obravnava kot posebno blago.

18. Multiplikatorji CCR (CCRM) za različne kategorije nizov varovanj so navedeni v tabeli 5 spodaj.

Tabela 5

	Kategorije nizov varovanj	Multiplikator CCR (CCRM)
1.	Obrestne mere	0,2 %
2.	Obrestne mere za tveganost pozicij za referenčni dolžniški instrument, ki je osnova za zamenjavo neplačil in za katere se na podlagi tabele 1 v Prilogi I Direktive 2006/49/ES uporablja utež 1,60 % ali manj	0,3 %
3.	Obrestne mere za tveganost pozicij za dolžniški instrument ali referenčni dolžniški instrument, za katerega se na podlagi tabele 1 v Prilogi I Direktive 2006/49/ES uporablja utež več kakor 1,60 %.	0,6 %
4.	Menjalni tečajji	2,5 %
5.	Električna energija	4 %
6.	Zlato	5 %
7.	Lastniški instrument	7 %
8.	Plemenite kovine (razen zlata)	8,5 %
9.	Drugo blago (razen plemenitih kovin in električne energije)	10 %
10.	Osnovni instrumenti izvedenih finančnih instrumentov s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), ki ne sodijo v nobeno izmed zgoraj navedenih kategorij	10 %

Osnovni instrumenti za izvedene finančne instrumente, skaterimi se trguje na prostem trgu (OTC), kakor so navedeni v točki 10 tabele 5, se razporedijo v posebne ločene nize varovanj za vsako kategorijo osnovnega instrumenta.

19. Za posle z nelinearnim profilom tveganja ali za plačilne strani in posle, v katerih so osnovni instrumenti dolžniški instrumenti, za katere kreditna institucija ne more ugotoviti delte oziroma modificiranega trajanja z modelom, ki ga je odobril pristojni organ za namene določanja minimalnih kapitalskih zahtev za tržno tveganje, pristojni organ konzervativno določi velikost tveganosti pozicij in CCRM, ki se uporablja. Vendar pa lahko pristojni organi zahtevajo uporabo metode, navedene v delu 3. Pobot se ne priznava: to pomeni, da se vrednost izpostavljenosti določi, kot da obstaja niz pobotov, ki vsebuje samo posamezen posel.
20. Kreditna institucija ima vzpostavljene ustrezne postopke za preverjanje, da je transakcija pred vključitvijo v niz varovanj vključena v prisilno izvršljiv dvostranski dogovor o pobotu, ki izpolnjuje zahteve, navedene v delu 7.
21. Kreditna institucija, ki uporablja zavarovanje s premoženjem za zmanjševanje CCR, ima vzpostavljene ustrezne postopke za preverjanje, da pred priznanjem vpliva zavarovanja s premoženjem v svojih izračunih, zavarovanje s premoženjem ustreza primernim standardom pravne varnosti, kakor je navedeno v Prilogi VIII.

DEL 6

Metoda notranjih modelov

1. Ob upoštevanju odobritve pristojnih organov lahko kreditna institucija uporablja metodo notranjih modelov (IMM) za izračun vrednosti izpostavljenosti za posle iz odstavka 2(i) dela 2, ali za posle iz odstavka 2(ii) do (iv) dela 2, ali za posle iz odstavka 2(i) do (iv) dela 2. Vsak od teh primerov lahko vključuje tudi posle iz odstavka 2(v) dela 2. Kreditne

institucije se lahko odločijo, da ne bodo uporabljale te metode za izpostavljenosti, ki so materialno nepomembne po velikosti in tveganju. Za uporabo IMM kreditna institucija mora izpolnjevati navedene zahteve iz tega dela.

2. Ob upoštevanju, da se odobravanje pristojnih organov za uporabo IMM lahko izvaja postopoma po različnih vrstah poslov, lahko v tem času kreditna institucija uporablja metode iz dela 3 ali dela 5. Ne glede na ostanek tega dela se od kreditnih institucij ne zahteva uporaba posebnega tipa modela.
3. Za vse posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC) in za vse transakcije z dolgim rokom poravnave, za katere kreditna institucija ni prejela dovoljenja za uporabo IMM, kreditna institucija uporablja metode iz dela 3 ali dela 5. Kombinirana uporaba teh dveh metod je trajno dovoljena znotraj skupine. Kombinirana uporaba teh dveh metod v okviru pravne osebe se lahko dovoli samo za posle iz odstavka 19 dela 5.
4. Kreditne institucije, ki so pridobile dovoljenje za uporabo IMM, ne smejo ponovno začeti uporabljati metod iz dela 3 ali dela 5, razen iz dokazano upravičenega razloga in pod pogojem, da jim to odobrijo pristojni organi. Če kreditna institucija preneha izpolnjevati zahteve iz tega dela, pristojnemu organu predloži načrt za pravočasno ponovno usklajitev z zahtevami ali pa dokaže, da je učinek neizpolnjevanja zahtev nebiten.

Vrednost izpostavljenosti

5. Vrednost izpostavljenosti se meri na ravni niza pobotov. Model podrobno določa porazdelitev napovedi sprememb tržnih vrednosti niza pobotov, ki se lahko pripiše spremembam tržnih spremenljivk, kakršne so obrestne mere in devizni tečaji. Model nato izračuna vrednost izpostavljenosti na niz pobotov na vsak prihodnji datum glede na spremembe tržnih spremenljivk. Za nasprotno stranke, katerih izpostavljenosti so zavarovane s kritji (marginated counterparties), lahko model zajema tudi prihodnja gibanja vrednosti zavarovanja s premoženjem.
6. Kreditne institucije lahko vključijo upravičeno zavarovanje s finančnim premoženjem, kakor je opredeljeno v odstavku 11 dela 1 Priloge VIII te direktive in odstavku 9 Priloge II Direktive 2006/49/ES, v svoje napovedovalne porazdelitve sprememb tržnih vrednosti niza pobotov, če so za zavarovanje s premoženjem izpolnjene zahteve po količini, kakovosti in podatkih za IMM.
7. Vrednost izpostavljenosti se izračuna kot zmnožek alfe (α) in dejanske pričakovane pozitivne izpostavljenosti (dejanska EPE):

vrednost izpostavljenosti = $\alpha \times$ dejanska EPE

kjer je:

alfa (α) je 1,4, vendar lahko pristojni organi zahtevajo višjo α , in dejanska EPE se izračuna z oceno pričakovane izpostavljenosti (EEt) kot povprečne izpostavljenosti na prihodnji datum t , pri čemer je povprečje vzeto iz možnih prihodnjih vrednosti ustreznih dejavnikov tržnega tveganja. Notranji model ocenjuje EE na časovni vrsti več prihodnjih datumov t_1 , t_2 , t_3 itd.

8. Dejanska EE se izračunava kot:

dejanska EE $_k$ = max(dejanska EE $_{k-1}$; EE $_k$) EE $_k$

kjer je:

tekoči datum je označen kot t_0 in dejanska EE $_0$ je enaka tekoči izpostavljenosti.

9. V skladu s tem je dejanska EPE povprečje dejanske EE v prvem letu prihodnje izpostavljenosti. Če vse pogodbe v nizu pobotov zapadejo prej kakor v enem letu, je EPE povprečje pričakovane izpostavljenosti do zapadlosti vseh pogodb v nizu pobotov. Dejanska EPE se izračuna kot tehtano povprečje dejanske EE:

$$\text{EffectiveEPE} = \sum_{k=1}^{\min(1 \text{ year; maturity})} \text{EffectiveEE}_{tk}^* \Delta t_k$$

kjer:

uteži $\Delta tk = tk - tk-1$ dopuščajo izračun prihodnjih izpostavljenosti na datume, ki niso enakomerno časovno porazdeljeni.

10. Velikosti EE ali konične izpostavljenosti se izračunajo na podlagi porazdelitve izpostavljenosti, ki upošteva možne nenormalnosti v porazdelitvi izpostavljenosti.
11. Kreditne institucije lahko uporabijo mero, ki je bolj konzervativno kakor je zmnožek α in dejanske EPE, kakor je izračunana v skladu z zgoraj navedeno enačbo, za vsako nasprotno stranko.
12. Ne glede na odstavek 7 lahko pristojni organi dovolijo kreditnim institucijam, da uporabijo svoje lastne ocene α , ob upoštevanju praga 1,2 za α , pri čemer je α enako razmerju med ekonomskim kapitalom, ki izhaja iz popolne simulacije izpostavljenosti do vseh nasprotnih strank (števec), in ekonomskim kapitalom izračunanim na podlagi EPE (imenovalec). V imenovalcu se EPE šteje kot določen neplačan znesek dolga. Kreditne institucije dokažejo, da njihove lastne ocene α v števcu zajemajo bistvene vire stokastične odvisnosti (korelacije) razporeditve tržnih vrednosti poslov ali portfeljev poslov do vseh nasprotnih strank. Lastne ocene α upoštevajo razdrobljenost portfeljev.
13. Kreditna institucija zagotovi, da se števec in imenovalec za α izračunata dosledno glede na metodologijo modeliranja, specifikacije parametrov in sestavo portfelja. Uporabljeni pristop temelji na notranjem ekonomskem kapitalu kreditne institucije, je dobro dokumentiran in je predmet neodvisnega ovrednotenja. Poleg tega kreditne institucije preverjajo lastne ocene α vsaj vsako četrletje oziroma bolj pogosto, kadar se sestava portfelja spreminja. Kreditne institucije tudi ocenjujejo tveganje, ki izhaja iz modela.
14. Kjer je to primerno, bi nestanovitnosti in korelacije dejavnikov tržnega tveganja, uporabljene v skupni simulaciji tržnega in kreditnega tveganja, morale biti pogojene z dejavnikom kreditnega tveganja, da bi prikazale potencialna povečanja nestanovitnosti ali korelacije v obdobju gospodarske recesije.
15. Če se za niz pobotov uporablja dogovor o kritju, kreditne institucije uporabijo eno od naslednjih meril EPE:
  - (a) dejanska EPE brez upoštevanja dogovora o kritju;
  - (b) prag, če je pozitiven, v dogovoru o kritju, plus pribitek, ki prikazuje potencialno povečanje izpostavljenosti v obdobju kritja za tveganje. Pribitek se izračuna kot pričakovano povečanje izpostavljenosti v nizu pobotov, začeni s tekočo izpostavljenostjo nič v obdobju kritja za tveganje. Za obdobje kritja za tveganje, ki se uporablja za ta namen, je določen prag petih delovnih dni za nize pobotov, sestavljenih samo iz poslov ali podobnih poslom začasne prodaje/začasnega nakupa, ob upoštevanju dnevnega spreminjanja/oblikovanja kritja in dnevnega vrednotenja na podlagi tekočih tržnih cen, ter desetih delovnih dni za vse druge nize pobotov; ali
  - (c) če notranji model zajame učinke oblikovanja kritja pri ocenjevanju EE, se ob upoštevanju odobritve pristojnih organov, EE izračunan z modelom lahko uporablja neposredno v enačbi iz odstavka 8.

Minimalne zahteve za EPE model

16. Model EPE kreditne institucije izpolnjuje operativne zahteve iz odstavkov 17 do 41.

Kontrola CCR

17. Kreditna institucija vzpostavi kontrolno enoto, ki je pristojna za oblikovanje in izvajanje njenega sistema upravljanja CCR, vključno z začetnim in sprotim ovrednotenjem notranjega modela. Ta enota kontrolira celovitost vhodnih podatkov ter izdeluje in analizira poročila o rezultatih modela glede merjenja tveganj kreditne institucije, vključno z ovrednotenjem odnosa med merami izpostavljenosti tveganjem ter kreditnimi in trgovalnimi limiti. Ta enota je neodvisna od enote za poslovanje s krediti in enote trgovanja in ni izpostavljena neprimernim vplivom; enota ima primerno osebje; enota poroča neposredno višjemu vodstvu kreditne institucije. Delo te enote je tesno vključeno v procese vsakodnevne upravljanja s kreditnimi tveganji kreditne institucije. Njeni rezultati so v skladu s tem sestavni del procesa načrtovanja, spremljanja in kontroliranja kreditnega tveganja in celotnega profila tveganja kreditne institucije.
18. Kreditna institucija ima politike, procese in sisteme upravljanja CCR, ki so zanesljivi in se izvajajo celovito. Zanesljiv okvir upravljanja CCR vključuje prepoznavanje, merjenje, upravljanje, odobritev in notranje poročanje o CCR.

19. Politike kreditne institucije za upravljanje s tveganji upoštevajo tržna, likvidnostna ter pravna in operativna tveganja, ki jih je mogoče povezati s CCR. Kreditna institucija ne sklepa poslov z nasprotno stranko, če ne preveri njene kreditne sposobnosti, in primerno upošteva kreditno tveganje pri poravnavi in pred poravnavo posla. Ta tveganja se upravljajo čim bolj celovito na ravni nasprotnne stranke (s seštevanjem izpostavljenosti nasprotnne stranke z drugimi kreditnimi izpostavljenostmi) in na ravni celotne kreditne institucije.
20. Uprava kreditne institucije ter višje vodstvo se aktivno vključujejo v proces kontrole CCR in to obravnavajo kot bistveni vidik poslovanja, kateremu je treba nameniti znatna sredstva. Višje vodstvo se zaveda omejitev in predpostavk uporabljenih v modelu ter vpliva, ki ga lahko imajo na zanesljivost dobljenih podatkov. Višje vodstvo upošteva tudi negotovosti tržnega okolja ter operativne zadeve in so seznanjeni, kako so te odražane v modelu.
21. V tej zvezi, samo raven vodstva z dovolj visoko ravnijo pristojnosti za izvajanje tako znižanj pozicij, ki jih odobrijo posamezni vodje pri poslovanju s krediti ali trgovci, kot znižanj celotne izpostavljenosti CCR kreditne institucije, pregleduje dnevna poročila o izpostavljenostih kreditne institucije do CCR.
22. Sistem upravljanja CCR kreditne institucije se uporablja v povezavi z notranjimi kreditnimi in trgovanjskimi limiti. V tej zvezi so kreditni limiti in limiti za trgovanje povezani z modelom merjenja tveganja kreditne institucije na način, ki je ves čas dosleden in ga osebe, ki odobravajo kredite in trgujejo, ter višje vodstvo dobro razumejo.
23. Merjenje CCR kreditne institucije vključuje merjenje dnevne in med dnevne uporabe kreditnih linij. Kreditna institucija meri tekoče izpostavljenosti bruto in neto glede na zavarovanje s premoženjem, ki ga ima. Kreditna institucija na ravni portfelja in na ravni nasprotnne stranke izračuna in spremlja konično izpostavljenost ali potencialno prihodnjo izpostavljenost (PFE) v intervalu zaupanja, ki ga sama izbere. Kreditna institucija upošteva velike pozicije ali koncentracije pozicij, ki jih ima po skupinah povezanih nasprotnih strank, po gospodarskih panogah, po trgih itd.
24. Kreditna institucija ima vzpostavljen rutinski in natančen program testiranja izjemnih situacij, kot dodatek k analizi CCR na podlagi vsakodnevnih rezultatov modela za merjenje tveganj kreditne institucije. Višje vodstvo redno pregleduje rezultate tega testiranja izjemnih situacij, ki so odražani v politikah CCR in v limitih, ki jih določi vodstvo ter uprava. Če testiranje izjemnih situacij pokaže posebno ranljivost v določenih okoliščinah, se takoj sprejmejo ukrepi za primerno upravljanje teh tveganj.
25. Kreditna institucija ima rutinske postopke za zagotavljanje skladnosti z dokumentiranim nizom internih politik, kontrol in postopkov v zvezi z delovanjem sistema za upravljanje CCR. Sistem upravljanja CCR kreditne institucije je natančno dokumentiran in zagotavlja razlago empiričnih tehnik, ki se uporabljajo za merjenje CCR.
26. Kreditna institucija redno opravlja neodvisen pregled sistema upravljanja CCR preko lastnega procesa interne revizije. Ta pregled vključuje tako delovanje enot za kreditiranje in trgovanje, kot tudi neodvisne enote za kontrolo CCR. Pregled celotnega procesa upravljanja CCR poteka redno (v idealnih razmerah najmanj enkrat na leto) in posebej obravnava vsaj:
  - (a) primernost dokumentacije sistema upravljanja in procesa CCR;
  - (b) organizacijo kontrolne enote CCR;
  - (c) vključevanje ukrepov CCR v dnevno upravljanje s tveganji;
  - (d) proces odobritve za modele za ocenjevanje tveganj in sisteme ovrednotenja, ki jih uporabljajo zaposleni v enoti za trgovanje in zaledni službi;
  - (e) ovrednotenje vsake pomembne spremembe v procesu merjenja CCR;
  - (f) obseg CCR, ki ga zajema model za merjenje tveganja;
  - (g) celovitost sistema obveščanja vodstva ;
  - (h) natančnost in popolnost podatkov CCR;
  - (i) preverjanje doslednosti, pravočasnosti in zanesljivosti virov podatkov, na katerih temeljijo notranji modeli, vključno z neodvisnostjo takih virov podatkov;
  - (j) natančnost in ustreznost predpostavk v zvezi z nestanovitnostjo in korelacijo;

- (k) natančnost vrednotenja in pretvorbe izračunov tveganja;
- (l) preverjanje natančnosti modela s pogostim testiranjem za nazaj.

Test uporabnosti

- 27. Porazdelitev izpostavljenosti, oblikovane z notranjim modelom, uporabljena za izračun učinkovite EPE, je vključena v vsakodnevni proces upravljanja CCR kreditne institucije. V skladu s tem rezultati notranjega modela igrajo ključno vlogo pri odobravanju kreditov, upravljanju CCR, notranji razporeditvi kapitala in upravljanju kreditne institucije.
- 28. Kreditna institucija vodi evidenco uporabe notranjih modelov, ki oblikujejo razporeditev izpostavljenosti do CCR. Na ta način kreditna institucija dokaže, da je vsaj eno leto pred odobritvijo pristojnih organov uporabljala notranji model, ki izpolnjuje minimalne zahteve za izračun porazdelitve izpostavljenosti, na kateri temelji izračun EPE.
- 29. Notranji model, ki se uporablja za pripravo porazdelitve izpostavljenosti CCR, je del okvira za upravljanje CCR, ki vključuje ugotavljanje, merjenje, upravljanje, odobritev in interno poročanje CCR. Ta okvir vključuje merjenje uporabe kreditnih linij (seštevanje izpostavljenosti nasprotne stranke z drugimi kreditnimi izpostavljenostmi) in razporejanje ekonomskega kapitala. Poleg EPE (merjenje prihodnje izpostavljenosti) kreditna institucija meri in upravlja tekoče izpostavljenosti. Če je primerno, kreditna institucija meri tekoče izpostavljenosti bruto in neto na podlagi zavarovanja s premoženjem. Test uporabnosti je izpolnjen, če kreditna institucija uporablja druge mere CCR, kakor sta konična izpostavljenost ali potencialna prihodnja izpostavljenost (PFE), na podlagi porazdelitve izpostavljenosti, oblikovane z istim modelom za izračun EPE.
- 30. Po potrebi bo kreditna institucija imela sistemsko zmogljivost za dnevno ocenjevanje EE, razen če pristojnim organom dokaže, da njene izpostavljenosti do CCR upravičujejo manj pogosto izračunavanje. Kreditna institucija izračunava EE po časovnem načrtu napovedovalnih obdobj, ki primerno prikazuje časovno strukturo prihodnjih denarnih tokov in zapadlosti pogodb ter na način, ki je skladen s pomembnostjo in sestavo izpostavljenosti.
- 31. Izpostavljenost se meri, spremlja in kontrolira na podlagi časa trajanja vseh pogodb v nizu pobotov (ne samo v času enega). Kreditna institucija ima vzpostavljene postopke za ugotavljanje in kontrolo tveganj do nasprotnih strank, če je izpostavljenost daljša od enega leta. Poleg tega je napovedano povečanje izpostavljenost podatke, ki se upošteva v notranjem modelu ekonomskega kapitala kreditne institucije.

Testiranje izjemnih situacij

- 32. Kreditna institucija vzpostavi zanesljive procese za testiranje izjemnih situacij, ki se uporabljajo pri presoji interne ocene ustreznosti višine kapitalske zahteve za CCR. Ti izračuni izjemnih situacij se primerjajo z izračuni EPE in kreditna institucija jih obravnava v okviru njenega procesa ocenjevanja kapitalske ustreznosti. Testiranje izjemnih situacij vključuje tudi ugotavljanje morebitnih dogodkov ali prihodnjih sprememb v gospodarskem okolju, ki bi lahko neugodno vplivale na kreditne izpostavljenosti kreditne institucije, ter presojo zmožnosti kreditne institucije, da vzdrži take spremembe.
- 33. Kreditna institucija opravi test v izjemnih situacijah za njene izpostavljenosti CCR, vključno s skupnim testiranjem dejavnikov tržnega in kreditnega tveganja. Testi izjemnih situacij za CCR upoštevajo tveganje koncentracije (do ene same nasprotne stranke ali do skupin nasprotnih strank), tveganje korelacije med tržnim in kreditnim tveganjem ter tveganje, da bi lahko zaprtje pozicij nasprotne stranke povzročila velik premik na trgu. Tako testiranje izjemnih situacij upošteva tudi vpliv na lastne pozicije kreditne institucije, ki ga imajo taki premiki na trgu, ter vključuje tak vpliv v svojo oceno CCR.

Tveganje zaradi neugodnih gibanj

- 34. Kreditne institucije primerno obravnavajo izpostavljenosti, ki povzročajo veliko stopnjo splošnega tveganja zaradi neugodnih gibanj.
- 35. Kreditna institucija ima vzpostavljene postopke za ugotavljanje, spremljanje in kontrolo primerov posebnega tveganja zaradi neugodnih gibanj, ki nastopi s sklenitvijo posla trgovanja in se nadaljuje preko celotnega trajanja posla.

Celovitost procesa modeliranja

- 36. Notranji model odraža pogoje in specifikacije oziroma lastnosti posla pravočasno, celovito in na konzervativen način. Taki pogoji vključujejo med drugim pogodbene nominalne vrednosti, zapadlost, referenčna sredstva, dogovore o kritju in dogovore o pobotu. Pogoji in specifikacije se hranijo v varovani bazi podatkov, ki se formalno in redno revidira.

Proces za priznavanje dogovorov o pobotu zahteva potrditev pravnega osebja, s katero se preveri pravna izvršljivost pobota, neodvisna enota pa zagotovi vnos v bazo podatkov. Prenos pogojev in podatkov o specifikaciji posla v notranji model je predmet notranjega revidiranja. Med notranjim modelom in sistemi baz izvornih podatkov pa obstajajo formalni procesi usklajevanja za trajno preverjanje, ali so pogoji in specifikacije posla pravilno ali vsaj konzervativno izraženi v EPE.

37. Notranji model uporablja tekoče tržne podatke za izračun tekočih izpostavljenosti. Pri uporabi preteklih podatkov za ocenjevanje nestanovitnosti in korelacij se uporabljajo podatki za vsaj tri pretekla leta, ki se posodablajo vsako četrtrletje ali bolj pogosto, če to omogočajo pogoji na trgu. Podatki obsegajo celoten spekter gospodarskih razmer, na primer celoten poslovni cikel. Enota, neodvisna od poslovne enote, preverja cene, ki jih navede poslovna enota. Podatki se pridobivajo neodvisno od poslovnih enot, se pravočasno in na pravi način vnašajo v notranji model in se vzdržujejo v varovani bazi podatkov, ki se formalno in redno revidira. Kreditna institucija ima tudi dobro razvit proces za preverjanje kvalitete podatkov, s katerim se odstranjujejo napačni podatki in/ali anomalije. Če se notranji model opira na približke (proxies) tržnih podatkov, vključno s podatki za nove produkte, za katere morda niso na voljo podatki za tri pretekla leta, notranje politike kreditne institucije najdejo primerne približke podatkov, kreditna institucija pa empirično dokaže, da pridobljeni podatki zagotavljajo konzervativno predstavo o tveganju, ki ga prinašajo neugodne razmere na trgu. Če notranji model upošteva učinke zavarovanja s premoženjem na spremembe tržne vrednosti niza pobotov, kreditna institucija vzdržuje primerne pretekle podatke za modeliranje nestanovitnosti zavarovanja s premoženjem.
38. Model EPEje predmet notranjega procesa ovrednotenja. Proces je jasno napisan v politikah in postopkih kreditne institucije. Proces ovrednotenja navaja vrsto testiranja, potrebnega za zagotovitev celovitosti modela in za ugotavljanje pogojev, pod katerimi se predpostavke kršijo in lahko povzročijo podcenjevanje vrednosti EPE modela. Proces ovrednotenja vključuje pregled razumljivosti modela EPE.
39. Kreditna institucija spremlja primerna tveganja in ima vzpostavljene procese za prilagajanje svojih ocen EPE, kadar postanejo navedena tveganja pomembna. To vključuje naslednje:
  - (a) kreditna institucija ugotavlja in upravlja svoje izpostavljenosti, ki so posledica posebnega tveganja zaradi neugodnih gibanj;
  - (b) za izpostavljenosti s povečanim profilom tveganja po enem letu kreditna institucija redno primerja oceno EPE za eno leto z EPE za celotno trajanje izpostavljenosti; in
  - (c) za izpostavljenosti s kratkoročno zapadlostjo (manj kakor eno leto) kreditna institucija redno primerja nadomestitvene vrednosti (tekoča izpostavljenost) in realizirani profil izpostavljenosti in/ali hrani podatke, ki omogočajo tako primerjavo.
40. Kreditna institucija, ki je kvalificirana za opravljanje pobotov transakcij, ima vzpostavljene notranje postopke za preverjanje, da je transakcija pred vključitvijo v niz pobotov krita s prisilno izvršljivim dvostranskim dogovorom o pobotu, ki izpolnjuje zahteve iz dela 7.
41. Kreditna institucija, ki uporablja zavarovanje s premoženjem za zmanjševanje svojega CCR, ima vzpostavljene postopke za preverjanje, da pred priznanjem vpliva zavarovanja s premoženjem v svojih izračunih, zavarovanje s premoženjem ustreza primernim standardom pravne gotovosti, kakor je navedeno v Prilogi VIII.

Zahteve za ovrednotenje modelov EPE

42. Model EPE kreditne institucije izpolnjuje naslednje zahteve po ovrednotenju:
  - (a) zahteve po kvalitativnem ovrednotenju, določene v Prilogi V Direktive 2006/49/ES ;
  - (b) obrestne mere, menjalni tečajji, cene lastniških vrednostnih papirjev, blago in drugi dejavniki tveganja na trgu se napovedujejo za dolga časovna obdobja pri merjenju izpostavljenosti CCR. Učinkovitost modela za napovedovanje dejavnikov tržnih tveganj se ovrednoti skozi daljše časovno obdobje;
  - (c) modeli za ocenjevanje tveganja, ki se uporabljajo za izračun izpostavljenosti CCR za dani scenarij potencialnih izjemnih situacij povzročenih z dejavniki tržnih tveganj, se testirajo v okviru procesa ovrednotenja modela. Modeli za ocenjevanje tveganja za opcije upoštevajo nelinearnost vrednosti opcije glede na dejavnike tržnih tveganj;
  - (d) model EPE zajame informacije, specifične za posamezno transakcijo, da izpostavljenosti združi na ravni niza pobotov. Kreditna institucija preveri, ali so transakcije razvrščene v ustrezen niz pobotov znotraj modela;

- (e) model EPE vključuje tudi informacije, specifične za posamezen posel, da zajame učinke oblikovanja kritja. Upošteva tako tekočo vrednost kritja kakor tudi kritje, ki bi bilo sklenjeno med nasprotnima strankama v prihodnosti. Tak model upošteva naravo dogovorov o kritju (enostranskih ali dvostranskih), pogostost pozivov k doplačilu kritja, tveganje obdobja kritja, najnižji prag nepokrite izpostavljenosti, ki ga je kreditna institucija pripravljena sprejeti, in najnižji znesek prenosa. Tak model bodisi izračuna spremembe tekočih tržnih vrednosti danega zavarovanja s premoženjem ali uporablja pravila, določena v Prilogi VIII;
- (f) statično testiranje za nazaj preteklih podatkov na podlagi reprezentativnih portfeljev nasprotne stranke je sestavni del procesa ovrednotenja modela. Kreditna institucija redno izvaja tako testiranje za nazaj preteklih podatkov na več reprezentativnih portfeljih nasprotne stranke (dejansko ali hipotetično). Ti reprezentativni portfelji se izberejo glede na njihovo občutljivost na bistvene dejavnike tveganja in korelacije, katerim je kreditna institucija izpostavljena.

Če testiranje za nazaj preteklih podatkov pokaže, da model ni dovolj natančen, pristojni organi umaknejo dovoljenje za uporabo modela ali naložijo ustrezne ukrepe, da zagotovijo takojšnjo izboljšavo modela. V skladu s členom 136 lahko zahtevajo tudi dodaten kapital.

DEL 7

Pogodbeno pobotanje (pogodbe o novaciji in drugi dogovori o pobotanju)

- (a) Vrste možnega pogodbenega pobotanja, ki jih pristojni organi lahko priznajo

V tem delu „nasprotna stranka“ pomeni kateri koli subjekt (vključno s fizičnimi osebami), ki je sposoben skleniti pogodbo o pobotu in „pogodba o pobotu med različnimi kategorijami produktov“ pomeni pisni dvostranski sporazum med kreditno institucijo in nasprotno stranko, ki vzpostavi enotno pravno obveznost, ki zajema vse vključene okvirne pogodbe o pobotu in posle, razvrščene v različne produktne kategorije. Pogodbe o pobotu med različnimi kategorijami produktov zajemajo samo dvostranske pobote.

Za namene pobota med različnimi kategorijami produktov se kot različne produktne kategorije štejejo naslednje:

- (i) posli začasne prodaje/začasnega odkupa, posli posoje/izposoje vrednostnih papirjev in blaga;
- (ii) posli kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja; in
- (iii) instrumente, našteje v Prilogi IV.

Pristojni organi lahko za naslednje vrste pogodb o pobotanju priznajo, da zmanjšujejo tveganje:

- (i) dvostranska pogodba o novaciji, sklenjena med kreditno institucijo in njeno sodelujočo stranko, v kateri so terjatve in obveznosti avtomatično združene, tako da novacija vsakič znova določi in sam neto znesek in s tem nastane nova, pravno zavezujoča pogodba, ki nadomesti vse prejšnje pogodbe;
- (ii) drugi dvostranski dogovori med kreditno institucijo in njenimi nasprotnimi strankami;
- (iii) pogodbe o pobotu med različnimi kategorijami produktov za kreditne institucije, ki so jim njihovi pristojni organi odobrili uporabo metode iz dela 6 za posle, ki spadajo v področje uporabe te metode. Pobot med posli, ki jih sklenejo člani skupine, se ne priznava za namene izračunavanja kapitalnih zahtev.

- (b) Pogoji za priznavanje

Pristojni organi lahko za pogodbe o pobotanju priznajo, da zmanjšujejo tveganje, le pod naslednjimi pogoji:

- (i) kreditna institucija mora s svojo nasprotno stranko skleniti dogovor o pobotu, s katerim vzpostavi eno pravno obveznost, ki zajema vse transakcije, tako da ima v primeru, da nasprotna stranka ne izpolni obveznosti zaradi dolžniške zamude, stečaja, likvidacije ali katerih koli podobnih okoliščin, kreditna institucija odprto terjatev ali pa je dolžna plačati samo neto znesek pozitivne in negativne vrednosti vključenih posameznih transakcij, izračunane glede na tržno vrednost;

- (ii) kreditna institucija mora podati pristojnim organom pisno in obrazloženo pravno mnenje, s čimer bi pri pravni preveritvi pristojna sodišča in upravni organi v točki (i) ugotovili, da so terjatve in obveznosti kreditne institucije omejene na neto znesek, kakor je opisano v (i), in sicer v skladu s:
  - pristojnostjo, pod katero je sodelujoča stranka ustanovljena, in če je v zadevo vpletena tuja podružnica podjetja, tudi pristojnost, pod katero posluje tuja podružnica;
  - pravom, ki ureja posamezne vključene transakcije; in
  - pravom, ki ureja katero koli pogodbo ali dogovor, ki je podlaga za izvajanje pogodb o pobotanju;
- (iii) kreditna institucija mora imeti opredeljene postopke, s katerimi zagotavlja, da se preverja pravna veljavnost pogodb o pobotanju z vidika morebitnih sprememb v pravnih predpisih;
- (iv) kreditna institucija hrani vso zahtevano dokumentacijo v svojih evidencah;
- (v) učinki pobotanja med različnimi kategorijami produktov se vključijo v merjenje skupne izpostavljenosti kreditnemu tveganju posamezne nasprotne stranke, ki jo opravi kreditna institucija, pri čemer kreditna institucija upravlja s svojim CCR na taki podlagi; in
- (vi) kreditno tveganje do vsake nasprotne stranke se sešteje, da se vzpostavi enotna pravno zavezujoča izpostavljenost za vse posle. Ta seštevek se vključi v kreditne limite in pri izračunu notranjega kapitala.

Pristojni organi se morajo strinjati s tem, da so pogodbe o pobotanju pravno veljavne po pravu vsake upoštewane pristojnosti, če je treba, se o tem posvetujejo z drugimi zadevnimi pristojnimi organi. Če se kateri koli pristojni organ ne strinja s tem, se dogovoru o pobotanju ne prizna, da zmanjšuje tveganje za katero koli nasprotno stranko.

Pristojni organi lahko sprejmejo obrazložena pravna mnenja, ki so sestavljena glede na vrsto pogodb o pobotanju.

Pogodbi se ne more priznati, da zmanjšuje tveganje, kadar vsebuje določilo, s katerim je sodelujoči stranki, ki ni v zaostanku z izpolnitvijo, dovoljeno, da plačuje omejene zneske ali sploh ne plačuje v korist stranke, ki zaostaja z izpolnitvijo, čeprav je ta neto upnik (t.i. walkaway klavzula).

Poleg zgoraj navedenega morajo biti za pogodbe o pobotu med različnimi kategorijami produktov izpolnjena naslednja merila:

- (a) neto vsota iz podtočke (b)(i) tega dela je neto vsota pozitivnih in negativnih vrednosti katerekoli posamezne dvostranske vključene okvirne pogodbe o pobotu in vključenih posameznih poslov, izračunanih glede na pozitivno ali negativno tržno vrednost („neto znesek za različne kategorije produktov“);
  - (b) pisno in obrazloženo pravno mnenje iz podtočke (b)(ii) tega dela obravnava veljavnost in prisilno izvršljivost celotne pogodbe o pobotu med različnimi kategorijami produktov v skladu s pogoji pogodbe, kakor tudi vpliv pogodbe o pobotu na bistvene določbe vseh morebitnih vključenih individualnih dvostranskih okvirnih pogodb o pobotu. Pravno mnenje je splošno priznано kot tako s strani pravne skupnosti v državi članici, v kateri je kreditna institucija pridobila dovoljenje za poslovanje ali s pravnim memorandumom, ki obrazloženo obravnava vse pomembne zadeve;
  - (c) kreditna institucija ima postopke, vzpostavljene v skladu z podtočko (b)(iii) tega dela, da preveri, ali je posel, ki naj bi se vključil v niz pobotov, upoštevan v pravnem mnenju;
  - (d) ob upoštevanju pogodbe o pobotu med različnimi kategorijami produktov, kreditna institucija še naprej izpolnjuje zahteve za priznanje dvostranskega pobota in po potrebi tudi zahteve iz členov 90 do 93 za priznanje zmanjšanja kreditnega tveganja v zvezi z vsako posamezno vključeno okvirno pogodbo o pobotu in poslom.
- (c) Učinki priznanja

Pobot za namene delov 5 in 6 se priznava tako, kot je tam navedeno.

(i) Pogodbe o novaciji

Teha se enotni neto znesek, ki je določen v pogodbi o novaciji, ne pa bruto zneski. Zato so v skladu z delom 3 pri

- koraku (a): tekoči nadomestitveni stroški in pri
- koraku (b): nominalni zneski glavnice ali osnovne vrednosti

lahko izračunani z upoštevanjem pogodbe o novaciji. Pri uporabi dela 4 se lahko pri koraku (a) izračuna nominalni znesek glavnice z upoštevanjem pogodbe o novaciji; uporabijo se odstotki iz tabele 3.

(ii) Drugi dogovori o pobotu

Pri uporabi dela 3 se:

- pri koraku (a) lahko izračunajo tekoči nadomestitveni stroški za pogodbe, vključene v dogovor o pobotu tako, da se upoštevajo dejanski hipotetični neto nadomestitveni stroški, ki izhajajo iz dogovora; kadar pobotanja povzročijo neto obveznost kreditne institucije, ki izračunava neto nadomestitvene stroške, se tekoči nadomestitveni stroški izračunajo kot „0“, in
- pri koraku (b) potencialna bodoča kreditna izpostavljenost pri vseh pogodbah, vključenih v dogovor o pobotu, lahko zmanjša z naslednjo enačbo:

$$PKI_{zmanj} = 0,4 * PKI_{bruto} + 0,6 * RNB * PKI_{bruto}$$

kjer je:

- PKI_{zmanj} = zmanjšana višina potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti za vse pogodbe, sklenjene s isto nasprotno stranko, ki so vključene v pravno veljaven dvostranski dogovor o pobotu
- PKI_{bruto} = vsota višin potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti za vse pogodbe, sklenjene z isto nasprotno stranko, ki so vključene v pravno veljaven dvostranski dogovor o pobotu in so izračunane s pomnožitvijo njihovih nominalnih zneskov glavnice in odstotkov iz tabele 1
- RNB = „razmerje neto/bruto“: po presoji pristojnih organov:

- (i) ločen izračun: kvocient med neto nadomestitvenimi stroški za vse pogodbe, vključene v pravno veljaven dvostranski dogovor o pobotu, sklenjen z določeno nasprotno stranko (števec), in bruto nadomestitvenimi stroški za vse pogodbe, vključene v pravno veljaven dvostranski dogovor o pobotu, sklenjen s to nasprotno stranko (imenovalec), bodisi
- (ii) agregatni izračun: kvocient med neto nadomestitvenimi stroški, izračunanih na dvostranski osnovi za vse nasprotne stranke, ob upoštevanju pogodb, vključenih v pravno veljavne dogovore o pobotu (števec), in bruto nadomestitvenimi stroški za vse pogodbe, vključene v pravno veljavne dogovore o pobotu (imenovalec). Če države članice kreditnim institucijam dovolijo izbiro metode, morajo te izbrano metodo uporabljati dosledno.

Če države članice kreditnim institucijam dovolijo izbiro metode, morajo te izbrano metodo uporabljati dosledno.

Za izračun potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti v skladu z zgornjo formulo se lahko popolnoma ustrezajoče si pogodbe, vključene v dogovor o pobotu, upoštevajo kot enotna pogodba, katere nominalni znesek je enaka neto prejemkom. Popolnoma ustrezajoče si pogodbe so nestandardizirane terminske pogodbe na tujo valuto ali podobne pogodbe, v katerih je nominalni znesek enaka denarnim tokovom, če ti zapadejo na isti dan ter so v celoti ali delno poravnani v isti valuti.

Pri uporabi dela 4 se pri koraku (a)

- popolnoma ustrežajoče si pogodbe, vključene v dogovor o pobotu, lahko štejejo kot enotna pogodba, katere nominalni znesek je enaka neto prejemkom; nominalni zneski glavnice se pomnožijo z odstotki iz tabele 3, in
- lahko pri vseh drugih pogodbah, vključenih v dogovor o pobotu, veljavni odstotki znižajo v skladu s tabelo 6:

Tabela 6

Originalna zapadlost ⁽¹⁾	Izvedeni finančni instrumenti na obrestno mero	Izvedeni finančni instrumenti na tujo valuto
Eno leto ali manj	0,35 %	1,50 %
Več kakor 1 leto, vendar manj kakor 2 leti	0,75 %	3,75 %
Povečanje za vsako dodatno leto	0,75 %	2,25 %

⁽¹⁾ Pri pogodbah na obrestno mero lahko kreditne institucije s soglasjem svojih pristojnih organov izberejo bodisi preostalo zapadlost bodisi originalno zapadlost.

PRILOGA IV

VRSTE IZVEDENIH FINANČNIH INSTRUMENTOV

1. Izvedeni finančni instrumenti na obrestno mero:
    - (a) enovalutne zamenjave obrestnih mer;
    - (b) zamenjave osnove;
    - (c) dogovori o obrestni meri;
    - (d) termenske pogodbe na obrestno mero;
    - (e) kupljene obrestne opcije; in
    - (f) drugi podobni izvedeni finančni instrumenti.
  2. Izvedeni finančni instrumenti na tujo valuto in zlato:
    - (a) medvalutne zamenjave obrestnih mer;
    - (b) nestandardizirane termenske pogodbe na tujo valuto;
    - (c) standardizirane termenske pogodbe na tujo valuto;
    - (d) kupljene valutne opcije;
    - (e) drugi podobni izvedeni finančni instrumenti; in
    - (f) izvedeni finančni instrumenti na zlato, podobni instrumenti kakor tiste od (a) do (e).
  3. Izvedeni finančni instrumenti podobnega značaja kakor tiste v točkah 1(a) do (e) in 2(a) do (d) o drugih referenčnih postavkah ali indeksov. To vključuje najmanj vse instrumente, določene v točkah 4 do 7, 9 in 10 oddelka C Priloge I Direktive 2004/39/ES, ki drugače niso vključeni v odstavku 1 ali 2.
-

PRILOGA V

TEHNIČNA MERILA ZA ORGANIZACIJO IN OBRAVNAVO TVEGANJ

1. UPRAVLJANJE

1. Uprava iz člena 11 opredeli ukrepe v zvezi z ločevanjem dolžnosti v organizaciji in preprečevanjem navzkrižnih interesov.

2. OBRAVNAVA TVEGANJ

2. Uprava iz člena 11 odobri in redno pregleduje strategije in politike za prevzemanje, upravljanje, spremljanje in zmanjševanje tveganj, katerim je ali bi lahko bila izpostavljena kreditna institucija, vključno s tveganji, ki jih predstavlja makroekonomsko okolje, v katerem institucija posluje, glede na stanje poslovnega cikla.

3. KREDITNO TVEGANJE IN TVEGANJE NASPROTNE STRANKE

3. Odobritev kreditov temelji na zanesljivih in natančno opredeljenih merilih. Proces odobravanja, spreminjanja, obnavljanja in refinanciranja kreditov je jasno določen.
4. Stalno upravljanje in spremljanje portfeljev in izpostavljenosti, občutljivih na kreditno tveganje, vključno z ugotavljanjem in upravljanjem problematičnih kreditov ter oblikovanjem primernih oslabitev in rezervacij, se izvaja s pomočjo učinkovitih sistemov.
5. Razpršenost kreditnih portfeljev je ustrezna glede na ciljne trge in splošno strategijo kreditne institucije.

4. PREOSTALO TVEGANJE

6. Tveganje, da bi se lahko priznane tehnike za zmanjševanje kreditnega tveganja, ki jih uporablja kreditna institucija, izkazale za manj učinkovite od pričakovanih, se obravnava in kontrolira v skladu s pisnimi politikami in postopki.

5. TVEGANJE KONCENTRACIJE

7. Tveganje koncentracije zaradi izpostavljenosti do nasprotnih strank, skupin povezanih nasprotnih strank ter nasprotnih strank v istem gospodarskem sektorju, v isti geografski regiji ali v isti dejavnosti ali na področju istega blaga, uporaba tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja, vključno zlasti z velikimi posrednimi kreditnimi izpostavljenostmi (npr. enemu samemu izdajatelju zavarovanja s premoženjem), se obravnava in kontrolirajo v skladu s pisnimi politikami in postopki.

6. TVEGANJA LISTINJENJA

8. Tveganja zaradi poslov listinjenja, v okviru katerih so kreditne institucije v vlogi originatorja ali sponzorja, se ovrednotijo in obravnava s primernimi politikami in postopki, s katerimi se zlasti zagotovi, da se ekonomska vsebina posla v celoti odraža v oceni tveganja in odločitvah uprave.
9. Kreditne institucije, ki so originatorji obnavljajočih se poslov listinjenja, ki vsebujejo določbe o predčasnem odplačilu dolga, vzpostavijo likvidnostne načrte za odpravljanje posledic načrtovanega in predčasnega odplačila.

7. TRŽNA TVEGANJA

10. Izvajajo se politike in postopki za merjenje in obvladovanje vseh bistvenih virov in vplivov tržnih tveganj.

8. TVEGANJE SPREMEMBE OBRESTNE MERE IZ NASLOVA BANČNIH AKTIVNOSTI

11. Vzpostavijo se sistemi za ovrednotenje in upravljanje s tveganjem zaradi morebitnih sprememb obrestnih mer, ki vplivajo na bančne aktivnosti kreditne institucije.

9. OPERATIVNO TVEGANJE

12. Izvajajo se politike in procesi za ovrednotenje in upravljanje izpostavljenosti operativnemu tveganju, ki upoštevajo tudi dogodke vrste „majhna frekvenca – velik vpliv“. Kreditne institucije brez poseganja v opredelitev iz člena 4(22) določijo, kaj predstavlja operativno tveganje za namene navedenih politik in postopkov.
13. Pripravijo se krizni načrti in načrti neprekinjenega poslovanja, ki kreditni instituciji zagotovijo možnost neprekinjenega poslovanja in omejitev izgub v primeru resne motnje poslovanja.

10. LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

14. Vzpostavijo se trajne in v prihodnost usmerjene politike in procesi za merjenje in upravljanje neto pozicije sredstev ter zahteve. Preučijo se različni scenariji, predpostavke, ki so podlaga za odločitve v zvezi z neto pozicijami sredstev, pa se redno pregledujejo.
  15. Pripravijo se krizni načrti za ravnanje v primerih likvidnostnih kriz.
-

PRILOGA VI

STANDARDIZIRANI PRISTOP

DEL 1

Uteži tveganja

1. IZPOSTAVLJENOSTI DO ENOT CENTRALNE RAVNI DRŽAV ALI CENTRALNIH BANK

1.1. Obravnava

1. Brez poseganja v odstavke 2 do 7 se izpostavljenostim do enot centralne ravni držav in centralnih bank dodeli utež tveganja 100 %.
2. Ob upoštevanju odstavka 3 se dodeli izpostavljenostim do enot centralne ravni držav in centralnih bank, za katere je na razpolago bonitetna ocena imenovane zunanje bonitetne institucije (ECAI), utež tveganja v skladu s tabelo 1, glede na šest stopenj na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete, ki jih dodelijo pristojni organi bonitetnim ocenam primernih ECAI.

Tabela 1

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %

3. Izpostavljenostim do Evropske centralne banke se dodeli utež tveganja 0 %.

1.2. Izpostavljenosti v nacionalni valuti kreditojemalca

4. Izpostavljenostim do enot centralne ravni držav in centralnih bank držav članic, denominiranim in financiranim v domači valuti centralne ravni države in centralne banke, se dodeli utež tveganja z vrednostjo 0 %.
5. Kadar pristojni organi tretje države, katere nadzorna in regulativna ureditev je vsaj enakovredna tisti, ki se uporablja v Skupnosti, dodelijo utež tveganja, ki je nižja od uteži, navedene v odstavkih 1 do 2, izpostavljenostim do enot centralne ravni svoje države in centralne banke, denominiranim in financiranim v domači valuti, lahko države članice dovolijo svojim kreditnim institucijam, da takim izpostavljenostim dodelijo uteži tveganja na enak način.

1.3. Uporaba bonitetnih ocen kreditnih izvoznih agencij

6. Bonitetne ocene kreditne izvozne agencije priznajo pristojni organi, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
  - (a) gre za soglasno oceno tveganja izvoznih kreditnih agencij, ki sodelujejo v „Dogovoru o smernicah za uradno podprte izvozne kredite“ OECD; ali
  - (b) izvozna kreditna agencija objavlja svoje bonitetne ocene in je zavezana k uporabi dogovorjene metodologije OECD, bonitetna ocena pa je povezana z eno od osmih minimalnih premij za zavarovanje izvoza (MEIP), ki jih določa dogovorjena metodologija OECD.
7. Izpostavljenostim, za katere je za namene tehtanja tveganosti priznana bonitetna ocena kreditne izvozne agencije, se dodeli utež tveganja v skladu s tabelo 2.

Tabela 2

MEIP	0	1	2	3	4	5	6	7
Utež tveganja	0	0 %	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

2. IZPOSTAVLJENOSTI DO ENOT REGIONALNE ALI LOKALNE RAVNI DRŽAV

8. Brez poseganja v odstavke 9 do 11 se izpostavljenostim do enot regionalne ali lokalne ravni držav dodeli utež tveganja na enak način kakor se izpostavljenostim do institucij. Ta obravnava je neodvisna od diskrecijske pravice iz člena 80(3). Prednostna obravnava za kratkoročne izpostavljenosti iz odstavkov 31, 32 in 37 se ne uporablja.
9. Izpostavljenosti do enot regionalne in lokalne ravni države se lahko obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države, pod jurisdikcijo katere so ustanovljene, če ni nikakršne razlike v tveganju med takimi izpostavljenostmi, zato ker imajo enote regionalne in lokalne ravni države moč pridobivanja prihodkov ter zaradi obstoja posebnih institucionalnih ureditev, ki zmanjšujejo tveganje neplačila.

Pristojni organi pripravijo in objavijo seznam enot regionalne in lokalne ravni države, katerim se dodeli utež tveganja kot enotam centralne ravni države.

10. Izpostavljenosti do cerkev in verskih skupnosti se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot regionalne in lokalne ravni držav, če so cerkve in verske skupnosti ustanovljene v obliki pravnih oseb javnega prava in če pobirajo davke v skladu z zakonodajo, ki jim daje to pravico, pri tem je izvzet odstavek 9. V tem primeru se za namene člena 89(1)(a) ne izključi odobritve za uporabo pododdelka 1 oddelka 3 poglavja 2 naslova V.
11. Kadar pristojni organi pod jurisdikcijo tretje države, katere nadzorna in regulativna ureditev je vsaj enakovredna tisti, ki se uporablja v Skupnosti, obravnavajo izpostavljenosti do enot regionalne in lokalne ravni države kot izpostavljenosti do enot centralne ravni svoje države, lahko države članice svojim kreditnim institucijam dovolijo, da dodelijo izpostavljenostim do takih enot regionalne in lokalne ravni države uteži tveganja na enak način.

3. IZPOSTAVLJENOSTI DO UPRAVNIH ORGANOV IN NEKOMERCIALNIH PODJETIJ

3.1. Obravnava

12. Brez poseganja v odstavke 13 do 17 se izpostavljenostim do upravnih organov in nekomercialnih podjetij dodeli utež tveganja 100 %.

3.2. Osebe javnega sektorja

13. Brez poseganja v odstavke 14 do 17 se izpostavljenostim do oseb javnega sektorja dodeli utež tveganja 100 %.
14. Ob upoštevanju diskrecijske pravice pristojnih organov se lahko izpostavljenosti do oseb javnega sektorja obravnavajo kot izpostavljenosti do institucij. Pristojni organi uveljavljajo to diskrecijsko pravico neodvisno od uveljavljanja diskrecijske pravice iz člena 80(3). Prednostna obravnava za kratkoročne izpostavljenosti iz odstavkov 31, 32 in 37 se ne uporablja.
15. V izjemnih primerih se lahko izpostavljenosti do oseb javnega sektorja obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države, pod jurisdikcijo katere so ustanovljene, če je tveganje teh izpostavljenosti po mnenju pristojnih organov enako, zato ker dajo enote centralne ravni države ustrezno jamstvo.
16. Če pristojni organi ene države članice uveljavljajo diskrecijsko pravico in tako obravnavajo izpostavljenosti do oseb javnega sektorja kot izpostavljenosti do institucij ali kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države, pod jurisdikcijo katere so ustanovljene, lahko pristojni organi druge države članice dovolijo svojim kreditnim institucijam, da dodelijo uteži tveganja za izpostavljenosti do takih oseb javnega sektorja na enak način.
17. Kadar pristojni organi pod jurisdikcijo tretje države, katere nadzorna in regulativna ureditev je vsaj enakovredna tisti, ki se uporablja v Skupnosti, obravnavajo izpostavljenosti do oseb javnega sektorja kot izpostavljenosti do institucij, lahko države članice svojim kreditnim institucijam dovolijo, da dodelijo izpostavljenostim do takih oseb javnega sektorja uteži tveganja na enak način.

4. IZPOSTAVLJENOSTI DO MULTILATERALNIH RAZVOJNIH BANK

4.1. Področje uporabe

18. Za namene členov 78 do 83 se Medameriška investicijska korporacija, Črno-morska trgovinska in razvojna banka in Centralno-ameriška banka za gospodarsko integracijo obravnavajo kot multilateralne razvojne banke (MDB).

4.2. Obravnava

19. Brez poseganja v odstavka 20 in 21 se izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank obravnavajo na enak način kot izpostavljenosti do institucij v skladu z odstavki 29 do 32. Prednostna obravnava za kratkoročne izpostavljenosti iz odstavkov 31, 32 in 37 se ne uporablja.
20. Izpostavljenostim do naslednjih multilateralnih razvojnih bank se dodeli utež tveganja 0 %:
- (a) Mednarodna banka za obnovo in razvoj;
  - (b) Mednarodna finančna korporacija;
  - (c) Medameriška razvojna banka;
  - (d) Azijska razvojna banka;
  - (e) Afriška razvojna banka;
  - (f) Razvojna banka Sveta Evrope;
  - (g) Nordijska investicijska banka;
  - (h) Karibska razvojna banka;
  - (i) Evropska banka za obnovo in razvoj;
  - (j) Evropska investicijska banka;
  - (k) Evropski investicijski sklad; in
  - (l) Multilateralna agencija za zavarovanje investicij.
21. Deležu neplačanega kapitala, vpisanega v Evropski investicijski sklad, se dodeli utež tveganja 20 %.

5. IZPOSTAVLJENOSTI DO MEDNARODNIH ORGANIZACIJ

22. Izpostavljenostim do naslednjih mednarodnih organizacij se dodeli utež tveganja 0 %:
- (a) Evropska skupnost;
  - (b) Mednarodni denarni sklad;
  - (c) Banka za mednarodne poravnave.

6. IZPOSTAVLJENOST DO INSTITUCIJ

6.1. Obravnava

23. Pri določanju uteži tveganja za izpostavljenosti do institucij se uporablja ena od dveh metod, opisanih v odstavkih 26 do 27 in 29 do 32.
24. Brez poseganja v druge določbe odstavkov 23 do 39 se izpostavljenosti do finančnih institucij, ki imajo dovoljenje in ki jih nadzirajo pristojni organi za dovoljenje in nadzor kreditnih institucij in za katere veljajo enakovredne bonitetne zahteve kot za kreditne institucije, obravnavajo kot izpostavljenosti do institucij.

6.2. Spodnja meja uteži tveganja za izpostavljenosti do neocenjenih institucij

25. Izpostavljenostim do neocenjene institucije se ne dodeli nižja utež tveganja od tiste, ki se uporablja za izpostavljenosti do enot centralne ravni njene države.

6.3. Metoda na osnovi uteži tveganja enot centralne ravni države

26. Izpostavljenostim do institucij se dodelijo uteži tveganja v skladu s tabelo 3 glede na stopnjo kreditne kvalitete, ki se dodeli izpostavljenostim do enot centralne ravni države, pod jurisdikcijo katere je ustanovljena institucija.

Tabela 3

Stopnja kreditne kvalitete, dodeljena enotam centralne ravni države	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja izpostavljenosti	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

27. Utež tveganja za izpostavljenosti do institucij, ustanovljenih v državah, katerih enote centralne ravni države niso ocenjene, ne presega 100 %.
28. Za izpostavljenosti do institucij s trimesečnim ali krajšim prvotnim dejanskim rokom trajanja je utež tveganja 20 %.

6.4. Metoda na osnovi bonitetne ocene

29. Izpostavljenostim do institucij s prvotno dejansko zapadlostjo več kakor tri mesece, za katere je na razpolago bonitetna ocena imenovane ECAI, se dodeli utež tveganja v skladu s tabelo 4, glede na šest stopenj na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete, ki jih dodelijo pristojni organi bonitetnim ocenam primernih ECAI.

Tabela 4

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

30. Izpostavljenostim do neocenjenih institucij se dodeli utež tveganja 50 %.
31. Izpostavljenostim do institucij s prvotno dejansko zapadlostjo tri mesece ali manj, za katere je na razpolago bonitetna ocena imenovane ECAI, se dodeli utež tveganja v skladu s tabelo 5, glede na šest stopenj na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete, ki jih dodelijo pristojni organi bonitetnim ocenam primernih ECAI.

Tabela 5

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

32. Izpostavljenostim do neocenjenih institucij s prvotno dejansko zapadlostjo tri mesece ali manj se dodeli utež tveganja 20 %.

6.5. Interakcija s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami

33. Če se za izpostavljenosti do institucij uporabi metoda iz odstavkov 29 do 32, je interakcija s kratkoročnimi ocenami posameznih izpostavljenosti naslednja.
34. Če ocene kratkoročne izpostavljenosti ni, se splošna prednostna obravnava za kratkoročne izpostavljenosti, kakor je navedeno v odstavku 31, uporablja za vse izpostavljenosti do institucij z rokom zapadlosti do tri mesece.
35. Če obstaja kratkoročna ocena in če taka ocena določa uporabo ugodnejše ali popolnoma enake uteži tveganja kakor uporaba splošne prednostne obravnave kratkoročnih izpostavljenosti, kakor je navedeno v odstavku 31, potem se kratkoročna ocena uporablja samo za navedeno ocenjeno izpostavljenost. Za druge kratkoročne izpostavljenosti se uporablja splošna prednostna obravnava za kratkoročne izpostavljenosti, kakor je navedeno v odstavku 31.
36. Če obstaja kratkoročna ocena in če taka ocena določa uporabo manj ugodne uteži tveganja kakor uporaba splošne prednostne obravnave kratkoročnih izpostavljenosti, kakor je navedeno v odstavku 31, potem se splošna prednostna obravnava kratkoročnih izpostavljenosti ne uporablja in se vsem neocenjenim kratkoročnim terjatvam dodeli enaka ocena tveganja kakor se uporablja v skladu z obstoječo kratkoročno oceno.

6.6. Kratkoročne izpostavljenosti v nacionalni valuti kreditojemalca

37. Izpostavljenostim do institucij s preostalo zapadlostjo 3 mesece ali manj, denominiranim in financiranim v nacionalni valuti, lahko pristojni organ v primeru obeh metod, opisanih v odstavkih 26 do 27 in 29 do 32, dodeli utež tveganja, ki je eno kategorijo manj ugodna od prednostne uteži tveganja, kakor je opisano v odstavkih 4 in 5 in ki je dodeljena izpostavljenostim do enot centralne ravni države.
38. Izpostavljenostim z rokom zapadlosti 3 mesece ali manj, denominiranim in financiranim v nacionalni valuti kreditojemalca, se v nobenem primeru ne dodeli utež tveganja manj kakor 20 %.

6.7. Naložbe v instrumente regulatornega kapitala

39. Naložbam v instrumente lastniškega ali regulatornega kapitala, ki jih izdajo institucije, se dodeli utež tveganja 100 %, razen če se ne odštejejo od lastnih sredstev.

6.8. Obvezne rezerve, ki se vzdržujejo v skladu z zahtevami ECB

40. Če obstaja izpostavljenost do institucije v obliki obveznih rezerv, ki jih vzdržuje kreditna institucija zaradi zahtev ECB ali centralne banke države članice, lahko države članice dovolijo uporabo uteži tveganja, ki velja za izpostavljenosti do centralne banke zadevne države članice, če
- (a) se rezerve vzdržujejo v skladu z Uredbo (ES) št. 1745/2003 Evropske centralne banke z dne 12. septembra 2003 o uporabi obveznih rezerv ⁽¹⁾ ali z uredbo, ki je pozneje nadomestila to uredbo, ali v skladu z nacionalnimi zahtevami, ki so tej uredbi v vseh vsebinskih vidikih enakovredne; in
  - (b) se rezerve v primeru stečaja ali nesolventnosti institucije, pri kateri se vzdržujejo rezerve, pravočasno in v celoti povrnejo kreditni instituciji in niso na razpolago za pokritje drugih obveznosti institucije.

⁽¹⁾ UL L 250, 2.10.2003, str. 10.

7. IZPOSTAVLJENOSTI DO PODJETIJ

7.1. Obravnava

41. Izpostavljenostim, za katere je na razpolago bonitetna ocena imenovane ECAI, se dodeli utež tveganja v skladu s tabelo 6, glede na šest stopenj na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete, ki jih dodelijo pristojni organi bonitetnim ocenam primernih ECAI.

Tabela 6

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja	20 %	50 %	100 %	100 %	150 %	150 %

42. Izpostavljenostim, za katere taka bonitetna ocena ni na razpolago, se dodeli utež tveganja v višini 100 % ali v višini, kot se dodeli enotam centralne ravni države podjetja, če je slednja višja.

8. IZPOSTAVLJENOSTI DO MAJHNIH DOLŽNIKOV

43. Izpostavljenostim, ki izpolnjujejo merila iz člena 79(2), se dodeli utež tveganja 75 %.

9. IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANE Z NEPREMIČNINAMI

44. Brez poseganja v odstavke 45 do 60 se izpostavljenostim, ki so v celoti zavarovane z nepremičninami, dodeli utež tveganja 100 %.

9.1. Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na stanovanjske nepremičnine

45. Izpostavljenostim ali kateremu koli delu izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, s hipotekami na stanovanjske nepremičnine, ki jih lastnik ali upravičenec v primeru osebnih investicijskih podjetij zaseda ali oddaja ali jih bo zasedal ali oddajal, se dodeli utež tveganja 35 %.
46. Izpostavljenostim, ki so v celoti in popolnoma zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, z delnicami v finskih stanovanjsko nepremičninskih družbah, ki poslujejo v skladu s finskim Zakonom o nepremičninskih družbah iz leta 1991 ali naknadno sprejeto enakovredno zakonodajo, in ki se nanašajo na stanovanjske nepremičnine, ki jih posojiljemalec zaseda ali oddaja ali jih bo zasedal ali oddajal, se dodeli utež tveganja 35 %.
47. Za izpostavljenosti do zakupnika pri poslih zakupa premoženja v zvezi s stanovanjskimi nepremičninami, kjer je kreditna institucija zakupodajalec in ima zakupnik možnost nakupa, se določi 35 % utež tveganja, pod pogojem da se pristojni organ prepriča, da je izpostavljenost kreditne institucije v celoti in popolnoma zavarovana z njeno lastninsko pravico na premoženju.
48. Pri izvajanju svoje presoje za namene odstavkov 45 do 47 pristojni organi ugotovijo, da so njihove zahteve izpolnjene le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- vrednost nepremičnine ni v veliki meri odvisna od kreditne kvalitete dolžnika. Ta zahteva ne izključuje okoliščin, ko popolnoma makroekonomski dejavniki vplivajo na vrednost nepremičnine in na izpolnjevanje obveznosti kreditnojemalca;
  - tveganje kreditnojemalca ni v veliki meri odvisno od donosnosti zadevne nepremičnine ali projekta, ampak od zmogljivosti kreditnojemalca, da poplača dolg iz drugih virov. Odplačilo posojila kot tako ni v veliki meri odvisno od katerega koli denarnega pritoka, ki ga ustvarja zadevna nepremičnina, ki služi kot zavarovanje;
  - minimalne zahteve iz odstavka 8 v delu 2 Priloge VIII in pravila za vrednotenje iz odstavkov 62 do 65 v delu 3 Priloge VIII so izpolnjeni; in
  - vrednost nepremičnine znatno presega izpostavljenosti.

49. Pristojni organi lahko opustijo pogoj iz odstavka 48(b) za izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane s hipotekami na stanovanjske nepremičnine, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, če imajo dokazila, da je na njihovem ozemlju že dolgo prisoten dobro razvit trg stanovanjskih nepremičnin, na katerem so stopnje izgub dovolj nizke, da upravičijo tako obravnavo.
50. Če pristojni organi ene države članice uveljavljajo diskrecijsko pravico iz odstavka 49, lahko tudi pristojni organi druge države članice dovolijo svojim kreditnim institucijam, da uporabijo utež tveganja 35 % za take izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane s hipotekami na stanovanjske nepremičnine.

9.2. Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine

51. Ob upoštevanju diskrecijske pravice pristojnih organov se izpostavljenostim ali kateremu koli delu izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, s hipotekami na pisarne ali druge poslovne prostore, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, lahko dodeli utež tveganja 50 %.
52. Ob upoštevanju diskrecijske pravice pristojnih organov se izpostavljenostim, ki so v celoti in popolnoma zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi, z delnicami v finskih nepremičninskih družbah, ki poslujejo v skladu s finskim Zakonom o nepremičninskih družbah iz leta 1991 ali naknadno sprejeto enakovredno zakonodajo, in ki se nanašajo se na pisarne ali druge poslovne prostore, lahko dodeli utež tveganja 50 %.
53. Ob upoštevanju diskrecijske pravice pristojnih organov se izpostavljenostim, ki se nanašajo na posle v zvezi z zakupom premoženja, ki zadeva pisarne ali druge gospodarske objekte, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, ter pri katerih je kreditna institucija zakupodajalec in pri katerih ima zakupnik možnost nakupa, lahko dodeli ocena tveganja 50 %, če je izpostavljenost kreditne institucije po pozitivnem mnenju pristojnih organov v celoti zavarovana z njeno lastninsko pravico na premoženju.
54. Odstavki 51 do 53 se uporabljajo ob upoštevanju naslednjih pogojev:
  - (a) vrednost nepremičnine ne sme biti v veliki meri odvisna od kreditne kvalitete dolžnika. Ta zahteva ne izključuje okoliščin, ko popolnoma makroekonomski dejavniki vplivajo na vrednost nepremičnine in na izpolnjevanje obveznosti kreditnojemalca;
  - (b) tveganje kreditnojemalca ne sme biti v veliki meri odvisno od donosnosti zadevne nepremičnine ali projekta, ampak od zmogljivosti kreditnojemalca, da poplača dolg iz drugih virov. Odplačilo posojila kot tako ne sme biti v veliki meri odvisno od katerega koli denarnega pritoka, ki ga ustvarja zadevna nepremičnina, ki služi kot zavarovanje; in
  - (c) minimalne zahteve iz odstavka 8 dela 2 Priloge VIII in pravila za vrednotenje iz odstavkov 62 do 65 dela 3 Priloge VIII so izpolnjeni.
55. Utež tveganja 50 % se uporablja za del posojila, ki ne presega omejitve, izračunane v skladu z enim od naslednjih pogojev:
  - (a) 50 % tržne vrednosti zadevnega premoženja;
  - (b) 50 % tržne vrednosti premoženja ali 60 % hipotekarne posojilne vrednosti, če je slednje nižje, v tistih državah članicah, ki so v zakonih ali podzakonskih predpisih določile stroga merila za ocenjevanje hipotekarne posojilne vrednosti.
56. Utež tveganja 100 % se uporablja za del posojila, ki presega omejitve iz odstavka 55.
57. Če pristojni organi ene države članice uveljavljajo diskrecijsko pravico iz odstavka 51 do 53, lahko tudi pristojni organi druge države članice dovolijo svojim kreditnim institucijam, da uporabijo utež tveganja 50 % za take izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine.

58. Pristojni organi lahko opustijo pogoj iz odstavka 54(b) za izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, če imajo dokazila, da je na njihovem ozemlju že dolgo prisoten dobro razvit trg poslovnih nepremičnin, na katerem stopnje izgub ne presegajo naslednjih omejitev:
- (a) izgube iz naslova posojil, ki so bili zavarovani s poslovnimi nepremičninami do 50 % tržne vrednosti (ali, če je razpoložljivo in če je manj, 60 % hipotekarne posojilne vrednosti (MLV)), ne smejo presegati 0,3 % neodplačanih posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami v danem letu; in
  - (b) skupne izgube iz naslova posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami, ne smejo presegati 0,5 % neodplačanih posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami, v danem letu.
59. Če katera koli omejitev iz odstavka 58 v danem letu ni izpolnjena, upravičenost do uporabe odstavka 58 preneha; dokler pogoji iz odstavka 58 v enem od naslednjih let niso izpolnjeni, velja pogoj iz odstavka 54(b).
60. Če pristojni organi ene države članice uveljavljajo diskrecijsko pravico iz odstavka 55, lahko tudi pristojni organi druge države članice dovolijo svojim kreditnim institucijam, da uporabijo utež tveganja 50 % za take izpostavljenosti, ki so v celoti in popolnoma zavarovane s hipotekami na poslovne nepremičnine.

10. ZAPADLE POSTAVKE

61. Nezavarovanemu delu postavke, ki je zapadla več kakor 90 dni in presega prag, ki so ga določili pristojni organi, ter odraža ustrezno stopnjo tveganja, se brez poseganja v določbe iz odstavkov 62 do 65 dodeli utež tveganja:
- (a) 150 %, če so popravki vrednosti manjši od 20 % nezavarovanega dela izpostavljenosti vključno s popravki vrednosti; in
  - (b) 100 %, če popravki vrednosti niso manjši od 20 % nezavarovanega dela izpostavljenosti vključno s popravki vrednosti.
62. Za namen opredelitve zavarovanega dela zapadle postavke so primerna zavarovanja s premoženjem in osebna jamstva, ki so primerna za namene zmanjševanja kreditnega tveganja.
63. Ko pa je zapadla postavka v celoti zavarovana z oblikami zavarovanj razen tistih, ki so primerne za namene zmanjševanja kreditnega tveganja, se lahko uporabi utež tveganja 100 % ob upoštevanju diskrecijske pravice pristojnih organov na podlagi strogih operativnih meril, da se zagotovi kakovost zavarovanja s premoženjem, če popravki vrednosti dosežejo 15 % izpostavljenosti vključno s popravki vrednosti.
64. Izpostavljenostim iz odstavkov 45 do 50, zmanjšanim za popravke vrednosti, se dodeli utež tveganja 100 %, če so zapadle več kakor 90 dni. Če popravki vrednosti znašajo najmanj 20 % izpostavljenosti vključno s popravki vrednosti, se za preostanek izpostavljenosti lahko utež tveganja zmanjša na 50 % po diskrecijski pravici pristojnih organov.
65. Izpostavljenostim iz odstavkov 51 do 60 se dodeli utež tveganja 100 %, če so zapadle več kakor 90 dni.

11. REGULATORNO ZELO TVEGANE KATEGORIJE POSTAVK

66. Ob upoštevanju diskrecijske pravice pristojnih organov se izpostavljenostim, povezanim s posebej velikim tveganjem, kakršne so naložbe v podjetja tveganega kapitala in naložbe v kapital nejavnih družb, se dodeli utež tveganja 150 %.
67. Pristojni organi lahko dovolijo, da se nezapadlim postavkam, ki se jim v skladu z določbami prejšnjih oddelkov dodeli utež tveganja 150 % in za katere so bili oblikovani popravki vrednosti, dodeli utež tveganja:
- (a) 100 %, če popravki vrednosti niso manjši od 20 % vrednosti izpostavljenosti vključno s popravki vrednosti; in
  - (b) 50 %, če popravki vrednosti niso manjši od 50 % vrednosti izpostavljenosti vključno s popravki vrednosti.

12. IZPOSTAVLJENOSTI IZ NASLOVA NALOŽB V KRITE OBVEZNICE

68. „Krite obveznice“ so obveznice, kakor so opredeljene v členu 22(4) Direktive 85/611/EGS in ki so zavarovane s katerim koli naslednjimi primernimi sredstvi:

- (a) izpostavljenosti do ali z jamstvom enot centralne ravni držav, centralnih bank, oseb javnega sektorja ter enot regionalne in lokalne ravni držav v EU;
- (b) izpostavljenosti do ali z jamstvom centralne ravni držav nečlanic EU, centralnih bank držav nečlanic EU, multilateralnih razvojnih bank, mednarodnih organizacij, ki se uvrščajo v prvo stopnjo kreditne kvalitete, kakor je navedeno v tej prilogi, in izpostavljenosti do ali z jamstvom oseb javnega sektorja držav nečlanic EU, enot regionalne in lokalne oblasti držav nečlanic EU, ki se jim dodeli utež tveganja kot za izpostavljenosti do institucij ali enot centralne ravni držav in centralnih bank v skladu z odstavki 8, 9, 14 ali 15, kakor je ustrezno, in ki se uvrščajo v prvo stopnjo kreditne kvalitete, kakor je navedeno v tej prilogi, ter izpostavljenosti v smislu tega odstavka, ki se uvrščajo vsaj v stopnjo kreditne kvalitete 2, kakor je navedeno v tej prilogi, če ne presegajo 20 % nominalnega zneska neporavnanih obveznosti iz naslova kritih obveznic institucij, ki so jih izdale;
- (c) izpostavljenosti do institucij, ki se uvrščajo v prvo stopnjo kreditne kvalitete, kakor je navedeno v tej prilogi. Skupna izpostavljenost te vrste ne presega 15 % nominalnega zneska neporavnanih obveznosti iz naslova kritih obveznic kreditne institucije, ki jih je izdala. Izpostavljenosti, nastale s prenosom in upravljanjem plačil dolžnikov ali likvidacijskimi iztržki dolžnikov iz naslova posojil, zavarovanih z nepremičninami, na imetnike kritih obveznic, niso zajete v izračun omejitve 15 %. Izpostavljenosti do institucij v EU z zapadlostjo do 100 dni ne spadajo v okvir prve stopnje kreditne kvalitete, vendar morajo te institucije v skladu s to prilogo ustrezati vsaj drugi stopnji kreditne kvalitete;
- (d) posojila, zavarovana s stanovanjskimi nepremičninami ali delnicami v finskih stanovanjsko nepremičninskih družbah iz odstavka 46, do višine manjše vrednosti zneska posojila od pravice do zasega, skupaj z morebitnimi predhodnimi pravicami do zasega in 80 % vrednosti zastavljenih nepremičnin; ali posojila, zavarovana s prednostnimi delnicami, ki jih je izdal francoski sklad Fonds Communs de Créances ali podobne ustanove za listinjenje in jih upravlja država članica, ki stanovanjske nepremičnine menja v vrednostne papirje pod pogojem, da vsaj 90 % premoženjske vrednosti sklada Fonds Communs de Créances ali podobnih ustanov za listinjenje, ki jih upravlja država članica, sestavljajo osnovne hipoteke in prednostne zastavne pravice do višine manjše vrednosti med zapadlimi zneski posojila po prednostnih enotah, zneski posojila pravice do zasega in 80 % vrednosti zastavljenih nepremičnin, in delnice iz te priloge, ki so uvrščene v prvo stopnjo kreditne kvalitete, pri čemer te delnice ne presegajo 20 % vrednosti zastavljenih nepremičnin.

Izpostavljenosti, nastale s prenosom in upravljanjem plačil dolžnikov oziroma likvidacijskega iztržka od dolžnikov iz naslova posojil, zavarovanih z zastavljenimi nepremičninami prednostnih enot ali z dolžniškimi vrednostnimi papirji, niso zajete v izračun omejitve 90 %;

- (e) posojila, zavarovana s poslovnimi nepremičninami ali delnicami v finskih nepremičninskih družbah iz odstavka 52, do višine manjše vrednosti zneska posojila od pravice do zasega, skupaj z morebitnimi predhodnimi pravicami do zasega in 60 % vrednosti zastavljenih nepremičnin, ali posojila, zavarovana s prednostnimi delnicami, ki jih je izdal francoski sklad Fonds Communs de Créances ali podobne ustanove za listinjenje in jih upravlja država članica, ki poslovne nepremičnine menja v vrednostne papirje pod pogojem, da vsaj 90 % premoženjske vrednosti sklada Fonds Communs de Créances ali podobnih ustanov za listinjenje, ki jih upravlja država članica, sestavljajo osnovne hipoteke in prednostne zastavne pravice do višine manjše vrednosti med zapadlimi zneski posojila po prednostnih enotah, zneski posojila pravice do zasega in 60 % vrednosti zastavljenih nepremičnin, in delnice iz te priloge, ki so uvrščene v prvo stopnjo kreditne kvalitete, pri čemer te delnice ne presegajo 20 % nominalne vrednosti izdanih kritih obveznic. Pristojni organi lahko priznajo kot primerna tudi posojila, zavarovana s poslovno nepremičnino, kadar se razmerje med posojilom in vrednostjo zastavljenih nepremičnin, ki znaša 60 %, prekorači do največ 70 %, če skupna vrednost vseh sredstev, zastavljenih kot jamstvo za krite obveznice, preseže nominalen znesek obveznosti iz naslova kritih obveznic za vsaj 10 % in če terjatev imetnika obveznic izpolnjuje nekatere zahteve o pravni gotovosti iz Priloge VII. Terjatev imetnika obveznic mora imeti prednost pred vsemi drugimi terjatvami na zavarovanju s premoženjem;

Izpostavljenosti, nastale s prenosom in upravljanjem plačil oziroma likvidacijskega iztržka od dolžnikov iz naslova posojil, zavarovanih z zastavljenimi nepremičninami prednostnih enot ali z dolžniškimi vrednostnimi papirji, niso zajete v izračun omejitve 90 %; ali

- (f) posojila, zavarovana z ladjami, če pravice do zasega ladij, skupaj z vsemi predhodnimi pravicami do zasega, ne presegajo 60 % vrednosti zastavljene ladje.

Za te namene velja „zavarovan“ tudi za primere, v katerih so premoženjske vrednosti, opisane v pododstavkih od (a) do (f), namenjene izključno varovanju imetnikov kritih obveznic pred izgubo v skladu z veljavnimi pravnimi predpisi.

Do 31. decembra 2010 se zgornja meja 20 % za prednostne delnice, ki jih je izdal francoski sklad Fonds Communs de Créances ali podobna ustanova za listinjenje v skladu s pododstavkoma (d) in (e) ne uporablja, če za te prednostne delnice ni na razpolago bonitetna ocena imenovane zunanje bonitetne institucije, ki je najboljša bonitetna skupina, ki jo je bonitetna institucija podelila kritim obveznicam. Pred pretekom tega obdobja se ta prehodna ureditev preveri; na podlagi tega preverjanja lahko Komisija z nadaljnjo revizijsko klavzulo ali brez takšne klavzule podaljša obdobje, kjer je to ustrezno v skladu s postopkom iz člena 151(2).

Do 31. decembra 2010 se lahko odstotni delež 60 % iz pododstavka (f) nadomesti z odstotnim deležem 70 %. Pred pretekom tega obdobja se to prehodno ureditev preveri in na podlagi tega preverjanja lahko Komisija z nadaljnjo revizijsko klavzulo ali brez takšne klavzule podaljša obdobje, kjer je to ustrezno v skladu s postopkom iz člena 151(2).

69. Kreditne institucije za nepremičnine, s katerimi so zavarovane krite obveznice, izpolnjujejo minimalne zahteve iz odstavka 8 dela 2 Priloge VIII in pravila za vrednotenje iz odstavkov 62 do 65 dela 3 Priloge VIII.
70. Ne glede na odstavke 68 in 69 so krite obveznice, ki ustrezajo opredelitvi iz člena 22(4) Direktive 85/611/EGS in so izdane pred 31. decembrom 2007, prav tako upravičene do prednostne obravnave do njihove zapadlosti.
71. Kritim obveznicam se dodeli utež tveganja na podlagi uteži tveganja, dodeljene nadrejenim nezavarovanim izpostavljenostim do kreditne institucije, ki jih je izdala. Uporabljajo se naslednje povezave med utežmi tveganja:
- (a) če se izpostavljenostim do institucije dodeli utež tveganja 20 %, se kriti obveznici dodeli utež tveganja 10 %;
  - (b) če se izpostavljenostim do institucije dodeli utež tveganja 50 %, se kriti obveznici dodeli utež tveganja 20 %;
  - (c) če se izpostavljenostim do institucije dodeli utež tveganja 100 %, se kriti obveznici dodeli utež tveganja 50 %; in
  - (d) če se izpostavljenostim do institucije dodeli utež tveganja 150 %, se kriti obveznici dodeli utež tveganja 100 %.
13. POSTAVKE IZ NASLOVA POZICIJ LISTINJENJA
72. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za pozicije listinjenja se določijo v skladu z določbami členov 94 do 101.
14. KRATKOROČNE IZPOSTAVLJENOSTI DO INSTITUCIJ IN PODJETIJ
73. Kratkoročnim izpostavljenostim do institucij ali podjetij, za katere je na razpolago bonitetna ocena imenovane ECAI, se dodeli utež tveganja v skladu s tabelo 7, glede na šest stopenj na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete, ki jih dodelijo pristojni organi bonitetnim ocenam primernih ECAI:

Tabela 7

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja	20 %	50 %	100 %	150 %	150 %	150 %

15. IZPOSTAVLJENOSTI IZ NASLOVA NALOŽB V INVESTICIJSKE SKLADE (CIU)

74. Brez poseganja v odstavke 75 do 81 se izpostavljenostim do investicijskih skladov (CIU) dodeli utež tveganja 100 %.

75. Izpostavljenostim iz naslova naložb v investicijske sklade, za katere je na razpolago bonitetna ocena imenovane ECAI, se dodeli utež tveganja v skladu s tabelo 8, glede na šest stopenj na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete, ki jih dodelijo pristojni organi bonitetnim ocenam primernih ECAI.

Tabela 8

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Utež tveganja	20 %	50 %	150 %	100 %	100 %	150 %

76. Če pristojni organi menijo, da je pozicija v investicijskem skladu povezana s posebej velikimi tveganji, zahtevajo, naj se navedeni poziciji dodeli utež tveganja 150 %.
77. Kreditne institucije lahko določijo utež tveganja za investicijski sklad, kakor je določeno v odstavkih 79 do 81, če so izpolnjena naslednja merila primernosti:
- (a) investicijski sklad upravlja družba, ki je predmet nadzora v državi članici, ali ob pogoju, da pristojni organ kreditne institucije dovoli, če:
    - (i) investicijski sklad upravlja družba, ki je predmet nadzora, ki je enakovreden nadzoru, določenemu v zakonodaji Skupnosti; in
    - (ii) je primerno zagotovljeno sodelovanje med pristojnimi organi;
  - (b) prospekt investicijskega sklada ali enakovreden dokument vsebuje:
    - (i) kategorije sredstev, v katera ima investicijski sklad dovoljenje za vlaganje; in
    - (ii) če se uporabljajo omejitve naložb, relativne omejitve in metodologije za njihov izračun; in
  - (c) investicijski sklad poroča o svojem poslovanju vsaj vsako leto, da se omogoči ocena sredstev in obveznosti, dobička in poslovanja v obdobju, ki ga zajema poročilo.
78. Če pristojni organ kot primernega odobri investicijski sklad iz tretje države, kakor je navedeno v odstavku 77(a), potem pristojni organ v drugi državi članici lahko uporabi to priznanje, ne da bi še sam opravil ocenjevanje.
79. Če kreditna institucija pozna osnovne izpostavljenosti investicijskega sklada, lahko navedene osnovne izpostavljenosti obravnava za izračun povprečne uteži tveganja za investicijski sklad v skladu z metodami iz člena 78 do 83.
80. Če kreditna institucija ne pozna osnovnih izpostavljenosti investicijskega sklada, lahko izračuna povprečno utež tveganja za investicijski sklad v skladu z metodami iz členov 78 do 83 ob upoštevanju naslednjih pravil: predpostavlja se, da investicijski sklad najprej vlaga, v največjem dovoljenem obsegu v okviru svojega mandata, v kategorije izpostavljenosti, ki imajo najvišje kapitalske zahteve, nato pa vlaga v padajočem vrstnem redu, dokler ne doseže skupne omejitve naložb.
81. Kreditnim institucijam lahko izračun uteži tveganja za investicijski sklad in poročilo o njej pripravijo tretje stranke v skladu z metodami iz odstavkov 79 in 80, če je ustrezno zagotovljena pravilnost izračuna in poročila.

16. DRUGE POSTAVKE

16.1. Obravnava

82. Opredmetenim osnovnim sredstvom po členu 4(10) Direktive 86/635/EGS se dodeli utež tveganja 100 %.
83. Aktivnim časovnim razmejitvam, za katere institucija ne more določiti protipostavke v skladu z Direktivo 86/635/EGS, se dodeli utež tveganja 100 %.

84. Denarju na poti se dodeli utež tveganja 20 %. Denarnim sredstvom v blagajni in enakovrednim denarnim postavkam se dodeli utež tveganja 0 %.
85. Države članice lahko dovolijo utež 10 % za izpostavljenosti do institucij, specializiranih za medbančne trge in trge javnega dolga v svojih matičnih državah članicah, ki so pod strogim nadzorom pristojnih organov, če so navedene aktivne postavke v celoti in povsem zavarovane, kakor zahtevajo pristojni organi matičnih držav članic, s postavkami, katerim je dodeljena utež tveganja 0 % ali 20 % in ki jih pristojni organi matičnih držav članic priznajo kot ustrezno zavarovanje s premoženjem.
86. Naložbam v lastniški kapital ali druge kapitalske udeležbe, razen če se odštejejo od lastnih sredstev, se dodeli utež tveganja vsaj 100 %.
87. Zlatu v lastnem trezorju ali na posebni lokaciji, v količini, ki ustreza obveznostim iz tovrstnega naslova, se dodeli utež tveganja 0 %.
88. Pri pogodbah o prodaji in ponovnem nakupu sredstev in dokončnih nestandardiziranih terminskih nakupih se uporabijo uteži tveganja, ki veljajo za instrumente, na katere se zadevne pogodbe nanašajo, in ne za nasprotno stranke v poslu.
89. Če kreditna institucija zagotavlja kreditno zavarovanje za vrsto izpostavljenosti pod pogojem, da n-to neplačilo med izpostavljenostmi povzroči plačilo in da ta kreditni dogodek prekine pogodbo, in če ima produkt zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI, se uporabljajo uteži tveganja, predpisane v členih 94 do 101. Če produkt nima bonitetne ocene primerne ECAI, se uteži tveganja za izpostavljenosti, ki jih vsebuje košara, seštejejo, razen izpostavljenosti n-1, do največ 1 250 % in pomnožijo z nominalnim zneskom zavarovanja, ki ga zagotavlja kreditni izvedeni finančni instrument, za pridobitev zneska tveganju prilagojene aktive. Izpostavljenosti n-1, ki se izključijo iz seštevka, se določijo na podlagi tega, da vključujejo tiste izpostavljenosti, od katerih vsaka povzroča nižji znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti kakor znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti katere koli izpostavljenosti, ki je vključena v seštevke.

DEL 2

Priznavanje ECAI in vzporejanje njihovih bonitetnih ocen

1. METODOLOGIJA

1.1. **Objektivnost**

1. Pristojni organi preverijo, ali je metodologija za dodeljevanje bonitetnih ocen stroga, sistematična, trajna in se potrjuje na podlagi preteklih izkušenj.

1.2. **Neodvisnost**

2. Pristojni organi preverijo, ali na metodologijo ne vplivajo zunanji politični vplivi ali omejitve ter ekonomski pritiski, ki bi lahko vplivali na bonitetno oceno.
3. Neodvisnost metodologije ECAI ocenjujejo pristojni organi v skladu z dejavniki, kakršni so:

- (a) lastništvo in organizacijska struktura ECAI;
- (b) finančna sredstva ECAI;
- (c) kadri in strokovnost ECAI; in
- (d) upravljanje ECAI.

1.3. **Redno pregledovanje**

4. Pristojni organi preverijo, ali se bonitetne ocene ECAI redno pregledujejo in se odzivajo na spremembe finančnih pogojev. Taki pregledi potekajo po vseh pomembnejših dogodkih in vsaj enkrat na leto.

5. Pred vsakim priznanjem pristojni organi preverijo, ali je metodologija ocenjevanja za vsak tržni segment vzpostavljena v skladu s standardi, kakršni so naslednji:
  - (a) vzpostavljeno mora biti testiranje za nazaj za vsaj eno leto;
  - (b) pristojni organi morajo nadzorovati rednost procesa pregledovanja, ki ga opravlja ECAI; in
  - (c) pristojni organi morajo imeti možnost od ECAI sprejeti podatke o obsegu njenih stikov z višjim vodstvom subjektov, ki jih ocenjuje.
6. Pristojni organi sprejmejo vse potrebne ukrepe, da jih ECAI takoj obvestijo o vseh bistvenih spremembah metodologije, ki jo uporabljajo za dodeljevanje bonitetnih ocen.

1.4. Transparentnost in razkritje

7. Pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo javno razpoložljivost načel metodologije, ki jo uporablja ECAI za oblikovanje svojih bonitetnih ocen, da se lahko vsi morebitni uporabniki odločijo, ali so pridobljene razumno.

2. POSAMEZNE BONITETNE OCENE

2.1. Verodostojnost in tržno sprejemanje:

8. Pristojni organi preverijo, ali uporabniki bonitetnih ocen na trgu priznavajo posamezne bonitetne ocene ECAI kot verodostojne in zanesljive.
9. Verodostojnost ocenjujejo pristojni organi v skladu z dejavniki, kakršni so:
  - (a) tržni delež ECAI;
  - (b) prihodki, ki jih ustvari ECAI, bolj na splošno pa finančna sredstva ECAI;
  - (c) obstoj oblikovanja cen na podlagi bonitetne ocene;
  - (d) vsaj dve kreditni instituciji uporabljata posamezne bonitetne ocene ECAI za izdajo obveznic in/ali ocenjevanje kreditnega tveganja.

2.2. Transparentnost in razkritje

10. Pristojni organi preverijo, ali so posamezne bonitetne ocene dostopne po enakih pogojih vsaj vsem kreditnim institucijam, ki imajo upravičen interes do teh posameznih bonitetnih ocen.
11. Pristojni organi zlasti preverijo, ali so posamezne bonitetne ocene na razpolago strankam, ki niso domače, po enakih pogojih kakor domačim kreditnim institucijam, ki imajo upravičen interes do teh posameznih bonitetnih ocen.

3. „VZPOREJANJE“

12. Za razlikovanje med ustreznimi stopnjami tveganja, ki jih izraža bonitetna ocena, pristojni organi obravnavajo kvantitativne dejavnike, kakršni so dolgoročna stopnja neplačila, povezana z vsemi postavkami, katerim se dodeli ista bonitetna ocena. Za novo ustanovljene ECAI in za tiste, ki imajo samo kratko evidenco podatkov o neplačilih, pristojni organi vprašajo ECAI, katera je po njihovem mnenju dolgoročna stopnja neplačila, povezana z vsemi postavkami, katerim se dodeli ista bonitetna ocena.
13. Za razlikovanje med ustreznimi stopnjami tveganja, ki jih izraža bonitetna ocena, pristojni organi obravnavajo kvalitativne dejavnike, kakršni so skupina izdajateljev, ki jih obravnava ECAI, razpon bonitetnih ocen, ki jih dodeljuje ECAI, pomen vsake bonitetne ocene in opredelitev neplačila, ki jo uporablja ECAI.

14. Pristojni organi primerjajo stopnje neplačil za vsako bonitetno oceno določene ECAI in jih primerjajo z merilom, določenim na podlagi stopenj neplačil drugih ECAI v skupini izdajateljev, ki po mnenju pristojnih organov predstavljajo enakovredno stopnjo tveganja.
15. Če pristojni organi menijo, da so stopnje neplačil za bonitetno ocene določene ECAI bistveno in sistematično višje od določenega merila, dodelijo bonitetni oceni ECAI višjo stopnjo kvalitativnega kreditnega tveganja na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete.
16. Če ECAI v primeru, ko pristojni organi povečajo utež tveganja za določeno njeno bonitetno oceno, dokaže, da stopnje neplačil, ugotovljene za to njeno bonitetno oceno niso več bistveno in sistematično višje od sprejetega merila, pristojni organi lahko sklenejo, da bonitetni oceni ECAI vrnejo prvotno stopnjo kvalitativnega kreditnega tveganja na lestvici ocenjevanja kreditne kvalitete.

DEL 3

Uporaba bonitetnih ocen ECAI za določanje uteži tveganja

1. OBRAVNAVA

1. Kreditna institucija lahko imenuje eno ali več primernih ECAI, ki se bodo uporabljale za določanje uteži tveganja za aktivo in zunajbilančne postavke.
2. Kreditna institucija, ki sklene uporabljati bonitetne ocene, ki jih je pripravila primerna ECAI za nekatere kategorije postavk, mora navedene bonitetne ocene uporabljati dosledno za vse izpostavljenosti iz navedene kategorije.
3. Kreditna institucija, ki sklene uporabljati bonitetne ocene, ki jih je pripravila primerna ECAI, jih mora uporabljati trajno in dosledno.
4. Kreditna institucija lahko uporablja samo bonitetne ocene ECAI, ki upoštevajo vse zneske tako iz naslova dolgovane glavnice kot iz naslova dolgovanih obresti.
5. Če je za ocenjeno postavko od imenovanih ECAI na razpolago samo ena bonitetna ocena, se za določanje uteži tveganja za navedeno postavko uporablja navedena bonitetna ocena.
6. Če sta od imenovanih ECAI za ocenjeno postavko na razpolago dve bonitetni oceni, ki ustrezata različnim utežem tveganja, se uporabi višja utež tveganja.
7. Če je za ocenjeno postavko od imenovanih ECAI na razpolago več bonitetnih ocen, se uporabita bonitetni oceni, ki dajeta dve najnižji uteži tveganja. Če se najnižji uteži tveganja razlikujeta, se uporabi višja utež tveganja. Če sta najnižji uteži tveganja enaki, se uporabi navedena utež tveganja.

2. BONITETNA OCENA IZDAJATELJA IN IZDAJE

8. Če obstaja bonitetna ocena za določen emisijski program ali za odobreno kreditiranje, kateremu pripada postavka, ki predstavlja izpostavljenost, se navedena bonitetna ocena uporabi za določanje uteži tveganja, ki se uporablja za navedeno postavko.
9. Če za postavko ne obstaja neposredna bonitetna ocena, ampak obstaja bonitetna ocena za določen emisijski program ali za odobreno kreditiranje, kateremu pripada postavka, ki predstavlja izpostavljenost, ne pripada, ali če obstaja splošna bonitetna ocena za izdajatelja, potem se bonitetna ocena uporablja, če daje višjo utež tveganja, kakor bi bila sicer določena, ali če podaja nižjo utež tveganja in je zadevna izpostavljenost v vseh pogledih uvrščena pari passu ali nadrejeno določenemu emisijskemu programu ali odobrenemu kreditiranju ali nadrejenim nezavarovanim izpostavljenostim do navedenega izdajatelja.
10. Nameni odstavkov 8 in 9 ni preprečevati uporabo odstavkov 68 do 71 dela 1.

11. Bonitetne ocene za izdajatelje v okviru skupine podjetij se ne morejo uporabljati kot bonitetne ocene drugega izdajatelja v okviru iste skupine podjetij.

3. DOLGOROČNE IN KRATKOROČNE BONITETNE OCENE

12. Kratkoročne bonitetne ocene se lahko uporabljajo samo za kratkoročno aktivo in zunajbilančne postavke, ki predstavljajo izpostavljenosti do institucij in podjetij.
13. Kratkoročna bonitetna ocena se uporablja samo za postavko, na katero se kratkoročna bonitetna ocena nanaša, in se ne uporablja za izpeljevanje uteži tveganja za katero koli drugo postavko.
14. Ne glede na odstavek 13, če ocenjeno kratkoročno odobreno kreditiranje prejme utež tveganja 150 %, potem vse neocenjene nezavarovane kratkoročne in dolgoročne izpostavljenosti do navedenega dolžnika prav tako dobijo utež tveganja 150 %.
15. Ne glede na odstavek 13, če ocenjeno kratkoročno odobreno kreditiranje prejme utež tveganja 50 %, nobena neocenjena kratkoročna izpostavljenost ne prejme uteži tveganja manj kot 100 %.

4. POSTAVKE V DOMAČI IN TUJI VALUTI

16. Bonitetna ocena, ki se nanaša na postavko, denominirano v domači valuti dolžnika, se ne more uporabljati za izpeljavo uteži tveganja za drugo izpostavljenost do istega dolžnika, ki je denominirana v tuji valuti.
17. Ne glede na odstavek 16, če izpostavljenost nastane zaradi udeležbe kreditne institucije v posojilu, ki ga je odobrila multilateralna razvojna banka, katere status prednostnega upnika je priznan na trgu, pristojni organi lahko dovolijo, da se bonitetna ocena, izdelana za postavko v domači valuti dolžnika, uporabi za namene določitve uteži tveganja.

PRILOGA VII

PRISTOP NA OSNOVI NOTRANJIH BONITETNIH OCEN

DEL 1

Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub

1. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI ZA KREDITNO TVEGANJE

1. Če ni navedeno drugače, se vhodni parametri verjetnosti neplačila (PD), izgube ob neplačilu (LGD) in vrednosti zapadlosti (M) določijo kakor je navedeno v delu 2, vrednost izpostavljenosti pa se določi kakor je navedeno v delu 3.
2. Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako izpostavljenost se izračuna v skladu z naslednjimi formulami:

1.1. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank.

3. Ob upoštevanju odstavkov 5 do 9 se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank izračunajo v skladu z naslednjimi formulami:

$$\text{Korelacija (R)} = 0,12 \times \left(1 - \text{EXP}(-50 \cdot \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right) + 0,24 \cdot \left[1 - \left(1 - \text{EXP}(-50 \cdot \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right)\right]$$

$$\text{Faktor zapadlosti (b)} = \left(0,11852 - 0,05478 \cdot \ln(\text{PD})\right)^2$$

$$\left(\text{LGD} \cdot \text{N}\left[\left(1 - \text{R}\right)^{-0,5} \cdot \text{G}(\text{PD})\right] + \left(\text{R} / \left(1 - \text{R}\right)\right)^{0,5} \cdot \text{G}(0,999)\right] - \text{PD} \cdot \text{LGD}\right) \cdot \left(1 - 1,5 \cdot \text{b}\right)^{-1} \cdot \left(1 + \left(\text{M} - 2,5\right) \cdot \text{b}\right) \cdot 12,5 \cdot 1,06$$

N(x) označuje kumulativno porazdelitveno funkcijo za standardizirano normalno slučajno spremenljivko (to je verjetnost, da je normalna slučajna spremenljivka s povprečjem nič in varianco ena, manjša ali enaka x). G(z) označuje inverzno kumulativno porazdelitveno funkcijo za standardizirano normalno slučajno spremenljivko (to je vrednost x tako, da N(x) = z).

Če je PD = 0, znaša RW: 0.

Če je PD = 1, velja naslednje:

- za neplačane izpostavljenosti, za katere kreditne institucije uporabljajo vrednosti LGD iz odstavka 8 dela 2 znaša RW: 0; in
- za neplačane izpostavljenosti, za katere kreditne institucije uporabljajo lastne ocene LGD, znaša RW: $\text{Max}\{0, 12,5 \cdot (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$;

kjer je EL_{BE} najboljša ocena pričakovane izgube kreditne institucije za neplačane izpostavljenosti iz odstavka 8 dela 4 te priloge.

Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti = RW * vrednost izpostavljenosti

4. Znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti za vsako izpostavljenost, ki izpolnjuje zahteve, določene v odstavku 29 dela 1 Priloge VIII in odstavku 22 dela 2 Priloge VIII, se lahko prilagodi v skladu z naslednjo formulo:

$$\text{Znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti} = \text{RW} \cdot \text{vrednost izpostavljenosti} \cdot (0,15 + 160 \cdot \text{PD}_{\text{pp}})]$$

PD_{pp} = PD izdajatelja zavarovanja

RW se izračuna z uporabo ustrezne formule za utež tveganja, določene v odstavku 3 za zavarovano izpostavljenost, PD dolžnika in LGD primerljive neposredne izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja. Faktor zapadlosti (b) se izračuna z uporabo nižjega izmed PD dajalca zavarovanja in PD dolžnika.

5. Za izpostavljenosti do podjetij, kjer skupna letna prodaja za konsolidirano skupino, v katero spada podjetje, znaša manj kakor 50 milijonov EUR, lahko kreditne institucije uporabijo naslednjo korelacijsko formulo za izračun uteži tveganja za izpostavljenosti do podjetij. V tej formuli je S izražen kot skupna letna prodaja v milijonih EUR, s tem da 5 milijonov EUR $\leq S \leq 50$ milijonov EUR. Evidentirana prodaja, ki znaša manj kakor 5 milijonov EUR, se obravnava kot enakovredna 5 milijonom EUR. Skupna letna prodaja za odkupljene denarne terjatve je tehtano povprečje posameznih izpostavljenosti v skupini.

$$\text{Korelacija (R)} = 0,12 \times \left(1 - \text{EXP}(-50^* \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right) + 0,24 * \left[1 - \left(1 - \text{EXP}(-50^* \text{PD})\right) / \left(1 - \text{EXP}(-50)\right)\right] - 0,04 * \left(1 - (S - 5) / 45\right)$$

Kreditne institucije nadomestijo bilančno vsoto konsolidirane skupine za skupno letno prodajo, kadar skupna letna prodaja ni pomemben kazalec velikosti podjetja in je bilančna vsota pomembnejši kazalec kakor skupna letna prodaja.

6. Kreditna institucija izpostavljenostim posebnih kreditnih aranžmajev, pri katerih ne more dokazati, da njene ocene PD ustrezajo minimalnim zahtevam iz dela 4, dodeli uteži tveganja v skladu s tabelo 1.

Tabela 1:

Preostala zapadlost	kategorija 1	kategorija 2	kategorija 3	kategorija 4	kategorija 5
manj kakor 2,5 leta	50 %	70 %	115 %	250 %	0 %
enako ali več kakor 2,5 leta	70 %	90 %	115 %	250 %	0 %

Pristojni organi lahko dovolijo kreditni instituciji, da na splošno dodeli prednostne uteži tveganja 50 % za izpostavljenosti v kategoriji 1 in uteži tveganja 70 % za izpostavljenosti v kategoriji 2, če so prevzete značilnosti in druge značilnosti tveganj dovolj močne za ustrezno kategorijo.

Pri dodeljevanju uteži tveganj za izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev kreditne institucije upoštevajo naslednje dejavnike: finančna trdnost, politično in pravno okolje, značilnosti posla in/ali sredstva, finančno stabilnost sponzorja in izvajalca, vključno z morebitnim pritokom dohodka iz javno-zasebnega partnerstva, zavarovalni paket.

7. Kreditne institucije morajo glede odkupljenih denarnih terjatev do podjetij izpolnjevati minimalne zahteve iz odstavkov 105 do 109 v delu 4. Za odkupljene denarne terjatve do podjetij, ki poleg tega izpolnjujejo pogoje iz odstavka 14, in če bi bilo neupravičeno obremenjujoče za kreditno institucijo uporabljati standarde za količinsko opredelitev tveganja za izpostavljenosti do podjetij, kakor je navedeno za te denarne terjatve v delu 4, se lahko uporabljajo standardi za količinsko opredelitev tveganj za izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno iz dela 4.
8. Za odkupljene denarne terjatve do podjetij se lahko vračljivi popusti za odkupe, zavarovanja s premoženjem ali delna osebna jamstva, ki zagotavljajo varovanje pred prvo izgubo v primeru izgube iz naslova neplačil, izgube iz naslova zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, ali obojega, obravnavajo kakor pozicije ob prvi izgubi na podlagi listinjenja v okviru pristopa IRB.
9. Če institucija zagotavlja kreditno zavarovanje za vrsto izpostavljenosti pod pogojem, da n-to neplačilo med izpostavljenostmi povzroči plačilo, in da ta kreditni dogodek prekine pogodbo, če ima produkt zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI, se uporabljajo uteži tveganja, predpisane v členih 94 do 101. Če proizvod nima bonitetne ocene primerne ECAI, se uteži tveganja izpostavljenosti, ki jih vsebuje košara, seštejejo, razen izpostavljenosti n-1, če vsota pričakovanih izgub, pomnožena z 12,5, in zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti ne presega nominalnega zneska zavarovanja, ki ga zagotavlja kreditni izvedeni finančni instrument, pomnožen z 12,5. Izpostavljenosti n-1, ki se zključijo iz seštevka, se določijo na podlagi tega, da vključujejo tiste izpostavljenosti, od katerih vsaka povzroča nižji znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti kakor znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti katere koli izpostavljenosti, ki je vključena v seštevka.

1.2. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno:

10. Ob upoštevanju odstavkov 12 in 13 se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno izračunajo v skladu z naslednjimi formulami:

$$\text{Korelacija (R)} = 0.03 \times \left(\frac{1 - \text{EXP}(-35 \cdot \text{PD})}{1 - \text{EXP}(-35)} \right) + 0.16 \cdot \left[1 - \left(\frac{1 - \text{EXP}(-35 \cdot \text{PD})}{1 - \text{EXP}(-35)} \right) \right]$$

Utež tveganja (RW):

$$\left(\text{LGD} \cdot N\left\{ (1 - R)^{-0.5} G(\text{PD}) + \left(\frac{R}{1 - R} \right)^{0.5} G(0,999) \right\} - \text{PD} \cdot 12,5 \cdot 1,06 \right)$$

$N(x)$ označuje kumulativno porazdelitveno funkcijo za standardizirano normalno slučajno spremenljivko (to je verjetnost, da je normalna slučajna spremenljivka s povprečjem nič in varianco ena, manjša ali enaka x). $G(z)$ označuje inverzno kumulativno porazdelitveno funkcijo za standardizirano normalno slučajno spremenljivko (to je vrednost x tako, da $N(x) = z$).

če je $\text{PD} = 1$ (neplačana izpostavljenost), znaša $\text{RW} = \text{Max} \{0, 12,5 \cdot (\text{LGD} - \text{EL}_{\text{BE}})\}$;

kjer je EL_{BE} najboljša ocena pričakovane izgube kreditne institucije za neplačane izpostavljenosti iz odstavka 80 dela 4.

Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti = $\text{RW} \cdot \text{vrednost izpostavljenosti}$

11. Znesek tveganja prilagojenih izpostavljenosti za vsako izpostavljenost do majhnih ali srednje velikih podjetij, kakor so opredeljena v členu 86(4), ki izpolnjujejo zahteve iz odstavka 29 dela 1 Priloge VIII in odstavka 22 dela 2 Priloge VIII se lahko izračunajo v skladu z odstavkom 4.
12. Za izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, zavarovane z nepremičninami, korelacija (R) z vrednostjo 0,15 nadomesti vrednost korelacije, dobljeno s korelacijsko formulo iz odstavka 10.
13. Za kvalificirane obnavljajoče se izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, kakor je opredeljeno v (a) do (e), korelacija (R) z vrednostjo 0,04 nadomesti vrednost korelacije, dobljeno s korelacijsko formulo iz odstavka 10.

Izpostavljenosti se opredelijo kot kvalificirane obnavljajoče se izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- (a) izpostavljenosti so do fizičnih oseb;
- (b) izpostavljenosti so obnavljajoče, nezavarovane, in če se ne izkoristijo, jih kreditna institucija takoj in brezpogojno prekliče (v tem smislu so obnavljajoče se izpostavljenosti opredeljene kot izpostavljenosti, pri katerih neporavnan saldo strank lahko niha na podlagi njihove odločitve o izposoji in povračilu do omejitve, ki jo določi kreditna institucija). Neizkoriščena odobrena sredstva se lahko obravnavajo kot brezpogojno preklicna, če pogoji kreditni instituciji dovoljujejo, da jih prekliče v celotnem obsegu, ki je dovoljen z zakonodajo o varstvu potrošnikov in sorodno zakonodajo;
- (c) največja izpostavljenost do posamezne fizične osebe v podportfelju znaša 100 000 EUR ali manj;
- (d) kreditna institucija lahko dokaže, da je uporaba korelacijske formule iz tega odstavka omejena na portfelje, ki so pokazali majhno nestanovitnost stopenj izgub glede na povprečno stopnjo izgub, zlasti znotraj nizkih pasov PD. Pristojni organi pregledajo relativno nestanovitnost stopenj izgub v podportfeljih kvalificiranih obnavljajočih izpostavljenosti do majhnih dolžnikov in skupni podportfelj kvalificiranih obnavljajočih izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, ter si izmenjujejo informacije o tipičnih lastnostih stopenj izgub kvalificiranih obnavljajočih izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobnov raznih jurisdikcijah; in
- (e) pristojni organ zagotovi skladnost obravnave kvalificiranih obnavljajočih se izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobnov osnovnimi značilnostmi tveganja podportfelja.

Ne glede na točko (b) lahko pristojni organi obravnavajo izpostavljenost kot nezavarovano tudi kadar je zavarovana s splošnim zavarovanjem, ki pokriva več izpostavljenosti istega dolžnika. V teh primerih se poplačila iz zavarovanja ne upoštevajo pri oceni LGD.

14. Odkupljene denarne terjatve so upravičene do obravnave v okviru kategorije izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, če izpolnjujejo minimalne zahteve iz odstavkov 105 do 109 dela 4 in naslednje pogoje:
  - (a) kreditna institucija je odkupila denarne terjatve od nepovezanih, tretjih prodajalcev, njena izpostavljenost do dolžnika odkupljenih denarnih terjatev pa ne vključuje izpostavljenosti, ki neposredno ali posredno izvirajo iz same kreditne institucije;
  - (b) odkupljene denarne terjatve so ustvarjene na strogo poslovni podlagi med prodajalcem in dolžnikom. Denarne terjatve podjetij do drugih podjetij v skupini in denarne terjatve, ki so predmet medsebojnega pobotanja med podjetji, ki kupujejo in prodajajo drugo drugemu, niso primerne;
  - (c) kreditna institucija, ki odkupi denarno terjatev, ima terjatev na vse prihodke od odkupljenih denarnih terjatev ali sorazmerni (pro-rata) delež v prihodkih; in
  - (d) portfelj odkupljenih denarnih terjatev je dovolj raznovrsten.
15. Za odkupljene denarne terjatve se lahko vračljivi popusti za odkupe, zavarovanja s premoženjem ali delna osebna jamstva, ki zagotavljajo varovanje pred prvo izgubo v primeru izgube iz naslova neplačila, izgube iz naslova tveganja zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, ali obojega, obravnavajo kakor pozicije ob prvi izgubi na podlagi listinjenja v okviru pristopa IRB.
16. Za hibridne skupine odkupljenih denarnih terjatev iz naslova bančništva na drobno, pri katerih kreditne institucije, ki so jih odkupile, ne morejo ločiti izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, in kvalificirane obnavljajoče se izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno od drugih izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, se uporablja utež tveganja iz naslova bančništva na drobno, ki ustvarja največje kapitalske zahteve za navedene izpostavljenosti.

1.3. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov

17. Kreditna institucija lahko uporablja različne pristope za različne portfelje, če kreditna institucija interno tudi sama uporablja različne pristope. Če kreditna institucija uporablja različne pristope, dokaže pristojnim organom, da je njena izbira dosledna in da ni odvisna od regulatorne arbitraže.
18. Ne glede na odstavek 17 lahko pristojni organi dovolijo dodelitev zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov podjetjem, ki opravljajo pomožne storitve v skladu z obravnavo drugih sredstev iz naslova nekreditnih obveznosti.

1.3.1. Pristop enostavnih uteži tveganja

19. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti se izračunajo v skladu z naslednjo formulo:

Utež tveganja (RW) = 190 % za izpostavljenosti iz naslova naložb v kapital nejavnih družb v dovolj raznovrstnih portfeljih.

Utež tveganja (RW) = 290 % za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi.

Utež tveganja (RW) = 370 % za vse druge izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov.

Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti = RW * vrednost izpostavljenosti

20. Kratke pozicije denarnih sredstev in izvedeni finančni instrumenti v bančni knjigi se lahko izravnavajo z dolgimi pozicijami v istih posameznih zalogah, če so bili ti instrumenti izrecno določeni kot varovanja posebnih izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov in če zagotavljajo varovanje za vsaj še eno leto. Druge kratke pozicije se obravnavajo, kakor da so dolge pozicije z ustreznimi utežmi tveganja, ki se uporabljajo za absolutno vrednost vsake pozicije. V okviru pozicij z neusklajeno zapadlostjo se uporablja metoda za izpostavljenosti do podjetij iz odstavka 16 dela 2 Priloge VII.
21. Kreditne institucije lahko priznajo osebno kreditno zavarovanje, pridobljeno za izpostavljenost iz naslova lastniških instrumentov, v skladu z metodami iz členov 90 do 93.

1.3.2. Pristop PD/LGD

22. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti se izračunajo v skladu z formulami iz odstavka 3. Če kreditne institucije nimajo dovolj informacij za uporabo opredelitive neplačila iz odstavkov 44 do 48 v delu 4, se za uteži tveganja uporabi faktor povečanja 1,5.
23. Na ravni posamezne izpostavljenosti vsota pričakovane izgube, pomnožene z 12,5, in zneska tveganju prilagojene izpostavljenosti, ne presega vrednosti izpostavljenosti, pomnožene z 12,5.
24. Kreditne institucije lahko priznajo osebno kreditno zavarovanje, pridobljeno za izpostavljenost iz naslova lastniških instrumentov v skladu z metodami iz členov 90 do 93. Za to se uporablja LGD 90 % za izpostavljenost do ponudnika varovanja. Za izpostavljenosti iz naslova naložb v kapital nejavnih družb v dovolj raznovrstnih portfeljih se lahko uporabi LGD 65 %. Za te namene M znaša 5 let.

1.3.3. Pristop internih modelov

25. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti so enaki morebitni izgubi iz izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov institucije, dobljeni z uporabo internih modelov tvegane vrednosti ob upoštevanju 99. percentila enostranskega intervala zaupanja za razliko med četrtletnimi donosi in ustrezno netvegano stopnjo, izračunano v dolgoročnem vzorčnem obdobju, pomnoženo z 12,5. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti na ravni posamezne izpostavljenosti niso manjši od vsote minimalnih zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, zahtevanih na podlagi pristopa PD/LGD, in ustreznih pričakovanih izgub, pomnoženih z 12,5 in izračunanih na osnovi vrednosti, določenih v odstavku 24(a) dela 2, in ustreznih vrednosti LGD iz odstavkov 25 in 26 dela 2.
26. Kreditne institucije lahko priznajo osebno kreditno zavarovanje, pridobljeno za pozicijo lastniških instrumentov.

1.4. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za druga sredstva iz naslova nekretnih obveznosti.

27. Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti se izračunajo v skladu s formulo:

Znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti = $100 \% \times$ vrednost izpostavljenosti,

razen če je izpostavljenost preostala vrednost. V tem primeru mora biti upoštevana za vsako leto in izračunana kot sledi:

$1/t \times 100 \% \times$ vrednost izpostavljenosti;

pri čemer t predstavlja število let trajanja pogodbe o zakupu.

2. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI ZA TVEGANJE ZMANJŠANJA VREDNOSTI ODKUPLJENIH DENARNIH TERJATEV

28. Uteži tveganja za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev do podjetij in iz naslova bančništva na drobno:

Uteži tveganja se izračunajo v skladu z formulo iz odstavka 3. Vhodni parametri PD in LGD se določijo kakor je navedeno v delu 2, vrednost izpostavljenosti se določi kakor je navedeno v delu 3, M pa je 1 leto. Če lahko kreditne institucije dokažejo pristojnim organom, da tveganje zmanjšanja vrednosti ni bistveno, ga ni treba upoštevati.

3. IZRAČUN ZNESKOV PRIČAKOVANIH IZGUB

29. Če ni navedeno drugače, se vhodni parametri PD in LGD določijo, kakor je navedeno v delu 2, vrednost izpostavljenosti pa se določi, kakor je navedeno v delu 3.
30. Zneski pričakovane izgube za izpostavljenosti do podjetij, institucij, enot centralne ravni držav in centralnih bank ter izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno se izračunajo v skladu z naslednjimi formulami:

Pričakovana izguba (EL) = $PD \times LGD$

Znesek pričakovane izgube = $EL \times$ vrednost izpostavljenosti

Za neplačane izpostavljenosti (PD = 1), za katere kreditne institucije uporabljajo lastne ocene LGD, je $EL = EL_{BE}$, kar pomeni, da je to najboljša ocena pričakovane izgube kreditne institucije za neplačane izpostavljenosti iz odstavka 80 dela 4 te priloge.

Za izpostavljenosti, ki se obravnavajo, kot je določeno v odstavku 4 dela 1, je EL enak 0.

31. Vrednosti EL za izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev, pri katerih institucije uporabljajo metode iz odstavka 6 za dodeljevanje uteži tveganja, se dodelijo v skladu s tabelo 2.

Tabela 2

Preostala zapadlost	kategorija 1	kategorija 2	kategorija 3	kategorija 4	kategorija 5
manj kakor 2,5 leta	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
enako ali več kakor 2,5 leta EL	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

Če pristojni organi dovolijo kreditni instituciji, da na splošno dodeli prednostne uteži tveganja 50 % za izpostavljenosti v kategoriji 1 in uteži tveganja 70 % za izpostavljenosti v kategoriji 2, je za izpostavljenosti v kategoriji 1 vrednost EL 0 %, za izpostavljenosti v kategoriji 2 pa 0,4 %.

32. Zneski pričakovanih izgub za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, pri katerih se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu z metodami iz odstavkov 19 do 21, se izračunajo v skladu z naslednjo formulo:

$$\text{Znesek pričakovane izgube} = EL \times \text{vrednost izpostavljenosti}$$

Vrednosti EL so naslednje:

Pričakovana izguba (EL) = 0,8 % za izpostavljenosti iz naslova naložb v kapital nejavnih družb v dovolj raznovrstnih portfeljih

Pričakovana izguba (EL) = 0,8 % za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi.

Pričakovana izguba (EL) = 2,4 % za vse druge izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov.

33. Zneski pričakovanih izgub za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, pri katerih se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu z metodami iz odstavkov 22 do 24, se izračunajo v skladu z naslednjimi formulami:

$$\text{Pričakovana izguba (EL)} = PD \times LGD$$

$$\text{Znesek pričakovane izgube} = EL \times \text{vrednost izpostavljenosti}$$

34. Zneski pričakovanih izgub za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, pri katerih se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu z metodami iz odstavkov 25 do 26, znašajo 0.

35. Zneski pričakovanih izgub zaradi tveganja zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev se izračunajo v skladu z naslednjo formulo:

$$\text{Pričakovana izguba (EL)} = PD \times LGD \text{ in}$$

$$\text{Znesek pričakovane izgube} = EL \times \text{vrednost izpostavljenosti}$$

4. OBRAVNAVA ZNESKOV PRIČAKOVANIH IZGUB

36. Zneski pričakovanih izgub, izračunani v skladu z odstavki 30, 31 in 35, se odštejejo od vsote oslabitev in rezervacij za te izpostavljenosti. Diskonti na bilančne izpostavljenosti, ki so bile, v skladu z odstavkom 1 v delu 3, odkupljene v stanju neplačila, se obravnavajo enako kakor oslabitve. Zneski pričakovanih izgub za listinjene izpostavljenosti in oslabitve ter rezervacije za te izpostavljenosti niso vključene v ta izračun.

DEL 2

PD, LGD in zapadlost

1. Vhodni parametri verjetnost neplačila (PD), izguba ob neplačilu (LGD) in vrednost zapadlosti (M) za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub iz dela 1 so tisti, ki jih je ocenila kreditna institucija v skladu z delom 4, ob upoštevanju naslednjih določb.

1. IZPOSTAVLJENOSTI DO PODJETIJ, INSTITUCIJ TER ENOT CENTRALNE RAVNI DRŽAV IN CENTRALNIH BANK**1.1. PD**

2. PD izpostavljenosti do podjetja ali institucije znaša vsaj 0,03 %.
3. Kar zadeva odkupljene denarne terjatve do podjetij, za katere kreditna institucija ne more dokazati, da njene ocene PD izpolnjujejo minimalne zahteve iz dela 4, se PD za te izpostavljenosti ugotavlja v skladu z naslednjo metodo: za nepodrejene odkupljene denarne terjatve do podjetij je PD ocena kreditne institucije za EL, deljena z LGD za te denarne terjatve. Za podrejene odkupljene denarne terjatve do podjetij je PD ocena kreditne institucije za EL. Če se kreditni instituciji dovoli uporaba lastnih ocen LGD za izpostavljenosti do podjetij in če kreditna institucija lahko zanesljivo razstavi svoje ocene EL za odkupljene denarne terjatve do podjetij na PD in LGD, se lahko uporablja ocena PD.
4. PD dolžnikov, ki so opredeljeni kot neplačniki, znaša 100 %.
5. Kreditne institucije lahko priznajo osebno kreditno zavarovanje za PD v skladu z določbami iz členov 90 do 93. Za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev lahko pristojni organi upoštevajo tudi druge izdajatelje osebnega kreditnega zavarovanja, poleg tistih, omenjenih v delu 1 Priloge VIII.
6. Kreditne institucije, ki uporabljajo lastne ocene LGD lahko priznajo osebno kreditno zavarovanje s prilagoditvijo PD ob upoštevanju odstavka 10.
7. Za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev do podjetij se določi, da je PD enak oceni EL za tveganje zmanjšanja vrednosti. Če se kreditni instituciji dovoli uporaba lastnih ocen LGD za izpostavljenosti do podjetij in če lahko kreditna institucija zanesljivo razstavi svoje ocene EL za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev do podjetij na PD in LGD, se lahko uporablja ocena PD. Kreditne institucije lahko priznajo osebno kreditno zavarovanje za PD v skladu z določbami iz členov 90 do 93. Pristojni organi lahko upoštevajo tudi druge izdajatelje osebnega kreditnega zavarovanja, poleg tistih, omenjenih v Prilogi VIII, del 1. Kreditna institucija, ki lahko za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev uporabi lastne ocene LGD, lahko prizna osebno kreditno zavarovanje s prilagoditvijo PD v skladu z določbami odstavka 10.

1.2. LGD

8. Kreditne institucije uporabljajo naslednje vrednosti LGD:
  - (a) nepodrejene izpostavljenosti brez primernega zavarovanja s premoženjem: 45 %;
  - (b) podrejene izpostavljenosti brez primernega zavarovanja s premoženjem: 75 %;
  - (c) kreditne institucije lahko priznajo stvarno in osebno kreditno zavarovanje v LGD v skladu z določbami iz členov 90 do 93;
  - (d) kritim obveznicam, kakor so opredeljene v odstavkih 68 do 70 dela 1 Priloge VI se lahko dodeli vrednost LGD 12,5 %;
  - (e) za izpostavljenosti nepodrejenih odkupljenih denarnih terjatev do podjetij, pri katerih kreditna institucija ne more dokazati, da njena ocena PD izpolnjuje minimalne zahteve iz dela 4: 45 %;
  - (f) za izpostavljenosti podrejenih odkupljenih denarnih terjatev do podjetij, pri katerih kreditna institucija ne more dokazati, da njena ocena PD izpolnjuje minimalne zahteve iz dela 4: 100 %;in
  - (g) za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev podjetij: 75 %.

Do 31. decembra 2010 se kritim obveznicam, kakor so opredeljene v odstavkih 68 do 70 dela 1 Priloge VI, lahko dodeli vrednost LGD 11,25 %, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- krite obveznice so zavarovane s primernimi sredstvi, opredeljenimi v odstavku 68(a) do (c) dela 1 Priloge VI, ki jim pripada stopnja kreditne kvalitete 1 v skladu s Prilogo VI;
- vrednost sredstev, opredeljenih v odstavku 68(d) in (e) dela 1 Priloge VI, ki služijo kot zavarovanje kritih obveznic, ne sme presegati 10 % nominalne vrednosti neporavnanih obveznosti izdaje kritih obveznic;
- krite obveznice niso zavarovane s sredstvi, opredeljenimi v odstavku 68(f) dela 1 Priloge VI; ali
- če imajo krite obveznice najboljšo bonitetno oceno imenovane ECAI, ki jo le ta dodeljuje kritim obveznicam.

Do 31. decembra 2010 se opravi revizija tega odstopanja, po kateri lahko Komisija predloži predloge v skladu s postopkom iz člena 151(2);

9. Ne glede na odstavek 8 se za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev in neplačila lahko uporablja lastna ocena LGD za odkupljene denarne terjatve do podjetij, če se kreditni instituciji dovoli uporaba lastnih ocen LGD za izpostavljenosti do podjetij in če kreditna institucija lahko zanesljivo razstavi svoje ocene EL za odkupljene denarne terjatve do podjetij na PD in LGD.
10. Ne glede na odstavek 8, če se kreditni instituciji dovoli uporaba lastnih ocen LGD za izpostavljenosti do podjetij, institucij, enot centralne ravni držav in centralnih bank, se lahko prizna osebno kreditno zavarovanje s prilagoditvijo ocen PD in/ali LGD ob upoštevanju minimalnih zahtev, kakor je navedeno v delu 4, in odobritve pristojnih organov. Kreditna institucija zavarovanim izpostavljenostim ne dodeli prilagojenega PD ali LGD tako, da bi bila prilagojena utež tveganja nižja od primerljive, neposredne izpostavljenosti do izdajatelja jamstva.
11. Ne glede na odstavka 8 in 10 je za namene odstavka 4 dela 1 ocena LGD za primerljivo neposredno izpostavljenost do dajalca zavarovanja enaka bodisi oceni LGD za nazavarovano izpostavljenost do dajalca zavarovanja ali oceni LGD za nazavarovano izpostavljenost do dolžnika; katero od obeh ocen mora kreditna institucija uporabiti, je odvisno od tega ali bo poplačilo zavarovane izpostavljenosti v primeru neplačila tako dolžnika kot tudi dajalca osebnega jamstva odvisno od finančnega stanja dolžnika ali od finančnega stanja dajalca osebnega jamstva; to je razvidno iz razpoložljive evidence in pogojev osebnega jamstva.

1.3. Zapadlost

12. Kreditne institucije ob upoštevanju odstavka 13 dodelijo izpostavljenostim, ki izhajajo iz poslovčasne prodaje/časne nakupa ali poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, vrednost zapadlosti (M) 0,5 leta, vsem drugim izpostavljenostim pa M 2,5 leta. Pristojni organi lahko zahtevajo, da vse kreditne institucije v njihovi jurisdikciji uporabljajo M za vse izpostavljenosti, kakor je navedeno v odstavku 13.
13. Kreditne institucije, ki imajo dovoljenje za uporabo lastnih LGD ali lastnih konverzijskih faktorjev za izpostavljenosti do podjetij, institucij ali enot centralne ravni držav in centralnih bank, izračunajo M za vsako od teh izpostavljenosti kakor je navedeno v (a) do (e) in ob upoštevanju odstavkov 14 do 16. M v nobenem primeru ni večji od 5 let:

- (a) za instrument z razporedom denarnega toka se M izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$M = \text{MAX} \left\{ 1; \text{MIN} \left\{ \frac{\sum_t t^* CF_t}{\sum_t CF_t}, 5 \right\} \right\}$$

kjer so CF_t denarni tokovi (plačila glavnice, obresti in opravnin/provizij) ki jih po pogodbi plačuje dolžnik v obdobju t ;

- (b) za izvedene finančne instrumente, ki so predmet okvirne pogodbe o pobotu, je M tehtano povprečje preostale zapadlosti izpostavljenosti, kjer je M vsaj 1 leto. Nominalni znesek vsake izpostavljenosti se uporablja za tehtanje zapadlosti;

- (c) za izpostavljenosti, ki nastanejo na podlagi transakcij z izvedenimi finančnimi instrumenti (našteti v Prilogi IV), ki so v celoti ali delno zavarovani, in poslov posojanja za povečanje trgovalnega portfelja, ki so v celoti ali delno zavarovani, ki so predmet okvirne pogodbe o pobotu, je M tehtano povprečje preostale zapadlosti poslov, kjer je M vsaj 10 dni. Nominalni znesek vsakega posla se uporablja za tehtanje zapadlosti;
- (d) Če kreditna institucija lahko dokaže, da njene ocene PD za odkupljene denarne terjatve do podjetij izpolnjujejo minimalne zahteve za uporabo pristopa IRB, je M za že odkupljene denarne terjatve enak z izpostavljenostjo tehtani povprečni zapadlosti, pri čemer je M vsaj 90 dni. Enaka vrednost M se uporablja tudi za še ne odkupljene denarne terjatve za katere se je kreditna institucija zavezala, da jih bo odkupila, če pogodba o bodočem odkupu vsebuje učinkovite mehanizme za zaščito kreditne institucije pred znatnim poslabšanjem kakovosti prihodnjih denarnih terjatev, ki jih mora v skladu s pogodbo še odkupiti. Če pogodba takih mehanizmov ne vsebuje, se M za še ne odkupljene denarne terjatve izračuna kot vsota dni trajanja potencialne denarne terjatve z najbolj oddaljenim datumom dospelosti in preostalega obdobja do izteka pogodbe o odkupu prihodnjih denarnih terjatev, pri čemer je M vsaj 90 dni; i
- (e) za vse druge instrumente, razen navedenih v tem odstavku, ali če kreditna institucija ne more izračunati M kakor je navedeno v (a), je M največji preostali čas (izražen v letih), ki ga ima dolžnik na voljo, da v celoti izpolni svoje pogodbene obveznosti, pri čemer je M najmanj 1 leto;
- (f) za kreditne institucije, ki za izračun vrednosti izpostavljenosti uporabljajo metodo notranjih modelov iz dela 6 Priloge III, se M za izpostavljenosti, na katere se nanaša ta metoda in za katere je najdaljša zapadlost pogodbe, vključene v nize/nabore pobotov, večja od enega leta, izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$M = \text{MIN} \left(\frac{\sum_{k=1}^{t_{k \leq 1 \text{ year}}} \text{Effective} EE_k^* \Delta t_k^* df_k + \sum_{t_k > 1 \text{ year}}^{maturity} EE_k^* \Delta t_k^* df_k}{\sum_{k=1}^{t_{k \leq 1 \text{ year}}} \text{Effective} EE_k^* \Delta t_k^* df_k}; 5 \right)$$

kjer je:

df_k = je netvegani diskontni faktor za prihodnje časovno obdobje t_k , ostali simboli pa so opredeljeni v delu 6 Priloge III.

Ne glede na prvi odstavek odstavka 13(f) zgoraj, lahko kreditna institucija, ki uporablja notranji model za izračun enostranskega popravka vrednotenja zaradi kreditnega tveganja nasprotne stranke, uporablja efektivno kreditno trajanje, ocenjeno z notranjim modelom, kot vrednost M.

Ob upoštevanju odstavka 14 se za nize/nabore pobotov, v katerem imajo vse pogodbe originalno zapadlost krajšo od enega leta, uporablja formula iz pododstavka (a); in

- (g) Za namene odstavka 4 dela 1 je M dejanska zapadlost kreditnega zavarovanja, vendar najmanj eno leto.

14. Ne glede na odstavke 13(a), (b), (d) in (e), je M enak najmanj en dan za:

- izvedene finančne instrumente, ki so v celoti ali delno zavarovani s premoženjem, naštete v Prilogi IV;
- posle posojanja za povečanja trgovalnega portfelja, ki so v celoti ali delno zavarovani s premoženjem; in
- posle začasne prodaje/začasnega nakupa in posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga,

pod pogojem, da dokumentacija zahteva dnevno oblikovanje kritja in dnevno prevrednotovanje ter vključuje določbe, ki dopuščajo takojšnjo unovčenje ali kompenzacijo zavarovanja s premoženjem v primeru neplačila ali nezmožnosti oblikovanja kritja.

Poleg tega, za druge kratkoročne izpostavljenosti, ki jih navedejo pristojni organi, ki niso del tekočega financiranja dolžnika s strani kreditnih institucij, je M vsaj en dan. V vsakem posameznem primeru se opravi natančen pregled zadevnih okoliščin.

15. Pristojni organi lahko za izpostavljenosti do podjetij, ki se nahajajo v Skupnosti in katerih konsolidirana prodaja in konsolidirana sredstva znašajo manj kakor 500 milijonov EUR, dovolijo uporabo M, kakor je navedeno v odstavku 12. Pristojni organi lahko nadomestijo 500 milijonov EUR skupnega premoženja z 1 000 milijoni EUR skupnega premoženja za pravne osebe, ki vlagajo predvsem v nepremičnine.
16. Neusklajenosti zapadlosti se obravnavajo kakor je navedeno v členih 90 do 93.

2. IZPOSTAVLJENOSTI IZ NASLOVA BANČNIŠTVA NA DROBNO

2.1. PD

17. PD izpostavljenosti je najmanj 0,03 %.
18. PD neplačnikov ali PD neplačanih izpostavljenosti, znaša 100 %.
19. Za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev se določi, da je PD enak oceni EL za tveganje zmanjšanja vrednosti. Če lahko kreditna institucija svoje ocene EL za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev zanesljivo razstavi na PD in LGD, se lahko uporablja ocena PD.
20. Osebno kreditno zavarovanje se lahko prizna s prilagoditvijo PD ob upoštevanju odstavka 22. Za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, pri katerem kreditne institucije ne uporabljajo lastnih ocen LGD, to velja ob upoštevanju členov 90 do 93; pristojni organi lahko za ta namen upoštevajo tudi druge izdajatelje osebnega kreditnega zavarovanja, poleg tistih, navedenih v delu 1 Priloge VIII.

2.2. LGD

21. Kreditne institucije določijo lastne ocene LGD ob upoštevanju minimalnih zahtev, kakor je navedeno v delu 4, in odobritve pristojnih organov. Za tveganja zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev se uporablja vrednost LGD 75 %. Če lahko kreditna institucija svoje ocene EL za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev zanesljivo razstavi na PD in LGD, se lahko uporablja ocena LGD.
22. Osebno kreditno zavarovanje se lahko prizna s prilagoditvijo ocen PD ali LGD ob upoštevanju minimalnih zahtev, kakor je navedeno v odstavkih 99 do 104 dela 4, in odobritvijo pristojnih organov v podporo posameznim izpostavljenostim ali skupini izpostavljenosti. Kreditna institucija izpostavljenostim, zavarovanim z osebnim jamstvom, ne dodeli prilagojenega PD ali LGD tako, da bi bila prilagojena utež tveganja nižja od primerljive, neposredne izpostavljenosti do izdajatelja jamstva.
23. Ne glede na odstavek 22 je za namene odstavka 11 dela 1 ocena LGD za primerljivo neposredno izpostavljenost do dajalca zavarovanja enaka bodisi oceni LGD za nezavarovano izpostavljenost do dajalca zavarovanja ali oceni LGD za nezavarovano izpostavljenost do dolžnika; katero od obeh ocen LGD mora kreditna institucija uporabiti, je odvisno od tega ali bo poplačilo zavarovane izpostavljenosti v primeru neplačila tako dolžnika kot tudi dajalca osebnega jamstva odvisno od finančnega stanja dolžnika ali od finančnega stanja dajalca osebnega jamstva; to je razvidno iz razpoložljive evidence in pogojev osebnega jamstva.

3. IZPOSTAVLJENOSTI IZ NASLOVA LASTNIŠKIH INSTRUMENTOV, KI SO PREDMET METODE PD/LGD

3.1. PD

24. PD se določijo v skladu z metodami za izpostavljenosti do podjetij.

Uporabljajo se naslednje minimalne vrednosti PD:

- (a) 0,09 % za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi, če je naložba del dolgoročnega odnosa s stranko;
- (b) 0,09 % za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, s katerimi se ne trguje na borzi, če donosi iz naložb temeljijo na rednih in periodičnih denarnih tokovih, ki ne izhajajo iz kapitalskih dobičkov;

- (c) 0,40 % za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, s katerimi se trguje na borzi, vključno z drugimi kratkimi pozicijami, kakor je navedeno v odstavku 20 dela 1; in
- (d) 1,25 % za vse druge izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, vključno z drugimi kratkimi pozicijami, kakor je navedeno v odstavku 20 dela 1.

3.2. LGD

- 25. Izpostavljenostim iz naslova naložb v kapital nejavnih družb v dovolj razpršenih portfeljih se lahko dodeli LGD 65 %.
- 26. Vsem drugim izpostavljenostim se dodeli LGD 90 %.

3.3. Zapadlost

- 27. Za vse izpostavljenosti se dodeli M 5 let.

DEL 3

Vrednost izpostavljenosti

1. IZPOSTAVLJENOSTI DO PODJETIJ, INSTITUCIJ, ENOT CENTRALNE RAVNI DRŽAV IN CENTRALNIH BANK TER IZPOSTAVLJENOSTI IZ NASLOVA BANČNIŠTVA NA DROBNO.

- 1. Če ni navedeno drugače, je vrednost izpostavljenosti iz postavk sredstev enaka vrednosti izpostavljenosti brez oslabitev. To pravilo se uporablja tudi za sredstva, kupljena po ceni, ki se razlikuje od dolgovanega zneska. Razlika med vrednostjo izpostavljenosti iz naslova odkupljenih sredstev in knjigovodsko vrednostjo te izpostavljenosti, evidentirano v bilanci kreditnih institucij, je označena kot diskont, če je vrednost izpostavljenosti višja, in kot premija, če je nižja.
- 2. Če kreditne institucije uporabljajo okvirne pogodbe o pobotu v zvezi s posli začasne prodaje/začasnega nakupa ali posli financiranja vrednostnih papirjev ali blaga, se vrednost izpostavljenosti izračuna v skladu s členi 90 do 93.
- 3. Za bilančni pobot posojil in depozitov kreditne institucije za izračun vrednosti izpostavljenosti uporabljajo metode iz členov 90 do 93.
- 4. Vrednost izpostavljenosti iz naslova zakupa je diskontirana najmanjša vsota plačil po zakupu.

„Najmanjša vsota plačil po zakupu“ je enaka plačilom, ki jih kreditna institucija zahteva ali jih lahko zahteva od zakupnika, v času trajanja pogodbe o zakupu, in plačilu iz naslova katerekoli nakupne opcije iz zakupa, (t.j. ki se bo z veliko verjetnostjo izvršila). Vsako preostalo vrednost iz naslova zakupa, zavarovano z osebnim jamstvom, ki izpolnjuje pogoje, določene v odstavkih 26 do 28 dela 1 Priloge VIII glede primernosti dajalcev za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, kakor je navedeno v delu 3 Priloge VIII, se vrednost izpostavljenosti poveča s prilagoditvijo za nestanovitnost, ki je primerna za take vrednostne papirje ali blago, kakor so tam navedeni. Vrednost izpostavljenosti poslov začasne prodaje/začasnega nakupa, poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslov z dolgim rokom poravnave in poslov posojanja za povečanje trgovalnega portfelja se lahko določi bodisi v skladu s Prilogo III ali z odstavki 12 do 21 dela 3 Priloge VIII.

- 5. V primeru katere koli postavke iz Priloge IV se vrednost izpostavljenosti določi z metodami iz Priloge III.
- 6. Vrednost izpostavljenosti za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti odkupljenih denarnih terjatev je neporavnan znesek, od katerega se odštejejo kapitalske zahteve za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev pred uporabo tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja.
- 7. Če je izpostavljenost v obliki prodanih vrednostnih papirjev ali blaga, predloženih ali posojenih na podlagi poslov začasne prodaje/začasnega nakupa ali poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslov z dolgim rokom poravnave in poslov posojanja za povečanje trgovalnega portfelja, je vrednost izpostavljenosti enaka vrednosti vrednostnih papirjev ali blaga, določeni v skladu s členom 74. Če se uporablja razvita metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, kakor je navedeno v delu 3 Priloge VIII, se vrednost izpostavljenosti poveča s prilagoditvijo za nestanovitnost, ki je primerna za take vrednostne papirje ali blago, kakor so tam navedeni. Vrednost izpostavljenosti poslov začasne prodaje/začasnega nakupa, poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, poslov z dolgim rokom poravnave in poslov posojanja za povečanje trgovalnega portfelja se lahko določi bodisi v skladu s Prilogo III ali z odstavki 12 do 21 dela 3 Priloge VIII.

8. Ne glede na odstavek 7 se vrednost izpostavljenosti za nepravilne izpostavljenosti za kreditno tveganje, kot jih določijo pristojni organi, do glavne nasprotne stranke določi v skladu z odstavkom 6 dela 2 Priloge III ob pogoju, da so izpostavljenosti CCR (kreditno tveganje nasprotne stranke) glavne nasprotne stranke z vsemi udeleženci v svojih dogovorih vsakodnevno v celoti zavarovane.
9. Vrednost izpostavljenosti za naslednje postavke se izračuna kakor odobren vendar neizkoriščen znesek, pomnožen s konverzijskim faktorjem.

Kreditne institucije uporabljajo naslednje konverzijske faktorje:

- (a) za nezavezujoče kreditne linije, ki so brezpogojno preklicne in jih kreditna institucija lahko prekliče kadarkoli brez predhodnega obvestila, ali ki učinkovito določajo samodejen preklic zaradi poslabšanja kreditne sposobnosti dolžnika, se uporablja konverzijski faktor 0 %. Kreditne institucije za uporabo konverzijskega faktorja 0 % aktivno spremljajo finančno stanje dolžnika, njihovi sistemi notranjih kontrol pa jim omogočajo, da takoj odkrijejo poslabšanje kreditne kakovosti dolžnika. Neizkoriščene kreditne linije iz naslova bančništva na drobno se lahko obravnavajo kot brezpogojno preklicne, če pogoji dovoljujejo kreditni instituciji, da jih prekliče v celotnem obsegu, ki je dovoljen z zakonodajo o varstvu potrošnikov in sorodno zakonodajo;
  - (b) za kratkoročne akreditive za plačilo blaga, ki je na poti, se uporablja konverzijski faktor 20 % tako za institucijo, ki jih izda, kot za tisto, ki jih potrdi;
  - (c) za bodoče denarne terjatve do podjetij, ki jih bo kreditna institucija odkupila na podlagi sklenjene okvirne pogodbe, lahko kreditna institucija uporablja CF 0 %, če jih lahko kreditna institucija brezpogojno prekliče ali za katere je določen samodejen preklic kadarkoli brez predhodnega obvestila. Kreditne institucije za uporabo konverzijskega faktorja 0 % aktivno spremljajo finančno stanje dolžnika, njihovi sistemi notranjih kontrol pa jim omogočajo, da takoj odkrijejo poslabšanje kreditne kakovosti dolžnika;
  - (d) za druge kreditne linije, evropske vrednostne papirje (NIF) in evrokomercialne zapise (RUF) se uporablja konverzijski faktor 75 %; in
  - (e) kreditne institucije, ki izpolnjujejo minimalne zahteve za uporabo lastnih ocen konverzijskih faktorjev, kakor je navedeno v delu 4, lahko ob upoštevanju odobritve pristojnih organov uporabljajo lastne ocene konverzijskih faktorjev za različne vrste produktov, omenjenih v točkah (a) do (d).
10. Če se sprejeta obveznost nanaša na podaljšanje druge obveznosti, se uporablja nižji od dveh konverzijskih faktorjev, povezanih s posamezno obveznostjo.
  11. Za vse druge zunajbilančne postavke, razen tistih, ki so navedene v odstavkih 1 do 9, ustreza vrednost izpostavljenosti naslednjemu odstotnemu deležu svoje vrednosti:
    - 100 % pri postavkah z večjim tveganjem,
    - 50 % pri postavkah s srednjim tveganjem,
    - 20 % pri postavkah s srednjim/majhnim tveganjem, in
    - 0 % pri postavkah z majhnim tveganjem.

Za ta namen so zunajbilančne postavke povezane s kategorijami tveganj v skladu s Prilogo II.

2. IZPOSTAVLJENOST IZ NASLOVA LASTNIŠKIH INSTRUMENTOV

12. Vrednost izpostavljenosti je vrednost, navedena v finančnih izkazih. Dovoljena merila za izpostavljenost iz naslova lastniških instrumentov so naslednja:
  - (a) za naložbe, merjene po pošteni vrednosti, katerih spremembe vrednosti pritekajo neposredno preko dohodka v lastna sredstva, je vrednost izpostavljenosti poštena vrednost, navedena v bilanci;

- (b) za naložbe, merjene po pošteni vrednosti, katerih spremembe vrednosti ne pritekajo preko dohodka, ampak v posebno komponento lastniškega kapitala, prilagojeno za davek, je vrednost izpostavljenosti poštena vrednost, navedena v bilanci; in
- (c) za naložbe, merjene po nabavni vrednosti ali po nižji izmed nabavne vrednosti ali tržne vrednosti, je vrednost izpostavljenosti nabavna vrednost ali tržna vrednost, navedena v bilanci.

3. DRUGA SREDSTVA IZ NASLOVA NEKREDITNIH OBVEZNOSTI

- 13. Vrednost izpostavljenosti drugih sredstev iz naslova nekreditnih obveznosti je vrednost, navedena v finančnih izkazih.

DEL 4

Minimalne zahteve za pristop IRB

1. BONITETNI SISTEMI

- 1. „Bonitetni sistem“ obsega vse metode, procese, kontrole, zbiranje podatkov in informacijske sisteme, ki podpirajo ocenjevanje kreditnega tveganja, razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine (bonitetna ocena) in količinsko opredelitev ocene neplačila in izgube za določeno vrsto izpostavljenosti.
- 2. Če kreditna institucija uporablja večvrstne bonitetne sisteme, je načelo razvrščanja dolžnika ali posla v bonitetni sistem dokumentirano in uporabljeno na način, ki ustrezno odraža stopnjo tveganja.
- 3. Z rednimi pregledi meril in procesov razvrščanja se ugotavlja, ali so še naprej primerni za trenutni portfelj in zunanje pogoje.

1.1. Struktura bonitetnih sistemov

- 4. Če kreditna institucija uporablja neposredne ocene parametrov tveganja, se lahko slednje obravnavajo kot rezultati bonitetnih razredov na zvezni bonitetni lestvici.

1.1.1. Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

- 5. Bonitetni sistem upošteva značilnosti tveganja dolžnika in izpostavljenosti.
- 6. Bonitetni sistem vsebuje bonitetno lestvico dolžnika, ki izkazuje izključno količinsko opredelitev tveganja dolžnikovega neplačila. Bonitetna lestvica dolžnika ima najmanj 7 bonitetnih razredov za plačnike in najmanj enega za neplačnike.
- 7. „Bonitetni razred dolžnika“ pomeni kategorijo tveganja v okviru bonitetne lestvice dolžnika v bonitetnem sistemu, v katero se razvrstijo dolžniki na podlagi posebnih in jasnih bonitetnih meril, iz katerih so izpeljane ocene PD. Kreditna institucija dokumentira odnos med bonitetnimi razredi dolžnika glede na stopnjo tveganja neplačila, ki ga vsebuje vsak razred, in merila, ki se uporabljajo za določanje navedene stopnje tveganja neplačila.
- 8. Kreditne institucije s portfelji, osredotočenimi na določen segment trga in razpon tveganja neplačila, imajo dovolj razredov dolžnikov v navedenem razponu, da se lahko izognejo pretiranim koncentracijam dolžnikov v posameznem bonitetnem razredu. Znatne koncentracije v okviru posameznega bonitetnega razreda se podprejo s prepričljivimi empiričnimi dokazi, da bonitetni razred dolžnika obsega ustrezno ozek pas PD in da tveganje neplačila, ki ga predstavljajo vsi dolžniki v bonitetnem razredu, sodi v navedeni pas.
- 9. Pristojni organi priznajo uporabo lastnih ocen LGD za izračun kapitalskih zahtev, če bonitetni sistem vsebuje ločeno bonitetno lestvico izpostavljenosti, ki izkazuje izključno značilnosti izpostavljenosti, povezane z LGD.

10. „Bonitetni razred izpostavljenosti“ pomeni kategorijo tveganja v okviru lestvice produkta v bonitetnem sistemu, v katero se razvrstijo izpostavljenosti na podlagi posebnih in jasnih bonitetnih meril, iz katerih so izpeljane lastne ocene LGD. Opredelitev bonitetnega razreda vključuje opis, kako se izpostavljenosti razvrstijo v bonitetni razred, in opis meril, ki se uporabljajo za razlikovanje stopenj tveganja med razredi.
11. Znatne koncentracije v okviru posameznega bonitetnega razreda izpostavljenosti se podprejo s prepričljivimi empiričnimi dokazi, da bonitetni razred izpostavljenosti obsega ustrezno ozek pas LGD in da tveganje, ki ga predstavljajo vse izpostavljenosti v bonitetnem razredu, sodi v navedeni pas.
12. Kreditne institucije, ki uporabljajo metode iz odstavka dela 1 za dodeljevanje uteži tveganja za izpostavljenosti iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev, so izvzete iz zahteve, da imajo bonitetno lestvico izpostavljenosti, ki izkazuje izključno količinsko opredelitev tveganja dolžnikovega neplačila za te izpostavljenosti. Ne glede na odstavek 6 imajo te institucije za te izpostavljenosti vsaj 4 bonitetne razrede za plačnike in vsaj enega za neplačnike.

1.1.2. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno

13. Bonitetni sistemi izkazujejo tako tveganje dolžnika kot izpostavljenosti in zajemajo vse ustrezne značilnosti dolžnika in izpostavljenosti.
14. Stopnja raznovrstnosti tveganja zagotavlja, da število izpostavljenosti v danem bonitetnem razredu ali skupini omogoča smiselno količinsko opredelitev in ovrednotenje značilnosti izgube na ravni bonitetnega razreda ali skupine. Izpostavljenosti in dolžniki se med bonitetnimi razredi ali skupinami razporedijo tako, da se preprečijo pretirane koncentracije.
15. Kreditne institucije dokažejo, da razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine zagotavlja smiselno razlikovanje tveganj, ureja razvrščanje dovolj homogenih izpostavljenosti v skupine in omogoča natančno in dosledno ocenjevanje značilnosti izgub na ravni bonitetnega razreda ali skupine. Za odkupljene denarne terjatve razvrščanje v skupine izkazuje prodajalčeve prevzete prakse in heterogenost njihovih strank.
16. Ob razvrščanju izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine, kreditne institucije upoštevajo naslednje dejavnike tveganja:
  - (a) značilnosti tveganja dolžnika;
  - (b) značilnosti tveganja izpostavljenosti, vključno s produktom ali vrsto zavarovanja s premoženjem ali oboje. Kreditne institucije izrecno obravnavajo primere, kjer je več izpostavljenosti kritih z istim zavarovanjem s premoženjem; in
  - (c) nerednost plačil, razen če kreditna institucija dokaže svojemu pristojnemu organu, da nerednost plačil ni bistven dejavnik tveganja za izpostavljenost.

1.2. Razvrščanje v bonitetne razrede ali skupine

17. Kreditna institucija vzpostavi posebne opredelitve, procese in merila za razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine v okviru bonitetnega sistema.
  - (a) Opredelitve in merila bonitetnih razredov ali skupin so dovolj natančna, da omogočajo osebju, pristojnemu za dodeljevanje bonitetnih ocen, dosledno razvrščanje dolžnikov ali izpostavljenosti podobnimi tveganji v iste bonitetne razrede ali skupine. Razvrščanje je dosledno v različnih panogah, oddelkih in geografskih lokacijah;
  - (b) Dokumentacija o bonitetnem procesu omogoča tretjim osebam razumevanje razvrščanja izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine, ponovitev razvrščanja v bonitetne razrede ali skupine ter ovrednotenje primernosti razvrščanja v bonitetne razrede ali skupine; in
  - (c) Merila so tudi skladna z notranjimi posojilnimi standardi kreditne institucije in z njenimi politikami za ravnanje s problematičnimi dolžniki in izpostavljenostmi.

18. Kreditna institucija pri razvrščanju dolžnikov in izpostavljenosti bonitetne razrede ali skupine upošteva vse ustrezne informacije. Informacije so najnovejše in omogočajo kreditni instituciji predvidevanje prihodnjega gibanja izpostavljenosti. Manj informacij kot ima kreditna institucija, bolj konzervativne bodo njene razvrstitve izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine dolžnikov in izpostavljenosti. Če so zunanje bonitetne ocene glavni dejavnik kreditne institucije pri določanju notranjega razvrščanja v bonitetne razrede, kreditna institucija zagotovi obravnavanje drugih ustreznih informacij.

1.3. Razvrščanje izpostavljenosti

1.3.1. Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

19. Vsak dolžnik se razvrsti v bonitetni razred dolžnika v okviru procesa odobritve posla.
20. Za tiste kreditne institucije, ki imajo dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD ali konverzijskih faktorjev, se v okviru procesa odobritve kredita vsaka izpostavljenost razvrsti tudi v bonitetni razred izpostavljenosti.
21. Kreditne institucije, ki uporabljajo metode iz odstavka 6 dela 1 za dodeljevanje uteži tveganja izpostavljenostim iz naslova posebnih kreditnih aranžmajev, razvrstijo vsako od teh izpostavljenosti v bonitetni razred v skladu z odstavkom 12.
22. Vsak pravni subjekt, do katerega je izpostavljena kreditna institucija, prejme svojo bonitetno oceno. Kreditna institucija svojemu pristojnemu organu dokaže, da ima sprejemljive politike v zvezi z obravnavo posameznih strank dolžnikov in skupin povezanihoseb.
23. Posamezne izpostavljenosti do istega dolžnika se razvrstijo v isti bonitetni razred dolžnika, ne glede na morebitne razlike v naravi vsakega posameznega posla. Izjeme, ko se posamezne izpostavljenosti lahko razvrstijo v več bonitetnih razredov za istega dolžnika, so:
- (a) deželno transferno tveganje, ki je odvisno od tega, ali so izpostavljenosti denominirane v domači ali tuji valuti;
  - (b) če se obravnava osebnih jamstev, povezanih z izpostavljenostjo, lahko kaže v prilagojeni razvrstitvi v bonitetni razred dolžnika; in
  - (c) prepoved izmenjave podatkov o strankah zaradi predpisov iz področja varstva potrošnikov, bančne tajnosti ali zaradi drugih predpisov.

1.3.2. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno

24. Vsaka izpostavljenost se razvrsti v bonitetni razred ali skupino v okviru procesa odobritve posla.

1.3.3. Razveljavitve

25. Kreditne institucije pri razvrstitvah v bonitetne razrede in skupine dokumentirajo okoliščine, v katerih se lahko s človeško presojo razveljavijo vhodni podatki ali izidi procesa razvrščanja, in osebje odgovorno za odobritev teh razveljavitvev. Kreditne institucije dokumentirajo te razveljavitve in odgovorno osebje. Kreditne institucije analizirajo gibanje izpostavljenosti, katerih razvrstitve so bile razveljavljene. Ta analiza vključuje presojo gibanja izpostavljenosti, katerih bonitetno oceno je razveljavila določena oseba, ki je pristojna za vso odgovorno osebje.

1.4. Celovitost procesa razvrščanja

1.4.1. Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

26. Razvrščanja in redne preglede razvrščanj dokonča ali odobri neodvisna oseba, ki nima neposrednih koristi od odločitev o odobritvi kredita.

27. Kreditne institucije posodobijo razvrstitev vsaj enkrat letno. Dolžniki visokega tveganja in problematične izpostavljenosti se pregledujejo pogosteje. Kreditne institucije opravijo novo razvrstitev, če dobijo na razpolago pomembne podatke o dolžniku ali izpostavljenosti.
28. Kreditna institucija vzpostavi učinkovit proces za pridobivanje in posodabljanje ustreznih informacij o značilnostih dolžnika, ki vplivajo na PD, in o značilnostih izpostavljenosti, ki vplivajo na LGD in konverzijske faktorje.

1.4.2. Izpostavljenost iz naslova bančništva na drobno

29. Kreditna institucija vsaj enkrat letno posodobi razvrstitev dolžnikov in izpostavljenosti ali pregleda značilnosti izgub in nerednosti plačil vsake opredeljene skupine tveganja, kar je primerno. Kreditna institucija tudi vsaj enkrat letno pregleda status posameznih izpostavljenosti v reprezentativnem vzorcu v vsaki skupini, da bi zagotovila, da se izpostavljenosti še naprej razvrščajo v pravilne skupine.

1.5. Uporaba modelov

30. Če kreditna institucija uporablja statistične modele in druge mehanske metode za razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede dolžnikov ali izpostavljenosti skupine, potem:
  - (a) kreditna institucija dokaže pristojnemu organu, da ima model dobro napovedno moč in da kapitalske zahteve zaradi njegove uporabe niso izkrivljene. Vhodne spremenljivke predstavljajo razumno in učinkovito osnovo za napovedovanja. Model je v čim večji meri nepristranski;
  - (b) kreditna institucija vzpostavi proces za vrednotenje vhodnih podatkov v model, ki vključuje oceno natančnosti, popolnosti in primernosti podatkov;
  - (c) kreditna institucija dokaže, da so uporabljeni podatki za izgradnjo modela reprezentativni za skupino dejanskih dolžnikov ali izpostavljenosti kreditne institucije;
  - (d) kreditna institucija vzpostavi redni cikel preverjanja veljavnosti modela, ki vključuje spremljanje delovanja in stabilnosti modela, pregled specifikacij modela ter testiranje pridobljenih rezultatov modela glede na dejanske izide; in
  - (e) kreditna institucija dopolnjuje statistični model s človeško presojo in človeškim nadzorom in na ta način pregleduje razvrstitev na podlagi modela ter zagotavlja pravilno uporabo modelov. Cilj postopkov preverjanja je ugotavljanje in omejevanje napak, povezanih s šibkostmi modela. Človeška presoja upošteva vse pomembne informacije, ki jih model ne obravnava. Kreditna institucija dokumentira, kako naj bodo človeška presoja in rezultati modela medsebojno povezani.

1.6. Dokumentacija bonitetnih sistemov

31. Kreditne institucije dokumentirajo podrobnosti v zvezi s sestavo in delovanjem svojih bonitetnih sistemov. Dokumentacija dokazuje skladnost z minimalnimi zahtevami iz tega dela in obravnava vprašanja, kot so razločevanje portfelja, bonitetna merila, odgovornost strank, ki ocenjujejo dolžnike in izpostavljenosti, pogostost preverjanja razvrstitev in nadzor vodstva nad bonitetnim procesom.
32. Kreditna institucija dokumentira načelo za izbor bonitetnih meril in analizo, ki ga podpira. Kreditna institucija dokumentira vse večje spremembe v bonitetnem procesu za tveganja, taka dokumentacija pa pomaga ugotavljati spremembe v bonitetnem procesu za tveganja, ki sledijo zadnjemu pregledu, ki so ga opravili pristojni organi. Dokumentira se tudi organizacija bonitetnega razvrščanja, vključno s procesom bonitetnega razvrščanja in strukturo notranjih kontrol.
33. Kreditne institucije dokumentirajo posebne opredelitve neplačila in izgube, ki se uporabljajo notranje, in dokažejo skladnost z opredelitvami iz te direktive.

34. Če kreditna institucija uporablja statistične modele v bonitetnem procesu, dokumentira njihove metodologije. Ta material:
- (a) zagotovi natančen opis teorije, predpostavk in/ali matematične in empirične osnove za dodelitev ocen bonitetnim razredom, posameznim dolžnikom, izpostavljenostim ali skupinam, ter vir(e) podatkov, ki se uporablja(jo) za ocenjevanje modela;
  - (b) določi strog statistični proces (vključno s testom delovanja statističnega modela izven vzorca in izven časa, na/v katerem je bil generiran razvojni vzorec) za ovrednotenje modela; in
  - (c) navede okoliščine, v katerih ta model ne deluje učinkovito.
35. Uporaba modela, pridobljenega od zunanega prodajalca, ki vsebuje patentirano tehnologijo, ni opravičilo za izvzetje od obveznosti dokumentiranja ali katere koli druge zahteve za sistem razvrščanja bonitetnih ocen. Dolžnost kreditne institucije je, da dokaže ustreznost pristojnim organom.

1.7. Vzdrževanje podatkov

36. Kreditne institucije zbirajo in shranjujejo podatke o svojih notranjih bonitetnih ocenah, kakor zahtevajo členi 145 do 149.

1.7.1. Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

37. Kreditne institucije zbirajo in hranijo:
- (a) popolne podatke o preteklih bonitetnih ocenah dolžnikov in priznanih izdajateljev osebnih jamstev;
  - (b) datume dodelitev bonitetnih ocen;
  - (c) ključne podatke in metodologije, uporabljene za pridobivanje bonitetnih ocen;
  - (d) podatke o odgovornih osebah za razvrščanje v bonitetne razrede;
  - (e) identiteto dolžnikov in izpostavljenosti, pri katerih je nastalo neplačilo;
  - (f) datum in okoliščine takih neplačil; in
  - (g) podatke o PD in dejanskih stopnjah neplačila, povezanih z bonitetnimi razredi in prehodi med bonitetnimi razredi;

Kreditne institucije, ki ne uporabljajo lastnih ocen LGD in/ali konverzijskih faktorjev, zbirajo in hranijo podatke o primerjavah dejanskih LGD z vrednostmi, navedenimi v odstavku 8 dela 2, ter dejanskih konverzijskih faktorjev z vrednostmi, navedenimi v odstavku 9 dela 3.

38. Kreditne institucije, ki uporabljajo lastne ocene LGD in/ali konverzijske faktorje, zbirajo in hranijo:
- (a) popolne podatke o preteklih bonitetnih ocenah produktov ter ocenah LGD in konverzijskih faktorjev, povezanih z vsako bonitetno lestvico;
  - (b) datume dodelitev bonitetnih ocen in izdelave ocen;
  - (c) ključne podatke in metodologije, uporabljene za pridobivanje bonitetnih ocen produktov ter ocen LGD in konverzijskih faktorjev;
  - (d) osebo, ki je dodelila bonitetno oceno produkta in osebo, ki je zagotovila oceno LGD in konverzijskih faktorjev;
  - (e) podatke o ocenjenih in dejanskih LGD in konverzijskih faktorjih, povezanih z vsako neplačano izpostavljenostjo;

- (f) podatke o LGD izpostavljenosti pred ovrednotenjem učinkov osebnega jamstva ali kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in po njem za tiste kreditne institucije, ki upoštevajo učinke zmanjševanja kreditnega tveganja iz naslova osebnih jamstev ali kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, v LGD; in
- (g) podatke o sestavnih delih izgube za vsako neplačano izpostavljenost.

1.7.2. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno

39. Kreditne institucije zbirajo in hranijo:

- (a) podatke, uporabljene v procesu razvrščanja izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine;
- (b) podatke o ocenjenih PD, LGD in konverzijskih faktorjih, povezanih z bonitetnimi razredi ali skupinami izpostavljenosti;
- (c) identiteto dolžnikov in izpostavljenosti, pri katerih je nastalo neplačilo;
- (d) za neplačane izpostavljenosti, podatke o bonitetnih razredih ali skupinah, v katere je bila razvrščena izpostavljenost v letu pred neplačilom, ter dejanske LGD in konverzijske faktorje; in
- (e) podatke o stopnjah izgub za kvalificirane obnavljajoče se izpostavljenosti do majhnih dolžnikov.

1.8. Testi izjemnih situacij, ki se uporabljajo pri ocenjevanju kapitalске ustreznosti

- 40. Kreditna institucija vzpostavi zanesljive procese za testiranje izjemnih situacij, ki se uporabljajo pri presoji njene kapitalске ustreznosti. Testiranje izjemnih situacij vključuje ugotavljanje morebitnih dogodkov ali prihodnjih sprememb v gospodarskih razmerah, ki bi lahko neugodno vplivale na kreditne izpostavljenosti kreditne institucije, ter presajo zmožnosti kreditne institucije, da vzdrži take spremembe.
- 41. Kreditna institucija redno opravlja teste izjemnih situacij za kreditna tveganja, s katerimi presoja učinke nekaterih posebnih okoliščin na svoje skupne kapitalске zahteve za kreditna tveganja. Uporabljen test, ki ga izbere kreditna institucija, je predmet nadzorniškega pregleda. Uporabljen test je smiseln in zmerno konzervativen, obravnava pa vsaj učinek scenarijev blage recesije. Kreditna institucija presoja prehod med svojimi bonitetnimi razredi v razmerah, ki jih obravnava test izjemnih situacij. Portfelji v izjemnih situacijah vsebujejo veliko večino skupne izpostavljenosti kreditne institucije.
- 42. Kreditne institucije, ki uporabljajo postopek, določen v odstavku 4 dela 1, upoštevajo kot sestavni del svojega okvira testiranja izjemnih situacij, vpliv poslabšanja kreditne kvalitete dajalcev zavarovanja, zlasti vpliv tistih primerov, kjer dajalci zavarovanja ne izpolnjujejo kriterijev primernosti.

2. KOLIČINSKA OPREDELITEV TVEGANJA

- 43. Kreditne institucije pri ugotavljanju parametrov tveganja, ki se povezujejo z bonitetnimi razredi ali skupinami, uporabljajo spodaj navedene zahteve.

2.1. Opredelitev neplačila

- 44. Šteje se, da „neplačilo“ s strani posameznega dolžnika nastopi, ko se zgodi eden ali oba od naslednjih dogodkov:
  - (a) kreditna institucija meni, da obstaja majhna verjetnost, da bo dolžnik poravnal svoje kreditne obveznosti do kreditne institucije, njene nadrejene družbe ali katerekoli njej podrejene družbe v celoti, ne da bi kreditna institucija za poplačilo uporabila ukrepe, kakor so unovčenje zavarovanja (če obstaja);
  - (b) dolžnik več kakor 90 dni zamuja s plačilom katere koli bistvene kreditne obveznosti do kreditne institucije, njene nadrejene družbe ali katerekoli njej podrejene družbe.

Pri prekoračitvah začnejo dnevi zamude teči, ko dolžnik preseže odobreni znesek razpolaganja, ko je njegov odobreni znesek razpolaganja nižji od vsote tekočih obveznosti, ali črpa kredit brez dovoljenja, pri čemer je prekoračeni znesek bistven.

Odobreni znesek razpolaganja pomeni znesek razpolaganja, s katerim je bil dolžnik seznanjen.

Dnevi zamude za kreditne kartice začnejo teči od dne, ko bi obveznosti morale biti poravnane s strani dolžnika.

V primeru izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno in izpostavljenosti do oseb javnega sektorja (PSE) pristojni organi določijo število dni zamude, kakor je določeno v odstavku 48.

V primeru izpostavljenosti do podjetij lahko pristojni organi določijo število dni zamude, kakor je opredeljeno v členu 154(7).

V primeru izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno kreditne institucije lahko uporabijo to opredelitev na ravni izpostavljenosti.

V vsakem primeru morajo biti zapadle izpostavljenosti nad mejno vrednostjo, ki jo določijo pristojni organi in odražajo sprejemljivo stopnjo tveganja.

45. Dogodki, ki nakazujejo majhno verjetnost plačila, vključujejo:
- (a) kreditna institucija obravnava kreditno obveznost kot nedonosno;
  - (b) kreditna institucija izvede oslabitev, ki je posledica zaznave občutnega poslabšanja kreditne kvalitete potem, ko kreditna institucija prevzame izpostavljenost;
  - (c) kreditna institucija proda kreditno obveznost in ob tem utрпи bistveno ekonomsko izgubo, povezano s kreditom; in
  - (d) kreditna institucija odobri restrukturiranje problematične kreditne obveznosti, kadar je verjetno, da se bodo učinki bistvene opustitve ali odloga plačila glavnice, obresti ali (če je primerno) opravnine (provizij), pokazali v zmanjšani finančni obveznosti dolžnika. To v primeru izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, ocenjenih na podlagi pristopa PD/LGD, vključuje tudi restrukturiranje samega problematičnega lastniškega instrumenta;
  - (e) kreditna institucija vložil predlog za stečajni postopek zoper dolžnika ali podoben predlog v zvezi z dolžnikovo kreditno obveznostjo do kreditne institucije, njene nadrejene družbe ali katerekoli njej podrejene družbe; in
  - (f) dolžnik ali tretja oseba uvede stečajni postopek ali podoben insolvenčni postopek nad dolžnikom, ki lahko vodi k zmanjšanju ali odložitvi plačila kreditne obveznosti kreditni instituciji, njeni nadrejeni družbi ali katerekoli njej podrejeni družbi.
46. Kreditne institucije, ki uporabljajo zunanje podatke, ki niso sami po sebi skladni z opredelitvijo neplačila, dokažejo pristojnim organom, da so bile sprejete ustrezne prilagoditve, da bi dosegli približno enakovrednost z opredelitvijo neplačila.
47. Če kreditna institucija meni, da je predhodno neplačana izpostavljenost taka, da ne velja več nobeno merilo, ki pokaže nastanek neplačila, kreditna institucija oceni dolžnika ali izpostavljenost kakor izpostavljenost, ki ni neplačana. Če naknadno nastopijo razmere, ki ustrezajo opredelitvi neplačila, se šteje, da je ponovno nastopilo neplačilo.
48. Za izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno in do PSE pristojni organi vsake države članice določijo točno število dni zamude, ki jih upoštevajo vse kreditne institucije v svojih jurisdikcijah na podlagi opredelitve neplačila iz odstavka 44, za izpostavljenosti do takih nasprotnih strank, ki se nahajajo v teh državah članicah. Natančno število je med 90 do 180 dni in se lahko razlikuje med produkti. Za izpostavljenosti do takih nasprotnih strank, ki se nahajajo na ozemljih drugih držav članic, pristojni organi določijo število dni zamude, ki ni višje od števila, ki so ga določili pristojni organi zadevne države članice.

2.2. Splošne zahteve za ocenjevanje

49. Lastne ocene kreditne institucije za parametre tveganja PD, LGD, konverzijske faktorje in EL vsebujejo vse pomembne podatke, informacije in metode. Ocene so izvedene z uporabo preteklih izkušenj in empiričnih dokazov in ne temeljijo izključno na uporabi presoje. Ocene so utemeljene in intuitivne ter temeljijo na bistvenih nosilcih ustreznih parametrov tveganja. Manj podatkov kot ima kreditna institucija, bolj konzervativna je v svojih ocenah.
50. Kreditna institucija je sposobna zagotoviti razčlenitev svojih izgub v smislu pogostosti neplačil, LGD, konverzijskega faktorja ali izgube, če se uporabljajo ocene EL, po dejavnikih, ki jih šteje kot bistvene nosilce ustreznih parametrov tveganja. Kreditna institucija dokaže, da so njene ocene reprezentativne za dolgoročne izkušnje.
51. Upoštevajo se kakršne koli spremembe kreditne prakse ali procesa izvajanja izterjav v opazovanih obdobjih iz odstavkov 66, 71, 82, 86, 93 in 95. Ocene kreditne institucije upoštevajo posledice tehničnega napredka in novih podatkov ter drugih informacij, ko so le-te na razpolago. Kreditne institucije pregledajo svoje ocene, kadar se pojavijo nove informacije, vendar pa vsaj enkrat letno.
52. Populacija izpostavljenosti, zastopana v podatkih, uporabljenih za ocenjevanje, kreditni standardi, ki se uporabljajo ob nastanku podatkov, in druge pomembne značilnosti so primerljivi s tistimi, ki jih imajo izpostavljenosti in standardi kreditne institucije. Kreditna institucija tudi dokaže, da so ekonomske in tržne razmere, v katerih so nastali podatki, pomembne za sedanje in predvidljive razmere. Število izpostavljenosti v vzorcu in obdobje, ki ga pokrivajo podatki, ki se uporabljajo za količinsko opredelitev, zadostujejo, da kreditni instituciji zagotovijo zaupanje v natančnost in trdnost njenih ocen.
53. Za odkupljene denarne terjatve ocene odražajo vse pomembne informacije, ki jih ima na razpolago kreditna institucija, ki odkupi denarne terjatve. Te informacije se nanašajo na kakovost osnovnih denarnih terjatev, vključno s podatki za podobne skupine, ki jih podajo prodajalec, kreditna institucija, ki odkupi denarne terjatve, ali zunanji viri. Kreditna institucija, ki odkupi denarne terjatve, ovrednoti morebitne podatke, ki jih pridobi od prodajalca.
54. Kreditna institucija svojim ocenam prišteje mero konzervativnosti, ki je sorazmerna s pričakovanim obsegom napak pri ocenjevanju. Če so metodologije in podatki manj zadovoljivi in je pričakovani obseg napak večji, je tudi mera konzervativnosti večja.
55. Če kreditne institucije uporabljajo različne ocene za izračun uteži tveganja in za notranje namene, to dokumentirajo, njihova utemeljenost pa se dokaže pristojnim organom.
56. Če lahko kreditne institucije dokažejo pristojnim organom, da so bile za podatke, ki so bili zbrani pred datumom začetka izvajanja te direktive, opravljene ustrezne prilagoditve, da se doseže splošna enakovrednost z opredelitvami neplačila ali izgube, pristojni organi lahko dovolijo kreditni instituciji določeno mero prožnosti pri uporabi zahtevanih standardov za podatke.
57. Če kreditna institucija uporablja podatke, ki so zbrani preko več kreditnih institucij, dokaže, da:
  - (a) so bonitetni sistemi in merila drugih kreditnih institucij v skupini podobni njenim lastnim;
  - (b) so skupni podatki reprezentativni za portfelj, za katerega se uporabljajo zbrani podatki; in
  - (c) kreditna institucija dosledno uporablja skupne podatke dalj časa za svoje trajne ocene.
58. Če kreditna institucija uporablja podatke, ki so zbrani preko več kreditnih institucij, je odgovorna za integriteto svojih bonitetnih sistemov. Kreditna institucija dokaže pristojnemu organu, da ima dovolj lastnega znanja o svojih bonitetnih sistemih, vključno z učinkovito zmožnostjo nadzora in revizije bonitetnega procesa.

2.2.1. Zahteve, specifične za oceno verjetnosti neplačila (PD)

Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

59. Kreditne institucije ocenjujejo PD za vsaki bonitetni razred dolžnika na podlagi dolgoročnih povprečij enoletnih stopenj neplačil.
60. Kreditne institucije lahko za odkupljene denarne terjatve do podjetij ocenjujejo EL za vsaki bonitetni razred dolžnika na podlagi dolgoročnih povprečij enoletnih dejanskih stopenj neplačil.
61. Če kreditna institucija izpeljuje dolgoročne povprečne ocene PD in LGD za odkupljene denarne terjatve do podjetij iz ocene EL, in ustrezne ocene PD ali LGD, proces za ocenjevanje skupnih izgub izpolnjuje celotne standarde za ocenjevanje PD in LGD iz tega dela, rezultat pa je skladen s pojmom LGD iz odstavka 73.
62. Kreditne institucije uporabljajo tehnike ocenjevanja PD samo s spremljajočo analizo. Kreditne institucije priznavajo pomen presoje pri sestavljanju rezultatov tehnik in pri prilagajanju zaradi omejitev tehnik in informacij.
63. Če kreditna institucija uporablja podatke o notranjih izkušnjah z neplačili za ocenjevanje PD, v svojih analizah dokaže, da njene ocene izpolnjujejo prevzete standarde in pojasnjuje morebitne razlike, ki bi nastale med bonitetnim sistemom, ki je general te podatke, in trenutnim bonitetnim sistemom. Če se prevzeti standardi ali bonitetni sistemi spremenijo, kreditna institucija prišteje v svojo oceno PD večjo mero konzervativnosti.
64. Če kreditne institucije povezujejo ali vzporejajo svoje notranje bonitetne razrede z lestvico, ki jo uporabljajo ECAI ali podobne organizacije, in dodelijo svojim bonitetnim razredom stopnje neplačila, povzete po razredih zunanje organizacije, vzporejanje temelji na primerjavi notranjih meril za dodeljevanje bonitetnih ocen z merili, ki jih uporablja zunanja organizacija, in na primerjavi notranjih in zunanjih bonitetnih ocen za vsakega skupnega dolžnika. Izogibati se je treba pristranskosti in nedoslednosti v postopku vzporejanja ali v osnovnih podatkih. Merila zunanje organizacije, ki so osnova za uporabljene podatke za količinsko opredelitev tveganja, so usmerjena samo v tveganje neplačila in ne odražajo značilnosti izpostavljenosti. Analiza kreditne institucije vključuje primerjavo uporabljenih opredelitev neplačila ob upoštevanju odstavkov 44 do 48. Kreditna institucija dokumentira podlago za vzporejanje.
65. Če kreditna institucija uporablja statistične modele za napovedovanje neplačil, lahko ocenjuje PD kot enostavno povprečje ocen verjetnosti neplačila za posamezne dolžnike v določenem bonitetnem razredu. Kreditna institucija pri uporabi modelov za določanje verjetnosti neplačila v ta namen, izpolnjuje standarde iz odstavka 30.
66. Ne glede na to, ali kreditna institucija za določanje svojih ocen PD uporablja zunanje, notranje ali skupne podatke, ali pa kombinacijo vseh treh, je obdobje uporabljenega predhodnega opazovanja podatkov dolgo vsaj pet let za vsaj enega od virov podatkov. Če je iz posameznega vira na voljo daljše obdobje opazovanja, in so ti podatki primerni, se uporabi to daljše obdobje. Ta odstavek se uporablja tudi za pristop PD/LGD do lastniških instrumentov. Države članice lahko kreditnim institucijam, ki niso upravičene do uporabe lastnih ocen LGD ali konverzijskih faktorjev, dovolijo, da ob uvajanju pristopa IRB uporabljajo ustrezne podatke, ki pokrivajo obdobje dveh let. Obdobje, ki ga je treba pokriti, se vsako leto podaljša za eno leto, dokler ustrezni podatki ne pokrivajo obdobja petih let.

Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno

67. Kreditne institucije ocenjujejo PD za vsaki bonitetni razred dolžnika ali skupino na podlagi dolgoročnih povprečij enoletnih stopenj neplačil.
68. Ne glede na odstavek 67, se lahko ocene PD izpeljujejo tudi iz dejanskih izgub in ustreznih ocen LGD.

69. Kreditne institucije obravnavajo notranje podatke za razvrščanje izpostavljenosti v razrede ali skupine kot primarni vir informacij za ocenjevanje značilnosti izgub. Kreditne institucije lahko uporabljajo zunanje podatke (vključno s skupnimi podatki) ali statistične modele za količinsko opredelitev, če je mogoče dokazati močno povezavo med:
- (a) procesom kreditne institucije za razvrstitev izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine in procesom, ki ga uporablja zunanji vir podatkov; in
  - (b) notranjim profilom tveganja kreditne institucije in sestavo zunanjih podatkov.

Za odkupljene denarne terjatve iz naslova bančništva na drobno lahko kreditne institucije uporabljajo zunanje in notranje referenčne podatke. Za izvedbo primerjave kreditne institucije uporabijo vse ustrezne vire podatkov.

70. Če kreditna institucija izpeljuje dolgoročne povprečne ocene PD in LGD za izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno iz ocene skupne izgube, in ustrezne ocene PD ali LGD, proces za ocenjevanje skupnih izgub izpolnjuje celotne standarde za ocenjevanje PD in LGD iz tega dela, rezultat pa je skladen s pojmom LGD iz odstavka 73.
71. Ne glede na to, ali kreditna institucija za ocenjevanje značilnosti izgub uporablja zunanje, notranje ali skupne podatke, ali pa kombinacijo vseh treh, je obdobje uporabljenega predhodnega opazovanja podatkov dolgo vsaj pet let za vsaj enega od virov podatkov. Če je iz posameznega vira na voljo daljše obdobje opazovanja, in so ti podatki primerni, se uporabi to daljše obdobje. Kreditni instituciji ni treba pripisovati enakega pomena preteklim podatkom, če lahko dokaže pristojnemu organu, da so novejši podatki boljši napovedovalec stopenj izgube. Države članice lahko kreditnim institucijam dovolijo, da ob uvajanju pristopa IRB uporabljajo ustrezne podatke, ki pokrivajo obdobje dveh let. Obdobje, ki ga je treba pokriti, se vsako leto podaljša za eno leto, dokler ustrezni podatki ne pokrivajo obdobja petih let.
72. Kreditne institucije ugotovijo in analizirajo pričakovane spremembe parametrov tveganja v življenjskem ciklu kreditnih izpostavljenosti (učinki sezonskosti).

2.2.2. Zahteve, specifične za lastne ocene verjetnosti neplačila (LGD)

73. Kreditne institucije ocenijo LGD po bonitetnih razredih izpostavljenosti ali skupinah na podlagi povprečne realizirane LGD po bonitetnih razredih ali skupinah z uporabo vseh ugotovljenih neplačil v okviru podatkovnih virov (z neplačili tehtano povprečje).
74. Kreditne institucije uporabljajo ocene LGD, ki so primerne za obdobje gospodarske recesije, če so bolj konzervativne od dolgoročnega povprečja. Ker se pričakuje, da bo bonitetni sistem zagotavljal konstantne realizirane LGD glede na bonitetni razred ali skupino, kreditne institucije sprejemajo prilagoditve svojih ocen parametrov tveganja glede na bonitetni razred ali skupino, da bi tako omejile vpliv gospodarske recesije na kapital.
75. Kreditna institucija obravnava obseg medsebojne odvisnosti med tveganjem dolžnika in tveganjem zavarovanja s premoženjem ali dajalcem zavarovanja. Primeri, pri katerih je stopnja medsebojne odvisnosti visoka, se obravnavajo na konzervativen način.
76. Valutne neusklajenosti med osnovno obveznostjo in zavarovanjem s premoženjem se obravnavajo konzervativno v oceni LGD kreditne institucije.
77. Če ocene LGD upoštevajo obstoj zavarovanja s premoženjem, te ocene ne temeljijo izključno na ocenjeni tržni vrednosti zavarovanja s premoženjem. Ocene LGD upoštevajo učinek potencialne možnosti, da kreditna institucija ne bo sposobna hitro pridobiti kontrole nad njihovim zavarovanjem s premoženjem in ga unovčiti.
78. Če ocene LGD upoštevajo obstoj zavarovanja s premoženjem, morajo kreditne institucije določiti notranje zahteve za upravljanje z zavarovanji, pravno varnost in upravljanje s tveganji, ki so v splošnem skladni s tistimi iz dela 2 Priloge VIII.
79. Če kreditna institucija prizna zavarovanje s premoženjem za določitev vrednosti izpostavljenosti za kreditno tveganje nasprotne stranke v skladu z delom 5 ali 6 Priloge III, se morebitni znesek, za katerega se pričakuje, da bi se lahko iztržil iz tega zavarovanja, ne upošteva v ocenah LGD.

80. V posebnem primeru izpostavljenosti, ki so že neplačane, kreditna institucija utemelji skupno vsoto svojih najboljših ocen pričakovane izgube za vsako izpostavljenost glede na trenutne gospodarske razmere in status izpostavljenosti ter možnost dodatnih nepričakovanih izgub v obdobju poplačila.
81. Če so neplačana zamudna nadomestila in opravnine kapitalizirane v izkazu poslovnega izida kreditne institucije, se prištejejo k meritvi izpostavljenosti in izgube kreditne institucije.

Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

82. Ocene LGD temeljijo na podatkih, ki pokrivajo vsaj pet let, tako da se vsako leto po uvedbi pristopa IRB doda eno leto, dokler ni dosežen minimum sedmih let, za vsaj en vir podatkov. Če je iz posameznega vira na voljo daljše obdobje opazovanja in so podatki primerni, se uporabi to daljše obdobje.

Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno

83. Ne glede na odstavek 73, se lahko ocene LGD izpeljujejo iz dejanskih izgub in ustreznih ocen PD.
84. Ne glede na odstavek 89 lahko kreditne institucije prikazujejo prihodnja črpanja v svojih konverzijskih faktorjih ali v svojih ocenah LGD.
85. Za odkupljene denarne terjatve iz naslova bančništva na drobno lahko kreditne institucije za ocenjevanje LGD uporabljajo zunanje in notranje referenčne podatke.
86. Ocene LGD temeljijo na podatkih, ki obsegajo vsaj pet let. Ne glede na odstavek 73, kreditni instituciji ni treba pripisovati enakega pomena preteklim podatkom, če lahko dokaže pristojnemu organu, da so novejši podatki boljši napovedovalec stopenj izgube. Države članice lahko kreditnim institucijam dovolijo, da ob uvajanju pristopa IRB uporabljajo ustrezne podatke, ki pokrivajo obdobje dveh let. Obdobje, ki ga je treba pokriti, se vsako leto podaljša za eno leto, dokler ustrezni podatki ne pokrivajo obdobja petih let.

2.2.3. Zahteve, specifične za lastne ocene konverzijskih faktorjev

87. Kreditne institucije ocenijo konverzijske faktorje glede na bonitetni razred produkta ali skupino na podlagi povprečnih pričakovanih konverzijskih faktorjev za bonitetni razred ali skupino z uporabo vseh ugotovljenih neplačil v okviru določenega vira podatkov (z neplačili tehtano povprečje).
88. Kreditne institucije uporabljajo ocene konverzijskih faktorjev, ki so primerne za obdobje gospodarske recesije, če so bolj konzervativne od dolgoročnega povprečja. Ker se pričakuje, da bo bonitetni sistem zagotavljal konstantne dejanske konverzijske faktorje glede na bonitetni razred ali skupino, kreditne institucije izvedejo prilagoditve svojih ocen parametrov tveganja glede na bonitetni razred ali skupino, da bi tako omejile vpliv gospodarske recesije na kapital.
89. Ocene kreditnih institucij za konverzijske faktorje odražajo možnost dodatnih črpanj s strani dolžnika do trenutka nastanka neplačila ali po njem.

Ocena konverzijskega faktorja vključuje večjo mero konzervativnosti, če je mogoče utemeljeno pričakovati večjo pozitivno korelacijo med pogostostjo neplačil in velikostjo konverzijskega faktorja.

90. Pri izdelavi ocen konverzijskih faktorjev kreditne institucije obravnavajo specifične politike in strategije, sprejete za spremljanje računov in obdelavo plačil. Kreditne institucije upoštevajo tudi sposobnost in pripravljenost preprečevati nadaljnja črpanja v okoliščinah, ki ne predstavljajo neplačila, kakor so krsitve dogovorov ali drugi primeri tehničnih neplačil.
91. Kreditne institucije vzpostavijo primerne sisteme in postopke za spremljanje zneskov odobrenih sredstev, tekočega stanja iz naslova kreditnih linij ter sprememb stanja glede na dolžnika in na bonitetni razred. Kreditna institucija je sposobna spremljati stanja na dnevni osnovi.

92. Če kreditne institucije uporabljajo različne ocene konverzijskih faktorjev za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in za notranje namene, ga dokumentirajo, in pristojnim organom dokažejo razumnost takih ocen.

Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank

93. Ocene LGD temeljijo na podatkih, ki pokrivajo vsaj pet let, tako da se vsako leto po uvedbi pristopa IRB doda eno leto, dokler se ne doseže minimuma sedmih let, za vsaj en vir podatkov. Če je iz posameznega vira na voljo daljše obdobje opazovanja in so podatki primerni, se uporabi to daljše obdobje.

Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno

94. Ne glede na odstavek 89, lahko kreditne institucije prikazujejo prihodnja črpanja v svojih konverzijskih faktorjih ali v svojih ocenah LGD.
95. Ocene konverzijskih faktorjev temeljijo na podatkih, ki pokrivajo vsaj pet let. Ne glede na odstavek 87 kreditni instituciji ni treba pripisovati enakega pomena preteklim podatkom, če lahko dokaže pristojnemu organu, da so novejši podatki boljši napovedovalec črpanj. Države članice lahko kreditnim institucijam dovolijo, da ob uvajanju pristopa IRB uporabljajo ustrezne podatke, ki pokrivajo obdobje dveh let. Obdobje, ki ga je treba pokriti, se vsako leto podaljša za eno leto, dokler ustrezni podatki ne pokrivajo obdobja petih let.

2.2.4. Minimalne zahteve za presojo učinkov osebnih jamstev in kreditnih izvedenih finančnih instrumentov

Izpostavljenosti do podjetij, institucij ter enot centralne ravni držav in centralnih bank v primerih, ko se bodo uporabljale lastne ocene LGD in izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno.

96. Zahteve iz odstavkov 97 do 104 se ne uporabljajo za osebna jamstva, ki jih zagotavljajo institucije ter enot centralne ravni države in centralne banke, če kreditna institucija prejme dovoljenje za uporabo pravil iz členov 78 do 83 za izpostavljenosti do takih subjektov. V tem primeru se uporabljajo zahteve iz členov 90 do 93.
97. V primeru osebnih jamstev za izpostavljenosti, ki se vključujejo v kategorijo izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno, se te zahteve uporabljajo tudi za razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine ter za oceno PD.

Primerni izdajatelji osebnih jamstev in osebna jamstva

98. Kreditne institucije vzpostavijo jasno navedena merila za vrste izdajateljev osebnega jamstva, ki jih priznavajo za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.
99. Za priznane izdajatelje osebnega jamstva se uporabljajo enaka pravila kakor za dolžnike, kakor je navedeno v odstavkih 17 do 29.
100. Osebno jamstvo se evidentira pisno, za izdajatelja je nepreklicno in velja, dokler obveznost ni v celoti izpolnjena (do zneska in besedila osebnega jamstva), ter je zakonsko izvršljivo v jurisdikciji, kjer ima izdajatelj osebnega jamstva premoženje, ki lahko služi za poplačilo izpostavljenosti. Osebna jamstva, ki predpisujejo pogoje, v katerih ni nujno, da jih mora izdajatelj osebnega jamstva izpolniti (pogojna osebna jamstva), se lahko priznajo, če jih odobrijo pristojni organi. Kreditna institucija dokaže, da merila za razvrščanje primerno obravnavajo katero koli morebitno poslabšanje kvalitete dajalca osebnega jamstva.

Merila za prilagoditev

101. Kreditna institucija vzpostavi jasno navedena merila za prilagoditev bonitetnih razredov, skupin ali ocen LGD, v primeru denarnih terjatev iz naslova bančništva na drobno in primernih odkupljenih denarnih terjatev pa procese za razvrščanje izpostavljenosti v bonitetne razrede ali skupine, ki odražajo vpliv osebnih jamstev na izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti. Ta merila ustrezajo minimalnim zahtevam iz odstavkov 17 do 29.
102. Merila so utemeljena in intuitivna. Obravnavajo zmožnost in pripravljenost dajalca osebnega jamstva, da izpolnjuje pogoje osebnega jamstva, predvideni časovni okvir plačil dajalca osebnega jamstva, stopnjo, po kateri je zmožnost dajalca osebnega jamstva, da izpolnjuje pogoje osebnega jamstva, povezana z dolžnikovo zmožnostjo poplačila, ter obseg, v katerem preostalo tveganje za dolžnika ostaja.

Kreditni izvedeni finančni instrumenti

103. Minimalne zahteve za osebna jamstva v tem delu se uporabljajo tudi za kreditne izvedene finančne instrumente za eno samo izpostavljenost (single name). Glede neuskklajenosti med osnovno obveznostjo in referenčno obveznostjo kreditnega izvedenega finančnega instrumenta ali obveznostjo, ki se uporablja za določanje, ali je nastopil kreditni dogodek, se uporabljajo zahteve iz odstavka 21 dela 2 Priloge VIII. Kar zadeva izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno in primernih odkupljenih denarnih terjatev se ta odstavki uporabljajo za proces razvrščanja izpostavljenosti v razrede ali skupine.
104. Merila obravnavajo strukturo izplačil kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in konzervativno presojo vpliv, ki jo ima na stopnjo in čas izterjav. Kreditna institucija obravnava obseg, v katerem ostajajo druge oblike preostalega tveganja.

2.2.5. Minimalne zahteve za odkupljene denarne terjatve

Pravna gotovost

105. Pogodba o odkupu denarnih terjatev zagotavlja, da je v vseh predvidljivih okoliščinah kreditna institucija dejanski lastnik in kontrolira vsa denarna nakazila iz denarnih terjatev. Ko dolžnik izvede plačila neposredno prodajalcu ali tretji osebi, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca, kreditna institucija redno preverja, ali so plačila posredovana v celoti in v rokih, določenih v pogodbi. Tretja oseba, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca je subjekt, ki dnevno upravlja skupino odkupljenih denarnih terjatev ali osnovne kreditne izpostavljenosti. Kreditne institucije sprejmejo postopke, ki zagotavljajo zaščito lastništva denarnih terjatev in denarnih prejemkov v primeru stečaja ali pravnih postopkov, ki bi lahko bistveno zadržali kreditodajalčevo zmožnost unovčiti ali dodeliti denarne terjatve ali obdržati kontrolo nad denarnimi prejemki.

Učinkovitost sistemov spremljanja

106. Kreditne institucije spremljajo kakovost odkupljenih denarnih terjatev ter finančno stanje prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca. Zlasti:
- (a) kreditna institucija presoja povezanost med kakovostjo odkupljenih denarnih terjatev in finančnim stanjem prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca, ter ima vzpostavljene notranje politike in postopke, ki zagotavljajo zadostno zaščito pred takimi nepredvidenimi dogodki, vključno z dodeljevanjem notranje bonitetne ocene za vsakega prodajalca in tretjo osebo, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca;
  - (b) kreditna institucija vzpostavi jasne in učinkovite politike ter postopke za določanje primernosti prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca. Kreditna institucija ali njen zastopnik opravlja redne preglede prodajalcev in tretjih oseb, ki upravlajo denarne terjatve za prodajalce, da preveri natančnost poročil, ki jih pošiljata prodajalec ali tretja oseba, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca, odkrije goljufije ali operativne pomanjkljivosti ter preveri kakovost kreditnih politik prodajalca in politik in postopkov izterjevanja, ki jih ima tretja oseba, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca. Ugotovitve pri teh pregledih se dokumentirajo;
  - (c) kreditna institucija presoja značilnosti skupin odkupljenih denarnih terjatev, vključno s predplačili; pretekla zaostala plačila prodajalca, problematične terjatve in vnaprej vračunane stroške za problematične terjatve; plačilne pogoje in morebitne medsebojne pobote;
  - (d) kreditna institucija vzpostavi učinkovite politike in postopke za spremljanje koncentracij posameznega dolžnika na zbirni osnovi, tako znotraj skupine odkupljenih denarnih terjatev kot med njimi; in
  - (e) kreditna institucija zagotovi, da od tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca prejme pravočasna in dovolj natančna poročila o zapadlosti in zmanjšanju vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, da se zagotovi skladnost z merili primernosti in politikami financiranja, ki urejajo odkupljene denarne terjatve, ter zagotovi učinkovit način za spremljanje in preverjanje prodajnih pogojev prodajalca in stopnjo zmanjšanja vrednosti.

Učinkovitost razreševalnih sistemov

107. Kreditna institucija vzpostavi sisteme in postopke za zgodnje odkrivanje poslabšanj finančnega stanja prodajalca in kakovosti odkupljenih denarnih terjatev ter za proaktivno obravnavanje nastajajočih težav. Kreditne institucije vzpostavijo zlasti jasne in učinkovite politike, postopke in informacijske sisteme za spremljanje kršitev dogovorov, ter jasne in učinkovite politike in postopke za začetek pravnih postopkov in za ravnanje s problematičnimi odkupljenimi denarnimi terjatvami.

Učinkovitost sistemov za kontrolo zavarovanj s premoženjem, razpoložljivosti kredita in gotovine

108. Kreditna institucija vzpostavi jasne in učinkovite politike in postopke, ki urejajo kontrolo odkupljenih denarnih terjatev, kredita in gotovine. Pisne notranje politike zlasti navajajo vse bistvene elemente programa odkupa denarnih terjatev, vključno s stopnjami predplačil, primernim zavarovanjem s premoženjem, potrebno dokumentacijo, mejami koncentracije in načinom ravnanja z denarnimi prejemki. Ti elementi primerno upoštevajo vse ustrezne in bistvene dejavnike, vključno s finančnim stanjem prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca, tveganji koncentracij ter gibanji kakovosti odkupljenih denarnih terjatev ter krogom strank prodajalca, notranji sistemi pa zagotavljajo, da se sredstva izplačajo samo ob hkrati izvedenem prenosu zavarovanja s premoženjem, vključno z dokumentacijo.

Skladnost z notranjimi politikami in postopki kreditne institucije

109. Kreditna institucija vzpostavi učinkovite notranje procese za presojanje skladnosti z vsemi notranjimi politikami in postopki. Proces vključuje:
- a) redne revizije vseh kritičnih faz programa kreditne institucije za odkup denarnih terjatev;
  - b) preverjanje ločevanja nalog med:
    - oceno prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca ter oceno dolžnika;
    - oceno prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca ter revizijo prodajalca in tretje osebe, ki upravlja denarne terjatve za prodajalca na kraju samem;
  - c) ovrednotenje operacij zalednih služb, s posebnim poudarkom na kvalifikacijah, izkušnjah, strukturo zaposlenih in avtomatiziranih podpornih sistemih.

3. OVREDNOTENJE NOTRANJIH OCEN

110. Kreditne institucije vzpostavijo zanesljive sisteme za ugotavljanje točnosti in skladnosti bonitetnih sistemov, procesov in ocen vseh zadevnih parametrov tveganja. Kreditne institucije svojemu pristojnemu organu dokažejo, da jim notranji proces ovrednotenja omogoča dosledno in smiselno presojo delovanja notranjega bonitetnega sistema in sistema ocenjevanja tveganja.
111. Kreditne institucije redno primerjajo dejanske stopnje neplačil z ocenjenimi PD za vsaki bonitetni razred in v primerih, ko so dejanske stopnje neplačil izven pričakovanega obsega za navedeni bonitetni razred, kreditne institucije posebej analizirajo razloge za odstopanje. Kreditne institucije, ki uporabljajo lastne ocene LGD in/ali konverzijskih faktorjev, opravijo podobne analize za navedene ocene. Pri takih primerjavah se uporabljajo pretekli podatki, ki pokrivajo čim daljše obdobje. Kreditne institucije dokumentirajo metode in podatke, uporabljene v takih primerjavah. Analiza in dokumentacija se posodabljata vsaj enkrat letno.
112. Kreditne institucije uporabljajo tudi druga orodja za količinsko ovrednotenje parametrov tveganja in primerjave z ustreznimi zunanjimi viri podatkov. Analiza temelji na podatkih, ki so reprezentativni za portfelj, so redno posodobljeni in obsegajo ustrezno obdobje opazovanja. Notranje presoje delovanja bonitetnih sistemov kreditnih institucij temeljijo na čim daljšem obdobju.
113. Uporabljene metode in podatki za količinsko ovrednotenje parametrov tveganja so ves čas dosledni. Spremembe metod ocenjevanja in ovrednotenja ter podatkov (uporabljeni viri podatkov in obravnavana obdobja) se dokumentirajo.
114. Kreditne institucije vzpostavijo zanesljive notranje standarde za primere, ko odstopanja dejanskih stopenj neplačil, dejanskih LGD, dejanskih konverzijskih faktorjev in stopenj izgub, če se uporabljajo ocene EL, postanejo dovolj pomembna, da spodbijajo veljavnost ocen. Ti standardi upoštevajo ekonomske cikle in podobne sistematične spremenljivosti pri dejanskih neplačilih. Če so dejanske vrednosti še naprej višje od pričakovanih vrednosti, kreditne institucije popravijo oceno navzgor, da odražajo dejansko stanje neplačil in izgub.

4. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI ZA IZPOSTAVLJENOSTI IZ NASLOVA LASTNIŠKIH INSTRUMENTOV V SKLADU S PRISTOPOM NA OSNOVI NOTRANJIH MODELOV TVEGANE VREDNOSTI (VAR)

4.1. Kapitalska zahteva in količinska opredelitev tveganja

115. Kreditne institucije za namene izračunavanja kapitalskih zahtev izpolnjujejo naslednje standarde:
- (a) ocena potencialne izgube je robustna glede na negativna gibanja na trgu, ki vplivajo na dolgoročni profil tveganja portfelja lastniških deležev kreditne institucije. Podatki, uporabljeni za prikaz porazdelitve donosa, odražajo najdaljše vzorčno obdobje opazovanja, za katerega so podatki razpoložljivi in smiselni za prikaz profila tveganja posebnih izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov kreditne institucije. Uporabljeni podatki zadostujejo za izdelavo konzervativnih, statistično zanesljivih in trdnih

ocen izgub, ki ne temeljijo izključno na lastni ali subjektivni presoji. Kreditne institucije dokažejo pristojnim organom, da uporabljeni šok zagotavlja konzervativno oceno potencialnih izgub v zadevnem dolgoročnem tržnem ali ekonomskem ciklusu. Kreditna institucija združuje empirične analize razpoložljivih podatkov s prilagoditvami, ki temeljijo na različnih dejavnikih, da bi dosegle dovolj realistične in konzervativne vzorčne rezultate. Pri izdelavi modelov tvegane vrednosti (VaR) za ocenjevanje potencialnih četrletnih izgub lahko kreditne institucije uporabljajo četrletne podatke ali pretvarjajo podatke iz krajših časovnih zaporedij na četrletne protivrednosti z uporabo analitično primernih metod, podprtih z empiričnimi dokazi, in z dobro razvitim in dokumentiranim miselnim procesom in analizo. Takšen pristop se uporablja konzervativno in dosledno. Če so na voljo samo omejeni ustrezni podatki, kreditna institucija doda ustrezne mere konzervativnosti;

- (b) uporabljeni modeli so sposobni primerno zajeti vsa bistvena tveganja, ki jih vsebujejo donosi iz lastniških instrumentov, vključno s splošnim tržnim tveganjem in posebnimi tveganji izpostavljenosti portfelja lastniških instrumentov kreditne institucije. Notranji modeli primerno razlagajo pretekle spremembe cen, zajemajo tako razsežnost in spremembe sestave potencialnih koncentracij in so odporni na neugodna tržna okolja. Populacija tveganih izpostavljenosti, ki je zastopana v podatkih, uporabljenih za ocenjevanje, ustreza ali je vsaj primerljiva z izpostavljenostmi iz naslova lastniških instrumentov kreditne institucije;
- (c) notranji model je primeren za profil tveganja in zahtevnost portfelja lastniških instrumentov kreditne institucije. Če ima kreditna institucija bistvene materialne deleže z vrednostmi, ki so po svoji naravi zelo nelinearne, se notranji modeli izdelajo tako, da primerno zajamejo tveganja, povezana s takimi instrumenti;
- (d) vzporejanje posameznih pozicij z njej podobnimi pozicijami, tržnimi indeksi in dejavniki tveganja je utemeljeno, intuitivno in konceptualno trdno;
- (e) kreditne institucije z empiričnimi analizami dokažejo primernost dejavnikov tveganja, vključno z njihovo zmožnostjo zajeti splošno in posebno tveganje;
- (f) ocene nestanovitnosti donosov izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov vsebujejo vse ustrezne in razpoložljive podatke, informacije in metode. Uporabljajo se notranji podatki, ki so bili neodvisno revidirani, ali podatki iz zunanjih virov (vključno s skupnimi podatki);
- (g) vzpostavljen je temeljit in izčrpen program za testiranje izjemnih situacij.

4.2. Procesi upravljanja s tveganji in kontrole

116. Kreditne institucije za razvoj in uporabo notranjih modelov za namene določanja kapitalskih zahtev izoblikujejo politike, postopke in kontrole, ki bodo zagotavljali celovitost modela in procesa modeliranja. Politike, postopki in kontrole obsegajo naslednje:

- (a) popolno integracijo notranjega modela v celoten upravljavski informacijski sistem kreditne institucije in v upravljanje s portfeljem lastniških instrumentov, ki so postavke netrgovalne knjige. Interni modeli so popolnoma vpeti v strukturo upravljanja s tveganji kreditne institucije, če se posebej uporabljajo pri merjenju in presoji delovanja portfelja lastniških instrumentov (vključno s tveganju prilagojenim delovanjem), dodelitvi ekonomskega kapitala za izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov in ovrednotenju celotne kapitalske ustreznosti ter procesa upravljanja naložb;
- (b) vzpostavljene sisteme upravljanja ter postopke in kontrolne funkcije za zagotovitev rednega in neodvisnega pregledovanja vseh elementov notranjega modeliranja, vključno z odobritvijo sprememb modela, izbiro vhodnih podatkov in preverjanjem rezultatov modela, kakor je neposredna verifikacija izračunov tveganja. S preverjanji se bo presojala natančnost, popolnost in ustreznost vhodnih in izhodnih podatkov modela, pri čemer se bo potrebno osredotočiti tako na iskanje in omejevanje potencialnih napak, vezanih na znane pomanjkljivosti, kot na identifikacijo neznanih pomanjkljivosti modela. Takšne preglede lahko izvaja notranja revizijska služba ali zunanja revizijska družba;
- (c) ustrezne sisteme in postopke za spremljanje naložbenih omejitev in tveganih izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov;
- (d) enote, pristojne za oblikovanje in izvajanje modela, so funkcionalno neodvisne od enot, pristojnih za upravljanje posameznih naložb; in

- (e) osebe, pristojne za kateri koli vidik procesa modeliranja, so ustrezno usposobljene. Vodstvo za funkcijo modeliranja nameni dovolj izkušene in sposobne kadre.

4.3. Ovrednotenje in dokumentacija

117. Kreditne institucije vzpostavijo zanesljive sisteme za ovrednotenje natančnosti in doslednosti svojih notranjih modelov in procesov modeliranja. Vsi bistveni elementi notranjih modelov in procesa modeliranja in ovrednotenja se dokumentirajo.
118. Kreditne institucije uporabljajo proces notranjega ovrednotenja za ocenjevanje delovanja svojih notranjih modelov in procesov na dosleden in smiseln način.
119. Uporabljene metode in podatki za količinsko ovrednotenje so ves čas dosledni. Spremembe metod ocenjevanja in ovrednotenja ter podatkov (uporabljeni viri podatkov in obravnavana obdobja) se dokumentirajo.
120. Kreditne institucije redno primerjajo dejanske donose iz lastniških instrumentov (izračunane z uporabo realiziranih in nerealiziranih dobičkov in izgub) z modeliranimi ocenami. Pri takih primerjavah se uporabljajo pretekli podatki, ki pokrivajo čim daljše obdobje. Kreditne institucije dokumentirajo metode in podatke, uporabljene v takih primerjavah. Analiza in dokumentacija se posodabljata vsaj enkrat letno.
121. Kreditne institucije uporabljajo tudi druga orodja za količinsko ovrednotenje parametrov tveganja in primerjave z zunanjimi viri podatkov. Analiza temelji na podatkih, ki so primerni za portfelj, so redno posodobljeni in obsegajo ustrezno obdobje opazovanja. Notranje presoje delovanja modelov kreditnih institucij temeljijo na čim daljšem obdobju.
122. Kreditne institucije vzpostavijo zanesljive notranje standarde za primere, ko primerjava dejanskih donosov iz lastniških instrumentov z ocenami modelov spodbija veljavnost ocen ali modelov kot takih. Ti standardi upoštevajo ekonomske cikle in podobne sistematične spremenljivosti pri donosih iz lastniških instrumentov. Vse spremembe notranjih modelov, ki so posledica pregledov modelov, se dokumentirajo in so skladne s standardi kreditnih institucij za pregled modelov.
123. Notranji model in proces modeliranja se dokumentirata, vključno z odgovornostmi strank, ki sodelujejo pri modeliranju, ter odobritvijo in procesi pregleda modela.

5. UPRAVLJANJE IN NADZOR

5.1. Upravljanje

124. Upravna iz člena 11 kreditne institucije ali drug organ, ki ga imenuje kreditna institucija in višje vodstvo, potrdi vse bistvene vidike bonitetnega procesa in procesa ocenjevanja. Te stranke razpolagajo s splošnim znanjem o delovanju bonitetnega sistema kreditne institucije ter podrobnim razumevanjem izdelanih poročil o tem procesu.
125. Višje vodstvo obvešča upravo ali drug organ, iz člena 11 o vsaki spremembi ali odstopanju od uveljavljene prakse, ki bo bistveno vplivala na delovanje bonitetnega sistema kreditne institucije.
126. Višje vodstvo razume zgradbo in delovanje bonitetnega sistema. Višje vodstvo redno zagotavlja pravilno delovanje bonitetnih sistemov. Enote za kontrolo kreditnega tveganja redno obveščajo višje vodstvo o delovanju bonitetnega procesa, o področjih, na katerih so potrebne izboljšave ter o stanju prizadevanj za izboljšanje predhodno ugotovljenih pomanjkljivosti.
127. Analiza kreditnega tveganja, ugotovljenega po pristopu IRB, kreditne institucije je bistveni sestavni del poročila vodstva navedenim strankam. Poročilo vsebuje vsaj profil tveganja po bonitetnih razredih, prehode med bonitetnimi razredi, oceno ustreznih parametrov za bonitetni razred in primerjavo dejanskih stopenj neplačil in lastnih ocen LGD ter konverzijskih faktorjev s pričakovanji in rezultati testa izjemnih situacij. Pogostost poročanja je odvisna od pomembnosti in vrste informacij ter od ravni prejemnika.

5.2. Kontrola kreditnega tveganja

128. Enota za kontrolo kreditnega tveganja je neodvisna od osebja in vodstvenih funkcij, pristojnih za odobravanje ali obnavljanje izpostavljenosti, in poroča neposredno višjemu vodstvu. Enota je pristojna za oblikovanje ali izbiro, izvajanje, nadzor in delovanje bonitetnih sistemov. Enota redno pripravlja in analizira poročila o rezultatih bonitetnih sistemov.
129. Področja pristojnosti enote za kontrolo kreditnega tveganja obsegajo:
- (a) testiranje in spremljanje bonitetnih razredov in skupin;
  - (b) izdelovanje in analizo poročil o bonitetnih sistemih kreditne institucije;
  - (c) izvajanje postopkov za preverjanje, ali so opredelitve bonitetnih razredov in skupin uporabljene dosledno v vseh oddelkih in na vseh geografskih območjih;
  - (d) preverjanje in dokumentiranje vseh sprememb bonitetnega procesa, vključno z razlogi za spremembe;
  - (e) pregledovanje bonitetnih meril z namenom ugotavljanja, ali še vedno ohranjajo sposobnost predvidevanja tveganj. Spremembe bonitetnega procesa, meril ali posameznih parametrov se dokumentirajo in hranijo;
  - (f) aktivna udeležba pri oblikovanju ali izbiranju, izvajanju in ovrednotenju modelov, ki se uporabljajo v bonitetnem procesu;
  - (g) spremljanje in nadzor modelov, ki se uporabljajo v bonitetnem procesu;
  - (h) trajno pregledovanje in spremembe modelov, ki se uporabljajo v bonitetnem procesu.
130. Ne glede na odstavek 129 lahko kreditne institucije, ki uporabljajo skupne podatke v skladu z odstavkoma 57 in 58, oddajajo naslednje naloge zunanjim izvajalcem:
- (a) pridobivanje informacij, pomembnih za testiranje in spremljanje bonitetnih razredov in skupin;
  - (b) izdelovanje in analizo poročil o bonitetnih sistemih kreditne institucije;
  - (c) pridobivanje podatkov v zvezi s pregledovanjem bonitetnih meril z namenom ugotavljanja, ali še vedno ohranjajo sposobnost predvidevanja tveganj;
  - (d) dokumentiranje sprememb bonitetnega procesa, meril ali posameznih parametrov;
  - (e) pridobivanje informacij v zvezi z nenehnim pregledovanjem in spremembami modelov, ki se uporabljajo v bonitetnem procesu.

Kreditne institucije, ki uporabljajo ta odstavek, zagotovijo, da imajo pristojni organi dostop do vseh pomembnih informacij od tretjih strank, ki so potrebne za preverjanje skladnosti z minimalnimi zahtevami, in da lahko opravljajo preglede na kraju samem v istem obsegu kakor znotraj kreditne institucije.

5.3. Notranje revidiranje

131. Notranja revizijska služba ali druga podobna neodvisna revizijska služba kreditne institucije vsaj enkrat letno pregledajo bonitetne sisteme kreditne institucije in njene dejavnosti, vključno s kreditnimi dejavnostmi in ocenjevanjem PD, LGD, EL in konverzijskih faktorjev. Pregled vključuje izpolnjevanje vseh veljavnih minimalnih zahtev.
-

PRILOGA VIII

ZMANJŠEVANJE KREDITNEGA TVEGANJA

DEL 1

Primernost

1. V tem delu so navedene primerne oblike zmanjševanja kreditnega tveganja za namene člena 92.
2. V tej prilogi:

„zavarovan posojilni posel“ pomeni vsak posel, na podlagi katerega nastane izpostavljenost, ki je zavarovana s premoženjem, in ki ne vključuje določbe, ki kreditni instituciji dodeljuje pravico do rednega vzdrževanja kritja;

„posel z instrumenti kapitalskega trga“ pomeni vsak posel, na podlagi katerega nastane izpostavljenost, ki je zavarovana s premoženjem, in ki vključuje določbo, ki kreditni instituciji dodeljuje pravico do rednega vzdrževanja kritja.

1. STVARNO KREDITNO ZAVAROVANJE

1.1. Bilančni pobot

3. Bilančni pobot medsebojnih terjatev med kreditno institucijo in njeno nasprotno stranko se lahko prizna.
4. Brez poseganja v odstavek 5 je primernost omejena na vzajemna stanja denarnih sredstev med kreditno institucijo in nasprotno stranko. Zaradi pogodbe o bilančnem pobotu so samo posojila in depoziti lahko predmet spreminjanja zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in, če je primerno, zneskov pričakovanih izgub.

1.2. Okvirne pogodbe o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalskega trga

5. Za kreditne institucije, ki uporabljajo razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem iz dela 3, se lahko priznajo učinki dvostranskih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa, posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalskega trga z nasprotno stranko. Brez poseganja v Prilogo II Direktive 2006/49/ES morajo premoženje, sprejeto v zavarovanje, in vrednostni papirji ali blago, izposojeni v okviru takih pogodb, za priznanje izpolnjevati zahteve za primernost za zavarovanje s premoženjem iz odstavkov 7 do 11.

1.3. Zavarovanje s premoženjem

6. Če uporabljena tehnika zmanjševanja kreditnega tveganja temelji na pravici kreditne institucije do unovčenja ali zadržanja sredstev, je primernost odvisna od tega, ali so zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in, če je primerno, zneski pričakovanih izgub, izračunani na podlagi členov 78 do 83 ali členov 84 do 89. Primernost je tudi odvisna od tega, ali se uporablja enostavna ali razvita metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem iz dela 3. Primernost v zvezi s posli začasne prodaje/začasnega nakupa in posli posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga je odvisna tudi od tega, ali je posel evidentiran v bančni ali trgovalni knjigi.

1.3.1. Primernost po vseh pristopih in metodah

7. Kot primerno zavarovanje s premoženjem se v okviru vseh pristopov in metod lahko priznajo naslednji finančni instrumenti:
  - (a) bančne vloge pri posojilni kreditni instituciji ali denarju podobni instrumenti, ki jih ima posojilna kreditna institucija;

- (b) dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale enote centralne ravni držav ali centralne banke, katerih vrednostni papirji imajo bonitetno oceno ECAI ali izvozne agencije, priznane kot primerne za namene členov 78 do 83, ki po določilih pristojnega organa po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 4 ali nad njo;
- (c) dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale institucije, katerih vrednostni papirji imajo bonitetno oceno primerne ECAI, ki po določilih pristojnega organa po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do kreditnih institucij na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 3 ali nad njo;
- (d) dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdali drugi subjekti, katerih vrednostni papirji imajo bonitetno oceno primerne ECAI, ki po določilih pristojnega organa po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do podjetij na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 3 ali nad njo;
- (e) dolžniški vrednostni papirji s kratkoročno bonitetno oceno primerne ECAI, ki po določilih pristojnega organa po pravilih za tehtanje kratkoročnih izpostavljenosti na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 3 ali nad njo;
- (f) lastniški instrumenti ali zamenljive obveznice, vključeni v glavni borzni indeks; in
- (g) zlato.

Za namene pododstavka (b) se šteje, da „dolžniški vrednostni papirji, izdani s strani enot centralne ravni države ali centralne banke“, vključujejo:

- (i) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani enot regionalne ali lokalne ravni države, izpostavljenost do katerih se na podlagi členov 78 do 83 obravnava kot izpostavljenost do enot centralne ravni države, na ozemlju katere so ustanovljene;
- (ii) dolžniške vrednostne papirje, ki so jih izdali subjekti javnega sektorja in se v skladu z odstavkom 15 dela I Priloge VI obravnavajo kot izpostavljenosti do centralne ravni države;
- (iii) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani multilateralnih razvojnih bank, za katere se v skladu s členi 78 do 83 uporablja utež tveganja 0 %; in
- (iv) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani mednarodnih organizacij, za katere se v skladu s členi 78 do 83 uporablja utež tveganja 0 %.

Za namene pododstavka (c) „dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale institucije“, vključujejo:

- (i) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani enot regionalne ali lokalne ravni države, izpostavljenost do katerih v skladu s členi 78 do 83 šteje kot izpostavljenost do enot centralne ravni države, na katere ozemlju so ustanovljene;
- (ii) dolžniške vrednostne papirje, ki so jih izdale osebe javnega sektorja, izpostavljenost do katerih se v skladu s členi 78 do 83 šteje kot izpostavljenost do kreditnih institucij;
- (iii) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani multilateralnih razvojnih bank razen tistih, za katere se uporablja utež tveganja 0 %.

8. Dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale institucije, katerih vrednostni papirji nimajo bonitetne ocene primerne ECAI, se lahko priznajo kot primerno zavarovanje s premoženjem, če izpolnjujejo naslednja merila:

- (a) so uvrščeni v borzno kotacijo na priznani borzi;
- (b) iz njih izhajajoči dolg se poplačuje prednostno;

- (c) vse ostale ocenjene izdaje tega izdajatelja z enakimi pravicami glede prednosti pri poplačilu, za katere je na razpolago bonitetna ocena primerne ECAI, imajo bonitetno oceno primerne ECAI, ki po določilih pristojnega organa po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do institucij ali po pravilih za tehtanje kratkoročnih izpostavljenosti na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 3 ali nad njo;
  - (d) posojilna kreditna institucija nima nobenih informacij, ki bi kazale, da bi se izdaji lahko upravičeno dodelila nižja bonitetna ocena od navedene pod (c); in
  - (e) kreditna institucija lahko pristojnim organom dokaže, da tržna likvidnost instrumenta zadostuje za te namene.
9. Enote investicijskih skladov se lahko priznajo kot primerno zavarovanje s premoženjem, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) njihova cena je dnevno javno objavljena; in
  - (b) investicijski sklad je omejen na naložbe v instrumente, ki so po odstavkih 7 in 8 primerni za priznanje.

Če investicijski sklad za varovanje dovoljenih naložb uporablja (ali bi lahko uporabljal) izvedene finančne instrumente, to ne izključuje primernosti enot v tem skladu.

10. Če ima vrednostni papir dve bonitetni oceni primernih ECAI, se šteje za namene točk (b) do (e) odstavka 7, da se uporablja manj ugodna bonitetna ocena. V primerih, ko ima vrednostni papir več kakor dve bonitetni oceni primernih ECAI, se šteje, da se uporabita dve najbolj ugodni bonitetni oceni. Če se dve najbolj ugodni bonitetni oceni razlikujeta, se šteje, da se uporablja manj ugodna bonitetna ocena izmed obeh.

1.3.2. Dodatna primernost v okviru razvite metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem

11. Poleg zavarovanja s premoženjem iz odstavkov 7 do 10, se lahko, če kreditna institucija uporablja razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem iz dela 3, kot primerno zavarovanje s premoženjem priznajo naslednji finančni instrumenti:
- (a) lastniški instrumenti ali zamenljive obveznice, ki niso vključeni v glavni borzni indeks, pač pa so uvrščeni v kotacijo na priznani borzi; in
  - (b) enote investicijskih skladov, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
    - (i) njihova cena je dnevno javno objavljena, in
    - (ii) investicijski sklad je omejen na naložbe v instrumente, ki so primerni za priznanje na podlagi odstavkov 7 in 8, ter v postavke iz točke (a) tega odstavka.

Če investicijski sklad za varovanje dovoljenih naložb uporablja (ali bi lahko uporabljal) izvedene finančne instrumente, to ne izključuje primernosti enot v navedenem skladu.

1.3.3. Dodatna primernost za izračune v okviru členov 84 do 89

12. Poleg zgoraj navedenega zavarovanja s premoženjem se uporabljajo določbe odstavkov 13 do 22, če kreditna institucija izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneske pričakovanih izgub na podlagi pristopa iz členov 84 do 89:

(a) Zavarovanje z nepremičninami

13. Stanovanjske nepremičnine, ki jih ima lastnik ali, v primeru osebnih investicijskih podjetij, upravičeni lastnik v posesti ali jih oddaja ali jih bo imel v posesti ali oddajal, in poslovne nepremičnine, in sicer pisarne in drugi gospodarski objekti, se lahko priznajo kot primerno zavarovanje s premoženjem, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) vrednost nepremičnine ni v veliki meri odvisna od kreditne kvalitete dolžnika. Ta zahteva ne izključuje okoliščine, ko popolnoma makroekonomski dejavniki vplivajo tako na vrednost nepremičnine kot tudi na izpolnjevanje obveznosti kreditojemalca; in
  - (b) tveganje kreditojemalca ni v veliki meri odvisno od donosnosti zadevne nepremičnine ali projekta, ampak od zmogljivosti kreditojemalca, da poplača dolg iz drugih virov. Povračilo posojila kot tako ni v veliki meri odvisno od katerega koli denarnega pritoka, ki ga ustvarja zadevna nepremičnina, ki služi kot zavarovanje s premoženjem.
14. Kreditne institucije lahko kot primerno zavarovanje s premoženjem priznajo tudi delnice v finskih stanovanjsko nepremičninskih družbah, ki poslujejo v skladu s finskim Zakonom o nepremičninskih družbah iz leta 1991 ali naknadno sprejeto enakovredno zakonodajo, nanašajočo se na stanovanjske nepremičnine, ki jih ima posojiljemalec v posesti ali jih oddaja ali jih bo imel v posesti ali oddajal, in jih obravnavajo kot zavarovanje s stanovanjsko nepremičnino, če so ti pogoji izpolnjeni.
15. Pristojni organi lahko svoje kreditne institucije tudi pooblastijo, da kot primerno zavarovanje s premoženjem priznajo delnice v Finskih nepremičninskih družbah, ki poslujejo v skladu s finskim Zakonom o nepremičninskih družbah iz leta 1991 ali naknadno sprejeto enakovredno zakonodajo, in jih obravnavajo kot zavarovanje s poslovno nepremičnino, če so ti pogoji izpolnjeni.
16. Pristojni organi lahko opustijo zahtevo, da kreditne institucije izpolnjujejo pogoj (b) iz odstavka 13 za izpostavljenosti, zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, ki se nahajajo na ozemlju njihove države članice, če imajo dokazila, da je zadevni trg dobro razvit in uveljavljen, stopnje izgub pa so dovolj nizke, da to dejanje upravičujejo. To pristojnim organom držav članic, ki ne uporabljajo te opustitve, ne preprečuje priznavanja primernosti stanovanjskih nepremičnin, ki so na podlagi opustitve priznane kot primerne v drugi državi članici. Države članice javno objavijo uporabo te opustitve.
17. Pristojni organi držav članic lahko opustijo zahtevo, da njihove kreditne institucije izpolnjujejo pogoj (b) iz odstavka 13 za poslovne nepremičnine, ki se nahajajo na ozemlju njihove države članice, če imajo dokazila, da je zadevni trg dobro razvit in uveljavljen, stopnje izgub, ki nastajajo zaradi posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami, pa izpolnjujejo naslednje pogoje:
- (a) izgube iz naslova posojil, zavarovanih z do 50 % tržne vrednosti poslovnih nepremičnin (ali, če je razpoložljivo in če je manj, z do 60 % njihove hipotekarne posojilne vrednosti) v nobenem letu ne presegajo 0,3 % neodplačanih posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami; in
  - (b) skupne izgube iz naslova posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami, v nobenem letu ne presegajo 0,5 % neodplačanih posojil, zavarovanih s poslovnimi nepremičninami.
18. Če kateri koli od teh pogojev ni izpolnjen v danem letu, upravičenost do uporabe te obravnave preneha, dokler pogoji niso izpolnjeni v enem od naslednjih let.
19. Pristojni organi države članice lahko priznajo primernost poslovnih nepremičnin, ki so na podlagi opustitve iz odstavka 17 priznane kot primerne v drugi državi članici.

(b) Denarne terjatve

20. Pristojni organi lahko kot primerno zavarovanje s premoženjem priznajo denarne terjatve, povezane s komercialnimi posli ali posli s prvotno zapadlostjo največ eno leto. Primerne denarne terjatve ne vključujejo tistih, ki so povezane s sekuritizacijo, podudeležbami ali kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti ali zneski, ki jih dolgujejo povezane osebe.

(c) Zavarovanje s premoženjskimi

21. Pristojni organi lahko kot primerno zavarovanje s premoženjem poleg zavarovanj, ki so navedena v odstavkih 13 do 19, priznajo tudi premoženjske, če ugotovijo naslednje:

- (a) obstoj likvidnih trgov za prodajo teh zavarovanj na hiter in ekonomsko učinkovit način; in
- (b) obstoj dobro uveljavljenih, javno dostopnih tržnih cen za ta zavarovanja. Kreditna institucija mora biti tudi sposobna dokazati, da ni dokazov, da bi neto cene, ki jih doseže ob unovčenju teh zavarovanj, znatno odstopale od tržnih cen.

(d) Zakup

22. Ob upoštevanju določb odstavka 72 dela 3, če so izpolnjene zahteve iz odstavka 11 dela 2, se izpostavljenosti iz naslova poslov, s katerimi kreditna institucija daje v zakup stvari tretji stranki, obravnavajo enako kakor posojila, zavarovana s stvarmi, oddanimi v zakup.

1.4. Drugo stvarno kreditno zavarovanje

1.4.1. Bančne vloge pri tretji instituciji ali denarju podobni instrumenti, ki jih ima tretja institucija.

23. Bančne vloge ali denarju podobni instrumenti, ki so pri tretji instituciji na neskrbniški pogodbeni osnovi in so zastavljeni posojilni kreditni instituciji, se lahko priznajo kot primerno kreditno zavarovanje.

1.4.2. Police življenjskega zavarovanja, zastavljene posojilni kreditni instituciji

24. Police življenjskega zavarovanja, zastavljene posojilni kreditni instituciji, se lahko priznajo kot primerno kreditno zavarovanje.

1.4.3. Instrumenti institucij, odkupni na zahtevo

25. Instrumenti, ki jih je izdala tretja institucija in jih bo navedena institucija odkupila na zahtevo, se lahko priznajo kot primerno kreditno zavarovanje.

2. OSEBNO KREDITNO ZAVAROVANJE

2.1. Primernost izdajateljev zavarovanja v okviru vseh pristopov

26. Naslednje stranke se lahko priznajo kot primerni izdajatelji osebnih kreditnih zavarovanj:

- (a) enote centralne ravni držav in centralne banke;
- (b) enote regionalne ali lokalne ravni držav;
- (c) multilateralne razvojne banke;
- (d) mednarodne organizacije, izpostavljenosti do katerih na podlagi členov 78 do 83 prejmejo utež tveganja 0 %;
- (e) osebe javnega sektorja, terjatve do katerih pristojni organi na podlagi členov 78 do 83 obravnavajo kakor terjatve do institucij ali centralne ravni držav;
- (f) institucije; in

- (g) druge družbe, vključno z družbami, ki so kreditni instituciji nadrejene, podrejene ali so z njo drugače povezane in ki:
- (i) imajo bonitetno oceno priznane ECAI, za katero je pristojni organ določil, da se po pravilih za tehtanje tveganja izpostavljenosti do podjetij iz členov 78 do 83 povezuje s stopnjo kreditne kvalitete 2 ali nad njo, in
  - (ii) nimajo bonitetne ocene priznane ECAI, imajo pa interno oceno verjetnosti neplačila, ki ustreza bonitetnim ocenam ECAI, za katere so pristojni organi po pravilih za tehtanje tveganja izpostavljenosti do podjetij v skladu s členi 78 do 83 določili, da se povezuje s stopnjo kreditne kvalitete 2 ali nad njo – v primeru kreditnih institucij, ki zneske tveganjem prilagojenih izpostavljenosti in zneske pričakovanih izgub izračunavajo na podlagi členov 78 do 83.
27. Kadar se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub izračunavajo v skladu s členi 84 do 89, mora biti izdajatelj osebnega jamstva, da bi veljal za primernega, s strani kreditne institucije notranje bonitetno ocenjen v skladu z določbami dela 4 v Prilogi VII.
28. Z odstopanjem od odstavka 26 lahko države članice kot primerne izdajateljice osebnega kreditnega zavarovanja priznajo tudi druge finančne institucije, ki so jim dovoljenje izdali in jih nadzorujejo pristojni organi, odgovorni za izdajanje dovoljenj in nadzor kreditnih institucij, ter ki so dolžne spoštovati zahteve glede varnega in skrbnega poslovanja, enakovredne tistim, ki se uporabljajo za kreditne institucije.

2.2. **Primernost izdajateljev zavarovanja po pristopu IRB, ki so upravičeni do obravnave, določene v odstavku 4 dela 1 Priloge VII**

29. Institucije, zavarovalnice in pozavarovalnice ter izvozne agencije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje, se lahko priznajo kot primerni izdajatelji osebnega kreditnega zavarovanja, ki so upravičeni do obravnave, določene v odstavku 4 dela 1 Priloge VII:
- izdajatelj zavarovanja ima dovolj izkušenj na področju izdajanja osebnih kreditnih zavarovanj;
  - izdajatelj zavarovanja je reguliran na način, ki je enakovreden pravilom, določenim v tej direktivi, ali pa je v času, ko je bilo kreditno zavarovanje izdano, imel kreditno oceno priznane ECAI, za katero so pristojni organi določili, da po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do podjetij na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 3 ali nad njo;
  - izdajatelj zavarovanja je v času izdaje kreditnega zavarovanja ali v kakršnem koli obdobju po njej imel notranjo bonitetno oceno s PD, ki je enakovreden ali nižji od tistega, ki po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do podjetij na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 2 ali nad njo;
  - izdajatelj ima notranjo bonitetno oceno s PD, ki je enakovreden ali nižji od tistega, ki po pravilih za tehtanje tveganja izpostavljenosti do podjetij na podlagi členov 78 do 83 ustreza stopnji kreditne kvalitete 3 ali nad njo.

Za namene tega odstavka kreditno zavarovanje, ki ga izdajo izvozne agencije, ni upravičeno do nikakršnega izrecnega posrednega jamstva enot centralne ravni držav.

3. VRSTE KREDITNIH IZVEDENIH FINANČNIH INSTRUMENTOV

30. Kot primerne se lahko priznajo naslednje vrste kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in instrumentov, ki so lahko sestavljeni iz takih kreditnih izvedenih finančnih instrumentov ali pa so jim ekonomsko podobni:
- (a) zamenjave neplačil;
  - (b) zamenjave skupnih donosov; in
  - (c) kreditni zapisi v obsegu, kot so vplačani v denarju.

31. Če kreditna institucija kupi kreditno zavarovanje z zamenjavo skupnih donosov in knjiži neto plačila, prejeta na podlagi zamenjave kot neto prihodek, hkrati pa ne knjiži nasprotno učinkujočega zmanjšanja vrednosti zavarovane aktive (z zmanjšanjem poštene vrednosti ali z oblikovanjem oslabitev), se kreditno zavarovanje ne prizna.

3.1. Interno varovanje

32. Če kreditna institucija izvaja interno varovanje s pomočjo kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, tako da zavaruje kreditno tveganje izpostavljenosti v bančni knjigi s kreditnim izvedenim finančnim instrumentom iz trgovalne knjige, je potrebno, da bi bilo zavarovanje priznано za namene te priloge, kreditno tveganje, preneseno v trgovalno knjigo, prenesti na tretjo stranko ali več tretjih strank. V takih primerih se, ob upoštevanju skladnosti takih prenosov z zahtevami za priznavanje zmanjševanja kreditnega tveganja iz te priloge, uporabljajo pravila za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub v primeru pridobitve osebnega kreditnega zavarovanja iz delov 3 do 6.

DEL 2

Minimalne zahteve

1. Kreditna institucija mora dokazati pristojnim organom, da ima ustrezne procese upravljanja s tveganji za kontrolo tistih tveganj, katerim bi lahko bila izpostavljena zaradi izvajanja postopkov zmanjševanja kreditnega tveganja.
2. Ne glede na prisotnost zmanjševanja kreditnega tveganja, upoštevanega za namene izračuna zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in, če je primerno, zneskov pričakovanih izgub, kreditne institucije še naprej izvajajo presojo celotnega kreditnega tveganja osnovne izpostavljenosti in so sposobne dokazati pristojnim organom, da je ta zahteva izpolnjena. V primeru poslov začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga se samo za namene tega odstavka kot osnovna izpostavljenost šteje neto znesek izpostavljenosti.

1. STVARNO KREDITNO ZAVAROVANJE

1.1. Pogodbe o bilančnem pobotu (razen okvirnih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa, posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga).

3. Za pogodbe o bilančnem pobotu, razen okvirnih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa, posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga, morajo biti za priznanje za namene členov 90 do 93 izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (a) morajo biti pravno učinkovite in prisilno izvršljive v vseh relevantnih pravnih redih vključno v primerih nesolventnosti ali stečaja nasprotne stranke;
  - (b) kreditna institucija mora biti sposobna v vsakem trenutku določiti tista sredstva in obveznosti, ki so predmet pogodb o bilančnem pobotu;
  - (c) kreditna institucija mora spremljati in kontrolirati tveganja, povezana s prekinitvijo kreditnega zavarovanja; in
  - (d) kreditna institucija mora spremljati in kontrolirati zajete izpostavljenosti na neto osnovi.

1.2. Okvirne pogodbe o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga

4. Okvirne pogodbe o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga, se priznajo za namene členov 90 do 93, če:
  - (a) so pravno učinkovite in prisilno izvršljive v vseh relevantnih pravnih redih vključno v primerih stečaja ali nesolventnosti nasprotne stranke;

- (b) dajejo pogodbi zvesti stranki pravico, da v primeru neplačila, vključno z nastopom stečaja ali nesolventnosti nasprotne stranke, odstopi od pogodbe in izvede pravočasno poravnavo vseh poslov iz pogodbe; in
  - (c) predvideva pobot dobičkov in izgub iz poslov, poravnanih na podlagi okvirne pogodbe o pobotu, tako da ena stranka dolguje drugi en sam neto znesek.
5. Poleg tega se izpolnijo minimalne zahteve za priznanje zavarovanja s finančnim premoženjem v okviru razvite metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, določene v odstavku 6.

1.3. Zavarovanje s finančnim premoženjem

1.3.1. Minimalne zahteve za priznanje zavarovanja s finančnim premoženjem na podlagi vseh pristopov in metod

6. Za priznanje zavarovanja s finančnim premoženjem in zlatom morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) Nizka korelacija

Kreditna kvaliteta dolžnika in vrednost zavarovanja s premoženjem ne smeta biti v bistveni pozitivni korelaciji.

Vrednostni papirji, katerih izdajatelj je dolžnik ali katera koli povezana oseba iz skupine, niso primerni. Ne glede na to so lahko krite obveznice, ki jih je izdal dolžnik in ki ustrezajo pogojem iz odstavkov 68 do 70 dela 1 Priloge VI, priznane kot primerno zavarovanje za posle začasne prodaje/začasnega nakupa, če se upoštevajo zahteve iz prvega odstavka te točke.

- (b) Pravna gotovost

Kreditne institucije izpolnjujejo vse pogodbene in zakonske zahteve v zvezi s prisilno izvršljivostjo zavarovanja s premoženjem v pravnem redu, ki velja za njihova razmerja zavarovanja s premoženjem, in sprejmejo vse potrebne ukrepe, da to prisilno izvršljivost zagotovijo.

Kreditne institucije razpolagajo z dovolj natančnimi pravnimi pregledi, ki potrjujejo prisilno izvršljivost dogovorov o zavarovanjih s premoženjem v vseh relevantnih pravnih redih. Po potrebi, da zagotovijo neprekinjeno prisilno izvršljivost, te preglede ponavljajo.

- (c) Operativne zahteve

Dogovori o zavarovanju s premoženjem so pravilno dokumentirani, z jasnimi in zanesljivimi postopki za pravočasno unovčenje zavarovanja s premoženjem.

Kreditne institucije uveljavijo zanesljive postopke in procese za kontrolo tveganj iz naslova uporabe zavarovanj s premoženjem, vključno s tveganji neučinkovitosti ali zmanjšane učinkovitosti kreditnega zavarovanja, tveganji v zvezi z vrednotenjem, tveganji v zvezi s prenehanjem kreditnega zavarovanja, tveganjem koncentracije, ki nastane zaradi uporabe zavarovanja s premoženjem in medsebojnega vpliva med zavarovanjem in celotnim profilom tveganosti kreditne institucije.

Kreditna institucija ima dokumentirane politike in prakse v zvezi z vrstami in obsegom zavarovanj s premoženjem, ki jih sprejema.

Kreditne institucije izračunavajo tržno vrednost zavarovanja s premoženjem in ga ustrezno prevrednotijo vsaj enkrat na šest mesecev ali kadar koli kreditna institucija meni, da je nastopilo znatno zmanjšanje njegove tržne vrednosti.

Če je zavarovanje s premoženjem pri tretji osebi, mora kreditna institucija sprejeti razumne ukrepe, da zagotovi, da tretja oseba ločuje zavarovanje s premoženjem od lastnih sredstev.

1.3.2. Dodatne minimalne zahteve za priznanje zavarovanja s finančnim premoženjem v okviru enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem

7. Poleg zahtev iz odstavka 6, mora biti za priznanje zavarovanja s finančnim premoženjem v okviru enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem preostala zapadlost zavarovanja vsaj tako dolga kakor preostala zapadlost izpostavljenosti.

1.4. Minimalne zahteve za priznanje zavarovanja z nepremičninami

8. Za priznanje zavarovanja z nepremičninami morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) Pravna gotovost

Hipoteka ali druga pravica do poplačila iz vrednosti nepremičnine je prisilno izvršljiva v vseh pravnih redih, ki so zanjo relevantni ob sklenitvi sporazuma o kreditu, in je pravilno in pravočasno dokumentirana in vključena v javnih knjigah. Pogodbe morajo odražati nesporno pravico kreditne institucije na nepremičnini (izpolnjene so vse pravne zahteve za ustanovitev zavarovanja). Pogodba o zavarovanju in pravni postopki unovčitve zavarovanj z nepremičninami omogočata kreditni instituciji unovčitev zavarovanja v razumnem času.

(b) Spremljanje vrednosti nepremičnin

Vrednost nepremičnine se spremlja redno in se vsaj enkrat na leto v primeru poslovnih nepremičnin in vsaka tri leta v primeru stanovanjskih nepremičnin izdela ocena njene vrednosti. Pogostejše ponovno ocenjevanje vrednosti se opravlja v primeru pomembnih sprememb pogojev na trgu. Za spremljanje vrednosti nepremičnine in za ugotavljanje, katere nepremičnine je treba prevrednotiti, se lahko uporabljajo statistične metode. Neodvisen cenilec preveri vrednost nepremičnine vsakokrat, ko informacije kažejo, da bi se lahko vrednost nepremičnine bistveno zmanjšala glede na splošne tržne cene. Za posojila, ki presegajo 3 milijone EUR ali 5 % lastnih sredstev kreditne institucije in so zavarovana z nepremičninami, neodvisen cenilec vsaj vsaka tri leta preveri vrednost teh nepremičnin.

„Neodvisen cenilec“ pomeni osebo, ki ima potrebne kvalifikacije, znanje in izkušnje za izvajanje cenitve, in ki je neodvisen od procesa odločanja o kreditih.

(c) Dokumentacija

Vrste stanovanjskih in poslovnih nepremičnin, ki jih sprejema kreditna institucija, in njene posojilne politike v tej zvezi so jasno dokumentirane.

(d) Zavarovanje

Kreditna institucija vzpostavi postopke za spremljanje, da je nepremičnina, ki je prejeta v zavarovanje, primerno škodno zavarovana.

1.5. Minimalne zahteve za priznanje zavarovanja z denarnimi terjatvami

9. Za priznanje zavarovanja z denarnimi terjatvami morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) Pravna gotovost

(i) Pravni mehanizem, s katerim se zagotavlja zavarovanje z denarnimi terjatvami, je zanesljiv in učinkovit ter posojilodajalcu zagotavlja nesporno pravico iz tega zavarovanja;

(ii) kreditne institucije morajo sprejeti vse potrebne ukrepe za izpolnjevanje lokalnih zahtev glede prisilne izvršljivosti pravic iz zavarovanja. Vzpostavljen je okvir, ki omogoča posojilodajalcu, da na denarnih terjatvah, danih v zavarovanje, pridobi pravico z najboljšim vrstnim redom, razen če boljši vrstni red drugih – privilegiranih – upravičencev temelji na zakonu ali podzakonskih predpisih;

(iii) kreditne institucije opravijo zadosten pravni pregled, ki potrjuje prisilno izvršljivost zavarovanja z denarnimi terjatvami v vseh relevantnih pravnih redih;

(iv) dogovori o zavarovanju z denarnimi terjatvami morajo biti pravilno dokumentirani z jasnimi in zanesljivimi postopki za njihovo pravočasno unovčenje. Postopki kreditnih institucij zagotavljajo spoštovanje pravnih pogojev v zvezi z ugotavljanjem neplačila posojilojemalca in pravočasnim unovčenjem zavarovanja z denarnimi terjatvami. V primeru finančnih težav ali neplačila posojilojemalca je kreditna institucija pravno upravičena prodati ali odstopiti denarne terjatve tretjim osebam brez soglasja dolžnikov po denarnih terjatvah.

- (b) Upravljanje s tveganji
- (i) Kreditna institucija mora imeti zanesljiv proces za ugotavljanje kreditnega tveganja, povezanega z denarnimi terjatvami. Tak proces med drugim vsebuje analize kreditnojemalčevega poslovanja in gospodarske dejavnosti ter vrst strank, s katerimi kreditnojemalec posluje. Če se kreditna institucija opira na kreditnojemalčevo oceno kreditne sposobnosti njegovih strank, mora pregledati kreditnojemalčevo kreditno prakso, da preveri njihovo zanesljivost in verodostojnost;
  - (ii) razlika med zneskom izpostavljenosti in vrednostjo denarnih terjatev mora odražati vse ustrezne dejavnike, vključno s stroški unovčenja, koncentracijo znotraj skupine denarnih terjatev, ki jih je v zavarovanje dal posamezen kreditnojemalec, in potencialno tveganje koncentracije znotraj celotne izpostavljenosti kreditne institucije, ki ni zajeto s splošno metodologijo kreditne institucije. Kreditna institucija mora ohranjati neprekinjen proces spremljanja, ki ustreza denarnim terjatvam. Poleg tega je treba redno pregledovati skladnost s posojilnimi klavzulami, okoljskimi omejitvami in drugimi predpisi;
  - (iii) denarne terjatve, ki jih da v zavarovanje kreditnojemalec, so razpršene in niso v prekomerni korelaciji s kreditnojemalcem. Če obstaja bistvena pozitivna korelacija, so spremljajoča tveganja ustrezno upoštevana pri določanju presežkov celotnega fonda v zavarovanje danih denarnih terjatev nad izpostavljenostjo;
  - (iv) denarne terjatve do pravnih ali fizičnih oseb, povezanih s kreditnojemalcem (vključno s podrejenimi družbami in zaposlenimi) se ne priznajo kot instrument zavarovanja; in
  - (v) kreditna institucija ima dokumentiran proces za izterjavo plačil po denarnih terjatvah v primerih, ko kreditnojemalci zamujajo s plačili ali postanejo neplačniki. Vzpostavljeni so potrebni mehanizmi za izterjavo, tudi če kreditna institucija pričakuje, da bo kreditnojemalec sam izterjal zastavljene denarne terjatve.

1.6. Minimalne zahteve za priznanje zavarovanja s premoženji

10. Za priznanje zavarovanja s premoženji morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) dogovor o zavarovanju s premoženjem je pravno učinkovit in izvršljiv v vseh relevantnih pravnih redih in omogoča kreditni instituciji unovčenje vrednosti nepremičnine v razumnem času;
  - (b) z izključno izjemo dovoljenih privilegiranih terjatev iz odstavka 9(a)(ii), so dovoljene samo tiste pravice na predmetih zavarovanja, ki imajo najboljši vrstni red. Kreditna institucija ima kot taka prednost do prihodkov iz unovčitve zavarovanja pred vsemu drugimi posojilodajalci;
  - (c) vrednost nepremičnine se spremlja redno in vsaj enkrat na leto. Pogostejše spremljanje se zahteva, če se razmere na trgu zelo spreminjajo;
  - (d) posojilna pogodba vključuje natančen opis zavarovanja in natančno specifikacijo načina in pogostosti prevrednotenja;
  - (e) vrste zavarovanja s premoženji, ki jih sprejema kreditna institucija, ter politike in prakse za ustrezen obseg vsake vrste zavarovanja glede na znesek izpostavljenosti, se jasno dokumentirajo v notranjih kreditnih politikah in postopkih, ki so na razpolago za preverjanje;
  - (f) kreditne politike kreditne institucije v zvezi s strukturo poslovanja obravnavajo zahteve glede zavarovanja, ki ustrezajo znesku izpostavljenosti, zmožnosti hitrega unovčenja zavarovanja, zmožnosti objektivnega določanja cene ali tržne vrednosti, pogostosti, s katero je mogoče hitro pridobiti oceno vrednosti (vključno s strokovno oceno ali vrednotenjem), in nestanovitnosti ali približku nestanovitnosti vrednosti zavarovanja s premoženjem;
  - (g) tako začetno vrednotenje kot tudi prevrednotenje v celoti upoštevata vsa morebitna poslabšanja ali zastarelost zavarovanja. Posebno pozornost je treba pri vrednotenju in prevrednotenju nameniti učinkom minevanja časa na zavarovanja, ki so občutljiva na modo ali datum;

- (h) kreditna institucija mora imeti pravico do fizičnega pregleda premičnin. Vzpostavljene so politike in postopki, ki obravnavajo uresničevanje pravice do fizičnega pregleda; in
- (i) kreditna institucija mora vzpostaviti postopke za spremljanje, ali so nepremičnine, sprejete v zavarovanje, primerno škodno zavarovane.

1.7. Minimalne zahteve za obravnavanje izpostavljenosti iz naslova zakupa kot zavarovane s premoženjem

- 11. Za obravnavo izpostavljenosti iz naslova poslov zakupa kot zavarovanih s stvarmi, danimi v zakup, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (a) za priznavanje stvari, danih v zakup, kot zavarovanja s premoženjem, morajo biti izpolnjeni pogoji iz odstavkov 8 oziroma 10;
  - (b) zakupodajalec vzpostavi zanesljivo upravljanje s tveganji glede uporabe, za katero je bila dana stvar v zakup, njene starosti in načrtovanega trajanja uporabe, vključno s primernim spremljanjem vrednosti garancije;
  - (c) vzpostavi se zanesljiv pravni okvir, ki določa zakupodajalčevo pravno lastništvo sredstva in njegovo zmožnost pravočasnega uresničevanja pravic, ki jih ima kot lastnik; in
  - (d) kolikor to ni bilo ugotovljeno že pri izračunu višine LGD, razlika med vrednostjo neporavnane zneska in tržno vrednostjo garancije ne sme biti tako velika, da bi precenila zmanjševanje kreditnega tveganja, ki je pripisano stvarjem, danim v zakup.

1.8. Minimalne zahteve za priznanje drugega stvarnega kreditnega zavarovanja

1.8.1. Bančne vloge pri tretji instituciji ali denarju podobni instrumenti, ki jih ima tretja institucija

- 12. Za upravičenost do obravnave iz odstavka 79 v delu 3 mora zavarovanje iz odstavka 23 iz dela 1 izpolnjevati naslednje pogoje:
  - (a) terjatev kreditojemalca do tretje institucije je odkrito zastavljena ali prenesena na posojilno kreditno institucijo in je ta zastavitev ali prenos v vseh pravnih redih pravno učinkovita in izvršljiva.
  - (b) tretja institucija se obvesti o zastavi ali prenosu;
  - (c) zaradi obvestila lahko tretja institucija izvede plačila samo posojilni kreditni instituciji ali drugim strankam s privoljenjem kreditne institucije; in
  - (d) zastava ali prenos je brezpogojna in nepreklicna.

1.8.2. Police življenjskega zavarovanja, zastavljene posojilni kreditni instituciji

- 13. Police življenjskega zavarovanja, zastavljene posojilni kreditni instituciji, se lahko priznajo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (a) družba, ki daje življenjsko zavarovanje, se lahko prizna kot primeren izdajatelj osebnih kreditnih zavarovanj na podlagi odstavka 26 dela 1;
  - (b) policia življenjskega zavarovanja je izrecno zastavljena posojilni kreditni instituciji ali je prenesena nanjo;
  - (c) družba, ki daje življenjsko zavarovanje, je obveščena o zastavi ali dodelitvi in zaradi tega ne more plačati na podlagi pogodbe izplačljivih zneskov brez privoljenja posojilne kreditne institucije;
  - (d) določene odkupne vrednosti police ni mogoče zmanjšati;

- (e) posojilna kreditna institucija mora imeti pravico do odpovedi police in pravočasnega prejetja odkupne vrednosti v primeru kreditnojemalčevega neplačila;
- (f) posojilna kreditna institucija se obvesti o vsakem neplačilu po polici s strani imetnika police;
- (g) kreditno zavarovanje se mora zagotavljati do dospelosti posojila. Kadar to ni mogoče, ker se zavarovalno razmerje konča pred iztekom posojilnega razmerja, mora kreditna institucija zagotoviti, da znesek iz zavarovalne pogodbe kreditni instituciji do izteka sporazuma o kreditu služi kot garancija; in
- (h) zastava ali prenos mora biti pravno učinkovita in izvršljiva v vseh zadevnih pravnih redih, ki veljajo ob sklenitvi sporazuma o kreditu.

2. OSEBNO KREDITNO ZAVAROVANJE IN KREDITNI ZAPISI

2.1. Zahteve, ki se nanašajo tako na osebna jamstva kot na kreditne izvedene finančne instrumente

14. V skladu z odstavkom 16 morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji za priznanje kreditnega zavarovanja iz naslova osebnega jamstva ali kreditnega izvedenega finančnega instrumenta:
- (a) kreditno zavarovanje je neposredno;
  - (b) obseg kreditnega zavarovanja je jasno opredeljen in nesporen;
  - (c) pogodba o kreditnem zavarovanju ne vsebuje nikakršne klavzule, katere izpolnitev je izven neposrednega nadzora posojilodajalca, ki bi:
    - (i) izdajatelju kreditnega zavarovanja dovoljevala, da enostransko prekliče zavarovanje,
    - (ii) povečala dejanske stroške zavarovanja zaradi poslabšanja kreditne kvalitete zavarovane izpostavljenosti,
    - (iii) lahko preprečila obveznost izdajatelja kreditnega zavarovanja, da pravočasno plača v primeru, da prvotni dolžnik ne poravna zapadlih plačil, ali
    - (iv) lahko izdajatelju kreditnega zavarovanja dovoljevala, da skrajša zapadlost kreditnega zavarovanja; in
  - (d) biti mora pravno učinkovita in izvršljiva v vseh zadevnih pravnih redih, ki veljajo ob sklenitvi sporazuma o kreditu.

2.1.1. Operativne zahteve

15. Kreditna institucija izpolni zahteve pristojnih organov, da ima vzpostavljene sisteme za upravljanje z morebitno koncentracijo tveganja, ki izhaja iz uporabe osebnih jamstev ali kreditnih izvedenih finančnih instrumentov. Kreditna institucija mora biti sposobna prikazati, kako je njena strategija uporabe kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in osebnih jamstev povezana z njenim upravljanjem celotnega profila tveganj.

2.2. Posredna osebna jamstva držav in drugih oseb javnega prava

16. Če je izpostavljenost zavarovana z osebnim jamstvom, za katerega posredno jamči enota centralne ravni države ali centralna banka, regionalna ali lokalna raven države ali oseba javnega sektorja, do katerih terjatve se v skladu s členi 78 do 83 obravnavajo kot terjatve do enote centralne ravni države, na ozemlju katere nastanejo, multilateralna razvojna banka, za katero se v skladu s členi 78 do 83 uporablja utež tveganja 0 %, ali oseba javnega prava, terjatve do katere se v skladu s členi 78 do 83 obravnavajo kot terjatve do kreditnih institucij, se lahko šteje, da je izpostavljenost zavarovana z osebnim jamstvom, ki ga je zagotovila zadevna oseba, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) posredno osebno jamstvo krije vse sestavine kreditnega tveganja terjatve;

- (b) tako prvotno jamstvo kot tudi posredno jamstvo izpolnjujeta zahteve za jamstva, določene v odstavkih 14, 15 in 18, razen da se za posredno jamstvo ne zahteva neposrednost; in
  - (c) izpolni se zahteva pristojnega organa, da je kritje zanesljivo in da v pretekli dokumentaciji ni ničesar, kar bi nakazovalo, da je kritje posrednega osebnega jamstva manj kot dejansko enakovredno kritju neposrednega osebnega jamstva zadevne osebe.
17. Postopek iz odstavka 16 se uporablja tudi za izpostavljenost, za katero posredno ne jamčijo v tem odstavku navedene osebe, če posredno jamstvo zanje namesto tega neposredno zagotavlja ena od navedenih oseb in so izpolnjeni pogoji, navedeni v odstavku 16.

2.3. Dodatne zahteve za osebna jamstva

18. Za priznanje osebnega jamstva morajo biti izpolnjeni še naslednji pogoji:
- (a) ob kvalificirani kršitvi in/ali neplačilu nasprotne stranke ima posojilna kreditna institucija pravico, da od izdajatelja osebnega jamstva pravočasno zahteva vse zapadle denarne zneske iz naslova terjatve, v zvezi s katero je zagotovljeno zavarovanje. Plačilo s strani izdajatelja osebnega jamstva ni pogojeno s tem, da mora posojilna kreditna institucija najprej terjati dolžnika.
- V primeru osebnih kreditnih zavarovanj, ki pokrivajo stanovanjska hipotekarna posojila, je treba zahteve v členu 14(c)(iii) in prvega pododstavka te točke izpolniti šele v obdobju, ki skupno znaša 24 mesecev:
- (b) osebno jamstvo je izrecno dokumentirana obveznost, ki jo prevzame izdajatelj jamstva; in
  - (c) v skladu z naslednjim stavkom osebno jamstvo krije vse vrste plačil, za katere se pričakuje, da jih v zvezi s terjatvijo opravi dolžnik. Če so določene vrste plačil izključene iz osebnega jamstva, se priznana vrednost jamstva prilagodi tako, da so upoštewane omejitve kritja.
19. V primeru osebnih jamstev, zagotovljenih v okviru vzajemnih jamstvenih shem, ki jih v ta namen priznajo pristojni organi ali jih zagotovijo ali za njih posredno osebno jamčijo osebe, navedene v odstavku 16, se šteje, da so zahteve iz odstavka 18(a) izpolnjene, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:
- (a) posojilna kreditna institucija ima pravico, da od izdajatelja osebnega jamstva pravočasno pridobi začasno plačilo, izračunano tako, da predstavlja grobo oceno zneska ekonomske izgube, vključno z izgubami zaradi neplačila obresti in drugih vrst plačil, ki jih je kreditjemalec obvezen poravnati, za katere je verjetno, da jih bo imela kreditna institucija sorazmerno z jamstvenim kritjem; ali
  - (b) posojilna kreditna institucija lahko dokaže, da učinki osebnega jamstva, ki se kažejo v varovanju pred izgubami, vključno z izgubami zaradi neplačila obresti in drugih vrst plačil, ki jih je kreditjemalec obvezen poravnati, upravičujejo takšno obravnavo.

2.4. Dodatne zahteve za kreditne izvedene finančne instrumente

20. Za priznanje kreditnega izvedenega finančnega instrumenta morajo biti izpolnjeni še naslednji pogoji:
- (a) v skladu s točko (b) kreditni dogodki, ki spadajo v okvir kreditnega izvedenega finančnega instrumenta, obsegajo najmanj:
    - (i) neplačilo zapadlih zneskov v skladu s pogoji osnovne obveznosti, veljavnimi v času neplačila (z obdobjem odloga plačila, ki je bodisi usklajeno z obdobjem odloga plačila po osnovni obveznosti ali krajše od tega obdobja),
    - (ii) stečaj, nesolventnost ali nesposobnost dolžnika, da plača svoje dolgove, njegovo splošno nesposobnost plačevati dolgove ob zapadlosti ali njegovo pisno priznanje tega dejstva in podobni dogodki, in

- (iii) prestrukturiranje osnovne obveznosti, ki se nanaša na odpis ali odlog plačila glavnice, obresti ali opravnin/provizij, zaradi česar nastane dogodek kreditne izgube (tj. popravek vrednosti ali drugo knjiženje v breme izkaza poslovnega izida);
  - (b) če kreditni dogodki, določeni v okviru kreditnega izvedenega finančnega instrumenta, ne zajemajo prestrukturiranja osnovne obveznosti, kakor je opisano v točki (iii) pododstavka (a), se lahko kreditno zavarovanje kljub temu prizna, če se zniža priznana vrednost, kot je to določeno v odstavku 83 dela 3;
  - (c) v primeru, da kreditni izvedeni finančni instrumenti dopuščajo denarno poravnavo, se vzpostavi zanesljiv postopek vrednotenja za natančno ocenjevanje izgube. Določi se jasno opredeljen rok za pridobivanje vrednotenj osnovne obveznosti po kreditnem dogodku;
  - (d) če se za poravnavo zahteva pravica in sposobnost kupca zavarovanja, da osnovno obveznost prenese na izdajatelja kreditnega zavarovanja, se v pogojih osnovne obveznosti določi, da nobeno zahtevano soglasje k takemu prenosu ne sme biti neutemeljeno zavrnjeno; in
  - (e) istovetnost strank, pristojnih za ugotavljanje, ali je nastal kreditni dogodek, se jasno opredeli. To ugotavljanje ni izključna odgovornost izdajatelja kreditnega zavarovanja. Kupec zavarovanja ima pravico/sposobnost, da izdajatelja kreditnega zavarovanja obvesti o nastanku kreditnega dogodka.
21. Neuskkljenost med osnovno obveznostjo in referenčno obveznostjo po kreditnem izvedenem finančnem instrumentu (tj. obveznostjo, ki se uporablja za ugotavljanje vrednosti denarne poravnave, ali obveznostjo, ki jo je treba prenesti) ali med osnovno obveznostjo in obveznostjo, ki se uporablja za ugotavljanje, ali je nastal kreditni dogodek, je dovoljena samo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) referenčna obveznost ali obveznost, ki se uporablja za ugotavljanje, ali je nastal kreditni dogodek, odvisno od primera, je uvrščena pari passu z osnovno obveznostjo ali je njej podrejena; in
  - (b) osnovna obveznost in referenčna obveznost ali obveznost, ki se uporablja za ugotavljanje, ali je nastal kreditni dogodek, odvisno od primera, imata istega dolžnika (tj., isto pravno osebo), uveljavljeni pa sta tudi pravno izvršljivi klavzuli o navzkrižni ugotovitvi neplačila in o navzkrižni takojšnji zapadlosti.

2.5. Zahteve glede primernosti za obravnavo v skladu z odstavkom 4 dela 1 Priloge VII

22. Da bi bilo upravičeno do postopka, določenega v odstavku 4 dela 1 Priloge VII, mora kreditno zavarovanje na podlagi jamstva ali kreditnega izvedenega finančnega instrumenta, izpolniti naslednje pogoje:
- (a) osnovna obveznost je:
    - izpostavljenost do podjetij, kakor je določena v členu 86, brez zavarovalnic in pozavarovalnic,
    - izpostavljenost do regionalne ali lokalne ravni države ali osebe javnega sektorja, ki ni obravnavana kot izpostavljenost do centralne ravni države ali centralne banke v skladu s členom 86, ali
    - izpostavljenost do majhnega ali srednje velikega subjekta, razvrščena kot izpostavljenost do majhnih dolžnikov v skladu s členom 86(4);
  - (b) osnovni dolžniki niso člani iste skupine kot izdajatelj zavarovanja;
  - (c) izpostavljenost se varuje z enim od naslednjih instrumentov:
    - kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti za eno samo izpostavljenost ali jamstvi za eno samo izpostavljenost (single name),
    - produkti iz košare na podlagi prvega neplačila – obravnava se uporabi za sredstvo znotraj košare z najmanjšo vrednostjo tveganju prilagojene izpostavljenosti, ali

- produkti iz košare na podlagi n-tega neplačila – pridobljeno zavarovanje je primerno za upoštevanje samo znotraj tega okvira, če je bilo pridobljeno tudi primerno zavarovanje na podlagi neplačila (n-1) ali če so sredstva (n-1) znotraj košare že v neplačilu. V takih primerih se postopek uporabi za sredstvo znotraj košare z najmanjšo vrednostjo tveganju prilagojene izpostavljenosti;
- (d) kreditno zavarovanje izpolnjuje zahteve, določene v odstavkih 14, 15, 18, 20 in 21;
- (e) utež tveganja, ki ustreza izpostavljenosti pred uporabo obravnave iz odstavka 4, dela 1 Priloge VII, ni nikakor že vključena v kreditno zavarovanje;
- (f) kreditna institucija ima pravico in pričakuje, da od izdajatelja kreditnega zavarovanja prejme plačilo ne da bi sprejela zakonske ukrepe, katerih namen bi bil terjati plačilo od nasprotne stranke. Kreditna institucija sprejme vse možne ukrepe, da se prepriča, da je izdajatelj zavarovanja pripravljen takoj plačati, če pride do kreditnega dogodka;
- (g) kupljeno kreditno zavarovanje pokriva vse kreditne izgube, ki nastanejo na varovanem delu izpostavljenosti zaradi kreditnih dogodkov, opisanih v pogodbi;
- (h) če struktura izplačil omogoča fizično poravnavo, potem mora obstajati pravna gotovost v zvezi z izročljivostjo posojila, obveznice ali posredne obveznosti. Če kreditna institucija namerava izročiti obveznost, ki ni osnovna izpostavljenost, zagotovi, da je izročljiva obveznost dovolj likvidna, da ima kreditna institucija zmožnost, da jo kupi za izročitev v skladu s pogodbo;
- (i) pogoje ureditve kreditnega zavarovanja zakonsko potrjena v pisni obliki tako izdajatelj kreditnega zavarovanja kot kreditna institucija;
- (j) kreditne institucije imajo vzpostavljen proces za odkrivanje pretirane korelacije med kreditno sposobnostjo izdajatelja zavarovanja in dolžnika osnovne izpostavljenosti zaradi odvisnosti njihove učinkovitosti od splošnih dejavnikov, ki presegajo okvir sistematičnega dejavnika tveganja;
- (k) v primeru zavarovanja proti tveganju zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, prodajalec kupljenih terjatev ni član iste skupine kot izdajatelj zavarovanja.

DEL 3

Izračunavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja

1. V skladu z deli 4 do 6, če so izpolnjene določbe iz delov 1 in 2, se lahko izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti iz členov 78 do 83 in izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti ter zneski pričakovanih izgub iz členov 84 do 89 spremenijo v skladu z določbami tega dela.
2. Denarna sredstva, vrednostni papirji ali blago, kupljeni, izposojeni ali prejeti na podlagi posla začasne prodaje/začasnega nakupa ali posla posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, se obravnavajo kot zavarovanje s premoženjem.

1. STVARNO KREDITNO ZAVAROVANJE**1.1. Kreditni zapisi**

3. Naložbe v kreditne zapise, ki jih izda posojilna kreditna institucija, se lahko obravnavajo kot zavarovanje z gotovino.

1.2. Bilančni pobot

4. Posojila in depoziti pri posojilni kreditni instituciji, za katere velja bilančni pobot, se obravnavajo kot zavarovanje z denarnimi sredstvi.

1.3. Okvirne pogodbe o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga

1.3.1. Izračun polno prilagojene vrednosti izpostavljenosti

(a) Uporaba pristopa „nadzorniških“ prilagoditev za nestanovitnost ali pristopa „lastnih ocen“ prilagoditev za nestanovitnost

5. V skladu z odstavki 12 do 21, pri izračunu „polno prilagojene vrednosti izpostavljenosti“ (E^*) za izpostavljenosti na podlagi primerne okvirne pogodbe o pobotu, ki obsega posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga, se zadevne prilagoditve za nestanovitnost izračunajo bodisi z uporabo pristopa nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost ali z uporabo pristopa lastnih ocen prilagoditev za nestanovitnost, kakor je določeno v odstavkih 30 do 61 za razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Za uporabo pristopa na podlagi lastnih ocen veljajo enaki pogoji in zahteve kot za razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem.
6. Neto pozicija v vsaki vrsti vrednostnih papirjev ali blaga se izračuna tako, da se od skupne vrednosti tovrstnih posojenih, prodanih ali na podlagi okvirne pogodbe o pobotu zagotovljenih vrednostnih papirjev ali blaga, odšteje skupna vrednost tovrstnih izposojenih, kupljenih ali na podlagi pogodbe prejetih vrednostnih papirjev ali blaga.
7. Za namene odstavka 6 vrsta vrednostnih papirjev pomeni vrednostni papirji, ki jih izda ista oseba, imajo isti datum izdaje, isto zapadlost in za katere veljajo isti pogoji in zahteve ter ista obdobja unovčenja zavarovanja, kakor je določeno v odstavkih 34 do 59.
8. Neto pozicija v vsaki valuti, razen v valuti poravnave okvirne pogodbe o pobotu, se izračuna tako, da se od skupne vrednosti v tej valuti nominiranih vrednostnih papirjev, posojenih, prodanih ali zagotovljenih na podlagi okvirne pogodbe o pobotu, dodane znesku denarnih sredstev v tej valuti, posojenem ali prenesenem na podlagi pogodbe, odšteje od skupne vrednosti v tej valuti nominiranih vrednostnih papirjev, izposojenih, kupljenih ali prejetih na podlagi pogodbe, dodane znesku denarnih sredstev v tej valuti, izposojenem ali prejetem na podlagi pogodbe.
9. Prilagoditev za nestanovitnost, ki je ustrezna za določeno vrsto vrednostnega papirja ali zadenarna sredstva, se uporabi za pozitivno ali negativno neto pozicijo v tovrstnih vrednostnih papirjih.
10. Prilagoditev za nestanovitnost zaradi valutnega tveganja (f_x) se uporabi za neto pozitivno ali negativno pozicijo v vsaki valuti, razen v valuti poravnave okvirne pogodbe o pobotu.
11. E^* se izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$E^* = \max\{0, [(\sum(E) - \sum(C)) + \sum(|\text{neto pozicija v vsakem vrednostnem papirju}| \times H_{\text{sec}}) + (S|E_{fx}| \times H_{fx})]\}$$

Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu s členi 78 do 83, je E vrednost vsake posamezne izpostavljenosti iz pogodbe, ki bi veljala v odsotnosti kreditnega zavarovanja.

Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub izračunavajo v skladu s členi 84 do 89, je E vrednost vsake posamezne izpostavljenosti iz pogodbe, ki bi veljala v odsotnosti kreditnega zavarovanja.

C je vrednost vrednostnih papirjev ali blaga, izposojenih, kupljenih ali prejetih ali padenarna sredstva, izposojena ali prejeta na podlagi take izpostavljenosti.

$\sum(E)$ je vsota vseh E na podlagi pogodbe.

$\sum(C)$ je vsota vseh C na podlagi pogodbe.

E_{fx} je neto pozicija (pozitivna ali negativna) v dani valuti, razen v valuti poravnave pogodbe, izračunana v skladu z odstavkom 8.

H_{sec} je prilagoditev za nestanovitnost, ustrežna za določeno vrsto vrednostnih papirjev.

H_{fx} je prilagoditev za nestanovitnost iz naslova valutnega tveganja.

E^* je polno prilagojena vrednost izpostavljenosti

(b) Uporaba pristopa internih modelov

12. Namesto uporabe pristopa nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost ali pristopa lastnih ocen prilagoditev za nestanovitnost pri izračunu polno prilagojene vrednosti izpostavljenosti (E^*), ki izhaja iz uporabe primerne okvirne pogodbe o pobotu, ki zajema posle začasne prodaje/začasnega nakupa, posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalskega trga, razen poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti, se lahko kreditnim institucijam dovoli, da uporabijo pristop internih modelov, ki upošteva učinke korelacije med pozicijami vrednostnih papirjev, za katere velja okvirna pogodba o pobotu, kakor tudi likvidnost zadevnih instrumentov. Interni modeli, ki se uporabljajo v okviru tega pristopa, zagotovijo ocene možnih sprememb vrednosti nezavarovanega zneska izpostavljenosti ($\Sigma E - \Sigma C$). Na podlagi odobritve pristojnih organov lahko kreditne institucije uporabljajo tudi svoje interne modele za posle posojanja za povečanje trgovalnega portfelja, če so ti posli zajeti v dvostranski okvirni pogodbi o pobotu, ki izpolnjuje zahteve, določene v delu 7 Priloge III.
13. Kreditna institucija se lahko odloči, da za kreditno tveganje uporabi člene 78 do 83 in člene 84 do 89 za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti. Če pa kreditna institucija želi uporabiti pristop internih modelov, ga mora uporabiti za vse nasprotnne stranke in vrednostne papirje, razen za nebitvene portfelje, za katere lahko uporabi pristop nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost ali pristop lastnih ocen prilagoditev za nestanovitnost, kakor je določeno v odstavkih 5 do 11.
14. Pristop internih modelov je na voljo kreditnim institucijam, ki so prejele soglasje za uporabo internega modela upravljanja s tveganji v skladu s Prilogo V Direktive 2006/49/ES
15. Kreditne institucije, ki niso prejele soglasja nadzorne institucije za uporabo takega modela v skladu z Direktivo 2006/49/ES, lahko pristojne organe zaprosijo za soglasje za uporabo internega modela upravljanja s tveganji za namene odstavkov 12 do 21.
16. Soglasje se dodeli samo, če je izpolnjena zahteva pristojnega organa, da je sistem upravljanja tveganj, ki ga kreditna institucija uporablja za upravljanje tveganj, ki izhajajo iz poslov, zajetih z okvirno pogodbo o pobotu, konceptualno ustrezen, da se izvaja celovito ter zlasti da so izpolnjeni naslednji kvalitativni standardi:
  - (a) interni model merjenja tveganja, ki se uporablja za izračun možne nestanovitnosti cen za posle, je tesno vključen v dnevni proces upravljanja s tveganji banke in je podlaga za poročanje upravi kreditne institucije o izpostavljenostih tveganjem;
  - (b) kreditna institucija ima enoto za kontrolo tveganj, ki je neodvisna od poslovnih trgovalnih enot in poroča neposredno upravi. Enota mora biti odgovorna za oblikovanje in izvajanje sistema kreditne institucije za upravljanje tveganj. Izdela in analizira dnevna poročila o rezultatih modela upravljanja tveganj in o ustreznih ukrepih, ki jih je treba sprejeti v zvezi z določanjem pozicijskih limitov;
  - (c) dnevna poročila enote za kontrolo tveganj se pregledajo na ravni vodstva, ki ima dovolj pooblastil za ukrepanje v smislu zmanjšanja sprejetih pozicij in celotne izpostavljenosti tveganjem;
  - (d) kreditna institucija ima v enoti za kontrolo tveganj dovolj osebja, usposobljenega za uporabo razvitejših modelov;
  - (e) kreditna institucija ima vzpostavljene postopke za spremljanje in zagotavljanje skladnosti z dokumentirano skupino internih politik in kontrol v zvezi s splošnim delovanjem sistema za merjenje tveganja;
  - (f) modeli kreditne institucije imajo dokazano zgodovino zadostne stopnje natančnosti pri merjenju tveganj, izkazane s testiranjem rezultatov merjenja za nazaj z uporabo najmanj enoletnih podatkov;

- (g) kreditna institucija pogosto izvaja strog program testiranja izjemnih situacij, pri čemer rezultate teh testiranj pregleduje višje vodstvo in se upoštevajo v politikah in limitih, ki jih slednje določa;
- (h) kreditna institucija mora v okviru svojega rednega procesa notranje revizije opraviti neodvisen pregled svojega sistema merjenja tveganj. Ta pregled mora zajemati tako dejavnosti poslovnih trgovalnih entot kakor tudi dejavnosti neodvisne enote za kontrolo tveganj;
- (i) kreditna institucija mora najmanj enkrat letno opraviti pregled svojega sistema upravljanja tveganj; in
- (j) interni model mora biti v skladu z zahtevami iz odstavkov 40 do 42 dela 6 Priloge III.
17. Za izračun možne spremembe vrednosti veljajo naslednji minimalni standardi:
- (a) najmanj dnevni izračun možne spremembe vrednosti;
- (b) 99. percentil enostranskega intervala zaupanja;
- (c) 5-dnevno obdobje unovčenja, razen v primeru poslov, ki niso posli začasne prodaje/začasnega nakupa vrednostnih papirjev ali posli posoje/izposoje vrednostnih papirjev, za katere se uporablja 10-dnevno obdobje unovčenja zavarovanja;
- (d) efektivno obdobje opazovanj v dolžini najmanj enega leta, razen če je uporaba krajšega obdobja opazovanja utemeljena z občutno povečano nestanovitnostjo cen;
- (e) trimesečne posodobitve podatkovnih nizov.
18. Pristojni organi zahtevajo, da interni model merjenja tveganj zajema zadostno število dejavnikov tveganj, z namenom, da zajame vsa bistvena cenovna tveganja.
19. Pristojni organi lahko kreditnim institucijam dovolijo, da uporabljajo empirične korelacije znotraj kategorij tveganj in med kategorijami tveganj, če je izpolnjena njihova zahteva, da je sistem kreditne institucije za merjenje korelacij ustrezen in se izvaja celovito.
20. Polno prilagojena vrednost izpostavljenosti (E^*) za kreditne institucije, ki uporabljajo pristop internih modelov, se izračuna v skladu z naslednjo formulo:
- $$E^* = \max\{0, [(\sum E - \sum C) + (\text{VaR rezultat internega modela})]\}$$
- Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu s členi 78 do 83, je E vrednost vsake posamezne izpostavljenosti iz pogodbe, ki bi veljala v odsotnosti kreditnega zavarovanja.
- Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub izračunavajo v skladu s členi 84 do 89, je E vrednost vsake posamezne izpostavljenosti iz pogodbe, ki bi veljala v odsotnosti kreditnega zavarovanja.
- C je trenutna vrednost vrednostnih papirjev ali blaga, izposojenih, kupljenih ali prejetih alidenarna sredstva, izposojena ali prejeta v zvezi z vsako tako izpostavljenostjo.
- $\sum(E)$ je vsota vseh E na podlagi pogodbe.
- $\sum(C)$ je vsota vseh C na podlagi pogodbe.
21. Pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti z uporabo internih modelov uporabljajo kreditne institucije rezultat modela za predhodni delovni dan.

1.3.2. Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub za posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga, zajete v okvirni pogodbi o pobotu

Standardizirani pristop

22. E^* , izračunan v skladu z odstavki 5 do 21, se za namene člena 80 upošteva kot vrednost izpostavljenosti do nasprotnne stranke, ki izhaja iz poslov na podlagi okvirne pogodbe o pobotu.

Pristop IRB

23. E*, izračunan v skladu z odstavki 5 do 21, se za namene Priloge VII upošteva kot vrednost izpostavljenosti do nasprotne stranke, ki izhaja iz poslov na podlagi okvirne pogodbe o pobotu.

1.4. Zavarovanje s finančnim premoženjem

1.4.1. Enotavna metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem

24. Enotavna metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem je na voljo samo, če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu s členi 78 do 83. Kreditna institucija ne sme uporabljati hkrati enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem in razvite metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem.

Vrednotenje

25. V skladu s to metodo se priznanemu zavarovanju s finančnim premoženjem dodeli vrednost, enaka njegovi tržni vrednosti, določeni v skladu z odstavkom 6 dela 2.

Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti

26. Utež tveganja, ki bi bila uporabljena v skladu s členi 78 do 83, če bi bil posojilodajalec neposredno izpostavljen instrumentu zavarovanja s premoženjem, se uporabi za tiste deleže terjatev, ki so zavarovani s tržno vrednostjo priznanega zavarovanja s premoženjem. Utež tveganja deleža terjatve, zavarovanega s premoženjem, je najmanj 20 %, razen v primerih, določenih v odstavkih 27 do 29. Preostanku izpostavljenosti se v skladu s členi 78 do 83 dodeli utež tveganja, ki bi bila uporabljena za nezavarovano izpostavljenost do nasprotne stranke.

Posli začasne prodaje/začasnega nakupa in posli posoje/izposoje vrednostnih papirjev

27. Utež tveganja 0 % se uporablja za delež izpostavljenosti, zavarovan s premoženjem, ki izhaja iz poslov, ki izpolnjujejo merila, našeta v odstavkih 58 in 59. Če nasprotna stranka v poslu ni prvovrstni tržni udeleženec, se uporabi utež tveganja 10 %.

Posli z izvedenimi finančnimi instrumenti na prostem trgu z dnevno vrednotenjem po tekočih tržnih cenah

28. Utež tveganja 0 % se v obsegu zavarovanja s premoženjem uporablja za vrednosti izpostavljenosti, določene v skladu s Prilogo III za izvedene finančne instrumente, ki so našeti v Prilogi IV, in se dnevno vrednotijo po tekočih tržnih cenah ter so zavarovani z denarnimi sredstvi ali denarju podobnimi instrumenti, kjer ni valutne neuskkljenosti. Utež tveganja 10 % se v obsegu zavarovanja s premoženjem uporablja za vrednosti izpostavljenosti poslov, zavarovanih z dolžniškimi vrednostnimi papirji, ki so jih izdale enote centralne ravni držav ali centralne banke in ki se jim dodeli utež tveganja 0 % v skladu s členi 78 do 83.

Za namene tega odstavka se šteje, da „dolžniški vrednostni papirji, ki so jih izdale enote centralne ravne držav ali centralne banke“, zajemajo:

- (a) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani enot regionalnih ali lokalnih ravni države, do katerih izpostavljenosti se v skladu s členi 78 do 83 štejejo, da so izpostavljenosti do države, na ozemlju katere so ustanovljene;
- (b) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani multilateralnih razvojnih bank, za katere se v skladu s členi 78 do 83 uporablja utež tveganja 0 %; in
- (c) dolžniške vrednostne papirje, izdane s strani mednarodnih organizacij, katerim je v skladu s členi 78 do 83 dodeljena utež tveganja 0 %.

Drugi posli

29. Utež tveganja 0 % se lahko uporabi, če sta izpostavljenost in zavarovanje s premoženjem nominirana v isti valuti in:

- (a) je zavarovanje s premoženjem bodisi bančna vloga ali denarju podoben instrument; ali

- (b) je zavarovanje s premoženjem v obliki dolžniških vrednostnih papirjev, izdanih s strani enot centralne ravni države ali centralnih bank in so v skladu s členi 78 do 83 upravičeni do uteži tveganja 0 %, pri čemer je tržna vrednost zavarovanja znižana za 20 %.

Za namene tega odstavka se šteje, da „dolžniški vrednostni papirji, izdani s strani enot centralne ravni države ali centralnih bank“, vključujejo dolžniške vrednostne papirje iz odstavka 28.

1.4.2. Razvita metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem

30. Pri vrednotenju zavarovanja s finančnim premoženjem za namene razvite metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem se pri tržni vrednosti zavarovanja s premoženjem, zaradi upoštevanja nestanovitnosti cen, uporabijo „prilagoditve za nestanovitnost“, kakor je določeno v odstavkih 34 do 59 spodaj.
31. V skladu z obravnavo valutnih neuskkljenosti v primeru poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti na prostem trgu, določenih v odstavku 32, pri čemer je zavarovanje s premoženjem nominirano v valuti, ki se razlikuje od valute, v kateri je nominirana osnovna izpostavljenost, se prilagoditvi za nestanovitnost, ki se nanaša na zavarovanje s premoženjem, določeno v odstavkih 34 do 59, doda prilagoditev za valutno nestanovitnost.
32. V primeru poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti na prostem trgu na podlagi pogodb o pobotu, ki jih priznavajo pristojni organi iz Priloge III, se uporabi prilagoditev za nestanovitnost, ki upošteva valutno nestanovitnost, če obstaja neuskkljenost med valuto zavarovanja s premoženjem in valuto poravnave. Tudi v primeru, če se v poslih na podlagi pogodbe o pobotu, uporablja več valut, se uporabi samo ena prilagoditev za nestanovitnost.

(a) Izračun prilagojenih vrednosti

33. Nestanovitnosti prilagojena vrednost zavarovanja s premoženjem, ki jo je treba upoštevati v primeru vseh poslov, razen poslov na podlagi priznanih okvirnih pogodb o pobotu, za katere veljajo določbe odstavkov 5 do 23, se izračuna na naslednji način:

$$C_{VA} = C \times (1 - H_C - H_{FX})$$

Nestanovitnosti prilagojena vrednost izpostavljenosti, ki jo je treba upoštevati, se izračuna na naslednji način:

$$E_{VA} = E \times (1 + H_E), \text{ v primeru poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti na prostem trgu pa } E_{VA} = E.$$

Polno prilagojena vrednost izpostavljenosti, ki upošteva tako nestanovitnost kot učinke zavarovanja s premoženjem, ki zmanjšujejo tveganje, se izračuna na naslednji način:

$$E^* = \max \{0, [E_{VA} - C_{VAM}]\}$$

kjer je:

E = vrednost izpostavljenosti, kakor bi bila določena v skladu s členi 78 do 83 ali členi 84 do 89, če izpostavljenost ni zavarovana s premoženjem. V ta namen kreditne institucije, ki zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu s členi 78 do 83, namesto ustreznih deležev, navedenih v odstavku 1 člena 78, upoštevajo kot vrednost izpostavljenosti zunajbilančnih postavk, navedenih v Prilogi II, 100 % vrednost; prav tako kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 84 do 89, pri izračunavanju vrednosti izpostavljenosti postavk, navedenih v odstavkih 9 do 11 dela 3 Priloge VII, namesto konverzijskih faktorjev, navedenih v teh točkah, ali odstotnih deležev uporabijo konverzijski faktor 100 %.

E_{VA} = znesek nestanovitnosti prilagojene izpostavljenosti.

C_{VA} = nestanovitnosti prilagojena vrednost zavarovanja s premoženjem.

C_{VAM} = dodatno prilagojena C_{VA} zaradi neuskkljenosti zapadlosti v skladu z določbami Dela 4.

H_E = prilagoditev za nestanovitnost v zvezi z izpostavljenostjo (E), izračunano v skladu z odstavki 34 do 59.

HC = prilagoditev za nestanovitnost v zvezi z zavarovanjem s premoženjem, izračunanim v skladu z odstavki 34 do 59.

H_{FX} = prilagoditev za nestanovitnost v zvezi z valutno neusklajenostjo, izračunano v skladu z odstavki 34 do 59.

E^* = polno prilagojena vrednost izpostavljenosti, ki upošteva nestanovitnost in učinke zavarovanja s premoženjem, ki zmanjšujejo tveganje.

(b) Izračun prilagoditev za nestanovitnost, ki jih je treba uporabiti

34. Prilagoditve za nestanovitnost se lahko izračunajo na dva načina: s pristopom nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost ali s pristopom lastnih ocen prilagoditev za nestanovitnost (pristop „lastnih ocen“).
35. Kreditna institucija lahko izbere pristop nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost ali pristop lastnih ocen prilagoditev za nestanovitnost ne glede na to, ali je za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti izbrala uporabo členov 78 do 83 ali členov 84 do 89. Če želijo kreditne institucije uporabiti pristop lastnih ocen, ga morajo uporabiti za vse vrste instrumentov, razen za nematerialne portfelje, za katere lahko uporabijo pristop nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost.

Če je zavarovanje s premoženjem sestavljeno iz več priznanih postavk, je prilagoditev za nestanovitnost $H = \sum_i a_i H_i$, kjer je a_i delež postavke v celotnem zavarovanju s premoženjem, H_i pa je prilagoditev za nestanovitnost, ki se nanaša na to postavko.

(i) Nadzorniške prilagoditve za nestanovitnost

36. Prilagoditve za nestanovitnost, ki se uporabljajo v okviru pristopa nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost (ob predpostavki dnevnega prevrednotenja), so prilagoditve, opredeljene v tabelah 1 do 4.

PRILAGODITVE ZA NESTANOVITNOST

Tabela 1

Stopnja kreditne kvalitete, s katero je povezana bonitetna ocena dolžniških vrednostnih papirjev	Preostala zapadlost	Prilagoditve za nestanovitnost za dolžniške vrednostne papirje, ki jih izdajo osebe, opisane v odstavku 7(b) dela 1			Prilagoditve za nestanovitnost za dolžniške vrednostne papirje, ki jih izdajo osebe, opisane v odstavkih 7(c) in (d) dela 1		
		20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)	20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)
1	≤ 1 leto	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	>1 ≤ 5 let	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 let	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2-3	≤ 1 leto	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	>1 ≤ 5 let	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243

Stopnja kreditne kvalitete, s katero je povezana bonitetna ocena dolžniških vrednostnih papirjev	Preostala zapadlost	Prilagoditve za nestanovitnost za dolžniške vrednostne papirje, ki jih izdajo osebe, opisane v odstavku 7(b) dela 1			Prilagoditve za nestanovitnost za dolžniške vrednostne papirje, ki jih izdajo osebe, opisane v odstavkih 7(c) in (d) dela 1		
		20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)	20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)
	> 5 let	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 leto	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A
	> 1 ≤ 5 let	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A
	> 5 let	21,213	15	10,607	N/A	N/A	N/A

Tabela 2

Stopnja kreditne kvalitete, s katero je povezana bonitetna ocena kratkoročnih dolžniških vrednostnih papirjev	Prilagoditve za nestanovitnost za dolžniške vrednostne papirje s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami, ki jih izdajo osebe, opisane v odstavku 7(b) dela 1			Prilagoditve za nestanovitnost za dolžniške vrednostne papirje s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami, ki jih izdajo osebe, opisane v odstavku 7(c) in (d) dela 1		
	20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)	20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Tabela 3

Druge vrste zavarovanja s premoženjem ali izpostavljenosti			
	20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)
Lastniški instrumenti v glavnem indeksu, zamenljive obveznice v glavnem indeksu	21,213	15	10,607
Drugi lastniški instrumenti ali zamenljive obveznice, uvrščeni na priznani borzi	35,355	25	17,678
Denarna sredstva	0	0	0
Zlato	21,213	15	10,607

Tabela 4

Prilagoditev za nestanovitnost za valutno neuskklajenost		
20-dnevno obdobje unovčenja (%)	10-dnevno obdobje unovčenja (%)	5-dnevno obdobje unovčenja (%)
11,314	8	5,657

37. Obdobje unovčenja za zavarovane posojilne posle znaša 20 delovnih dni. Obdobje unovčenja za posle začasne prodaje/začasnega nakupa (razen če taki posli vključujejo prenos blaga ali zajamčenih pravic v zvezi z lastništvom blaga) in posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga znaša 5 delovnih dni. Obdobje unovčenja za druge posle z instrumenti kapitalnega trga znaša 10 delovnih dni.
38. Stopnja kreditne kvalitete v tabelah 1 do 4 in v odstavkih 39 do 41, s katero je povezana bonitetna ocena dolžniških vrednostnih papirjev, je stopnja kreditne kvalitete, za katero pristojni organi ugotovijo, da je povezana z zunanjo bonitetno oceno v skladu s členi 78 do 83. Za namene tega odstavka se uporablja tudi odstavek 10 dela 1.
39. Za neustrezne, v okviru poslov začasne prodaje/začasnega nakupa ali poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga posojene ali prodane vrednostne papirje ali blago je prilagoditev za nestanovitnost ista kakor za lastniške vrednostne papirje, ki jih ni v glavnem indeksu, so pa uvrščeni na priznani borzi.
40. Za primerne enote premoženja investicijskih skladov je prilagoditev za nestanovitnost ponderirano povprečje prilagoditev za nestanovitnost, ki bi bila ob upoštevanju obdobja unovčenja posla, kakor je določeno v odstavku 37, uporabljena za premoženjsko vrednost, v katero je sklad nalagal. Če kreditna institucija ne pozna premoženjskih vrednosti, v katere je sklad nalagal, potem je prilagoditev za nestanovitnost največja prilagoditev za nestanovitnost, ki bi bila uporabljena za katero koli premoženje, v katerega ima sklad pravico nalagati.
41. Za neocenjene dolžniške vrednostne papirje, ki jih izdajo institucije in izpolnjujejo merila primernosti iz odstavka 8 dela 1, so prilagoditve za nestanovitnosti iste kakor prilagoditve za vrednostne papirje, ki jih izdajo institucije ali podjetja z zunanjo bonitetno oceno, povezano s stopnjama kreditne kvalitete 2 ali 3.
- (ii) Lastne ocene prilagoditev za nestanovitnost
42. Pristojni organi kreditnim institucijam, ki izpolnjujejo zahteve, določene v odstavkih 47 do 56, dovolijo, da uporabljajo svoje lastne ocene nestanovitnosti za izračun prilagoditev za nestanovitnost, ki se nanašajo na zavarovanje s premoženjem in izpostavljenosti.
43. Če imajo dolžniški vrednostni papirji bonitetno oceno priznane ECAI, ki je enakovredna naložbenemu razredu ali boljša, lahko pristojni organi kreditnim institucijam dovolijo, da izračunajo oceno nestanovitnosti za vsako kategorijo vrednostnih papirjev.
44. Pri določanju ustreznih kategorij kreditne institucije upoštevajo vrsto izdajatelja vrednostnega papirja, zunanjo bonitetno oceno vrednostnih papirjev, njihovo preostalo zapadlost in njihovo modificirano trajanje. Ocene nestanovitnosti morajo biti reprezentativne za vrednostne papirje, ki jih kreditna institucija vključi v kategorijo.
45. Za dolžniške vrednostne papirje, ki imajo bonitetno oceno priznane ECAI, ki je slabša od naložbenega razreda, ter za drugo primerno zavarovanje s premoženjem morajo biti prilagoditve za nestanovitnost izračunane za vsako posamezno postavko.
46. Kreditne institucije, ki uporabljajo pristop lastnih ocen, morajo oceniti nestanovitnost zavarovanja s premoženjem ali valutno neuskklajenost brez upoštevanja kakršnih koli korelacij med nezavarovano izpostavljenostjo, zavarovanjem s premoženjem in/ali menjalnimi tečaji.

Kvantitativna merila

47. Pri izračunu prilagoditev za nestanovitnost se uporabi 99. percentil enostranskega intervala zaupanja.

48. Obdobje unovčenja je 20 delovnih dni za zavarovane posojilne posle; 5 delovnih dni za posle začasne prodaje/začasnega nakupa, razen če taki posli vključujejo prenos blaga ali zajamčenih pravic v zvezi z blagom ali posle posoje/izposoje blaga ali vrednostnih papirjev; in 10 delovnih dni za druge posle z instrumenti kapitalnega trga.
49. Kreditne institucije lahko uporabijo vrednosti prilagoditev za nestanovitnost, izračunane glede na krajša ali daljša obdobja unovčenja, ki so z uporabo formule kvadratnega korena časa podaljšana ali skrajšana do obdobja unovčenja, določenega v odstavku 48 za zadevno vrsto posla:

$$HM = HN \sqrt{T_M/T_N}$$

kjer je T_M ustrezno obdobje unovčenja;

HM prilagoditev za nestanovitnost za ustrezno obdobje unovčenja;

HN prilagoditev za nestanovitnost za obdobje unovčenja T_N .

50. Kreditne institucije upoštevajo nelikvidnost premoženja nižje kvalitete. Obdobje unovčenja se prilagodi navzgor v primerih, ko obstaja dvom glede likvidnosti zavarovanja s premoženjem. Kreditne institucije tudi identificirajo, kdaj lahko pretekli podatki podcenijo morebitno nestanovitnost, npr. v primeru drseče vezane valute. Taki primeri se obravnavajo s pomočjo scenarija izjemnih situacij.
51. Dolžina predhodnega opazovalnega obdobja (vzorčnega obdobja) za izračun prilagoditev za nestanovitnost je najmanj eno leto. Za kreditne institucije, ki uporabljajo sistem tehtanja ali druge metode za predhodno opazovalno obdobje, je dejansko dolžina opazovalnega obdobja najmanj eno leto (pri čemer tehtano povprečje časovnih zaostankov ne sme biti krajše od 6 mesecev). Pristojni organi lahko od kreditne institucije tudi zahtevajo, da svoje prilagoditve za nestanovitnost izračuna z uporabo krajšega opazovalnega obdobja, če je to po sodbi pristojnih organov utemeljeno zaradi občutno povečane nestanovitnosti cen.
52. Kreditne institucije posodobijo svoje podatkovne nize najmanj vsake tri mesece in jih ponovno ocenijo, kadarkoli pride do bistvenih sprememb tržnih cen. To pomeni, da se prilagoditve za nestanovitnost izračunajo najmanj vsake tri mesece.

Kvalitativna merila

53. Ocene nestanovitnosti se uporabljajo v dnevnem procesu upravljanja s tveganji banke, vključno v povezavi z internimi limiti izpostavljenosti.
54. Če je obdobje unovčenja, ki ga kreditna institucija uporablja v dnevnem procesu upravljanja s tveganji, daljše od obdobja, določenega v tem delu za zadevne posle, se prilagoditve za nestanovitnost povečajo v skladu s formulo kvadratnega korena časa, določeno v odstavku 48.
55. Kreditna institucija ima vzpostavljene postopke za spremljanje in zagotavljanje skladnosti z dokumentirano skupino politik in kontrol za delovanje sistema za oceno prilagoditev za nestanovitnost in vključevanje takih ocen v svoj proces upravljanja s tveganji.
56. V okviru lastnega procesa notranje revizije kreditne institucije se redno izvaja neodvisni pregled sistema kreditne institucije za ocenjevanje prilagoditev za nestanovitnost. Pregled celotnega sistema za ocenjevanje prilagoditev za nestanovitnost in za vključevanje teh prilagoditev v proces upravljanja s tveganji banke, se opravi najmanj enkrat letno, pri čemer posebej obravnava najmanj:
- vključevanje ocenjenih prilagoditev za nestanovitnost v dnevno upravljanje s tveganji;
  - ovrednotenje kakršnih koli občutnih sprememb v procesu ocenjevanja prilagoditev za nestanovitnost;
  - preverjanje doslednosti, pravočasnosti in zanesljivosti podatkovnih virov, uporabljenih za vodenje sistema za ocenjevanje prilagoditev za nestanovitnost, vključno z neodvisnostjo teh podatkovnih virov;
  - točnost in ustreznost predpostavk v zvezi z nestanovitnostjo.

(iii) Povečanje prilagoditev za nestanovitnost

57. Prilagoditve za nestanovitnost, določene v odstavkih 36 do 41, so prilagoditve za nestanovitnost, ki se uporabljajo v primeru dnevnega prevrednotenja. Tudi če kreditna institucija uporablja svoje lastne ocene prilagoditev za nestanovitnost v skladu z odstavki 42 do 56, morajo biti slednje izračunane najprej na podlagi dnevnega prevrednotenja. Če je pogostnost prevrednotenja manjša kot enkrat dnevno, se uporabijo večje prilagoditve za nestanovitnost. Slednje se izračunajo tako, da se prilagoditve za nestanovitnost na podlagi dnevnega prevrednotenja povečajo z uporabo naslednje formule „kvadratnega korena časa“:

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

kjer je:

H prilagoditev za nestanovitnost, ki se uporabi

H_M prilagoditev za nestanovitnost v primeru dnevnega prevrednotenja

N_R dejansko število delovnih dni med prevrednotenjem

T_M obdobje unovčenja za zadevno vrsto posla.

(iv) Pogoji za uporabo prilagoditve za nestanovitnost po stopnji 0 %

58. Kjer v zvezi s posli začasne prodaje/začasnega nakupa in posli posoje/izposoje vrednostnih papirjev kreditna institucija uporablja pristop nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost ali pristop lastnih ocen in so izpolnjeni pogoji, določeni v točkah (a) do (h), lahko kreditne institucije namesto prilagoditev za nestanovitnost, izračunanih v skladu z odstavki 34 do 57, uporabijo prilagoditve za nestanovitnost po stopnji 0 %. Ta možnost ni na voljo kreditnim institucijam, ki uporabljajo pristop internih modelov, določen v odstavkih 12 do 21.
- Tako izpostavljenost kakor zavarovanje s premoženjem sta denarna sredstva ali dolžniški vrednostni papirji enot centralne ravni držav ali centralnih bank, ki spadajo pod odstavek 7(b) dela 1, ki jim je mogoče v skladu s členi 78 do 83 pripisati utež tveganja 0 %.
  - Tako izpostavljenost kakor zavarovanje s premoženjem sta nominirana v isti valuti.
  - Bodisi zapadlost posla ni daljša od enega dne bodisi tako za izpostavljenost kakor zavarovanje s premoženjem velja dnevno vrednotenje po tržnih cenah ali dnevno vzdrževanje kritja.
  - Upošteva se, da čas med zadnjim vrednotenjem po tekočih tržnih cenah, preden nasprotna stranka ni opravila vzdrževanja kritja, in unovčenjem zavarovanja s premoženjem ni daljši od štirih poslovnih dni.
  - Posel se poravna v okviru sistema poravnave, uveljavljenega za to vrsto posla.
  - Dokumentacija, ki zajema pogodbo, je standardna tržna dokumentacija za posle začasne prodaje/začasnega nakupa ali posle posoje/izposoje z zadevnimi vrednostnimi papirji.
  - Posel ureja dokumentacija, ki določa, da se lahko posel takoj odpove, če nasprotna stranka ne izpolni obveznosti, da izroči gotovino ali vrednostne papirje oziroma zagotovi kritje ali drugače ne izpolni svoje obveznosti.
  - Pristojni organi obravnavajo nasprotno stranko kot „prvovrstnega tržnega udeleženca“. Prvovrstni tržni udeleženci so naslednje osebe:
    - osebe, navedene v odstavku 7(b) dela 1, do katerih izpostavljenostim se dodeli utež tveganja 0 % v skladu s členi 78 do 83;
    - institucije;

- druga finančna podjetja (vključno z zavarovalnicami), do katerih izpostavljenostim se s členi 78 do 83 dodeli utež tveganja 20 % , ali ki, v primeru kreditnih institucij, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneske pričakovanih izgub v skladu s členi 83 do 89, nimajo bonitetnih ocen priznane ECAI in po notranjih ocenah zanje obstaja verjetnost neplačila, ki je enakovredna verjetnosti, povezani s bonitetnimi ocenami ECAI, za katere so pristojni organi določili, da so povezane s stopnjo kreditne kvalitete 2 ali boljše v skladu s pravili za tehtanje tveganja izpostavljenosti do podjetij na podlagi členov 78 do 83;
  - regulirani investicijski skladi, ki morajo izpolnjevati zahteve v zvezi s kapitalom ali finančnimi izvodi;
  - regulirani pokojninski skladi; in
  - priznane klirinške organizacije.
59. Če v primeru poslov začasne prodaje/začasnega nakupa ali poslov posoje/izposoje z vrednostnimi papirji, ki jih izda domača vlada, pristojni organ dovoli uporabo obravnave, določene v odstavku 58, potem lahko drugi pristojni organi kreditnim institucijam, za nadzor katerih so pristojni, dovolijo, da sprejmejo isti pristop za iste posle.
- (c) Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgube

Standardizirani pristop

60. E*, izračunan v skladu z odstavkom 33, se uporabi kot vrednost izpostavljenosti za namene člena 80. V primeru zunajbilančnih postavk, navedenih v Prilogi II, je E* vrednost, ki se pomnoži z odstotki, navedenimi v členu 78(1) da se pridobi vrednost izpostavljenosti.

Pristop IRB

61. LGD* (dejanska izguba ob neplačilu), izračunana v skladu s tem odstavkom, se uporabi kot LGD za namene Priloge VII.

$$\text{LGD}^* = \text{LGD} \times (\text{E}^*/\text{E})$$

kjer je:

LGD = izguba ob neplačilu, ki bi se v skladu s členi 84 do 89 uporabila za izpostavljenost, če izpostavljenost ne bi bila zavarovana s premoženjem;

E* je vrednost izpostavljenosti, izračunana v skladu z odstavkom 34;

E = vrednost, izračunana v skladu z odstavkom 34.

1.5. Druga primerna zavarovanja s premoženjem za člene 84 do 89

1.5.1. Vrednotenje

(a) Zavarovanje z nepremičnino

62. Nepremičnino vrednoti neodvisni cenilec po tržni vrednosti ali po vrednosti, ki je nižja od tržne. V državah članicah, ki so v zakonih ali predpisih določile stroga merila za ocenjevanje hipotekarne posojilne vrednosti, lahko nepremičnino oceni neodvisni cenilec, in sicer po hipotekarni posojilni vrednosti ali po vrednosti, ki je nižja od hipotekarne posojilne vrednosti.
63. Tržna vrednost pomeni ocenjeni znesek, za katerega bi lahko bila nepremičnina na datum vrednotenja izmenjana med kupcem in prodajalcem na podlagi strogih poslovnih odnosov in po ustreznem trženju, pri čemer vsaka posamezna stranka ravna s polno zavestjo, preudarno in brez prisile. Tržna vrednost se dokumentira na pregleden in jasen način.
64. Hipotekarna posojilna vrednost pomeni vrednost nepremičnine, kakor jo določi cenilec s preudarno oceno tržljivosti nepremičnine v prihodnosti tako, da upošteva dolgoročne trajnostne vidike nepremičnine, običajne in lokalne razmere na trgu, trenutno uporabo in alternativne primerne uporabe nepremičnine. Pri ocenjevanju hipotekarne posojilne vrednosti se špekulativni elementi ne upoštevajo. Hipotekarna posojilna vrednost se dokumentira na pregleden in jasen način.

65. Vrednost zavarovanja s premoženjem je tržna vrednost ali hipotekarna posojilna vrednost, ustrezno zmanjšana, da upošteva rezultate spremljanja, ki je zahtevano v skladu z odstavkom 8 dela 2, in da upošteva kakršnekoli predhodne terjatve iz naslova nepremičnine.
- (b) Denarne terjatve
66. Vrednost denarnih terjatev je znesek denarnih terjatev.
- (c) Zavarovanje s premičinami
67. Premičnina se vrednoti po svoji tržni vrednosti – tj. po ocenjenem znesku, za katerega bi lahko bila premičnina na datum vrednotenja izmenjana med kupcem in prodajalcem na podlagi strogih poslovnih odnosov.

1.5.2. Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub

- (a) Splošna obravnava
68. LGD* (dejanska izguba ob neplačilu), izračunana v skladu z odstavki 69 do 72, se uporabi kot LGD za namene Priloge VII.
69. Če je razmerje med vrednostjo zavarovanja s premoženjem (C) in vrednostjo izpostavljenosti (E) nižje od ravnih pragov C* (zahtevana minimalna raven zavarovanja s premoženjem za dano izpostavljenost), kakor je določeno v tabeli 5, je LGD* LGD, določen v Prilogi VII za nezavarovane izpostavljenosti do nasprotne stranke.
70. Če razmerje med vrednostjo zavarovanja s premoženjem in vrednostjo izpostavljenosti presega drugo, višjo raven praga C** (tj. zahtevana raven zavarovanja s premoženjem za dodelitev polnega priznanja LGD), kakor je določeno v tabeli 5, je LGD* enak vrednosti, ki je predpisana v tabeli 5.
71. Če zahtevana raven zavarovanja s premoženjem C** za izpostavljenost kot celoto ni dosežena, se šteje, da je izpostavljenost sestavljena iz dveh izpostavljenosti – iz deleža, v zvezi s katerim je dosežena zahtevana raven zavarovanja s premoženjem C**, in iz preostanka.
72. Tabela 5 določa veljavni LGD* in zahtevane ravni zavarovanja s premoženjem za zavarovane deleže izpostavljenosti:

Tabela 5
Najmanjši LGD za zavarovani delež izpostavljenosti

	LGD* za nadrejene terjatve ali pogojne terjatve	LGD* za podrejene terjatve ali pogojne terjatve	Zahtevana najmanjša raven zavarovanja s premoženjem (C*)	Zahtevana najmanjša raven zavarovanja s premoženjem (C**)
Denarne terjatve	35 %	65 %	0 %	125 %
Stanovanjske nepremičnine/poslovne nepremičnine	35 %	65 %	30 %	140 %
Druga zavarovanja s premoženjem	40 %	70 %	30 %	140 %

Z odstopanjem od zgoraj navedenega in ob upoštevanju ravnih zavarovanja s premoženjem, navedenih v tabeli 5, lahko pristojni organi do 31. decembra 2012:

- (a) kreditnim institucijam dovolijo, da dodelijo 30 % LGD za nadrejene izpostavljenosti v obliki finančnega zakupa poslovne nepremičnine;

- (b) kreditnim institucijam dovolijo, da dodelijo 35 % LGD za nadrejene izpostavljenosti v obliki finančnega zakupa opreme; in
- (c) kreditnim institucijam dovolijo, da dodelijo 30 % LGD za nadrejene izpostavljenosti, ki so zavarovane s stanovanjskimi ali poslovnimi nepremičninami.

Ob koncu tega obdobja se opravi ponovni pregled navedenega odstopanja.

(b) Alternativna obravnava zavarovanja z nepremičnino

73. V skladu z zahtevami iz tega odstavka in odstavka 74 in kot alternativa obravnavi iz odstavkov 68 do 72 lahko pristojni organi države članice kreditne institucije pooblastijo, da uporabljajo utež tveganja 50 % za delež izpostavljenosti, ki je polno zavarovan s stanovanjsko ali poslovno nepremičnino, ki se nahaja na ozemlju države članice, če imajo dokazila, da so zadevni trgi dobro razviti in z dolgo dobo obstoja ter stopnjami izgub iz naslova stanovanjskih ali poslovnih hipotekarnih posojil, ne presegajo naslednjih omejitev:

- (a) izgube iz naslova posojil, zavarovanih s stanovanjsko ali poslovno nepremičnino do 50 % njene tržne vrednosti (ali, kjer je ustrezno in če je manjše, 60 % hipotekarne posojilne vrednosti) ne presegajo 0,3 % neodplačanih posojil, zavarovanih s tovrstno stanovanjsko nepremičnino, v katerem koli danem letu;
- (b) skupne izgube, ki izhajajo iz posojil, zavarovanih s stanovanjsko ali poslovno nepremičnino, ne presegajo 0,5 % neodplačanih posojil, zavarovanih s tovrstno nepremičnino, v katerem koli danem letu.

74. Če katerikoli od pogojev iz odstavka 73 v danem letu ni izpolnjen, upravičenost do uporabe te obravnave preneha, dokler pogoji niso izpolnjeni v enem od naslednjih let.

75. Pristojni organi, ki ne odobrijo obravnave iz odstavka 73, lahko kreditnim institucijam odobrijo uporabo uteži tveganja, dovoljenih v skladu s to obravnavo, za izpostavljenosti, zavarovane s stanovanjsko ali poslovno nepremičnino, ki se nahaja na ozemlju tistih držav članic, katerih pristojni organi odobrijo to obravnavo ob izpolnitvi enakih pogojev, kot veljajo v navedeni državi članici.

1.6. Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub v primeru mešanih paketov zavarovanja s premoženjem

76. Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneski pričakovanih izgub izračunavajo v skladu s členi 84 do 89, izpostavljenost pa je zavarovana tako s finančnim premoženjem kot z drugim primernim zavarovanjem s premoženjem, se LGD* (dejanska izguba ob neplačilu), ki se uporabi kot LGD za namene Priloge VII, izračuna na naslednji način.

77. Od kreditne institucije se zahteva, da nestanovitnosti prilagojeno vrednost izpostavljenosti (tj. vrednost po prilagoditvi za nestanovitnost, opravljeni v skladu z odstavkom 33), razdeli na deleže, od katerih je vsak krit z zgolj eno vrsto zavarovanja s premoženjem. To pomeni, da mora kreditna institucija izpostavljenost razdeliti na delež, krit s primernim zavarovanjem s finančnim premoženjem, delež, krit z denarnimi terjatvami, deleže, krite z zavarovanjem s poslovno nepremičnino in/ali zavarovanjem s stanovanjsko nepremičnino, delež, krit z drugim primernim zavarovanjem s premoženjem, in nezavarovani delež, kakor je ustrezno.

78. LGD* se za vsak delež izpostavljenosti izračuna ločeno v skladu z zadevnimi določbami te priloge.

1.7. Drugo stvarno kreditno zavarovanje

1.7.1. Bančne vloge pri tretjih institucijah

79. Če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 12 dela 2, se lahko kreditno zavarovanje, ki ga urejajo pogoji iz odstavka 23 dela 1, obravnava kot osebno jamstvo tretje institucije.

1.7.2. Police življenjskega zavarovanja, zastavljene posojilni kreditni instituciji

80. Če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 13 dela 2, se lahko kreditno zavarovanje, ki ga urejajo pogoji iz odstavka 24 dela 1, obravnava kot osebno jamstvo podjetja, ki zagotavlja življenjsko zavarovanje. Vrednost priznanega kreditnega zavarovanja je odkupna vrednost police življenjskega zavarovanja.

1.7.3. Instrumenti institucij, odkupni na zahtevo

81. Instrumenti, ki so primerni v skladu z odstavkom 25 dela 1, se lahko obravnavajo kot osebno jamstvo institucije izdajateljice.
82. Vrednost priznanega kreditnega zavarovanja je naslednja:
- (a) če bo instrument odkupljen po svoji nominalni vrednosti, je vrednost zavarovanja ta znesek;
  - (b) če bo instrument odkupljen po tržni ceni, je vrednost zavarovanja vrednost instrumenta, vrednotenega na enak način, kot se vrednotijo dolžniški vrednostni papirji, navedeni v odstavku 8 dela 1.

2. OSEBNO KREDITNO ZAVAROVANJE

2.1. Vrednotenje

83. Vrednost osebnega kreditnega zavarovanja (G) je znesek, za katerega se je izdajatelj zavarovanja zavezal, da ga bo plačal v primeru neplačila posojilojemalca ali ob nastanku drugih določenih kreditnih dogodkov. V primeru kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, ki kot kreditni dogodek ne vključujejo prestrukturiranja osnovne obveznosti z odpisom ali odlogom plačila glavnice, obresti ali nadomestil, katerih posledica je škodni dogodek iz naslova kreditnega tveganja (npr. prilagoditev vrednosti, oblikovanje prilagoditve vrednosti ali drugo podobno knjiženje v breme izkaza poslovnega izida):
- (a) če znesek, za katerega se je izdajatelj zavarovanja zavezal, da ga bo plačal, ne presega vrednosti izpostavljenosti, se vrednost kreditnega zavarovanja, izračunanega v skladu s prvim stavkom tega odstavka, se zniža za 40 %;
  - (b) če znesek, za katerega se je izdajatelj zavarovanja zavezal, da ga bo plačal, presega vrednost izpostavljenosti, sme vrednost kreditnega zavarovanja znašati največ 60 % vrednosti izpostavljenosti.
84. Če je osebno kreditno zavarovanje nominirano v valuti, ki se razlikuje od valute, v kateri je nominirana izpostavljenost (valutna neuskklajenost), se vrednost kreditnega zavarovanja zniža z uporabo prilagoditev za nestanovitnost H_{FX} na naslednji način:

$$G^* = G \times (1 - H_{FX})$$

kjer je:

G = nominalni znesek kreditnega zavarovanja;

G^* = G, prilagojen za morebitno valutno tveganje in

H_{FX} = prilagoditev za nestanovitnost zaradi morebitne valutne neuskklajenosti med kreditnim zavarovanjem in osnovno obveznostjo.

Če valutne neuskklajenosti ni:

$$G^* = G.$$

85. Prilagoditve za nestanovitnost, ki se uporabijo zaradi morebitne valutne neuskklajenosti, se lahko izračunajo z uporabo pristopa nadzorniških prilagoditev za nestanovitnost, kakor je določeno v odstavkih 34 do 57.

2.2. Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub

2.2.1. Delno zavarovanje – tranširanje

86. Če kreditna institucija delež tveganja posojila prenese v eni tranši ali več tranšah, se uporabijo pravila, določena v členih 94 do 101. Šteje se, da so pragi bistvenosti, pod katerimi se v primeru izgube ne opravi nikakršno plačilo, enakovredni zadržanim pozicijam prve izgube in da vplivajo na porast tranširanega prenosa tveganja.

2.2.2. Standardizirani pristop

(a) Polno zavarovanje

87. Za namene člena 80 je g utež tveganja, dodeljena izpostavljenosti, ki je polno zavarovana z osebnim kreditnim zavarovanjem (G_A),

kjer je:

g = utež tveganja izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja, kakor je določeno v členih 78 do 83; in

G_A = vrednost G^* , izračunana v skladu z odstavkom 84 in dodatno prilagojena za neusklajenost zapadlosti, kakor je določeno v delu 4.

(b) Delno zavarovanje – enakovreden status

88. Če je zavarovani znesek nižji od vrednosti izpostavljenosti, zavarovani in nezavarovani delež pa imata enakovreden status – tj. kreditna institucija in izdajatelj zavarovanja si delita izgube pro-rata, je dopuščena sorazmerna regulatorna kapitalska olajšava. Za namene člena 80 se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunajo v skladu z naslednjo formulo:

$$(E - G_A) \times r + G_A \times g$$

kjer je:

E = vrednost izpostavljenosti;

G_A = vrednost G^* , izračunana v skladu z odstavkom 84 in dodatno prilagojena za neusklajenost zapadlosti, kakor je določeno v delu 4;

r = utež tveganja izpostavljenosti do dolžnika, kakor je določeno v členih 78 do 83;

g = utež tveganja izpostavljenosti do izdajatelja zavarovanja, kakor je določeno v členih 78 do 83.

(c) Državna jamstva

89. Pristojni organi lahko obravnavo, določeno v odstavkih 4 do 5 dela 1 Priloge VI, razširijo na izpostavljenosti ali deleže izpostavljenosti, za katere osebno jamčijo enote centralne ravni države ali centralna banka, pri čemer je osebno jamstvo nominirano v domači valuti posojilojemalca, v kateri je financirana tudi izpostavljenost.

2.2.3. Pristop IRB

Polno zavarovanje/delno zavarovanje – enakovreden status

90. Za kriti delež izpostavljenosti (na podlagi prilagojene vrednosti kreditnega zavarovanja G_A) je lahko PD za namene Dela 2 Priloge VII enak PD izdajatelja zavarovanja ali PD med PD posojilojemalca in PD izdajatelja jamstva, če polna substitucija ni zagotovljena. V primeru podrejenih izpostavljenosti in nepodrejenega osebnega kreditnega zavarovanja se lahko šteje, da je LGD, ki se uporabi za namene dela 2 Priloge VII, tisti, ki ustreza nadrejenim terjatvam.

91. Za vse nekriti deleže izpostavljenosti se kot PD uporabi PD posojilojemalca, kot LGD pa LGD osnovne izpostavljenosti.

92. G_A je vrednost G^* , izračunana v skladu z odstavkom 84, dodatno prilagojena za neusklajenost zapadlosti, kakor je določeno v delu 4.

DEL 4

Neuskklajenost zapadlosti

1. Pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti neuskklajenost zapadlosti nastane, ko je preostala zapadlost kreditnega zavarovanja krajša od zavarovane izpostavljenosti. Zavarovanje, krajše od trimesečne preostale zapadlosti, katerega zapadlost je krajša od zapadlosti osnovne izpostavljenosti, se ne prizna.
2. Če obstaja neuskklajenost zapadlosti, se kreditno zavarovanje ne prizna, če je
  - (a) prvotna zapadlost zavarovanja krajša od 1 leta; ali
  - (b) če je izpostavljenost kratkoročna izpostavljenost, za katero pristojni organi določijo, da zanjo namesto enoletne spodnje meje velja enodnevna spodnja meja vrednosti zapadlosti (M) v skladu z odstavkom 14 dela 2 Priloge VII.

1. OPREDELITEV ZAPADLOSTI

3. Ob upoštevanju najdaljšega obdobja 5 let, je dejanska zapadlost osnovne obveznosti najdaljše možno preostalo obdobje, po izteku katerega mora dolжник izpolniti svoje obveznosti. V skladu z odstavkom 4 je zapadlost kreditnega zavarovanja obdobje do prvega datuma, na katerega lahko zavarovanje preneha ali je lahko prekinjeno.
4. Če obstaja možnost prekinitve zavarovanja po lastni presoji izdajatelja zavarovanja, se kot obdobje zapadlosti zavarovanja uporabi obdobje do prvega datuma, na katerega se lahko ta možnost uveljavi. Če obstaja možnost prekinitve zavarovanja po lastni presoji kupca zavarovanja, pogoji dogovora ob uvedbi zavarovanja pa kreditno institucijo spodbujajo, da zaključi posel pred pogodbeno zapadlostjo, se kot obdobje zapadlosti zavarovanja uporabi obdobje do prvega datuma, na katerega se lahko ta možnost uveljavi; drugače se lahko šteje, da taka možnost nima vpliva na zapadlost zavarovanja.
5. Če ni možno preprečiti prenehanja kreditnega izvedenega finančnega instrumenta pred iztekom morebitnega obdobja mirovanja, po katerem se šteje, da je prišlo do neplačila osnovne obveznosti, se zapadlost zavarovanja zmanjša za trajanje obdobja mirovanja.

2. VREDNOTENJE ZAVAROVANJA**2.1. Posli, za katere se uporablja stvarno kreditno zavarovanje – Enostavna metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem**

6. Če obstaja neuskklajenost med zapadlostjo izpostavljenosti in zapadlostjo zavarovanja, se zavarovanje s premoženjem ne prizna.

2.2. Posli, za katere se uporablja stvarno kreditno zavarovanje – Razvita metoda za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem

7. Zapadlost kreditnega zavarovanja in zapadlost izpostavljenosti morata biti upoštevani v prilagojeni vrednosti zavarovanja s premoženjem v skladu z naslednjo formulo:

$$C_{VAM} = C_{VA} \times (t-t^*) / (T-t^*)$$

kjer je:

C_{VA} = nestanovitnosti prilagojena vrednost zavarovanja s premoženjem, kakor je določena v odstavku 33 dela 3, ali znesek izpostavljenosti, odvisno od tega, katera vrednost je nižja;

t = število preostalih let do dneva zapadlosti kreditnega zavarovanja, izračunano v skladu z odstavki 3 to 5, ali vrednost T, odvisno od tega, katera vrednost je nižja;

T = število preostalih let do dneva zapadlosti izpostavljenosti, izračunano v skladu z odstavki 3 to 5, ali 5 let, odvisno od tega, katera vrednost je nižja;

$$t^* = 0,25.$$

C_{VAM} se upošteva kot C_{VA} , dodatno prilagojen za neuskkljenost zapadlosti, ki se vključi v formulo za izračun polno prilagojene vrednosti izpostavljenosti (E^*), določene v odstavku 33 dela 3.

2.3. Posli, za katere se uporablja osebno zavarovanje

8. Zapadlost kreditnega zavarovanja in zapadlost izpostavljenosti morata biti upoštevani v prilagojeni vrednosti kreditnega zavarovanja v skladu z naslednjo formulo:

$$G_A = C_{VA} \times (t-t^*)/(T-t^*)$$

kjer je:

G^* = znesek zavarovanja, prilagojen za morebitno valutno neuskkljenost;

G_A = G^* , prilagojen za morebitno neuskkljeno zapadlost;

t = število preostalih let do dneva zapadlosti kreditnega zavarovanja, izračunano v skladu z odstavki 3 to 5, ali vrednost T , odvisno od tega, katera vrednost je nižja;

T = število preostalih let do dneva zapadlosti izpostavljenosti, izračunano v skladu z odstavki 3 to 5, ali 5 let, odvisno od tega, katera vrednost je nižja;

$$t^* = 0,25.$$

G_A se nato upošteva kot vrednost zavarovanja za namene odstavkov 83 do 92 dela 3.

DEL 5

Kombinacije zmanjševanja kreditnega tveganja v standardiziranem pristopu

1. V primeru, da kreditna institucija, ki izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, uporablja več kot eno obliko zmanjševanja kreditnega tveganja, ki krije eno samo izpostavljenost (npr. kreditna institucija uporablja tako zavarovanje s premoženjem kot osebno jamstvo za delno kritje izpostavljenosti), se od kreditne institucije zahteva, da izpostavljenost razdeli v deleže, krite s posameznim orodjem za zmanjšanje kreditnega tveganja (npr. delež, krit z zavarovanjem s premoženjem, in delež, krit z osebnim jamstvom), znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti pa mora biti za vsak delež izračunan ločeno v skladu z določbami členov 78 do 83 in s to prilogo.
2. Če ima kreditno zavarovanje, ki ga zagotovi en sam izdajatelj zavarovanja, različne zapadlosti, se uporabi postopek, podoben opisanemu v odstavku 1.

DEL 6

Košarica tehnik CRM

1. KREDITNI IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENT NA PODLAGI PRVEGA NEPLAČILA

1. Če kreditna institucija pridobi kreditno zavarovanje za več izpostavljenosti pod pogoji, da prvo neplačilo med izpostavljenostmi sproži plačilo na podlagi kreditnega zavarovanja, in da ta kreditni dogodek prekine pogodbo, lahko kreditna institucija prilagodi izračun zneska tveganju prilagojene izpostavljenosti, po potrebi pa tudi zneska pričakovanih izgub, ki bi v odsotnosti kreditnega zavarovanja dal najnižji znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti na podlagi členov 78 do 83 ali členi 84 do 89 v skladu s to prilogo, vendar samo, če je vrednost izpostavljenosti manjša ali enaka vrednosti kreditnega zavarovanja.

---

2. KREDITNI IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENT NA PODLAGI N-TEGA NEPLAČILA

2. V primeru, da n-to neplačilo med izpostavljenostmi sproži plačilo na podlagi kreditnega zavarovanja, kreditna institucija, ki kupuje zavarovanje, prizna zavarovanje za namen izračuna zneskov s tveganju prilagojenih izpostavljenosti, po potrebi pa tudi zneskov pričakovanih izgub, samo če je bilo zavarovanje pridobljeno tudi za neplačila od 1 do n-1, ali če je že prišlo do števila neplačil n-1. V teh primerih se uporablja metodologija, določena v odstavku 1 za kreditne izvedene finančne instrumente na podlagi prvega neplačila, ustrezno spremenjena za produkte n-tega neplačila.
-

PRILOGA IX

LISTINJENJE

DEL 1

Opredelitve pojmov za namene Priloge IX

1. V tej prilogi:

- „dodatni razpon“ pomeni pristojbine in drugi prihodki iz nadomestil, prejeti v zvezi listinjenimi izpostavljenostmi, zmanjšani za neto stroške in odhodke;
- „vgrajena nakupna opcija“ pomeni pogodbeno možnost, da originator začasno odkupi ali nadomesti pozicije listinjenja pred odplačilom vseh osnovnih izpostavljenosti, če znesek zapadlih izpostavljenosti pade pod določeno stopnjo;
- „likvidnostno posojilo“ pomeni pozicija listinjenja, ki izhaja iz pogodbenega sporazuma o financiranju za zagotavljanje pravočasnosti denarnih tokov investitorjem;
- „kirb“ pomeni 8 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ki bi bili v skladu s členi 84 do 89 izračunani za listinjene izpostavljenosti, če slednje ne bi bile listinjene, čemur se prišteje znesek pričakovanih izgub, povezan z izpostavljenostmi, izračunanimi v skladu z navedenimi členi;
- „metoda na podlagi bonitetnih ocen“ pomeni metoda izračunavanja zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za pozicije listinjenja v skladu z odstavki 46 do 51 dela 4;
- „metoda nadzorniške formule“ pomeni metoda izračunavanja zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za pozicije listinjenja v skladu z odstavki 52 do 54 dela 4;
- „neocenjena pozicija“ pomeni pozicija listinjenja, ki nima primerne bonitetne ocene od primerne ECAI, kakor je določeno v členu 97;
- „ocenjena pozicija“ pomeni pozicija listinjenja, ki ima primerno bonitetno oceno od primerne ECAI, kakor je določeno v členu 97; in
- „program s premoženjem kritih komercialnih zapisov“ (program „ABCP“) pomeni program listinjenj, iz katerega izdani vrednostni papirji so pretežno v obliki komercialnih zapisov s prvotno zapadlostjo do enega leta ali manj.

DEL 2

Minimalne zahteve za priznanje prenosa pomembnega deleža kreditnega tveganja ter izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub za listinjene izpostavljenosti

1. MINIMALNE ZAHTEVE ZA PRIZNANJE PRENOSA POMEMBNEGA DELEŽA KREDITNEGA TVEGANJA V TRADICIONALNEM LISTINJENJU
  1. Kreditna institucija v vlogi originatorja, ki uporablja tradicionalno listinjenje, lahko iz izračuna zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub izključi listinjene izpostavljenosti, če je bilo na tretje osebe prenesen pomemben delež kreditnega tveganja iz naslova listinjenih izpostavljenosti, pri čemer ta prenos ustreza naslednjim pogojem:
    - (a) dokumentacija listinjenja odraža ekonomsko vsebino posla;
    - (b) listinjene izpostavljenosti so postavljene izven dosega kreditne institucije v vlogi originatorja in njenih upnikov, kar velja tudi za primer likvidacije in stečaja. Navedeno se utemelji z mnenjem kvalificiranega pravnega svetovalca;

- (c) izdani vrednostni papirji ne predstavljajo plačilnih obveznosti kreditne institucije v vlogi originatorja;
- (d) prevzemnik je subjekt s posebnim namenom pri listinjenju (SSPE);
- (e) kreditna institucija originator ne ohrani dejanskega ali posrednega nadzora nad prenesenimi izpostavljenostmi. Šteje se, da je originator ohranil dejanski nadzor nad prenesenimi izpostavljenostmi, če ima pravico, da od prevzemnika ponovno odkupi predhodno prenesene izpostavljenosti z namenom, da pridobi določene koristi, ali če je dolžan ponovno prevzeti preneseno tveganje. Ohranitev pravic ali obveznosti kreditne institucije v vlogi originatorja do servisiranja pravic, ki se nanašajo na zadevne izpostavljenosti, sama po sebi ne predstavlja posrednega nadzora nad izpostavljenostmi;
- (f) v primeru, da obstaja vgrajena nakupna opcija, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (i) kreditna institucija v vlogi originatorja lahko vgrajeno nakupno opcijo uveljavi po svoji lastni presoji,
  - (ii) vgrajena nakupna opcija se lahko uveljavi samo, če 10 % ali manj prvotne vrednosti listinjenih izpostavljenosti ostane neamortiziranih, in
  - (iii) vgrajena nakupna opcija ni strukturirana tako, da bi preprečevala izgube pozicij iz naslova izboljšanja kreditne kvalitete ali drugih pozicij investitorjev, niti ni strukturirana na drugačen način, ki bi zagotavljal izboljšanje kreditne kvalitete; in
- (g) dokumentacija listinjenja ne vsebuje klavzul, ki
  - (i) razen v primeru določb o predčasnem odplačilu, zahtevajo, da kreditna institucija v vlogi originatorja izboljša pozicije v listinjenju, ki vključujejo, vendar niso omejene na spremembo osnovnih kreditnih izpostavljenosti ali na povečanje donosa, ki se izplača investitorjem zaradi poslabšanja kreditne kvalitete listinjenih izpostavljenosti, ali
  - (ii) ki povečujejo donos, ki se izplača imetnikom pozicij v listinjenju zaradi poslabšanja kreditne kvalitete osnovnega paketa.

2. MINIMALNE ZAHTEVE ZA PRIZNANJE PRENOSA POMEMBNEGA DELEŽA KREDITNEGA TVEGANJA V SINTETIČNEM LISTINJENJU

- 2. Kreditna institucija v vlogi originatorja, ki uporablja sintetično listinjenje, lahko izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti, po potrebi pa tudi zneske pričakovanih izgub, za listinjene izpostavljenosti v skladu z odstavkoma 3 in 4 spodaj, če je bilo s stvarnim ali z osebnim kreditnim zavarovanjem na tretje osebe prenesen pomemben delež kreditnega tveganja, pri čemer prenos ustreza naslednjim pogojem:
  - (a) dokumentacija listinjenja odraža ekonomsko vsebino posla;
  - (b) kreditno zavarovanje, s katerim se prenese kreditno tveganje, izpolnjuje merila primernosti in druge zahteve iz členov 90 do 93 za priznanje takega kreditnega zavarovanja. Za namene tega odstavka se subjekti s posebnim namenom ne priznajo kot primerni izdajatelji osebnih kreditnih zavarovanj;
  - (c) instrumenti, ki se uporabljajo za prenos kreditnega tveganja, ne vsebujejo zahtev ali pogojev, ki
    - (i) zahtevajo večje prage bistvenosti, za katere se šteje, da se kreditno zavarovanje v primeru kreditnega dogodka ne sproži, če niso doseženi,
    - (ii) dopuščajo prekinitve zavarovanja zaradi poslabšanja kreditne kvalitete osnovnih izpostavljenosti,

- (iii) razen v primeru določb o predčasnem odplačilu dolga, zahtevajo, da kreditna institucija v vlogi originatorja izboljša pozicije v listinjenju,
- (iv) povečujejo stroške kreditnih institucij za kreditno zavarovanje ali donos, ki se izplača imetnikom pozicij v listinjenju zaradi poslabšanja kreditne kvalitete osnovnega paketa; in
- (d) od kvalificiranega pravnega svetovalca se pridobi mnenje, ki potrjuje izterljivost kreditnega zavarovanja v vseh zadevnih pravnih redih.

3. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI KREDITNE INSTITUCIJE V VLOGI ORIGINATORJA ZA IZPOSTAVLJENOSTI, LISTINJENE V SINTEČNEM LISTINJENJU

3. Za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za listinjene izpostavljenosti, pri čemer so izpolnjeni pogoji iz odstavka 2, kreditna institucija v vlogi originatorja, ki uporablja sintetično listinjenje, v skladu z odstavki 5 do 7 uporabi ustrezne metodologije izračunavanja iz dela 4 in ne metodologije iz členov 78 do 89. Za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneske pričakovanih izgub v skladu s členi 84 do 89, je znesek pričakovanih izgub iz naslova teh izpostavljenosti enak nič.
4. Zaradi jasnosti se odstavek 3 nanaša na celotni paket izpostavljenosti, vključeno v listinjenje. Na podlagi odstavkov 5 do 7 se od kreditne institucije v vlogi originatorja zahteva, da v skladu z določbami dela 4 izračuna zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vse tranše v listinjenju, vključno s tistimi, ki jim je bilo priznано zmanjšanje kreditnega tveganja. Če se na primer tranša prenese na tretjo stranko z osebnim kreditnim zavarovanjem, se utež tveganja te tretje stranke uporabi za tranšo pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti kreditne institucije v vlogi originatorja.

3.1. Obravnava neusklajenosti zapadlosti v sintetičnih listinjenjih

5. Za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z odstavkom 3 se v skladu z odstavki 6 do 7 upošteva kakršna koli morebitna neusklajenost zapadlosti med kreditnim zavarovanjem, s katerim je doseženo tranširanje, in listinjenimi izpostavljenostmi.
6. Zapadlost listinjenih zapadlosti se upošteva kot najdaljša zapadlost katere koli izmed vseh zapadlostmi, vendar ne več kot pet let. Zapadlost kreditnega zavarovanja se določi v skladu s Prilogo VIII.
7. Kreditna institucija v vlogi originatorja zanemari vse morebitne neusklajenosti zapadlosti pri izračunavanju zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za tranše, katerih utež tveganja v skladu z delom 4 predstavlja 1 250 %. Za vse druge tranše se uporablja obravnava neusklajenosti zapadlosti, določena v Prilogi VIII, in sicer v skladu z naslednjo formulo:

$$RW^* je [RW(SP) \times (t - t^*) / (T - t^*)] + [RW(Ass) \times (T - t) / (T - t^*)]$$

kjer je:

RW^* = zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene člena 75(a);

$RW(Ass)$ = zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti za izpostavljenosti, če ne bi bile listinjene, izračunani pro-rata;

$RW(SP)$ = zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunani v skladu z odstavkom 3, če ni bilo nikakršne neusklajenosti zapadlosti;

T = zapadlost osnovnih izpostavljenosti, izražena v letih;

t = zapadlost kreditnega zavarovanja, izražena v letih; in

t^* = 0,25.

DEL 3

Zunanje bonitetne ocene

1. ZAHTEVE, KI JIH MORAJO IZPOLNITI BONITETNE OCENE ECAI

1. Da se lahko bonitetna ocena primerne ECAI uporabi za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z delom 4, mora ustrezati naslednjim pogojem:
  - (a) ni nikakršne neskladnosti med vrstami plačil, ki se odražajo v bonitetni oceni, in vrstami plačil, do katerih je kreditna institucija upravičena v skladu s pogodbo, iz katere izhaja zadevna pozicija listinjenja;
  - (b) je javno dostopna na trgu. Šteje se, da so bonitetne ocene javno dostopne, samo če so objavljene na javno dostopnem forumu in vključene v matriko prehodov ECAI. Šteje se, da bonitetne ocene niso javno dostopne, če so dostopne samo omejenemu številu oseb.

2. UPORABA BONITETNIH OCEN

2. Kreditna institucija lahko imenuje eno ali več primernih ECAI, katerih bonitetne ocene se v skladu s členi 94 do 101 uporabijo za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti („imenovana ECAI“).
3. V skladu s spodaj navedenimi odstavki 5 do 7 morajo kreditne institucije za svoje pozicije listinjenja dosledno uporabljati bonitetne ocene imenovanih ECAI.
4. V skladu z odstavkoma 5 in 6 kreditna institucija ne sme za svoje pozicije v nekaterih tranšah uporabiti bonitetne ocene ene ECAI, za svoje pozicije v drugih tranšah v isti strukturi, ki jih je ali jih ni ocenila prva ECAI, pa bonitetne ocene druge ECAI.
5. V primerih, kjer ima pozicija dve bonitetni oceni imenovanih ECAI, kreditna institucija uporabi manj ugodno bonitetno oceno.
6. V primerih, v katerih ima pozicija več kot dve bonitetni oceni imenovanih ECAI, se uporabita dve najugodnejši bonitetni oceni. Če sta dve najugodnejši bonitetni oceni različni, se uporabi manj ugodna bonitetna ocena.
7. Če se kreditno zavarovanje, ki izpolnjuje pogoje iz členov 90 do 93, zagotovi neposredno SSPE, in se odraža v bonitetni oceni pozicije, ki jo poda imenovana ECAI, se lahko uporabi utež tveganja, povezana s to bonitetno oceno. Če zavarovanje ne izpolnjuje pogojev iz členov 90 do 93, se bonitetna ocena ne prizna. V primeru, da se kreditno zavarovanje ne zagotovi SSPE, temveč neposredno poziciji listinjenja, se bonitetna ocena ne prizna.

3. VZPOREJANJE

8. Pristojni organi določijo, s katero stopnjo kreditne kvalitete v tabelah iz dela 4 se poveže posamezna bonitetna ocena primerne ECAI. Pri tem pristojni organi razlikujejo med relativnimi stopnjami tveganja, ki jih odraža posamezna bonitetna ocena. Upoštevajo tudi kvantitativne dejavnike, kot so stopnje neplačil in/ali stopnje izgub, in kvalitativne dejavnike, kot je skupina poslov, ki jih oceni ECAI, ter pomen bonitetne ocene.
9. Pristojni organi si prizadevajo, da zagotovijo, da za pozicije listinjenja, za katere se na podlagi bonitetnih ocen primernih ECAI uporabi enaka utež tveganja, veljajo enakovredne stopnje kreditnega tveganja. To vključuje tudi spremembo njihovega določanja glede na stopnjo kreditne kvalitete, s katero se poveže določena bonitetna ocena.

DEL 4

Izračun

1. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI

1. Za namene člena 96 se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti pozicije listinjenja izračunajo tako, da se za vrednost izpostavljenosti pozicije uporabi ustrezna utež tveganja, kakor je določeno v tem delu.
2. V skladu z odstavkom 3,
  - (a) če kreditna institucija izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z odstavki 6 do 36, je vrednost izpostavljenosti bilančne pozicije listinjenja enaka njeni bilančni vrednosti;
  - (b) če kreditna institucija izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z odstavki 37 do 76, se vrednost izpostavljenosti bilančne pozicije listinjenja izračuna vključno s popravki vrednosti; in
  - (c) vrednost izpostavljenosti zunajbilančne pozicije listinjenja je enaka njeni nominalni vrednosti, pomnoženi s konverzijskim koeficientom, kakor je predpisano v tej prilogi. Konverzijski koeficient znaša 100 %, razen če ni drugače določeno.
3. Vrednost izpostavljenosti pozicije listinjenja iz naslova izvedenega finančnega instrumenta, navedenega v Prilogi IV, se določi v skladu s Prilogo III.
4. Če se za pozicijo listinjenja uporablja stvarno kreditno zavarovanje, se lahko vrednost izpostavljenosti te pozicije spremeni v skladu z zahtevami iz Priloge VIII, kakor je določeno v nadaljevanju te priloge.
5. Če ima kreditna institucija v listinjenju dve ali več prekrivajočih se pozicij, se od nje zahteva, da v obsegu prekrivanja v svoj izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti vključi zgolj pozicijo ali del pozicije, ki daje višje zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti. Za namene tega odstavka „prekrivanje“ pomeni, da pozicije v celoti ali delno predstavljajo izpostavljenost do enakega tveganja tako, da v obsegu prekrivanja obstaja ena sama izpostavljenost.

2. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI PO STANDARDIZIRANEM PRISTOPU

6. V skladu z odstavkom 8 se znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti ocenjene pozicije listinjenja izračuna tako, da se za vrednost izpostavljenosti uporabi utež tveganja, povezana s stopnjo kreditne kvalitete, s katero so pristojni organi v skladu s členom 98 povezali ustrezno bonitetno oceno, kakor je določeno v tabelah 1 in 2.

Tabela 1

Pozicije brez pozicij s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	4	5 ali pod
Utež tveganja	20 %	50 %	100 %	350 %	1 250 %

Tabela 2

Pozicije s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami

Stopnja kreditne kvalitete	1	2	3	Vse druge bonitetne ocene
Utež tveganja	20 %	50 %	100 %	1 250 %

7. V skladu z odstavki 10 do 15 se znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti neocenjene pozicije listinjenja izračuna z uporabo uteži tveganja 1 250 %.

2.1. Kreditne institucije v vlogi originatorja in kreditne institucije v vlogi sponzorja

8. Za kreditno institucijo v vlogi originatorja ali kreditno institucijo v vlogi sponzorja se lahko zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunani v zvezi z njenimi pozicijami v listinjenju, omejijo na zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ki bi bili izračunani za listinjene izpostavljenosti, če ne bi bile listinjene v skladu s predvideno uporabo uteži tveganja 150 % za vse zapadle postavke in postavke, ki med listinjenimi izpostavljenostmi spadajo v „zelo tvegane regulatorne kategorije“.

2.2. Obravnava neocenjenih pozicij

9. Kreditne institucije, ki imajo neocenjeno pozicijo listinjenja, lahko uporabijo obravnavo iz odstavka 10 za izračun zneska tveganju prilagojene izpostavljenosti za to pozicijo pod pogojem, da je sestava paketa listinjenih izpostavljenosti znana v vsakem trenutku.
10. Kreditna institucija lahko uporabi tehtano povprečje uteži tveganja, ki bi ga za listinjene izpostavljenosti iz členov 78 do 83 uporabila kreditna institucija, ki je imetnik izpostavljenosti, pomnoženih z razmerjem koncentracije. To razmerje koncentracije je enako vsoti nominalnih zneskov vseh tranš, deljeni z vsoto nominalnih zneskov tranš, podrejenih ali pari passu s tranšo, v kateri je pozicija, vključno s to tranšo. Dobljena utež tveganja ni višja od 1 250 % ali nižja od katere koli uteži tveganja, ki se uporablja za ocenjeno nadrejeno tranšo. Če kreditna institucija ne more določiti uteži tveganja, ki bi bile uporabljene za listinjene izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, uporabi za pozicijo utež tveganja 1 250 %.

2.3. Obravnava pozicij listinjenja v tranši druge izgube ali boljši tranši v programu ABCP

11. Če je na voljo ugodnejša obravnava na podlagi določb o likvidnostnih posojilih iz odstavkov 13 do 15, lahko kreditna institucija uporabi, za pozicije listinjenja, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 12, utež tveganja, ki je večja od 100 % ali najvišjo med utežmi tveganji, ki bi jih za katero koli od listinjenih izpostavljenosti iz členov 78 do 83 uporabila kreditna institucija, ki je imetnik izpostavljenosti.
12. Da bi bila obravnava iz odstavka 11 na voljo, je pozicija listinjenja:
  - (a) v tranši, ki je ekonomsko uvrščena v poziciji druge izgube ali bolje v listinjenju, pri čemer mora tranša prve izgube tranši druge izgube zagotoviti smiselno izboljšavo kreditne bonitete;
  - (b) kvalitete, ki je enakovredna naložbenemu razredu ali boljša; in
  - (c) v lasti kreditne institucije, ki ni imetnik pozicije v tranši prve izgube.

2.4. Obravnava neocenjenih likvidnostnih posojil

2.4.1. Primerna likvidnostna posojila

13. Če so izpolnjeni naslednji pogoji, se lahko za določitev vrednosti izpostavljenosti nominalnega zneska likvidnostnega posojila s prvotno zapadlostjo enega leta ali manj za ta znesek uporabi konverzijski koeficient 20 %, za nominalni znesek likvidnostnega posojila s prvotno zapadlostjo več kot enega leta pa konverzijski koeficient 50 %:
  - (a) v dokumentaciji likvidnostnega posojila se jasno določijo in omejijo okoliščine, v katerih se lahko črpa posojilo;
  - (b) posojilo ni mogoče črpati za zagotavljanje podpore kreditni kvaliteti tako, da se krijejo izgube, ki so nastale že v času črpanja – na primer z zagotavljanjem likvidnosti v zvezi z neplačanimi izpostavljenostmi v času črpanja ali s pridobitvijo sredstev po več kot poštenu vrednosti;
  - (c) posojilo se ne uporablja za zagotovitev stalnega ali rednega financiranja za listinjenje;

- (d) odplačilo črpanj iz naslova posojila ni podrejeno terjatvam investitorjev, ki izhajajo iz obrestnih ali valutnih izvedenih finančnih instrumentov, nadomestil ali podobnih drugih plačil, niti zanj ne velja oprostitev ali odlog;
- (e) posojila ni mogoče črpati potem, ko so izčrpane vse ustrezne izboljšave kreditne kvalitete, ki bi lahko koristile likvidnostnemu posojilu;
- (f) posojilo mora vsebovati določbo, ki sproži samodejno zmanjšanje zneska, ki se ga lahko črpa, za znesek neplačanih izpostavljenosti, kjer ima neplačilo pomen, opredeljen v členih 84 do 89 ali kjer je paket listinjenih izpostavljenosti sestavljen iz ocenjenih instrumentov, ki prekinejo posojilo, če povprečna kvaliteta paketa pade pod naložbeni razred.

Utež tveganja, ki se uporabi, je največja utež tveganja, ki bi jo za katere koli listinjene izpostavljenosti v skladu s členi 78 to 83 uporabila kreditna institucija, ki je imetnik izpostavljenosti.

2.4.2. Likvidnostna posojila, ki se lahko črpajo samo v primeru splošne tržne motnje

- 14. Za določitev vrednosti izpostavljenosti se lahko uporabi konverzijski koeficient 0 % za nominalni znesek likvidnostnega posojila, ki se ga lahko črpa samo v primeru splošne tržne motnje (tj. če skozi različne posle več kot en SPE ne zmore obnoviti komercialnega zapisa, ki zapada, ta nezmožnost pa ni posledica oslabitve kreditne kvalitete SPE ali kreditne kvalitete listinjenih izpostavljenosti), če so izpolnjeni pogoji, določeni v odstavku 13.

2.4.3. Posojila z denarnim predplačilom

- 15. Za določitev vrednosti izpostavljenosti se lahko uporabi konverzijski koeficient 0 % za nominalni znesek likvidnostnega posojila, ki je brezpogojno preklicno, če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 14 in če je odplačilo črpanj iz posojila nadrejeno kakršnim koli drugim terjatvam iz naslova denarnih tokov, ki izhajajo iz listinjenih izpostavljenosti.

2.5. **Dodatne kapitalske zahteve za listinjenja obnavljajočih se izpostavljenosti z določbami o predčasnem odplačilu**

- 16. Poleg zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunanih v zvezi s pozicijami listinjenja, kreditna institucija v vlogi originatorja izračuna znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti v skladu z metodo, določeno v odstavkih 17 do 33, ko proda obnavljajoče se izpostavljenosti v listinjenje, ki vsebuje določbo o predčasnem odplačilu.
- 17. Kreditna institucija izračuna znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti v zvezi z vsoto koristi originatorja in koristi investitorja.
- 18. Za strukture listinjenja, pri katerih listinjene izpostavljenosti zajemajo obnavljajoče se in neobnavljajoče se izpostavljenosti, kreditna institucija v vlogi originatorja uporabi obravnavo opisano v odstavkih 19 do 31, za del osnovnega paketa, ki vsebuje obnavljajoče se izpostavljenosti.
- 19. Za namene odstavkov 16 do 31, „koristi originatorja“ pomeni znesek izpostavljenosti fiktivnega dela paketa črpanih zneskov, ki je prodana v listinjenje, katerega delež v razmerju do zneska celotnega paketa, prodanega v strukturo, določa delež denarnih tokov iz glavnice in obresti in drugih povezanih zneskov, ki niso na voljo za opravljanje plačil tistim, ki imajo pozicije listinjenja v listinjenju.

Da se koristi kvalificirajo kot koristi originatorja, ne smejo biti podrejene koristim investitorjev.

„Koristi investitorjev“ pomeni znesek izpostavljenosti preostalega fiktivnega dela paketa črpanih zneskov.

- 20. Šteje se, da izpostavljenost kreditne institucije originatorja, povezana z njenimi pravicami v zvezi s koristmi originatorja, ni pozicija listinjenja, ampak izpostavljenost pro rata do listinjenih izpostavljenosti, kakor da slednje ne bi bile listinjene.

2.5.1. Izvzetja iz obravnave predčasnega odplačila

21. Originatorji naslednjih vrst listinjenja so izvzeti iz kapitalske zahteve iz odstavka 16:
  - (a) listinjenja obnavljajočih se izpostavljenosti, pri čemer investitorji ostanejo povsem izpostavljeni do vseh prihodnjih črpanj posojiljemalcev, tako da se tveganje iz osnovnega posojila ne prenese nazaj na kreditno institucijo v vlogi originatorja, tudi če pride do dogodka predčasnega odplačila, in
  - (b) listinjenja, pri katerih določba o predčasnem odplačilu sprožijo izključno dogodki, ki niso povezani z donosnostjo listinjenih sredstev ali kreditne institucije v vlogi originatorja, kot so bistvene spremembe davčnih zakonov ali predpisov.

2.5.2. Maksimalna kapitalska zahteva

22. Za kreditno institucijo originator, za katero velja zahteva iz odstavka 16, vsota zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v zvezi z njenimi pozicijami v interesu investitorjev in zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunanih v skladu z odstavkom 16, ni večja od večjih izmed:
  - (a) zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunanih v zvezi z njenimi pozicijami v korist investitorjev; in
  - (b) zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ki bi jih v zvezi z listinjenimi izpostavljenostmi izračunala kreditna institucija, ki je imetnik izpostavljenosti, če ne bi bile listinjene v znesku, ki je enak koristim investitorjev.
23. Odbitek morebitnih neto zaslužkov iz naslova kapitalizacije prihodnjega dobička, zahtevanega v skladu s členom 57, se obravnava izven maksimalnega zneska, navedenega v odstavku 22.

2.5.3. Izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti

24. Znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti, ki se izračuna v skladu z odstavkom 16, se določi tako, da se znesek interesa investitorjev pomnoži s produktom ustreznega konverzijskega odstotka, kakor je navedeno v odstavkih 26 do 33, in tehtanim povprečjem uteži tveganja, ki bi bila uporabljena za listinjene izpostavljenosti, če izpostavljenosti ne bi bile listinjene.
25. Šteje se, da je določba o predčasnem odplačilu „kontrolirana“, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (a) kreditna institucija v vlogi originatorja ima ustrezen kapitalski/likvidnostni načrt, ki ji zagotavlja dovolj kapitala in likvidnosti v primeru predčasnega odplačila;
  - (b) skozi celotno trajanje posla obstaja delitev pro rata med koristmi originatorja in koristmi investitorjev v zvezi s plačilom obresti in glavnice, izdatkov, izgub in izterjav na podlagi zapadlih denarnih terjatev iz bilance na eni ali več referenčnih točkah v vsakem mesecu;
  - (c) šteje se, da je obdobje odplačila dovolj dolgo, če se 90 % skupnega dolga (koristi originatorja in koristi investitorjev), ki zapade na začetku obdobja predčasnega odplačila dolga, odplača ali evidentira kot neplačan;
  - (d) hitrost odplačila ni večja od hitrosti, ki bi bila dosežena z linearno amortizacijo skozi obdobje, določeno v pogoju (c).
26. V primeru listinjenj, pri katerih se uporablja določba o predčasnem odplačilu in ki se nanašajo na izpostavljenosti do majhnih dolžnikov, ki so nezavezujoče in brezpogojno preklicne brez predhodnega obvestila, pri čemer predčasno odplačilo dolga sproži padec stopnje dodatnega razpona na določeno raven, kreditne institucije primerjajo trimesečno povprečno stopnjo dodatnega razpona s stopnjami dodatnega razpona, pri katerih se zahteva, da se dodatni razpon zamrzne.
27. V primerih, v katerih listinjenje ne zahteva, da se dodatni razpon zamrzne, se šteje, da je točka zamrznitve 4,5 odstotne točke višja od stopnje dodatnega razpona, pri kateri se sproži predčasno odplačilo.

28. Konverzijski koeficient, ki se uporabi, se določi glede na stopnjo dejanskega trimesečnega povprečnega dodatnega razpona v skladu s tabelo 3.

Tabela 3

	Listinjenja, za katera velja določba o kontroliranem predčasnem odplačilu	Listinjenja, za katera velja določba o nekontroliranem predčasnem odplačilu
3-mesečni povprečni dodatni razpon	Konverzijski koeficient	Konverzijski koeficient
Nad stopnjo A	0 %	0 %
Stopnja A	1 %	5 %
Stopnja B	2 %	15 %
Stopnja C	10 %	50 %
Stopnja D	20 %	100 %
Stopnja E	40 %	100 %

29. V tabeli 3, „stopnja A“ pomeni stopnje dodatnega razpona, ki so manjše od 133,33 % stopnje zamrznitve dodatnega razpona, vendar ne manjše od 100 % navedene stopnje zamrznitve; „stopnja B“ pomeni stopnje dodatnega razpona, ki so manjše od 100 % stopnje zamrznitve dodatnega razpona, vendar ne manjše od 75 % navedene stopnje zamrznitve; „stopnja C“ pomeni stopnje dodatnega razpona, ki so manjše od 75 % stopnje zamrznitve dodatnega razpona, vendar ne manjše od 50 % navedene stopnje zamrznitve; „stopnja D“ pomeni stopnje dodatnega razpona, ki so manjše od 50 % stopnje zamrznitve dodatnega razpona, vendar ne manjše od 25 % navedene stopnje zamrznitve; „stopnja E“ pa pomeni stopnje dodatnega razpona, ki so manjše od 25 % stopnje zamrznitve dodatnega razpona.
30. V primeru listinjenj, pri katerih se uporablja določba o predčasnem odplačilu in ki se nanašajo na izpostavljenosti do majhnih dolžnikov, ki so nezavezujoče in brezpogojno preklicne brez predhodnega obvestila, pri katerih se predčasno odplačilo sproži s kvantitativno vrednostjo nečesa drugega in ne trimesečnega povprečnega dodatnega razpona, lahko pristojni organi uporabijo obravnavo, ki se precej približa tisti, ki je predpisana v odstavkih 26 do 29 za določitev navedenega konverzijskega odstotka.
31. Če namerava pristojni organ uporabljati obravnavo v skladu z odstavkom 30 za določeno listinjenje, najprej obvesti ustrezne pristojne organe vseh drugih držav članic. Preden uporaba take obravnave za zadevne vrste listinjenja, ki vsebujejo določbe o predčasnem odplačilu, postane del pristopa splošne politike pristojnega organa, se pristojni organ posvetuje z ustreznimi pristojnimi organi vseh drugih držav članic in upošteva izražena stališča. Stališča, izražena v takem posvetovanju, in sprejeto obravnavo javno razkrije zadevni pristojni organ.
32. Za vsa druga listinjenja, za katera velja določba o kontroliranem predčasnem odplačilu dolga v zvezi z obnavljajočimi se izpostavljenosti, se uporablja konverzijski koeficient 90 %.
33. Za vsa druga listinjenja, za katera velja določba o nekontroliranem predčasnem odplačilu v zvezi z obnavljajočimi se izpostavljenosti, se uporablja konverzijski koeficient 100 %.

2.6. Priznanje zmanjšanja kreditnega tveganja pri pozicijah listinjenja

34. Če se pridobi kreditno zavarovanje pri poziciji listinjenja, se lahko izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti spremeni v skladu s Prilogo VIII.

2.7. Zmanjšanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti

35. V skladu s členom 66(2) lahko kreditne institucije v primeru pozicije listinjenja, za katero se uporablja utež tveganja 1 250 %, namesto vključitve pozicije v svoje izračune zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti odštejejo vrednost izpostavljenosti pozicije od lastnih sredstev. V ta namen lahko izračun vrednosti izpostavljenosti odraža primerno stvarno kreditno zavarovanje na način, ki je skladen z odstavkom 34.
36. Če kreditna institucija izkoristi možnost iz odstavka 35, se 12,5-kratni znesek, ki se v skladu z navedenim odstavkom odbije, za namene odstavka 8, odšteje od zneska, določenega v navedenem odstavku, kot največji znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti, ki ga morajo izračunati navedene kreditne institucije.

3. IZRAČUN ZNESKOV TVEGANJU PRILAGOJENIH IZPOSTAVLJENOSTI PO PRISTOPU IRB

3.1. Hierarhija metod

37. Za namene člena 96 se znesek tveganju prilagojene izpostavljenosti pozicij listinjenja izračuna v skladu z odstavki 38 do 76.
38. Za ocenjeno pozicijo ali pozicijo, v zvezi s katero se lahko uporabi povzeta bonitetna ocena, se za izračun zneska tveganju prilagojene izpostavljenosti uporabi metoda na podlagi bonitetnih ocen, določena v odstavkih 46 do 51.
39. Za neocenjeno pozicijo se uporabi metoda nadzorniške formule, določena v odstavkih 52 do 54, razen v primerih, kjer je dovoljena uporaba pristopa notranjega ocenjevanja, kakor je določeno v odstavkih 43 in 44.
40. Kreditne institucije, razen kreditnih institucij originatorjev ali kreditnih institucij sponzorjev, lahko uporabijo metodo nadzorniške formule samo s soglasjem pristojnih organov.
41. V primeru, da kreditna institucija originator ali kreditna institucija sponzor ne more izračunati Kirb in ni pridobila soglasja za uporabo pristopa notranjega ocenjevanja za pozicije v programih ABCP, in v primeru drugih kreditnih institucij, ki niso pridobile soglasja za uporabo metode nadzorniške formule ali, za pozicije v programih ABCP, pristopa notranjega ocenjevanja, se uporabi utež tveganja 1 250 % za pozicije v listinjenju, ki so neocenjene in v zvezi s katerimi se ne sme uporabiti povzeta bonitetna ocena.

3.1.1. Uporaba povzetih bonitetnih ocen

42. Če so izpolnjene naslednje minimalne operativne zahteve, institucija dodeli neocenjeni poziciji povzeto bonitetno oceno, ki je enakovredna bonitetni oceni ocenjenih pozicij („referenčnih pozicij“), ki so najbolj nadrejene pozicije, ki so v vseh pogledih podrejene zadevnim neocenjenim pozicijam listinjenja:
  - (a) referenčne pozicije morajo biti v vseh pogledih podrejene neocenjeni poziciji listinjenja;
  - (b) zapadlost referenčnih pozicij mora biti enaka zapadlosti zadevne neocenjene pozicije ali daljša od nje;
  - (c) vse povzete bonitetne ocene morajo biti redno posodobljene, da upoštevajo vse morebitne spremembe bonitetne ocene referenčnih pozicij listinjenja.

3.1.2. „Pristop notranjega ocenjevanja“ za pozicije v programih ABCP

43. Kreditna institucija lahko na podlagi soglasja, ki ga pridobi od odgovornih organov, dodeli neocenjeni poziciji v programu ABCP s premoženjem kritih komercialnih zapisov izvedeno bonitetno oceno iz odstavka 44, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (a) pozicije v komercialnem zapisu, izdanem iz programa ABCP, se štejejo za ocenjene pozicije;

- (b) kreditna institucija izpolnjuje zahteve pristojnih organov, da njena notranja ocena kreditne kvalitete pozicije odraža javno dostopno metodologijo ocenjevanja ene ali več primernih ECAI, za ocenjevanje vrednostnih papirjev, kritih z izpostavljenostmi vrste, ki je bila listinjena;
- (c) ECAI, katerih metodologija se uporablja v skladu s točko (b), vključujejo ECAI, ki so zagotovile zunanjo bonitetno oceno za komercialni zapis, izdan iz programa ABCP. Kvantitativni elementi – kot so izjemni dejavniki –, ki se uporabljajo pri oceni pozicije v razmerju do določene kreditne kvalitete, morajo biti konzervativni vsaj toliko, kot so konzervativni elementi, ki se uporabljajo v okviru ustrezne metodologije ocenjevanja zadevnih ECAI;
- (d) pri razvoju svoje metodologije notranjega ocenjevanja kreditna institucija upošteva bistvene objavljene metodologije ocenjevanja primernih ECAI, ki ocenjujejo komercialni zapis programa ABCP. Tovrstno upoštevanje kreditna institucija dokumentira in redno posodablja tako, kot je določeno v točki (g);
- (e) metodologija kreditne institucije za notranje ocenjevanje vsebuje razrede bonitetnih ocen. Med temi razredi bonitetnih ocen in bonitetnimi ocenami primernih ECAI se vzpostavi povezava. Ta povezava se izrecno dokumentira;
- (f) metodologija notranjega ocenjevanja se uporabi v notranjih procesih kreditne institucije za upravljanje s tveganji, vključno s procesi odločanja, zagotavljanja upravljaljskih informacij in razporejanja kapitala;
- (g) notranji ali zunanji revizorji, ECAI, funkcija kreditne institucije za notranje kreditno pregledovanje ali njena funkcija za upravljanje s tveganji opravljajo redne preglede notranjih procesov ocenjevanja in kvalitete notranjih ocen kreditne kvalitete izpostavljenosti kreditne institucije do programa ABCP. Če pregled opravlja funkcija kreditne institucije za notranjo revizijo, funkcija za kreditno pregledovanje ali funkcija za upravljanje s tveganji, je ta funkcija neodvisna od poslovnega področja programa ABCP, kakor tudi od področja odnosov s strankami;
- (h) kreditna institucija redno spremlja učinkovitost svojih notranjih bonitetnih ocen, da ovrednoti učinkovitost svoje metodologije notranjega ocenjevanja, ki jo po potrebi popravi, če učinkovitost izpostavljenosti dosledno odstopa od učinkovitosti, določene v notranjih bonitetnih ocenah;
- (i) program ABCP vključuje standarde za izvedbo prodaje vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa v obliki kreditnih in investicijskih smernic. Pri odločanju o nakupu sredstev programski administrator upošteva vrsto sredstev, ki se jih kupuje, vrsto in denarno vrednost izpostavljenosti iz naslova zagotovitve likvidnostnih posojil in izboljšav kreditne kvalitete, porazdelitve izgub ter pravne in ekonomske osamitve sredstev, prenesenih z osebe, ki prodaja sredstva. Opravi se kreditna analiza profila tveganosti prodajalca sredstev, ki vključuje analizo pretekle in pričakovane prihodnje finančne uspešnosti, trenutni tržni položaj, pričakovano prihodnjo konkurenčnost, stopnjo vzvoda, denarni tok, kritje obresti in bonitetno oceno dolga. Poleg tega se opravi pregled kupčevih standardov za izvedbo prodaje vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa, sposobnosti servisiranja in procesov izterjave;
- (j) standardi programa ABCP za izvedbo prodaje vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa vzpostavijo minimalna merila primernosti sredstev, ki zlasti:
  - (i) izključuje nakup sredstev, ki so znatno zapadla ali v neplačilu,
  - (ii) omejuje presežno koncentracijo na posameznega dolžnika ali geografsko območje, in
  - (iii) omejuje trajanje sredstev, ki se kupujejo;
- (k) program ABCP ima politike in procese izterjave, ki upoštevajo operativno sposobnost in kreditno kvaliteto serviserja. Program zmanjšuje tveganost prodajalca/serviserja z različnimi metodami, kot so sprožilci, zasnovani na trenutni kreditni kvaliteti, ki preprečujejo mešanje denarnih sredstev;

- (l) zbirna ocena izgube na paketu sredstev, ki jih program ABCP namerava kupiti, mora upoštevati vse vire možnega tveganja, kot sta kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev. Če je obseg izboljšave kreditne kvalitete, ki jo zagotovi prodajalec, zasnovan samo na izgubah iz naslova kredita, se vzpostavi ločena rezerva za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, če je slednje ključnega pomena za določen paket izpostavljenosti. Poleg tega se v okviru programa pri določanju obsega zahtevane stopnje izboljšave pregledajo večletne pretekle informacije, vključno z izgubami, nerednimi plačili, zmanjšani vrednosti odkupljenih denarnih terjatev in stopnjo realizacije denarnih terjatev; in
- (m) program ABCP vključuje strukturne lastnosti – na primer likvidacijske sprožilce – v nakupu izpostavljenosti, da zmanjša morebitno kreditno poslabšanje osnovnega portfelja.

Pristojni organi lahko opustijo zahtevo, da mora biti metodologija ocenjevanja ECAI javno dostopna, če je izpolnjena zahteva, da zaradi posebnih lastnosti listinjenja – na primer njegove edinstvene strukture – še ne obstaja javno dostopna metodologija ocenjevanja ECAI.

44. Kreditna institucija dodeli neocenjeno pozicijo enemu od razredov bonitetnih ocen, opisanih v odstavku 43. Poziciji se dodeli izvedena bonitetna ocena, enaka kreditnim bonitetnim ocenam, ki ustrezajo navedenemu razredu bonitetne ocene, kakor je določeno v odstavku 43. Če je ta izvedena bonitetna ocena ob uvedbi listinjenja enaka stopnji naložbenega razreda ali boljša, se šteje, da je enaka primerni bonitetni oceni primerne ECAI za namene izračuna zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

3.2. Maksimalni zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti

45. Za kreditno institucijo v vlogi originatorja, kreditno institucijo v vlogi sponzorja ali druge kreditne institucije, ki lahko izračunajo K_{IRB} , se lahko zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunani v zvezi s pozicijami v listinjenju, omejijo na zneske, ki bi sprožili kapitalsko zahtevo iz člena 75(a), enako vsoti 8 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ki bi nastali, če listinjena sredstva ne bi bila listinjena in so bila vsebovana v bilanci stanja kreditne institucije, in zneskov pričakovanih izgub teh izpostavljenosti.

3.3. Metoda na podlagi bonitetnih ocen

46. V skladu z metodo na podlagi bonitetnih ocen se znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti ocenjene pozicije listinjenja izračuna tako, da se za vrednost izpostavljenosti uporabi z 1,06 pomnožene uteži tveganja, povezane s stopnjo kreditne kvalitete, za katero so pristojni organi določili, da je povezana z bonitetno oceno v skladu s členom 98, kakor je določeno v tabelah 4 in 5.

Tabela 4

Pozicije, razen pozicij s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami

Stopnja kreditne kvalitete (CQS)	Utež tveganja		
	A	B	C
CQS 1	7 %	12 %	20 %
CQS 2	8 %	15 %	25 %
CQS 3	10 %	18 %	35 % ³
CQS 4	12 %	20 %	35 %
CQS 5	20 %	35 %	35 %
CQS 6	35 %	50 %	50 %
CQS 7	60 %	75 %	75 %
CQS 8	100 %	100 %	100 %

Stopnja kreditne kvalitete (CQS)	Utež tveganja		
	A	B	C
CQS 9	250 %	250 %	250 %
CQS 10	425 %	425 %	425 %
CQS 11	650 %	650 %	650 %
Pod CQS 11	1 250 %	1 250 %	1 250 %

Tabela 5

Pozicije s kratkoročnimi bonitetnimi ocenami

Stopnja kreditne kvalitete (CQS)	Utež tveganja		
	A	B	C
CQS 1	7 %	12 %	20 %
CQS 2	12 %	20 %	35 %
CQS 3	60 %	75 %	75 %
Vse druge bonitetne ocene	1 250 %	1 250 %	1 250 %

47. V skladu z odstavkoma 48 in 49 se uteži tveganja v stolpcu A v vsaki tabeli uporabijo, če je pozicija v najbolj nadrejeni tranši listinjenja. Pri določanju, ali je tranša najbolj nadrejena, se ne zahteva upoštevanje zneskov, ki so zapadli zaradi obrestnih ali valutnih izvedenih finančnih instrumentov, nadomestil ali podobnih drugih plačil.
48. Utež tveganja 6 % se lahko uporabi za pozicijo, ki je v najbolj nadrejeni tranši listinjenja, če je ta tranša v vsakem pogledu nadrejena drugi tranši, katere pozicijam listinjenja bi bila v skladu z odstavkom 46 dodeljena utež tveganja 7 %, ob predpostavki, da:
- je pristojni organ potrdil, da je to glede na absorpcijsko zmogljivost izgub podrejenih tranš listinjenja upravičeno; in
  - pozicija ima zunanjo bonitetno oceno, ki ustreza prvi stopnji kreditne kvalitete v tabeli 4 ali 5, ali – če je neocenjena – izpolnjuje zahteve točk a do c odstavka 42, pri tem pa se „referenčne pozicije“ razumejo kot pozicije v podrejeni tranši, ki bi jim bila v skladu z odstavkom 46 dodeljena utež tveganja 7 %.
49. Uteži tveganja v stolpcu C v vsaki tabeli se uporabijo, če je pozicija v listinjenju, kjer je dejansko število listinjenih izpostavljenosti manjše od šest. Pri izračunavanju dejanskega števila listinjenih izpostavljenosti se morajo izpostavljenosti do enega dolžnika obravnavati kot ena izpostavljenost. Dejansko število izpostavljenosti se izračuna na naslednji način:

$$N = \frac{\left(\sum_i EAD_i\right)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

kjer EAD_i predstavlja vsoto vrednosti vseh izpostavljenosti do i -tega dolžnika. V primeru dodatnega listinjenja (listinjenja izpostavljenosti iz listinjenja) mora kreditna institucija upoštevati število izpostavljenosti iz listinjenja v paketu, ne pa tudi števila osnovnih izpostavljenosti v prvotnih paketih, iz katerih izvirajo osnovne izpostavljenosti iz listinjenja. Če je na voljo delež portfelja, povezan z največjo izpostavljenostjo C_1 , lahko kreditna institucija izračuna N kot $1/C_1$.

50. Uteži tveganja v stolpcu B se uporabijo za vse ostale pozicije.
51. Zmanjšanje kreditnega tveganja pri pozicijah listinjenja se lahko prizna v skladu z odstavki 60 do 62.

3.4. Metoda nadzorniške formule

52. V skladu z odstavkoma 58 in 59 je utež tveganja za pozicijo listinjenja na podlagi metode nadzorniške formule večja od 7 % ali uteži tveganja, ki se uporabi v skladu z odstavkom 53, če je slednja večja.
53. V skladu z odstavkoma 58 in 59 je utež tveganja, ki se uporabi za znesek izpostavljenosti, enaka

$$12,5 \times (S[L + T] - S[L])/T$$

kjer je:

$$S[x] = \begin{cases} x & \text{če je } x \leq Kirbr \\ Kirbr + K[x] - K[Kirbr] + (d \cdot Kirbr/\omega)(1 - e^{\omega(Kirbr - x)/Kirbr}) & \text{če je } Kirbr < x \end{cases}$$

kjer je:

$$h = (1 - Kirbr/ELGD)^N$$

$$c = Kirbr/(1 - h)$$

$$v = \frac{(ELGD - Kirbr)Kirbr + 0,25(1 - ELGD)Kirbr}{N}$$

$$f = \left(\frac{v + Kirbr^2}{1 - h} - c^2 \right) + \frac{(1 - Kirbr)Kirbr - v}{(1 - h)\tau}$$

$$g = \frac{(1 - c)c}{f} - 1$$

$$a = g \cdot c$$

$$b = g \cdot (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - Beta[Kirbr; a, b])$$

$$K[x] = (1 - h) \cdot \left((1 - Beta[x; a, b])x + Beta[x; a + 1, b]c \right)$$

$$\tau = 1\,000 \text{ in}$$

$$\omega = 20.$$

V zgoraj navedenih obrazcih se Beta [x; a, b] nanaša na kumulativno beta distribucijo s parametroma a in b, ovrednotenima pri x.

T (debelina tranše, v kateri je pozicija) se izračuna kot razmerje med (a) nominalnim zneskom tranše in (b) vsoto vrednosti izpostavljenosti, ki so bile listinjene. Za namen izračuna T je vrednost izpostavljenosti izvedenega finančnega instrumenta iz Priloge IV, če tekoči nadomestitveni stroški niso pozitivna vrednost, enaka možni prihodnji kreditni izpostavljenosti, izračunani v skladu s Prilogo III.

Kirbr je razmerje med (a) Kirb in (b) vsoto vrednosti izpostavljenosti, ki so bile listinjene. Kirbr je izražen v decimalni obliki (npr. Kirb, ki je enak 15 % paketa, se izrazi kot Kirbr 0,15).

L (stopnja izboljšave kreditne kvalitete) se izračuna kot razmerje med nominalnim zneskom vseh tranš, ki so podrejene tranši, v kateri je pozicija, in vsoto vrednosti izpostavljenosti, ki so bile listinjene. Kapitalizirani prihodnji dohodki se ne vključijo v izračunani L. Zneski, ki jih nasprotne stranke dolgujejo v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti iz Priloge IV, ki predstavljajo tranše, podrejene zadevni tranši, se lahko izračunajo po svojih tekočih nadomestitvenih stroških (brez možnih prihodnjih kreditnih izpostavljenosti) v okviru izračuna stopnje izboljšave kvalitete.

N je dejansko število izpostavljenosti, izračunano v skladu z odstavkom 49.

ELGD, izpostavljenosti prilagojena povprečna izguba ob neplačilu, se izračuna na naslednji način:

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

kjer LGD_i predstavlja povprečni LGD, povezan z vsemi izpostavljenostmi do i-tega dolžnika, pri čemer se LGD določi v skladu s členi 84 do 89. V primeru ponovnega listinjenja se za listinjene pozicije uporabi $LGD = 100\%$. Če se tveganje neplačila in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev obravnavata skupaj z listinjenjem (npr. za kritje izgub iz katerega koli izmed teh dveh virov je na voljo ena sama rezerva ali presežno zavarovanje), se vhodni ELGD oblikuje kot tehtano povprečje LGD za kreditno tveganje in 75% LGD za tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev. Uteži so samostojne kapitalske zahteve za kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev.

Poenostavljeni vhodni podatki

Če vrednost izpostavljenosti največje listinjene izpostavljenosti, C_1 , ni večja od 3% vsote vrednosti izpostavljenosti listinjenih izpostavljenosti, potem lahko kreditna institucija za namene metode nadzorniške formule določi, da je $LGD = 50\%$, N pa enak bodisi

$$N = \left(C_1 C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \max\{1 - m C_1, 0\} \right)^{-1}$$

ali

$$N = 1/C_1.$$

C_m je razmerje med vsoto vrednosti največjih izpostavljenosti „m“ in vsoto vrednosti listinjenih izpostavljenosti. Stopnjo „m“ lahko določi kreditna institucija.

Za listinjenja, ki se nanašajo na izpostavljenosti do majhnih dolžnikov, lahko pristojni organi dovolijo uporabo metode nadzorniške formule z naslednjimi poenostavitvami: $h = 0$ in $v = 0$.

54. Zmanjšanje kreditnega tveganja pri pozicijah listinjenja se lahko prizna v skladu z odstavki 60, 61 in 63 do 67.

3.5. Likvidnostna posojila

55. Določbe odstavkov 56 do 59 se uporabljajo za določanje vrednosti izpostavljenosti neocenjene pozicije listinjenja v obliki določenih vrst likvidnostnih posojil.

3.5.1. Likvidnostna posojila, ki so na voljo samo v primeru splošne tržne motnje

56. Konverzijski koeficient 20% se lahko uporabi za nominalni znesek likvidnostnega posojila, ki se lahko črpa samo v primeru splošne tržne motnje in izpolnjuje pogoje za „primerno likvidnostno posojilo“, določene v odstavku 13.

3.5.2. Posojila z denarnim predplačilom

57. Konverzijski koeficient 0% se lahko uporabi za nominalni znesek likvidnostnega posojila, ki izpolnjuje pogoje iz odstavka 15.

3.5.3. Izjemna obravnava, če ni možno izračunati Kirb.

58. Če ni praktično, da kreditna institucija izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti za listinjene izpostavljenosti, kakor da ne bi bile listinjene, se lahko kreditni instituciji, izjemoma in na podlagi soglasja pristojnih organov, začasno dovoli, da uporabi metodo iz odstavka 59 za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za neocenjeno pozicijo listinjenja v obliki likvidnostnega posojila, ki izpolnjuje pogoje za „primerno likvidnostno posojilo“, določene v odstavku 13, ali ki sodi v okvir odstavka 56.
59. Največja utež tveganja, ki bi bila uporabljena v skladu s členi 78 do 83 za katero koli od listinjenih izpostavljenosti, če slednje ne bi bile listinjene, se lahko uporabi za pozicijo listinjenja, ki jo predstavlja likvidnostno posojilo. Za določitev vrednosti izpostavljenosti se lahko za nominalni znesek likvidnostnega posojila uporabi konverzijski koeficient 50 %, če ima posojilo prvotno zapadlost eno leto ali manj. Če likvidnostno posojilo ustreza pogojem iz odstavka 56, se lahko uporabi konverzijski koeficient 20 %. V drugih primerih se uporabi 100-odstotni konverzijski faktor.

3.6. Priznanje zmanjšanja kreditnega tveganja v zvezi s pozicijami listinjenja

3.6.1. Stvarno kreditno zavarovanje

60. Primerno stvarno kreditno zavarovanje je omejeno na zavarovanje, ki je primerno za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, kakor je določeno v členih 90 do 93, pri čemer se tako zavarovanje prizna na podlagi izpolnjevanja zadevnih minimalnih zahtev, določenih v navedenih členih.

3.6.2. Osebno kreditno zavarovanje

61. Primerni izdajatelji osebnih in stvarnih kreditnih zavarovanj so omejeni na tiste, ki so primerni v skladu s členi 90 do 93, pri čemer se tako zavarovanje prizna na podlagi izpolnjevanja zadevnih minimalnih zahtev, določenih v navedenih členih.

3.6.3. Izračun kapitalskih zahtev za pozicije listinjenja z zmanjšanjem kreditnega tveganja

Metoda na podlagi bonitetnih ocen

62. Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo z uporabo metode na podlagi bonitetnih ocen, se lahko vrednost izpostavljenosti in/ali znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti za pozicijo listinjenja, v zvezi s katero je bilo pridobljeno kreditno zavarovanje, spremenita v skladu z določbami Priloge VIII, kakor te veljajo za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83.

Metoda nadzorniške formule – polno kreditno zavarovanje

63. Če se zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo z uporabo metode nadzorniške formule, določi kreditna institucija „dejansko utež tveganja“ pozicije. To naredi tako, da znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti pozicije deli z vrednostjo izpostavljenosti pozicije in rezultat pomnoži s 100.
64. V primeru stvarnega kreditnega zavarovanja se znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti pozicije listinjenja izračuna tako, da znesek stvarnemu kreditnemu zavarovanju prilagojenih izpostavljenosti pozicije (E*, izračunan v skladu s členi 90 do 93 za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, pri čemer se znesek pozicije listinjenja upošteva kot E) pomnoži z dejansko utežjo tveganja.

65. V primeru osebnega kreditnega zavarovanja se znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti pozicije listinjenja izračuna tako, da se GA (znesek zavarovanja, prilagojen zaradi morebitne valutne neuskklajenosti in neuskklajenosti zapadlosti v skladu z določbami Priloge VIII) pomnoži z utežjo tveganja izdajatelja zavarovanja; rezultat se nato prišteje znesku, ki se izračuna tako, da se znesek pozicije listinjenja, od katerega se odšteje GA, pomnoži z dejansko utežjo tveganja.

Metoda nadzorniške formule – delno zavarovanje

66. Če zmanjšanje kreditnega tveganja zajema „prvo izgubo“ ali izgube sorazmerno pri poziciji listinjenja, lahko kreditna institucija uporabi določbe odstavkov 63 do 65.

67. V drugih primerih kreditna institucija pozicijo listinjenja obravnava kot dve ali več pozicij, pri čemer se šteje, da je nekriti delež pozicija z nižjo kreditno kvaliteto. Za namen izračuna zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti za to pozicijo se uporabljajo določbe odstavkov 52 do 54, pri čemer se uporabijo določeni popravki, in sicer v primeru stvarnega kreditnega zavarovanja se „T“ spremeni v e*, v primeru osebnega kreditnega zavarovanja pa v T-g, kjer je e* razmerje med E* in skupnim fiktivnim zneskom osnovnega paketa, E* je popravljeni znesek izpostavljenosti pozicije listinjenja, izračunan v skladu z določbami Priloge VIII, kakor se uporabljajo za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, pri čemer se znesek pozicije listinjenja upošteva kot E; g pa je razmerje med nominalnim zneskom kreditnega zavarovanja (prilagojenega za valutno neuskklajenost ali neuskklajenost zapadlosti v skladu z odločbami Priloge VIII) in vsoto zneskov listinjenih izpostavljenosti. V primeru osebnega kreditnega zavarovanja se utež izdajatelja zavarovanja uporabi za tisti delež pozicije, ki ne spada pod popravljeno vrednost „T“.

3.7. Dodatne kapitalske zahteve za listinjenja obnavljajočih se izpostavljenosti z določbami o predčasnem odplačilu

68. Poleg zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izračunanih v zvezi s pozicijami listinjenja, se od kreditne institucije v vlogi originatorja zahteva, da izračuna znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z metodo, določeno v odstavkih 16 do 33, ko prodaja obnavljajoče se izpostavljenosti v listinjenje, ki vsebuje določbo o predčasnem odplačilu.
69. Za namene odstavka 68 se odstavek 19 in 20 nadomestita z odstavkoma 70 in 71.
70. Za namene teh določb so „koristi originatorja“ vsota
- (a) vrednost izpostavljenosti fiktivnega dela paketa črpanih zneskov, prodanih v listinjenje, katerega delež v razmerju do zneska celotne skupine, prodane v strukturi, določa delež denarnih tokov iz naslova izterjanih glavnice in obresti in drugih povezanih zneskov, ki niso na voljo za opravljanje plačil tistim, ki imajo pozicije listinjenja v listinjenju; in
  - (b) vrednost izpostavljenosti tistega dela paketa nečrpanih zneskov kreditnih linij, katerih črpani zneski so bili prodani v listinjenje, katerih delež v skupnem znesku takih nečrpanih zneskov je enak deležu vrednosti izpostavljenosti, opisane v točki (a), v vrednosti izpostavljenosti skupine črpanih zneskov, prodanih v listinjenje.

Da se koristi kvalificirajo kot koristi originatorja, ne smejo biti podrejene koristim investitorjev.

„Koristi investitorjev“ pomeni vrednost izpostavljenosti fiktivnega dela paketa črpanih zneskov, ki ne spada pod točko (a) in ki se ji prišteje vrednost izpostavljenosti dela paketa nečrpanih zneskov kreditnih linij, katerih črpani zneski so bili prodani v listinjenje, ki ne spadajo pod točko (b).

71. Izpostavljenost kreditne institucije v vlogi originatorja, povezana z njenimi pravicami v zvezi z delom koristi originatorja, opisanih v odstavku 70(a), se ne šteje za pozicijo listinjenja, ampak za izpostavljenost pro rata do listinjenih izpostavljenosti črpanih zneskov, kakor da ne bi bili listinjeni, v znesku, ki je enak znesku, opisanem v odstavku 70(a). Šteje se tudi, da ima kreditna institucija v vlogi originatorja izpostavljenost pro rata do nečrpanih zneskov kreditnih linij, katerih črpani zneski so bili prodani v listinjenje, v znesku, ki je enak tistemu, ki je opisan v odstavku 70(b).

3.8. Zmanjšanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti

72. Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti pozicije listinjenja, za katero se uporabi utež tveganja 1 250 %, se lahko zmanjša za 12,5-kratni znesek morebitnih popravkov vrednosti, ki jih je opravila kreditna institucija v zvezi z listinjenimi izpostavljenostmi. V kolikor so upoštevani popravki vrednosti v ta namen, se ti ne upoštevajo za namene izračuna, navedenega v odstavku 36 dela 1 Priloge VII.
73. Znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti pozicije listinjenja se lahko zmanjša za 12,5-kratni znesek morebitnih popravkov vrednosti, ki jih opravi kreditna institucija v zvezi s pozicijo.

74. V skladu s členom 66(2) lahko kreditne institucije namesto vključitve pozicije listinjenja, za katero se uporablja utež tveganja 1 250 %, v svoje izračune zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, v zvezi s to pozicijo odštejejo vrednost izpostavljenosti pozicije od lastnih sredstev.
75. Za namene odstavka 74
- (a) se lahko vrednost izpostavljenosti pozicije izvede iz zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ob upoštevanju morebitnih zmanjšanj, opravljenih v skladu z odstavkoma 72 in 73;
  - (b) izračun vrednosti izpostavljenosti lahko odraža primerno stvarno kreditno zavarovanje na način, ki je skladen z metodologijo, predpisano v odstavkih 60 do 67; in
  - (c) če se za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti ter $L < KIRBR$ in $[L+T] > KIRBR$ uporablja metoda nadzorniške formule, se lahko pozicija obravnava kot dve poziciji, kjer je L enak KIRBR za pozicijo, ki je bolj nadrejena.
76. Če kreditna institucija izkoristi možnost iz odstavka 74, se 12,5-kratni znesek, ki se odšteje v skladu z navedenim odstavkom, za namene odstavka 45 odšteje od zneska, določenega v navedenem odstavku, kot maksimalni znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ki ga morajo izračunati tam navedene kreditne institucije.
-

PRILOGA X

OPERATIVNO TVEGANJE

DEL 1

Enostavni pristop

1. KAPITALSKA ZAHTEVA
  1. V skladu z enostavnim pristopom je kapitalaska zahteva za operativno tveganje enaka 15 % osnove za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje, ki je opredeljen v odstavkih 2 do 9.
2. OSNOVA ZA IZRAČUN KAPITALSKE ZAHTEVE ZA OPERATIVNO TVEGANJE
  2. Osnova za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje je triletno povprečje vsote čistih prihodkov iz obresti in čistih neobrestnih prihodkov.
  3. Triletno povprečje se izračuna na podlagi zadnjih treh dvanajstmesečnih opazovanj na koncu poslovnega leta. Če revidirani podatki niso na voljo, se lahko uporabijo poslovne ocene.
  4. Če je v katerem koli danem obdobju opazovanja vsota čistih prihodkov iz obresti in čistih neobrestnih prihodkov negativna ali enaka nič, se ta podatek ne upošteva v izračunu triletnega povprečja. Osnova za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje se izračuna kot vsota pozitivnih števil, deljena s številom pozitivnih števil.
- 2.1. **Kreditne institucije, za katere velja Direktiva 86/635/EGS**
  5. Na podlagi računovodskih kategorij za izkaz poslovnega izida v skladu s členom 27 Direktive 86/635/EGS se Osnova za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje izrazi kot vsota elementov, naštetih v tabeli 1. Vsak element se vključi v vsoto s svojim pozitivnim ali negativnim predznakom.
  6. Lahko se zgodi, da je te elemente treba prilagoditi, da odražajo kvalifikacije iz odstavkov 7 in 8.

Tabela 1

1	Prihodki iz obresti in podobni prihodki
2	Odhodki za obresti in podobni odhodki.
3	Prihodki iz delnic, drugih vrednostnih papirjev s spremenljivim/nespremenljivim donosom
4	Prejete opravnine/provizije
5	Dane opravnine/provizije
6	Čisti dobiček ali čista izguba iz finančnih poslov
7	Drugi poslovni prihodki

2.1.1. Kvalifikacije

7. Osnova za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje se izračuna pred zmanjšanjem za kakršne koli rezervacije in operativne stroške. Operativni stroški vključujejo pristojbine za zunanje storitve, ki jih izvajajo tretje osebe, ki niso ne nadrejena ne podrejena družba kreditne institucije ali podrejena družba nadrejene družbe, ki je hkrati nadrejena družba kreditne institucije. Kazalec se lahko zmanjša za stroške zunanjih storitev, ki jih izvaja tretja oseba, če stroški bremenijo podjetje, ki je nadzorovano v skladu s to direktivo.

8. Naslednji elementi se ne uporabljajo v izračunu osnove za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje:
- realizirani dobički/izgube iz prodaje finančnih sredstev, ki niso namenjena trgovanju;
  - izredni prihodki;
  - prihodki, ki izhajajo iz zavarovalnih zahtevkov.

Če je prevrednotenje postavk trgovanja sestavni del izkaza o poslovnem izidu, se prevrednotenje vključi. Če se uporabi člen 36(2) Direktive 86/635/EGS, se lahko vključi prevrednotenje izkaza poslovnega izida.

2.2. Kreditne institucije, za katere velja drugačen računovodski okvir

9. Če kreditne institucije spadajo pod računovodski okvir, ki se razlikuje od okvira, ki ga vzpostavlja Direktiva 86/635/EGS, osnovo za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje izračunajo na podlagi podatkov, ki najbolj ustrezajo opredelitvam iz odstavkov 2 do 8.

DEL 2

Standardizirani pristop

1. KAPITALSKA ZAHTEVA

- V skladu s standardiziranim pristopom je kapitalska zahteva za operativno tveganje enaka triletnemu povprečju osnove za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje, izračunanega vsako leto za vsako od poslovnih področij v tabeli 2. Negativno kapitalsko zahtevo na enem poslovnem področju, ki je posledica negativnega bruto donosa, je mogoče vsako leto v celoti poračunati. Če pa je v določenem letu negativna skupna kapitalska zahteva za vsa poslovna področja, se povprečju za to leto dodeli vrednost nič.
- Triletno povprečje se izračuna na podlagi zadnjih treh dvanajstmesečnih opazovanj na koncu poslovnega leta. Če revidirani podatki niso na voljo, se lahko uporabijo poslovne ocene.

Tabela 2

Poslovno področje	Seznam dejavnosti	Odstotek
Podjetniško financiranje in finančno svetovanje	Prva prodaja finančnih instrumentov in/ali ponudba finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa Storitve, povezane z izvedbo prvih prodaj vrednostnih papirjev Investicijsko svetovanje Svetovanje podjetjem na področju strukture kapitala, poslovne strategije in sorodnih zadev ter svetovanje in storitve, povezane z združitvami in nakupi podjetij Raziskave na področju investicij in finančna analiza ter druge oblike splošnih priporočil v zvezi s posli s finančnimi instrumenti	18 %
Trgovanje in prodaja na veliko	Trgovanje za svoj račun Posli posredovanja na denarnem trgu Sprejemanje in prenos naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti Izvrševanje naročil za stranke Ponudba finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa Upravljanje večstranskega sistema trgovanja	18 %

Poslovno področje	Seznam dejavnosti	Odstotek
Posli z vrednostnimi papirji na drobno (Dejavnosti s posameznimi fizičnimi osebami ali z majhnimi in srednje velikimi podjetji, ki izpolnjujejo merila, določena v členu 79, za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov)	Sprejemanje in prenos naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti Izvrševanje naročil za stranke Ponudba finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa	12 %
Komercialno bančništvo	Zbiranje depozitov in drugih vračljivih sredstev Kreditiranje Finančni zakup Osebn kreditna jamstva in obveznosti	15 %
Bančništvo na drobno (Dejavnosti s posameznimi fizičnimi osebami ali z majhnimi in srednje velikimi subjekti, ki izpolnjujejo merila, določena v členu 79, za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov)	Zbiranje depozitov in drugih vračljivih sredstev Kreditiranje Finančni zakup Osebn kreditna jamstva in obveznosti	12 %
Plačila in poravnava	Storitve plačilnega prometa Izdajanje in upravljanje plačilnih instrumentov	18 %
Agentske storitve	Hramba in administrativne storitve povezane s finančnimi instrumenti za račun strank, vključno s skrbništvom in sorodnimi storitvami, kot je upravljanje denarnih sredstev/zavarovanja	15 %
Upravljanje premoženja	Upravljanje portfeljev Upravljanje KNPVP Druge oblike upravljanja premoženja	12 %

3. Pristojni organi lahko kreditno institucijo pooblastijo, da izračuna svojo kapitalsko zahtevo za operativno tveganje z uporabo alternativnega standardiziranega pristopa, kakor je določen v odstavkih 5 do 11.

2. NAČELA ZA RAZPOREJANJE POSLOVNIH PODROČIJ

4. Kreditne institucije morajo razviti in dokumentirati posebne politike in merila za razporeditev osnove za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje po tekočih poslovnih področjih in dejavnosti v standardiziran okvir. Merila je treba ustrezno pregledati in prilagoditi novim ali spreminjajočim se poslovnim dejavnostim in tveganjem. Načela za razporejanje poslovnih področij so:
- vse dejavnosti je treba razporediti v poslovna področja na medsebojno izključujoč in vseobsegajoč način;
  - kakršna koli dejavnost, ki ne more biti brez težav razporejena v okvir poslovnega področja, vendar pa predstavlja pomožno funkcijo dejavnosti, ki je vključena v ta okvir, mora biti dodeljena poslovnemu področju, ki ga podpira. Če pomožna dejavnost podpira več kot eno poslovno področje, je treba uporabiti objektivna merila razporejanja;

- (c) če dejavnost ne more biti razporejena v določeno poslovno področje, potem se uporabi poslovno področje z najvišjim odstotkom. Enako poslovno področje se uporabi za kakršno koli povezano pomožno dejavnost;
- (d) kreditne institucije lahko uporabijo notranje metode oblikovanja cen, da ustrezni kazalec razporedijo med poslovnimi področji. Stroški, ki nastanejo v enem poslovnem področju, grede pa v breme drugega poslovnega področja, se lahko prerazporedijo poslovnemu področju, kateremu pripadajo, na primer z uporabo načina, ki temelji na notranjih transfernih cenah med obema poslovnima področjema;
- (e) razporejanje dejavnosti v poslovna področja za namene oblikovanja kapitala za pokrivanje operativnega tveganja mora biti skladno s kategorijami, ki se uporabljajo za kreditna in tržna tveganja;
- (f) za politiko razporejanja je odgovorno višje vodstvo, pod nadzorom upravljavskih organov kreditne institucije; in
- (g) proces razporejanja v poslovna področja mora biti predmet neodvisnega pregleda.

3. ALTERNATIVNI KAZALCI ZA NEKATERA POSLOVNA PODROČJA

3.1. Načini delovanja

- 5. Pristojni organi lahko kreditno institucijo pooblastijo, da uporablja alternativno osnovo za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje za poslovni področji: bančništvo na drobno in komercialno bančništvo.
- 6. Osnova za izračun kapitalске zahteve za operativno tveganje za ta poslovna področja je normalizirani dohodkovni kazalec, ki je enak triletnemu povprečju skupnega nominalnega zneska kreditov in zunajbilančnih obveznosti, ki se pomnoži z 0,035.
- 7. Za poslovna področja bančništva na drobno in/ali komercialnega bančništva so krediti in zunajbilančne obveznosti sestavljeni iz skupnih črpanih zneskov v ustreznih kreditnih portfeljih. V poslovno področje komercialnega bančništva so vključeni tudi vrednostni papirji iz bančne knjige.

3.2. Pogoji

- 8. Za pooblastilo za uporabo alternativnih kazalcev veljajo pogoji iz odstavkov 9 do 11.

3.2.1. Splošni pogoji

- 9. Kreditna institucija izpolnjuje kvalifikacijska merila, določena v odstavku 12.

3.2.2. Posebni pogoji, ki veljajo za bančništvo na drobno in komercialno bančništvo

- 10. Kreditna institucija je pretežno aktivna v dejavnostih bančništva na drobno in/ali komercialnega bančništva, ki tvorita najmanj 90 % njenega dohodka.
- 11. Kreditna institucija je zmožna dokazati pristojnim organom, da je znaten delež njenih dejavnosti bančništva na drobno in/ali komercialnega bančništva, sestavljen iz kreditov, povezanih z visoko verjetnostjo neplačila, in da alternativni standardizirani pristop zagotavlja izboljšano podlago za ocenjevanje operativnega tveganja.

4. KVALIFIKACIJSKI KRITERIJI

12. Kreditne institucije morajo poleg splošnih standardov upravljanja s tveganji iz člena 22 in Priloge V izpolnjevati naslednja spodaj navedene kvalifikacijske kriterije. Izpolnjevanje teh kriterijev se oceni ob upoštevanju obsega in področja dejavnosti kreditne institucije ter načela sorazmernosti.
  - (a) Kreditne institucije imajo dobro dokumentiran sistem ocenjevanja operativnega tveganja in upravljanja z njim, z jasnimi odgovornostmi, dodeljenimi za ta sistem. Določijo svoje izpostavljenosti operativnemu tveganju in spremljajo ustrezne podatke o operativnem tveganju, vključno s podatki o bistveni izgubi. Sistem je predmet rednega neodvisnega pregleda.
  - (b) Sistem ocenjevanja operativnega tveganja mora biti tesno vključen v procese upravljanja s tveganji kreditne institucije. Njegovi rezultati morajo biti sestavni del procesa spremljanja in kontroliranja profila operativne tveganosti kreditne institucije; in
  - (c) Kreditne institucije vzpostavijo sistem poročanja vodstvu, s katerim se ustreznim funkcijam v kreditni instituciji zagotavljajo poročila o operativnem tveganju. Kreditne institucije imajo tudi postopke za ustrezno ukrepanje v skladu z informacijami, vsebovanimi v poročilih vodstvu.

DEL 3

Napredni pristopi za merjenje operativnega tveganja

1. KVALIFIKACIJSKI KRITERIJI

1. Da bi bile primerne za uporabo naprednega pristopa za merjenje operativnega tveganja, morajo kreditne institucije pristojnim organom dokazati, da izpolnjujejo spodaj navedene kvalifikacijske kriterije, poleg splošnih standardov upravljanja s tveganji iz člena 22 in Priloge V.

1.1. **Kvalitativni kvalifikacijski kriteriji**

2. Sistem kreditne institucije za notranje merjenje operativnega tveganja je tesno vključen v njene vsakdanje procese upravljanja s tveganji.
3. Kreditna institucija mora imeti neodvisno funkcijo upravljanja, pristojno za operativno tveganje.
4. Obstajati mora redno poročanje o izpostavljenosti operativnemu tveganju in o preteklih izgubah. Kreditna institucija ima postopke za sprejemanje ustreznih korektivnih ukrepov.
5. Sistem institucije za upravljanje s tveganji mora biti dobro dokumentiran. Kreditna institucija ima tudi vzpostavljene redne postopke za zagotavljanje usklajenosti in politike za obravnavo neusklajenosti.
6. Proces upravljanja z operativnim tveganjem in sistemi merjenja operativnega tveganja so predmet rednih pregledov, ki jih izvajajo notranjerevizijska služba in/ali zunanja revizijska družba.
7. Ovrednotenje sistema merjenja operativnega tveganja s strani pristojnih organov vsebuje naslednje elemente:
  - (a) preverjanje, ali se notranji postopki ovrednotenja zadovoljivo izvajajo;
  - (b) zagotavljanje preglednosti in dostopnosti podatkovnih tokov in procesov, povezanih s sistemom merjenja tveganja.

1.2. Kvantitativni standardi

1.2.1. Proces

8. Kreditne institucije izračunajo svojo kapitalsko zahtevo, z vključitvijo tako pričakovane izgube kakor tudi nepričakovane izgube, razen če lahko dokažejo, da je pričakovana izguba ustrezno zajeta v njihovih notranjih poslovnih praksah. Mera operativnega tveganja mora zajeti potencialno resne dogodke z repa statistične distribucije izgube, pri čemer mora doseči standard stabilnosti, primerljiv z 99,9 % intervalom zaupanja skozi obdobje enega leta.
9. Sistem kreditne institucije za merjenje operativnega tveganja mora imeti nekatere ključne elemente, da izpolni zgoraj navedeni standard stabilnosti, naveden v odstavku 8. Ti elementi morajo vključevati uporabo notranjih podatkov, zunanjih podatkov, analize scenarijev in dejavnike, ki odražajo poslovno okolje in notranje kontrolne sisteme, kakor je opredeljeno v odstavkih 13 do 24. Kreditna institucija mora imeti dobro dokumentiran pristop za tehtanje uporabe teh štirih elementov v svojem celotnem sistemu za merjenje operativnega tveganja.
10. Sistem merjenja tveganja zajema glavne dejavnike tveganja, ki vplivajo na obliko repa statistične distribucije ocenjenih izgub.
11. Korelacije pri izgubah iz operativnega tveganja po posameznih ocenah operativnega tveganja se lahko priznajo samo, če kreditne institucije lahko pristojnim organom dokažejo, da so njihovi sistemi merjenja korelacij stabilni, da se izvajajo celovito in da upoštevajo negotovost, ki obkroža vse take ocene korelacij, zlasti v obdobjih izjemnih okoliščin. Kreditne institucije morajo ovrednotiti svoje predpostavke o korelacijah z uporabo kvantitativnih in kvalitativnih tehnik.
12. Sistem merjenja tveganja je notranje dosleden in se izogiba večkratnemu štetju kvalitativnih ocen ali tehnik zmanjševanja tveganja, priznanih na drugih področjih okvira kapitalske ustreznosti.

1.2.2. Notranji podatki

13. Notranje izračunane mere operativnega tveganja so zasnovane na najkrajšem preteklem obdobju opazovanja pet let. Ko kreditna institucija prvič preide na napredni pristop za merjenje operativnega tveganja, je sprejemljivo triletno preteklo obdobje opazovanja.
14. Kreditne institucije morajo biti sposobne razporediti svoje pretekle notranje podatke o izgubi po poslovnih področjih, opredeljenih v delu 2 in po vrstah dogodkov, opredeljenih v delu 5, ter te podatke na zahtevo zagotoviti pristojnim organom. Obstajati morajo dokumentirana, objektivna merila za razporejanje izgub po določenih poslovnih področjih in vrstah dogodkov. Izgube iz operativnega tveganja, ki so povezane s kreditnim tveganjem in so bile v preteklosti vključene v notranjih zbirkah podatkov o kreditnem tveganju, morajo biti evidentirani v zbirkah podatkov o operativnem tveganju in ločeno označene. Takšne izgube ne bodo predmet kapitalski zahtevi za operativno tveganje, dokler se bodo za namene izračuna minimalnih kapitalskih zahtev obravnavale v okviru kreditnega tveganja. Izgube iz operativnega tveganja, ki so povezane s tržnimi tveganji, se vključijo v obseg kapitalske zahteve za operativno tveganje.
15. Notranji podatki o izgubi kreditne institucije morajo biti celoviti v smislu, da zajemajo vse bistvene dejavnosti in izpostavljenosti iz vseh ustreznih podsistemov in geografskih lokacij. Kreditne institucije morajo biti zmožne utemeljiti, da katere koli izključene dejavnosti ali izpostavljenosti, tako posamezno kot v kombinaciji, nimajo bistvenega vpliva na celotne ocene tveganja. Opredeliti je treba ustrezne spodnje meje izgube za zbiranje podatkov o notranji izgubi.
16. Poleg informacij o bruto zneskih izgube, kreditne institucije zbirajo informacije o datumu dogodka, morebitnih povračilih od bruto zneskov izgube, kakor tudi določene opisne informacije o dejavniki ali vzrokih škodnega dogodka.
17. Oblikujejo se posebna merila za razporejanje podatkov o izgubi, ki izhaja iz dogodka v centralizirani funkciji ali dejavnosti, ki se razteza čez več kot eno poslovno področje, kakor tudi iz povezanih dogodkov skozi čas.

18. Kreditne institucije morajo imeti dokumentirane postopke za ocenjevanje tekoče ustreznosti preteklih podatkov o izgubi, vključno s situacijami, pri katerih se lahko uporabijo pomembne presoje, prilagoditvena merila ali druge prilagoditve, ter do katerega obsega se lahko uporabijo in kdo je pooblaščen za sprejemanje takih odločitev.

1.2.3. Zunanji podatki

19. Sistem kreditne institucije za merjenje operativnega tveganja uporablja ustrezne zunanje podatke, zlasti če utemeljeno pričakovati, da je kreditna institucija izpostavljena sicer ne tako pogostim, vendar potencialno hudim izgubam. Kreditna institucija mora imeti sistematičen proces za določanje razmer, v katerih se morajo uporabiti zunanji podatki in metodologije za vključitev podatkov v sistem merjenja. Pogoji in prakse za uporabo zunanjih podatkov morajo biti redno preverjeni, dokumentirani in podvrženi rednemu neodvisnemu pregledu.

1.2.4. Analiza scenarijev

20. Kreditna institucija uporabi analizo scenarijev glede na strokovno mnenje v zvezi z zunanjimi podatki, da ovrednoti svojo izpostavljenost do zelo resnih dogodkov. Te ocene je treba sčasoma ovrednotiti in ponovno oceniti na podlagi primerjave z izkušnjo dejanske izgube zaradi zagotavljanja njihove utemeljenosti.

1.2.5. Dejavniki poslovnega okolja in dejavniki sistema notranjih kontrol

21. Metodologija kreditne institucije za merjenje tveganja na ravni podjetja mora zajeti ključne dejavnike poslovnega okolja in dejavnike sistema notranjih kontrol, ki lahko spremenijo njen profil operativne tveganosti.
22. Izbira vsakega dejavnika mora biti upravičena v smislu, da je pomemben nosilec tveganja, na podlagi izkušenj in vključitve strokovne ocene prizadetih poslovnih področij.
23. Občutljivost ocen tveganja na spremembe dejavnikov in relativna utež različnih dejavnikov morata biti dobro utemeljena. Poleg zajemanja sprememb tveganja zaradi izboljšav kontrole tveganja mora okvir zajeti tudi potencialna povečanja tveganja zaradi večje kompleksnosti dejavnosti ali povečanega poslovnega obsega.
24. Ta okvir mora biti dokumentiran in podvržen neodvisnemu pregledu v kreditni instituciji s strani pristojnih organov. Proces in njegovi rezultati morajo biti sčasoma ovrednoteni in ponovno ocenjeni na podlagi primerjave z izkušnjami dejanske notranje izgube in ustreznimi zunanjimi podatki.

2. VPLIV ZAVAROVANJA IN DRUGE OBLIKE PRENOSA TVEGANJA

25. Kreditne institucije lahko upoštevajo vpliv zavarovanja v skladu s pogoji, določenimi v odstavkih 26 do 29, in vpliv drugih oblik prenosa tveganja, če pristojnemu organu dokažejo, da s tem dosežejo opazen učinek zmanjševanja tveganj.
26. Zavarovatelj je pooblaščen, da zagotovi zavarovanje ali pozavarovanje in zavarovatelj ima za odplačevanje terjatev minimalno bonitetno oceno priznane ECAI, ki po določilih pristojnih organov po pravilih za tehtanje tveganosti izpostavljenosti do kreditnih institucij na podlagi členov 78 do 83 ustreza najmanj stopnji kreditne kvalitete 3..
27. Zavarovanje in zavarovalni okvir kreditnih institucij morata izpolnjevati naslednje pogoje:
  - (a) zavarovalna polica mora imeti začetno obdobje veljavnosti najmanj eno leto. Za police s preostalim obdobjem veljavnosti, krajšim od enega leta, mora kreditna institucija opraviti ustrezne odbitke pri vrednotenju, ki odražajo iztekajoče se preostalo obdobje veljavnosti police, do polnega 100-odstotnega odbitka za police s preostalim obdobjem veljavnosti 90 dni ali manj;
  - (b) zavarovalna polica ima minimalni odpovedni rok za preklic pogodbe 90 dni;

- (c) zavarovalna polica ne vsebuje nikakršnih izjem ali omejitev, ki jih sprožijo nadzorniška dejanja ali, v primeru kreditne institucije v postopku neprostovoljne likvidacije ali stečaja, ki kreditni instituciji, stečajnemu upravitelju ali likvidacijskemu upravitelju onemogočijo, da izterja nadomestilo za realizirano škodo ali stroške, ki jih je povzročila kreditna institucija, razen v zvezi z dogodki, ki so se pojavili po uvedbi stečajnega ali likvidacijskega postopka v zvezi s kreditno institucijo; pod pogojem, da v zavarovalni polici obstaja možnost izključitve denarne kazni, kazni ali eksemplarične odškodnine, ki so posledica dejanj pristojnih organov;
  - (d) izračuni zmanjšanja tveganja morajo upoštevati zavarovalno kritje na pregleden način v razmerju do dejanske verjetnosti in vpliva izgube, ki je bila uporabljena pri splošnem določanju kapitala za pokrivanje operativnega tveganja, in v skladu s tem;
  - (e) zavarovanje izda tretja oseba. V primeru zavarovanja prek lastnih zavarovalnic ali odvisnih podjetij mora biti izpostavljenost prenesena na neodvisno tretjo osebo, na primer prek pozavarovanja, ki izpolnjuje merila primernosti;
  - (f) okvir za priznavanje zavarovanja je dobro utemeljen in dokumentiran.
28. Metodologija za priznavanje zavarovanja zajema naslednje elemente prek popustov ali odbitkov pri vrednotenju priznanega zneska zavarovanja:
- (a) preostalo obdobje veljavnosti police, če je krajše od enega leta, kakor je navedeno zgoraj;
  - (b) obdobja za preklic zavarovalne police, če so krajša od enega leta; in
  - (c) negotovost plačila, kakor tudi neuskkljenosti pri kritju zavarovalnih polic.
29. Kapitalsko zmanjšanje, ki izhaja iz priznanja zavarovanja ne presega 20 % kapitalske zahteve za operativno tveganje pred priznanjem tehnik za zmanjševanje tveganja.
3. VLOGA ZA UPORABO NAPREDNEGA PRISTOPA ZA MERJENJE OPERATIVNEGA TVEGANJA NA RAVNI SKUPINE
30. Če namerava napredni pristop za merjenje operativnega tveganja uporabiti nadrejena kreditna institucija v EU in njene podrejene družbe ali podrejene družbe nadrejenega finančnega holdinga v EU, mora vloga vsebovati opis metodologije, ki se uporablja za porazdelitev kapitala za pokrivanje operativnega tveganja med različnimi subjekti skupine.
31. V vlogi se navede, ali in kako se nameravajo upoštevati učinki razpršitve v sistemu merjenja tveganja.

DEL 4

Kombinirana uporaba različnih metodologij

1. UPORABA NAPREDNEGA PRISTOPA MERJENJA OPERATIVNEGA TVEGANJA V KOMBINACIJI Z DRUGIMI PRISTOPI
1. Kreditna institucija lahko uporabi napredni pristop merjenja operativnega tveganja v kombinaciji z enostavnim pristopom ali standardiziranim pristopom pod naslednjimi pogoji:
- (a) zajeta so vsa operativna tveganja kreditne institucije. Izpolnjena je zahteva pristojnega organa glede metodologije, ki se uporablja za pokrivanje različnih dejavnosti, geografskih lokacij, pravnih struktur ali drugih zadevnih delitev, določenih interno; in
  - (b) kvalifikacijska merila, določena v delih 2 in 3, so posamično izpolnjeni za del dejavnosti, ki ga pokrivata standardizirani pristop in napredni pristop za merjenje operativnega tveganja.

2. Na podlagi posamične obravnave primerov lahko pristojni organ naloži naslednje dodatne pogoje:
- na datum uvedbe naprednega pristopa za merjenje operativnega tveganja je pomemben delež operativnih tveganj kreditne institucije zajet z naprednim pristopom za merjenje operativnega tveganja; in
  - kreditna institucija se zaveže, da napredni pristop merjenja razširi na bistveni del svojega poslovanja v časovnem okviru, dogovorjenem s pristojnimi organi.
2. KOMBINIRANA UPORABA ENOSTAVNEGA PRISTOPA IN STANDARDIZIRANEGA PRISTOPA
3. Kreditna institucija lahko uporabi kombinacijo enostavnega pristopa in standardiziranega pristopa samo v izjemnih okoliščinah, kot je nedavni prevzem novega podjetja, ki lahko zahteva prehodno obdobje za uvedbo standardiziranega pristopa.
4. Kombinirana uporaba enostavnega pristopa in standardiziranega pristopa je pogojena z zavezo kreditne institucije, da bo uvedla standardizirani pristop v časovnem okviru, dogovorjenem s pristojnimi organi.

DEL 5

Razvrščanje vrst škodnih dogodkov

Tabela 3

Kategorija vrste dogodka	Opredelitev
Notranja goljufija	Izgube zaradi dejanj vrste poneverba, odtujitev lastnine ali izogibanje predpisom, zakonu ali politiki podjetja, razen različnih dogodkov, ki izhajajo iz razlikovanja/diskriminacije, v katere je vpletena vsaj ena notranja oseba.
Zunanja goljufija	Izgube zaradi dejanj vrste, katere cilj je poneverba, odtujitev lastnine ali izogibanje zakonu, s strani tretje osebe.
Ravnanja v zvezi z zaposlovanjem in varnostjo pri delu	Izgube, ki izhajajo iz dejanj, neskladnih z zakoni ali pogodbami, ki urejajo zaposlovanje, zdravje ali varnost, iz plačila odškodninskih zahtevkov v zvezi z osebnimi poškodbami ali iz dogodkov, ki izhajajo iz razlikovanja/diskriminacije.
Stranke, produkti in poslovna praksa	Izgube, ki izhajajo iz nenamernega neizpolnjevanja ali malomarnega izpolnjevanja strokovne obveznosti do določenih strank (vključno s zahtevami glede zaupnosti in ustreznosti poslovanja) ali iz narave ali sestave produkta.
Škoda na premičnem in nepremičnem premoženju	Izgube, ki izhajajo iz izgube premičnega ali nepremičnega premoženja ali škode na tem premoženju zaradi naravnih nesreč in drugih dogodkov.
Poslovne motnje in izpadi sistemov	Izgube, ki izhajajo iz poslovnih motenj ali izpadov sistemov.
Izvedba, dostava in upravljanje procesov	Izgube, ki izhajajo iz neuspele obdelave poslov ali upravljanja postopkov, iz odnosov z nasprotnimi strankami in prodajalci.

PRILOGA XI

TEHNIČNA MERILA ZA PREGLEDOVANJE IN VREDNOTENJE S STRANI PRISTOJNIH ORGANOV

1. Poleg pregledovanja in vrednotenja kreditnega, tržnega in operativnega tveganja, pregledovanje in vrednotenje s strani pristojnih organov na podlagi člena 124 vključuje naslednje:
  - (a) rezultate testiranja izjemnih situacij, ki ga opravljajo kreditne institucije, ki uporabljajo pristop IRB;
  - (b) izpostavljenost tveganju koncentracije ter upravljanje s temi tveganji s strani kreditnih institucij, vključno z njihovim ravnanjem v skladu z zahtevami, določenimi v členih 108 do 118;
  - (c) stabilnost, ustreznost in način uporabe politik in postopkov, ki jih izvajajo kreditne institucije za upravljanje s preostalim tveganjem, povezanim z uporabo priznanih tehnik za zmanjševanje kreditnega tveganja;
  - (d) obseg, v katerem so lastna sredstva kreditne institucije v zvezi s sredstvi, ki jih je listinila, ustrezni, ob upoštevanju ekonomske vsebine posla, vključno z doseženo stopnjo prenosa tveganja;
  - (e) izpostavljenost kreditnih institucij likvidnostnim tveganjem in upravljanje teh tveganj s strani kreditnih institucij;
  - (f) vpliv učinkov razpršitve in način vključevanja teh učinkov v sistem merjenja tveganja;
  - (g) rezultate testov izjemnih situacij, ki jih izvajajo institucije z uporabo internega modela, da izračunajo kapitalske zahteve za tržna tveganja v skladu s Prilogo V Direktive 2006/49/ES.
2. Pristojni organi spremljajo, ali je kreditna institucija zagotovila posredno podporo listinjenju. Če se izkaže, da je kreditna institucija zagotovila posredno podporo ob več kot eni priložnosti, pristojni organ sprejme ustrezne ukrepe, ki odražajo povečana pričakovanja, da bo zagotovila nadaljnjo podporo listinjenju, zaradi česar ji ne uspe doseči znatnega prenosa tveganja.
3. Za namene določitve, ki jo je treba opraviti v skladu s členom 124(3), pristojni organi ocenijo, ali popravki vrednosti in rezervacije za pozicije/portfelje v tržni knjigi, kakor so določeni v delu B Priloge VII Direktive 2006/49/ES, kreditni instituciji omogočajo, da v kratkem časovnem obdobju proda svoje pozicije ali uvede varovanje zanje brez bistvene škode v običajnih tržnih pogojih.

PRILOGA XII

TEHNIČNA MERILA ZA RAZKRITJE

DEL 1

Splošna merila

1. Šteje se, da so informacije ob razkritju bistvene, če bi lahko njihova izpustitev ali napačna navedba spremenila ali vplivala na oceno ali odločitev uporabnika, ki te informacije uporablja za sprejemanje ekonomskih odločitev.
2. Šteje se, da so informacije poslovna skrivnost kreditne institucije, če bi odkrivanje teh informacij javnosti oslabilo njen konkurenčni položaj. To lahko vključuje informacije o produktih ali sistemih, ki bi v primeru njihovega odkritja tekmečem zmanjšale vrednost investicij kreditne institucije.
3. Šteje se, da so informacije zaupne, če obstajajo obveznosti do strank ali drugi odnosi z nasprotnimi strankami, ki kreditno institucijo zavezujejo k zaupnosti.
4. Pristojni organi od kreditne institucije zahtevajo, da oceni potrebo po objavi nekaterih ali vseh informacij pogosteje kot enkrat na leto glede na ustrezne lastnosti njihovih podjetij, kot so obseg poslovanja, obseg dejavnosti, prisotnost v različnih državah, vključenost v različne finančne sektorje in udeležba na mednarodnih finančnih trgih ter plačilni sistemi, sistemi poravnave in klirinški sistemi. Ta ocena nameni posebno pozornost morebitni potrebi po bolj pogostem razkritju posameznih informacij, določenih v odstavkih 3(b) in 3(e) ter 4(b) do 4(e) dela 2, in informacij o izpostavljenosti tveganju ter o drugih postavkah, nagnjenih k hitremu spreminjanju.
5. Zahteva po razkritju iz odstavka 3 in odstavka 4 dela 2 se zagotovi v skladu s členom 72(1) in (2).

DEL 2

Splošne zahteve

1. Cilji in politike kreditne institucije v zvezi z upravljanjem s tveganji se razkrijejo za vsako kategorijo tveganja posebej, vključno s tveganji, določenimi v odstavkih 1 do 14. Ta razkritja vključujejo:
  - (a) strategije in procese za upravljanje s temi tveganji;
  - (b) strukturo in organizacijo ustrezne funkcije upravljanja s tveganji ali druge ustrezne rešitve;
  - (c) obseg in naravo poročanja o tveganju in sistemov merjenja tveganja; in
  - (d) politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje ter strategije in procese za spremljanje neprekinjene učinkovitosti načinov za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje.
2. V zvezi z obsegom uporabe zahtev iz te direktive se razkrijejo naslednje informacije:
  - (a) ime kreditne institucije, na katero se nanašajo zahteve te direktive;
  - (b) opis razlik v podlagi konsolidacije za računovodske in bonitetne namene, s kratkim opisom subjektov, ki so:
    - (i) polno konsolidirani,
    - (ii) sorazmerno konsolidirani,

- (iii) odšteti od lastnih sredstev, ali
  - (iv) niti konsolidirani niti odšteti;
  - (c) morebitne trenutne ali predvidene vsebinske, dejanske ali pravne ovire takojšnjemu prenosu lastnih sredstev ali odplačilu obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami;
  - (d) skupni znesek, za katerega so dejanska lastna sredstva nižja od zahtevanega minimuma v vseh podrejenih družbah, ki niso vključene v konsolidacijo, in ime ali imena teh podrejenih družb; in
  - (e) če je primerno, okoliščine uporabe določb členov 69 in 70.
3. V zvezi z lastnimi sredstvi kreditna institucija razkrije naslednje informacije:
- (a) ključne informacije o pogojih glavnih značilnosti vseh postavk lastnih sredstev in njihovih sestavnih delov;
  - (b) znesek temeljnega kapitala, z ločenim razkritjem vseh pozitivnih postavk in odbitnih postavk;
  - (c) skupni znesek dodatnega kapitala in znesek lastnih sredstev, kakor je določeno v Poglavju IV Direktive 2006/49/ES;
  - (d) postavke, odbite od temeljnega in dodatnega kapitala v skladu členom 66(2), z ločenim razkritjem postavk, določenih v členu 57(q); in
  - (e) skupna primerna lastna sredstva, neto znesek odbitnih postavk in omejitev, določenih v členu 66.
4. V zvezi z pogoji, ki jih mora izpolniti kreditna institucija za uskladitev s členoma 75 in 123 se razkrijejo naslednje informacije:
- (a) povzetek pristopa kreditne institucije k ocenjevanju ustreznosti njenega notranjega kapitala za podporo tekočih in prihodnjih dejavnosti;
  - (b) za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, 8 odstotkov zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako kategorijo izpostavljenosti, določenih v členu 79;
  - (c) za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 84 do 89, 8 odstotkov zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako vrsto izpostavljenosti, določenih v členu 86; Za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov ta zahteva velja za vsako od kategorij izpostavljenosti, ki ustreza različnim korelacijam v odstavkih 10 do 13 dela 1 Priloge VII. Za kategorijo izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov se ta zahteva uporablja za:
    - (i) vse pristope, določene v odstavkih 17 do 26 dela 1 Priloge VII,
    - (ii) izpostavljenosti, s katerimi se trguje na borzi, izpostavljenosti iz naslova zasebnih lastniških instrumentov v dovolj razpršenih portfeljih in druge izpostavljenosti,
    - (iii) izpostavljenosti, ki so predmet nadzora v prehodnem obdobju v zvezi s kapitalskimi zahtevami, in
    - (iv) izpostavljenosti, za katere se uporabljajo predhodno veljavne določbe v zvezi s kapitalskimi zahtevami;
  - (d) minimalne kapitalske zahteve, izračunane v skladu s točkama (b) in (c) člena 75; in
  - (e) minimalne kapitalske zahteve, izračunane v skladu s členi 103 do 105, in razkrite ločeno.

5. V zvezi z izpostavljenostjo kreditne institucije kreditnemu tveganju nasprotne stranke, kakor je določena v delu 1 Priloge III, se razkrijejo naslednje informacije:
- (a) obravnavo metodologije, uporabljene za določanje notranjega kapitala, in kreditnih limitov za kreditne izpostavljenosti nasprotne stranke;
  - (b) obravnavo politik za zagotavljanje zavarovanja s premoženjem in vzpostavljanje kreditnih rezerv;
  - (c) obravnavo politik v zvezi z izpostavljenostmi zaradi neugodnih gibanj;
  - (d) obravnavo vpliva zneska zavarovanja s premoženjem, ki bi ga morala kreditna institucija zagotoviti v primeru znižanja kreditne bonitete;
  - (e) bruto pozitivno pošteno vrednost pogodb, prihodke iz pobota, pobotane tekoče kreditne izpostavljenosti, zavarovanje s premoženjem, ki ga ima institucija, in neto kreditno izpostavljenost izvedenih finančnih instrumentov. Neto kreditna izpostavljenost izvedenih finančnih instrumentov je kreditna izpostavljenost na poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti, ob upoštevanju tako ugodnosti iz pravno izvršljivih pogodb o pobotu kot dogovorov o zavarovanju s premoženjem;
  - (f) mere za vrednost izpostavljenosti na podlagi metode, določene v delih 3 do 6 Priloge III, odvisno od primera;
  - (g) nominalno vrednost varovanj kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in porazdelitev tekoče kreditne izpostavljenosti po vrstah kreditne izpostavljenosti;
  - (h) posle s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti (evidenčne), ločene glede na uporabo za lastni kreditni portfelj kreditne institucije in v njenih posredniških dejavnostih, vključno s porazdelitvijo uporabljenih produktov kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, dodatno razčlenjenih glede na zavarovanje, kupljeno ali prodano znotraj posamezne produktne skupine; in
  - (i) oceno vrednosti α , če je kreditna institucija dobila dovoljenje pristojnih organov, da lahko ocenjuje vrednost α .
6. V zvezi z izpostavljenostjo kreditne institucije kreditnemu tveganju in tveganju zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev se razkrijejo naslednje informacije:
- (a) opredelitev „zapadlosti“ in „oslabljenosti“ za računovodske namene;
  - (b) opis pristopov in metod, sprejetih za določanje popravkov vrednosti in rezervacij;
  - (c) skupni znesek izpostavljenosti po računovodskih pobotih in brez upoštevanja učinkov zmanjšanja kreditnega tveganja ter povprečni znesek izpostavljenosti skozi obdobje, razčlenjen glede na različne vrste kategorij izpostavljenosti;
  - (d) geografska porazdelitev izpostavljenosti, razčlenjenih po pomembnih območjih glede na bistvene kategorije izpostavljenosti, po potrebi pa tudi dodatne podrobnosti;
  - (e) porazdelitev izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke, razčlenjenih na kategorije izpostavljenosti, po potrebi pa tudi dodatne podrobnosti;
  - (f) razčlenitev preostale zapadlosti vseh izpostavljenosti, razčlenjenih glede na kategorije izpostavljenosti, po potrebi pa tudi dodatne podrobnosti;
  - (g) glede na pomembno gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke, znesek:
    - (i) oslabljenih izpostavljenosti in zapadlih izpostavljenosti, navedenih ločeno,
    - (ii) popravkov vrednosti in rezervacij,
    - (iii) nadomestil za popravke vrednosti in rezervacije v zadevnem obdobju;
  - (h) znesek oslabljenih izpostavljenosti in zapadlih izpostavljenosti, ki so navedene ločeno in razčlenjene glede na pomembna geografska območja, če je praktično izvedljivo vključno z zneski popravkov vrednosti in rezervacij v zvezi z vsakim geografskim območjem;

- (i) uskladitev sprememb popravkov vrednosti in rezervacij za oslABLJENE izpostavljenosti, prikazane ločeno. Informacije obsegajo:
  - (i) opis vrste popravkov vrednosti in rezervacij,
  - (ii) začetne bilance,
  - (iii) zneske zmanjšanja oblikovanih rezervacij v zadevnem obdobju,
  - (iv) zneske, rezervirane ali popravljene za ocenjene verjetne izgube na izpostavljenostih v zadevnem obdobju, morebitni drugi popravki, vključno s popravki iz naslova razlik v menjalnih tečajih, poslovne povezave, prevzemi ali prodaje podrejenih družb in prenosi med rezervacijami,
  - (v) končne bilance.

Popravki vrednosti in izterjave, evidentirane neposredno v izkazu poslovnega izida, se razkrijejo ločeno.

- 7. Za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83, se razkrijejo naslednje informacije za vsako kategorijo izpostavljenosti, določeno v členu 79:
  - (a) imena imenovanih ECAI in ECA in razloge za kakršne koli spremembe;
  - (b) kategorije izpostavljenosti, za katere se uporablja posamezna ECAI ali ECA;
  - (c) opis procesa, ki se uporablja za prenos izdaj in bonitetnih ocen izdaj na postavke, ki niso vključene v tržno knjigo;
  - (d) povezovanje zunanje bonitetne ocene vsake imenovane ECAI ali ECA s stopnjo kreditne kvalitete, predpisano v Prilogi VI, ob upoštevanju, da te informacije ni treba razkriti, če je kreditna institucija usklajena s standardno shemo povezave, ki jo objavi pristojni organ;
  - (e) vrednosti izpostavljenosti in vrednosti izpostavljenosti po upoštevanju zmanjšanja kreditnega tveganja, povezanih z vsako stopnjo kreditne kvalitete, predpisane v Prilogi VI, kakor tudi vrednosti, odštete od lastnih sredstev.
- 8. Kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu z odstavki 6 ali 19 do 21 dela 1 Priloge VII, razkrijejo izpostavljenosti, razvrščene vsako kategorijo v tabeli 1 v odstavku 6 dela 1 Priloge VII, ali pripisane vsaki uteži tveganja, navedenimi v odstavkih 19 do 21 dela 1 Priloge VII.
- 9. Kreditne institucije, ki svoje kapitalske zahteve izračunavajo v skladu s točkama (b) in (c) člena 75, razkrijejo svoje zahteve ločeno za vsako tveganje, navedeno v teh določbah.
- 10. Vsaka kreditna institucija, ki izračunava svoje kapitalske zahteve v skladu s Prilogo V Direktive 2006/49/ES, razkrije naslednje informacije:
  - (a) za vsak zajeti podportfelj:
    - (i) značilnosti uporabljenih modelov,
    - (ii) opis testiranja izjemnih situacij, ki se uporablja za podportfelj,
    - (iii) opis pristopa, uporabljenega za testiranje za nazaj in za potrjevanje točnosti in doslednosti internih modelov in postopkov modeliranja;
  - (b) obseg sprejemanja s strani pristojnega organa;
  - (c) obravnava obsega in metodologij za skladnost z določbami dela B Priloge VII Direktive 2006/49/ES.

11. V zvezi z operativnim tveganjem kreditne institucije razkrijejo naslednje informacije:
  - (a) pristope za oceno zahtev po lastnih sredstvih za operativno tveganje, za katere se kvalificira kreditna institucija;
  - (b) opis metodologije, določene v členu 105, če jo je kreditna institucija uporabila, vključno z obravnavo zadevnih notranjih in zunanjih elementov, ki so bili upoštevani v pristopu meritev kreditne institucije. V primeru delne uporabe, se razkrijeta tudi obseg in kritje različnih uporabljenih metodologij.
12. V zvezi z izpostavljenostmi iz naslova lastniških instrumentov, ki niso vključeni v tržno knjigo, se razkrijejo naslednje informacije:
  - (a) razlikovanje med izpostavljenostmi na podlagi njihovih ciljev, vključno z odnosom do kapitalskih dobičkov in strateškimi razlogi, ter pregledom uporabljenih računovodskih tehnik in metodologij vrednotenja, vključno s ključnimi predpostavkami in ravnaji, ki vplivajo na vrednotenje, ter kakršnimi koli pomembnimi spremembami teh ravnani;
  - (b) vrednost bilance stanja, poštena vrednost in, za izpostavljenosti, s katerimi se trguje na borzi, primerjavo s tržno ceno, če se slednja bistveno razlikuje od poštene vrednosti;
  - (c) vrste, narava in zneski izpostavljenosti, s katerimi se trguje na borzi, izpostavljenosti iz naslova zasebnih lastniških instrumentov v dovolj razpršenih portfeljih in drugih izpostavljenosti;
  - (d) kumulativno realizirani dobički ali izgube, ki izhajajo iz prodaj in likvidacij v zadevnem obdobju;
  - (e) skupni znesek nerealiziranih dobičkov ali izgub, skupni znesek dobičkov ali izgub na podlagi skritega prevrednotenja in kateri koli od teh zneskov, vključen v temeljni ali dodatni kapital.
13. O izpostavljenosti kreditnih institucij do tveganja spremembe obrestne mere na pozicijah, ki niso vključene v tržno knjigo, kreditne institucije razkrijejo naslednje informacije:
  - (a) naravo tveganja spremembe obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predhodnih plačilih posojil in gibanju nezapadlih depozitov) in merjenje pogostosti tveganja spremembe obrestne mere;
  - (b) spremembe dobička, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo uprave za merjenje tveganja spremembe obrestne mere, razčlenjene glede na valuto.
14. Kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 94 do 101, razkrijejo naslednje informacije:
  - (a) obravnavo ciljev kreditne institucije v zvezi z dejavnostjo listinjenja;
  - (b) vloge, ki jih igra kreditna institucija v procesu listinjenja;
  - (c) navedbo obsega vpletenosti kreditne institucije v vsakega od njih;
  - (d) pristope k izračunavanju zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, ki jih kreditna institucija uporablja za dejavnosti listinjenja;
  - (e) povzetek računovodskih politik kreditne institucije za dejavnosti listinjenja, kar vključuje:
    - (i) ali se posli obravnavajo kot prodaje ali financiranja,
    - (ii) priznanje dobička iz prodaje,
    - (iii) ključne predpostavke za vrednotenje zadržanih obresti,
    - (iv) obravnava sintetičnih listinjenj, če ni zajeta v drugih računovodskih politikah;

- (f) imena ECAI, ki se uporabljajo za listinjenja, in vrste izpostavljenosti, za katere se uporablja posamezna agencija;
- (g) skupni preostali znesek izpostavljenosti, ki jih je kreditna institucija listinila in za katere velja okvir listinjenja (razčlenjen na tradicionalni in sintetični), glede na vrsto izpostavljenosti;
- (h) za izpostavljenosti, ki jih je listinila kreditna institucija in za katere velja okvir listinjenja, razčlenitev glede na vrsto izpostavljenosti zneska oslabljenih in zapadlih listinjenih izpostavljenosti in izgube, ki jih je priznala kreditna institucija v zadevnem obdobju;
- (i) skupni znesek ohranjenih ali kupljenih listinjenih pozicij, razčlenjen glede na vrsto izpostavljenosti;
- (j) skupni znesek ohranjenih ali kupljenih listinjenih pozicij, razčlenjen v razumno število razredov uteži tveganja. Pozicije, ki so bile s tveganjem tehtane na 1 250 %, ali odštete, se razkrijejo ločeno;
- (k) skupni preostali znesek listinjenih obnavljajočih se izpostavljenosti, ločen z interesom originatorja in interesom investitorjev;
- (l) povzetek dejavnosti listinjenja v zadevnem obdobju, vključno z zneskom listinjenih izpostavljenosti (glede na vrsto izpostavljenosti), in priznanim dobičkom ali izgubo iz prodaje glede na vrsto izpostavljenosti.

DEL 3

Kvalifikacijske zahteve za uporabo določenih instrumentov ali metodologij

1. Kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 84 do 89, razkrijejo naslednje informacije:
  - (a) sprejemanje pristopa ali odobrenega prehodnega obdobja s strani pristojnega organa;
  - (b) obrazložitev in pregled:
    - (i) strukture notranjih bonitetnih sistemov in povezave med notranjimi in zunanjimi bonitetnimi ocenami,
    - (ii) uporabe notranjih ocen za namene različne od izračunavanja zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 84 do 89,
    - (iii) procesa za upravljanje in priznavanje zmanjševanja kreditnega tveganja,
    - (iv) kontrolnih mehanizmov bonitetnih sistemov, vključno z opisom neodvisnosti, odgovornosti in pregledom bonitetnih sistemov;
  - (c) opis notranjega bonitetnega procesa, naveden ločeno za naslednje kategorije izpostavljenosti:
    - (i) enote centralne ravni držav in centralne banke,
    - (ii) institucije,
    - (iii) podjetja, vključno s srednje velikimi in majhnimi podjetji, posebnimi posojilnimi aranžmaji in odkupljenimi denarnimi terjatvami do podjetij,
    - (iv) izpostavljenosti do majhnih dolžnikov, za vsako od vrst izpostavljenosti, ki ustreza različnim korelacijam v odstavkih 10 do 13 dela 1 Priloge VII,
    - (v) lastniški instrumenti;
  - (d) vrednosti izpostavljenosti za vsako od kategorij izpostavljenosti, navedenih v členu 86. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank, institucij in podjetij, kjer kreditne institucije uporabljajo lastne ocene LGD ali konverzijske faktorje za izračunavanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, se razkrijejo ločeno od izpostavljenosti, za katere kreditne institucije ne uporabljajo takih ocen;

- (e) za vsako od kategorij izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank, institucij, izpostavljenosti do podjetij in izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, in na podlagi zadostnega števila bonitetnih razredov dolžnika (vključno z neplačili), ki omogočajo razumno razlikovanje kreditnega tveganja, kreditne institucije razkrijejo:
- (i) skupni znesek izpostavljenosti (za kategorije izpostavljenosti do vlad in centralnih bank, institucij in podjetij, vsoto neporavnanih posojil in vrednosti izpostavljenosti za neizkoriščene prevzete obveznosti; za lastniške vrednostne papirje pa neporavnani znesek),
  - (ii) za kreditne institucije, ki uporabljajo lastne ocene LGD za izračunavanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, izpostavljenosti prilagojeno povprečje LGD v odstotkih,
  - (iii) izpostavljenosti prilagojeno povprečje uteži tveganja,
  - (iv) za kreditne institucije, ki uporabljajo lastne ocene konverzijskih faktorjev za izračunavanje zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti, znesek neizkoriščenih prevzetih finančnih obveznosti in izpostavljenosti prilagojenih povprečnih vrednosti izpostavljenosti za vsako kategorijo izpostavljenosti;
- (f) za kategorijo izpostavljenosti do majhnih dolžnikov in za vsako vrsto izpostavljenosti, določeno v točki (c)(iv), bodisi razkritja, opisana pod točko (e) zgoraj (po potrebi na ravni skupin), ali analizo izpostavljenosti (neporavnana posojila in vrednosti izpostavljenosti za neizkoriščene prevzete finančne obveznosti) v primerjavi z zadostnim številom razredov EL, ki omogočajo razumno razlikovanje kreditnega tveganja (po potrebi na ravni paketov);
- (g) dejanske prilagoditve vrednosti v predhodnem obdobju za vsako kategorijo izpostavljenosti (za izpostavljenost do majhnih dolžnikov, za vsako vrsto, določeno v točki (c)(iv)) in razlike v primerjavi s preteklimi izkušnjami;
- (h) opis dejavnikov, ki so vplivali na izgubo v predhodnem obdobju (na primer, ali je kreditna institucija naletela na stopnje neplačila, ki so višje od povprečnih, ali na LGD in konverzijskih faktorjev, ki so višji od povprečnih);
- (i) ocene kreditne institucije v primerjavi z dejanskimi rezultati skozi daljše obdobje. To mora vključevati najmanj informacije o ocenah izgub glede na dejanske izgube v vsaki kategoriji izpostavljenosti (za izpostavljenosti do majhnih dolžnikov, za vse vrste, opredeljene v točki (c)(iv)) skozi obdobje, ki je dovolj dolgo, da omogoči razumno oceno učinkovitosti notranjih bonitetnih procesov za vsako kategorijo izpostavljenosti (za izpostavljenosti do majhnih dolžnikov za vsako od vrst, opredeljenih v točki (c)(iv)). Kreditne institucije po potrebi to nadalje razčlenijo, da zagotovijo analizo PD in, v primeru kreditnih institucij, ki uporabljajo lastne ocene LGD in/ali konverzijske faktorje, LGD in rezultate konverzijskih faktorjev glede na ocene, podane v razkritjih kvantitativne ocene tveganja zgoraj.

Za namene točke (c), opis vključuje vrste izpostavljenosti, vključene v kategorijo izpostavljenosti, opredelitve, metode in podatke za ocenjevanje in ovrednotenje PD ter po potrebi LGD in konverzijskih faktorjev, vključno s predpostavkami, uporabljenimi pri izpeljavi teh spremenljivk, ter opise bistvenih odstopanj od opredelitve neplačila, kakor je določeno v odstavkih 44 do 48 dela 4 Priloge VII, vključno s širokimi segmenti, na katere vplivajo taka odstopanja.

2. Kreditne institucije, ki uporabljajo tehnike za zmanjševanje kreditnega tveganja, razkrijejo naslednje informacije:
- (a) politike in procese za bilančni in zunajbilančni pobot ter navedbo obsega, v katerem ga lahko uporabijo;
  - (b) politike in procese za vrednotenje in upravljanje zavarovanja s premoženjem;
  - (c) opis glavnih vrst zavarovanja s premoženjem, ki jih sprejema kreditna institucija;
  - (d) glavne vrste izdajateljev osebnega jamstva in nasprotnih strank z izvedenimi finančnimi instrumenti ter njihovo kreditno sposobnost;
  - (e) informacije o koncentracijah tržnega ali kreditnega tveganja v okviru prevzetega zmanjševanja kreditnega tveganja;

- (f) za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 ali 84 do 89, ne zagotavljajo pa lastnih ocen LGD ali konverzijskih faktorjev glede na kategorijo izpostavljenosti, ločeno za vsako kategorijo izpostavljenosti, skupno vrednost izpostavljenosti (po bilančnem ali zunajbilančnem pobotu, če se slednji uporablja), ki jo krije – po uporabi prilagoditev za nestanovitnost – primerno zavarovanje s finančnim premoženjem in druga primerna zavarovanja s premoženjem;
- (g) za kreditne institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 ali 84 do 89, ločeno za vsako kategorijo izpostavljenosti, skupno izpostavljenost (po bilančnem ali zunajbilančnem pobotu, če se slednji uporablja), ki je krita z osebnimi jamstvi ali kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti. Za kategorijo izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov se ta zahteva nanaša na vsakega od pristopov, določenih v odstavkih 17 do 26 dela 1 Priloge VII.
3. Kreditne institucije, ki uporabljajo pristop, določen v členu 105 za izračun zahtev po lastnih sredstvih za operativno tveganje, razkrijejo opis uporabe zavarovanja za namene zmanjševanja tveganja.
-

PRILOGA XIII

DEL A

Razveljavljene direktive skupaj z naknadnimi spremembami (iz člena 158)

Direktiva 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij

Direktiva 2000/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o spremembi Direktive 2000/12/ES o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij

Direktiva 2002/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb v finančnem konglomeratu, ki spreminja direktive Sveta 73/239/EGS, 79/267/EGS, 92/49/EGS, 92/96/EGS, 93/6/EGS in 93/22/EGS ter direktivi 98/78/ES in 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta

Samo člen 29.1(a)(b), člen 29.2, člen 29.4(a)(b), člen 29.5, člen 29.6, člen 29.7, člen 29.8, člen 29.9, člen 29.10, člen 29.11

Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembah Direktiv Sveta 85/611/EGS, 93/6/EGS in Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS

Samo člen 68

Direktiva Komisije 2004/69/ES z dne 27. aprila 2004 o spremembi Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opredelitvijo „multilateralnih razvojnih bank“

Direktiva 2005/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2005 o spremembi Direktiv Sveta 73/239/EGS, 85/611/EGS, 91/675/EGS, 92/49/EGS, 93/6/EGS in Direktiv 94/19/ES, 98/78/ES, 2000/12/ES, 2001/34/ES, 2002/83/ES IN 2002/87/ES da se vzpostavijo nove organizacijske strukture odborov za finančne storitve

Samo člen 3

NERAZVELJAVLJENE SPREMEMBE

Akt o pristopu 2003

DEL B

Roki za prenos (iz člena 158)

Direktiva		Rok za prenos
Direktiva 2000/12/ES		—
Direktiva 2000/28/ES		27.4.2002
Direktiva 2002/87/ES,		11.8.2004
Direktiva 2004/39/ES		30.4.2006/31.1.2007
Direktiva 2004/69/ES		30.6.2004
Direktiva 2005/1/ES		13.5.2005

PRILOGA XIV

KORELACIJSKA TABELA

Ta direktiva	Direktiva 2000/12/ ES	Direktiva 2000/28/ ES	Direktiva 2002/87/ ES	Direktiva 2004/39/ ES	Direktiva 2005/1/ES
Člen 1	Člen 2(1) in (2)				
Člen 2	Člen 2(3) Akt o pristopu				
Člen 2	Člen 2(4)				
Člen 3	Člen 2(5) in (6)				
Člen 3(1), tretji pododstavek					Člen 3(2)
Člen 4(1)	Člen 1(1)				
Člen 4(2) do (5)		Člen 1			
Člen 4(7) do (9)		Člen 1			
Člen 4(10)			Člen 29(1)(a)		
Člen 4(11) do (14)	Člen 1(10), (12) in (13)				
Člen 4(21) in (22)			Člen 29(1)(b)		
Člen 4(23)	Člen 1(23)				
Člen 4(45) do (47)	Člen 1(25) do (27)				
Člen 5					
Člen 6	Člen 4				
Člen 7	Člen 8				
Člen 8	Člen 3				
Člen 9 (1)	Člen 5(1) in 1(11)				
Člen 9 (2)	Člen 5(2)				

Ta direktiva	Direktiva 2000/12/ ES	Direktiva 2000/28/ ES	Direktiva 2002/87/ ES	Direktiva 2004/39/ ES	Direktiva 2005/1/ES
Člen 10	Člen 5 (3) do (7)				
Člen 11	Člen 6				
Člen 12	Člen 7				
Člen 13	Člen 10				
Člen 14	Člen 11				
Člen 15(1)	Člen 12				
Člen 15(2) in (3)			Člen 29(2)		
Člen 16	Člen 13				
Člen 17	Člen 14				
Člen 18	Člen 15				
Člen 19(1)	Člen 16(1)				
Člen 19(2)			Člen 29(3)		
Člen 20	Člen 16(3)				
Člen 21	Člen 16(4) do (6)				
Člen 22	Člen 17				
Člen 23	Člen 18				
Člen 24(1)	Člen 19(1) do (3)				
Člen 24(2)	Člen 19(6)				
Člen 24(3)	Člen 19(4)				
Člen 25(1) do (3)	Člen 20 (1) do (3), prvi in drugi pod- odstavek				
Člen 25(3)	Člen 19(5)				
Člen 25(4)	Člen 20(3), tretji pododstavek				
Člen 26	Člen 20(4) do (7)				

Ta direktiva	Direktiva 2000/12/ ES	Direktiva 2000/28/ ES	Direktiva 2002/87/ ES	Direktiva 2004/39/ ES	Direktiva 2005/1/ES
Člen 27	Člen 1(3), drugi-stavek				
Člen 28	Člen 21				
Člen 29	Člen 22				
Člen 30	Člen 22(2) do (4)				
Člen 31	Člen 22(5)				
Člen 32	Člen 22(6)				
Člen 33	Člen 22(7)				
Člen 34	Člen 22(8)				
Člen 35	Člen 22(9)				
Člen 36	Člen 22(10)				
Člen 37	Člen 22(11)				
Člen 38	Člen 24				
Člen 39(1) in (2)	Člen 25				
Člen 39(3)					Člen 3(8)
Člen 40	Člen 26				
Člen 41	Člen 27				
Člen 42	Člen 28				
Člen 43	Člen 29				
Člen 44	Člen 30(1) do (3)				
Člen 45	Člen 30(4)				
Člen 46	Člen 30(3)				
Člen 47	Člen 30(5)				
Člen 48	Člen 30(6) in (7)				
Člen 49	Člen 30(8)				

Ta direktiva	Direktiva 2000/12/ ES	Direktiva 2000/28/ ES	Direktiva 2002/87/ ES	Direktiva 2004/39/ ES	Direktiva 2005/1/ES
Člen 50	Člen 30(9), prvi in drugi pododstavek				
Člen 51	Člen 30(9), tretji pododstavek				
Člen 52	Člen 30(10)				
Člen 53	Člen 31				
Člen 54	Člen 32				
Člen 55	Člen 33				
Člen 56	Člen 34(1)				
Člen 57	Člen 34(2), prvi pododstavek Člen 34(2), točka 2, drugi stavek		Člen 29(4)(a)		
Člen 58			Člen 29(4)(b)		
Člen 59			Člen 29(4)(b)		
Člen 60			Člen 29(4)(b)		
Člen 61	Člen 34(3) in (4)				
Člen 63	Člen 35				
Člen 64	Člen 36				
Člen 65	Člen 37				
Člen 66(1) in (2)	Člen 38(1) in (2)				
Člen 67	Člen 39				
Člen 73	Člen 52(3)				
Člen 106	Člen 1(24)				
Člen 107	Člen 1(1), tretji pododstavek				
Člen 108	Člen 48(1)				

Ta direktiva	Direktiva 2000/12/ ES	Direktiva 2000/28/ ES	Direktiva 2002/87/ ES	Direktiva 2004/39/ ES	Direktiva 2005/1/ES
Člen 109	Člen 48(4), prvi odstavek				
Člen 110	Člen 48(2) do (4), drugi pododstavek				
Člen 111	Člen 49(1) do (5)				
Člen 113	Člen 49(4), (6) in (7)				
Člen 115	Člen 49(8) in (9)				
Člen 116	Člen 49(10)				
Člen 117	Člen 49(11)				
Člen 118	Člen 50				
Člen 120	Člen 51(1), (2) in (5)				
Člen 121	Člen 51(4)				
Člen 122	Člen 51(6)		Člen 29(5)		
Člen 125	Člen 53(1) in (2)				
Člen 126	Člen 53(3)				
Člen 128	Člen 53(5)				
Člen 133(1)	Člen 54(1)		Člen 29(7)(a)		
Člen 133(2) in (3)	Člen 54(2) in (3)				
Člen 134(1)	Člen 54(4), prvi pododstavek				
Člen 134 (2)	Člen 54(4), drugi pododstavek				
Člen 135			Člen 29(8)		
Člen 137	Člen 55				
Člen 138			Člen 29(9)		

Ta direktiva	Direktiva 2000/12/ ES	Direktiva 2000/28/ ES	Direktiva 2002/87/ ES	Direktiva 2004/39/ ES	Direktiva 2005/1/ES
Člen 139	Člen 56(1) do (3)				
Člen 140	Člen 56(4) do (6)				
Člen 141	Člen 56 (7)		Člen 29(10)		
Člen 142	Člen 56(8)				
Člen 143			Člen 29(11)		Člen 3(10)
Člen 150	Člen 60(1)				
Člen 151	Člen 60(2)				Člen 3(10)
Člen 158	Člen 67				
Člen 159	Člen 68				
Člen 160	Člen 69				
Priloga I, odstavki 1 do 14, razen zadnjega odstavka	Priloga I				
Priloga I, zadnji odstavek				Člen 68	
Priloga II	Priloga II				
Priloga III	Priloga III				
Priloga IV	Priloga IV				

DIREKTIVA 2006/49/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 14. junija 2006****o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij (preoblikovano)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 47(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽²⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva Sveta 93/6/EGS z dne 15. marca 1993 o kapitalski ustreznosti investicijskih družb in kreditnih institucij ⁽⁴⁾ je bila nekajkrat znatno spremenjena. Ker so potrebne nadaljnje spremembe navedene direktive, jo je treba zaradi jasnosti preoblikovati.

(2) Eden od ciljev Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov ⁽⁵⁾ je, da investicijskim podjetjem, ki so jih pooblastili pristojni organi matične države članice in so pod njihovim nadzorom, omogoči ustanavljanje podružnic in prosto zagotavljanje storitev v drugih državah članicah. Ta direktiva predvideva uskladitev pravil o pooblastitvi in opravljanju dejavnosti investicijskih podjetij.

(3) Direktiva 2004/39/ES ne vzpostavlja skupnih standardov za lastna sredstva investicijskih podjetij niti ne določa zneskov ustanovitvenega kapitala takšnih podjetij; niti ne vzpostavlja skupnega okvira za spremljanje tveganj, izhajajočih iz poslovanja navedenih podjetij.

(4) Primerno je, da se vpliva samo na bistveno uskladitev, ki je potrebna in zadostna za zagotovitev vzajemnega priznavanja dovoljenj in nadzornih sistemov; da bi dosegli vzajemno priznavanje v okviru notranjega finančnega trga, je treba določiti ukrepe za uskladitev opredelitve lastnih sredstev investicijskih podjetij, določitev zneskov njihovega ustanovitvenega kapitala in vzpostavitev skupnega okvira za spremljanje nevarnosti, ki izhajajo iz poslovanja investicijskih podjetij.

(5) Ker ciljev te direktive, in sicer določitev zahtev kapitalske ustreznosti, ki se uporabljajo za investicijska podjetja in kreditne institucije, pravil za njihov izračun in pravil za njihov bonitetni nadzor, države članice same ne morejo v zadostni meri doseči same in jih je zaradi obsega in učinkov predlaganih ukrepov mogoče bolje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseg te ciljev.

(6) Ustrezno je določiti različne zneske ustanovitvenega kapitala, odvisne od obsega dejavnosti, za opravljanje katerih so investicijska podjetja pooblašena.

(7) Obstoječim investicijskim podjetjem bi morale biti pod določenimi pogoji dovoljeno nadaljevanje njihovega poslovanja, čeprav ne dosegajo minimalnega zneska ustanovitvenega kapitala, določenega za nova investicijska podjetja.

(8) Države članice bi morale imeti možnost, da določijo strožja pravila od tistih, ki jih predvideva ta direktiva.

(9) Za nemoteno delovanje notranjega trga sta poleg zakonskih pravil potrebna tudi tesno in stalno sodelovanje ter znatno okrepljena konvergenca regulatornih in nadzorniških praks med pristojnimi organi držav članic.

(10) V sporočilu Komisije z dne 11. maja 1999 z naslovom "Izvajanje okvira za finančni trg: akcijski načrt", so navedeni različni cilji, ki jih je treba uresničiti za dokončno vzpostavitev notranjega trga. Evropski svet je v Lizboni dne 23. in 24. marca 2000 določil cilj, da je treba akcijski načrt uresničiti do leta 2005. Nova različica določb o lastnih sredstvih je bistvena sestavina akcijskega načrta.

⁽¹⁾ UL C 234, 22.9.2005, str. 8.

⁽²⁾ UL C 52, 2.3.2005, str. 37.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 28. septembra 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 7. junija 2006.

⁽⁴⁾ UL L 141, 11.6.1993, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 79, 24.3.2005, str. 9).

⁽⁵⁾ UL L 145, 30.4.2004, str. 1.

- (11) Ker se investicijska podjetja pri svojih poslih trgovanja soočajo z enakimi tveganji kot kreditne institucije, je ustrezno, da se zadevne določbe Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junij 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij ⁽¹⁾ na enak način uporabljajo tudi za investicijska podjetja.
- (12) Lastna sredstva investicijskih podjetij ali kreditnih institucij (v nadaljevanju skupaj "institucije") omogočajo absorpcijo izgub, ki niso pokrite z zadostnim dobičkom, za zagotovitev kontinuitete institucij in zaščito investorjev. Lastna sredstva se tudi uporabljajo kot pomembno merilo za pristojne organe, predvsem pri ocenjevanju solventnosti institucij in za druge namene preudarnega ravnanja. Poleg tega si na notranjem trgu institucije neposredno konkurirajo druga drugi. Zato je zaradi krepitev finančnega sistema Skupnosti in preprečevanja izkrivljanja konkurence ustrezno določiti skupne osnovne standarde za lastna sredstva .
- (13) Za namene iz uvodne izjave 12 je ustrezno, da se opredelitev lastnih sredstev uporabi kot podlaga v Direktivi 2006/48/ES, in da se določijo posebna dopolnilna pravila, ki upoštevajo različne sklope tržnega tveganja, povezane s kapitalskimi zahtevami.
- (14) V zvezi s kreditnimi institucijami so bili že določeni skupni standardi za nadzor in spremljanje različnih vrst tveganj z Direktivo 2000/12/ES.
- (15) S tega vidika bi bilo treba določbe o minimalnih kapitalskih zahtevah upoštevati v povezavi z drugimi posebnimi instrumenti, ki so prav tako namenjeni usklajevanju temeljnih tehnik nadzora institucij.
- (16) Treba je razviti skupne standarde za tveganja na trgu, ki izhajajo iz poslovanja kreditnih institucij, in določiti dopolnilni okvir za nadzor nad tveganji, ki izhajajo iz poslovanja institucij, zlasti tveganj na trgu, in podrobneje pozicijskih tveganj, tveganj neizpolnitve nasprotnih strank in valutnih tveganj.
- (17) Potrebno je določiti pristop "trgovalne knjige", ki vključuje pozicije v vrednostnih papirjih in ostalih finančnih instrumentih za namene trgovanja, in ki so predmet zlasti tveganj na trgu in izpostavljenosti v zvezi z določenimi finančnimi storitvami za stranke.
- (18) S ciljem zmanjšati upravne ovire institucij z zanemarljivimi trgovinskimi posli tako v absolutnem kot relativnem pomenu, naj bi te institucije namesto zahtev iz Prilog I in II k tej direktivi uporabile Direktivo 2006/48/ES.
- (19) Pomembno je, da naj bi spremljanje tveganj izpolnitve upoštevalo obstoj sistemov z ustrezno zaščito, ki zmanjšuje ta tveganja.
- (20) Institucije naj bi v vsakem primeru upoštevale določbe te direktive glede kritja valutnih tveganj celotnega poslovanja. Uvedle naj bi se nižje kapitalске zahteve za pozicije v tesno soodvisnih valutah, ki so bodisi statistično potrjene bodisi izhajajo iz medvladnih sporazumov.
- (21) Kapitalске zahteve za trgovce z blagom, vključno s tistimi trgovci, ki so trenutno izvzeti iz zahtev Direktive 2004/39/ES, bodo po potrebi skupaj s pregledom zgoraj omenjenega izvzetja pregledane v skladu s členom 65(3) navedene direktive.
- (22) Cilj liberalizacije trgov plina in električne energije je tako gospodarsko kot tudi politično pomemben za Skupnost. Zato morajo biti kapitalске zahteve in druga pravila nadzora, ki jih morajo upoštevati podjetja, dejavna na teh trgih, sorazmerna in ne smejo zavirati uresničevanja cilja liberalizacije. Ta cilj je treba upoštevati zlasti pri izvajanju pregledov iz uvodne izjave 21.
- (23) Obstoj notranjih sistemov za spremljanje in nadzor tveganj sprememb obrestne mere celotnega poslovanja institucij je posebej pomemben način zmanjševanja takšnih tveganj. Takšne sisteme naj bi nadzorovali pristojni organi.
- (24) Ker Direktiva 2006/48/ES ne vzpostavlja skupnih pravil za spremljanje in nadzor velikih izpostavljenosti v dejavnostih, ki so zlasti predmet tveganj na trgu, bi bilo ustrezno določiti taka pravila.
- (25) Operativno tveganje je pomembno tveganje, s katerim se soočajo kreditne institucije, in zahteva kritje z lastnimi sredstvi. Ob tem je pomembno upoštevati raznolikost institucij v EU tako, da se zagotovijo različni pristopi.
- (26) Direktiva 2006/48/ES določa načelo konsolidacije. Ne vzpostavlja skupnih pravil za konsolidacijo finančnih institucij, ki se ukvarjajo z dejavnostmi, ki so pretežno predmet tveganj na trgu.

⁽¹⁾ Glej stran 1 tega Uradnega lista.

- (27) Za zagotovitev primerne solventnosti institucij znotraj skupine, je bistveno, da se minimalne kapitalske zahteve upoštevajo na podlagi konsolidiranega finančnega stanja skupine. Za zagotovitev ustrezne razporeditve in razpoložljivosti lastnih sredstev znotraj skupine za namene zavarovanje investicij tam, kjer je potrebno, bi morale minimalne kapitalske zahteve veljati za posamezne institucije znotraj skupine, razen če je ta cilj možno učinkovito doseči na drugačen način.
- (28) Direktiva 2006/48/ES se ne uporablja za skupine, ki vključujejo eno ali več investicijskih podjetij in nobene kreditne institucije. Zato naj se določi skupni okvir za uvedbo nadzora investicijskih podjetij na konsolidirani osnovi.
- (29) Institucije bi morale zagotoviti notranji kapital, ki je glede na tveganja, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene, primeren po obsegu, kvaliteti in razporejenosti. V skladu s tem bi institucije morale imeti strategije in procese za ocenjevanje in ohranjanje ustreznosti svojega notranjega kapitala.
- (30) Pristojni organi naj bi ocenili ustreznost lastnih sredstev institucij, ob upoštevanju tveganj, katerim so slednje izpostavljene.
- (31) Da bi notranji bančni trg učinkovito deloval, bi moral Odbor evropskih bančnih nadzornikov prispevati k dosledni uporabi te direktive in zblizevanju nadzornih praks na celotnem ozemlju Skupnosti ter institucijam Skupnosti vsako leto poročati o napredku.
- (32) Da bi notranji trg deloval vedno bolj učinkovito je bistvena znatna okrepitev konvergence pri izvajanju in uporabi določb usklajevalne zakonodaje Skupnosti.
- (33) Iz istega razloga ter zato, da se zagotovi, da institucije Skupnosti, ki so dejavne v več državah članicah, niso nesorazmerno obremenjene zaradi neprekinjenih pristojnosti pristojnih organov posameznih držav članic za izdajanje dovoljenj in nadzor, je nujno, da se znatno okrepi sodelovanje med pristojnimi organi. V tem okviru bi bilo treba okrepiti vlogo konsolidiranega nadzornika.
- (34) Da bi notranji trg deloval vedno bolj učinkovito in da bi bile državljani Unije zagotovljene primerne stopnje preglednosti morajo pristojni organi javno in na način, ki omogoča smiselno primerjavo, razkriti način izvajanja zahtev te direktive.
- (35) Da bi okrepili tržno disciplino in spodbujali institucije, naj izboljšajo svojo tržno strategijo, kontrolo tveganj in notranjo upravno organizacijo, bi bilo treba predvideti primerno javno razkritje institucij.
- (36) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (37) V Resoluciji z dne 5. februarja 2002 o izvajanju zakonodaje o finančnih storitvah ⁽²⁾ je Parlament izrazil željo, da bi Parlament in Svet imela enakovredno vlogo pri nadzoru delovanja Komisije kot izvršnega organa, s čemer bi bilo Parlamentu omogočeno izvajanje zakonodajnih pooblastil, opredeljenih v členu 251 Pogodbe. V slovesni izjavi, ki jo je istega dne pred Parlamentom podal njegov predsednik, je Komisija podprla izraženo željo Parlamenta. 11. decembra 2002 je Komisija predlagala spremembe Sklepa 1999/468/ES in nato predložila spremenjeni predlog 22. aprila 2004. Parlament meni, da njegova zakonodajna pooblastila v tem predlogu niso zagotovljena. Parlament meni, da bi Parlament in Svet morala imeti možnost, da v opredeljenem obdobju opravita oceno prenosa izvršnih pooblastil na Komisijo. V tem smislu je primerno, da se omeji obdobje, v katerem Komisija lahko sprejema izvedbene ukrepe. V tem smislu je primerno, da se omeji obdobje, v katerem Komisija lahko sprejema izvedbene ukrepe.
- (38) Evropski parlament bi moral imeti tri mesece časa od prvega prejema osnutka predlogov sprememb in izvedbenih ukrepov za njihovo preučitev in oblikovanje mnenja. V nujnih in ustrezno utemeljenih primerih bi bilo možno ta čas skrajšati. Če pa Parlament v tem času sprejme resolucijo, bi morala Komisija osnutek predlogov ali ukrepov ponovno preučiti.
- (39) Za preprečevanje motenj na trgih in zagotavljanje kontinuitete v skupnih stopnjah lastnih sredstev je primerno, da se predvidijo posebne prehodne ureditve.
- (40) Ta direktiva upošteva temeljne pravice in spoštuje načela, priznana zlasti z Listino temeljnih pravic Evropske unije, kot splošna načela zakonodaje Skupnosti.
- (41) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno zakonodajo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki predstavljajo znatno spremembo v primerjavi s predhodnimi direktivami. Obveznost prenosa določb, ki ostajajo nespremenjene, izhaja iz predhodnih direktiv.
- (42) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo, ki so navedeni v delu B Priloge VIII –

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ UL C 284 E, 21.11.2002, str. 115.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Oddelek 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Člen 1

1. Ta direktiva določa zahteve kapitalske ustreznosti, ki se uporabljajo za investicijska podjetja in kreditne institucije, pravila za njihov izračun in pravila za njihov bonitetni nadzor. Države članice zahteve iz te direktive uporabljajo za investicijska podjetja in kreditne institucije, kakor so opredeljene v členu 3.

2. Država članica lahko investicijskim podjetjem in kreditnim institucijam, ki jih je pooblastila, naloži dodatne ali strožje zahteve.

Člen 2

1. V skladu s členi 18, 20, 22 do 32, 34 in 39 te direktive se členi 68 do 73 Direktive 2006/48/ES smiselno uporabljajo za investicijska podjetja. Pri uporabi členov 70 do 72 Direktive 2006/48/ES o investicijskih podjetjih se vsako sklicevanje na nadrejeno kreditno institucijo v državi članici razume kot sklicevanje na nadrejeno investicijsko podjetje v državi članici in vsako sklicevanje na nadrejeno kreditno institucijo EU kot sklicevanje na nadrejeno investicijsko podjetje EU.

Kadar ima kreditna institucija kot nadrejena družba nadrejeno investicijsko podjetje v državi članici, potem zahteve na konsolidirani osnovi v skladu s členi 71 do 73 Direktive 2006/48/ES veljajo izključno za to nadrejeno investicijsko podjetje.

Kadar ima investicijsko podjetje kot nadrejena družba nadrejeno kreditno institucijo v državi članici, potem zahteve na konsolidirani osnovi v skladu s členi 71 do 73 Direktive 2006/48/ES veljajo izključno za to nadrejeno kreditno institucijo.

Kadar ima finančni holding kot podrejena družba tako kreditno institucijo kot investicijsko podjetje, se za kreditno institucijo uporabljajo zahteve na podlagi konsolidiranega finančnega stanja finančnega holdinga.

2. Če skupina iz odstavka 1 ne vključuje kreditne institucije, se uporabi Direktiva 2006/48/ES v skladu z naslednjim:

(a) vsako sklicevanje na kreditne institucije se nadomesti s sklicevanjem na investicijska podjetja;

(b) v členih 125 in 140(2) Direktive 2006/48/ES se vsako sklicevanje na druge člene navedene direktive razlaga kot sklicevanje na Direktivo 2004/39/ES;

(c) za namene člena 39(3) Direktive 2006/48/ES se sklicevanje na Evropski odbor za bančništvo razlaga kot sklicevanje na Svet in Komisijo; in

(d) z odstopanjem od člena 140(1) Direktive 2006/48/ES in kadar skupina ne vključuje kreditne institucije, se prvi stavek navedenega člena nadomesti z naslednjim: "Če investicijsko podjetje, finančni holding ali mešani holding obvladuje eno ali več podrejenih družb, ki so zavarovalne družbe, pristojni organi in organi, pooblaščenici za izvajanje naloge nadzora zavarovalnih družb, tesno sodelujejo."

Oddelek 2

Opredelitev pojmov

Člen 3

1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) "kreditne institucije" pomenijo kreditne institucije, kakor so opredeljene v členu 4(1) Direktive 2006/48/ES;

(b) "investicijska podjetja" pomenijo institucije, kakor so opredeljene v členu 4(1)(1) Direktive 2004/39/ES, za katere veljajo zahteve, določene z navedeno direktivo, z izjemo:

(i) kreditnih institucij;

(ii) lokalnih podjetij, kakor so opredeljene v točki (p); in

(iii) podjetij, ki so zgolj pooblaščenca za opravljanje storitve investicijskega svetovanja in/ali sprejemajo in posredujejo naročila investorjev, brez posedovanja denarja ali vrednostnih papirjev strank, in ki zaradi tega ne morejo stopiti v dolžniško razmerje s svojimi strankami;

(c) "institucije" pomenijo kreditne institucije in investicijska podjetja;

(d) "priznana investicijska podjetja tretje države" pomenijo podjetja, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

(i) podjetja, ki bi, če bi bile ustanovljene znotraj Skupnosti, spadale v okvir opredelitve investicijskega podjetja;

(ii) podjetja, ki so pridobila dovoljenje za opravljanje storitev v tretji državi; in

- (iii) podjetja, za katere veljajo pravila, ki so pred pristojnimi organi vsaj tako stroga kot tista, določena v tej direktivi;
- (e) "finančni instrumenti" pomenijo pogodbe, ki eni stranki prinašajo finančno terjatev, drugi stranki pa finančno obveznost ali lastniški instrument;
- (f) "nadrejeno investicijsko podjetje v državi članici" pomeni investicijsko podjetje, ki ima kot podrejeno družbo institucijo ali finančno institucijo ali udeležbo v eni ali obeh takih družbah, in ki sama ni podrejena družba druge institucije z dovoljenjem za opravljanje storitev v isti državi članici, ali finančni holding, ustanovljen v isti državi članici;
- (g) "nadrejeno investicijsko podjetje EU" pomeni nadrejeno investicijsko podjetje v državi članici, ki ni podrejena družba druge institucije z dovoljenjem za opravljanje storitev v kateri koli državi članici, ali finančni holding, ustanovljen v kateri koli državi članici;
- (h) "izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje izven organiziranega trga (OTC)" pomenijo finančne instrumente, ki spadajo v seznam Priloge IV k Direktivi 2006/48/ES, razen tistih, katerim se dodeli vrednost izpostavljenosti nič v skladu z odstavkom 6 dela 2 Priloge III k navedeni direktivi;
- (i) "organizirani trg" pomeni trg, kakor je opredeljen v členu 4 (1)(14) Direktive 2004/39/ES;
- (j) "zamenljiv vrednostni papir" pomeni vrednostni papir, ki se lahko po izbiri imetnika zamenja za drugi vrednostni papir;
- (k) "nakupni bon" pomeni vrednostni papir, ki imetniku daje pravico, da do dne ali na dan zapadlosti nakupnega bona po vnaprej določeni ceni kupi osnovni instrument. Poravnava se lahko izvede bodisi z izročitvijo osnovnega instrumenta bodisi z denarnimi sredstvi;
- (l) "financiranje zalog" pomeni pozicije, ko se zaloge terminsko prodajo in se stroški financiranja vežejo do dne terminske prodaje;
- (m) "posel začasne prodaje" in "začasnega nakupa" pomenita vsak posel, s katerim institucija ali njena nasprotna stranka prenese vrednostne papirje ali blago ali zajamčene pravice do vrednostnih papirjev ali blaga, če to jamstvo izda priznana borza, s pravicami do teh vrednostnih papirjev in blaga in če dogovor ne dopušča instituciji, da bi prenesla ali zastavila določen vrednostni papir ali določeno blago več kot eni nasprotni stranki hkrati, pod obvezo, da jih ponovno odkupi – ali nadomestne vrednostne papirje ali blago iste vrste – po določeni ceni na določen dan v prihodnosti, ali ki bo določen s strani prenosnika, pri čemer gre v primeru institucije, ki prodaja vrednostne papirje ali blago za pogodbo o prodaji in povratnem nakupu, in v primeru institucije, ki kupuje vrednostne papirje, za pogodbo o odkupu in povratni prodaji;
- (n) "posel posoje vrednostnih papirjev ali blaga" in "posel izposoje vrednostnih papirjev ali blaga" pomenita transakciji, pri kateri institucija ali njena nasprotna stranka prenese vrednostne papirje ali blago ob pridobitvi ustreznega zavarovanja in kjer se izposojevalec zaveže vrniti enakovredne vrednostne papirje ali enakovredno blago na dogovorjen dan v prihodnosti ali na zahtevo prenosnika, pri čemer gre s strani institucije, ki prenaša vrednostne papirje ali blago za posajo vrednostnih papirjev ali blaga, in s strani institucije, na katero se ti prenesejo, za izposajo vrednostnih papirjev ali blaga;
- (o) "klirinški član" pomeni člana borze ali klirinške družbe, ki je v neposrednem pogodbenem odnosu s centralno nasprotno stranko (tržni garant);
- (p) "lokalno podjetje" pomeni podjetje, ki trguje za svoj račun s terminskimi pogodbami ali opcijami ali z drugimi izvedenimi finančnimi instrumenti ter na gotovinskih trgih izključno z namenom varovanja pred tveganji na trgih izvedenih finančnih instrumentov, ali ki posluje za račune drugih članov teh trgov in za katero jamčijo klirinški člani istih trgov, če odgovornost za zagotavljanje izvajanja sklenjenih pogodb takšnih podjetij prevzamejo klirinški člani istih trgov;
- (q) "delta" pomeni pričakovano spremembo cene opcije kot dela majhne spremembe cene osnovnega finančnega instrumenta, na katerega se opcija nanaša;
- (r) "lastna sredstva" pomenijo lastna sredstva, kakor so opredeljena v Direktivi 2006/48/ES; in
- (s) "kapital" pomeni lastna sredstva.
- Za uporabo nadzora na konsolidirani osnovi izraz "investicijsko podjetje" vključuje investicijska podjetja iz tretjih držav.
- Za namene točke (e), finančni instrumenti vključujejo tako osnovne finančne instrumente ali denarne instrumente kot izvedene finančne instrumente, katerih vrednost je vezana na ceno osnovnega finančnega instrumenta ali tečaj ali indeks ali ceno druge osnovne postavke, in vključuje najmanj instrumente, navedene v oddelku C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES.
2. Izrazi "nadrejena družba", "podrejena družba", "družba za upravljanje" in "finančna institucija" zajemajo podjetja, opredeljena kot taka v členu 4 Direktive 2006/48/ES.
- Izrazi "finančni holding", "nadrejeni finančni holding v državi članici", "nadrejeni finančni holding EU" in "družba za pomožne storitve" zajemajo podjetja, opredeljena kot taka v členu 4 Direktive 2006/48/ES, pri čemer se vsako sklicevanje na kreditne institucije razume kot sklicevanje na institucije.

3. Za namene uporabe Direktive 2006/48/ES za skupine, zajete v členu 2(1), ki ne vključujejo kreditne institucije, se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) "finančni holding" pomeni finančno institucijo, katere podrejene družbe so izključno ali pretežno investicijska podjetja ali druge finančne institucije, med katerimi je najmanj ena investicijsko podjetje, in ki ni mešani finančni holding v smislu Direktive 2002/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih podjetij v finančnem konglomeratu ⁽¹⁾;
- (b) "mešani poslovni holding" pomeni nadrejeno družbo, ki ni finančni holding ali investicijsko podjetje ali mešani finančni holding v smislu Direktive 2002/87/ES, katerega podrejene družbe zajemajo najmanj eno investicijsko podjetje; in
- (c) "pristojni organi" pomenijo nacionalne organe, ki so z zakonom ali podzakonskim aktom pooblašteni za nadzorovanje investicijskih podjetij.

POGLAVJE II

Ustanovitveni kapital

Člen 4

V tej direktivi "začetni kapital" vključuje postavke iz člena 57 (a) in (b) Direktive 2006/48/ES.

Člen 5

1. Investicijsko podjetje, ki ne posluje s finančnimi instrumenti za lasten račun ali prevzema izdajo finančnih instrumentov z obveznostjo nakupa, vendar ki upravljajo z denarjem strank in/ali vrednostnimi papirji in ki ponujajo eno ali več izmed naslednjih storitev, ima ustanovitveni kapital v višini 125 000 EUR za:

- (a) sprejemanje in prenos naročil vlagateljev za finančne instrumente;
- (b) izvedbo naročil vlagateljev za finančne instrumente; ali
- (c) upravljanje posameznih portfeljev naložb v finančnih instrumentih.

⁽¹⁾ UL L 35, 11.2.2003, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/1/ES.

2. Pristojni organi lahko investicijskemu podjetju, ki izvaja naročila investitorjev za finančne instrumente, dovolijo, da ima takšne instrumente na lasten račun, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) takšne pozicije nastanejo zgolj kot posledica neuspeha družbe, da popolnoma natančno izpolni naročila investitorjev;
- (b) skupna tržna vrednost vseh takšnih pozicij je predmet praga, ki znaša 15 % ustanovitvenega kapitala družbe;
- (c) družba izpolnjuje zahteve, določene v členih 18, 20 in 28; in
- (d) takšne pozicije so po naravi naključni in začasni ter strogo omejeni na čas, ki je potreben za izvedbo transakcije.

Posedovanje pozicij, ki ne izhajajo iz trgovalne knjige, v finančnih instrumentih za namen investiranja lastnih sredstev se ne šteje za opravljanje storitev iz odstavka 1 ali storitev iz odstavka 3.

3. Države članice lahko znižajo znesek iz odstavka 1 na 50 000 EUR, če družba ni pooblaščenca za upravljanje z denarjem ali vrednostnimi papirji strank, za opravljanje storitev na lasten račun ali izvedbo izdaje vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa.

Člen 6

Lokalne družbe imajo ustanovitveni kapital 50 000 EUR v kolikor uživajo svobodo ustanavljanja ali opravljanja storitev, določenih v členih 31 in 32 Direktive 2004/39/ES.

Člen 7

Družbe iz člena 3(1)(b)(iii) morajo imeti:

- (a) ustanovitveni kapital 50 000 EUR;
- (b) zavarovanje poklicne odgovornosti, ki velja za celo ozemlje Skupnosti, ali kakšno drugo primerljivo jamstvo proti odgovornosti za poklicno malomarnost, ki pomeni vsaj 1 000 000 EUR za vsak zahtevek in skupaj 1 500 000 EUR na leto za vse zahtevke; ali
- (c) kombinacijo ustanovitvenega kapitala in zavarovanja poklicne odgovornosti v obliki, ki omogoča stopnjo kritja, enakovredno točkam (a) ali (b).

Komisija periodično revidira zneske iz prvega pododstavka, da bi upoštevala spremembe evropskega indeksa cen življenjskih potrebščin, kakor ga objavlja Eurostat, v skladu in hkrati s prilagoditvami po členu 4(7) Direktive 2002/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. decembra 2002 o zavarovalnem posredovanju ⁽¹⁾.

Člen 8

Če je družba iz člena 3(1)(b)(iii) registrirana tudi v skladu z Direktivo 2002/92/ES, mora izpolnjevati zahteve iz člena 4(3) navedene direktive in mora poleg tega kritje v eni od naslednjih oblik:

- (a) ustanovitveni kapital v višini 25 000 EUR;
- (b) zavarovanje poklicne odgovornosti, ki velja za celo ozemlje Skupnosti, ali kakšno drugo primerljivo jamstvo proti odgovornosti za poklicno malomarnost, ki pomeni vsaj 500 000 EUR za vsak zahtevek in skupaj 750 000 EUR na leto za vse zahtevke; ali
- (c) kombinacijo ustanovitvenega kapitala in zavarovanja poklicne odgovornosti v obliki, ki omogoča stopnjo kritja, enakovredno točkam (a) ali (b).

Člen 9

Vsa investicijska podjetja, razen teh iz členov 5 do 8, imajo ustanovitveni kapital v višini 730 000 EUR.

Člen 10

1. Z odstopanjem od členov 5(1), 5(3), 6 in 9, države članice lahko še naprej izdajajo pooblastila investicijskim podjetjem in družbam iz člena 6, ki so obstajala pred 31. decembrom 1995, in katerih lastna sredstva so manjša od nivoja ustanovitvenega kapitala, ki je zanje določen v členih 5(1), 5(3), 6 in 9.

Lastna sredstva takšnih družb ali investicijskih podjetij ne smejo pasti pod najvišjo referenčno stopnjo, izračunano po dnevu uradnega obvestila iz te direktive. Referenčna stopnja je povprečna dnevna stopnja lastnih sredstev, izračunana za obdobje šestih mesecev pred dnem izračuna. Referenčna stopnja se izračuna vsakih šest mesecev za ustrezno predhodno obdobje.

2. Če obvladovanje podjetja iz odstavka 1 prevzame fizična ali pravna oseba, ki ni oseba, ki jo je predhodno obvladovala, morajo lastna sredstva tega podjetja doseči najmanj stopnjo, ki je zanje določena v členih 5(1), 5(3), 6 in 9, razen v primeru prvega prenosa z dedovanjem po 31. decembru 1995 z odobritvijo pristojnih organov za največ 10 let po dnevu tega prenosa.

3. V nekaterih posebnih okoliščinah in z odobritvijo pristojnih organov v primeru združitve dveh ali več investicijskih podjetij in/ali podjetij iz člena 6 ni potrebno, da lastna sredstva podjetja, nastalega z združitvijo, dosežejo stopnjo iz členov 5(1), 5(3), 6 in 9. Vendar pa v vsakem obdobju, v katerem niso bile dosežene stopnje členov 5(1), 5(3), 6 in 9, lastna sredstva novega podjetja ne smejo pasti pod skupne lastna sredstva združenih družb ob njihovi združitvi.

4. Lastna sredstva investicijskih podjetij in družb iz člena 6 ne smejo pasti pod stopnjo iz členov 5(1), 5(3), 6 in 9 ter odstavkov (1) in (3) tega člena.

Če pa se zgodi, da lastna sredstva teh družb in investicijskih podjetij padejo pod to stopnjo, lahko pristojni organi, kjer to opravičujejo okoliščine, takšnim družbam in podjetjem odobrijo omejeno obdobje, da popravijo nastale razmere ali prenehajo opravljati svoje dejavnosti.

POGLAVJE III

Trgovalna knjiga

Člen 11

1. Trgovalna knjiga institucije zajema vse pozicije v finančnih instrumentih in blagu, ki so namenjene trgovanju ali varovanju drugih postavk trgovalne knjige, ki morajo biti prosti vseh bremen, da se lahko z njimi prosto trguje, ali za katere obstaja možnost varovanja pred tveganji.

2. Pozicije za namene trgovanja so tiste pozicije, ki jih institucija namerava v kratkem roku prodati in/ali katerih namen je ustvariti zaslužek iz dejanskih ali pričakovanih kratkoročnih sprememb med nakupno in prodajno ceno ali iz drugih sprememb cene ali obrestne mere. Izraz "pozicije" zajema lastne pozicije in pozicije, ki izhajajo iz servisiranja strank ter vzdrževanja trga.

3. Namen trgovanja se dokaže na podlagi strategij, politik in postopkov, ki jih vzpostavi institucija za upravljanje pozicije ali portfelja v skladu z delom A Priloge VII.

4. Institucije vzpostavijo in vzdržujejo sisteme in nadzore za upravljanje – vrednotenje svoje trgovalne knjige v skladu z delom B Priloge VII.

5. V trgovalno knjigo se lahko vključijo notranja varovanja pred tveganji; v tem primeru se uporablja del C Priloge VII.

⁽¹⁾ UL L 9, 15.1.2003, str. 3.

POGLAVJE IV

(d) nelikvidna sredstva, kakor so opredeljena v členu 15.

Lastna sredstva

Člen 12

"Prvotna lastna sredstva" pomenijo vsoto točk (a) do (c), od katere se odšteje vsota točk (i) do (k) člena 57 Direktive 2006/48/ES.

Komisija do 1. januarja 2009 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu ustrezen predlog za spremembo tega poglavja.

Člen 13

1. V skladu z odstavki 2 do 5 tega člena in členi 14 do 17 se lastna sredstva investicijskih podjetij in kreditnih institucij določijo v skladu z Direktivo 2006/48/ES.

Poleg tega se prvi pododstavek uporablja tudi za investicijska podjetja, ki nimajo ene izmed pravnih oblik iz člena 1(1) Četrte direktive Sveta 78/660/EGS z dne 25. julija 1978 o letnih računovodskih izkazih posameznih vrst družb ⁽¹⁾.

2. Z odstopanjem od odstavka 1, lahko pristojni organi tistim institucijam, ki so obvezane zadostiti zahteve iz členov 21 in 28 do 32 ter Prilog I in III do VI dovolijo uporabo alternativne določitve za lastna sredstva. Noben del pridobljenih lastnih sredstev se ne sme istočasno uporabiti za izpolnjevanje drugih zahtev.

Ta alternativna določitev je vsota postavk iz točk (a), (b) in (c) tega pododstavka minus postavka iz točke (d), z pri čemer je odštete te postavke prepuščeno presoji pristojnih organov:

- (a) lastna sredstva iz Direktive 2006/48/ES, med katera niso vključene samo točke (l) do (p) člena 57 navedene direktive, za tiste investicijska podjetja, ki morajo odšteti postavko (d) tega odstavka od vsote postavk (a) do (c) tega odstavka;
- (b) čisti dobički iz trgovalne knjige institucije po odbitku vseh predvidenih odhodkov in dividend ob odštetju čistih izgub iz drugega poslovanja, pod pogojem, da ni noben od teh zneskov že vključen v postavko (a) tega odstavka kot ena od postavk pod točkama (b) ali (k) člena 57 Direktive 2006/48/ES;
- (c) podrejeni tuji kapital in/ali postavke iz odstavka 5 tega člena, za katere veljajo pogoji iz odstavkov 3 in 4 tega člena ter člena 14; in

3. Podrejeni tuji kapital iz točke (c) drugega pododstavka odstavka 2 ima najmanj dveletno začetno zapadlost. Ta kapital je v celoti vplačan in posojilna pogodba ne vključuje nobene klavzule, ki določa, da v posebnih okoliščinah razen v primeru prenehanja institucije postane dolg odplačljiv pred dogovorjenim rokom vračila, razen če pristojni organi ne odobrijo vračila. Niti glavnica niti obresti na takšen podrejeni tuji kapital se ne moreta odplačati, če bi takšno odplačilo pomenilo, da bi v tem primeru lastna sredstva institucije znašali manj kot 100 % celotnih kapitalskih zahtev navedene institucije.

Poleg tega institucija pristojne organe obvesti o vseh vračilih takšnega podrejenega tujega kapitala takoj ko se njena lastna sredstva spustijo pod 120 % njenih celotnih kapitalskih zahtev.

4. Podrejeni tuji kapital iz točke (c) drugega pododstavka odstavka 2 ne sme preseči maksimuma 150 % prvotnih lastnih sredstev, ki ostanejo na razpolago za izpolnjevanje zahtev, izračunanih v skladu s členi 21 in 28 do 32 in Prilogami I do VI, in se lahko maksimumu približa le v posebnih okoliščinah, ki so sprejemljive za pristojne organe.

5. Pristojni organi lahko dovolijo, da institucije zamenjajo podrejeni tuji kapital iz točke (c) drugega pododstavka odstavka 2 s točkami (d) do (h) člena 57 Direktive 2006/48/ES.

Člen 14

1. Pristojni organi lahko dovolijo investicijskim podjetjem, da prekoračijo prag za podrejen tuj kapital, določen v členu 13(4), če presodijo, da je po smotrnosti ustrezen in pod pogojem, da skupni znesek takšnega podrejenega tujega kapitala in postavk iz člena 13(5) ne presega 200 % prvotnih lastnih sredstev, ki ostane na razpolago za izpolnjevanje zahtev, izračunanih v skladu s členi 21 in 28 do 32 ter Prilogami I in III do VI ali 250 % istega zneska v primeru, če investicijska podjetja pri izračunavanju lastnih sredstev odštejejo postavko iz člena 13(2)(d).

2. Pristojni organi lahko dovolijo, da kreditna institucija prekorači prag za podrejeni tuji kapital, določen v členu 13(4), če presodijo, da je po smotrnosti ustrezen in pod pogojem, da skupni znesek takšnega podrejenega tujega kapitala in točk (d) do (h) člena 57 Direktive 2006/48/ES ne presega 250 % prvotnih lastnih sredstev, ki ostanejo na razpolago za izpolnjevanje zahtev, izračunanih v skladu s členi 28 do 32 ter Prilogami I in III do VI te direktive.

⁽¹⁾ UL L 222, 14.8.1978, str. 11. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2003/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 178, 17.7.2003, str. 16).

Člen 15

Nelikvidna sredstva iz točke (d) drugega pododstavka člena 13(2) vključujejo naslednje:

- (a) opredmetena osnovna sredstva razen do te mere, da so zemljišča in zgradbe lahko vštete v posojila, katera varujejo,
- (b) kapitalski deleži, kreditnih ali finančnih institucij, vključno s podrejenimi terjatvami do njih, ki se lahko vključijo v lastna sredstva navedenih institucij, razen če so bili odšteti skladno s točkami (l) do (p) člena 57 Direktive 2006/48/ES ali skladno s členom 16(d) te direktive;
- (c) kapitalski deleži in druge naložbe v podjetja, ki niso kreditne ali finančne institucije, in ki niso takoj prodajni;
- (d) izgube v podrejenih družbah;
- (e) depoziti, z izjemo tistih, ki so na razpolago za vračilo v 90 dneh, in ki prav tako izključujejo plačila v zvezi s kritji terminskih pogodb in opcijami;
- (f) posojila in druge terjatve, z izjemo tistih, ki bodo odplačana (-e) v 90 dneh; in
- (g) zaloge, razen če so že predmet kapitalskih zahtev, ki niso manj stroge od tistih iz členov 18 in 20.

Za namene točke (b), če imajo institucije deleže v kreditni ali finančni instituciji samo začasno za namen finančne podpore za reorganizacijo ali rešitev te institucije, lahko pristojni organi uporabo tega člena opustijo. Ravno tako jo lahko opustijo v zvezi s tistimi delnicami, ki so vključene v trgovalno knjigo investicijskega podjetja.

Člen 16

Investicijska podjetja, ki so del skupine, ki ji je bila dovoljena opustitev določb iz člena 22, izračunajo svoja lastna sredstva v skladu s členi 13 do 15 ob upoštevanju naslednjega:

- (a) nelikvidna sredstva iz člena 13(2)(d) se odštejejo;
- (b) izključitev iz točke (a) člena 13(2) ne zajema tistih komponent točk (l) do (p) člena 57 Direktive 2006/48/ES, ki jih poseduje investicijsko podjetje v zvezi s podjetji, vključenimi v obseg konsolidacije iz člena 2(1) te direktive;
- (c) omejitve iz točk (a) in (b) člena 66(1) Direktive 2006/48/ES se izračunajo v zvezi s prvotnimi lastnimi sredstvi, od

katerih so odštete komponente točk (l) do (p) člena 57 navedene direktive, kakor so navedene v točki (b) tega člena, ki so deli prvotnih sredstev teh podjetij; in

- (d) komponente točk (l) do (p) člena 57 Direktive 2006/48/ES, navedene v točki (c) tega člena, se odštejejo od prvotnih lastnih sredstev in ne od vsote vseh postavk, kakor je določeno v točki (c) člena 66(12) navedene direktive za namene zlasti členov 13(4), 13(5) in 14 te direktive.

Člen 17

1. Kadar institucija izračunava zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene Priloge II k tej direktivi v skladu s členi 84 do 89 Direktive 2006/48/ES, potem se za namene izračuna iz oddelka 4 dela 1 Priloge VII Direktive 2006/48/ES uporablja naslednje:

- (a) popravki vrednosti, opravljeni zaradi upoštevanja kreditne bonitete nasprotne stranke, se lahko vključijo v vsoto popravkov vrednosti in rezervacij, oblikovanih zaradi izpostavljenosti iz Priloge II; in
- (b) na podlagi odobritve pristojnih organov, če je kreditno tveganje nasprotne stranke ustrezno upoštevano v vrednotenju pozicije, vključene v trgovalno knjigo, je znesek pričakovane izgube za izpostavljenost tveganju nasprotne stranke enak nič.

Za namene točke (a) se za take institucije te popravke vrednosti ne vključijo v lastna sredstva, razen v skladu z določbami tega odstavka.

2. Za namene tega člena se uporabljata člena 153 in 154 Direktive 2006/48/ES.

POGLAVJE V

Oddelek 1

Določila za obvladovanje tveganj

Člen 18

1. Institucije imajo lastna sredstva, ki so vedno višja od ali enaka vsoti naslednjega:

- (a) kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu z metodami in določili iz členov 28 do 32 in s Prilogami I, II in VI in, če je primerno, s Prilogo V, za postavke trgovalne knjige; in

(b) kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu z metodami in določili, določenimi v Prilogah III in IV in, če je primerno, s Prilogo V, za celotno poslovanje.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi dovolijo, da institucije izračunajo kapitalske zahteve za postavke trgovalne knjige v skladu s členom 75(a) Direktive 2006/48/ES in odstavki 6, 7 in 9 Priloge II k tej direktivi, če obseg poslovanja ustreza naslednjim zahtevam:

- (a) posli trgovanja takšnih institucij običajno ne presegajo 5 % njihovega celotnega poslovanja;
- (b) njihova skupna pozicija iz postavk trgovalne knjige običajno ne presega 15 000 000 EUR; in
- (c) posli trgovanja takšnih institucij nikoli ne presežejo 6 % njihovega celotnega poslovanja in njihova skupna pozicija iz postavk trgovalne knjige nikoli ne presega 20 000 000 EUR.

3. Pri izračunu deleža, ki ga postavke trgovalne knjige predstavljajo v celotnem poslovanju kot v točkah (a) in (c) odstavka 2, se lahko pristojni organi sklicujejo ali na obseg kombiniranega bilančnega in zunajbilančnega poslovanja, izkaz uspeha ali lastna sredstva institucije ali pa na kombinacijo teh meril. Pri ocenjevanju obsega bilančnega in zunajbilančnega poslovanja se dolžniški vrednostni papirji zajemajo po njihovih tržnih cenah ali vrednostih njihovih glavnih, lastniški vrednostni papirji po njihovih tržnih cenah in izvedeni finančni instrumenti glede na nominalne ali tržne vrednosti njihovih osnovnih instrumentov. Dolge in kratke pozicije se seštejejo ne glede na njihov predznak.

4. V primeru, da institucija dlje časa presega enega od pragov ali oba praga iz odstavka 2(a) in (b) ali enega od pragov ali oba praga iz odstavka 2(c), se od nje zahteva, da izpolni zahteve iz odstavka 1(a) glede poslov trgovanja in obvesti pristojni organ.

Člen 19

1. Za namene odstavka 14 Priloge I lahko države članice po lastni presoji dodelijo utež 0 % dolžniškim vrednostnim papirjem, ki jih izdajo subjekti, navedeni v tabeli 1 Priloge I, če so dolžniški vrednostni papirji normirani in vplačani v domači valuti.

2. Z odstopanjem od odstavkov 13 in 14 Priloge I, lahko države članice določijo zahtevo za posebna tveganja za obveznice, ki spadajo pod odstavke 68 do 70 dela 1 Priloge VI Direktive 2006/48/ES, ki je enaka zahtevi za posebna tveganja za postavke kvalificiranih izdajateljev z enako preostalo dospelostjo kot takšna obveznica, zmanjšani v skladu z odstotki, podanimi v točki 71 dela 1 Priloge VI k navedeni direktivi.

3. Če pristojni organ kot primerne prizna investicijske sklade (CIU) iz tretje države, kakor je navedeno v odstavku 52

Priloge I, potem pristojni organ v drugi državi članici lahko uporabi to odobritev, ne da bi še sam opravil ocenjevanje.

Člen 20

1. V skladu z odstavki 2, 3 in 4 tega člena ter členom 34 te direktive se zahteve iz člena 75 Direktive 2006/48/ES uporabljajo za investicijska podjetja.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi investicijskim podjetjem, ki niso pooblaščen za opravljanje investicijskih storitev, navedenih v točkah 3 in 6 oddelka A Priloge I Direktive 2004/39/ES, dovoli, da oblikujejo lastna sredstva, ki so vedno višji od ali enaki naslednjemu:

- (a) vsoti kapitalskih zahtev iz točk (a) do (c) člena 75 Direktive 2006/48/ES; in
- (b) znesku, določenemu v členu 21 te direktive.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi investicijskim podjetjem, ki imajo ustanovitveni kapital, določen v členu 9, ki pa spadajo v eno od naslednjih kategorij, dovolijo, da oblikujejo lastna sredstva, ki so vedno višji od ali enaki vsoti kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu z zahtevami iz točk (a) do (c) člena 75 Direktive 2006/48/ES, in zneska, določenega v členu 21 te direktive:

- (a) investicijska podjetja, ki poslujejo za svoj račun zgolj zaradi izpolnjevanja ali izvrševanja naročila stranke ali zaradi pridobivanja vstopa v sistem kliringa in poravnave ali v priznano borzo, če delujejo v funkciji zastopnikov ali izvršujejo naročilo stranke; in
- (b) investicijska podjetja:
  - (i) ki ne upravljajo z denarjem ali vrednostnimi papirji strank;
  - (ii) ki prevzamejo samo trgovanje za svoj račun;
  - (iii) ki nimajo zunanjih kupcev;
  - (iv) katerih izvrševanje in poravnava poslov se izvaja pod odgovornostjo klirinške institucije, ki tudi jamči za te posle.

4. Za investicijska podjetja iz odstavkov 2 in 3 se še naprej uporabljajo druge določbe v zvezi z operativnim tveganjem, določenim v Prilogi V Direktive 2006/48/ES.

5. Člen 21 se uporablja izključno za investicijska podjetja, za katere se uporabljata odstavka 2 ali 3 ali člen 46, in tako, kot je tam določeno.

Člen 21

Investicijska podjetja morajo imeti lastna sredstva v višini ene četrtine njihovih stalnih splošnih stroškov iz predhodnega leta.

Pristojni organi lahko to zahtevo uskladijo v primeru materialne spremembe v poslovanju podjetja od predhodnega leta.

Če podjetje še ne posluje eno leto vključno z dnem začetka poslovanja, znaša zahteva četrtno zneska stalnih splošnih stroškov predvidenih v njenem poslovnem načrtu, razen če pristojni organi zahtevajo prilagoditev na ta načrt.

Oddelek 2

Uporaba zahtev na konsolidirani osnovi

Člen 22

1. Pristojni organi, ki imajo nalogo, da nadzorujejo skupine iz člena 2 na konsolidirani osnovi, lahko od primera do primera opustijo uporabo kapitalskih zahtev na konsolidirani osnovi, pod pogojem, da:

- (a) vsako investicijsko podjetje EU v taki skupini uporablja izračun lastnih sredstev iz člena 16;
- (b) vsa investicijska podjetja v taki skupini spadajo v kategorije iz člena 20(2) in (3);
- (c) vsako posamezno investicijsko podjetje EU v taki skupini izpolnjuje zahteve iz členov 18 in 20 ter hkrati od svojih lastnih sredstev odšteje vse pogojne obveznosti v korist investicijskih podjetij, finančnih institucij, družb za upravljanje in podjetij za pomožne storitve, ki bi bile drugače konsolidirane; in
- (d) kateri koli finančni holding, ki je nadrejena družba katerega koli investicijskega podjetja v taki skupini upravlja najmanj toliko kapitala, tukaj opredeljenega kot vsota točk (a) do (h) člena 57 Direktive 2006/48/ES, kot je vsota celotne knjigovodske vrednosti katerih koli deležev, podrejenih terjatev in instrumentov iz člena 57 navedene direktive v investicijskih podjetjih, finančnih institucijah, družbah za upravljanje in podjetij za pomožne storitve, ki bi bile drugače konsolidirane, in skupnega zneska kakršnih koli pogojnih obveznosti v korist investicijskih podjetij, finančnih institucij, družb za upravljanje in podjetij za pomožne storitve, ki bi bile drugače konsolidirane.

Če so izpolnjena merila iz prvega pododstavka, ima vsako investicijsko podjetje EU vzpostavljene sisteme za spremljanje in nadzor virov kapitala in financiranja vseh finančnih holdingov, investicijskih podjetij, finančnih institucij, družb za upravljanje in podjetij za pomožne storitve v skupini.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko pristojni organi finančnim holdingom, ki so v taki skupini nadrejene družbe investicijskih podjetij, dovolijo, da uporabijo vrednost, ki je nižja od vrednosti, izračunane v skladu z odstavkom 1(d), vendar ni

nižja od vsote zahtev iz členov 18 in 20, določene za posamezne investicijska podjetja, finančne institucije, družbe za upravljanje in podjetja za pomožne storitve, ki bi bili drugače konsolidirani, in od skupnega zneska vseh pogojnih obveznosti v korist investicijskih podjetij, finančnih institucij, družb za upravljanje in podjetij za pomožne storitve, ki bi bili drugače konsolidirani. Za namene tega odstavka je kapitalska zahteva za investicijska podjetja iz tretjih držav, finančne institucije, družbe za upravljanje in podjetja za pomožne storitve evidenčna kapitalska zahteva.

Člen 23

Pristojni organi zahtevajo, da jih investicijska podjetja v skupini, kateri je bila priznana oprostitev obveznosti iz člena 22, obvestijo o vseh tveganjih, vključno s tistimi, ki so povezani s sestavo in viri njihovega kapitala in financiranja, ki bi lahko oslabil njihove finančne položaje. Če pristojni organi nato ocenijo, da finančni položaji teh investicijskih podjetij niso ustrezno zaščiteni, od njih zahtevajo, da sprejmejo ukrepe, ki po potrebi vključujejo tudi omejitve prenosa kapitala od teh podjetij na subjekte skupine.

Če pristojni organi izvzamejo celotno skupino, vključno s podjetji, ki se ne nahajajo na ozemlju države članice od obveznosti nadzora na konsolidirani osnovi iz člena 22, sprejmejo druge ustrezne ukrepe za spremljanje tveganj oziroma velikih izpostavljenosti.

Če pristojni organi opustijo uporabo kapitalskih zahtev na konsolidirani osnovi iz člena 22, se zahteve iz člena 123 in poglavja 5 naslova V Direktive 2006/48/ES uporabljajo na individualni osnovi in zahteve iz člena 124 navedene direktive se uporabljajo za nadzor posameznih investicijskih podjetij.

Člen 24

1. Z odstopanjem od člena 2(2) lahko pristojni organi izvzamejo investicijska podjetja iz konsolidirane kapitalske zahteve vzpostavljene z navedenim členom, pod pogojem, da so vsa investicijska podjetja v skupini pokrita s členom 20(2), in skupina ne vključuje kreditnih institucij.

2. Če so izpolnjene zahteve iz odstavka 1, se od nadrejenega investicijskega podjetja v državi članici zahteva, da oblikuje lastna sredstva na konsolidirani osnovi v obsegu, ki je vedno višji od ali enak naslednjima dvema zneskoma, izračunanima na osnovi konsolidiranega finančnega položaja nadrejenega investicijskega podjetja in v skladu z oddelkom 3 tega poglavja:

- (a) vsote kapitalskih zahtev iz točk (a) do (c) člena 75 Direktive 2006/48/ES; in
- (b) zneska, predpisanega v členu 21 te direktive.

3. Če so izpolnjene zahteve iz odstavka 1, se od investicijskega podjetja, ki ga obvladuje finančni holding, zahteva, da oblikuje lastna sredstva na konsolidirani osnovi v obsegu, ki je vedno višji od ali enak večjemu od naslednjih dveh zneskov, izračunanima na osnovi konsolidiranega finančnega položaja finančnega holdinga in v skladu z oddelkom 3 tega poglavja:

- (a) vsota kapitalskih zahtev, navedenih v členu 75(a) do (c) Direktive 2006/48/ES, in;
- (b) znesek, predpisan v členu 21 te direktive.

Člen 25

Z odstopanjem od člena 2(2) lahko pristojni organi izvzamejo investicijska podjetja iz vzpostavljene konsolidirane kapitalske zahteve, pod pogojem, da vsa investicijska podjetja v skupini spadajo v investicijska podjetja, določena v členu 20(2) in (3), in skupina ne vključuje kreditnih institucij.

Če so izpolnjene zahteve iz prvega odstavka, se od nadrejenega investicijskega podjetja v državi članici zahteva, da oblikuje lastna sredstva na konsolidirani osnovi v obsegu, ki je višji od ali enak vsoti zahtev iz točk (a) do (c) člena 75 Direktive 2006/48/ES in zneska, predpisanega v členu 21 te direktive, izračunanega na osnovi konsolidiranega finančnega položaja nadrejenega investicijskega podjetja ter v skladu z oddelkom 3 tega poglavja.

Če so izpolnjene zahteve iz prvega odstavka, se od investicijskega podjetja, ki ga obvladuje finančni holding, zahteva, da oblikuje stalna lastna sredstva na konsolidirani osnovi v obsegu, ki je višji od ali vsaj enak vsoti zahtev iz točk (a) do (c) člena 75 Direktive 2006/48/ES, in znesku, navedenem v členu 21 te direktive, in izračunane na osnovi konsolidiranega finančnega položaja finančnega holdinga ter v skladu z oddelkom 3 tega poglavja.

Oddelek 3

Izračun konsolidiranih zahtev

Člen 26

1. Če se pravica opustitve obveznosti iz člena 22 ne uveljavlja, lahko pristojni organi za namen izračunavanja kapitalskih zahtev iz Prilog I in V in izpostavljenosti do strank iz členov 28 do 32 in Priloge VI, na konsolidirani osnovi dovolijo, da se pozicije trgovalne knjige ene institucije pobotajo s pozicijami trgovalne knjige druge institucije v skladu s pravili, ki so navedena v členih 28 do 32 Prilogah I, V in VI.

Poleg tega lahko pristojni organi dovolijo, da se pozicije v tuji valuti ene institucije pobotajo s pozicijami v tuji valuti druge institucije v skladu s pravili navedenimi v Prilogi III in/ali Prilogi V. Lahko tudi dovolijo, da se pozicije v blagu ene institucije pobotajo s pozicijami v blagu druge institucije v skladu s pravili navedenimi v Prilogi IV in/ali Prilogi V.

2. Pristojni organi lahko dovolijo pobotanje pozicij trgovalne knjige in pozicij v tuji valuti ter pozicij v blagu podjetij, ki se nahajajo v tretjih državah, če so bili obenem izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) ta podjetja so bila pooblaščen v tretjih državah in bodisi ustrezajo opredelitvi kreditnih institucij iz člena 4(1) Direktive 2006/48/ES bodisi so priznane investicijskega podjetja tretje države;
- (b) takšna podjetja na posamezni osnovi ustrezajo predpisom kapitalske ustreznosti, enakim predpisom iz te direktive; in
- (c) v zadevnih tretjih državah ne obstajajo predpisi, ki bi pomembno vplivali na prenos sredstev znotraj skupine.

3. Pristojni organi lahko dovolijo v odstavku 1 predvideno pobotanje med institucijami znotraj skupine, ki so bile pooblaščen v državi članici, pod pogojem, da:

- (a) znotraj skupine obstaja zadovoljiva dodelitev kapitala; in
- (b) uredbeni, pravni ali pogodbeni okvir, znotraj katerega delujejo, zagotavlja vzajemno finančno podporo znotraj skupine.

4. Nadalje lahko pristojni organi dovolijo pobotanje iz odstavka 1, med institucijami znotraj skupine, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 3, in katero koli institucijo, vključeno v isto skupino, ki je bila pooblaščen v drugi državi članici, pod pogojem, da mora ta institucija izpolniti kapitalske zahteve iz členov 18, 20 in 28 na posamezni osnovi.

Člen 27

1. Pri izračunu lastnih sredstev na konsolidirani osnovi se uporablja člen 65 Direktive 2006/48/ES.

2. Pristojni organi, odgovorni za izvajanje nadzora na konsolidirani osnovi, lahko priznajo veljavnost posebnih opredelitev lastnih sredstev, ki se uporabljajo za zadevne institucije v skladu s poglavjem IV pri izračunu njihovih konsolidiranih lastnih sredstev.

Oddelek 4

Spremljanje in nadzor velikih izpostavljenosti

Člen 28

1. Institucije spremljajo in nadzorujejo velike izpostavljenosti v skladu s členi 106 do 118 Direktive 2006/48/ES.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 institucije, ki računajo kapitalske zahteve za postavke trgovalne knjige v skladu

s Prilogama I in II, in če je primerno, Prilogo V te direktive, spremljajo in nadzorujejo svoje velike izpostavljenosti skladno s členi 106 do 118 Direktive 2006/48/ES ob upoštevanju sprememb in dopolnitev iz členov 29 do 32 te direktive.

3. Komisija do 31. decembra 2007 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o delovanju tega oddelka skupaj z vsemi ustreznimi predlogi.

Člen 29

1. Izpostavljenost do posameznih oseb iz trgovalne knjige se izračuna kot seštevek naslednjih postavk:

- (a) presežek – kjer je pozitiven – dolgih pozicij institucije nad kratkimi pozicijami v vseh finančnih instrumentih, ki jih izda zadevna oseba, kjer se neto pozicija v vsakem od teh finančnih instrumentov izračuna v skladu z metodami, določenimi v Prilogi I;
- (b) neto izpostavljenost v primeru izvedbe prve prodaje dolžniških ali lastniških vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa; in
- (c) izpostavljenosti zaradi transakcij, sporazumov in pogodb iz Priloge II z navedeno osebo, pri čemer se takšne izpostavljenosti izračunajo z metodo, določeno v navedeni prilogi, za izračun vrednosti izpostavljenosti.

Za namene točke (b) se neto izpostavljenost izračuna tako, da se iz obveznosti odkupa odštejejo tiste pozicije v dolžniških ali lastniških vrednostnih papirjih, ki so že bile prenesene na tretje osebe, ki so vrednostne papirje odkupile ali so se zavezale k njihovem odkupu na podlagi uradnega sporazuma, zmanjšane s faktorji iz odstavka 41 Priloge I.

Za namene točke (b), do nadaljnje uskladitve pristojni organi zahtevajo, da institucije vzpostavijo sisteme za spremljanje in nadzor njihovih izpostavljenosti iz naslova prve prodaje dolžniških ali lastniških vrednostnih papirjev z obveznostjo odkupa v obdobju med prevzemom obveznosti in delovnim dnevom 1 zaradi narave tveganj, ki izhajajo iz poslovanja na navedenih trgih.

Za namene točke (c) se členi 84 do 89 Direktive 2006/48/ES izključijo iz sklicevanja v odstavku 7 Priloge II te direktive.

2. Izpostavljenosti do skupin povezanih oseb iz trgovalne knjige se izračunajo kot seštevek izpostavljenosti do posameznih oseb v skupini, kakor je izračunano v odstavku 1.

Člen 30

1. Skupne izpostavljenosti do posameznih oseb ali skupin povezanih oseb se izračunajo kot seštevek izpostavljenosti iz trgovalne knjige in izpostavljenosti iz bančne knjige, ob upoštevanju členov 112 do 117 Direktive 2006/48/ES.

Pri izračunu izpostavljenosti iz postavk bančne knjige institucije predpostavijo, da je izpostavljenost, ki izhaja iz sredstev, ki so odštete od njihovih lastnih sredstev na podlagi točke (d) drugega pododstavka člena 13(2), enaka nič.

2. O skupnih izpostavljenostih institucije do posameznih oseb in skupin povezanih oseb, izračunanih v skladu z odstavkom 4, se poroča v skladu s členom 110 Direktive 2006/48/ES.

Razen v primeru poslov začasne prodaje/začasnega nakupa, poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, izračun velikih izpostavljenosti do posameznih oseb in skupin povezanih oseb za namene poročanja ne vključuje priznavanja zavarovanja za zmanjšanje kreditnega tveganja.

3. Vsota izpostavljenosti do posamezne osebe ali skupine povezanih oseb iz odstavka 1 se omeji v skladu s členi 111 do 117 Direktive 2006/48/ES.

4. Z odstopanjem od odstavka 3 lahko pristojni organi dovolijo, da se sredstva iz terjatev in drugih izpostavljenosti do priznanih investicijskih podjetij tretje države in priznanih klirinških družb ter borz v finančnih instrumentih obravnavajo na enak način kot izpostavljenosti do institucij, določene v členih 113(3)(i), 115(2) in 116 Direktive 2006/48/ES.

Člen 31

Pristojni organi lahko dovolijo, da se presežejo omejitve iz členov 111 do 117 Direktive 2006/48/ES, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) izpostavljenost iz bančne knjige do navedene osebe ali navedene skupine oseb ne presega omejitev iz členov 111 do 117 Direktive 2006/48/ES, ki so izračunane glede na lastna sredstva, kakor je določeno v navedeni direktivi, tako da je presežek izključno iz postavk trgovalne knjige;
- (b) institucija izpolnjuje dodatno kapitalsko zahtevo za presežek v zvezi z omejitvami iz člena 111(1) in (2) Direktive 2006/48/ES, izračunano v skladu s Prilogo VI k navedeni direktivi;
- (c) če preseganje traja 10 dni ali manj, izpostavljenost iz trgovalne knjige do navedene posamezne osebe ali skupine povezanih oseb ne sme preseči 500 % lastnih sredstev institucije;
- (d) vsa preseganja, ki trajajo več kot 10 dni, v seštevku ne smejo preseči 600 % lastnih sredstev institucije, in;

- (e) institucije morajo pristojne organe vsake tri mesece obveščati o primerih preseganja omejitev iz člena 111(1) in (2) Direktive 2006/48/ES v preteklih treh mesecih.

V zvezi s točko (e) je treba za vsak primer preseganja omejitev sporočiti znesek preseganja in ime osebe, pri kateri je prišlo do preseganja.

Člen 32

1. Pristojni organi vzpostavijo postopke, s katerimi institucijam onemogočijo, da se namerno izognejo dodatnim kapitalskim zahtevam, ki bi drugače nastale zaradi izpostavljenosti, ki presežejo omejitve iz člena 111(1) in (2) Direktive 2006/48/ES, ko te izpostavljenosti obstajajo več kot 10 dni, z začasnim prenosom omenjenih izpostavljenosti na drugo institucijo, ki lahko spada v isto skupino ali ne, in/ali z navideznimi transakcijami za ukinitve izpostavljenosti med desetdnevni obdobjem in ustvarjanjem nove izpostavljenosti.

Pristojni organi obvestijo Svet in Komisijo o teh postopkih.

Institucije vzdržujejo sisteme, ki zagotavljajo, da se vsak prenos z učinkom iz prvega pododstavka nemudoma sporoči pristojnim organom.

2. Pristojni organi lahko institucijam, ki jim je dovoljena uporaba alternativne določitve lastnih sredstev iz člena 13(2), dovolijo uporabo te določitve za namene členov 30(2), 30(3) in 31, pod pogojem, da morajo institucije izpolnjevati vse obveznosti iz členov 110 do 117 Direktive 2006/48/ES v zvezi z izpostavljenostmi, ki ne izvirajo iz trgovalne knjige, z uporabo lastnih sredstev, kakor je opredeljeno v navedeni direktivi.

Oddelek 5

Vrednotenje pozicij za namene poročanja

Člen 33

1. Za vse pozicije iz trgovalne knjige veljajo pravila preudarne vrednotenja, kakor so določena v delu B Priloge VII. Ta pravila zahtevajo, da institucije zagotovijo, da vrednost, ki se uporabi za vsako od njenih pozicij iz trgovalne knjige, ustrezno odraža trenutno tržno vrednost. Nekdanja vrednost vsebuje ustrezno stopnjo gotovosti glede na dinamično naravo pozicij iz trgovalne knjige, glede na zahteve po bonitetni trdnosti in način delovanja ter glede na namen kapitalskih zahtev v zvezi s pozicijami iz trgovalne knjige.

2. Pozicije trgovalne knjige se vrednotijo vsaj dnevno.

3. V odsotnosti lahko dostopnih tržnih cen, lahko pristojni organi opustijo zahtevo iz odstavkov 1 in 2 in pri tem zahtevajo, da institucije uporabijo alternativne metode vrednotenja, pod pogojem, da te metode temeljijo na načelu previdnosti in so bile odobrene s strani pristojnih organov.

Oddelek 6

Upravljanje s tveganji in ocenjevanje kapitala

Člen 34

Pristojni organi zahtevajo, da vsako investicijsko podjetje poleg zahtev iz člena 13 Direktive 2004/39/ES izpolni zahteve iz členov 22 in 123 Direktive 2006/48/ES, ob upoštevanju določb o stopnjah uporabe iz členov 68 do 73 zadnje navedene direktive.

Oddelek 7

Dolžnost poročanja

Člen 35

1. Države članice zahtevajo, da investicijska podjetja in kreditne institucije pristojnim organom svojih matičnih držav članic predložijo vse potrebne podatke za presojo njihove skladnosti s pravili, sprejetimi v skladu s to direktivo. Države članice tudi zagotovijo, da mehanizmi notranjega nadzora in upravni ter računovodski postopki institucij kadar koli omogočajo preverjanje njihove skladnosti s pravili.

2. Investicijska podjetja pristojnim organom poročajo na način, ki ga določijo pristojni organi, vsaj enkrat mesečno v primeru družb iz člena 9, vsaj enkrat vsake tri mesece v primeru družb iz člena 5(1) in vsaj enkrat vsakih šest mesecev v primeru družb iz člena 5(3).

3. Ne glede na odstavek 2 morajo investicijska podjetja iz člena 5(1) in 9 priskrbeti podatke na konsolidirani ali subkonsolidirani osnovi samo enkrat vsakih šest mesecev.

4. Kreditne institucije morajo poročati na način, ki ga določijo pristojni organi tako pogosto, kakor to določa Direktiva 2006/48/ES.

5. Pristojni organi zahtevajo, da jim institucije nemudoma sporočijo, če nasprotne stranke pri poslih začasne prodaje/ začasnega nakupa ali poslih posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga ne izpolnjujejo svojih obveznosti.

POGLAVJE VI

Oddelek 1

Pristojni organi

Člen 36

1. Države članice določijo organe, ki so pristojni za opravljanje dolžnosti iz te direktive. Države članice o tem obvestijo Komisijo in navedejo vse razporeditve dolžnosti.
2. Pristojni organi so državni organi ali telesa, ki jih nacionalni predpisi ali državni organi uradno priznavajo za del delujočega nadzornega sistema v državi članici.
3. Pristojnim organom se podelijo vsa pooblastila, ki so potrebna za izvajanje nalog, zlasti pooblastilo za nadzorovanje sestave trgovalne knjige.

Oddelek 2

Nadzor

Člen 37

1. Poglavje 4 naslova V Direktive 2006/48/ES se smiselno uporablja za nadzor investicijskih podjetij v skladu z naslednjim:
  - (a) sklicevanja na člen 6 Direktive 2006/48/ES se štejejo za sklicevanja na člen 5 Direktive 2004/39/ES;
  - (b) sklicevanja na člena 22 in 123 Direktive 2006/48/ES se štejejo za sklicevanja na člen 34 te direktive; in
  - (c) sklicevanja na člene 44 do 52 Direktive 2006/48/ES se štejejo za sklicevanja na člena 54 in 58 Direktive 2004/39/ES;

Če ima nadrejeni finančni holding EU kot podrejena družba tako kreditno institucijo kot investicijsko podjetje, se za nadzor institucij uporablja poglavje 4 naslova V Direktive 2006/48/ES tako, kot da se sklicevanje na kreditne institucije nanaša na institucije.

2. Člen 129(2) Direktive 2006/48/ES se uporablja tudi za priznanje notranjih modelov institucij v skladu s Prilogo V te direktive, če zahtevo predložijo nadrejena kreditna institucija EU in njene podrejene družbe ali nadrejeno investicijsko podjetje EU in njegove podrejene družbe ali podrejene družbe nadrejenega finančnega holdinga EU skupaj.

Obdobje za priznanje iz prvega pododstavka je šest mesecev.

Člen 38

1. Pristojni organi držav članic tesno sodelujejo pri opravljanju dolžnosti iz te direktive, zlasti če se investicijske storitve

zagotavljajo na osnovi svobode zagotavljanja storitev ali z ustanovitvijo podružnic.

Pristojni organi si na zahtevo medsebojno posredujejo vse informacije, ki bi lahko olajšale nadzor kapitalne ustreznosti institucij, zlasti preverjanje upoštevanja predpisov, opredeljenih v tej direktivi.

2. Za vsako izmenjavo informacij med pristojnimi organi, predvideno v tej direktivi, veljajo naslednje obveznosti i varovanja poslovnih skrivnosti:

- (a) za investicijska podjetja, tiste obveznosti varovanja poslovnih skrivnosti iz členov 54 in 58 Direktive 2004/39/ES; in
- (b) za kreditne institucije tiste iz členov 44 do 52 Direktive 2006/48/ES.

POGLAVJE VII

Razkritje

Člen 39

Za investicijska podjetja se uporabljajo zahteve iz poglavja 5 naslova V Direktive 2006/48/ES.

POGLAVJE VIII

Oddelek 1

Člen 40

Za namene izračuna minimalnih kapitalnih zahtev za tveganje nasprotne stranke v skladu s to direktivo in za namene izračuna kreditnega tveganja v skladu z Direktivo 2006/48/ES ter brez poseganja v določbe šestega odstavka drugega dela Priloge III k navedeni direktivi, se izpostavljenosti do priznanih investicijskih podjetij tretjih držav in izpostavljenosti do priznanih klirinških družb in borz obravnavajo kot izpostavljenosti do institucij.

Oddelek 2

Izvršilna pristojnost

Člen 41

1. Komisija odloča o vseh tehničnih prilagoditvah na naslednjih področjih v skladu s postopkom iz člena 42(2):

- (a) pojasnitev opredelitev pojmov iz člena 3 za zagotovitev enotne uporabe te direktive;
- (b) pojasnitev opredelitev pojmov iz člena 3 za upoštevanje dogajanja na finančnih trgih;

- (c) prilagoditev zneskov ustanovitvenega kapitala iz členov 5 do 9 in zneskov iz člena 18(2) za upoštevanje dogajanja na gospodarskem in monetarnem področju;
- (d) prilagoditev kategorij investicijskih podjetij v členu 20(2) in (3) za upoštevanje dogajanja na finančnih trgih;
- (e) pojasnitev opredelitev iz člena 21 za zagotovitev enotne uporabe te direktive;
- (f) uskladitev terminologije in določitev opredelitev v skladu s poznejšimi pravnimi akti o institucijah in povezanih zadevah;
- (g) prilagoditev tehničnih določb v Prilogah I do VII zaradi dogajanja na finančnih trgih, merjenja tveganja ter računovodskih standardov in zahtev, ki upoštevajo zakonodajo Skupnosti, ali v zvezi z zblíževanjem nadzornih praks; ali
- (h) tehnične prilagoditve za upoštevanje rezultatov pregleda iz člena 65(3) Direktive 2004/39/ES.

investicijska podjetja, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti za namene Priloge II te direktive, v skladu s členi 84 do 89 Direktive 2006/48/ES ali z uporabo naprednega pristopa iz člena 105 navedene direktive za izračun svojih kapitalskih zahtev za operativno tveganje.

Člen 44

Za investicijska podjetja, katerih ustrezní kazalec za poslovno področje trgovanja in prodaje do 31. decembra 2012 predstavlja vsaj 50 % vsote ustreznih kazalcev za vsa poslovna področja, izračunane v skladu s členom 20 te direktive in odstavkov 1 do 7 dela 2 Priloge X k Direktivi 2006/48/ES, lahko države članice uporabijo odstotek 15 % za poslovno področje "trgovanje in prodaja".

Člen 45

2. Noben sprejet izvedbeni ukrep ne sme spremeniti temeljnih določb te direktive.

Člen 42

1. Komisiji pomaga Evropski odbor za bančništvo, ki je bil ustanovljen s Sklepom Komisije 2004/10/ES⁽¹⁾ z dne 5. novembra 2003 (v nadaljnjem besedilu "odbor").
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb členov 7(3) in 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

3. Brez poseganja v že sprejete izvedbene ukrepe, po izteku dvehletnega obdobja po sprejetju te direktive in najpozneje 1. aprila 2008, se uporaba določb, ki zahtevajo sprejem tehničnih pravil, sprememb in sklepov v skladu z odstavkom 2, začasno opusti. Na predlog Komisije lahko Evropski parlament in Svet obnovita zadevne določbe v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe, in jih v ta namen pregledata pred iztekom v tem odstavku navedenega obdobja ali dneva.

4. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Oddelek 3

Prehodne določbe

Člen 43

Člen 152(1) do (7) Direktive 2006/48/ES se v skladu s členom 2 in oddelekoma 2 in 3 poglavja V te direktive uporablja za

1. Pristojni organi lahko investicijskim podjetjem dovolijo, da presežejo zgornje meje velikih izpostavljenosti iz člena 111 Direktive 2006/48/ES. Investicijskim podjetjem ni treba upoštevati vseh prekoračitev pri izračunu kapitalskih zahtev, ki presegajo te omejitve, kakor je predvideno v členu 75 (b) navedene direktive. Takšno presojanje bo veljalo do 31. decembra 2010 ali do začetka veljave morebitnih sprememb v zvezi z obravnavo velikih izpostavljenosti, skladnih s členom 119 Direktive 2006/48/ES, če bodo te spremembe začele veljati pred zgornjim datumom. Za presojanje morajo biti izpolnjeni pogoji (a) do (d):

- (a) investicijsko podjetje zagotavlja investicijske storitve ali izvaja investicijske dejavnosti, povezane s finančnimi instrumenti, naštetimi v odstavkih 5, 6, 7, 9 in 10 oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39 ES;
- (b) investicijsko podjetje teh investicijskih storitev ne zagotavlja ali teh investicijskih dejavnosti ne izvaja za majhne stranke investitorje ali v njihovem imenu;
- (c) kršitve omejitev iz uvodnega dela tega odstavka so povezane z izpostavljenostmi, izvirajočimi iz pogodb, ki so po točki (a) finančni instrumenti in povezani z blagom ali osnovnimi instrumenti v smislu odstavka 10 oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES (MiFID) ter se izračunavajo v skladu s Prilogama III in IV Direktive 2006/48/ES, ali v povezavi z izpostavljenostmi, ki izhajajo iz pogodb o poravnavi blaga ali emisijskih pravicah; in
- (d) investicijsko podjetje ima dokumentirano strategijo upravljanja, zlasti za nadzorovanje in omejevanje tveganj, ki izhajajo iz koncentracije izpostavljenosti. Investicijsko

⁽¹⁾ UL L 3, 7.1.2004, str. 36.

podjetje mora nemudoma obvestiti pristojne organe o tej strategiji in o vseh njenih bistvenih spremembah. Investicijsko podjetje sprejme ustrezne ukrepe, da zagotovi stalno spremljanje bonitete kreditojemalcev glede na njihov vpliv na tveganje koncentracije. Investicijsko podjetje se mora biti na podlagi teh ukrepov sposobno primerno in pravočasno odzivati na morebitno poslabšanje bonitete.

2. Če investicijsko podjetje preseže notranje zgornje omejitve, določene v skladu s strategijo iz točke (d) odstavka 1, mora pristojne organe nemudoma obvestiti o vrsti in obsegu prekoračitve ter o nasprotni stranki.

Člen 46

Z odstopanjem od člena 20(1) se lahko pristojni organi do 31. decembra 2011 v posameznih primerih odločijo, da ne bodo uporabili kapitalskih zahtev, ki izhajajo iz točke (d) člena 75 Direktive 2006/48/ES, za investicijska podjetja, za katera člen 20 (2) in (3) ne velja, katerih skupne pozicije trgovalne knjige nikoli ne presegajo 50 000 000 EUR in pri katerih povprečno število aktivno zaposlenih v finančnem letu ne preseže 100.

Namesto tega je kapitalaska zahteva enaka vsaj najnižji vrednosti:

- (a) kapitalskih zahtev, ki izhajajo iz točke (d) člena 75 Direktive 2006/48/ES; in
- (b) 12/88 od višje vrednosti naslednjega:
  - (i) vsote kapitalskih zahtev po točkah (a) do (c) člena 75 Direktive 2006/48/ES; in
  - (ii) zneska, določenega v členu 21 te direktive, ne glede na člen 20(5).

Če se uporablja točka (b), se uporabi posamezno povečanje najmanj na letni osnovi.

Z uporabo tega odstopanja se raven kapitalskih zahtev za investicijsko podjetje v primerjavi z zahtevami 31. decembra 2006 ne zniža, razen če takšno znižanje je upravičeno zaradi zmanjšane obsega poslovanja investicijskega podjetja.

Člen 47

Do 31. decembra 2009 ali drugega zgodnejšega datuma, ki ga določijo pristojni organi za vsak primer posebej, lahko institucije, ki so v skladu z odstavkom 1 Priloge V prejele priznanje modela za posebno pozicijsko tveganje pred 1. januarjem 2007, na podlagi tega obstoječega priznanja obravnavajo odstavka 4 in 8 Priloge V k Direktivi 93/6/EGS, kot sta navedena odstavka veljala pred 1. januarjem 2007.

Člen 48

1. Določbe o kapitalskih zahtevah iz te direktive in Direktive 2006/48/ES ne veljajo za investicijska podjetja, katerih glavne dejavnosti obsegajo izključno zagotavljanje investicijskih storitev ali izvajanje dejavnosti v zvezi s finančnimi instrumenti, določenimi v odstavkih 5, 6, 7, 9 in 10 oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES, in za katere se dne 31. decembra 2006 Direktiva 93/22/EGS⁽¹⁾ ni veljala. Izjema velja do 31. decembra 2010 ali do začetka veljave morebitnih sprememb v skladu z odstavkoma 2 in 3, če bodo te spremembe začele veljati pred zgornjim datumom.

2. V okviru revizije, zahtevane v členu 65(3) Direktive 2004/39/ES, Komisija na podlagi javnih posvetovanj in v luči razprav s pristojnimi organi poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o:

- (a) ustrezni ureditvi skrbnega nadzora investicijskih podjetij, katerih glavne dejavnosti obsegajo izključno zagotavljanje investicijskih storitev ali izvajanje investicijskih dejavnosti, povezanih z izvedenimi finančnimi instrumenti na blago ali z izvedenimi finančnimi instrumenti, navedenimi pod točkami 5, 6, 7, 9 in 10 oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39 ES; in
  - (b) smotrnost spreminjanja Direktive 2004/39/ES zaradi ustvarjanja nove kategorije investicijskih podjetij, katerih glavne dejavnosti obsegajo izključno zagotavljanje investicijskih storitev ali izvajanje investicijskih dejavnosti, povezanih s finančnimi instrumenti, navedenimi pod točkami 5, 6, 7, 9 in 10 oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39 ES v zvezi z oskrbo z energijo (vključno z elektriko, premogom, plinom in nafto).
3. Na podlagi poročila iz odstavka 2 lahko Komisija da predloge za ustrezno spremembo te direktive in Direktive 2006/48/ES.

Oddelek 4

Končne določbe

Člen 49

1. Države članice do 31. decembra 2006 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi 2, 3, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 50 in Prilogami I, II, III, V, VII. Besedilo navedenih predpisov in korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo takoj posredujejo Komisiji.

Navedeni predpisi se začnejo uporabljati od 1. januarja 2007.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 93/22/EGS z dne 10. maja 1993 o investicijskih storitvah na področju vrednostnih papirjev (UL L 141, 11.6.1993, str. 27). Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2002/87/ES.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se sklicevanja v obstoječih zakonih in drugih predpisih na direktive, ki jih ta direktiva razveljavlja, štejejo za sklicevanja na to direktivo.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih določb nacionalnih predpisov sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 50

1. Člen 152(8) do (14) Direktive 2006/48/ES se smiselno uporablja za namene te direktive v skladu z naslednjimi določbami, ki veljajo, če se uporablja diskrecijo iz člena 152(8) Direktive 2006/48/ES:

- (a) sklicevanja v odstavku 7 Priloge II k tej direktivi na Direktivo 2006/48/ES se štejejo za sklicevanja na Direktivo 2000/12/ES v obliki navedene direktive, v kakršni je bila pred 1. januarjem 2007; in
- (b) odstavek 4 Priloge II k tej Direktivi se uporablja v obliki, v kakršni je bil pred 1. januarjem 2007.

2. Člen 157(2) Direktive 2006/48/ES se smiselno uporablja za namene členov 18 in 20 te direktive.

Člen 51

Komisija do 1. januarja 2011 pregleda in poroča o uporabi te direktive ter svoje poročilo skupaj z ustreznimi predlogi sprememb predloži Parlamentu in Svetu.

Člen 52

Direktiva 93/6/EGS, spremenjena z direktivami, naštetimi v delu A Priloge VIII, se razveljavi brez poseganja v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos direktiv iz dela B Priloge VIII v nacionalno zakonodajo.

Sklicevanja na razveljavljene direktive se štejejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge IX.

Člen 53

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 54

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu 14. junij 2006.

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BORELL FONTELLES

Za Svet
Predsednik
H. WINKLER

PRILOGA I

IZRAČUN KAPITALSKIH ZAHTEV ZA POZICIJSKO TVEGANJE

SPLOŠNE DOLOČBE

Ugotavljanje neto pozicije

1. Presežna vrednost dolgih (kratkih) pozicij institucije nad njenimi kratkimi (dolgimi) pozicijami v istovrstnih lastniških, dolžniških in zamenljivih vrednostnih papirjih ter identičnih finančnih terminskih pogodbah (finančni futures), opcijah, nakupnih bonih, kritih nakupnih bonih je njena neto pozicija v vsakem od teh različnih instrumentov. Pri izračunavanju neto pozicije pristojni organi dovolijo, da se pozicije v izvedenih finančnih instrumentih v skladu z odstavki 4 do 7 obravnavajo kot pozicije v osnovnih (ali hipotetičnih) vrednostnih papirjih. Lastni dolžniški instrumenti institucije se pri izračunavanju posebnega pozicijskega tveganja iz odstavka 14 ne upoštevajo.
2. Ne dovoli se nobeno pobotanje med zamenljivim vrednostnim papirjem in pozicijo v njegovem osnovnem finančnem instrumentu, razen če pristojni organi izberejo pristop, ki upošteva verjetnost izvršitve zamenjave določenega zamenljivega vrednostnega papirja ali če je izpolnjena kapitalna zahteva za kritje vsakršne izgube, ki bi lahko izhajala iz zamenjave.
3. Vse neto pozicije, ne glede na njihov predznak, je treba vsak dan pred njihovim seštevkom spremeniti v valuto poročanja institucije po tržnem deviznem tečaju pred njegovim agregiranjem

Posebni instrumenti

4. Terminalske pogodbe, na obrestno mero, dogovori o terminski obrestni meri („Forward Rate Agreements“ – FRA) in pogodbe o terminskem nakupu ali prodaji dolžniških instrumentov se obravnavajo kot kombinacije dolgih in kratkih pozicij. Dolga pozicija terminalske pogodbe na obrestno mero se tako obravnava kot kombinacija sposojenega sredstva, ki zapade na dan poravnave terminalske pogodbe, in lastnega sredstva, katerega dan zapadlosti je enak dnevu zapadlosti instrumenta ali hipotetične pozicije, na katero se terminalska pogodba nanaša. Podobno se prodan dogovor o terminski obrestni meri obravnava kot dolga pozicija z dnem zapadlosti, ki je enak dnevu poravnave plus pogodbeno obdobje, in kot kratka pozicija s sovpadajočim dnevom zapadlosti in poravnave. Tako sposojena sredstva kot tudi lastna sredstva se vključijo v prvo kategorijo, določeno v tabeli 1 v odstavku 14 za izračun potrebnega kapitala v zvezi s posebnim pozicijskim tveganjem za terminalske pogodbe na obrestno mero in dogovore o terminski obrestni meri. Pogodba o terminskem nakupu dolžniškega instrumenta se obravnava kot kombinacija sposojenega instrumenta, ki zapade na dan poravnave, in dolgo (promptno) pozicijo v samem dolžniškem instrumentu. Sposojeno sredstvo se vključi v prvo kategorijo, določeno v tabeli 1 v odstavku 14 za namene posebnega tveganja, dolžniško sredstvo pa v zanj ustrezni stolpec v isto tabelo.

Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalna zahteva za terminalske pogodbe, s katerimi se trguje na borzi, enaka kritju, ki ga zahteva borza, če so popolnoma prepričani, da to zagotavlja natančno merilo tveganja iz naslova terminalske pogodbe in da je vsaj enako kapitalski zahtevi za terminsko pogodbo, če se ta izračuna po metodi iz te priloge ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V. Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalna zahteva za pogodbo z OTC izvedenimi finančnimi instrumenti, ki upošteva določbe tega odstavka in jo poravnava priznana klirinška družba, enaka kritju, ki ga zahteva klirinška družba, če so popolnoma prepričani, da to kritje zagotavlja natančno merilo tveganja iz naslova pogodbe z izvedenimi finančnimi instrumenti in je najmanj enako kapitalski zahtevi iz zadevne pogodbe, če se ta izračuna po metodi iz te priloge ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V.

Za namene tega odstavka „dolga pozicija“ pomeni pozicijo, v kateri je institucija fiksirala obrestno mero, ki jo bo prejela enkrat v prihodnosti, in „kratka pozicija“ pomeni pozicijo, v kateri je fiksirala obrestno mero, ki jo bo enkrat v prihodnosti plačala.

5. Opcije na obrestne mere, dolžniške finančne instrumente, lastniške finančne instrumente, delniške indekse, finančne terminalske pogodbe, zamenjave in tuje valute se obravnavajo kot pozicije, katerih vrednost je enaka vrednosti osnovnega finančnega instrumenta, na katerega se opcija nanaša, pomnoženega s svojo delto za namene te priloge. Slednje pozicije se lahko pobotajo z nasprotnimi v istovrstnih osnovnih vrednostnih papirjih ali izvedenih finančnih instrumentih. Uporabljeni delta je delta borze, delta, ki jo izračunajo pristojni organi, ali delta, ki jo izračuna institucija sama za OTC opcije ali v primeru, da delta ni na voljo, ob odobritvi pristojnih organov, ki ocenijo, da je institucija uporabila primeren model.

Vendar pristojni organi lahko predpišejo, da morajo institucije svoje delte izračunavati po metodologiji, ki jo določijo pristojni organi.

Z izjemo delta tveganj je nujno se zavarovati tudi pred drugimi tveganji, povezanimi z opcijami. Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalna zahteva za izdano opcijo, s katero se trguje na borzi, enaka kritju, ki ga zahteva borza, če so

popolnoma prepričani, da to zagotavlja natančno merilo tveganja povezano z opcijo in je najmanj enako kapitalski zahtevi do opcije, če se ta izračuna po metodi, navedeni v tej prilogi ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V. Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalaska zahteva za OTC opcijo na blago, ki jo poravna priznana klirinška družba, in za katero pristojni organi ugotovijo, da je enaka kritju, ki ga zahteva klirinška družba, če so popolnoma prepričani, da to kritje zagotavlja natančno merilo tveganja povezano z opcijo in je najmanj enako kapitalski zahtevi za OTC opcijo, če se ta izračuna po metodi, navedeni v nadaljevanju te priloge, ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V. Poleg tega pristojni organi lahko dovolijo, da je kritje kupljene opcije, s katero se trguje na borzi ali OTC opcije, enako, enako kapitalski zahtevi osnovnega instrumenta opcije, pod pogojem, da izračunano kritje ne presega tržne vrednosti opcije. Kapitalaska zahteva za izdano OTC opcijo se določi v skladu z osnovnim instrumentom opcije.

6. Nakupni boni, ki so vezani na dolžniške in lastniške finančne instrumente, se obravnavajo na isti način kot opcije iz odstavka 5.
7. Zamenjave se zaradi tveganja spremembe obrestne mere obravnavajo na isti osnovi kot bilančna sredstva. Tako se zamenjava na obrestno mero, po kateri institucija prejema spremenljivo obrestno mero in plačuje fiksno obrestno mero, obravnava kot istovetna z dolgo pozicijo pri instrumentih s spremenljivo obrestno mero, katerega rok zapadlosti sovpada z rokom naslednje določitve obrestne mere, in s kratko pozicijo pri instrumentih s fiksno obrestno mero in isto zapadlostjo, kot jo ima sama zamenjava .

A. OBRAVNAVA PRODAJALCA ZAVAROVANJA

8. Razen če ni drugače določeno, je treba pri izračunu kapitalске zahteve za tržno tveganje stranke, ki prevzame kreditno tveganje („prodajalec zavarovanja“), uporabiti nominalni znesek kreditnega izvedenega finančnega instrumenta. Pri izračunu kapitalске zahteve za posebno tveganje se razen pri zamenjavi skupnih donosov namesto zapadlosti obveznosti uporablja zapadlost kreditnega finančnega izvedenega instrumenta. Pozicije se določijo na naslednji način:
  - (i) zamenjava skupnih donosov za splošno tveganje ustvari dolgo pozicijo referenčni obveznosti in kratko pozicijo v državni obveznici, katere rok zapadlosti sovpada z rokom naslednje določitve obrestne mere in ki ji je dodeljena utež tveganja 0 % v skladu s Prilogo VI Direktive 2006/48/ES. Poleg tega za posebno tveganje ustvari dolgo pozicijo v referenčni obveznosti;
  - (ii) kreditna zamenjava ne ustvari pozicije za splošno tveganje. Za namene posebnega tveganja mora institucija evidentirati sintetično dolgo pozicijo v obveznosti referenčnega subjekta, razen če izvedeni finančni instrument ima določeno bonitetno oceno in ustreza pogojem kvalificiranega dolga. V tem primeru se izkaže dolga pozicija v izvedenem finančnem instrumentu. Če plačilo premije ali obresti zapade po kreditni zamenjavi, morajo biti ti denarni tokovi predstavljeni kot hipotetične pozicije v državnih obveznicah;
  - (iii) kreditni zapis za eno samo izpostavljenost za splošno tveganje ustvari dolgo pozicijo v samem kreditnem zapisu, kot obrestni produkt. Za namene posebnega tveganja se ustvari sintetična dolga pozicija v obveznosti referenčnega subjekta. Dodatna dolga pozicija se ustvari na posebno tveganje izdajatelja zapisa. Če ima kreditni zapis zunanjo bonitetno oceno in izpolnjuje pogoje za kvalificiran dolg, se lahko evidentira ena sama dolga pozicija povezana s posebnim tveganjem zapisa;
  - (iv) poleg dolge pozicije, povezana s posebnim tveganjem izdajatelja zapisa, kreditni zapis za skupino izpostavljenosti, ki zagotavlja sorazmerno zavarovanje teh izpostavljenosti, ustvari pozicijo v vsakem referenčnem subjektu, pri čemer je skupni nominalni znesek pogodbe razporejen po vseh pozicijah glede na delež v skupnem evidenčnem znesku, ki ga predstavlja vsaka izpostavljenost v odnosu do referenčnega subjekta. Če se lahko izbere več kot ena obveznost referenčnega subjekta, se posebno tveganje določi z obveznostjo z največjo utežjo tveganja;

Če ima kreditni zapis za skupino izpostavljenosti zunanjo bonitetno oceno in izpolnjuje pogoje kvalificiranega dolga, se lahko evidentira ena sama dolga pozicija, povezana s posebnim tveganjem zapisa; in

  - (v) kreditni izvedeni finančni instrument na podlagi prvega neplačila ustvari pozicijo v višini nominalnega zneska v obveznosti vsakega referenčnega subjekta. Če je obseg največjega plačila po kreditnem dogodku nižji od kapitalске zahteve, izračunane v skladu s prvim stavkom te točke, se lahko kot kapitalaska zahteva za posebno tveganje uporabi maksimalni znesek plačila.

Kreditni izvedeni finančni instrument na podlagi drugega neplačila ustvari pozicijo v višini nominalnega zneska v obveznosti vsakega referenčnega subjekta, zmanjšane za ena (tiste z najnižjo kapitalsko zahtevo za posebno tveganje). Če je obseg največjega plačila po kreditnem dogodku nižji od kapitalске zahteve, izračunane v skladu s prvim stavkom tega pododstavka, se lahko kot kapitalaska zahteva za posebno tveganje uporabi ta znesek.

Če ima kreditni izvedeni finančni instrument na podlagi prvega ali drugega neplačila zunanjo bonitetno oceno in izpolnjuje pogoje za kvalificiran dolg, potem prodajalec zavarovanja izračuna eno samo kapitalsko zahtevo za posebno tveganje, ki odraža oceno kreditnega izvedenega finančnega instrumenta.

B. OBRAVNAVA KUPCA ZAVAROVANJA

Za stranko, ki prenese kreditno tveganje („kupec zavarovanja“), se pozicije določijo kot zrcalna slika prodajalca zavarovanja, z izjemo kreditnega zapisa (ki ne ustvari kratke pozicije v obveznosti izdajatelja). Če v danem trenutku obstaja prodajna opcija v kombinaciji s stopnjevanjem, se tak trenutek obravnava kot zapadlost zavarovanja. V primeru kreditnih izvedenih finančnih instrumentov na podlagi n-tega neplačila, je kupcem zavarovanja dovoljeno, da izravnajo posebno tveganje za n-1 osnovnih sredstev (tj. n-1 sredstev z najnižjo zahtevo za posebno tveganje).

9. Institucije, ki tržno vrednotijo in upravljajo tveganje spremembe obrestne mere v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti iz odstavkov 4 do 7 na osnovi diskontiranega denarnega toka, lahko za izračun zgoraj navedenih pozicij uporabijo modele občutljivosti in jih lahko uporabijo za vsako obveznico, ki se namesto preko enega končnega odplačila glavnice amortizira do svoje preostale zapadlosti. Pristojni organi morajo odobriti tako model kot njegovo uporabo s strani institucije. Ti modeli naj bi ustvarili pozicije enako občutljive na spremembe obrestne mere kot denarni tokovi osnovnih finančnih instrumentov. Ta občutljivost se mora ocenjevati glede na samostojna gibanja vzorca obrestnih mer na krivulji donosnosti, z vsaj eno točko občutljivosti v vsakem razredu zapadlosti iz tabele 2 odstavka 20. Pozicije se v skladu z določbami iz odstavkov 17 do 32 vključijo v izračun kapitalskih zahtev.
10. Institucije, ki ne uporabljajo modelov iz odstavka 9, lahko s soglasjem pristojnih organov obravnavajo kot popolnoma izravnane vse pozicije v izvedenih finančnih instrumentih iz odstavkov 4 do 7, ki izpolnjujejo vsaj naslednje pogoje:
  - (a) pozicije imajo enako vrednost in se glasijo na isto valuto;
  - (b) referenčna obrestna mera (za pozicije s spremenljivo obrestno mero) in kuponska obrestna mera (za pozicije s fiksno obrestno mero) sta enaki ali podobni; in
  - (c) rok do naslednje določitve obrestne mere oziroma za pozicije s fiksno obrestno mero rok do preostale zapadlosti ustreza naslednjim omejitvam:
    - (i) krajši od enega meseca: isti dan;
    - (ii) med enim mesecem in enim letom: v sedmih dneh; in
    - (iii) daljši od enega leta: v 30 dneh.
11. Prenosnik vrednostnih papirjev ali zajamčenih pravic v zvezi z vrednostnimi papirji v okviru posla začasne prodaje in začasnega odkupa in posojevalec pri poslu posoje/izposoje vrednostnih papirjev vključita te vrednostne papirje v izračun svojih kapitalskih zahtev v skladu s to prilogo, če takšni vrednostni papirji izpolnjujejo pogoje iz člena 11.

Posebno in splošno tveganje

12. Pozicijsko tveganje v zvezi z dolžniškimi ali lastniškimi finančnimi instrumenti (ali dolžniškimi ali lastniškimi izvedenimi finančnimi instrumenti) se za izračun kapitalske zahteve razdeli na dva sestavna dela. Prvi je posebno tveganje – to je tveganje spremembe cene dolžniškega finančnega instrumenta zaradi dejavnikov, ki so povezani z njegovim izdajateljem ali, v primeru izvedenega sredstva, z izdajateljem osnovnega instrumenta. Drugi del pokriva splošno tveganje – to je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta zaradi (v primeru dolžniških finančnih instrumentov ali dolžniških izvedenih finančnih instrumentov) spremembe ravni obrestnih mer ali (v primeru lastniških finančnih instrumentov ali lastniških izvedenih finančnih instrumentov) gibanj cen na delniškem trgu, ki niso povezana z značilnostmi posameznih vrednostnih papirjev.

DOLŽNIŠKI FINANČNI INSTRUMENTI

13. Neto pozicije se razvrstijo glede na valuto, na katero se glasijo, in izračuna se kapitalska zahteva za splošno in posebno tveganje v vsaki valuti posebej.

Posebno tveganje

14. Institucija razvrsti vse neto pozicije v trgovalni knjigi, izračunane v skladu z odstavkom 1, v ustrezne kategorije v tabeli 1, glede na njihovega izdajatelja/dolžnika, na njihovo zunanjo ali notranjo bonitetno oceno ter glede na njihovo preostalo zapadlost in jih nato pomnoži z utežmi, prikazanimi v tabeli. Za izračun kapitalske zahteve za posebno tveganje institucija sešteje vse tehtane pozicije (ne glede na to, ali so dolge ali kratke).

Tabela 1

Kategorije	Uteži za izračun kapitalske zahteve za posebno tveganje
Dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo enote centralne ravni držav ali, ki jih izdajo centralne banke, mednarodne organizacije, multilateralne razvojne banke ali enote regionalne ali lokalne ravni držav članic in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje 1 kreditne kvalitete ali bi prejeli utež tveganja 0 % na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES.	0 %
Dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo enote centralne ravni držav ali, ki jih izdajo centralne banke, mednarodne organizacije, multilateralne razvojne banke ali enote regionalne ali lokalne ravni držav članic in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje 2 ali 3 kreditne kvalitete na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES, dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo institucije in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 1 ali 2 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES, dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo institucije in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 3 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu z odstavkom 28 dela 1 Priloge VI k Direktivi 2006/48/ES in dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo podjetja in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 1 ali 2 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES. Druge postavke kvalificiranih izdajateljev, opredeljene v odstavku 15.	0,25 % (preostali čas do končne zapadlosti šest mesecev ali manj) 1,00 % (preostali čas do končne zapadlosti več kot šest mesecev do in vključno s 24 meseci) 1,60 % (preostali čas do zapadlosti, daljši od 24 mesecev)
Dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo enote centralne ravni države, ki jih izdajo centralne banke, mednarodne organizacije, multilateralne razvojne banke ali enote regionalne ali lokalne ravni držav članic ali institucije in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 4 ali 5 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES, dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo institucije in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 3 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu z odstavkom 26 dela 1 Priloge VI Direktive 2000/12/ES in dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo podjetja in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 3 ali 4 v skladu s pravili za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES. Izpostavljenosti, za katere kreditna ocena s strani imenovane ECAI ni na voljo.	8,00 %
Dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo enote centralne ravni držav, ki jih izdajo centralne banke, mednarodne organizacije, multilateralne razvojne banke ali enote regionalne ali lokalne ravni držav članic ali institucije in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 6 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2006/48/ES in dolžniški vrednostni papirji, ki jih izdajo ali za katere jamčijo podjetja in ki imajo zunanjo bonitetno oceno primerne ECAI ter bi bili upravičeni do stopnje kreditne kvalitete 5 ali 6 na podlagi pravil za tehtanje izpostavljenosti v skladu s členi 78 do 83 Direktive 2000/12/ES.	12,00 %

Za določitev stopnje kreditne kvalitete institucij, ki uporabljajo pravila za tehtanje izpostavljenosti po členih 84 do 89 Direktive 2006/48/ES, se za dolžnika izpostavljenosti uporabi notranja bonitetna ocena z enako ali nižjo PD od tiste, ki po pravilih za tehtanje izpostavljenosti podjetjem po členih 78 do 83 navedene direktive velja za primerno stopnjo kreditne kvalitete.

Za instrumente, ki jih izda nekvalificiran izdajatelj, prejmejo, v skladu s tabelo 1, utež za izračun kapitalna zahteva za posebno tveganje v višini 8 ali 12 odstotkov. Pristojni organi lahko od institucij zahtevajo, da za te instrumente uporabijo višjo utež za izračun kapitalne zahteve za posebno tveganje in/ali ne dovolijo pobotanja za potrebe določite obsega splošnega tveganja med takimi instrumenti in drugimi dolžniškimi instrumenti.

Izpostavljenosti iz listinjenja, ki bi se odbijal od kapitala na podlagi obravnave, določene v členu 66(2) Direktive 2006/48/ES, ali ki se tehtajo z utežjo 1 250 %, kakor je določeno v delu 4 Priloge IX k navedeni direktivi, se za te pozicije uporablja kapitalna zahteva, ki ni manjša od tiste, opredeljene v okviru navedene obravnave. Za likvidnostna posojila oz. aranžmaje brez bonitetne ocene se uporablja kapitalna zahteva, ki ni manjša od tiste, določene v skladu z delom 4 Priloge IX k Direktivi 2006/48/ES.

15. Za namene odstavka 14 postavke kvalificiranih izdajateljev zajemajo:
- (a) dolge in kratke pozicije v dolžniških finančnih instrumentih, primernih za stopnjo kreditne kvalitete, ki vsaj ustreza investicijskemu razredu v postopku vzporejanja, opisanem v pododdelku 1 oddelka 3 poglavja 2 naslova V Direktive 2006/48/ES;
  - (b) dolge in kratke pozicije v dolžniških finančnih instrumentih, ki imajo zaradi solventnosti izdajatelja PD, ki ustreza investicijskemu razredu, iz točke (a) zgoraj, v skladu s pristopom, opisanim v pododdelku 2 oddelka 3 poglavja 2 naslova V Direktive 2006/48/ES;
  - (c) dolge in kratke pozicije v dolžniških finančnih instrumentih, ki nimajo zunanje bonitetne ocene primerne ECAI in ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
    - (i) zadevne institucije jih štejejo za dovolj likvidne;
    - (ii) njihova investicijska kvaliteta je po lastni presoji institucije najmanj enakovredna investicijski kvaliteti pozicij, navedenih pod točko (a); in
    - (iii) uvrščeni so vsaj na enem organiziranem trgu države članice ali na borzi tretje države, pod pogojem, da je borza priznana s strani pristojnih organov zadevne države članice;
  - (d) dolge in kratke pozicije v dolžniških instrumentih, ki so jih izdale institucije, ki so dolžne izpolniti zahteve za kapitalno ustreznost, opredeljene v Direktivi 2006/48/ES, ki jih zadevne institucije štejejo za dovolj likvidne in katerih investicijska kvaliteta je po lastni presoji institucije najmanj enakovredna investicijski kvaliteti pozicij iz točke (a); in
  - (e) vrednostne papirje, ki so jih izdale institucije, za katere se šteje, da imajo enakovredno ali višjo kreditno kvaliteto od kvalitete, ki ustreza stopnji kreditne kvalitete 2 po pravilih za tehtanje izpostavljenosti z utežjo iz členov 73 do 83 Direktive 2006/48/ES, in ki so predmet nadzorniške in zakonske določbe, primerljive z določbami v tej direktivi.
- Način ocenjevanja dolžniških finančnih instrumentov je predmet skrbnega nadzora pristojnih organov, ki ovržejo presojo institucije, če menijo, da so zadevni instrumenti izpostavljeni previsoki stopnji posebnega tveganja, da bi bili postavke kvalificiranih izdajateljev.
16. Pristojni organi od institucij zahtevajo, da za instrumente, ki kažejo posebno tveganje zaradi nezadostne plačilne sposobnosti izdajatelja, uporabijo najvišjo utež iz table 1 iz odstavka 14.

Splošno tveganje

- (a) *Pristop, ki temelji na zapadlosti*
17. Postopek za izračun kapitalskih zahtev za splošno tveganje je sestavljen iz dveh osnovnih korakov. Prvič, za izračun kapitalne zahteve za splošno tveganje, se vse pozicije tehtajo glede na zapadlost (kakor je določeno v odstavku 18). Drugič, ta kapitalna zahteva se lahko zniža, če se v isti razred zapadlosti uvrstijo nasprotno tehtane pozicije. Znižanje te kapitalne zahteve se dovoli tudi v primeru, če so nasprotno tehtane pozicije uvrščene v različne razrede zapadlosti,

pri čemer je obseg znižanja odvisen od tega, če sta poziciji uvrščeni v isto skupino ali ne, in od posameznih skupin razredov zapadlosti, v katere sta uvrščeni. Obstajajo tri skupine razredov zapadlosti.

18. Institucija ustrezno razvrsti vse neto pozicije v razrede zapadlosti v stolpce 2 ali 3 tabele 2 iz odstavka 20. Pri instrumentih s fiksno obrestno mero je merilo preostali čas do zapadlosti, pri instrumentih s spremenljivo obrestno mero pa obdobje do naslednje določitve obrestne mere. Institucija tudi razlikuje med dolžniškimi finančnimi instrumenti z nominalno obrestno mero 3 % ali več in dolžniškimi finančnimi instrumenti z nominalno obrestno mero, manjšo od 3 %, in jih na tej podlagi tudi razvrsti v stolpec 2 ali stolpec 3 tabele 2. Institucija nato vsakega od njih pomnoži z utežjo za razred zapadlosti iz stolpca 4 tabele 2.
19. Institucija nato izračuna vsoto tehtanih dolgih pozicij in vsoto tehtanih kratkih pozicij v vsakem posameznem razredu zapadlosti. Znesek tehtanih dolgih pozicij, ki so izravnane z zneskom tehtanih kratkih pozicij v določenem razredu zapadlosti, je izravnana tehtana pozicija v tem razredu, medtem ko je preostala dolga ali kratka pozicija neizravnana tehtana pozicija v istem razredu. Institucija nato izračuna seštevek izravnanih tehtanih pozicij v vseh razredih zapadlosti.
20. Institucija nato za izračun neizravnane tehtane dolge pozicije za vsako skupino sešteje vsote neizravnanih tehtanih dolgih pozicij za razrede vseh skupin tabele 2. Podobno se za izračun neizravnane tehtane kratke pozicije za posamezno skupino seštejejo vsote neizravnanih tehtanih kratkih pozicij za vsak razred v posamezni skupini. Izravnana tehtana pozicija posamezne skupine je tisti del neizravnane tehtane dolge pozicije skupine, ki je izravnana z neizravnano tehtano kratko pozicijo iste skupine. Neizravnana tehtana pozicija posamezne skupine je tisti del neizravnane tehtane dolge ali neizravnane tehtane kratke pozicije skupine, ki ne more biti tako izravnana.

Tabela 2

Skupina razredov zapadlosti	Razredi zapadlosti		Ute (%)	Domnevana sprememba obrestne mere (%)
	obrestna mera 3 % ali več	obrestna mera nija od 3 %		
Ena	0 ≤ 1 mesec	0 ≤ 1 mesec	0,00	—
	> 1 ≤ 3 mesecev	> 1 ≤ 3 mesecev	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 mesecev	> 3 ≤ 6 mesecev	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 mesecev	> 6 ≤ 12 mesecev	0,70	1,00
Dva	> 1 ≤ 2 leti	> 1,0 ≤ 1,9 let	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 leta	> 1,9 ≤ 2,8 let	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 leta	> 2,8 ≤ 3,6 let	2,25	0,75
Tri	> 4 ≤ 5 let	> 3,6 ≤ 4,3 let	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 let	> 4,3 ≤ 5,7 let	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 let	> 5,7 ≤ 7,3 let	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 let	> 7,3 ≤ 9,3 let	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 let	> 9,3 ≤ 10,6 let	5,25	0,60
	> 20 jaar	> 10,6 ≤ 12,0 let	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 let	8,00	0,60
	> 20 let	12,50	0,60	

21. Institucija nato izračuna vsoto neizravnane tehtane dolge (kratke) pozicije skupine 1, ki je izravnana z neizravnano tehtano kratko (dolgo) pozicijo skupine 2. Ta je v odstavku 25 opredeljena kot izravnana tehtana pozicija med skupinama 1 in 2. Za izračun izravnane tehtane pozicije med skupinama 2 in 3 se nato izvede enak izračun za preostali del neizravnane tehtane pozicije skupine 2 in neizravnano tehtano pozicijo skupine 3.
22. Institucija lahko po želji spremeni vrstni red v odstavku 21 tako, da izračuna izravnano tehtano pozicijo med skupinama 2 in 3 pred izračunom izravnane tehtane pozicije med skupinama 1 in 2.
23. Za izračun izravnane tehtane pozicije med skupinama razredov zapadlosti 1 in 2 se preostanek neizravnane tehtane pozicije skupine razredov zapadlosti 1 izravna s preostankom neizravnane tehtane pozicije skupine razredov zapadlosti 3, potem ko je bila le-ta izravnana s skupino razredov zapadlosti 2.
24. Preostale pozicije se po treh ločenih izravnalnih izračunih iz odstavkov 21, 22 in 23 seštejejo.
25. Kapitalska zahteva institucije se izračuna kot vsota:
- 10 % vsote izravnanih tehtanih pozicij v vseh razredih zapadlosti;
  - 40 % izravnanih tehtanih pozicij skupine razredov zapadlosti 1;
  - 30 % izravnanih tehtanih pozicij skupine razredov zapadlosti 2;
  - 30 % izravnanih tehtanih pozicij skupine razredov zapadlosti 3;
  - 40 % izravnanih tehtanih pozicij med skupinama razredov zapadlosti 1 in 2 ter med skupinama razredov zapadlosti 2 in 3 (glej odstavek 21);
  - 150 % izravnanih tehtanih pozicij med skupinama razredov zapadlosti 1 in 3; in
  - 100 % preostalih neizravnanih tehtanih pozicij.
- (b) *Pristop, ki temelji na trajanju*
26. Pristojni organi lahko na splošno ali v posameznih primerih institucijam dovolijo, da za izračunavanje kapitalske zahteve za splošno tveganje v zvezi z dolžniškimi finančnimi instrumenti uporabijo pristop, ki temelji na trajanju, namesto pristopa, določenega v odstavkih 17 do 25, pod pogojem, da institucija izbrani pristop dosledno uporablja.
27. Pri uporabi pristopa iz odstavka 26 institucija na podlagi tržne vrednosti za vsak dolžniški finančni instrument s fiksno obrestno mero izračuna njegov donos do zapadlosti, kar je implicirana diskontna stopnja tega instrumenta. Pri instrumentih s spremenljivo obrestno mero institucija na podlagi tržne vrednosti vsakega instrumenta izračuna njegov donos do zapadlosti ob predpostavki, da glavnica zapade ob naslednji možni določitvi obrestne mere.
28. Institucija nato izračuna modificirano trajanje za vsak dolžniški finančni instrument po naslednji formuli: modificirano trajanje = ((trajanje (D))/(1 + r)), kjer je:

$$D = \left(\left(\left(\sum_{t=1}^m \left(\frac{C_t}{(1+r)^t} \right) \right) \right) / \left(\sum_{t=1}^m \left(\frac{C_t}{(1+r)^t} \right) \right) \right)$$

kjer so:

R = donos do zapadlosti (glej odstavek 25),

C_t = denarni tok v času t,

M = celotna zapadlost (glej odstavek 25).

29. Institucija nato vsak posamezni dolžniški finančni instrument razvrsti v ustrezno skupino tabele 3. To stori glede na modificirano trajanje vsakega instrumenta.

Tabela 3

Skupina	Modificirano trajanje (v letih)	Domnevana sprememba obrestne mere(v %)
1	$> 0 \leq 1,0$	1,0
2	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
3	$> 3,6$	0,7

30. Institucija nato izračuna pozicijo, tehtano s trajanjem, za vsak posamezen dolžniški finančni instrument tako, da tržno ceno instrumenta pomnoži z njegovim modificiranim trajanjem in domnevano spremembo obrestne mere za instrument z določenim modificiranim trajanjem (glej stolpec 3 tabele 3).
31. Institucija izračuna svoje dolge in kratke pozicije, tehtane s trajanjem, znotraj vsake skupine. Znesek dolgih pozicij, tehtanih s trajanjem, izravnanih s kratkimi pozicijami, tehtanih s trajanjem, v okviru posamezne skupine, je izravnana pozicija, tehtana s trajanjem skupine.

Institucija nato izračuna neizravnane pozicije, tehtane s trajanjem za vsako skupino. Institucija nato sledi postopkom, določenim za neizravnane tehtane pozicije v odstavkih 21 do 24.

32. Kapitalska zahteva institucije se izračuna kot vsota:
- 2 % izravnane pozicije, tehtane s trajanjem, za vsako skupino;
  - 40 % izravnanih pozicij, tehtanih s trajanjem, med skupinama 1 in 2 ter med skupinama 2 in 3;
  - 150 % izravnanih pozicij, tehtanih s trajanjem, med skupinama 1 in 3; in
  - 100 % preostalih neizravnanih pozicij, tehtanih s trajanjem.

LASTNIŠKI FINANČNI INSTRUMENTI

33. Institucija sešteje vse neto dolge pozicije in vse neto kratke pozicije v skladu z odstavkom 1. Vsota vseh neto dolgih pozicij in vseh neto kratkih pozicij je skupna bruto pozicija institucije v lastniških finančnih instrumentih. Razlika med vrednostjo vseh neto dolgih in vrednostjo vseh neto kratkih pozicij je skupna neto pozicija v lastniških finančnih instrumentih.

Posebno tveganje

34. Institucija sešteje vse neto dolge pozicije in vse neto kratke pozicije v skladu z odstavkom 1. Za izračun kapitalske zahteve za posebno tveganje institucija pomnoži svojo skupno bruto pozicijo s 4 %.
35. Z odstopanjem od odstavka 34 lahko pristojni organi dovolijo, da kapitalska zahteva za posebno tveganje namesto 4 % znaša 2 % za tiste portfelje lastniških finančnih instrumentov, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
- lastniški finančni instrument ne sme biti lastniški finančni instrument izdajatelj, ki so samo izdali dolžniške finančne instrumente, za katere trenutno velja 8 % ali 12 % kapitalska zahteva po tabeli 1 iz odstavka 14 ali zanje velja nižja utež le zato, ker so zavarovani z jamstvom ali poroštvom;
  - lastniški finančni instrumenti morajo pristojni organi skladno z objektivnimi merili oceniti kot visoko likvidni; in
  - nobena posamezna pozicija ne sme predstavljati več kot 5 % vrednosti celotnega portfelja lastniških finančnih instrumentov institucije.

Za namene točke (c) pristojni organi lahko dovolijo, da posamezne pozicije lahko predstavljajo do 10 % vrednosti celotnega portfelja, pod pogojem, da vsota takšnih pozicij ne presega 50 % celotnega portfelja.

Splošno tveganje

36. Kapitalska zahteva za splošno tveganje institucije je njena skupna neto pozicija, pomnožena z 8 %.

Terminske pogodbe na delniške indekse

37. Terminske pogodbe na delniške indekse, delta tehtani ekvivalenti opcij v terminskih pogodbah na delniške indekse in delniški indeksi, v nadaljevanju skupaj „terminski pogodbe na delniške indekse“, se lahko razstavi na pozicije v posameznih lastniških finančnih instrumentih, ki sestavljajo indeks. Te pozicije se lahko obravnavajo kot osnovne pozicije zadevnih lastniških finančnih instrumentov in se lahko z odobritvijo pristojnih organov pobotajo z nasprotnimi pozicijami v osnovnih lastniških finančnih instrumentih.
38. Pristojni organi zagotovijo, da ima vsaka institucija, ki je pobotala svoje pozicije v enem ali več lastniških finančnih instrumentih, ki sestavljajo indeks, na katerega se terminska pogodba nanaša, z eno ali več pozicijami v sami terminski pogodbi na delniški indeks, ustrezen kapital za pokrivanje izgube, povzročene zaradi neusklajenosti gibanj vrednosti terminske pogodbe na delniški indeks z vrednostmi delnic, ki ga sestavljajo; pristojni organi isto storijo tudi v primeru, če ima institucija nasprotno pozicije v terminskih pogodbah na delniške indekse, ki se ne ujemajo glede na zapadlost ali sestavo ali oboje.
39. Z odstopanjem od odstavkov 37 in 38 se terminskimi pogodbami na delniške indekse, s katerimi se trguje na borzi in ki po mnenju pristojnih organov predstavljajo zelo široko razpršene delniške indekse, določi utež 8 % za izračun kapitalske zahteve za splošno tveganje, za te pogodbe se ne izračuna kapitalske zahteve za posebno tveganje. Takšne pozicije terminskih pogodb na delniške indekse se vključijo v izračun skupne neto pozicije iz odstavka 33, vendar niso upoštevani v izračunu skupne bruto pozicije iz tega odstavka.
40. Če terminska pogodba na delniške indekse ni razstavljena na pozicije v osnovnih finančnih instrumentih, ki sestavljajo indekse, se jo obravnava kot posamezen lastniški finančni instrument. Vendar pa se lahko posebno tveganje tega posameznega lastniškega finančnega instrumenta prezre, če se s terminsko pogodbo na delniške indekse trguje na borzi in če po mnenju pristojnih organov terminska pogodba se nanaša na široko razpršene delniške indekse .

IZVEDBE PRVE PRODAJE FINANČNIH INSTRUMENTOV Z OBVEZNOSTJO ODKUPA

41. Pri izvedbi prve prodaje dolžniških in lastniških finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa lahko pristojni organi instituciji dovolijo, da pri izračunu kapitalskih zahtev za pozicijsko tveganje uporabi naslednji postopek. Prvič, institucija izračuna neto pozicijo tako, da odšteje tisti del pozicij, ki ga je že prenesla na tretje osebe, ki so finančne instrumente odkupile ali so se zavezale k njihovem odkupu na podlagi uradnih pogodb. Drugič, institucija neto pozicije zmanjša z uporabo redukcijskih faktorjev iz tabele 4.

Tabela 4

– delovni dan 0:	100 %
– delovni dan 1:	90 %
– delovni dan 2 do 3:	75 %
– delovni dan 4:	50 %
– delovni dan 5:	25 %
– po delovnem dnevu 5:	0 %

„Delovni dan nič“ je delovni dan, s katerim se institucija nepreklicno zaveže prevzeti znano količino vrednostnih papirjev po dogovorjeni ceni.

Tretjič, institucija izračuna kapitalske zahteve z uporabo zmanjšanih pozicij iz izvedbe prve prodaje dolžniških in lastniških finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa.

Pristojni organi zagotovijo, da ima institucija zadosten kapital za izgube, ki obstajajo v času od začetka prevzema obveznosti prve prodaje finančnih instrumentov do delovnega dneva 1.

KAPITALSKE ZAHTEVE ZA POSEBNO TVEGANJE POSTAVK TRGOVALNE KNJIGE, VAROVANIH S KREDITNIMI IZVEDENIMI FINANČNIMI INSTRUMENTI

42. Zavarovanje, zagotovljeno s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti se prizna, v skladu z načeli iz odstavkov 43 do 46.
43. Polno priznanje je dano, kadar se vrednosti obeh strani pozicij vedno gibljeta v nasprotno smer in v približno enakem obsegu. Do tega pride v enem od naslednjih dveh primerov:
- (a) obe strani pozicij sta sestavljeni iz identičnih instrumentov; ali
  - (b) dolga denarna pozicija je varovana z zamenjavo skupnih donosov (ali obratno), pri čemer obstaja med referenčno obveznostjo in osnovnimi izpostavljenostmi (tj. denarna pozicija) popolnoma ujemanje. Zapadlost zamenjave skupnih donosov je lahko drugačna od zapadlosti osnovne izpostavljenosti.

V teh primerih ni potrebno izračunavati kapitalskih zahtev za posebno tveganje za nobeno od strani pozicij.

44. Nadomestilo v višini 80 % se uporabi, če se vrednosti obeh strani vedno gibljeta v nasprotni smeri in če obstaja popolnoma ujemanje med referenčno obveznostjo, zapadlostjo tako referenčne obveznosti kot kreditnega izvedenega finančnega instrumenta in valuto osnovne izpostavljenosti. Poleg tega glavne lastnosti kreditnega izvedenega finančnega instrumenta ne smejo povzročiti bistvenega odstopanja cenovnih gibanj kreditnega izvedenega finančnega instrumenta od cenovnih gibanj denarne pozicije. Če na podlagi transakcije pride do prenosa tveganja, bo za stran transakcije z večjo kapitalsko zahtevo uporabljena nadomestilo za posebno tveganje v višini 80 %, kapitalska zahteva za posebno tveganje za drugo stran transakcije, pa je enaka nič.
45. Delno nadomestila se prizna, če se vrednosti obeh strani pozicije običajno gibljeta v nasprotno smer. Do tega pride v enem od naslednjih primerov:
- (a) pozicija je obravnavana v odstavku 43(b), vendar obstaja neuskkljenost naložb med referenčno obveznostjo in osnovno izpostavljenostjo. Ob tem pa pozicije izpolnjujejo naslednje zahteve:
    - (i) referenčna obveznost je enakovredna (uvrščena pari passu) ali podrejena osnovni obveznosti; in
    - (ii) osnovna obveznost in referenčna obveznost sta podrejeni istemu dolžniku in vsebujeta pravno izvršljivi klavzuli o navzkrižni ugotovitvi neplačila in o navzkrižni takojšnji zapadlosti;
  - (b) pozicija je obravnavana v odstavku 43(a) ali odstavku 44, vendar obstaja valutna neuskkljenost ali neuskkljenost zapadlosti med kreditnim zavarovanjem in osnovnim instrumentom (valutne neuskkljenosti je treba vključiti v običajno poročanje o valutnem tveganju v skladu s Prilogo III); ali
  - (c) pozicija je obravnavana v odstavku 44, vendar obstaja neuskkljenost naložb med denarno pozicijo in kreditnim izvedenim finančnim instrumentom. V tem primeru je osnovni instrument, omenjen kot izročljiv, vključen v obveznosti v dokumentaciji o kreditnih izvedenih finančnih instrumentih, ki jih je potrebno prenesti.

V vseh naštetih primerih se namesto seštevanja kapitalskih zahtev za posebno tveganje za vsako stran transakcije uporabi samo večja od obeh kapitalskih zahtev.

46. V vseh drugih primerih, ki ni so obravnavani v odstavku 43 do 45, se kapitalska zahteva za posebno tveganje izračuna za obe strani pozicije.

Kapitalska zahteva za pozicije v enotah premoženja investicijskih skladov v trgovalni knjigi

47. Kapitalska zahteva za pozicije v enotah premoženja investicijskih skladov (CIU), ki izpolnjujejo pogoje iz člena 11 za uporabo posebne obravnave za trgovalno knjigo, se izračuna v skladu z metodami, določenimi v odstavkih 48 do 56.
48. Brez poseganja v druge določbe tega oddelka so pozicije v enotah premoženja CIU predmet kapitalske zahteve za pozicijsko tveganje (posebno in splošno) v višini 32 %. Brez poseganja v četrti pododstavek odstavka 2.1 Priloge III ali šestega pododstavka odstavka 12 Priloge V (tveganje spremembe cen blaga), skupaj z četrtim pododstavkom odstavka 2.1 Priloge III, če je uporabljena spremenjena obravnava naložb v zlatu iz navedenih odstavkov, so pozicije v enotah premoženja CIU predmet kapitalske zahteve za pozicijsko tveganje (posebno in splošno) in valutno tveganje v višini največ 40 %.

49. Institucije lahko izračuna kapitalsko zahtevo za pozicije v enotah premoženja CIU, če ustrezajo pogojem iz odstavka 51, z uporabo metod, določenih v odstavkih 53 do 56.
50. Razen če ni drugače določeno, se ne dovoli nikakršno pobotanje med osnovnimi naložbami, ki tvorijo premoženje CIU, in drugimi pozicijami institucije.

SPLOŠNI POGOJI

51. Kvalifikacijski kriteriji za uporabo metod iz odstavkov 53 do 56, za pozicije v enotah premoženja CIU, ki jih izdajajo podjetja, ki so nadzirana ali imajo sedež v Skupnosti, so:
  - (a) prospekt CIU ali enakovreden dokument vsebuje:
    - (i) vrste naložb, za katere ima investicijski sklad dovoljenje;
    - (ii) če so določeni naložbeni limiti, relativne limite in metodologije za njihov izračun;
    - (iii) če je dovoljeno zadolževanje, največja stopnja zadolževanja; in
    - (iv) če je dovoljeno vlaganje v izvedene finančne instrumente ali pogodbe podobne pogodbam o začasni prodaji/začasnem nakupu, politiko omejevanja tveganja nasprotne stranke, ki izhaja iz teh poslov;
  - (b) CIU poroča o svojem poslovanju v obliki polletnih in letnih poročil, da omogoči ocenjevanje sredstev in obveznosti, višine prihodkov in odhodkov v obdobju poročanja;
  - (c) enote premoženja CIU so na zahtevo imetnika dnevno izplačljive v denarju iz sredstev sklada;
  - (d) premoženje CIU je ločeno od premoženja družbe za upravljanje CIU; in
  - (e) naložbena institucija izdela ustrezno oceno tveganosti CIU.
52. CIU iz tretjih držav so lahko primerni, če izpolnjujejo zahteve iz točk (a) do (e) odstavka 51, s predhodno odobritvijo pristojnega organa institucije.

POSEBNE METODE

53. Če institucija zagotavlja dnevno spremljanje naložb, ki sestavljajo premoženje CIU, potem lahko izračuna kapitalsko zahtevo za pozicijsko tveganje (splošno in posebno) za navedene pozicije v skladu z metodami, določenimi v tej prilogi ali, na podlagi pridobljenega dovoljenja, v skladu z metodami, določenimi v Prilogi V. Po tem pristopu se pozicije v enotah premoženja CIU obravnavajo kot pozicije v osnovnih naložbah CIU. Pobot med pozicijami v osnovnih naložbah CIU in drugimi pozicijami institucije je dovoljen, če ima institucija zadostno število enot premoženja CIU, ki omogoča odkup/ustvarjanje deležev v zameno za osnovne naložbe.
54. Institucije lahko izračunajo kapitalsko zahtevo za pozicijsko tveganje (splošno in posebno) za pozicije v enotah premoženja CIU v skladu z metodami, določenimi v tej prilogi ali, na podlagi pridobljenega dovoljenja, v skladu z metodami, določenimi v Prilogi V, za hipotetične pozicije, ki predstavljajo pozicije, ki naj bi jih imel za posnemanje sestave in učinkovitosti obstoječega zunanjskega indeksa ali fiksne košarice lastniških ali dolžniških finančnih instrumentov iz točke (a), ob upoštevanju naslednjih pogojev:
  - (a) namen naložbene politike CIU je, da posnema sestavo in učinkovitost obstoječega zunanjskega indeksa ali fiksne košarice lastniških ali dolžniških finančnih instrumentov; in
  - (b) med dnevnimi spremembami cen enote premoženja CIU in indeksom ali košarico lastniških ali dolžniških finančnih instrumentov, ki jih CIU posnema, se lahko jasno izrazi minimalna korelacija 0,9 v obdobju najmanj šestih mesecev. „Korelacija“ v tem primeru pomeni korelacijski koeficient med dnevnimi donosi enote premoženja CIU, s katero s trguje na borzi in indeksom ali košarico lastniških ali dolžniških finančnih instrumentov, ki jih CIU posnema.

55. Če institucija ni zmožna dnevno spremljati osnovnih naložb CIU, lahko izračunava kapitalsko zahtevo za pozicijsko tveganje (splošno in posebno) v skladu z metodami, določenimi v tej prilogi, ob upoštevanju naslednjih pogojev:
- (a) predpostavi se, da CIU v največjem dovoljenem obsegu in v okviru svojega mandata najprej vlaga v vrste finančnih instrumentov, za katere obstaja največja kapitalska zahteva za pozicijsko tveganje (splošno in posebno), nato pa v padajočem vrstnem redu vlaga v vrste finančnih instrumentov z manjšo kapitalsko zahtevo, dokler ne doseže skupnih investicijskih limitov. Pozicija institucije v CIU bo obravnavana kot neposredna naložba v hipotetični poziciji;
  - (b) institucije za izračun kapitalske zahteve za pozicijsko tveganje upoštevajo največjo posredno izpostavljenost, ki jo lahko dosežejo preko CIU, s sorazmerno povečanjem pozicije v CIU do največje dovoljene izpostavljenosti v osnovne naložbe, kot to dovoli mandat; in
  - (c) če bi kapitalska zahteva za pozicijsko tveganje (splošno in posebno), izračunana v skladu s tem odstavkom, presegla višino, navedeno v odstavku 48, se kapitalska zahteva omeji na višini, določeni v navedenem odstavku.
56. Institucije se lahko zanesejo na tretjo stranko za izračun in poročanje kapitalske zahteve za pozicijsko tveganje (splošno in posebno) za pozicije v enotah premoženja CIU, navedene v odstavkih 53 in 55, v skladu z metodami, določenimi v tej prilogi, pod pogojem, da se ustrezno zagotovi pravilnost izračuna in poročanja.
-

PRILOGA II

IZRAČUN KAPITALSKE ZAHTEVE ZA TVEGANJE PORAVNAVE IN KREDITNO TVEGANJE NASPROTNE STRANKE

TVEGANJE PORAVNAVE

1. V primeru transakcij z dolžniškimi, lastniškimi finančnimi instrumenti, tujimi valutami in blagom (razen če gre za posle začasne prodaje/začasnega nakupa in posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga), za katere še ni prišlo do poravnave, mora institucija izračunati razliko v ceni, ki ji je izpostavljena. Razlika v ceni predstavlja razliko med dogovorjeno ceno poravnave in trenutno tržno vrednostjo zadevnega dolžniškega, lastniškega finančnega instrumenta, tuje valute ali blaga, če ta razlika lahko povzroča izgubo za institucijo. Za izračun kapitalске zahteve mora institucija to razliko pomnožiti z ustreznim faktorjem v stolpcu A tabele 1.

TABELA 1

Število delovnih dni po dogovorjenem dnevu poravnave	(%)
5 – 15	8
16 – 30	50
31 – 45	75
46 ali več	100

ČASOVNE NEUSKLAJENOSTI PLAČILA IN IZROČITVE

2. Institucija mora imeti lastna sredstva, kot je to določeno v tabeli 2, če:
- je vrednostne papirje, tuje valute ali blago plačala pred njihovim prejetjem ali je vrednostne papirje, tuje valute ali blago izročila, preden je prejela plačilo zanje; in
  - je, v primeru čezmejnih transakcij, od plačila ali izročitve minil en dan ali več.

Tabela 2:

Obravnavana kapitala za brezplačne izročitve

Vrsta transakcije	Do prvega pogodbenega plačila ali prve faze izročitve	Od prvega pogodbenega plačila ali prve faze izročitve do največ štiri dni po drugem pogodbenem plačilu ali druge faze izročitve	Od 5 delovnih dni po drugem pogodbenem plačilu ali druge faze izročitve do zaključka transakcije
Časovna neusklajenost plačila in izročitve	Brez kapitalске obravnave	Obravnavati kot izpostavljenost	Od kapitala odšteti preneseno vrednost in trenutno nadomestitveno vrednost (če ta obstaja)

3. Pri uporabi uteži za izpostavljenosti zaradi časovne neusklajenosti plačila in izročitve iz stolpca 3 tabele 2, lahko institucije, ki uporabljajo pristop, določen v členih 84 do 89 Direktive 2006/48/ES, dodelijo PD na podlagi zunanje bonitetne ocene nasprotnim strankam, za katere nimajo drugih izpostavljenosti v bančni knjigi. Institucije, ki uporabljajo lastne ocene izgube ob neplačilu (LGD), lahko za izpostavljenosti iz stolpca 3 tabele 2 uporabijo LGD, določen v odstavku 8 dela 2 Priloge VII k Direktivi 2006/48/ES, pod pogojem, da ga uporabljajo za vse take izpostavljenosti. Kot drugo možnost lahko institucije, ki uporabljajo pristop, določen v členih 84 do 89 Direktive

2006/48/ES, uporabljajo uteži tveganja, določene v členih 78 do 83 navedene direktive pod pogojem, da jih uporabljajo za vse take izpostavljenosti, ali utež tveganja 100 % za vse izpostavljenosti.

Če znesek pozitivne izpostavljenosti iz transakcij, kjer obstaja časovna neuskkljenost plačila in izročitve, ni materialno pomemben, lahko institucije za te izpostavljenosti uporabijo utež tveganja 100 %.

4. V primerih izpada celotnega sistema poravnave ali klirinškega sistema lahko pristojni organi dovolijo ne izračun kapitalskih zahtev, izračunanih, kot določata odstavka 1 in 2, dokler se nastale okoliščine ne odpravijo. V tem primeru, se neporavnan posel s strani nasprotne stranke ne šteje kot neplačilo za namere kreditnega tveganja.

KREDITNO TVEGANJE NASPROTNE STRANKE (CCR)

5. Institucija mora izračunavati kapitalske zahteve za CCR za izpostavljenosti, ki izhajajo zaradi:
  - (a) izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC) in kreditnih izvedenih finančnih instrumentov;
  - (b) poslov začasne prodaje/začasnega nakupa, poslov posoje/izposoje, ki se nanašajo na vrednostne papirje ali blago, ki so vključeni v trgovalno knjigo;
  - (c) poslov kreditiranja za povečanje trgovalnega portfelja, ki se nanašajona vrednostne papirje ali blago; in
  - (d) poslov z dolgim rokom poravnave.
6. V skladu z odstavki 7 do 10 se vrednosti izpostavljenosti in zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti izračunavajo v skladu z določbami oddelka 3 poglavja 2 naslova V Direktive 2006/48/ES s sklicevanji na „kreditne institucije“ v navedenem oddelku, ki se razumejo kot sklicevanja na „institucije“, sklicevanji na „nadrejene kreditne institucije“, ki se razumejo kot sklicevanja na „nadrejene institucije“ in spremljajočimi izrazi z ustrezno razlago.
7. Za namene odstavka 6:

velja, da je Priloga IV Direktive 2006/48/ES spremenjena tako, da vključuje po točki 3 besede "kreditni izvedeni finančni instrumenti" ;

velja, da je Priloga III Direktive 2006/48/ES spremenjena tako, da vključuje po tabelo 1 naslednje besedilo:

"Pri izračunu potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti za zamenjavo skupnih donosov (total return swap) in zamenjavo neplačil (credit default swap), se nominalni znesek instrumenta pomnoži z naslednjimi odstotki:

- če je referenčna obveznost taka, da bi se neposredna izpostavljenost institucije, obravnavala kot postavka kvalificiranih izdajateljev za namene Priloge I: 5 %; in
- če je referenčna obveznost taka, da se neposredna izpostavljenost institucije, ne bi bila postavka kvalificiranih izdajateljev za namene Priloge I: 10 %;

V primeru zamenjave neplačil (credit default swap) pa se instituciji, katere izpostavljenost, ki izhaja iz te zamenjave, predstavlja dolgo pozicijo v osnovnem instrumentu, dovoli, da uporabi odstotek 0 % za izračun potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti, razen če zamenjava neplačil preneha veljati v primeru nesolventnosti subjekta, katerega izpostavljenost, ki izhaja iz zamenjave neplačil, predstavlja kratko pozicijo v osnovnem instrumentu, tudi če osnovni instrument ni v neplačilu."

Če kreditni izvedeni finančni instrument zagotavlja zavarovanje za „n-to neplačilo“ izmed več osnovnih obveznosti, se uporabi tisti odstotek med zgoraj predpisanimi, ki se povezuje z obveznostjo z n-to najnižjo kreditno kvaliteto, ki se določi tako, da se ugotovi, ali bi bila ta obveznost, če bi nastala pri instituciji, postavka kvalificiranega izdajatelja za namene Priloge I.

8. Za namene odstavka 6 se institucijam pri izračunavanju zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti ne dovoli uporaba enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, določene v odstavkih 24 do 29 dela 3 Priloge VIII k Direktivi 2006/48/ES, za priznanje učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem.
9. Za namene odstavka 6 se lahko, v primeru poslov začasne prodaje/začasnega nakupa in poslov posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga, vključenih v trgovalno knjigo, vsi finančni instrumenti in blago, ki so primerni za vključitev v trgovalno knjigo, priznajo kot primerno zavarovanje. Za izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC) in ki so vključeni v trgovalno knjigo, se lahko kot primerno

zavarovanje prizna tudi blago, vključeno v trgovalno knjigo. Za namene izračunavanja prilagoditev za nestanovitnost, če so taki finančni instrumenti ali blago, ki ne izpolnjujejo pogojev iz Priloge VIII k Direktivi 2006/48/ES, posojeni, prodani ali zagotovljeni, ali izposojeni, kupljeni ali prejeti kot zavarovanje ali kako drugače, institucija pa uporablja nadzorniške prilagoditve za nestanovitnost iz dela 3 Priloge VIII k navedeni direktivi, se v okviru takega posla taki instrumenti in blago obravnavajo na enak način kot lastniški finančni instrumenti, ki niso uvrščeni v glavnem borznem indeksu, so pa uvrščeni v kotacijo na priznani borzi.

Če institucije uporabljajo p lastne ocene prilagoditev za nestanovitnost iz dela 3 Priloge VIII k Direktivi 2006/48/ES v zvezi s finančnimi instrumenti ali blagom, ki ne izpolnjujejo pogojev iz Priloge VIII k navedeni direktivi, je treba prilagoditev za nestanovitnost izračunati za vsako posamezni finančni instrument in blago. Institucije, ki uporabljajo pristop internih modelov, opredeljen v delu 3 Priloge VIII k Direktivi 2006/48/ES, lahko ta pristop uporabijo tudi za postavke trgovalne knjige.

10. Za namene odstavka 6 se v zvezi s priznanjem okvirnih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje/začasnega nakupa in/ali posle posoje/izposoje vrednostnih papirjev ali blaga in/ali druge posle z instrumenti kapitalnega trga, pobotanje pozicij trgovalne knjige in pozicij bančne knjige, prizna samo, če pobotani posli izpolnjujejo naslednje pogoje:
  - (a) vsi posli se vrednotijo dnevno z uporabo tekočih tržnih cen; in
  - (b) vse postavke, ki so izposojene, kupljene ali prejete v okviru teh okvirnih pogodbah, se lahko priznajo kot primerno zavarovanje s finančnim premoženjem v skladu s pododdelkom 3 oddelka 3 poglavja 2 naslova V Direktive 2006/48/ES brez uporabe odstavka 10 te priloge.
11. Če je kreditni izvedeni finančni instrument, vključen v trgovalno knjigo, sestavni del notranjega varovanja in kreditno zavarovanje pa je priznано v skladu z Direktivo 2006/48/ES, se šteje, da ni nikakršnega tveganja nasprotne stranke, ki bi izhajalo iz pozicije v kreditnem izvedenem finančnem instrumentu.
12. Kapitalska zahteva znaša 8 % vsote zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

PRILOGA III

IZRAČUN KAPITALSKIH ZAHTEV ZA VALUTNO TVEGANJE

1. Če seštevek skupne neto pozicije v tuji valuti in neto pozicije v zlatu, ki ga institucija izračuna v skladu s postopkom, navedenim v odstavku 2, presega 2 % skupnih lastnih sredstev institucije, institucija seštevek neto pozicije v tuji valuti in neto pozicije v zlatu pomnoži z 8 %, da izračuna kapitalsko zahtevo za valutno tveganje.
2. Uporabi se dvostopenjski izračun za kapitalsko zahtevo za valutno tveganje.
  - 2.1. Prvič, izračuna se neto odprto pozicijo institucije za vsako posamezno valuto (tudi valuto poročanja) in za zlato.

Ta neto odprta pozicija je vsota naslednjih postavk (pozitivnih ali negativnih):

- (a) neto promptna pozicija (t.j. vse aktivne postavke, zmanjšane za vse pasivne postavke, vključno z obračunanimi razmejenimi obrestmi v posamezni valuti ali, za zlato, neto promptna pozicija v zlatu);
- (b) neto termska pozicija (t.j. vsa predvidena prejeta plačila, zmanjšana za vse predvidene obveznosti oziroma plačila v zvezi s nestandardiziranimi terminskimi pogodbami na tuje valute in transakcijami v zlatu, vključno s standardiziranimi terminskimi pogodbami na tuje valute in zlato in glavnico pri medvalutni zamenjavi, izključenimi iz promptne pozicije);
- (c) nepreklicne garancije (in drugi podobni instrumenti), ki bodo z veliko verjetnostjo unovčene in za katere obstaja majhna verjetnost poplačila;
- (d) neto pričakovani prihodki/odhodki, ki še niso obračunani, a so že popolnoma varovani (institucija po lastni presoji in s predhodnim soglasjem pristojnih organov lahko sem vključi neto prihodnji prihodki/odhodki, ki še niso vknjiženi, vendar so že popolnoma varovani s terminskimi transakcijami na tuje valute). Institucija mora takšno obravnavo dosledno uporabljati;
- (e) neto delta ekvivalent (ali na delti osnovana) vrednosti celotnega portfelja opcij na posamezne tuje valute in zlato; in
- (f) tržne vrednosti drugih opcij (brez opcij na tuje valute in zlato).

Vsaka pozicija, ki jo je institucija namenoma prevzela za varovanje pred neugodnimi učinki tečaja na njeno kapitalsko ustreznost, se lahko izključijo iz izračuna neto odprtih pozicij. Take pozicije naj bodo netrgovalne ali strukturne. Za njihovo izključitev in vsako spremembo pogojev njihove izključitve je potrebno soglasje pristojnih organov. Pod enakimi pogoji kot zgoraj se lahko obravnavajo tudi pozicije institucije povezane s postavkami, že odštetimi pri izračunu lastnih sredstev.

Za namene izračuna iz prvega pododstavka se v primeru CIU upoštevajo dejanske pozicije v tujih valutah. Institucije se lahko zanesejo na poročanje tretje osebe o pozicijah v tujih valutah CIU pri čemer se pravilnost tega poročila ustrezno zagotovi. Če institucija ni zmožna ugotoviti pozicij v tujih valutah CIU, se predpostavlja, da je CIU v skladu s svojo naložbeno politiko v tuje valute investiral do največjega dovoljenega obsega, tako da institucije za pozicije iz trgvalne knjige upošteva največjo posredno izpostavljenost, ki bi jo lahko dosegle s pozicijami v enotah premoženja CIU pri izračunavanju svoje kapitalske zahteve za valutno tveganje. To opravijo tako, da pozicijo v enotah premoženja CIU sorazmerno povečajo do najvišje izpostavljenosti v osnovnih naložbenih instrumentih, ki jo dovoljuje naložbeno politika CIU. Hipotetična pozicija CIU v tujih valutah se obravnava kot ločena valuta in sicer enako kot se glede na obravnavo naložb v zlatu, ob upoštevanju določenih popravkov, in sicer tako, da če je znana usmeritev naložbe CIU, skupna dolga pozicija doda skupni dolgi odprti poziciji v tujih valutah in skupna kratka pozicija pa se lahko doda skupni kratki odprti poziciji v tujih valutah. Pred izračunom ni dovoljeno nikakršno pobotanje med temi pozicijami.

Pristojni organi lahko institucijam dovolijo, da za izračunavanje neto odprtih pozicij v vsaki valuti in v zlatu uporabljajo neto sedanjo vrednost.

- 2.2. Drugič, neto kratke in dolge pozicije v posamezni valuti, razen valute poročanja, ter neto dolga ali neto kratka pozicija v zlatu se preračunajo v valuto poročanja po promptnih tečajih tujih valut. Nato se ločeno seštejejo vse neto kratke in vse neto dolge pozicije, tako da dobimo skupno neto kratko pozicijo in skupno neto dolgo pozicijo. Večja od obeh navedenih vsot predstavlja skupno neto pozicijo institucije v tujih valutah.

3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 in do nadaljnje uskladitve lahko pristojni organi institucijam predpišejo ali dovolijo uporabo naslednjih postopkov za namene te priloge.
  - 3.1. Pristojni organi lahko institucijam dovolijo, da izračunajo nižjo kapitalsko zahtevo za pozicije v tesno soodvisnih valutah za valutno tveganje od tistih, ki bi jo izračunale z uporabo odstavkov 1 in 2. Pristojni organi lahko presodijo, da sta dve valuti tesno soodvisni le tedaj, če je verjetnost, da izguba – izračunana na podlagi podatkov o dnevnih tečajih tujih valut za obdobje zadnjih treh ali petih let – pri enakih ali nasprotnih pozicij v takšnih valutah v naslednjih 10 delovnih dneh, ki znaša 4 % ali manj od vrednosti izravnane zadevne pozicije (ocenjena v valuti poročanja), ima verjetnost vsaj 99 %, če je bila uporabljena triletna opazovalna doba, ali 95 %, če je bila uporabljena petletna opazovalna doba. Kapitalska zahteva za valutno tveganje za izravnane pozicije v dveh tesno soodvisnih valutah znaša 4 %, pomnožena z vrednostjo izravnane pozicije. Kapitalska zahteva za valutno tveganje za neizravnane pozicije v tesno soodvisnih valutah in za vse pozicije v drugih valutah je 8 %, pomnožena z višjo od vsot neto kratkih pozicij ali neto dolgih pozicij v teh valutah, po izključitvi izravnanih pozicij v tesno soodvisnih valutah.
  - 3.2. Pristojni organi lahko institucijam dovolijo, da izključijo pozicije v vsaki valuti, ki je predmet pravno zavezujočega meddržavnega sporazuma, da omejijo njeno odstopanje oz. spremembo v razmerju do drugih valut, ki jih ureja isti sporazum, iz katere koli metode, opisane v odstavkih 1, 2 in 3.1, ki jih uporabljajo. Institucije izračunajo svoje izravnane pozicije v takšnih valutah in zanje izračunajo kapitalsko zahtevo, ki ni nižja od polovice največjega dovoljenega odstopanja iz navedenega meddržavnega sporazuma v zvezi z zadevnimi tujimi valutami. Neizravnane pozicije v teh valutah se obravnavajo na isti način kot druge tuje valute.

Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko pristojni organi dovolijo, da kapitalska zahteva za valutno tveganje za izravnane pozicije v valutah držav članic udeleženk v drugi fazi ekonomske in monetarne unije, znaša 1,6 %, pomnožena z vrednostjo takšnih izravnanih pozicij.

4. Neto pozicije v sestavljenih valutah se lahko razdelijo na neto pozicije v valutah, ki te sestavljene valute sestavljajo po velikosti, ki odraža kvote valut v sestavljenih valutah.

PRILOGA IV

IZRAČUN KAPITALSKE ZAHTEVE ZA TVEGANJE SPREMEMBE CEN BLAGA

1. Vsaka pozicija v blagu ali pozicija v izvedenih finančnih instrumentih na blago se izrazi v standardnih merskih enotah. Promptna cena vsake vrste blaga se izrazi v valuti poročanja.
2. Pozicije v zlatu ali pozicije v izvedenih finančnih instrumentih na zlato so predmet valutnega tveganja in se za namen izračunavanja tržnega tveganja obravnavajo v skladu s Prilogo III ali Prilogo V, kot je to primerno.
3. Za namen te priloge se lahko pozicije, namenjene izključno financiranju blaga oz. zalog, izključijo le iz izračuna kapitalске zahteve za tveganje spremembe cen blaga.
4. Tveganja spremembe obrestne mere in valutno tveganje, ki jih ne pokrivajo druge določbe te priloge, se upoštevajo pri izračunu splošnega pozicijskega tveganja za dolžniške finančne instrumente in pri izračunu valutnega tveganja.
5. Če kratka pozicija v blagu zapade v poravnavo pred njeno dolgo pozicijo, se mora institucija zavarovati pred likvidnostnim tveganjem, ki lahko nastane na določenih trgih.
6. Za namen iz odstavka 19 neto pozicija v določenem blagu predstavlja presežek dolgih (kratkih) pozicij nad kratkimi (dolgimi) pozicijami institucije v istem blagu in enakovrednih terminskih pogodbah, opcijah in nakupnih bonih na blago .

Pristojni organi dovolijo, da se pozicije v izvedenih finančnih instrumentih na blago obravnavajo v skladu z odstavki 8, 9 in 10 kot pozicije v osnovnem instrumentu oz. osnovnem blagu.

7. Pristojni organi obravnavajo kot pozicije v istem blagu naslednje pozicije:
  - (a) pozicije v različnih podvrstah blaga v primerih, ko so le-te medsebojno zamenljive; in
  - (b) pozicije v podobnih vrstah blaga, če so te vrste blaga približni substituti in če je minimalno korelacijo 0,9 med spremembami cen za te vrste blaga mogoče jasno ugotoviti najmanj v obdobju enega leta.

Posebni instrumenti

8. Terminske pogodbe na blago in terminski nakup ali prodajo posameznega blaga se izrazijo kot nominalni znesek standardnih merskih enot in se jim glede na datum poravnave pripiše zapadlost.

Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalška zahteva za terminske pogodbe na blago, s katerimi se trguje na borzi, enaka kritju, ki ga zahteva borza, če so popolnoma prepričani, da to kritje zagotavlja natančno merilo tveganja terminske pogodbe in je najmanj enako kapitalški zahtevi za terminsko pogodbo, če se ta izračuna po metodi, navedeni v tej prilogi ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V.

Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalška zahteva za izvedene finančne instrumente na blago iz tega odstavka, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC) izvedenimi in za katere izvaja poravnavo priznana klirinška hiša, enaka kritju, ki ga zahteva klirinška hiša, če so popolnoma prepričani, da to kritje zagotavlja natančno merilo tveganja iz naslova pogodbe z izvedenimi finančnimi instrumenti in je najmanj enako kapitalški zahtevi iz zadevne pogodbe, če se ta izračuna po metodi, iz te priloge ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V.

9. Blagovne zamenjave, pri katerih ima ena stran transakcije določeno fiksno ceno in druga stran tekočo tržno ceno, se vključijo v pristop lestvice zapadlosti, kakor je določen v odstavkih 13 do 18, kot serije pozicij, enakih nominalnemu znesku pogodbe, pri čemer ena pozicija ustreza posameznemu plačilu v okviru zamenjave in se kot taka vnese v lestvico zapadlosti natančneje opredeljeno v tabeli 1 k odstavku 13. Če institucija plačuje določeno fiksno ceno in sprejema tekočo tržno ceno, gre za dolge pozicije, pri kratkih pozicijah pa institucija sprejema določeno fiksno ceno in plačuje tekočo tržno ceno.

Blagovne zamenjave, pri katerih se obe strani transakcije nanašata na različni vrsti blaga, se pri pristopu lestvice zapadlosti poročajo v ustreznem delu lestvice .

10. Za namene te priloge se opcije na blago ali opcije na izvedene finančne instrumente na blago obravnavajo kot pozicije z vrednostjo, ki je enaka vrednosti osnovnih finančnih instrumentov na katere se opcije nanašajo, pomnožene z njihovimi deltami. Slednje pozicije je mogoče pobotati z nasprotnimi pozicijami v istovrstnem osnovnem blagu ali v osnovnem izvedenem finančnem instrumentu na blago . Uporabljen delto izračuna borza, pristojni organi ali, če nobeden od teh ni na voljo ali za OTC opcije, institucija sama, če so pristojni organi prepričani, da je model, ki ga institucija uporablja za izračun delte, primeren.

Vendar pristojni organi lahko zahtevajo, da institucije svoje delte izračunavati po metodologiji, ki jo oni določijo.

Druga tveganja, razen delte, povezana z opcijami na blago so tudi krita .

Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalska zahteva za izdane opcije na blago, s katerimi se trguje na borzi, enaka kritju, ki ga zahteva borza, če so popolnoma prepričani, da to kritje zagotavlja natančno merilo z opcijo povezanega tveganja in je najmanj enako kapitalski zahtevi opcije, če se ta izračuna po metodi, navedeni v nadaljevanju te priloge ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V.

Pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalska zahteva za opcije na blago, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC) in za katere poravnava izvaja priznana klirinška hiša, , enaka kritju, ki ga zahteva klirinška hiša, če so popolnoma prepričani, da to kritje zagotavlja natančno merilo z opcijami povezanega tveganja in je najmanj enako kapitalski zahtevi za OTC opcije, če se ta izračuna po metodi, navedeni v nadaljevanju te priloge, ali z uporabo notranjih modelov iz Priloge V.

Poleg tega pristojni organi lahko dovolijo, da je kapitalska zahteva za kupljene opcije na blago, s katerimi se trguje na borzah ali na prostem trgu (OTC) , enaka osnovnemu instrumentu na katerega se opcije nanašajo, pod pogojem, da izračunana kapitalska zahteva ne presega tržne vrednosti teh opcij. Kapitalska zahteva za izdano opcijo na blago, s katero se trguje na prostem trgu (OTC) se določi glede na blago, ki je osnovni instrument opcije.

11. Nakupni boni na blago se obravnavajo na enak način kot opcije na blago iz odstavka 10.
12. Prenosnik blaga ali zajamčenih pravic, glede na pravice na blago v okviru poslov začasne prodaje/začasnega nakupa in posojevalec v okviru poslov posoje/izposoje blaga, vključita to blago v izračun kapitalske zahteve v skladu s to prilogo.
- (a) *Pristop lestvice zapadlosti*
13. Institucija za vsako vrsto blaga uporabi svojo lestvico zapadlosti v skladu s tabelo 1. Vse pozicije v isti vrsti blaga in vse pozicije, ki se v skladu z odstavkom 7 obravnavajo kot pozicije v isti vrsti blaga, se uvrstijo v ustrezen razred zapadlosti. Fizične zaloge blaga se uvrstijo v prvi razred zapadlosti.

Tabela 1

Razredi zapadlosti (1)	Razmik (v %) (2)
0 ≤ 1 mesec	1,50
> 1 ≤ 3 mesece	1,50
> 3 ≤ 6 mesecev	1,50
> 6 ≤ 12 mesecev	1,50
> 1 ≤ 2 leti	1,50
> 2 ≤ 3 leta	1,50
> 3 leta	1,50

14. Pristojni organi lahko dovolijo, da se pozicije skladne z odstavkom 7 obravnavajo kot pozicije v isti vrsti blaga, pobotajo in uvrščajo v ustrezeni razred zapadlosti v neto vrednosti, pri čemer dovoljenje velja za naslednje:
- (a) pozicije v pogodbah z istim dnevom zapadlosti; in
- (b) pozicije v pogodbah, med katerih dnevi zapadlosti ne preteče več kot 10 dni, če se s pogodbami trguje na trgih, kjer se dnevno določa datum poravnave.

15. Institucija nato izračuna vsoto dolgih in vsoto kratkih pozicij v vsakem posameznem razredu zapadlosti. Vsota prvih (drugih), ki so izravnanih z drugimi (prvimi) v določenem razredu zapadlosti, je izravnana pozicija tega razreda zapadlosti, medtem ko preostala dolga oziroma kratka pozicija neizravnana pozicija tega razreda zapadlosti.
16. Del neizravnane dolge (kratke) pozicije za določen razred zapadlosti, ki se izravna z neizravnano kratko (dolgo) pozicijo v naslednjem razredu zapadlosti, predstavlja izravnano pozicijo med dvema razredoma zapadlosti. Del neizravnane dolge ali neizravnane kratke pozicije med tema dvema razredoma predstavlja neizravnano pozicijo.
17. Kapitalska zahteva institucije za vsako vrsto blaga se izračuna na podlagi ustrezne lestvice zapadlosti kot vsota naslednjih:
- vsota izravnanih dolgih in kratkih pozicij, pomnoženih z ustreznim razmikom, ki je naveden v drugem stolpcu tabele 1 k odstavku 13, in s promptno ceno za blago za vsak razred zapadlosti;
  - neizravnana pozicija, ki ostane po izravnavi v določenem razredu zapadlosti, se prenese v naslednji razred zapadlosti, kjer se izravna z neizravnano pozicijo tega razreda neizravnana pozicija, ki se prenese, se pomnoži z 0,6 % (carry rate) in s promptno ceno za blago; in
  - preostale neizravnane pozicije, pomnožene s 15 % (outright rate) in s promptno ceno za blago.
18. Skupna kapitalska zahteva institucije za tveganja spremembe cen blaga se v skladu z odstavkom 17 izračuna kot vsota kapitalskih zahtev za vsako vrsto blaga.
- Enostavni pristop*
19. Kapitalska zahteva institucije za vsako vrsto blaga se izračuna kot vsota:
- 15 % neto pozicije, dolge ali kratke, pomnožene s promptno ceno za blago; in
  - 3 % bruto pozicije, vsota dolge in kratke pozicije, pomnožene s promptno ceno za blago.
20. Skupna kapitalska zahteva institucije za tveganja v zvezi z borznim blagom se v skladu z odstavkom 19 izračuna kot seštevek kapitalskih zahtev za vsako vrsto borznega blaga.
- Razširjeni pristop lestvice zapadlosti*
21. Pristojni organi lahko dovolijo institucijam, da namesto določil iz členov 13, 14, 17 in 18 uporabljajo minimalni razmik, ceno prenosa (carry rate) in skupno ceno (outright rate) iz spodnje tabele 2, če po mnenju svojih pristojnih organov:
- institucije sklepajo pomemben obseg poslov z blagom,
  - imajo razpršen portfelj za blago, in
  - še niso morejo uporabljati notranjih modelov za izračun kapitalske zahteve za tveganja spremembe cen blaga v skladu s Prilogo V.

Tabela 2

	Plemenite kovine (razen zlata)	Ostale kovine	Kmetijski proiz- vodi (razen kovin)	Drugo blago, vključno z energetskega bla- gom
Razmik (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Cena prenosa (carry rate) (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Skupna cena (outright rate) (%)	8	10	12	15

PRILOGA V

UPORABA NOTRANJIH MODELOV ZA IZRAČUN KAPITALSKIH ZAHTEV

1. Pristojni organi lahko ob upoštevanju pogojev iz te priloge institucijam dovolijo, da izračunajo kapitalsko zahtevo za pozicijsko tveganje, valutno tveganje in/ali tveganje spremembe cen blaga po svojih notranjih modelih za upravljanje s tveganji namesto ali v kombinaciji z metodami, ki so navedene v Prilogah I, III in IV. V vsakem primeru mora biti uporaba modelov za izvajanje nadzora nad kapitalom priznana s strani pristojnih organov.
2. Pristojni organi priznajo notranje modele sistema upravljanja s tveganji institucij le, če so prepričani, da je konceptualno ustrezen, se dosledno izvaja in, da predvsem izpolnjuje naslednje pogoje:
  - (a) notranji model merjenja tveganj je vgrajen v dnevni proces upravljanja s tveganji institucije in je podlaga za poročanje višjemu vodstvu institucije o izpostavljenosti tveganjem;
  - (b) institucija ima enoto za upravljanje s tveganji, ki deluje neodvisno od enot, ki se ukvarjajo s trgovanjem in poroča neposredno višjemu vodstvu institucije. Enota mora biti odgovorna za oblikovanje in vzpostavitev notranjega modela institucije. Pripravlja in analizira dnevna poročila o rezultatih notranjega modela, ter o ustreznih ukrepih glede trgovalnih limitov. Enota izvaja začetno in tekoče ovrednotenje notranjega modela;
  - (c) uprava in višje vodstvo institucije aktivno sodelujeta v procesu upravljanja s tveganji, in dnevna poročila, ki jih pripravi enota za upravljanje s tveganji, pregledajo vsi vodilni delavci, ki imajo ustrezna pooblastila za ukrepanje v smislu zmanjševanja pozicij posameznih trgovcev kot tudi zmanjševanja celotne izpostavljenosti institucije;
  - (d) institucija ima zadostno število zaposlenih usposobljenih za delo z modeli na področju trgovanja, upravljanja s tveganji, revidiranja in zalednih služb;
  - (e) institucija ima vzpostavljene ustrezne postopke za spremljanje in zagotavljanje skladnosti uporabe modelov z dokumentiranimi notranjimi politikami in kontrolami na celotno delovanje notranjega modela;
  - (f) notranji modeli institucije morajo dajati zanesljive dokaze o zadostni stopnji natančnosti pri merjenju tveganj;
  - (g) institucija pogosto izvaja programe testiranja izjemnih situacij. Rezultate testiranja redno pregleduje višje vodstvo. Rezultati se morajo odražati v sprejetih politikah in limitih trgovanja, ki jih določi višje vodstvo. Testiranje izjemnih situacij se nanaša zlasti na nelikvidnost trgov v izjemnih tržnih pogojih, tveganje koncentracije, enosmerne trge, tveganje neplačila in tveganje skokovitega naraščanja verjetnosti neplačila, nelinearnost produktov, pozicije, ki se jih ne izplača izvršiti, pozicije, ki so predmet velikega cenovnega razkoraka in druga tveganja, ki niso ustrezno zajeta z notranjim modelom. Testiranje izjemnih situacij mora odražati značilnosti portfeljev in čas, ki bi bil potreben za uvedbo varovanja ali upravljanja s tveganji pri zelo slabih tržnih pogojih; in
  - (h) kot del lastne notranje revizije mora institucija opraviti neodvisen pregled svojega notranjega modela.

Pregled iz točke (h) prvega pododstavka pokriva tako delovanje enot, ki se ukvarjajo s trgovanjem in neodvisne enote za upravljanje s tveganji. Najmanj enkrat na leto mora institucija opraviti celovit pregled sistema upravljanja s tveganji.

Pregled vključuje naslednje:

- (a) ustreznost dokumentiranosti sistema in procesov upravljanja s tveganji in organizacije enote za upravljanje s tveganji;
- (b) vključenost merjenja tržnih tveganj v dnevno upravljanje s tveganji in celovitost sistema obveščanja vodstva;
- (c) proces, ki ga institucija uporablja za odobranje cenovnih modelov in sistemov vrednotenja, ki jih uporabljajo zaposleni v enoti za trgovanje in zaledni službi;
- (d) obseg tržnih tveganj, zajetih v notranje modele in ovrednotenje vseh pomembnejših sprememb v notranjem modelu;

- (e) natančnost in popolnost podatkov o pozicijah, natančnost in primernost predpostavk za določanje nestanovitnosti in korelacij ter natančnost vrednotenja in izračunov občutljivosti na tveganje;
  - (f) proces preverjanja doslednosti, pravočasnosti, neodvisnosti in zanesljivosti virov podatkov, na katerih temeljijo notranji modeli; in
  - (g) proces za preverjanje testiranja za nazaj, s pomočjo katerega se ocenjuje natančnost notranjega modela.
3. Institucije imajo vzpostavljene procese, da zagotovijo, da njihove interne modele primerno ovrednoteni s strani ustrezno kvalificiranih oseb, neodvisno od procesa razvoja modelov, da zagotovijo, da so konceptualno ustrezni in primerno zajemajo vsa bistvena tveganja. Ovrednotenje se izvede ob začetku uporabe modelov in ob vseh večjih spremembah notranjih modelov. Ovrednotenje se izvaja tudi periodično, zlasti ko pride do večjih strukturnih sprememb na trgu ali v primeru sprememb sestave portfelja, zaradi česar notranji modeli morda niso več ustrezni. Institucije uporabljajo razvoj tehnik in dobre prakse. Ovrednotenje notranjih modelov ni omejeno na testiranje za nazaj ampak vključuje pa najmanj naslednje:
- (a) testiranja, ki dokazujejo, da so vse predpostavke v zvezi z notranjimi modeli ustrezne, in da ne podcenjujejo ali precenjujejo tveganja;
  - (b) poleg zakonsko določenih programov testiranja za nazaj, institucije izvajajo lastna testiranja za ovrednotenje notranjih modelov v zvezi s tveganji in strukturami svojih portfeljev; in
  - (c) uporabo hipotetičnih portfeljev, da se dokaže, da so notranji modeli zmožni upoštevati posebne strukturne okoliščine, ki bi lahko nastale, kot sta na primer večje bazično tveganje in tveganje koncentracije.
4. Institucija natančnost in izvajanje svojih notranjih modelov spremlja s testiranjem za nazaj. Testiranje za nazaj mora za vsak delovni dan zagotoviti primerjavo med enodnevno mero tvegane vrednosti, izračunano na podlagi notranjega modela institucije za izračun pozicij portfelja ob koncu dneva in enodnevno spremembo vrednosti portfelja.
- Pristojni organi preverijo sposobnost institucije, da izvaja testiranje za nazaj za dejanske in hipotetične spremembe vrednosti portfelja. Testiranje hipotetične spremembe vrednosti portfelja za nazaj temelji na primerjavi med zaključno dnevno vrednostjo portfelja in, ob nespremenjenih pozicijah, njegovo vrednostjo ob koncu naslednjega dne. Pristojni organi od institucij zahtevajo, da sprejmejo potrebne ukrepe za izboljšanje svojih programov testiranja za nazaj, če so ti pomanjkljivi. Pristojni organi lahko od institucij zahtevajo, da izvedejo testiranje za nazaj tako na rezultate hipotetičnega portfelja trgovanja (z uporabo sprememb vrednosti portfelja, ki bi nastale, če bi pozicije ob zaključku dneva ostale nespremenjene) kakor tudi na rezultate dejanskih dnevnih dobičkov in izgub iz trgovanja (brez odpravnin, provizij in čistih prihodkov iz obresti), ali za oboje.
5. Za izračun kapitalске zahteve za posebno tveganje iz naslova dolžniških in lastniških finančnih instrumentov lahko pristojni organi priznajo instituciji uporabo notranjih modelov, če notranji modeli v skladu s pogoji iz te priloge izpolnjujejo naslednje pogoje:
- (a) odražajo preteklo variabilnost cen, ki so zajete v portfelju;
  - (b) morajo zajeti koncentracijo v smislu velikosti portfelja in spremembe sestave portfelja;
  - (c) ustrezno delujejo v škodljivem okolju, morajo biti robustni v primeru neugodnih tržnih gibanj;
  - (d) ustreznost modelov se preverja in potrjuje skozi testiranje za nazaj, katerega namen je oceniti, ali se posebno tveganje zajema natančno. Če pristojni organi dovolijo, da se to testiranje za nazaj izvaja na podlagi ustreznih podportfeljev, mora biti izbira teh dosledna;
  - (e) da zajamejo bazično tveganje, to je, da institucije dokažejo, da so notranji modeli občutljivi na bistvene značilne razlike med sicer podobnimi, vendar ne identičnimi pozicijami; in
  - (f) da zajamejo tveganje nastanka nepričakovanih neugodnih dogodkov (event risk).

Institucija mora izpolniti tudi naslednje pogoje:

- Če je institucija izpostavljena tveganju nastanka nepričakovanih neugodnih dogodkov (event risk), ki ni zajeto v njeni meri tvegane vrednosti – (VaR), ker presega 10-dnevno obdobje posedovanja in 99-odstotni enostranski interval zaupanja (dogodki „majhna verjetnost – velik vpliv“), institucija zagotovi, da je vpliv takih dogodkov vključen v oceni njenega ekonomskega kapitala; in
- notranji modeli institucije morajo konzervativno oceniti tveganja, ki izhajajo iz manj likvidnih pozicij in pozicij z omejeno preglednostjo cen na podlagi realističnih tržnih scenarijev. Poleg tega morajo notranji modeli izpolniti tudi minimalne standarde, ki se nanašajo na podatke. Približki podatkov (proxies) so ustrezno konzervativni in se lahko uporabijo samo, če so razpoložljivi podatki nezadostni ali ne odražajo resnične nestanovitnosti pozicije ali portfelja.

Institucije pri uporabi notranjih modelov upoštevajo razvoj tehnik in dobre prakse, takoj ko so na voljo.

Poleg tega ima institucija vzpostavljeno metodo, ki zajema, pri izračunu kapitalskih zahtev, tveganje neplačila svojih pozicij v trgovalni knjigi, ki preseže tveganje neplačila, zajeto v izračunu na podlagi tvegane vrednosti, kakor je določeno v prejšnjih zahtevah iz tega odstavka. Da bi se kreditna institucija izognila dvojnemu šteju pri izračunu dodatne kapitalске zahteve za tveganje neplačila, lahko upošteva obseg, v katerem je bilo tveganje neplačila že vključeno v izračun tvegane vrednosti, zlasti za tveganost pozicij, ki bi lahko bile in bi bile zaprte v 10 dneh v primeru neugodnih razmer na trgu ali drugih znakov poslabšanja kreditnega okolja. Če institucija izračuna dodatno kapitalsko zahtevo za presežno tveganje neplačila, mora imeti vzpostavljene metodologije za potrjevanje izračuna.

Institucija mora dokazati, da njen pristop izpolnjuje standarde ustreznosti na način primerljiv kot pristop, določen v členih 84 do 89 Direktive 2006/48/ES, pod predpostavko nespremenjene stopnje tveganja, in da se po potrebi prilagaja z upoštevanjem vpliva likvidnosti, koncentracij, varovanja in raznolikosti (optionality).

Institucija, ki ne zajame presežnega tveganja neplačila z notranjimi razvitimi pristopi (notranjimi modeli), izračuna dodatno kapitalsko zahtevo na podlagi pristopa, ki je skladen s pristopi, določenimi v členih 78 do 83 ali 84 do 89 Direktive 2006/48/ES.

V zvezi z pozicijami v denarnih sredstvih ali sintetičnih izpostavljenostih listinjenja, za katere bi se uporabljal odbitek na podlagi obravnave, določene v členu 66(2) Direktive 2006/48/ES, ali ki se tehtajo z utežjo tveganja 1 250 %, kakor je določeno v delu 4 Priloge IX k navedeni direktivi, se za te pozicije uporablja kapitalška zahteva, ki ni manjša od zahteve, opredeljene v okviru navedene obravnave. Institucije, ki trgujejo s takimi izpostavljenostmi, lahko uporabijo drugačno obravnavo, pri čemer morajo biti zmožne pristojnim organom poleg namena trgovanja dokazati tudi, da za izpostavljenosti listinjenja ali, v primeru sintetičnih listinjenj, ki se opirajo izključno na kreditne izvedene finančne instrumente, za izpostavljenosti listinjenja kot take ali za njihove sestavne dele tveganja (risk components), obstaja dvosmerni likvidni trg. Za namene tega oddelka se šteje, da dvosmerni trg obstaja, če obstajajo neodvisne ponudbe v dobri veri za nakup ali prodajo, tako da se lahko cena, ki je razumno povezana z zadnjo prodajno ceno ali v dobri veri s trenutno konkurenčno ponudbo oz. kotacijo povpraševanja, določi v enem dnevu in po tej ceni tudi poravna v razmeroma kratkem času v skladu s trgovalnimi običaji. Da lahko institucija uporabi to izjemo, mora imeti tudi dovolj tržnih podatkov, da zagotovi, da v celoti zajame koncentrirano tveganje neplačila pri teh izpostavljenosti v svojih notranjih modelih za merjenje presežnega tveganja neplačila v skladu z zgoraj navedenimi standardi.

6. Institucije, ki uporabljajo notranje modele, ki niso priznani v skladu z odstavkom 4, so predmet dodatne kapitalске zahteve za posebno tveganje, ki se izračuna v skladu s Prilogo I.
7. Za namene odstavka 9(b) se rezultati notranjih modelov institucije razvrstijo po multiplikatorju, ki je najmanj 3.
8. Multiplikator se poveča za plus faktor med 0 in 1 v skladu s tabelo 1, v odvisnosti od števila preseganj za zadnjih 250 delovnih dni, ugotovljenih s testiranjem za nazaj, ki ga opravi institucija. Pristojni organi zahtevajo, da institucije dosledno izračunavajo ta preseganja s testiranjem za nazaj na podlagi dejanskih ali hipotetičnih sprememb vrednosti portfelja. Preseganje pomeni enodnevno spremembo vrednosti portfelja, ki presega ustrezno enodnevno mero tvegane vrednosti, izračunane z notranjim modelom institucije. Za določitev plus faktorja je treba število preseganj ugotavljati konsistentno vsaj četrtletno.

Tabela 1

Število preseganj	Plus faktor
manj kot 5	0,0
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 ali več	1,00

V posameznih primerih in zaradi izjemnih razmer se lahko pristojni organi odpovejo uveljavljanju zahteve, da se multiplikator poveča za vrednost plus faktorja v skladu s tabelo 1, če je institucija pristojnim organom dokazala, da je tako povečanje neupravičeno in da je notranji model v osnovi dobro deluje.

Če veliko število preseganj kaže, da notranji model ni zadosti natančen, pristojni organi lahko notranjemu modelu odvzamejo soglasje o primernosti notranjega modela ali uveljavijo primerne ukrepe, s katerimi zagotovijo primerno izboljšanje notranjega modela.

Zaradi možnosti pristojnih organov, da stalno spremljajo ustreznost plus faktorja, morajo institucije nemudoma in v vsakem primeru najkasneje v petih delovnih dneh obvestiti pristojne organe o preseganjih, ugotovljenih na podlagi testiranja za nazaj, ki bi po zgornji tabeli pomenilo povečanje plus faktorja.

9. Vsaka institucija mora izpolniti kapitalsko zahtevo, ki je izražena kot višji izmed:
  - (a) tvegane vrednosti prejšnjega dne, izračunane v skladu s parametri, določenimi v tej prilogi, ki se ji po potrebi prišteje dodatna kapitalska zahteva za presežno tveganje neplačila, zahtevano v skladu z odstavkom 5; ali
  - (b) povprečja dnevni mer tvegane vrednosti na vsakega od predhodnih 60 delovnih dni, pomnoženega s faktorjem, navedenim v odstavku 7 in prilagojeno za faktor, naveden v odstavku 8, ki se mu po potrebi prišteje dodatna kapitalska zahteva za presežno tveganje neplačila, zahtevana v skladu z odstavkom 5.
10. Pri izračunu tvegane vrednosti z notranjimi modeli veljajo naslednji minimalni standardi:
  - (a) tvegana vrednost se izračunava vsaj dnevno;
  - (b) tvegana vrednost se izračuna z 99 % enostranskim intervalom zaupanja;
  - (c) uporaba faktorja, ki odraža nestanovitnost cen za obdobje 10 dni posedovanja (holding period);
  - (d) učinkovita metoda za opazovanje preteklih dogodkov za vsaj eno leto, razen če je krajše obdobje upravičeno zaradi večjega povečanja cenovne nestanovitnosti; in
  - (e) ažuriranje podatkov vsaj četrtletno.
11. Pristojni organi zahtevajo, da notranji modeli natančno zajemajo vsa materialno pomembna cenovna tveganja iz naslova opcij ali opcijam podobnih instrumentov in da se druga tveganja, ki jih model ne zajema, ustrezno krijejo iz lastnih sredstev institucije.
12. Notranji modeli zajemajo zadostno število dejavnikov tveganj, odvisno od stopnje aktivnosti institucije na zadevnih trgih in zlasti od naslednjega.

Tveganje spremembe obrestnih mer

Notranji modeli za merjenje tveganj vključijo niz dejavnikov tveganja, ki ustrezajo obrestnim meram v posamezni valuti, v kateri ima institucija obrestno občutljive bilančne ali zunajbilančne postavke. Institucija mora izdelati krivulje donosnosti s pomočjo splošno sprejetih metodologij. Za materialno pomembne izpostavljenosti obrestnemu tveganju v pomembnih valutah in na pomembnih trgih, se krivulja donosnosti po zapadlosti razdeli na najmanj šest razredov tako, da zajame spremembe nestanovitnosti obrestnih mer na krivulji donosnosti. Notranji modeli morajo zajeti tudi tveganje ne nepopolnih korelacijskih gibanj različnih krivulj donosnosti.

Valutno tveganje

Notranji modeli vključijo dejavnike tveganja, ki se nanašajo na zlato in posamezne tuje valute, v katerih so pozicije institucije izražene.

Za CIU se upoštevajo dejanske pozicije CIU v tujih valutah. Institucije se lahko zanesejo na poročanje tretje stranke o pozicijah CIU v tujih valutah, pri čemer se ustrezno zagotovi pravilnost tega poročila. Če institucija ni zmožna ugotoviti pozicij CIU v tujih valutah, se ta pozicija v CIU izloči in obravnava v skladu z četrtem pododstavkom točke 2.1 Priloge III.

Tveganje v zvezi z lastniškimi finančnimi instrumenti

Notranji modeli uporabljajo poseben dejavnik tveganja vsaj za vsak trg lastniških finančnih instrumentov, na katerem institucija ima pomembne pozicije.

Tveganje spremembe cen blaga

Notranji modeli uporabljajo poseben dejavnik tveganja vsaj za vsako vrsto blaga, v katerem institucija ima pomembne pozicije. Notranji modeli morajo zajemati tudi tveganje nepopolnih korelacijskih gibanj med podobnimi, toda neenakimi vrstami blaga in izpostavljenostjo spremembam terminskih cen zaradi neusklajenih zapadlosti. Upoštevati morajo tudi značilnosti trga, predvsem datume izročitve oz. poravnave in možnosti, ki jih imajo trgovci na voljo za zapiranje pozicij.

13. Pristojni organi lahko dovolijo, da institucije uporabljajo empirične korelacije znotraj kategorij tveganj in med njimi, če se prepričajo, da ima institucija zanesljiv sistem za merjenje korelacij in se izvaja celovito.

PRILOGA VI

IZRAČUN KAPITALSKIH ZAHTEV ZA VELIKE IZPOSTAVLJENOSTI

1. Presežek iz člena 31(b) se izračuna na podlagi tistih posameznih izpostavljenosti iz trgovanja do posameznih oseb ali skupine povezanih oseb, za katere je potrebno izračunati najvišjo kapitalsko zahtevo za posebno tveganje iz Priloge I in/ali najvišjo kapitalsko zahtevo iz Priloge II ter vsota katerih je enaka znesku presežnih izpostavljenosti iz trgovanja iz člena 31(a);
2. Kjer presežna izpostavljenost iz trgovanja obstaja 10 dni ali manj, je dodatna kapitalna zahteva za tveganje presejanja največjih dopustnih izpostavljenosti iz trgovanja enaka 200 % zahtev iz odstavka 1 za te komponente.
3. Po 10 dneh od nastanka presežne izpostavljenosti se posamezne presežne izpostavljenosti iz trgovanja izbrane v skladu z odstavkom 1, razvrstijo v ustrezno vrstico v stolpec 1 spodnje tabele 1 v naraščajočem vrstnem redu glede na njihovo kapitalsko zahtevo za posebno tveganje iz Priloge I in/ali kapitalsko zahtevo iz Priloge II. Dodatno kapitalsko zahtevo se izračuna kot vsoto kapitalskih zahtev za posebno tveganje iz Priloge I in/ali kapitalskih zahtev za te komponente iz Priloge II, pomnoženih z ustreznim faktorjem v stolpcu 2 tabele 1.

Tabela 1

Presejanje omejitev (kot delež v lastnih sredstvih)	Faktorji
Do 40 %	200 %
od 40 % do 60 %	300 %
od 60 % do 80 %	400 %
od 80 % do 100 %	500 %
od 100 % do 250 %	600 %
nad 250 %	900 %

PRILOGA VII

TRGOVANJE

DEL A

Namen trgovanja

1. Pozicije/portfelji za namene trgovanja ustrezajo naslednjim zahtevam:
  - (a) obstajati mora jasno dokumentirana strategija trgovanja za pozicijo/instrument ali portfelje, ki jo odobri višje vodstvo in ki vključuje pričakovano obdobje posedovanja;
  - (b) obstajati morajo jasno opredeljene politike in postopki za aktivno upravljanje pozicije, ki vključujejo naslednje:
    - (i) pozicije so odprte prek trgovalne enote;
    - (ii) limiti so določeni, njihova ustreznost pa se redno spremlja;
    - (iii) trgovci so neodvisni pri sklepanju/upravljanju pozicije v okviru dogovorjenih limitov in v skladu z odobreno strategijo;
    - (iv) pozicije se sporočajo višjemu vodstvu kot sestavni del procesa institucije za upravljanje s tveganji; in
    - (v) pozicije se aktivno spremljajo glede na tržne informacije in ocene o možnosti prodaje, sklepanja poslov varovanja pozicije ali njenih tveganj, vključno zlasti s kvaliteto in razpoložljivostjo vhodnih tržnih podatkov v procesu vrednotenja, obsegom tržnega prometa in obsegom pozicij, ki so predmet trgovanja; in
  - (c) obstajati morajo jasno opredeljene politike in postopki za spremljanje pozicije v skladu s strategijo trgovanja institucije, vključno s spremljanjem prometa in prodajnih pozicij v trgovalni knjigi institucije.

DEL B

Sistemi in kontrole

1. Institucije vzpostavijo in vzdržujejo sisteme in kontrole, ustrezne za zagotavljanje preudarnih in zanesljivih ocen vrednotenja.
2. Sistemi in kontrole vključujejo vsaj naslednje elemente:
  - (a) dokumentirane politike in postopke za proces vrednotenja. To vključuje jasno opredeljene odgovornosti različnih področij, vključenih v proces vrednotenja, tržne informacije in preverjanje njihove primernosti, pogostost neodvisnega vrednotenja, časovni okvir končnih cen, postopke za prilagajanje vrednotenj, postopke potrjevanja ob koncu meseca in izredne postopke potrjevanja; in
  - (b) jasno in neodvisno (tj. neodvisno od trgovalne enote) linijo poročanja oddelka, ki je odgovoren za proces vrednotenja.

Poročanje se izvaja navzgor vse do uprave.

Metode preudarnega vrednotenja

3. Vrednotenje na podlagi tekočih tržnih cen pomeni vsaj dnevno vrednotenje pozicij po dostopnih realiziranih cenah, pridobljenih od neodvisnih virov kot so na primer: borzne cene, elektronske kotacije ali kotacije več neodvisnih uglednih borznih posrednikov.
4. Pri uporabi vrednotenja na podlagi tekočih tržnih cen se upošteva načelo previdnosti. Institucija uporabi preudarnejšo stran nakupnega ali prodajnega tečaja, razen če je institucija pomemben vzdrževalec trga za določeno vrsto finančnega instrumenta ali blaga in lahko zaključi trgovanje po povprečnem tržnem tečaju.
5. Če uporaba tekočih tržnih cen ni možna, morajo institucije pred uporabo obravnave ki velja za trgovalno knjigo uporabiti svoj notranji model za vrednotenje pozicij/portfeljev. Uporaba notranjega modela je opredeljena kot vsakršno vrednotenje, ki mora biti opravljeno na podlagi primerjave, ekstrapolirano ali drugače izračunano na podlagi vhodnih tržnih podatkov.
6. Pri uporabi notranjega modela vrednotenja morajo biti izpolnjene naslednje zahteve:
  - (a) višje vodstvo je seznanjeno s postavkami trgovalne knjige, ki so predmet vrednotenja, opravljenega z uporabo notranjega modela, in razume pomen negotovosti, ki zaradi tega nastane pri poročanju o tveganju/učinkovitosti poslovanja;
  - (b) vhodni tržni podatki so po možnosti usklajeni s tržnimi cenami, primernost vhodnih tržnih podatkov določene pozicije, ki se vrednoti, in parametri notranjega modela, pa se ocenjujejo pogosto;
  - (c) če so na voljo, se uporabljajo metodologije vrednotenja, ki so sprejeta tržna praksa za določene finančne instrumente ali blago;
  - (d) če institucija notranji model razvije sama, temelji slednji na ustreznih predpostavkah, ki so jih ocenili in preskusili ustrezno usposobljeni strokovnjaki, ki niso sodelovali v procesu razvoja;
  - (e) vzpostavljeni so formalni postopki za kontrolo sprememb, varna kopija modela pa se shrani in občasno uporabi za preverjanje vrednotenj;
  - (f) upravljavec s tveganji se mora zavedati slabosti uporabljenega notranjega modela in mora vedeti, kako jih na najboljši možni način upoštevati v rezultatih vrednotenja; in
  - (g) notranji model se redno pregleduje, da se določi natančnost njegovega delovanja (npr. pri ocenjevanju kontinuirane ustreznosti predpostavk, analizi dobičkov/izgub glede na dejavnike tveganja, primerjavi dejanskih končnih vrednosti z rezultati notranjega modela).

Za namene točke (d) se model razvije ali odobri neodvisno od trgovalne enote in se neodvisno preskusi, kar vključuje ovrednotenje matematičnih izračunov, predpostavk in programske opreme.

7. Poleg dnevnega vrednotenja z uporabo tekočih tržnih cen ali vrednotenja z uporabo notranjega modela se opravi tudi neodvisen pregled cen. To je proces, s katerim se redno potrjujeta natančnost in neodvisnost tržnih cen ter vhodnih tržnih podatkov. Dnevno vrednotenje z uporabo tekočih tržnih cen lahko opravljajo trgovci, potrjevanje tržnih cen in vhodnih podatkov za notranji model pa naj opravlja enota, ki je neodvisna od trgovalne enote, najmanj enkrat mesečno (ali pogosteje, glede na naravo tržne/trgovalne dejavnosti). Če neodvisni viri oblikovanja cen niso na voljo ali so subjektivni, bi lahko bila primerna uporaba previdnostnih ukrepov, kot so prilagoditve vrednotenja.

Prilagoditve vrednotenja ali rezervacije

8. Institucije vzpostavijo in vzdržujejo postopke za upoštevanje prilagoditev vrednotenja/rezervacij.

Splošni standardi

9. Pristojni organi zahtevajo formalno upoštevanje prilagoditev vrednotenja/rezervacij zaradi naslednjih: pričakovanih neplačil nerealiziranega kreditnega razmika, stroškov zapiranja pozicij, operativnih tveganj, predčasnega zapiranja pozicij, stroškov investiranja in financiranja, prihodnjih administrativnih stroškov in po potrebi tveganja uporabe notranjega modela.

Standardi za manj likvidne postavke

10. Manj likvidne pozicije izhajajo tako iz dogodkov na trgu kot iz razmer, povezanih z institucijo, npr. koncentrirane in/ali zastarele pozicije.
11. Institucije upoštevajo več dejavnikov pri ugotavljanju, ali je za manj likvidne postavke potrebno oblikovati rezervacije vrednotenja. Ti dejavniki vključujejo časovno obdobje, potrebno za vzpostavitev varovanja pozicij/tveganj znotraj pozicije, nestanovitnost in povprečje razponov prodajnega/nakupnega tečaja, razpoložljivost tržnih kotacij (število in identiteta vzdrževalcev trga), nestanovitnost in povprečje trgovanih obsegov, koncentracije na trgu, staranje pozicij, obseg, v katerem se vrednotenje opira na uporabo notranjega modela, in vpliv drugih tveganj, povezanih z uporabo modela.
12. Pri uporabi vrednotenja, ki ga opravi tretja oseba, ali vrednotenja z uporabo notranjega modela institucije same ocenijo, ali bodo naredile oz. upoštevale prilagoditve vrednotenja. Poleg tega institucije preučijo potrebo po oblikovanju rezervacij za manj likvidne pozicije in redno preverjajo njihovo ustreznost.
13. Če prilagoditve vrednotenja/rezervacije povzročijo materialno pomembne izgube v tekočem finančnem letu, se slednje odštejejo od lastnih sredstev institucije v skladu s točko (k) člena 57 Direktive 2006/48/ES.
14. Drugi dobički/izgube iz naslova prilagoditev vrednotenja/rezervacij se vključijo v izračun „čistih dobičkov iz trgovalne knjige“, navedenih v točki (b) člena 13(2), in se v skladu z navedenimi določbami dodajo/odštejejo od dodatnih lastnih sredstev, primernih za pokrivanje za tržna tveganja.
15. Prilagoditve/rezervacije vrednotenja, ki presegajo tiste iz računovodskega okvira, veljavnega za institucijo, se obravnavajo v skladu z odstavkom 13, če povzročijo materialno pomembno izgubo, drugače pa v skladu z odstavkom 14.

DEL C

Notranja varovanja

1. Notranje varovanje pred tveganji je pozicija, ki bistveno ali povsem izloči tveganje, vsebovano v poziciji ali nizu pozicij, ki ne izhajajo iz trgovalne knjige. Pozicije notranjega varovanja pred tveganji, so primerne za isto obravnavo kot postavke oz. pozicije trgovalne knjige, pod pogojem, da so namenjene trgovanju in da so izpolnjena splošna merila, ki se nanašajo na namen trgovanja in preudarno vrednotenje, določena v delih A in B. Pri tem se upošteva zlasti naslednje:
  - (a) prvotni namen pozicij notranjega varovanja pred tveganji ni izogibanje ali zmanjšanje kapitalskih zahtev;
  - (b) notranja varovanja pred tveganji so ustrezno dokumentirana in so predmet posebne notranje odobritve in revizijskih postopkov;
  - (c) notranje transakcije, povezane z notranjim varovanjem pred tveganji, se opravljajo po tržnih pogojih;
  - (d) pretežni del tržnega tveganja, ki izhaja iz notranjega varovanja pred tveganji, se upravlja dinamično znotraj dovoljenih limitov v trgovalni knjigi; in
  - (e) notranje transakcije se skrbno spremljajo.Tako spremljanje se zagotovi z ustreznimi postopki.
2. Obravnava iz odstavka 1 se uporablja brez poseganja v izračun kapitalske zahteve, ki velja za „stran pozicije notranjega varovanja pred tveganji, ki ne izhaja iz trgovalne knjige“.
3. Brez poseganja v določbe odstavkov 1 in 2, kadar institucija varuje izpostavljenosti bančne knjige z uporabo kreditnega izvedenega finančnega instrumenta iz trgovalne knjige (z uporabo notranjega varovanja), se šteje, da izpostavljenost bančne knjige ni varovana za namene izračuna kapitalskih zahtev, razen če institucija kupi od primerne tretjega dajalca zavarovanja za izpostavljenost bančne knjige kupi kreditni izvedeni finančni instrument, ki izpolnjuje zahteve, določene v odstavku 19 dela 2 Priloge VIII k Direktivi 2006/48/ES. Če je tako zavarovanje tretje osebe kupljeno in priznано kot varovanje za postavko bančne knjige za namene izračunavanja kapitalskih zahtev, v trgovalno knjigo ne bi bila vključena niti notranje varovanje s kreditnim izvedenim finančnim instrumentom niti zunanje varovanje s kreditnim izvedenim finančnim instrumentom za namene izračunavanja kapitalskih zahtev.

DEL D

Vključitev v trgovalno knjigo

1. Institucije imajo jasno opredeljene politike in postopke za določanje, katere pozicije je potrebno vključiti v trgovalno knjigo za namene izračuna kapitalskih zahtev, v skladu z merili, določenimi v členu 11, in ob upoštevanju sposobnosti in izkušenj, ki jih ima institucija na področju upravljanja s tveganji. Skladnost s temi politikami in postopki je v celoti dokumentirana in je predmet rednih pregledov notranje revizijske službe.
2. Institucije imajo jasno opredeljene politike in postopke za celovito upravljanje trgovalne knjige. Te politike in postopki vključujejo najmanj:
  - (a) posle, za katere institucija meni, da so namenjeni trgovanju in spadajo trgovalni knjigi za namene izračuna kapitalskih zahtev;
  - (b) obseg, v katerem se lahko pozicije vrednoti po dnevni tržni ceni na aktivnem, dvosmernem likvidnem trgu;
  - (c) za pozicije, ki se vrednotijo na z uporabo notranjega modela, obseg, v katerem lahko institucija:
    - (i) ugotovi vsa bistvena tveganja te pozicije;
    - (ii) zagotovi varovanje za vsa bistvena tveganja pozicij z instrumenti, za katere obstaja aktivni, dvosmerni likvidni trg; in
    - (iii) naredi zanesljive ocene za ključne predpostavke in parametre, ki se uporabljajo v notranjem modelu;
  - (d) obseg, v katerem lahko institucija in v katerem se od nje zahteva, da pripravi vrednotenja za pozicijo, ki je lahko predmet doslednega zunanjega ovrednotenja;
  - (e) obseg, v katerem bi lahko zakonske omejitve ali druge operativne zahteve ovirale sposobnost institucije, da proda ali zagotovi varovanje pozicije na kratek rok;
  - (f) obseg, v katerem lahko institucija in v katerem se od nje zahteva, da aktivno upravlja s tveganji v zvezi z pozicijo v okviru svojega trgovanja; in
  - (g) obseg, v katerem lahko institucija prenaša tveganje ali pozicije med bančno in trgovalno knjigo ter kriterije za take prenose.
3. Pristojni organi lahko dovolijo institucijam, da pozicije v trgovalni knjigi, določene v členu 57(l), (m) in (n) Direktive 2006/48/ES, obravnavajo kot lastniške instrumente ali dolžniške instrumente, če je to primerno in če kreditna institucija dokaže, da je aktivni vzdrževalec trga. V tem primeru mora imeti institucija ustrezne sisteme in kontrole za spremljanje trgovanja s primernimi instrumenti lastnih sredstev.
4. Trgovanje s postavkami, podobnimi poslom začasne prodaje/začasnega nakupa, ki jih institucija vključi v svojo bančno knjigo, se lahko vključijo v trgovalno knjigo za namene kapitalskih zahtev, če tako obravnava vse take posle. Za ta namen so posli, ki so povezani s trgovanjem in so podobni poslom začasne prodaje/začasnega nakupa, opredeljeni kot posli, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 11(2) in dela A Priloge VII, pri čemer sta obe strani pozicij v obliki denarnih sredstev ali vrednostnih papirjev, ki jih je mogoče vključiti v trgovalno knjigo. Ne glede na to, kje se vključijo, so vsi posli, podobni poslom začasne prodaje/začasnega nakupa, predmet izračuna kapitalske zahteve za kreditno tveganje nasprotne stranke v bančni knjigi (CCR).

PRILOGA VIII

RAZVELJAVLJENE DIREKTIVE

DEL A

Razveljavljene direktive skupaj z njihovimi spremembami

(iz člena 52)

Direktiva Sveta 93/6/EGS z dne 15. marca 1993 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij

Direktiva 98/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o spremembi Direktive Sveta 93/6/EGS o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij

Direktiva 98/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o spremembi člena 12 Direktive Sveta 77/780/EGS o začetku upravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij, členov 2, 5, 6, 7, 8 in Prilog II in III Direktive Sveta 89/647/EGS o stopnji plačilne sposobnosti za kreditne institucije ter člena 2 in Priloge II k Direktivi Sveta 93/6/EGS o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij

Direktiva 2002/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih podjetij v finančnem konglomeratu in o spremembi Direktiv Sveta 73/239/EGS, 79/267/EGS, 92/49/EGS, 92/96/EGS, 93/6/EGS in 93/22/EGS ter Direktiv 98/78/ES in 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta

Samo člen 26

Direktiva 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembi Direktiv Sveta 85/611/EGS in 93/6/EGS ter Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS

Samo člen 67

DEL B

Roki za izvedbo

(iz člena 52)

Direktiva	Rok za izvedbo
Direktiva Sveta 93/6/EGS	1.7.1995
Direktiva 98/31/ES	21.7.2000
Direktiva 98/33/ES	21.7.2000
Direktiva 2002/87/ES	11.8.2004
Direktiva 2004/39/ES	30.4.2006/31.1.2007
Direktiva 2005/1/ES	13.5.2005

PRILOGA IX

KORELACIJSKA TABELA

Ta direktiva	Direktiva 93/6/EGS	Direktiva 98/31/ES	Direktiva 98/33/ES	Direktiva 2002/87/ES	Direktiva 2004/39/ES
Prvi stavek člena 1 (1)					
Drugi stavek in (2) člena 1(1)	Člen 1				
Člen 2(1)					
Člen 2(2)	Člen 7(3)				
Člen 3(1)(a)	Člen 2(1)				
Člen 3(1)(b)	Člen 2(2)				Člen 67(1)
Člen 3(1)(c) do (e)	Člen 2(3) do (5)				
Člen 3(1)(f) do (g)					
Člen 3(1)(h)	Člen 2(10)				
Člen 3(1)(i)	Člen 2(11)		Člen 3(1)		
Člen 3(1)(j)	Člen 2(14)				
Člen 3(1)(k) in (l)	Člen 2(15) in (16)	Člen 1(1)(b)			
Člen 3(1)(m)	Člen 2(17)	Člen 1(1)(c)			
Člen 3(1)(n)	Člen 2(18)	Člen 1(1)(d)			
Člen 3(1)(o) do (q)	Člen 2(19) do (21)				
Člen 3(1)(r)	Člen 2(23)				
Člen 3(1)(s)	Člen 2(26)				
Člen 3(2)	Člen 2(7) in (8)				
Člen 3(3)(a) in (b)	Člen 7(3)			Člen 26	

Ta direktiva	Direktiva 93/6/EGS	Direktiva 98/31/ES	Direktiva 98/33/ES	Direktiva 2002/87/ES	Direktiva 2004/39/ES
Člen 3(3)(c)	Člen 7(3)				
Člen 4	Člen 2(24)				
Člen 5	Člen 3(1) in (2)				
Člen 6	Člen 3(4)				Člen 67(2)
Člen 7	Člen 3(4a)				Člen 67(3)
Člen 8	Člen 3(4b)				Člen 67(3)
Člen 9	Člen 3(3)				
Člen 10	Člen 3(5) do (8)				
Člen 11	Člen 2(6)				
Prvi odstavek člena 12	Člen 2(25)				
Drugi odstavek člena 12					
Prvi pododstavek člena 13(1)	Prvi pododstavek Priloge V(1)				
Drugi pododstavek člena 13(1) in odstavki (2) do (5)	Drugi pododstavek Priloge V(1) in odstavka (2) do (5)	Člen 1(7) in Priloga 4(a)(b)			
Člen 14	Priloga V(6) in (7)	Priloga 4(c)			
Člen 15	Priloga V(8)				
Člen 16	Priloga V(9)				
Člen 17					
Prvi pododstavek člena 18(1)	Prvi pododstavek člena 4(1)				
Člen 18(1)(a) in (b)	Člen 4(1)(i) in (ii)	Člen 1(2)			
Člen 18(2) do (4)	Člen 4(6) do (8)				

Ta direktiva	Direktiva 93/6/EGS	Direktiva 98/31/ES	Direktiva 98/33/ES	Direktiva 2002/87/ES	Direktiva 2004/39/ES
Člen 19(1)					
Člen 19(2)	Člen 11(2)				
Člen 19(3)					
Člen 20					
Člen 21	Priloga IV				
Člen 22					
Prvi in drugi odstavek člena 23	Člen 7(5) in (6)				
Tretji pododstavek člena 23					
Člen 24					
Člen 25					
Člen 26(1)	Člen 7(10)	Člen 1(4)			
Člen 26(2) do (4)	Člen 7(11) do (13)				
Člen 27	Člen 7(14) in (15)				
Člen 28(1)	Člen 5(1)				
Člen 28(2)	Člen 5(2)	Člen 1(3)			
Člen 28(3)					
Člen 29(1)(a) do (c) in naslednja dva pododstavka	Priloga VI(2)				
Zadnji pododstavek člena 29(1)					
Člen 29(2)	Priloga VI(3)				
Prvi pododstavek člena 30(1) in odstavek (2)	Priloga VI(4) in (5)				
Drugi pododstavek člena 30(2)					

Ta direktiva	Direktiva 93/6/EGS	Direktiva 98/31/ES	Direktiva 98/33/ES	Direktiva 2002/87/ES	Direktiva 2004/39/ES
Člen 30(3) in (4)	Priloga VI(6) in (7)				
Člen 31	Priloga VI(8)(1), (2) prvi stavek, odstavki (3) do (5)				
Člen 32	Priloga VI(9) in (10)				
Člen 33(1) in (2)					
Člen 33(3)	Člen 6(2)				
Člen 34					
Člen 35(1) do (4)	Člen 8(1) do (4)				
Člen 35(5)	Prvi stavek člena 8 (5)	Člen 1(5)			
Člen 36	Člen 9(1) do (3)				
Člen 37					
Člen 38	Člen 9(4)				
Člen 39					
Člen 40	Člen 2(9)				
Člen 41					
Člen 42(1)(a) do (c)	Prva, druga in tretja alineja člena 10				
Člen 42(1)(d) in (e)					
Člen 42(1)(f)	Četrta alineja člena 10				
Člen 42(1)(g)					
Člen 43					
Člen 44					

Ta direktiva	Direktiva 93/6/EGS	Direktiva 98/31/ES	Direktiva 98/33/ES	Direktiva 2002/87/ES	Direktiva 2004/39/ES
Člen 45					
Člen 46	Člen 12				
Člen 47					
Člen 48					
Člen 49					
Člen 50	Člen 15				
Priloga I(1) do (4)	Priloga I(1) do (4)				
Zadnji pododstavek Priloge I(4)	Člen 2(22)				
Priloga I(5) do (7)	Priloga I(5) do (7)				
Priloga I(8)					
Priloga I(9) do (11)	Priloga I(8) do (10)				
Priloga I(12) do (14)	Priloga I(12) do (14)				
Priloga I(15) in (16)	Člen 2(12)				
Priloga I(17) do (41)	Priloga I(15) do (39)				
Priloga I(42) do (56)					
Priloga II(1) in (2)	Priloga II(1) in (2)				
Priloga II(3) do (11)					
Priloga III(1)	Prvi pododstavek Priloge III(1)	Člen 1(7) in Priloga 3(a)			
Priloga III(2)	Priloga III(2)				
Prvi do tretji pododstavek Priloge III(2.1)	Priloga III(3.1)	Člen 1(7) in Priloga 3(b)			

Ta direktiva	Direktiva 93/6/EGS	Direktiva 98/31/ES	Direktiva 98/33/ES	Direktiva 2002/87/ES	Direktiva 2004/39/ES
Četrti pododstavek Priloge III(2.1)					
Peti pododstavek Priloge III(2.1)	Priloga III(3.2)	Člen 1(7) in Priloga 3(b)			
Priloga III(2.2), (3), (3.1)	Priloga III(4) do (6)	Člen 1(7) in Priloga 3(c)			
Priloga III(3.2)	Priloga III(8)				
Priloga III(4)	Priloga III(11)				
Priloga IV(1) do (20)	Priloga VII(1) do (20)	Člen 1(7) in Priloga 5			
Priloga IV(21)	Člen 11a	Člen 1(6)			
Četrti pododstavek Priloge V(1) do (12)	Priloga VIII(1) do (13)(ii)	Člen 1(7) in Priloga 5			
Priloga V(12) peti pododstavek					
Priloga V(12) šesti pododstavek k (13)	Priloga VIII(13)(iii) do (14)	Člen 1(7) in Priloga 5			
Priloga VI	Priloga VI(8)(2) po prvem stavku				
Priloga VII					
Priloga VIII					
Priloga IX					